Гуршумов Әлдар
(Јовдо) кук Пинћос

ХУДОЛУЈӘ ҸӘРҞӘҺО

3-мүн китоб

Израил, 2009 сал

***
Jə бəндəiүм ХУДОiму,
Точи - хошкуi ХУДОiму.
Әри дирə чəннəтəш,
Тиро бошку нубоiму!
***
Ә пишоi чум ХУДО, тəiтə вəрзирəш,
Дүл инсон нитанү кəмтə лəрзирəш!
***
Әз ХУДО нəвəкəш ə лəђə сəнчəг,
Ән кəлə бəдбəхтиш ђонини əнчəг!
***
Jə бəндəiүм тикирəш,
Әри бофдə тикирəш;
ХУДО ə соi вəкүрдə,
Ә хəлг буhо никирəш!
***
Рəhм етмəкчүн Аллаhын,
Паклы олсун валлаhын!
***
Тəбиəт гоiнунда тапмагчүн имкан,
Аллаhын iолунда бүдрəмəз инсан!
***
Рəћмлүрə тəлатүм əри нə hишдə,
ХУДОi həгг ə дүлүш човоб дəiишдə.
***
Әз сурhоi ХУДОлу əри бор чирə,
Лолирəш ə киров нə кирит əз чəђ.
Сал-бəсал, нəсиллү, əри шор бирə,
Нуборəш əз Тиро вəкирит əнчəг!

Әлдар Гуршумов

Әльдар Гуршумов

БОЖЕСТВЕННЫЕ СТРОКИ

Сборник стихотворениѓ на
горском-евреѓском языке

3 - КНИГА

Израиль 2009

ББК 83. 3
Г 97

Э. Гуршумов
Г 97 Божественные строки.
Герцлия**:** ИСРАДОН**,** 2009**,** **--**955 с.

ИСВН 5-94587-052-8 ББК 83. 3

Ә.Гуршумов, 2009-
Оформление, ИСРАДОН, 2009

Јә-дү кәлмә коф

Ꜧәзизә хундәкорһо!!! Мә, Гуршумов Әлдар кук Пинћос, 7- үм декабр 1940-мүн сал, ә тәꜧәрифмәндә хубә бәрәкәтлүіә хориһоіү һисдиһо чәннәтлүіә рачә үлкәі Азәрбаічон, ә раіон бог-богчәлүіә Гүбә - ә гәдимиіә никәрәі Гудіолчоі, гәімогһәнки, вокосириһо ә одлу-шонлүіә Гирмизи Гәсәбә, әз Дәдәі ћәсүл бирәнки, тә 10 милліард сал ꜧүмүрү һисдиһо ә руі әни сиһирбәндә дүніоһ ән Офуррәкор, ћәсрәтмәндәлүіә тәмәћлү мундиһо - чумһоі ꜧочизбәндлүіә ꜧәіили мәрә ә іә сурлүмәндә ћитиіотиһорәвоз вокундәм!

Ꜧәзизә хундәкорһо!!! Ћәлә ә мәтләб тәітә расирә, мәрә воіисдәни ки, ишмурә тазадан һәкәнәш ә и мүшкүл мундиһо вә хәлг мәрә ә мүсибәт кәләтәлүіә чәшмиши вәнкәсдәниһо әлифбоі чуһурһоі догирә ә ишму расинум:

Әлифбоі чуһурһоі доги

Аа Бб Сс Дд Вв Ее Чч Ҹҹ Һһ Ꜧꜧ Хх Ћћ
Ии Мм Пп Оо Лл Рр Шш Фф Јі Тт Кк
Кк Үү Зз Нн Гг Уу Әә

Ꜧәзизә хундәкорһо!!! Ә кәрәк бирә чикә, гәриблүіә кофһорә истифадә сохдәнкиш, иму митаним әз зуһун уриси нә үзкә милләтикәһо чарундә нәс оморәниһо кәлмәһорә ә тәһминирәвоз ә нүвүсдәјһојму и ә дәрә бурбундәнүмһо ћәрфһорәвоз кор бәрдә:

Ёё Яя Юю Цц Ыы Щщ Жж Ээ

Митаíм мәсәл овурдә: **Э**лектрик, **Цы**ган, **Ю**питер, **Ж**урнал, **Щ**юка, Бом**ж**, **Ё**лка, Больни**ц**а, **Я**сли вә íә чәндикәhош. Оммо, кәнәш митаним әчикәí – **ё, я, ю,** ә дәрә hисдhорә хуно нүвүсдә:

ё = íо, я = íа, ю = íу

Әhәчирәвоз ә 30 ћәрфәвоз митаним әз дүли-чуниму ә ђәсонтирәвоз нүвүсдә хәтhоíмурә рәћәтлү хундә. ћәзизә хундәкорhо! Әришму íә чәнд чиро мәсәлhо воíисдә биíорум:

Ә әлифбоí Дербәндирәвоз:	Ә әлифбој Гүбәјирәвоз:
Г1эдетбендлуь	ђәдәтбәндлү
Мэхьтеллуьгьо	Мәћтәллүhо
Гъэретиконлугъ	Гәрәтиконлуг
Гуьгермишгьо	Күкәрмишhо
Муьг1уьжуьзгьо	Мүђүчүзhо
Дедеíхоíгьо	Дәдәíхоíhо
Мэг1эрекелуьгьо	Мәђәрәкәлүhо
Гъжуьмбендлуьгьо	Гүчүмбәндлүhо
Г1эсуьлмендгьо	ђәсүлмәндhо
Мэг1энолугьо	Мәђәнолүhо
Жуьрбежуьрлуь	Чүрбәчүрлү
Руьхьвебергьо	Рүћвәбәрhо
Уьшуьгъмендире	Үшүгмәндирә
Г1уьмуьрбендлуь	ђүмүрбәндлү
Г1овдезере	ђовдәзәрә
Муьшкуьллуьгьо	Мүшкүллүhо
Г1иломгезгьо	ђиломкәзhо

Бебебендлуь	Бәбәбәндлү
Гъуьлгъуьлелуьгъгьо	Гүлгүләлүгһо
Жуьжермишлуьгъгьо	Ҹүҹәрмишлүгһо
Хьәрмәхьлуьгьо	ћәрмәћлүһо
Г1әзизигьо	ђәзизиһо
Мермекино	Мәрмәкино
Мэг1уьлуьмгьо	Мәђүлүмһо

Ә и сәбәб киро, биіо ә элифбоj Гүбәjирәвоз нүвүсдә биіов:

1. Г1 = ђ, 2. Гъ = Г, 3. Уь = Ү, 4. Хь = ћ
5. Гь = Һ, 6. Ж = Ҹ 7. Э = Ә 8. Й = j

ђәзизә хундәкорһо!!! Мә амбар шорум ки, и ҹүрә элифбо ә хош ишму миіов куфдирә. Кәлә ХУДОімуш һәмишәш әіишму мозолмәндәлүіә кумәки сохдә һәр кор ишму ђәсонт овонд кәрдо.

Имоһоі митам куфдирә ки, 1958-мүн сал ә Гүбә атестата вәкүрдә бәгдә, ә шәһәр Боку, ә хунәі ән кәләіи бирормә Сосун духдир зүһүсдә-зүһүсдә, 1959-1964-мүн салһо 2 - факултәі ән инсититутә (физика нә математикарә); ә 1963-мүн сал ә "тар" зәрә киро 5 – сали ошколәі ән мусигирә; 1970-мүн сал, хәлг консерваториіара 2 факултәрә (композитор вә вокал) варасдәм. Һәлә әз вәђдәһой тәләбәіи һәми ә тар зәрә киро, һәмикә ә мәђни хундәіи кирош ә ҹүр-бәҹүрәіә концертһо иштирак сохдә-сохдә бәгдәш солист кәлә оркестер радио нән телевизиіаі үлкәі ән Азәрбаіҹон бирәм. Бәгдә әз 1964-мүн саловоз ә техником әз физ-мат нубоһо дорә-дорә кәләі ән шү'бә; мәђлүмһорә тәкмилләшдирмиш (савада

зиіод) сохдəниhо институт кəлəі кафедра вə ə Комитет радио-телевизиіаі үлкəі Азəрбаічон ə вəзифəі кəлəіи редактор кор сохдəм. Јə кəмикə ə Росиіа, ə шəhəр Москов зүhүсдə бəгдə ə 1998 – мүн сал, ə ХУДО вичириhо хори кəлəбəбəhоіму гисмəт бисдорум. Əз 1999 - мүн салавоз член əн Федерациіаі Соіуз нүвүсдəкорhоі Израил вə 2003-мүн салавоз Рəћбəр Соіуз нүвүсдəкорhоі чувурhоі доги вичирə оморəм. Имоhоі соіhо ə 40 – нүвүсдəкорhо расири, Ə 2005- мүн сал 700 сəhифəлүк 1-мүн китоб - "Худолүіə Нимазhоі Тəлћүм," ə 2007-мүн сал, 2-мүн кигоб - "Тəлћə ђəрсhоі дəдəі," ə 814 сəhифəрəвоз, руі үшүгə ə кумəки ХУДОмəндə Офуррəкорəвоз винири!

ђəзизə хундəкорhо!!! Əіи китоб 2 нə 4 чəркə-hорə, гəзəлhорə, бəндəhорə, шəіирhорə həмикə іəкəм ə зуhун мусулмунəіи бəндəhо нə 2 чəркə-іиhо вə həмчин əри вəкирлүіə-ћүрмəтлүіə инсонhо нүвүсдəм. Һəммəі əни əз гəлəм дəсмə вəдирəмориhо нүвүсдəhорə əдəм ə ихтиіор ишму дорə, əрчүки, шоhирə биіо əнчəг вə əнчəг ə ћəвəсəвоз хунуhо пəрəстишкорhоіу əз дүличуни коф хүшдəрə ə лоіигирəвоз вəрзунут!

***

Јə бəндəіүм шəіирhоіму,
Мəлћəм дүку шəіирhоіму.
Əз бəхшиіəт Точə ХУДОш,
Зиіод буку шоhирhоіму!

***

Мозолə палундə əз сүрхиіə бəхт,
Чувурhоі Догимə шор зиhо həр вəхт!!!

***

Читаешь стихи Эльдара Гуршумова и слышишь музыку. Это и понятно: он не только прекрасный поэт, но и талантливый музыкант.

Читаешь его стихи и вместе с ним восхищаешься тем, что восхищает его, влюбляешься в тех, в кого влюблен он, смеёшся, а иногда плачешь вместе с ним. Эльдар Гуршумов – поэт, имеющий своё лицо. Даже если под его стихами не указан автор, читатель сразу же говорит: " Это – Эльдар Гуршумов. Далеко не о каждом поэте, к сожалению, можно сказать эти слова.

Но мне хочется поговорить сегодня ещё об одной значимости его творчества. Иногда в толковых словарях рядом с каким-либо словом стоит указание написанное курсивом - поэт, то есть это слово – не обыкновенное это слово поэтическое. Вся поэзия Эльдара Гуршумова пронизана его удивительноблагозвучными поэтическими словами. Эльдар Гуршумов вошёл в историю поэзии горских еврее как человек, подаривший своему народу не только чудесные стихи, но и много чисто горско-еврейских слов, обогативших лексику родного языка.

Замечательный певец, замечательный оратор, замечательный поэт. Удивительно, как он находит нужные слова, как умело нанизывает

он их в своей речи, в своих стихах, в своих песнях одно за другим. И они – его речь, его песни, его стихи – становятся и такими же прекрасными, как нить жемчуга, собранная искусным специалистом.

Только природный талант и упорныі труд создают такие жемчужины творчества. Я лично благодарен Эльдар-мюалиму не только за то, что он дарит человеку благие минуты при чтении своих стихов, но и за то, что имел возможность почерпнуть из его богатой лексики множество слов при составлении горско-еврейского словаря.

Профессор Михаил Агарунов,
член Союза писателеі Израиля.

***

Неделю ночами я читал книгу - “Божественные Синагоги Талхума - Таира”, наслаждаясь строками и разнообразными формами стихов и поэм горско-еврейского поэта Эльдара Гуршумова. Я понял, что передо мной современный поэт – новатор, которого я не встречал в нашей горско-евреіскоі поэзии за всю свою долгую литературную жизнь.

Лазарь Амиров, поэт,
член Союза писателеі Израиля.

ђəзизə хундəкорһо!!! Нүвүсдəмһо шəjирһо, гəзəлһо, 2 нə 4 чəркəһо, рүбоиһо, бəндəһо, мəђниһо вə поəмоһо ə китобһо тəкрор нəс рафдə.

БӘНДӘҺО

1
Ĵә бәндәiүм нубоiмәш,
Әз Тироiи нубоiмәш.
Ки равусткә сәкәлү,
Ә хок мүдү Худоiмәш!
2
Ĵә бәндәiүм шоримәш,
Шәклү нисди шоримәш.
Чум ән ХУДО вәриhо
Израили – Хоримәш.
3
Ĵә бәндәiүм вочлүhош,
Ә хов нирав вочлүhош.
Мәсләhәтә нә күрдкә,
Ә бод мурав точлүhош.
4
Ĵә бәндәiүм парусдәi,
Әз тикәi сүрх парусдәi.
Ĵә данана сәр бири,
Ә хәр чүларз чарусдәi?
5
Ĵә бәндәiүм пинәчи,
Пәлү зәрә пинәчи.
Дүлә әз кор поiүндәj,
Ђәчәл буhо кин әчи?
6
Ĵә бәндәiүм нә товуш,
Нә торик бу, нә товуш.
Ђәсму сиiә дәкүрдкәш,
Нә вәрф омо, нә воруш.

7
Јә бәндәі́үм мәвомун,
Ә нәфс хәрһо мәвомун.
Әгүлмәнд пури ђилом,
Ә дәс шәрһо мәдомун.
8
Јә бәндәі́үм ниі́ору,
Бәдбәхт шори ниі́ору.
Базуі́ хори парусткә,
Чү мисоху диі́ору?
9
Јә бәндәі́үм тәһәнкиш,
Ҹун онкури тәһәнкиш.
Ҝулләі́ овчи тушикә,
Чү мисоху пәләнкиш?
10
Јә бәндәі́үм мара тү,
Ә дур-дурһо мара тү.
Әри бирә боришмиш,
Ҝәнәш ә дүл дара тү.
11
Јә бәндәі́үм чогәгуч,
Дәдәі́ бирә чогәгуч.
Сурог нисдкә әз чорә,
Әчә мурав чогә пуч?
12
Јә бәндәі́үм никири,
Рихдә овә никири.
Сајл вәкүрди ђиломә,
И чүларзи нидири?

13
Jə бəндəіүм һə куфди,
Синəј түрə һə куфди.
Ћəрим нисдкə хурдə чи,
Ҝəнəш əрчү вəкуфди?
14
Jə бəндəіүм нə күрди,
Ҝофə ə куш нə күрди.
Гəчəгирə шəндəікə,
Чумə əрчү дəкүрди?
15
Jə бəндəіүм нə рафди,
Никə рəћə нə рафди.
ХУДОтəрси нисдикə,
Ə чол чүтам дарафди?
16
Jə бəндəіүм сəрмəрə,
Дордлү һишдəі сəрмəрə.
Имоі пəшму бирəікəш,
Əрчү куфдə дəр мəрə?
17
Jə бəндəіүм нə бирəі,
Ə эшг сəдиг нə бирəі.
Ə бирəћми поі норəі,
Ə дүл чүтам дəбирəі?
18
Jə бəндəіүм нə кошди,
Jə шивəрə нə кошди.
Дорһо бəһəр овурди,
Ə бог чүларз вəкошди?

19
Јə бəндəіүм ниіо бу,
Тəрслү іəзуг ниіо бу.
Ə зимилəрз дүл кирош,
Əшглү сəдиг биіо бу.
2
Јə бəндəіүм мəіилиш,
Ə шор бирə мəіилиш.
Бəбə-дəдəі фурмундкə,
Ꜧəзоб дирə ꜧəіилиш.
21
Јə бəндəіүм зомонəш,
Дəкиш бири зомонəш.
Ҹовонһо чикə күрди,
Пирһо мунди биконəш.
22
Јə бəндəіүм нəлоіиг,
Кофһо бирə нəлоіиг.
Дəꜧно зəкə кəлəтəш,
Нə бочлүни, нə соіиг.
23
Јə бəндəіүм, лилову,
Овə рихдə лилову.
Ꜧəрүс фурми наз докəш,
Зəꜧлə бəрдə хилову.
24
Јə бəндəіүм гəлəмсүз,
Шоһир хүшки гəлəмсүз.
У үлкəрəш од нибу,
Довꜧо бəрдкə ꜧəлəмсүз.

25
Јә бәндәіүм һәдәфлү,
Куллә зәрә һәдәфлү.
Ошуг ә точ ниваров,
Саз нә бирә сәдәфлү.
26
Јә бәндәіүм оморум,
Ә сурог тү оморум.
Пәіләі овәш нә дори,
Ки мукуіу доморум?
27
Јә бәндәіүм бичтәіи,
Кичә мәку - бичтәіи.
У зуһун ки түрә вә,
Әз лов чинкәш тичтәіи.
28
Јә бәндәіүм нә күрди,
Кофә ә куш нә күрди.
Ә гәтрәіи офдорә,
Дүләстирәш вәкүрди.
29
Јә бәндәіүм пуч нибу,
Ләпәлүһо пуч нибу.
Һәрүс чиһиз нә бәрдкә,
Чун һәтониш гуч нибу.
30
Јә бәндәіүм вәс бирә,
Јә чура коф вәс бирә.
Дүлһо тәлһи зәрәнкиш,
Мүһбәт дүрүст нәс бирә.

31
Јә бәндәiүм ниiорут,
Гәhрә ә iор ниiорут.
Бугозбури сохтә вәхт,
Кинәш ә дүл мидорут.
32
Јә бәндәiүм нә бәрдәт,
Ворә күчлү нә бәрдәт.
Кәлә ђошир бирәткәш,
Ә шүгәм кәм дәбәрдәт.
33
Јә бәндәiүм нибошум,
Ә коф дурку нибошум.
Сәртү болуш дирәнки,
Әнчәг гурбу мибошум.
34
Јә бәндәiүм нивини,
Зиндә вәђдә нивини.
Томошәiә чәннәтәш,
Мүрдә бәгдә мивини.
35
Јә бәндәiүм ниварам,
Ә сәр аташ ниварам.
Бирәнгинә чәсдәнкиш,
Ә гәд дүлтү мидарам.
36
Јә бәндәiүм пәс норә,
Бәдлүiә дәрд пәс норә.
Бурра әз сал ђүмүриш,
Јәкиш ә гәрд нәс дорә.

37
Јә бәндәіүм сухунди,
Кобоб сохди, сухунди.
Ә кәс кирiә вәпичи,
Тү ђәрсиш нә рухунди.
38
Јә бәндәіүм нә бисдо,
Әз коф чорә нә бисдо.
Тологә кор бирәнкиш,
Әшг ә ворә дәбисдо.
39
Јә бәндәіүм бивәчи,
Әз гәргушһоі бивәчи;
Ә сәр сүлмә варафда,
И хәрәрәш ки дәчи?
40
Јә бәндәіүм бүкүриш,
Дустлу бошку бүкүриш.
Нобкә әз дәс тәћноіи,
Кутәћ имбу ђүмүриш.
41
Јә бәндәіүм тарафлү,
ђочиз нибу тарафлү.
Ә гәд кәлә мәчлүсһош,
Тух мүнүшү сарафлү.
42
Јә бәндәіүм вәчәіи,
Хоiә - әри вәчәіи.
ђилом сурлу нә бирә,
Јә таза чун әчәіи?

43
Јә бәндәіүм кәлә бу,
Зимиләрзhо кәлә бу.
Чәнд хунәhош вачаруст,
И чүларзи гәлә бу?
44
Јә бәндәіүм чарусди,
Хок ә малад чарусди.
Әз гәрәнтуі думонhо,
И саіл чүтар парусди?
45
Јә бәндәіүм чәмүсди,
Хиіәh кәмәр чәмүсди.
Ђәчәл, хәбәр шинирә,
Әрчү омо hәлүсди?
46
Јә бәндәіүм hә кәі мунд,
Хәрлүбәндhо hә кәі мунд.
Јә кәлмә коф нә сохдәш,
Әгүл сәрә ки пәімунд?
47
Јә бәндәіүм пичири,
Ќоф ә зуhун пичири.
Бәхтәш әз гуг асдара,
Сүлмә норә, ки чири?
48
Јә бәндәіүм сарусди,
Әз буі-бухун сарусди.
Минәт сохдә ә ХУДОш,
Ә рүђ әрчү чарусди?

49
Јә бәндәі̇үм бисд дори,
ХУДО сади бисд дори.
Духдәртү бирә чикәш,
һ̌әмол әрчү бисдори?
50
Јә бәндәі̇үм хушлу бу,
Әз сәр-сифәт хушлу бу.
Гәі̇моглүі̇ә моч бәрдүм,
Әзчә танум туршлу бу?
51
Јә бәндәі̇үм вәкәрдо,
Бисд ә сәр сад вәкәрдо.
Ночог буһо биһ̌олиш,
Әз дорд азад һә кәрдо.
52
Јә бәндәі̇үм варавку,
Рүһ̌ ә чәннәт варавку.
Дәрһо гили бирәнкиш,
Әз сәр чапар даравку.
53
Јә бәндәі̇үм ә сәр пoі̇,
Руз кирошдкәш ә сәр пoі̇;
Шәвиш динчлү хисирә,
Нидомуни ә шәр вoі̇.
54
Јә бәндәі̇үм тә күрдә,
Зуһунурә тә күрдә;
Тиракусдә әлчәгиш,
Бүхтү мәнү тә мүрдә.

55
Јә бәндәі̇үм әз шону,
Сурог нисдкә әз шону;
Хүшдәнхоhә тәђрифә,
Хәлгиш ә сәр мофдону.
56
Јә бәндәі̇үм парундә,
Ә бим рүħә парундә;
Хотурхоhи чәђмәтәш,
Ә хок нибу чарундә.
57
Јә бәндәі̇үм ә шәр дә,
Билоі̇иги ә шәр дә.
Гудузә сәк бисдокәш,
Үшүг чумә ки бәрдә?
58
Јә бәндәі̇үм шинирә,
Әз бим бүхтү шинирә;
Әнкүл вәhо русмурәш,
Ħомор нибу винирә.
59
Јә бәндэі̇үм ничару,
Дог ә тәпә ничару.
Хүрдә-хуруш гәзончhо,
Ә дәвләтиш мичару.
60
Јә бәндәі̇үм ов бирә,
Воруш рихдә, ов бирә.
Тәhгир буhо hәсүллүш,
Дүлә митав лов дирә.

61
Јә бәндәiүм нихоiут,
Шориiүрәш нихоiут.
Хәлг чугулә кур дирә,
Лолиiүрәш михоiут.
62
Јә бәндәiүм һинәрү,
Бәрглү имбу һинәрү.
Оммо әз сәр рафданкиш,
Зибәр хәлгә мибәрү.
63
Јә бәндәiүм пир нибу,
Рәћмлү зутә пир нибу.
Шәрә корһо вүнүһош,
Әз чум ХУДО вир нибу.
64
Јә бәндәiүм ниваров,
Зобу ә һәгг ниваров.
Обур руiу рафданкиш,
Губу ә дүл мидиров.
65
Јә бәндәiүм вәкири,
Ә шор ћүрмәт вәкири.
Шүкүр сохдә ә ХУДО,
Әз Тирош моч мәкири.
66
Јә бәндәiүм әз хошу,
Ђәчәл ниiов әз хошу.
Сади бисдә дирәјиш,
Әз рәћм ХУДО мибошу.

67
Јә бәндәіүм дәчарусдә,
Мозол ә бәхт дәчарусдә.
Тологдорә, гуі бирәнки,
Хунәш митав вәчарусдә.
68
Јә бәндәіүм ә гәд рүħ дә,
Хуб-хәрәби ә гәд рүħ дә.
Чугуліәти сохткә іә бош,
Ҝәнәш митав бәд фурухдә.
69
Јә бәндәіүм сәђәр нибу,
Бәдлүіә кор сәђәр нибу.
Бибәхширә рәħмлү хундә,
Мүнүк чиіүш зәħәр мибу.
70
Јә бәндәіүм ниіо дурру,
Мәрд обурә ниіо дурру.
Тичә ләђәі ән нәчәгиш,
Әнчәг һүзүм биіо бурру.
71
Јә бәндәіүм ә дур нирав,
Ноләі хунхур ә дур нирав.
Дүлә әз кор вәдәшәндә,
Ә сәр тобут ә гур мирав.
72
Јә бәндәіүм вәкошдәни,
Нифри-гәргуш вәкошдәни;
Ә нәшәрђи буһо чикәш,
ХУДО чумә дәкошдәни.

73
Jə бәндәiүм вичә бирә,
Һүмүр ә тоi вичә бирә.
Jə мисилəi əн хушбəхтиш,
Əри мозол мичә бирә.
74
Jə бәндәiүм дəс никүрү,
Сухтәкәлә дəс никүрү.
Зəћмәтхоiлуш буһо инсон,
Əз тириохиш ћəз микүрү.
75
Jə бәндәiүм ә чоi нирав,
Кифлəтхоiлу ә чоi нирав.
Əз ћүлг бугоз күрдəкориш,
Һəр кəпикү ә соi мирав.
76
Jə бәндәiүм нитав бирә,
Рүћ хорилү нитав бирә.
Ә сəр говрә варафдәнкиш,
Сугдә хунә митав дирә.
77
Jə бәндәiүм iовош-iовош,
Тә күч сохдә iовош-iовош;
Гогол хурдә, ә нисонуш
Jорәвурдо гəiгулу бош.
78
Jə бәндәiүм тəмәћ нивни,
Мич ђəзобә тəмәћ нивни.
Кəм-амбари əн ђүмүрәш,
Ховә хунә кутәћ миiни.

79
Јә бәндәíүм һисди әкәм,
Пулу-молу һисди әкәм;
Әз гәриби пир бирәкор,
Бәдбәхт ђилом нисди бәкәм?
80
Јә бәндәíүм тә чәрх рафда,
Хун ә дамар тә чәрх рафда;
Хүшдәни дүл нә кирисдәш,
Әз кор нитав вәдарафда.
81
Јә бәндәíүм рүһбәнд нибу,
Јә бидиниш рүһбәнд нибу.
Сабур тәíтә бәһәр дорә,
Ә имидиш рүхшәнд мибу,
82
Јә бәндәíүм тә вәкүрдә,
Тәмизә од тә вәкүрдә;
Бим-бушлүíә ихтилотһош,
Пишоí һәггә нитав күрдә.
83
Јә бәндәíүм һоí низәнүт,
Шәрһо ә шор һоí низәнүт.
Дәрди-сәрә корһо дирәш,
Ә бәдбәхти поí мидәнүт.
84
Јә бәндәíүм нивәнүт дүл,
Ә нәһсә кор нивәнүт дүл.
Һәләлугә шәггә зәкәш,
Ә вәђдәíү мизәнүт һүл.

85
Јә бәндәіүм ә іор дошдә,
Кирошдорә ә іор дошдә.
Хушбәхтиіә човониһо,
Һич пәсәво нәс вокошдә.
86
Јә бәндәіүм тә гүч дирә,
Хәрәбәрә тә гүч дирә;
Рүһ дәдәіә шор сохуһо,
Корһо виниш тә күч бирә.
87
Јә бәндәіүм һәр боі чәсдә,
Асдараһо һәр боі чәсдә;
Әз әшглүіә мүһбәт офто,
Мәнкиш тәһно нәс вәчәсдә.
88
Јә бәндәіүм торикирә,
Шәв миіору торикирә.
Ә фурм пәшмһоі һәрүсбәндиш,
Ки моіору һорикирә?
89
Јә бәндәіүм чилит мибу,
Гисмәт нәмәрд чилит мибу.
Очор мәрдиш парс күрдәнки,
Ә дәр чәннәт килит нибу.
90
Јә бәндәіүм ниіо вошу,
Зәһм номусә ниіо вошу.
Рачә миһид зиндәкуниш,
Әз рәһм ХУДО біiо бошу.

91
Јә бәндәі́үм согирә,
Ә пәмбә дор согирә.
Нобкә оһил нә бирәш,
Гисмәт миі́ни гогирә.
92
Јә бәндәі́үм миләрзү,
Нәрбәнд вәлклү миләрзү.
Тәрсәнкоһиш бошуһо,
Ә кәпикиш нивәрзү.
93
Јә бәндәі́үм дирәі́и,
Бигирі́әти дирәі́и;
ћовур ә і́од чарусдкә,
ћәриф дүлиш кирәі́и?
94
Јә бәндәі́үм нидору,
Мигдор сала нидору.
Әз гәд ләђә парундә,
Дәдәі́ бала мидору.
95
Јә бәндәі́үм нә вәкүрд,
Бәдћисоби нә вәкүрд.
ћүршү фантан зәрәнкиш,
Сәр хунхурә ки дәкүрд?
96
Јә бәндәі́үм ђәрәчи,
Сурог докәш ђәрәчи;
Ә бим судум хәләі́иг,
Дог чарнуһош нәр әчи?

97
Јә бәндәíүм гәсдирә,
Вичирәнки гәсдирә;
Тә гисосә вәкүрдәш,
Әлчәг сокит нәс бирә.
98
Јә бәндәíүм бәрдә шәр,
Үшүг чумә бәрдә шәр.
Сәћиб дәвләт бисдокәш,
Руз нивинү дәрдәчәр.
99
Јә бәндәíүм чарустә,
Рәћлү ә рүћ чарустә.
Ә сиíә хок даравһош,
Сүрхлү нитав парусдә.
100
Јә бәндәíүм ә сабур,
Нифрәт мәсох ә сабур.
Сәдигирә шәндә вәхт,
Нә ћол имбу, нә обур.
101
Јә бәндәíүм ә туф дә,
Нәђәләти ә туф дә.
Хурдкәш тәрә-тәђәди,
ћәлолбәнд нәс вокуфдә.
102
Јә бәндәíүм вәкүрдә,
Тә имидә вәкүрдә;
Чумнәвәкир бошуһо,
Бәћс имбәрү тә мүрдә.

103
Јә бәндәіүм нә дири тү,
Ә чумәвоз нә дири тү.
Әз коф сохдәі ђәрәчиһош,
Ә дүл чүларз дәбири тү?
104
Јә бәндәіүм кәі варафди,
Ә сәр күлүш кәі варафди;
Инсонә хуб тә шинохдә,
Ә гәд дүлүш кәі дарафди?
105
Јә бәндәіүм нә сухунди,
Һич вәхт дүлә нә сухунди.
Оммо пишоі күчмиш бирә,
Ђәрсә әрчү сајл рухунди?
106
Јә бәндәіүм ә чәһт вошку,
Нифрәтлү бош ә чәһт вошку.
Әри јә коф дәшнәвундәш,
Нәрми ән дүл бисәхт бошку.
107
Јә бәндәіүм ниіо бошу,
Нәсил кәм-кур ниіо бошу.
Әри вәчә вошундәіиш,
Кәркә сабур биіо бошу.
108
Јә бәндәіүм дәпарундә,
Хәндәі ловә дәпарундә;
Пәһәникә чүн јә залум,
Шорә ә хун ки чарундә?

109
Јə бəндəіүм пичирə,
Һəгг ə дузи пичирə.
Сурог нисдкə əз хубиш,
Хəрəбə ки вичирə?
110
Јə бəндəіүм чарундə,
Сура нибу чарундə.
Лəпəлүіə кофикə,
Кушə əрчү карундə?
111
Јə бəндəіүм ниіору,
Лиһə - палаш ниіору.
Түндə гəрги офтоіиш,
Кəрми аташ миіору.
112
Јə бəндəіүм бəгəлү,
Ширин имбу бəгəлү.
Кучə һомор нə бирəш,
Вози нибу сəгəлү.
113
Јə бəндəіүм минчирə,
һəлоллу бур минчирə.
Нобкə əз шəфт һəрими,
Лүкү миіни динчирə.
114
Јə бəндəіүм чəфокəш,
Пул дорəнки чəфокəш;
Чүрүкүрə вичирə,
Ə тирозу софə кəш.

115
Јə бəндəі̇үм вəри рəћмəт,
Ə сəр зувун вəри рəћмəт.
Кəм-амбари əн і̇ə сəкиш,
Дəрд нии̇ору əри чəђмəт.
116
Јə бəндəі̇үм бəђəдəти,
Динч нипоі̇у бəђəдəти.
Əз чинс əн сəк бирə чикə,
Равусдəі̇үш əз ђəдəти.
117
Јə бəндəі̇үм вoі̇ мизəнүт,
Кирі̇əсохһо вoі̇ мизəнүт.
Гəм бəдирə хурдə вəђдəш,
Ə бəд і̇əккə поі̇ низəнүт.
118
Јə бəндəі̇үм ə і̇од нирав,
Сугдə гəргуш ə і̇од нирав.
Сəрəдорди куч дорəнки,
Ћол-əћволиш ə бод мирав.
119
Јə бəндəі̇үм митав бирə,
Биһəгг ђəнкор митав бирə.
Əз ночоги дəкəшдүһош,
Əз болуш шор нитав бирə.
120
Јə бəндəі̇үм митав дəрдə,
Гəмлү ђəчəл митав дəрдə.
Гəрəгəтрəі̇ мүђүчүзһош,
Вəхтə пишо нитав бəрдə.

121
Јə бəндəіүм мибу дошдə,
Сүрхə дəбəш мибу дошдə.
Вəтəнхоhи нə бирəнки,
Јə шивəрəш нибу кошдə.
122
Јə бəндəіүм нитав бирə,
Соглом ћəлов нитав бирə.
Гəнчур буhо нимəчунлуш,
Чəнд чүр болə митав дирə.
123
Јə бəндəіүм митав дəрдə,
Оhил гəним митав дəрдə.
Əз дүл ХУДО нə бирəнкиш,
ђəчəл чунə нитав бəрдə.
124
Јə бəндəіүм думон миіов,
Ə сəр догhо думон миіов.
Ə пишони əн сəдигиш,
Хəрəб буhо күмон ниіов.
125
Јə бəндəіүм мəст нисоху,
Үкəіə əшг мəст нисоху.
Похли-похли ђəрс рүхүhош,
Хун дамара хəст мисоху.
126
Јə бəндəіүм чарусдəни,
Хуб ə хəрəб чарусдəни.
Гəлпəі базу парунуhош,
Əз сəк гəзəб равусдəни.

127
Јә бәндәіүм ә бору,
Мәнүт бунә ә бору.
Дамар - гобдон бирәіиш,
Сад сал хунә мидору.
128
Јә бәндәіүм ни күрү,
Сараф кинә ни күрү.
Бичорәіә нәчогиш,
Әнчәг, бинә микүрү.
129
Јә бәндәіүм буі мидү,
Ђәіил сәр сал буі мидү.
Чәгүсдәіә кофлүhош
Ә чәнк хуни суі нидү.
130
Јә бәндәіүм мирасү,
Сиб ә вәхтү мирасү.
Кинлүіә дүл бошуhош,
Ә hәр чәђтү нирасү.
131
Јә бәндәіүм мичару,
Вәрф ә воруш мичару.
Јәруіирә доруhош,
Әз коф хүшдә ничару.
132
Јә бәндәіүм әз тики,
Ђиломә вин әз тики.
Әри миліон вәчирә,
Мичәі пулиш кәпики.

133
Јә бәндәiүм нун мидү,
Ҝүндәi хәми нун мидү.
Дәрд күшүһо инсонәш,
Һозор дәрму ҹун нидү.
134
Јә бәндәiүм мисохут,
Әз офто шор мисохуг.
Дустәш бирор ҝуфдирә,
Әлчәгә кор нисохут.
135
Јә бәндәiүм вошуку,
Хәмирә мүшд вошуку.
Гәмә дүһо мозолиш,
Гисмәт душмә бошуку.
136
Јә бәндәiүм хирмони,
Ҝәндүм бәһәр хирмони.
Хәлгә суiмиш сохуһош,
Дәрд миiору бириiони.
137
Јә бәндәiүм нибәрү,
Тоҹи нумәш нибәрү.
Әлчәг буһо iә гунши,
Үшүг чумәш мибәрү.
138
Јә бәндәiүм рачирә,
ХУДО дорә рачирә.
Ә зомонәi пириiәти
Уш митанү пачирә.

139
Јə бəндəiүм кўрдəрəш,
ћəрзо нидүт кўрдəрəш.
ХУДО вəхтə норəнки,
ћəзүр миiнүт мүрдəрəш.
140
Јə бəндəiүм никуiут,
Дəр ђоширəш никуiут.
Əгүлмəндə ђонирə
Вəчəi хəриш микуiут.
141
Јə бəндəiүм нибуру,
ћəрим əз тəн нибуру.
ћəлолирə воiуhош
Əз əрəг тəн михуру.
142
Јə бəндəiүм никүрү,
Əгүлмəнд кин никүрү.
Бəдбићисоб дирəнкиш,
Əз хиртəк чин микүрү.
143
Јə бəндəiүм ниваров,
Ə сəр кəллəш ниваров.
Ə ћол зəћəр чарусдə,
Ə гəд ракүш мидаров.
144
Јə бəндəiүм нибəрү,
Зибəр чунə нибəрү.
Ə ух низə чарусдəш,
Үшүг чумə мибəрү.

145
Јә бәндәі́үм тә мүрдә,
Ловго мәбош тә мүрдә.
Әз руі́ бәдрәі́ хомә шир
Гәі́могһорәш ки ҝүрдә?
146
Јә бәндәі́үм әһәнҝ ҹин,
Сәрсон мәбош әһәнҝ ҹин.
Ә ихтилот дарафда,
Ҝоф-ҝәләҹәш мәвәнҹин.
147
Јә бәндәі́үм ә шүкүр,
Нифрәт мәсох ә шүкүр.
Зәђәрлү ҝоф сохуһош
Ђәсәл нивнү ә бүҝүр.
148
Јә бәндәі́үм мибәрү,
Хәрлү шәлә мибәрү.
Әгүлмәндиш бошуһо
Зибәр хәлгә нибәрү.
149
Јә бәндәі́үм мәдәбәр,
Кинә ә дүл мәдәбәр.
Бәхил-пәхүр бошуһош
Русвоі́ имбу дәр-бәдәр.
150
Јә бәндәі́үм мәкәрдун,
Ҝуриндирә мәкәрдун.
Хилос бирә әз чоги,
Ләгәрирә вәкәрдун.

151
Јә бәндәіүм мәхүсү,
Күз әз рүвәђ мәхүсү.
Ә болнәіү поіуһош,
Бил, тә сәбәђ нәхүсү.
152
Јә бәндәіүм ворвори,
Әри нәрмә ворвори;
Гүздүрмәіү вәбуһош
Нидомуну әз шори.
153
Јә бәндәіүм ә гуру,
Шүбһә мәкәш ә гуру.
Чәтин буһо зиндәкун
Согломирәш михуру.
154
Јә бәндәіүм сәфоі ђәм,
Шор нәс дорә сәфоі ђәм.
Шәвһо ховсүз кирощдкәш,
Борсүз бирә чәфоі гәм.
155
Јә бәндәіүм дәбошку,
Сабур ә дүл дәбошку.
Әз іорәвурд күһнә ђол,
Ләрбәш таза нә бошку.
156
Јә бәндәіүм типирәш,
Хуш-нуш мәдор типирәш.
Әз вошкунәі бәдә рүђ
Дүлхоширә ки дирәш?

157
Јә бәндәіүм іә дәби,
Ночог бирә іә дәби.
Дүлбәрлүіә хәбәрһош
Әри мүрдә сәбәби.
158
Јә бәндәіүм бош рәћәт,
Динч хисирә, бош рәћәт.
Јә мәђәно нә дәкә,
Шәіир нибу бушә хәт.
159
Јә бәндәіүм мизүһү,
Бүзүрк бәргиш мизүһү.
Ќоф нә мундкә әз шоһир,
Ә дүл хәлгиш низүһү.
160
Јә бәндәіүм јәбош тү,
Гәләт мәсох јәбош тү.
Ә дүл чәђмәт дарафда,
Ә рәћ ники дәбош тү.
161
Јә бәндәіүм губ мибу,
Зәћмоі колиш губ мибу.
Сүрхә кофһо нә бирә,
ћол-әћволиш хуб нибу.
162
Јә бәндәіүм гәдүрдан,
Ә ћол миіов гәдүрдан.
Ә гәд іәлов нә сухдәш,
Ќәрм дүлјүрә бүкүр дан.

163
Jə бəндəіүм нибу бəсдə,
Рəһ чəђмəтə нибу бəсдə.
Əз коф Тиро іон рафданкиш,
Ночогбəндлү имбу хəстə.
164
Jə бəндəіүм һисди əкəм,
Тə имконтү һисди əкəм;
Ширинə коф тухтəмиши
Дəрмуі ночог нисди бəкəм?
165
Jə бəндəіүм əз бəдмозол,
Кəрми ниіов əз бəдмозол.
Лов-ләђəіү килит зəкəш,
Чəрми миіов əз гəд зовол.
166
Jə бəндəіүм һисдикə хүрд,
Гəнəтһоіу һисдикə хүрд;
Ə сəр хоіə сад бо нүшдкəш,
Вəчə нидү əзини гүрт.
167
Jə бəндəіүм кучə сəђəт,
Нум биіо бу кучə сəђəт.
Моошурə мигдор нисдкəш,
Əз чоллоди - чү сəнəђəт?
168
Jə бəндəіүм чиро нибу,
Хун əз дамар чиро нибу.
Һозор китоб нүвүсдикəш,
Бурра нəхүі Тиро нибу!

169
Jə бəндəíүм ə һəд нəфəс,
Чорə вəри ə һəд нəфəс.
Ə фурм лəпəí əн гəрəбəч
Дүлиш дəри ə гəд гəфəс.
170
Jə бəндəíүм əсир хундə,
Нүкəр нумə əсир хундə.
Сугдə дəдəí нə бирəнкиш,
Чү мисоху íəсир мундə?
171
Jə бəндəíүм һəдə шəнү,
Инсон ниío һəдə шəнү.
Нобкə кучлу бирə вəђдə,
Чунəш əз тəн мəдəшəнү.
172
Jə бəндəíүм əз íəлəгү,
Гүч мəдиро əз íəлəгү.
Əз бəдлүíə хов-хəíолһош
Сүпүл инсон ниío чəгү.
173
Jə бəндəíүм бəһсирəни,
Əгүлмəндһош бəһсирəни.
Ə зир кəрмə гəрги офто
Чəђиш əз сəр тəһсирəни.
174
Jə бəндəíүм нитав бирə,
Чəннəт очуг нитав бирə.
Рəһмə дүлə күшдəкориш
Чəһəннəмə митав дирə.

175
Јә бәндәіүм кәсиш нитав,
Сурр хунәрә кәсиш нитав.
Динчә лүгә бирә чикә
Хушбәхтирә вәсиш митав.
176
Јә бәндәіүм чиро нибу,
Бәхт әз мозол чиро нибу.
Јә кәм рәћә шәфт рафданкиш,
Нубоі ХУДО -Тиро мибу.
177
Јә бәндәіүм ђәзизмәндә,
Кукус мәсох ђәзизмәндә.
Фурмундәкор нә бирәнки,
ХУДО дошдә тәмизбәндә.
178
Јә бәндәіүм нур нидәбу,
Ә чум әлчәг нур нидәбу.
ћүлг вәбуһо сәдигһорәш,
Ә гәд дүлү сурр мидәбу.
179
Јә бәндәіүм хүрдә бирә,
Нәмә воруш хүрдә бирә.
Әз ђәіили тә күч рафдаш,
Ән кәлә гәрд мүрдә бирә.
180
Јә бәндәіүм бүкүрлүни,
Бәхт нә мозол бүкүрлүни.
Пишоі сәбәћ вәхүсүһош,
Ә чум ХУДО шүкүрлүни.

181
Јә бәндәiүм мичару,
Дәрд ә зәђәр мичару.
Ђозор салћо кирошдкәш,
Гәтүр ә хәр ничару.
182
Јә бәндәiүм мибәри,
Кәi һәгг-ђисоб мибәри;
Јә дәһиләi сүрхирәш
Ә у ђилом нибәри.
183
Јә бәндәiүм тәђәдиш,
Сохдә-сохдә тәђәдиш;
Гәнәтлүiә мәђниһо
Пар мизәнүт әбәдиш.
184
Јә бәндәiүм әз күчү,
Хәбәр нисдкә әз күчү;
Гувотсүзә икидһо
Әз тапанча мәпүчү
185
Јә бәндәiүм ниiору,
Одә бәднум ниiору.
Јә хубирә тә сохдәш,
Сад бо әз чум миiору.
186
Јә бәндәiүм соф мибу,
Ђор әз бинәш соф мибу.
Тәнбәлирә нә шәндә,
Әз һүнәриш коф нибу.

187
Ҙә бәндәіүм зәрд мибу,
Сүрх һомбору зәрд мибу.
Ҙә әз мүрдә совоіиш
Мозолмәндә гәрд нибу.
188
Ҙә бәндәіүм ниваров,
Гуш ә космос ниваров.
Руіа дорһо пар зәрәш,
Ә гәд лула мидаров.
189
Ҙә бәндәіүм никәшү,
Ђәрүс кутон никәшү.
Руі сифәтә дәкүрдә,
Хәчәләти микәшү.
190
Ҙә бәндәіүм ә бәхшү,
Мозол дәни ә бәхшү.
Нобкә шивән зәрәнки,
Ћүвсәләрәш мәрәхшү.
191
Ҙә бәндәіүм суі зәрүш,
Әз сүрх нәбу суі зәрүш.
Мәгбунирә вичикә,
Сипи имбу муі сәрүш.
192
Ҙә бәндәіүм нирүхү,
Воруш биһәг нирүхү.
Ковнәі дүл зән кәндәнки,
Ђәрсиш чүн дәг мирүхү.

193
Јә бәндәiүм дәбоши,
Биiо ә дүл дәбоши.
Вәкирирә дощдәнки,
Ә зуһунһош мәбоши.
194
Јә бәндәiүм ник нибу,
Һәр рафда рәћ ник нибу.
Сүрхә фәрзәнд бирәнки,
Сәр кәләтәш тик мибу.
195
Јә бәндәiүм әз вини,
Нәфәсә кәш әз вини.
ХУДО-ХУДО куфдирә,
Рәћмиiүрәш мивини.
196
Јә бәндәiүм ник мүрдә,
Әз ћәлоли ник мүрдә.
Биђовунә руз дирә,
Сәрәш митаi тик күрдә.
197
Јә бәндәiүм ђәрә ки,
Әз бичәфо ђәрә ки.
Әри ћәмболә хәрһо
Чүiиш кощдә кәрәки.
198
Јә бәндәiүм дәм мидү,
Ош, ә суi чоi, дәм мидү.
Ә гәд тәнки домундкәш,
Сүрхә кәлмә гәм нидү.

199
Јә бәндәіүм нивоіу,
Әшглү ћәсрәт нивоіу.
Ә чүл – сәћро офдокә,
Хәлгиш ниіов ә воіу.
200
Јә бәндәіүм нидир ов,
Воруш бирә - нидир ов.
Корһо бәһәм бирәнки,
Губиш ә дүл нидиров.
201
Јә бәндәіүм нәм нидү,
Хүшкә ләпә нәм нидү.
Әз толог коф офдокә,
Дордһоі дүлиш гәм мидү.
202
Јә бәндәіүм һәрчүни,
Обур – ћәіош һәрчүни.
Ҝушһоі мүрдә карикә,
Ҝиріә сохдәш әрчүни?
203
Јә бәндәіүм әз зобу,
Чорә мәхоі әз зобу.
Хушбәхтиіүш нисдикә,
Рүћ импару әз тобу.
204
Јә бәндәіүм сәр-тәнүш,
Хонлу бошку сәр-тәнүш.
Нобкә әз соі пәлүһо,
Дуллу имбу кәрдәнүш.

205
Jə бəндəiүм ə сəрjү,
Шəр нə рихо ə сəрjү.
Əзир шəлə домундкə,
Гəдиш имбу кəмəрjү.
206
Jə бəндəiүм гул имбу,
Нүкəр буho гул имбу.
Зир гопози бирəнкиш,
Ҹəгли сəрjү бул имбу.
207
Jə бəндəiүм нирасү,
Ћəриф ə руз нирасү.
Тə мол-дəвлəт вəчирə,
Вəхт ђүмүрүш марасү.
208
Jə бəндəiүм тəкирəш,
ХУДО вичи тəкирəш.
Əз и ђилом тə рафда,
Сəђəр мəди iəкирəш.
209
Jə бəндəiүм əз нəмəрд,
Əћвол мəпүрс əз нəмəрд.
Хəлгиш гимəт нə докə,
Чү мисоху бəгдə мəрд?
210
Jə бəндəiүм рачирə,
ХУДО дорə рачирə.
Бəгдə оhил бирəнки,
Рачиш əрчү пачирə?

211
Јə бəндəіүм іəново,
Руіə мəки іəново.
Əз дүл лово хосдəнкиш,
Токи, ХУДО шиново.
212
Јə бəндəіүм нитани,
Һол сəбəһə нитани.
Садан кучлу бирəнки,
Гəд дүлүрəш чү тани?
213
Јə бəндəіүм гəд нибу,
Мəрд əіон іод гəд нибу.
Һəгсүзирə дошдəкор
Əз мəрдүмиш бəд мибу.
214
Јə бəндəіүм зəр ниіов,
Һəрбоі гушəі зəр ниіов.
Ə салдати рафдакор
Мəрдə хуно нəр миіов.
215
Јə бəндəіүм парундə,
Вор бəбəрə парундə;
Һомборə буш сохдəнки,
Руіəш митав чарундə.
216
Јə бəндəіүм мат мибу,
Зəђифə шоһ мат мибу.
Əз лəшкəрһоі гушунһо
Синəі хориш чат нибу.

217
Јә бәндәіүм нәкиро,
Әз чи күрдә нәкиро.
Ђүмүр дураз бирәнки,
Ночогирәш нә киро.
218
Јә бәндәіүм вәкәрдо,
Јод ә дузи вәкәрдо.
Тичә нәштәр бурбундкәш,
Бугозбури нә кәрдо.
219
Јә бәндәіүм нә киро,
Киснәіи сәр нә киро.
Әз тәшувоі ловоћош
ХУДО зәћмә вәкиро.
220
Јә бәндәіүм күтүрлү,
Рәћћо бирә күтүрлү.
Сәћиб милліон бисдокәш,
Ә гур мурав түтүрлү.
221
Јә бәндәіүм тә мүрдә,
Хилоскор бош тә мүрдә.
ХУДОдориш бирәнки,
Рәћ чәннәтә ки күрдә?
222
Јә бәндәіүм ов нидү,
Дурәі довђо ов нидү.
Сијә пәрдә дәкүрдә,
Ђәсму рузиш тов нидү.

223
Јә бәндәіүм ән бусдуш,
Әри мүрүм ән бусдуш;
Әз кәрмиһоі һәминон
Руі чарундә зимусдуш.
224
Јә бәндәіүм сәсәвош,
Тәрс ниіов ә сәсәвош.
Дидим-дидим нә сохдә,
Дүшмә нирав пәсәвош.
225
Јә бәндәіүм пичирә,
Дузһо ә һәгг пичирә.
Гәчәгбәндә дүздһорәш
Сәрпуш нибу вичирә.
226
Јә бәндәіүм һәрчүни,
Чәфоі сәђәр һәрчүни.
Јүргә нисди куфдирәш,
Хәрә іәһәр әрчүни?
227
Јә бәндәіүм дор мибу,
Бәһәр дүһош дор мибу,
Ә Нимаз нә буравһо
Оһилмәндәш шор нибу.
228
Јә бәндәіүм дүшундә,
Аташ овә дүшундә.
Биточлүіә бочсүзәш
Ә тәхт нибу нүшундә.

229
Јə бəндəiүм пир нибу,
Һəр одоми пир нибу.
Хəчəлəти хурдəнки,
Нимəi чуниш вир мибу.
230
Јə бəндəiүм нивəрзү,
Ҝуллə ә коф нивəрзү.
Јара күшдкəш нəкуми,
Əз коф тə гур милəрзү.
231
Јə бəндəiүм əз гəргиш,
Чəннəт нибу əз гəргиш.
Нəђлəт ə сəр рихдəнки,
Ухшəр имбу ə чəглиш.
232
Јə бəндəiүм киширə,
Мучав мəку киширə.
Пишоi зулмə нə күрдə,
Зиндəкуниш ки дирə?
233
Јə бəндəiүм сур мундə,
Əз мүрүһо сур мундə.
Сабуриш буш бирəнки,
Хүшдəрə ки фурмундə?
234
Јə бəндəiүм ничару,
Мəрд ə нəмəрд ничару.
Тəрс гəзəбə вүнүһош,
Чүн вəлк, ə зəрд мичару.

235
Јә бәндәiүм сад хәтәр,
Дәрдлү дирә сад хәтәр.
Тобут сүрхи бисдокәш,
Мүрдәкорә чү хәбәр?
236
Јә бәндәiүм чикәрүш,
Һовобәнди чикәрүш.
Шүвәр ләг-ләг нә бирә,
Ниiо бурав зибәрүш.
237
Јә бәндәiүм кими лов,
Нәс хәндүстә кими лов.
Чугул ән хәлг бирәјиш,
Ә чураiу ки миiов?
238
Јә бәндәiүм биiо бу,
Ђәрсјү шорлу биiо бу.
Чүн сиiә сәнг никәрәш
Рузјү торлу ниiо бу.
239
Јә бәндәiүм iә кофи,
Ђәмәл-мәмәл iә кофи.
Садбо гәрбол зәрикәш,
Сал ђүмүрә ни офи.
240
Јә бәндәiүм бикори,
Чун мәкүрү бикори.
Әри дураз кәширәш,
Дор ђүмүрә никори.

241
Jə бəндəiүм буш нибу,
Сəрвəт дəріоh буш нибу.
Сифроі динчи доруhош,
Хурдə чиіү нуш мибу.
242
Jə бəндəiүм дур нирав,
Гуш əз лула дур нирав.
Əз иħтибор тəрсүhош,
Бир-нəбирү сурр мирав.
243
Jə бəндəiүм виз бəдүш,
Əз дəрд миіов виз бəдүш.
Гəргүшhоі хəлг күрдəнки,
Говрə имбу гисмəтүш.
244
Jə бəндəiүм əз тəлəф,
Нəр нитəрсү əз тəлəф.
Хəлгə бəрдə пишово,
Парчоh бошку əз хəлəф.
245
Jə бəндəiүм мисоху,
Əз бог чəннəт мисоху.
Ə гəд гомбур дəбуhош,
Хинə ковут нисоху.
246
Jə бəндəiүм гəсдирə,
Əз хəiол шəн гəсдирə.
Сад ђəмəлиш бисдокə,
Дүніоh сурул нəс бирə.

247
Јә бәндәіүм Вәтәнү,
Гәриб һисдкәш Вәтәнү;
Әриіәки іод буһо,
Чоләі поіәш мәкәнү.
248
Јә бәндәіүм доморә,
Фәрзәндлү хоі доморә.
Әри хүрдә-мүрдә кор
Визор нивоі оморә.
249
Јә бәндәіүм бофдорә,
Рихринч мәдор бофдорә.
Довђоі стул бирәнки,
Ҝулләш ә кор офдорә.
250
Јә бәндәіүм тоі нибу,
Мәрд ә нәмәрд тоі нибу.
Дору-буру торикә,
Зиндәкуниш зоі мибу.
251
Јә бәндәіүм воч нибу,
Әз һәр раса воч нибу.
Гәігуі хәлгә кәшуһо,
Ә у дүнјош точ мибу.
252
Јә бәндәіүм гүч миіов,
Ә ховорә гүч миіов.
Руз-бәруз мәшг нә бирә,
Ә дәс- поіиш куч ниіов.

253
Jə бəндəíүм имидсүз,
Сабур – дəħүт имидсүз.
Дəђəм мүнүк нə дəриш ,
Гогол ки хурд миђидсүз?
254
Jə бəндəíүм хəлгə дор,
Вəтəнə дор, хəлгə дор.
Jə руз күчмиш бирəнкиш
Əбəдини бəргə кор.
255
Jə бəндəíүм нəри вих,
Ə сəр дүшмə нəри вих.
Jəрəглүни куфдирəш,
Əз чəнк довђо мəвирих.
256
Jə бəндəíүм íəбо ди,
Мүhбəт дүлə íəбо ди.
Мəрдə хуно ə мəíдуш,
Мүрдəíирə íə оди.
257
Jə бəндəíүм чү дори,
Бор нə күрдə чү дори?
Jүндə ночог бирəнкиш,
Əри мүрүм чү шори?
258
Jə бəндəíүм зүhүсдə,
Шоhир кəмхов зүhүсдə.
Тичə əгүл нə бирəш,
Коми ħəпов нүвүсдə?

259
Јә бәндәіүм хәбәрә,
Ә сәһиб ку хәбәрә.
Нобкә ә фурм ән шишә
Хүрд мисохи дәбәрә.
260
Јә бәндәіүм һәр одә,
Гимәт нибу һәр одә.
Оһилиіүш бәд имбу,
Бәбә шәндкә әвлодә.
261
Јә бәндәіүм нә күрдә,
Дәђәм рузә нә күрдә;
Шәһәнкумиш сифрорә
ђошир нибу дәкүрдә.
262
Јә бәндәіүм нидорут,
Кинә ә дүл нидорут.
Пәхүрлүіә чәђми тәлһ
Биһолирәш миіорут.
263
Јә бәндәіүм күрдәни,
Кәі ки, нишон күрдәни;
Ә пишони вохурдкә,
Әз куч сәнгиш мүрдәни.
264
Јә бәндәіүм ђәрс мидү,
Киріәі нәфсиш ђәрс мидү.
ХУДО гувот нә докә,
Гилинч дәсиш тәрс нидү.

265
Јә бәндәіүм шар мибу,
Далгаі дәріоһ шар мибу.
Хүшк бирәнки рак ђәрсһо
Руі гутинәш тар нибу.
266
Јә бәндәіүм мәдиров,
Офто рузһо мәдиров.
Ә гәд гомбур дәриһош
Бивәхт чүларз вәдиров?
267
Јә бәндәіүм нисоху,
ђәчәл мәһәл нисоху.
Имидсүзә һолсүзиш
ђүмүрә һәл мисоху.
268
Јә бәндәіүм ки хосдә,
Бәдлүіә нум ки хосдә?
Ә сәр сугдә хәлг хүшдәш
Гәзәбә тум ки сохдә?
269
Јә бәндәіүм ђор мирав,
Әз ђәсүлмәнд ђор мирав.
Чәђмәт сохдкәш дод-бидод
Сәркәләсүз кор нирав.
270
Јә бәндәіүм нибәсдүт,
Никә рәһәш нибәсдүт.
һүкүм ХУДО нә бирә,
Асдараһош ничәсдүт.

271
Јə бəндəіүм Агарунов,
Нубоі – Јаков Агарунов;
Нəсил-нəсил, һозор салһош,
Əз зувун хəлг һə чар миіов!
272
Јə бəндəіүм бəбəіүни,
Дəдəі іəтим – бəбəіүни.
Əз кəлмəһоі хəзинəһош,
Хəрҹ сохдəрə дəбəіүни.
273
Јə бəндəіүм ниіо варов,
Ə нум локо ниіо варов.
Əз бүзүркə вəкиритүш
Ҹəђмəт ə шор биіо даров.
274
Јə бəндəіүм нивоі ҹураі,
Нивоі сəс-күі, нивоі ҹураі.
Ђүмүр іə бо гисмəт бирə,
Биод чүларз ə ҹоі мураі?
275
Јə бəндəіүм сəр нəкиро,
Ќиснəіиһо сəр нəкиро.
Довђоі хуни сохдəкорəш,
Нəсиллугə шəр вəкиро.
276
Јə бəндəіүм ки шиширə,
Аташ күлə ки шиширə?
Əз ҹун визор бирə ҹикəш,
Вəхтə пишо ки кəширə?

277
Јә бәндәіүм кәі од имбу,
Шоһиріәти кәі од имбу;
Әсәр дү-сә равусдәкор,
Јә сәкикәш зиіод имбу.
278
Јә бәндәіүм нәдан вәчи,
Бор-бәһәрә нәдан вәчи.
Локоі курнә коф-кәлмәрәш,
Пак шуруһо данан әчи?
279
Јә бәндәіүм шәіирһоімуш,
Дүл вәбәрдә шәіирһоімуш.
Нәсил-нәсил, әз сал тә сал,
Зиіод кәрдо шоһирһоімуш.
280
Јә бәндәіүм сәрин мибу,
Сәр булоґһо сәрин мибу.
Сәбәһ тә шәв кор нә сохдә,
Динчә ховиш ширин нибу.
281
Јә бәндәіүм гитилү дош,
Сурр буһорә гитилү дош.
Чәвлон зәкәш ә бүкүртү,
Ә коф дүлиш митилү бош.
282
Јә бәндәіүм мибу нүшдә,
Сәсмәкүлү мибу нүшдә.
Пирәнгинәі ән һәсмурәш,
Ов докундә, нибу күшдә.

283
Jə бəндəiүм воiу əз һəгг,
Ђəрə нидү воiу əз һəгг.
Нимəлитə бəдлү буһош
Хəрəбəiи моiу əнчəг.
284
Jə бəндəiүм əз тов дирə,
Кусов гəсдə əз тов дирə.
Ə хəлг хүшдə iод мунуһош,
Динчə нунлу нитав бирə.
285
Jə бəндəiүм куч нидиров,
Ə гул биђол куч нидиров.
Инчимишə кор вүнүһош
Əз ђəiб шəрһо гүч мидиров.
286
Jə бəндəiүм нитав рундə,
Ђəриф кофə нитав рундə.
Ə хəрəвоз тоi бошуһош
Ə бəдə руз митав мундə.
287
Jə бəндəiүм хəндəкүлəш,
Човон миiни хəндəкүлəш.
Чумнəвəкир чар зəрəнки,
Хоруш мүкрү чəндəкүрəш.
288
Jə бəндəiүм воiисдəкор,
Шорə рузə воiисдəкор;
Ə кузəти əн рəђм ХУДОш
Ђəсрəтмəндлү поiисдə хор.

289
Јә бәндәіүм руі шәрә ки,
Пәрдәрә кәш, руі шәрә ки.
Кофә ә куш нә күрдәнкиш,
Хәрә дәђно чү кәрәки?
290
Јә бәндәіүм әз һовуну,
Сүрхә мәхоі әз һовуну.
Чүлкә дәслү чи хурдәнкиш,
Ә воі соги мидомуну.
291
Јә бәндәіүм нунә нидү,
Хәсисә зән нунә нидү.
Човобдоһлу буһо мәрдиш
Ә рәһ Вәтән чунә мидү.
292
Јә бәндәіүм гир мизәнү,
Гирчи, бунә гир мизәнү.
Әз іә русму дуллу буһош
Ә чум чәђмәт тир низәнү.
293
Јә бәндәіүм шәлә дори,
Мәрд нәмәрдә шәлә дори.
Ә руі дүшмә шәх поіуһо
Чүрђәтиіүш кәлә кори.
294
Јә бәндәіүм диндор вәчи,
Ә рәһ Тиро диндор вәчи.
Зувун кутәһ бирә чикәш
Чәђм кофһорә мигдор әчи?

295
Јә бәндәіүм һисди іә кәм,
Тәкәі әгүл һисди іә кәм;
Һислү буһо һовоі нәфәс
Әдәш огу нисди бәкәм?
296
Јә бәндәіүм нибу хошу,
Вошкунәрә нибу хошу.
Һитиіотсүз чум бәсдүһо,
Јәм ән күркһош зу имбошу.
297
Јә бәндәіүм биіоф ә вәч,
Әз гәігу - рәһ биіоф ә вәч.
Палан хәрә духдә чикә
Әз парчоһиш чү коф-кәләч?
298
Јә бәндәіүм әз ов дирә,
Дәріоһ нәхшә әз ов дирә.
Ә хип-хүрдә никәрәһош
Чәђ пардушсүз нитав бирә.
299
Јә бәндәіүм зоі дәкүрү,
Софә ниіо зоі дәкүрү.
Пәһливонә һүнәрлүһош
Ә пишоі хәлг поі мәкүрү.
300
Јә бәндәіүм чүкә зәни,
Әз һол нәбу чүкә зәни.
Әз вәкири одлүникәш,
Ә пәсәі коф чү пәһәни?

301
Јә бәндәіүм бил шурав бу,
Бил хилов бу, бил шурав бу.
Ә хәрәбә ђәмәләвоз
Ә чәһәндәм шил буравку.
302
Јә бәндәіүм ордлү бирә,
Ҝүндәі хәми ордлү бирә.
Чәнчәл буһо одомиһош
Әз гәсд іара дордлу бирә.
303
Јә бәндәіүм хәстә дирә,
Гәд шүгәмә хәстә дирә;
Әз ћоләтһоі ән мүрүми
Јәкиш ә чум нәс дәбирә.
304
Јә бәндәіүм биод имбу,
Инсофсүз-бәнд биод имбу.
Ә пәћәни бирә чикә
Аташ дүлүш зиіод имбу.
305
Јә бәндәіүм сикәш нибу,
Ә шолуми сикәш нибу.
Пал-палтарү чихи буһо
Биіәбурә тикәш мибу.
306
Јә бәндәіүм ә сурр дәшән,
Шәр хәрәбә ә сурр дәшән.
Хубә рузһоі ән ђүмүрәш
Әз хәіолһо ә дур мәшән.

307
Jə бəндəiүм дир нисоху,
Ђəчəл корə дир нисоху.
Ə гəд хəрhош офдорəкор,
Əгүл сəрə вир мисоху.
308
Jə бəндəiүм ə дур нирав,
Дорд əз лəрбə ə дур нирав.
Тəлħə кофhош сохуhо iор,
Ђəсəлиiү ə чур мирав.
309
Jə бəндəiүм дəрд микəшү,
Чəнчəлə сəр, дəрд микəшү.
Ə поi нəмəрд офдорəнкиш,
И номусə мəрд микəшү.
310
Jə бəндəiүм ħəзүр бирə,
Əшглү ə дəрд ħəзүр бирə.
Дүлүш iəлов күрдəкорhо
Гүзүркүлə казур дирə.
311
Jə бəндəiүм вəрасирə,
Данан əз ħол вəрасирə.
Руi синəрəш рурундəкор
Ə сал ђүмүр нəс расирə.
312
Jə бəндəiүм ə мəрдəвоз,
Кор микири ə мəрдəвоз.
Хүшдəкүши сохдəкориш
Хиб-хүшк рафда ə дəрдəвоз.

313
Јә бәндәiүм пәс-пәсәш,
Чәрх дарафда пәс-пәсәш;
Ә ђоширә нум киро
Моч нисохут дәс кәсәш.
314
Јә бәндәiүм чавусдәш,
Әз бим хурдә-чавусдәш;
Ә пәсәi ән сәдиглү
Сәклү нибу равусдәш.
315
Јә бәндәiүм ә коврәш,
ђәсму ошуг ә коврәш.
Бәдә шүгәм, бәдә рүћ
Киснә мурав ә говрәш.
316
Јә бәндәiүм чәрхәлү,
ђилом булул – чәрхәлү.
Ә чүләкон мофдони,
Кәмәр нисдкә әрхәлү.
317
Јә бәндәiүм вәдәкун,
Кинә тәћно вәдәкун.
Мәћсһо таза бисдокәш,
Поiбирәћнә мәвокун.
318
Јә бәндәiүм оһ-воiу,
Саiловикә оһ-воiу;
Әз һилимә – һоволим
Сәдигирә ки моiу?

319
Јә бәндәіүм мибәрү,
Хәто ђорә мибәрү.
Чогә гучу бошуһош
Зибәр іорә нибәрү.
320
Јә бәндәіүм дәрә-дәр,
Әлчи кәшдә дәрә-дәр.
Әз хоіәш муі кәшдүһо
Хун нирүхү сәрә-сәр.
321
Јә бәндәіүм вәхүшдә,
Әз хов ђоси вәхүшдә;
Сириг зәрә кофһорәш
Локо мәзән ә хүшдә.
322
Јә бәндәіүм һәрчүни,
Сабур ХУДО һәрчүни.
Бинәі корә нәсдакә,
Чырмиш бирәш әрчүни?
323
Јә бәндәіүм бим хошу,
Хилов нибу бим хошу.
Ћәримикә рәћ күрдәнки,
Рукәрукиш имбошу.
324
Јә бәндәіүм низәнүт,
Рәћмә хәрә низәнүт.
Ә ов батмиш бирәнкиш,
Воі хүшдәрә мизәнүт.

325
Јə бəндəiүм вокошдə,
Ов ə дəрiоh вокошдə.
Һозор чолə вəкəндкəш,
Дор ђəчəлə ки кошдə?
326
Јə бəндəiүм дəбирə,
Лоли ə күм дəбирə.
Əри күрдə поiундəш
ђəiблүрə дүм вəбирə?
327
Јə бəндəiүм нə духдум,
Сириг зəрə нə духдум.
Əз дəс пəшму бирəiи,
Ə гəд ховиш һə сухдум.
328
Јə бəндəiүм ниiору,
Чинор бəһəр ниiору.
Бушə чофоi богбониш
Тəлħə сəђəр миiору.
329
Јə бəндəiүм бəр мəрə,
Ə пəсəiтү бəр мəрə.
Тү рафдикə сурогсүз
Ки мокуну дəр мəрə?
330
Јə бəндəiүм пурдали,
Хəндəлүни – пурдали.
Буi мəрк дəкə ə хунə
Ки никуiу – мурдали?

331
Јә бәндәіүм кәшдәрәш,
Ђәдәтлү дор кәшдәрәш.
Ќүндә зәрә, чар мәсох
Хәмиіә кор тәштәрәш.
332
Јә бәндәіүм ә хурчун,
Чум норәнки ә хурчун;
Хомә кофhоі ләђәрә
Лош дорикәш, мәбурчун.
333
Јә бәндәіүм зәрдирә,
Ночог дирә зәрдирә.
Әри ђилом дәкишиш
Јәбо миди гәрдирә.
334
Јә бәндәіүм нисоху,
Ђәсму шулуг нисоху.
Тәітә воруш оморә,
Дүлиш куп-куп мисоху.
335
Јә бәндәіүм чүх мидү,
Данан кофә чүх мидү.
Динчимәнди нә дирәш,
Тәлhи рузиш рүh нидү.
336
Јә бәндәіүм нибәрү,
Ә гәрбол дәс нибәрү.
hәрмәh әлчәг мундәнкиш,
Чунлу мурав зибәрү.

337
Јә бәндәіүм іә дуркун,
Мичәі бәди - іә дуркун.
Хәндүстәлүш коф сохтә,
Биһүрмәти мәбурбун.
338
Јә бәндәіүм һәлә-һәл,
Шәђәм сухдә һәлә-һәл.
Әз пәрвонә зиіодтә
Түш чәрх мәху у мәһәл.
339
Јә бәндәіүм дәбош тү,
Ә гәрдбәриш дәбош тү.
Мәһтәл мундә руз-бәруз
Јә дәрдбәриш мәбош тү.
340
Јә бәндәіүм әрх мара,
Доһорлүіә әрх мара.
Ә гуллуг іор поіисдә,
Думдумәлүш чәрх дара.
341
Јә бәндәіүм түндә - шән,
Јәдәтә дор, түндә - шән.
Ә сәр бунһоі севкилиш
Морчикәлү лүнк мәшән.
342
Јә бәндәіүм нә кәрдун,
Кинә ә дүл нә кәрдун.
Гәһтилүіә шорирәш
Дир нә бирә, вәкурдун.

343
Јә бәндәíүм нә бошку,
ђәчәл чунтуш нә бошку.
Оврођомә сәдиги
Бил ә хунтуш дәбошку.
344
Јә бәндәíүм хәбәртүш,
Әшгәлүни хәбәртүш.
Ләíли тәђәр сухдәнки,
Мәлћәм вино гәбәртүш.
345
Јә бәндәíүм дарафда,
ђәмәл ә чәћт дарафда.
Довид точлу нә бирәш,
Ә коми тәхт варафда?
346
Јә бәндәíүм дирәрәш,
ћәшо мәзән дирәрәш.
Сабур ХУДО нә офдә,
Вир мисохи бирәрәш.
347
Јә бәндәíүм нидир хов,
Имид докәш нидир хов;
Әз пәнчәрә нә дәрђо
Мозол ђәрбош нидиров.
348
Јә бәндәíүм нүшдәрә,
ћүрмәтлү вич нүшдәрә.
Гәтрәлүíә кор дирәш,
Ә бод мәди хүшдәрә.

349
Јә бәндәiүм ћәвәс әлчәк,
Әри вәрфи ћәвәс әлчәк.
Сабур ә бәд чарусдәнкиш,
Дустог мәмун ә дәс әлчәг.
350
Јә бәндәiүм тәiтә күрдә,
Ђәчәл нәбзә тәiтә күрдә.
Әз мич мүhбәт рүћ вәкүрдәш,
Ә ћол биiо хүрдә-хүрдә.
351
Јә бәндәiүм iод-биiод сох,
Гәрбол зәрә, iод-биiод сох.
Әз надани әгүл хүшдәш
Гәзәб сәрә зиiод мәсох.
352
Јә бәндәiүм ов низәнү,
Кәi дүборә ов низәнү;
Ә киснәiи домундәнки,
Ә пиi пустиш лов мизәнү.
353
Јә бәндәiүм нитав дурра,
Ләпә пустә нитав дурра.
Шәхтәi човгун кут сохдәнкиш,
Залум сәрә митав бурра.
354
Јә бәндәiүм битоi бирә,
Чәпә мәћсho битоi бирә.
Салhoi ђүмүр бул бирәнки,
Ночогирәш бисоi дирә.

355
Јə бəндəíүм кич варавку,
Ә сəр сифро кич варавку.
Әри ћəрмəћ хосдə губһо
Бил ə дүлтүш тич даравку.
356
Јə бəндəíүм нə бəрүку,
Вор думонə нə бəрүку.
Чатһоí хори тə əрх бирəш,
Воруш рүћə вəбəрүку.
357
Јə бəндəíүм вəнчи гəчи,
Кушд базурə вəнчи гəчи.
Әз туфонһош, зимилəрзһош
Дүл хорирə динчи əчи?
358
Јə бəндəíүм ə зулм чүлки,
Лићə мəбош ə зулм чүлки.
Нəгдə мəћəл офдорəнкиш,
Дүзди мəсох ə фурм түлки.
359
Јə бəндəíүм биío вошу,
Поí хорирə биío вошу.
Гəдəгəрə зəрə вəђдəш
Јə коф дүдү ниío бошу.
Ј60
Јə бəндəíүм дукмəһоíи,
Ранкə-бəранк дукмəһоíи.
Әгрəб дүлə поíунуһош
Гəргүшлүíə бугмəһоíи.

361
Jə бəндəíүм ə дəс мəки,
Һəримирə ə дəс мəки.
Вичдон тəмиз бирə чикəш
Һəлолирə əз нəфс вəки.
362
Jə бəндəíүм ə бəд вошку,
Дəр мəвəку ə бəд вошку.
Ə сəр миҕид чəрх хурдəнкиш,
Əнчəг сүрхə ҕəдəт бошку.
363
Jə бəндəíүм шүкүр бошку,
Ə ХУДО Һофт шүкүр бошку.
Кофə ə куш нə күрүһош,
Бил һəмишə түтүр бошку.
364
Jə бəндəíүм дəс ə гур дə,
Хунлу буһо дəс ə гур дə.
Ə мүшкүлһо поí дəнүһош,
Хушə рузə нəс овурдə.
365
Jə бəндəíүм íүргə рафда,
Ҕəсбəлүһо íүргə рафда.
Ə фурм шишə чат зəнүһош,
Əз түндлүíи сиркə рафда.
366
Jə бəндəíүм ə гəмəвоз,
Вози мəсох ə гəмəвоз.
Нобкə овлу дүширəнкиш,
Пар мизəни ə дəмəвоз.

367
Јә бәндәіүм соглүнүм,
Чог-чәмбәлә соглүнүм.
Ҹувур доги бирәіиш,
Јә ә ХУДО боглүнүм.
368
Јә бәндәіүм мирихүм,
Әрәг чофо мирихүм.
Обур-һәіоі мәрдирәш
Ә зир поітү нирүхүм.
369
Јә бәндәіүм воіундә,
Тә рак нәфсә воіундә;
Әз һәіфбәри кәширә,
Дүләш митав поіундә.
370
Јә бәндәіүм дәбошку,
Милләт ә хәір дәбошку.
Вошкунәіә кинлүһош
Һич әз дәдәі нә бошку.
371
Јә бәндәіүм вәкордо,
Хушбәхт тәкиш вәкордо.
Тәлһәлүіә дәђәмһо
Гисмәт іәкиш нә кәрдо.
372
Јә бәндәіүм дү гуләш,
Шил-күт дирә дү гуләш;
Офто кәрмә рухундә,
Сухунуку чугуләш.

373
Jə бəндəiүм дузовиш,
Əз һəггикə дузовиш;
Əз ђəрəлуг əшг иму
Ниio палу дуг овиш.
374
Jə бəндəiүм нүвүсдə,
Суррлу мундкəш нүвүсдə;
Сипрə үшүг хəiолһо
Jорəвурдлу зүһүсдə.
375
Jə бəндəiүм бидинү,
Тə рүћ бəрдə бидинү;
Корсүз-борсүз нүшдəкор,
Хəiр ђиломəш нивинү.
376
Jə бəндəiүм шəр дəбош,
Ə дүлəсти шəр дəбош.
Мүђүчүзə хəр дирəш,
Гəришугə сəр мəбош.
377
Jə бəндəiүм бəдидор,
Тə рүћ рундə бəдидор;
Əз куфəрəi ђəiилиш
Нəнуi мундə iəдикор.
378
Jə бəндəiүм ниiору,
Мəнк хəлолуш ниiору.
Офтош əз хов вəхүшдə,
Кəрм нə товуш миiору.

379
Јә бәндәiүм биiовош,
Әз сад хоһиш биiовош.
Гәһри бирә рафдикә,
Һич ә ховиш мәiовош.
380
Јә бәндәiүм нәiовку,
Зулмиш биһәг нәiовку.
Ћәзоб-губә дорәнки,
Јәзугиш дәб биiовку.
381
Јә бәндәiүм оморәш,
Тәiтә әлчи оморәш;
Ә сад чиро фәндәвоз
Әз гәрбол кәш доморәш.
382
Јә бәндәiүм нүвүсдә,
Әри әшглү нүвүсдә;
Тәмәћһоiмә пар зәкәш,
Түзүз нибу зүһүсдә.
383
Јә бәндәiүм кәi висто,
Үшүг чумәш кәi висто;
Пәшмунәти нә дирә,
Кәлмәi "пәшму"ш нибисдо.
384
Јә бәндәiүм тә нини,
Гилинч дәсә тә нини;
Офто чунә сухундкәш,
Дурәiүрә ки вини?

385
Јә бәндәiүм дур нибу,
Әшглү буһо дур нибу.
Чикәр хүшки вошәнди,
Әз ов дәріош пур нибу.
386
Јә бәндәiүм чүл шәкиш,
Рүћ кәндәнки чүл шәкиш;
Рүхшәндлүiә хәндәрә
Нивотову дүл iәкиш.
387
Јә бәндәiүм бирази,
Әз вәхт мундә бирази;
Ә доглүiә рәћәвоз
Ә iор зутәш мираси.
388
Јә бәндәiүм пәс дори,
Кәi пирирә пәс дори;
Ђәсму нәзник һисдикәш,
Учмиш мәбош әз хори.
389
Јә бәндәiүм ә бичи,
Нәфс ләгикә ә бичи;
Чумһо түрә шинирә,
Хосдәi дүләш мивичи.
390
Јә бәндәiүм лүкәiтүш,
Бор дорәнки лүкәiтүш;
Ә и рачә руi ђилом
Тәнк нә кәрдо чикәiтүш.

391
Јә бәндәіүм ниіо бу,
Корһо шулуг ниіо бу.
Әри ћүрмәт винирәш
Хубә гуллуг биіо бу.
392
Јә бәндәіүм нидиров,
Зулум әз һәгг нидиров.
Воруш саілов рихдәнкиш,
Әз дәг миіов нидир ов.
393
Јә бәндәіүм нә бәрдүм,
Губә ә дүл нә бәрдүм.
Бугозбури бурбундкәш,
Һәггә чүтам ә шәр дүм?
394
Јә бәндәіүм нә вәкүрд,
Ђони воікә нә вәкүрд.
Сүрх ә чалма чарусдкәш,
Ә сәр хүшдә ки дәкүрд?
395
Јә бәндәіүм нә дирәм,
Руі ђәлбүсә нә дирәм.
Ә чүнтүни нәћсовош
Ә хов чүтам дәбирәм?
396
Јә бәндәіүм нибуру,
Мәрд вонорә нибуру.
Јә висторә ҹүфт мәћсәш
Әз зәћмтү ки мидуру?

397
Јә бәндәіүм мидаров,
Гәмлү ә дәрд мидаров.
Хунәі чугул тов докәш,
Ӏәкиш әз дәр нидаров.
398
Јә бәндәіүм кичи дә,
Ә сәр һәлов кичи дә.
Ә іә кәлмәі хуткориш
Һозор битәв бичи дә.
399
Јә бәндәіүм соф дүку,
Зувун кофә соф дүку.
Академик бирә вәхт
Инсоніәтиш офуку.
400
Јә бәндәіүм іә ђәіил,
Дәс ки ә чүк іә ђәіил.
Ә ов батмиш бирәнкиш,
Бочә ә чүп мәвәіил.
401
Јә бәндәіүм вихдәрәш,
Сугд ниіорут вихдәрәш.
Ә бим ђони – бичорә
Рәһм мидорут виһдәрәш.
402
Јә бәндәіүм іә чорәш,
Нә офдәнки іә чорәш;
Ҝоф ә һүзүм суі зәкә,
Мусухунут гочорәш.

403
Јә бәндәіүм мәрчи түш,
Әз раст бошку мәрчи түш.
Нобкә мундә бирәћнә
Һич нирасү хәрчи түш.
404
Јә бәндәіүм воікәлүш,
Имид дошдә воікәлүш.
Ә коф ләпә ни добу,
Һәдсүзикә соі пәлүш.
405
Јә бәндәіүм нәсиһәт,
Ә куш нисдкә нәсиһәт.
Догуноги овурдә,
Әз чум миіов пәси бод.
406
Јә бәндәіүм бофдони,
Әз сүрхикәш бофдони;
Дорихмишә ћол дирә,
Әз чум ниіо офдони.
407
Јә бәндәіүм дирәнки,
Зәћмә ә чум дирәнки.
Әз һәгг ХУДО рүћ чирә,
Рәћми бурбун зирәнки.
408
Јә бәндәіүм бим гуру,
Гәмә докәш бим гуру;
Имидлүіә сабурһо
ћүлг ән дәрдәш имбуру.

409
Јә бәндәіүм вәслүрәш,
Гәл күрдәнки вәслүрәш;
Гувот гулә вәрзундә,
Чару мәзән пәслүрәш.
410
Јә бәндәіүм асдараш,
Бәхт дорәнки асдараш;
Ә парчаһоі буһәлү
Учуз мәзән асдараш.
411
Јә бәндәіүм воі зәни,
Чар бирәнки воі зәни;
ћәспошолум куфдирә,
Ә кор хуни поі мәни.
412
Јә бәндәіүм хәләфәш,
Зирәк дирә хәләфәш;
Әри хәрәбә корһо
Туш мәвәмух һәдәфәш.
413
Јә бәндәіүм вирихдә,
Тәмбәл әз кор вирихдә.
ћәвәсбәнди човонһош
Әз ћүкм ХУДО ворихдә.
414
Јә бәндәіүм нә дәшәнд,
Гудуз чар-мар нә дәшәнд.
Тәпик шәндә чүн іә хәр
Рәћмәш әз чум вәдәшәнд.

415
Јә бәндәiүм нә кәрдо,
ђәчизимә нә кәрдо.
Әмә сохдә никиhош
Ә хүштән тү вәкәрдо.
16
Јә бәндәiүм нә дирәм,
Әз тү хуби нә дирәм.
Ә сараiа хунәiтүш
Ә гәд губи дәбирәм.
417
Јә бәндәiүм нә бинош,
Ә чәннәт руђ нә бинош.
Чол вәкәндәi ә зир поi
Боләiурәш hә винош.
418
Јә бәндәiүм гублунүм,
Әз пәнчәiтү гублунүм.
Нун ә зәђәр чарусди,
Ки мукуiу хублунүм?
419
Јә бәндәiүм ә хун дә,
ђәлолiәти ә хун дә.
Биђорлуiә кор дирәш,
Хәлгә нибу хәндундә.
420
Јә бәндәiүм биiо бу,
Оhил– пирлү биiо бу.
ђәсму сиiә дәкүрдкәш,
Ранк руi ширлү биiо бу.

421
Јə бəндəiүм ки бурра,
Ӄоф лəђəрə ки бурра?
Ə сəнгəлуг вəчəсдəш,
Добон поiə ки дурра?
422
Јə бəндəiүм никəш дү,
Мозол биiо никəш дү.
Поi бирəђнə мунуhош,
Руi ђиломə никəшдү.
423
Јə бəндəiүм нидəбу,
Карбəнд ə шəк нидəбу.
Хəндəiə ӄоф бирəнкиш,
Ə чəкəвəк мидəбу.
424
Јə бəндəiүм кар бирə,
Кəлə дəрди – кар бирə.
Оhилмəндлү чусдəнкиш,
Буi хүшдəрə сар дирə.
425
Јə бəндəiүм пат мəбош,
Шахматбəндə пат мəбош.
Гəм кинирə хурдəнкиш,
Шишəмəндə чат мəбош.
426
Јə бəндəiүм мəдиро,
Ə кор гоглу мəдиро.
Ə руi сугдə миллəтиш
Үзүiоглу вəдиро.

427
Јә бәндәіүм әз дүли,
Хосдә бәгдә әз дүли;
Дорун чунә сухундә,
Ә чоі нирав ћәзкүли.
428
Јә бәндәіүм боботлу,
Руз винирә боботлу;
Ә у ђилом Одомиш,
Әнчәг мураім нуботлу.
429
Јә бәндәіүм сәрә ки,
Әз һәр болә сәрә ки.
Әри кәмәр вәдорәш,
Шоһдогбәндлү кәрәки.
430
Јә бәндәіүм һәрчүни,
Пирәнгинә һәрчүни.
Тәшнәі хори рафда вәхт,
Диіә вәрфиш әрчүни?
431
Јә бәндәіүм ә әшглү,
Куч ниіо бу ә әшглү.
Бәникору хундә вәхт,
Шориш имбу вәшәглү.
432
Јә бәндәіүм іә вәђдә,
Дәс күрдәнки іә вәђдә;
Ә коми кәс киникәш
Јозугбәри ә һәгг дә.

433
Јə бəндəiүм ђəрə ки,
Əз мəрдмазар ђəрə ки.
Кортү кəлир овурдкəш,
Рəћəт – динчиш кəрəки.
434
Јə бəндəiүм ə колиш,
Тəпик мəзəн ə колиш.
Ə зомонəi iə ђүмүр
Дəкиш бирə мозолиш.
435
Јə бəндəiүм зəвəриш,
Дəрəлүни - зəвəриш.
Əз нəзникhо нə дурhо
Шорлу бошку хəбəриш.
436
Јə бəндəiүм хонирəш,
Дəрдисəри хонирəш.
Зəвəр күрдə пуллурə
Туфлу мəiил ђонирəш.
437
Јə бəндəiүм ə тобу,
Мəћтəл мəмун ə тобу.
Бəдћисоби сохуhош,
Дүлү əз сəнг ниiо бу.
438
Јə бəндəiүм бивəчи,
Шор ниiору бивəчи.
Əз ћүкм эгүл ворихдкəш,
ђəсонт буhо кор əчи?

439
Јә бәндәіүм чәħтә сох,
ħәлол мәндә чәħтә сох.
Воіә кара күрдәнкиш,
Лов-ләђәрә шәфт мәсох.
440
Јә бәндәіүм нумтүрәш,
Тоорих һисд нумтүрәш.
ђәчәл ħәзүр бирәнки,
ħүрмәтлү бәсд чумтүрәш.
441
Јә бәндәіүм никорут,
Бәһәрсүзә никорут.
ђәсмулуіә бәбәрәш
Ә сараі дүл мидорут.
442
Јә бәндәіүм нәхш бәки,
Әз бәхтикә нәш бәки;
Минәт сохдә ә ХУДО,
Әз рәħмиіүш бәхш вәки.
443
Јә бәндәіүм нимдоши,
Әз точ мундәі нимдоши;
Ә сәр хубә шориһо
Їор біїориш имбоши.
444
Јә бәндәіүм когоз түш,
Буш нә муно когоз түш.
Ә фурм нәнуі дәдәіһо
Хов биіоро овозтүш.

445
Јә бәндәiүм кимирә,
Ә куш мәки кимирә.
Әри чозон кәширә,
Әз дәдәiиш ки бирә?
446
Јә бәндәiүм визә дүт,
ђәрсбәнд ниiо визә дүт.
Зобу пәшму бирәнкиш,
Сәрә ә сәнг низәнүт.
447
Јә бәндәiүм дәпарун,
Сура әз коф дәпарун.
Дәниширә iонуглуш
Гәлпәi дүлә мәпарун.
448
Јә бәндәiүм тәки сәр,
Дүл рундәнки тәки сәр.
Рәђ ХУДОрә вичирә,
Хосдәкорәш вәки бәр.
449
Јә бәндәiүм вәбәр тү,
Одәш зәвәр вәбәр тү.
Имид дорә дуркуни
Товуш чумәш мәбәр тү.
450
Јә бәндәiүм пәрәнту,
Пәртәво нисд пәрәнту.
Әшг нә дәкә ә дүлтү
Рузиш имбу гәрәнту.

451
Јә бәндәiүм дәбошку,
Әгүл ә дәм дәбошку.
Тә дузә коф куфдирәш,
Һәлләм-гәлләм нә бошку.
452
Јә бәндәiүм чусдә, ку,
ћол-әћволә чусдә, ку.
Сад хосдәкор бирәнкиш,
Һәр iәтәнә дуст мәку.
453
Јә бәндәiүм омуну,
Тә нә бурри омуну;
Нолә зәрә ночогһо
Әiә чүпиш момуну.
454
Јә бәндәiүм ниварai,
Ә гуг чәлдлү ниварai.
Гуллуг сохдә шүвәрә
Ә гәд дүлүш мидарai.
455
Јә бәндәiүм дән әчи,
Сиiә муiә дән әчи?
Їаралүiә синәрәш,
Мәлћәм дүһо зән әчи?
456
Јә бәндәiүм вәмуно,
Зән ә шүвәр вәмуно.
Јәтим буһо балаһо
Чүн iәсириш нә муно.

457
Јә бәндәiүм вәхт әчи,
Ризинлүiә вәхт әчи?
Әз ђошири шорикәш,
Ә пуләвоз бәхт әчи?
458
Јә бәндәiүм гитиhош,
Рәћә бәсдә гитиhөш.
Чумә-чару нә сохдәш,
Ә дорә бәхт мити бош.
459
Јә бәндәiүм ә тәшт тү,
Орд нә дәкәш ә тәшт тү;
Ә ћилләiи домундә,
Әз поi iәкиш мәкәш тү.
460
Јә бәндәiүм вурухун,
Руiә әз су вурухун.
Һәр боi зәрә hингинә
ђәрсhоi чумәш мәрухун.
461
Јә бәндәiүм мәбош түш,
Тоi бигәдүр мәбош түш.
Гобул сохдә митирә
Ә рәћ ХУДО дәбош түш.
462
Јә бәндәiүм iә чунәш,
Һозор дәрди iә чунәш.
Әри ћәмол нә мундә,
ђәрүс биiор ә хунәш.

463
Јә бәндәіүм пәс мәки,
Чумә әз рәђ пәс мәки.
Дүл тү курунд бисдокәш,
Әз хәм-хәіол дәс вәки.
464
Јә бәндәіүм пәс мидүт,
Косибмәндә пәс мидүт.
Хүшдәкүши сохдәнкиш,
Ә һороітү сәс нидүт.
465
Јә бәндәіүм бисофи,
Офдорәнки бисофи;
Амбар воіә сохдикәш,
Дузовә рәђ ніюфи.
466
Јә бәндәіүм бишәкүт,
Кәі әз пири бишәкүт;
Әри күчә дәдәіһош
Пәшмунирә микәшүт.
467
Јә бәндәіүм дү кушләш,
Сурр ђиломи дү кушләш.
Гәдүртани нә чусдә,
ђәзиз нибу кукусләш.
468
Јә бәндәіүм һәрчүни,
Софо һово һәрчүни.
Хушә рузу нисдикә,
Бушә лово әрчүни?

469
Јә бәндәiүм ниiо бу,
Дәндү дордлү ниiо бу.
Әри күндәi ән тәнүш
Чәнәх ордлү биiо бу.
470
Јә бәндәiнм ов миiов,
Әз никәрә ов миiов.
Јору тәлђбәнд буhорәш
Шәв тә сәбәђ хов ниiов.
471
Јә бәндәiүм рачирә,
Ә чум мәди рачирә.
Нобкә ХУДО мәiоро,
Рачиш митав пачирә.
472
Јә бәндәiүм нә омо,
Ә гәhрәвоз нә омо.
Бәгдә пәшму бирәнкиш,
Ә рәђ саiлов вәромо
473
Јә бәндәiүм hәмини,
Хосиiәтү hәмини.
Ђүмүр пирлү бирәнкиш,
Ләзәтүрә нә вини.
474
Јә бәндәiүм нә hишди,
Јә хотурәш нә hишди.
Дәрд hәммәрә вәчирә,
Губәш ә дүл дәhишди.

475
Јә бәндәіүм митав дирә,
Сипрә дәниш митав дирә.
Чуруб-чикәт нә бофуһо,
Бәкәм зәниш нитав бирә?
476
Јә бәндәіүм бигәм бошку,
Рихдәі ђәсму бигәм бошку.
Әз ђәдәти пим-пәлүһош
Дәрзәі русму бәһәм бошку.
477
Јә бәндәіүм хов вәкәрдо,
Шириніәти хов вәкәрдо.
Ә чәнд чиро назһорәвош
Нур чумһоітү тов вәкәрдо.
478
Јә бәндәіүм гилиг хошку,
Рүћ вәбәрдә гилиг хошку.
Бәђизидов дүл сухундәш,
Рәђмокуни сәдиг бошку.
479
Јә бәндәіүм биофдонош,
Ә дүлхоіи биофдонош.
Тәхсиркорә ћол нисдикә,
Ә дәс-поіиш нә офдонош.
480
Јә бәндәіүм нивохуру,
Офто ә мәнк нивохуру.
Бәдћисоблу бирәкорһош
Хәчәләти биіо хуру.

481
Јә бәндәі̇үм рәђ чигирә,
Ђәндәг мәзән рәђ чигирә.
Шори дүлә чикәш нибу,
Дәрк сохдикә мәђ бигирә.
482
Јә бәндәі̇үм нибу күрдә,
Вәрф-ворушә нибу күрдә.
Ә сал і̇ә бо нә бисдокәш,
Дәндүнәдорд зәбу күрдә.
483
Јә бәндәі̇үм миі̇ов, мурав
Рузһо-шәвһо миі̇ов-мурав.
Дәрі̇оз кәндчи тич бирәнкиш,
Ә күләвоз киі̇ов мурав.
484
Јә бәндәі̇үм дәрдлүнүм мәш,
Оһилмәндә дәрдлүнүм мәш.
Килит зәно бүхтүвәни,
Јә мүрүмә гәрдлүнүм мәш.
485
Јә бәндәі̇үм нитам рафда,
Ә ђовуни нитам рафда.
Јә руз чумә бәсдә вәђдәш -
Јә ә говрә митам рафда.
486
Јә бәндәі̇үм мундәнүм мә,
Ә ђор сәдиг мундәнүм мә.
Чумә ә хов вошәндәнкиш,
Јә Тирорә хундәнүм мә.

487
Јә бәндәiүм ә дәсмә дә,
Гәләм сүрхи ә дәсмә дә.
Мәлћәмiәти ән чунсогиш
Ә нәфәсмә, ә сәсмә дә.
488
Јә бәндәiүм ә шор мәшән,
ђәрсhоi чумә ә шор мәшән.
Сугдә бирор чун дорәнки,
Тәiтә мүрдәш әiор дәшән.
489
Јә бәндәiүм ниiо бураi,
Поi нә күрдкә ниiо бураi.
Гунши ә iос офдорәнки,
Ночогикәш биiо бураi.
490
Јә бәндәiнм тәрс нидору,
Шоhир буhо тәрс нидору.
Әри күчмиш бирә рузиш
Булог чумhо ђәрс мидору.
491
Јә бәндәiүм шәндүм hәндәг,
Ә рәћ чугул шәндүм hәндәг.
Һозор рачhо чум зәрүткәш,
Кәнәш, ә тү бәндүм әнчәг.
492
Јә бәндәiүм чигирүм мә,
Шоhирлүiә чигирүм мә.
Балаhоiмә шор бирәiиш,
Ки мукуiу: - Фәгирүм мә?

493
Jə бəндəiүм мəкүш мəрə,
Əз гисгончи мəкүш мəрə.
Jə күзəлə чум зəрəмкəш,
Ундə садбо зə, күш мəрə.
494
Jə бəндəiүм гəтуг нəрə,
Сиiə мəку гəтуг нəрə.
Зимилəрзһо бирə вəђдəш
Шоһдоглу тан гултуг нəрə.
495
Jə бəндəiүм тə ћүлг һисдүм,
Əз дəс пəхүр тə ћүлг һисдүм.
Jəсиiов тү кучлуникəш,
Ə орд чара тəхүл нисдүм.
496
Jə бəндəiүм ворəлүни,
Jəхəн мəрдүм ворəлүни.
Ə нəчоги поi донорəм,
Ки мукуiу: - Чорəлүни?
497
Jə бəндəiүм һə гир бисдо,
Ӄəрдəн худкор һə гир бисдо.
Вор-дəвлəтү бирə чикəш
Ки никуiу: - Фəгир бисдо?
498
Jə бəндəiүм күл мичүнүм,
Əз бог-богчə күл мичүнүм.
Jор ə хошмə оморəнкиш,
Əз гəфəсү дүл мичүнүм.

499
Јә бәндәі́ум ә од маров,
Шүhрәтбәндhо ә од маров.
Ә пәнчәі́ дәс чару буhош,
Дурра-дурра ә бод мурав.
500
Јә бәндәі́ум никирору,
Әз ов – саі́лов никирору.
Нәђләтлүі́ә корhо дирәш,
Әз тәлђә хов микирору.
501
Јә бәндәі́ум паралүнүм,
Ә дү Вәтән паралүнүм.
Јәршоләі́им хунәі́икә
Ки мукуі́у: – Јаралүнүм?
502
Јә бәндәі́ум нәр дирәм мә,
Вичдон мәрә нәр дирәм мә.
Хуби сохдә, човон мундәм,
Ки куфдирә: - Шәр бирәм мә?
503
Јә бәндәі́ум ошуг висто,
Рүђә әз коф ошуг висто.
Руі́ чарундә, сурр бирәнкиш,
Пәхүр дүлү очуг бисто.
504
Јә бәндәінм әз күл омо,
Гисмәт ранкhо әз күл омо.
Годо-гурбу вәкүрдәі́түш,
Әзчә танүм әз дүл омо.

505
Јә бәндәіүм торик бисдо,
Коврә ђәсму торик бисдо.
Ә вор-дәвләт булә вәђдәш,
ђәчәл әрчү шәрик бисдо?
506
Јә бәндәіүм бүхтү вәкүрд,
Соги әз чун бүхтү вәкүрд.
Нәштәр ђәчәл тич бурранкиш,
Бәхтә әрчү рүћтү нәкүрд?
507
Јә бәндәіүм гогол бисто,
Нун нисону – гогол бисто.
Ә сифроімә нүшдә чикәш,
Чумтү әрчү чогол бисдо?
508
Јә бәндәіүм нә ләрзири,
Әз вәрф човгун нә ләрзири.
Имид бирә, дүл дорәнки,
Һич ә чүпиш нә вәрзири.
509
Јә бәндәіүм нитам күрдә,
Нәфс мүһбәтә нитам күрдә.
Әри түсүз нә мундәімәш,
Әнчәг пишо митам мүрдә.
510
Јә бәндәіүм кип докордунд,
Сәнг синәрә кип докордунд.
Булог чумһо хүшк бирәнкиш,
Рихдә ђәрсә ки вокордунд?

511
Јә бәндәіүм чоіу вәчи,
Дәрди – сәрәш чоіу вәчи.
Гәбиләрә точ сохуһо,
Һәсүллүрәш тоіу әчи?
512
Јә бәндәіүм нивирүхүм,
Әз іор дуртә нивирүхүм.
Ворушлуіә думон бирәм,
И саілова чүларз рүхүм?
513
Јә бәндәіүм ә дәр зәрүм,
Мизузәрә ә дәр зәрүм.
Һовунбәндә кор нә дирәш,
Ќәнәш әрчү ә шәр дәрүм?
514
Јә бәндәіүм тонлу мирав,
Ќомиш бәндһо тонлу мирав.
Әз чофоі тү хурдәкорһош,
Әз пошнәі поі іонлу нирав.
515
Јә бәндәіүм чикәрәкүт,
Бәдәрүћһо чикәрәкүт.
Шүгәмбәшү нә бирәіиш,
Әри динчи чикә мәкрүт.
516
Јә бәндәіүм ниіо боши,
Догуноглу ниіо боши.
Әри тә сад зүһүсдәіиш,
Ә дүл боглу биіо боши.

517
Jə бəндəíүм чура мəкəш,
Зəхəрбəндə чура мəкəш.
Əз ћол томом офдорəнкиш,
ћəзүрбəнди íə гура кəш.
518
Jə бəндəíүм нə бисдори,
Софə əшглү нə бисдори.
ђəрисирə сохдə бəгдəш,
Ə гəд чəвги дəбисдори.
519
Jə бəндəíүм фикир сохди,
Шəвиш, рузиш фикир сохди.
Шор ђиломə нə винирə,
Гураш əрчү нидир сохди?
520
Jə бəндəíүм һəрчү дорə,
ђиломкəзи һəрчү дорə.
Ə сади бисд нə расирəш,
Гəрд мүрүмə əрчү дорə?
521
Jə бəндəíүм митам мүрдə,
Хүшдəнимəш митам мүрдə.
Ə дəс Тиро нə вəкүрдə,
Нум ХУДОрəш чүтам күрдə?
522
Jə бəндəíүм нитам рафда,
Рəћ саданаш нитам рафда.
ХУДО һороí зəрə вəђдə,
Пир нə бирəш, митам рафда.

523
Jə бəндəíүм ниíо бури,
Рəĥ чəђмəтə ниíо бури.
Бəдə дүшмə рүĥ кəндəнки,
Əз хиртəкүш биíо бури.
524
Jə бəндəíүм ниíо воши,
Бəрəкəтə нíио воши.
Амонлуho зулм дорəнки,
Тəвəрбəндлүш биíо боши.
525
Jə бəндəíүм нə дəкүрдə,
ђəсмуí чумho нə дəкүрдə.
Хəбəр ХУДО нə бирə вəхт
Нəшуморə ки вəкүрдə?
526
Jə бəндəíүм ə мəнкəвоз,
Боч бəрдəнки ə мəнкəвоз;
ђошир дүнíо бисдорикəш,
Зəн нихоíут ə чəнкəвоз.
527
Jə бəндəíүм күрдə-күрдəш,
Пирə сəсho күрдə-күрдəш;
ђəчəл ĥəзүр оморəнки,
Воí мизəнүт мүрдə-мүрдəш.
528
Jə бəндəíүм пирə вəђдə,
Тəмəĥ ниíов пирə вəђдə.
Гəíчи ХУДО чикə вəхтəш
Дүнíоhə ки дирə бəгдə?

529
Јә бәндәiүм ваз норикәш,
Сад кҷлүiә ваз норикәш;
Әз чум шүвәр офдорәiкә,
Чорә нибу наз дорикәш.
530
Јә бәнәiүм ћово висто,
Бәхт Одомә ћово висто.
Пәшмуi iә сиб бирә чикәш,
И чүларзи лово бисто?
531
Јә бәнәiүм ә рәћ дәмунд,
Ҹүфтә чумиш ә рәћ домунд.
Пәшму бирә вокошдәнки,
Һич ә дүлиш тәмәћ нә мунд.
532
Јә бәндәiүм әхир нибу,
Ҹәнкәсурә әхир нибу.
Һозор гәрбол зәрә чикәш,
Јә чүнтүни пәхир нибу.
533
Јә бәндәiүм нубо бисдо,
Ђәмәлдани нубо бисдо.
Ә нәкуми iәлов күрдәi,
И чүтами тубо бисдо?
534
Јә бәндәiүм нә дәбәрди,
Ҝофә ә куш нә дәбәрди.
Әз боглүiә гәфәс синәш
Дүлә чүтам вәдәбәрди?

535
Јә бәндәіүм ә ђәсәл дә,
Шириніәтиш ә ђәсәл дә.
Хәндәі ловһо чар бирәнки,
Губәш ә дүл чү ђәчәл дә?
536
Јә бәндәіүм кип варафда,
Киләћ ә сәр кип варафда.
Бәһәрлүіә бор дорәнкиш,
Ә богчәі шәр ки дарафда?
537
Јә бәндәіүм митаі дурра,
Бош-палтара митаі дурра.
Алмазлүіә дүл дирәнки,
Базуіурәш нитаі бурра.
538
Јә бәндәіүм ә сәр дәри,
Әгүл – зиһим ә сәр дәри.
Ђәмәлбәнди гуморбазиш
Ки мукуіу: - Ә зәр дәри?
539
Јә бәндәіүм әз дәрд омо,
Ночогиһо әз дәрд омо.
ХУДО, ђәчәл фирсорәнкиш,
Ки никуіу: - Әз гәрд омо?
540
Јә бәндәіүм нәбу бәри,
Зибәр хәлгә нәбу бәри.
Зәћәрбәндә кинһоі губиш
Ә дүл ђәіблү зәбу дәри.

541
Јә бәндәіүм ә хуш норум,
Софһоі түрәш ә хуш норум.
Хосдәкорһо зувун вокунд,
Кофһоі түрәш кәі куш дорум?
542
Јә бәндәіүм соф дорәм мә,
Сүрхә кофә соф дорәм мә.
Гәнәт зәрә, чорә биіоф,
Ә чол нәмәрд офдорәм мә.
543
Јә бәндәіүм у мар мәнүм,
Зәһәрлүіә у мар мәнүм.
Ов никәрә саілов дори,
Гушлүіә пар чүтар зәнүм?
544
Јә бәндәіүм зомун висдо,
Чәзоі іодә зомун висдо.
Бүтүн ђилом мәһтәл мунди,
И чүларзи ђовун бисдо?
545
Јә бәндәіүм коврәлүни,
Ранкһоі ђәсму коврәлүни.
Нимәі ђүмүр нә кирошдәш,
Чунтү әрчү говрәлүни?
546
Јә бәндәіүм хәбәр бисто,
Сиб-сиіәіә хәбәр бисто.
Ә дүлү губ дарафдәнкиш,
Нәшуморә гәбәр висто.

547
Јә бәндәіүм гурбу имбу,
Чун ә соги гурбу имбу.
ХУДОј ђилом нә дошдәнки,
Дәрмуі чорәш дурку имбу.
548
Јә бәндәін сиррһоі тумиш,
Нәсиллүни сиррһоі тумиш.
Әз чухрәки гириш сифәт
Имфурогу зирһоі чумиш.
549
Јә бәндәінүм нибу бәрдә,
Сура әз дүл нибу бәрдә.
Гуртум-гуртум гәм хурдәнкиш,
Һозор гәігу имбу дәрдә.
550
Јә бәндәіүм митав дирәш,
Һәндәвәрә митав дирәш.
Ә сәр іә поі поіисдәкор,
Ђиломкәзлү нитав бирәш.
551
Јә бәндәінм пүшкә чунәш,
Биод мибу пушкә чунәш.
Ђоширирә нә чусдәнки,
Сифро нибу хүшкә нунәш.
552
Јә бәндәіүм чогол вошку,
Ђәінәлүни чогол вошку.
Әз һәмисһо дур мундәнкиш,
Нун нисону – гогол бошку.

553
Јә бәндәіүм зури-зуриш,
Чи нихурут зури-зуриш.
Лов-ләђәрә нә күрдәнки,
Гәм мүрүхүт рури-буриш.
554
Јә бәндәіүм іор нисоху,
Бәдђәсүләш іор нисоху.
Ә тәлћә руз вомундәкор,
Үшүг чумәш тор мисоху.
555
Јә бәндәіүм нитав дирә,
Нәрмәнд хунчиш нитав дирә.
Шәвһо һоpoі дәшәндәкор,
Дүшмәі гуншиш митав бирә.
556
Јә бәндәіүм шовђо имбу,
ђәләм салдат шовђо имбу.
Думонсүзә сиіә ђәсмуш
Әз нишонәі довђо имбу.
557
Јә бәндәіүм битәв зәрдүт,
Ранк гутинә битәв зәрдүт.
Әз гилиіә дәрһоі мувәћ
Әгүл сәрәш чүларз бәрдүт?
558
Јә бәндәіүм имбу хоштә,
Ширни зувун имбу хоштә.
Хори пара бирә чикәш
Зимиләрзә нибу хостә.

559
Јә бәндәіүм холиш имбу,
Ә руі күічәк холиш имбу.
Һозор ђәібү бирәкорһо
Сәргуз нүшдә лолиш имбу.
560
Јә бәндәіүм нидәіүлү,
Вәкир чумә нидәіүлү.
Ә мүгүриш оморәкор
ђүршә ә дүл мидәіүлү.
561
Јә бәндәіүм ә нәгүлиш,
Расти дәри ә нәгүлиш.
Чәшмишиһо офдорәнки,
Имид мәбәст ә әгүлиш.
562
Јә бәндәіүм әнкүл күрдә,
Пишоі хунә әнкүл күрдә.
Ә нәкуми сәр бүнүһош,
Әнчәг митав әз дүл мүрдә.
563
Јә бәндәіүм әрәг нибу,
Әз ђәрс киріә әрәг нибу.
Ухлубәндә чапарикәш
Әз пилигһо іәрәг нибу.
564
Јә бәндәіүм бор ниіору,
Һәр іәтән дор бор ниіору.
Хәләф сүрхи буһо кукиш
Әри дәдәі шор миіору.

565
Јә бәндәiүм нә дәмуно,
Зулмәт ә чум нә дәмуно.
Ә фурм офтоi кәлә ђәсму
ћүрмәт ә нум һә вәмуно.
566
Јә бәндәiүм ниiо вәбу,
Вини ә тәк ниiо вәбу.
Рәћми ХУДО рәћ дорәнкиш,
Бәхт ә чумһо биiо дәбу.
567
Јә бәндәiүм ниiо кири,
ћилләi губә ниiо кири.
Әри тәмиз мундәi дүлиш
Нум ХУДОрә биiо кири.
568
Јә бәндәiүм ә чухур дә,
Кәi ки чумһо ә чухур дә;
Лов-ләђәрә гәбәр дирә,
Зәћриморәш нибу хурдә.
569
Јә бәндәiүм нәгүл вошку,
Әфсонәiи нәгүл вошку.
Ә мәгбуни дарафданкиш,
Хилоскору әгүл бошку.
570
Јә бәндәiүм чүн овомиш,
Кәi ки фурмунд чүн овомиш;
Гурлубәндә рәћ мүрүмә
ћово бурбунд ә Одомиш.

571
 Jə бəндəiүм нитав рафда,
Лово ə буш нитав рафда.
Əри ночог буһо ђəiил,
Дəдəi гурбуш митав рафда.
572
Jə бəндəiүм пəс микирү,
Сабур нəфсə пəс микирү.
Ə хəспушə офдумə кук,
Дəдəi сүрхиш дəс никирү.
573
Jə бəндəiүм нитав бурра,
Нəфс иштоһə нитав бурра.
Күшдəмолə буһо чəндəк
Ə фурм мəћсиш митав дурра.
574
Jə бəндəiүм тəвəр нибу,
Əз һəр согот – тəвəр нибу.
Саiлов догһо шəх зəрəнки,
Ов никəрəш зəвəр мибу.
575
Jə бəндəiүм вəкəрдош тү,
Əз пəшмуни вəкəрдош тү.
Ə сəр сабур вəмундəнкиш,
Гəрəтикон нə кəрдош тү.
576
Jə бəндəiүм ћол-əћволə,
Руз-бəруз пүрс ћол-əћволə.
Кəлə-күтүр нə бисдокəш,
Хəiир ниiов əз рəћ болə.

577
Јә бәндәіүм дәр-бәдәр,
Чум вәнорум дәр-бәдәр.
Бәхтлү бисдо асдара
Нишон норум бәр-нәбәр.
578
Јә бәндәіүм нә шәндүм,
Ҝофә ә буш нә шәндүм.
Әнкүшдәри дорәмунд
Сифроі шори дәшәндүм.
579
Јә бәндәіүм хисири,
Ширин-ширин хисири.
Ә хов дирә дәдәјә
Дур мунди әз јәсири.
580
Јә бәндәіүм ниіилү,
Мозол пәртлү ниіилү.
Басарата бәсдәнки,
Дүләш чатлү миіилү.
581
Јә бәндәіүм нидаров,
Әшгмәнд ә чүл нидаров.
Хәндәі лову парусдкә,
Дәрдиш ә дүл мидаров.
582
Јә бәндәіүм нәс бирә,
Дәріоһ тәшнә нәс бирә.
Ов-саіловиш рихдәнки,
Иштоһорә пәс дирә.

583
Јә бәндәіүм нә кәшдүм,
Нә вәхүшдүм, нә кәшдүм.
Түрәш дирә вәфосүз,
Әри мүрдә дәкәшдүм.
584
Јә бәндәіүм һә омо,
Сурог әлчи һә омо.
Хәікәлпити сохдәнки,
Һич іә мүргиш нә омо.
585
Јә бәндәіүм тоі вини,
Нәшинохә тоі вини.
Ҡоф-кәләчә шинирә,
Ҹун согирәш зоі вини.
586
Јә бәндәіүм диромо,
Ә дүл шивән диромо.
Чумһо ә рәћ домундкәш,
Јору кәнәш дир омо.
587
Јә бәндәіүм дәкүрд дәрд,
Үшүг чумә дәкүрд дәрд.
Түндә рүсвәћ бирәнки,
Хориш зутә вәкүрд бәрд.
588
Јә бәндәіүм вәбисдо,
Ә сәр зувун вәбисдо.
Һозор шовђо рүхундкәш,
Ҡәнәш сәдиг нә бисдо.

589
Јә бәндәiүм пинәки,
Ширин бирә пинәки.
ХУДО кумәк бирәнкиш,
Шоhдоглүiә бинә ки.
590
Јә бәндәiүм битоби,
Ҹун мәкүрү битоби.
Ә фурм Тиро суi дүhош,
Әри милләт китоби.
591
Јә бәндәiүм таразү,
Тән биiо бу таразү.
Ә шәфти поi донокә,
Ђүмүр ҹунуш марасү.
592
Јә бәндәiүм шәфтирә,
Шәрәф нибу шәфтирә.
Дәдә-говол буhорәш,
Нибу ә суi дәфт дирә.
593
Јә бәндәiүм нивини,
Ширә сиiә нивини.
ХУДОрә шор хостәнки,
Хушбәхтирәш мивини.
594
Јә бәндәiүм нидараi,
Ә hәр хунә нидараi.
Гисмәт ХУДО бирәнки,
Әз дәр iодиш мидараi.

595
Јə бəндəiүм нəкиро,
Əз чи күрдə - нəкиро.
Əлчи əшгсүз бирəнки,
Ə бүкүрүш нə диро.
596
Јə бəндəiүм мəдəшəн,
Кофə əз дог мəдəшəн.
Ə кин гоhум-гəрдəшиш
Руiə үзiог вəдəшəн.
597
Јə бəндəiүм низəнү,
Биħол шəггə низəнү.
Ə нум ХУДО боглуhош
ħəсрəт həггə мизəнү.
598
Јə бəндəiүм шəвə ки,
Динчиiəти шəвə ки.
Иħтиборə сохдəнкиш,
Чумə əз сəр мəвəки.
599
Јə бəндəiүм əчнəби,
Гəриб бирə əчнəби.
Əри мозол сəбəħи
Кинəш ə фурм вəч нə ки.
600
Јə бəндəiүм сириглү,
Русмуi дəрзə - сириглү.
Сад бо гəрбол зəрикəш
Мəрдiəтини – сирр биглү.

601
Јә бәндәiүм нә кәрдо,
Бәдмозоли нә кәрдо.
Никә гисмәт ән ХУДОш
Ә сәhибү вәкәрдо.
602
Јә бәндәiүм ворушәш,
ХУДО дорә ворушәш.
Ә гәд зулмәт ән бәди
Ки нихоiу товушәш?
603
Јә бәндәiүм нимә рәh,
Нимә ђүмүр, нимә рәh;
Әри дүшмәi чувурhо
hә домуно ә тәмәh.
604
Јә бәндәiүм дәђәмлү,
Бәhәр бирә дәhәмлү.
Дүшмәi хәлгиш јә мәhәл
hәл имбошу шәђәмлү.
605
Јә бәндәiүм гәтрәлү,
Данан нирав гәтрәлү.
hозор салhо кирошдкәш.
ђәсәл нибу гәд әлү.
606
Јә бәндәiүм hоволәнк,
Гудуз шәндә hоволәнк.
Ләшкәр думон пар зәкәш,
Шәфт нисоху ловә мәнк.

607
Јә бәндәiүм чәһ биiор,
Тәмәһ рузә чәһ биiор.
Һозор хуби бурбундкәш,
Бирор нибу рәһкирор.
608
Јә бәндәiүм һәдәрлү,
Вәхтә мәбәр һәдәрлү.
Лүгәi нуну һисдикәш,
Хушбәхт нибу кәдәрлү.
609
Јә бәндәiүм шүгәмлү,
Марһо кәшдә шүгәмлү.
Дү поi, дү дәс вәрикә,
Чун согирәш чү гәмлү?
610
Јә бәндәiүм нә дирәш,
Әз нәзники нә дирәш.
Әз һүлчәгү нә күрдә,
Нитарсуни бәдирәш.
611
Јә бәндәiүм вокундә,
Тә чум һисди вокундә.
Һозор бәди ђиломәш
Тәмиз имбу покундә.
612
Јә бәндәiүм вәдилүш,
Бисдорикә вәдилүш.
Ә дүл һәммә рәһ офдә,
Һич нидараi бәдилүш.

613
Јә бәндәіүм шорирә,
Әри күшдә шорирә;
Әз һүндүри эн дорһош
Рәћсо нидүт ворирә.
614
Јә бәндәіүм әз бази,
Бәднумикә әз бази;
Әз нәсилү бәтәртәш
Хәлг мумуну бирази.
615
Јә бәндәіүм зәвәрә,
Пилләлү хоі зәвәрә.
Әри дирә гуг дорәш,
Ә күк мәзән тәвәрә.
616
Јә бәндәіүм нә бирә,
Гәпик – гуруш нә бирә.
Чунсоги тү бисдокәш,
Дәђәм нитав дәбирә.
617
Јә бәндәіүм нә күрдә,
Дәрди – болә нә күрдә.
Әри хуби хәләіиг
Воікә нибу вәкүрдә.
618
Јә бәндәіүм мәстирәш,
Воіә сохит мәстирәш.
Дод рушумә дирәкор,
Точ нисоху хәстирәш.

619
Јə бəндəіүм нивинүм,
Тəхлħə ховə нивинүм.
Рүħмə гəнəт зəрəнкиш,
ђəсмуі товə мивинүм.
620
Јə бəндəіүм нирам мə,
Ə дурбəндħо нирам мə.
Үкəіə рəħ тов докəш,
Ə чəркəі тү мирам мə.
621
Јə бəндəіүм бəħс мумиш,
Əз сухтəіи – бəħс мумиш.
Шəх-шəхəлү рихдəнки,
Бəнд нə бошку ђəрс чумиш.
622
Јə бəндəіүм биіо бу,
Дүшмə киров биіо бу.
Əри сүрхə чун согиш
Поіħо гиров ниіо бу.
623
Јə бəндəіүм бидрараш,
Лов нисохут бидрараш.
Кəмəрвози сохдəнки,
Сов мисохут шидрараш.
624
Јə бəндəіүм никəшүм,
Сурог ворə никəшүм.
Ховħо ширин бисдокəш,
ħəсрəт јорə микəшүм.

625
Јә бәндәiүм суi миду,
Офто ә мәнк суi миду.
Һозор ђәмәл сохдикәш,
Хүшкә киiов буi ниду.
626
Јә бәндәiүм боч митаi,
Ќуч бәбәрә боч митаi.
Ә овсар ђәсб нә бәсдәш,
Һәр расара воч нитаi.
627
Јә бәндәiүм лош ниiов,
Нә дүширә лош ниiов.
Ә дәстү күл дирәнки,
Севкилирәш хош миiов.
628
Јә бәндәiүм нәмәрәш,
Холчә мәку – нәмәрәш.
Ә хәлг боглу һисдиһо
Дүл шоһири вә мәрәш.
629
Јә бәндәiүм думоглу,
Мәкәшд дурлу – думоглу.
ХУДО ники сохдәнки,
Рәђми имбу сумоглу.
630
Јә бәндәiүм гәiмогә,
Кәрәлү ху – гәiмогә.
Әри динчә рәђәтиш
Сал-бәсал кәшд iәiлогә.

631
Јә бәндәіүм һовунәш,
Сүрхбәнд мәку – һовунәш.
Дәђәм ләђә тануһо,
ђәсәл митав говунәш.
632
Јә бәндәіүм нивоіут,
Ҹури мүргә нивоіут.
Мәђнилүіә зувунһо
Шори хәлгә мивоіут.
633
Јә бәндәіүм нум дорә,
Дәс очуги нум дорә.
Ә коврә точ шомомош
Коврә ђәсму чум норә.
634
Јә бәндәіүм зәр чүни,
Гумор чүни, зәр чүни?
Ә мүлк дүлтү дәрүмкә,
Чумәрәћиш әрчүни?
635
Јә бәндәіүм ђәрә ки,
Әз дуркуни ђәрә ки.
Суррлубәнди әгүләш
Вәкундәкор кәрәки.
636
Јә бәндәіүм дорәіи,
Дүлә ә іор дорәіи;
Әри гәмһоі севкили
Тәћно күлиш чорәіи.

637
Јә бәндәі́үм асдара,
Кук офтоі́и – асдара.
Дәстә-дәстә ҹәсдәнкиш,
Одлу бирә масгара.
638
Јә бәндәі́үм ә тәрсү,
Фәткә нии́ов ә тәрсү.
Мүђкәмлүі́ә дүл буһо,
Әз говрәһош нитәрсү.
639
Јә бәндәі́үм суі́ бодиш,
Говрәлүни – суі́ бодиш.
Һәггә ә чум зәрәнки,
Сиі́әһ имбу руі́ і́одиш.
640
Јә бәндәі́үм микүшү,
Нәр нәфсдорә микүшү.
Тәі́тәш әхир гиі́омәт
Офтош товә никүшү.
641
Јә бәндәі́үм вәшәглү,
Тов дорәнки вәшәглү;
Догәш митав ҹумундә,
Һүнәрмәндә і́ә әшглү.
642
Јә бәндәі́үм мәђәлү,
Расирәнки мәђәлү;
Ән гәддара дүшмәһош
Ҹунә мүдүт әз ђәлү.

643
Јә бәндәiүм воiлүнүт,
Ҝирiәлүһо воiлүнүт.
Ћәiвотлүiә чәндәкһош
Ә гәтүрһо тоiлүнүт.
644
Јә бәндәiүм шәр һәдәш,
Буләлүни шәр һәдәш.
Ћәлимоши тә бирә,
Хәхә сохит сәр бәдәш.
645
Јә бәндәiүм нунә кәш,
Әз зир поiһо нунә кәш.
Ә кәс имид нә бирә,
Сәрбәрәћи чунә кәш.
647
Јә бәндәiүм софә кәш,
Дүлсухуни софә кәш.
Нобкә гәд-гүд гүчлүһо
Бизмуд миiлү сифәтәш.
648
Јә бәндәiүм нун түрәш,
Динчбәндлү ху нун түрәш.
Ә дәс бирәћм домундә,
Гурбу мәсох чун түрәш.

649
Јә бәндәіүм хәтәри,
Хәтолүрәш хәтәри.
Куртолиһә ђәібәчәр
Әз ђәлбүсиш бәтәри.
650
Јә бәндәіүм һәзәрәш,
Гәбул сохдә һәзәрәш;
Һүртә-һүртә шәләһо
Хүрд мисоху кәмәрәш.
651
Јә бәндәіүм зибәрүт,
Бәрдәлүіә зибәрүт.
Хурдә бәгдә һәлворә
Шәләі сәнгәш мибәрүт.
652
Јә бәндәіүм һәләво,
Ә дуркунә һәләво;
Хурдә түндә ичкирәш
Ә хәлг мәбош һәләво.
653
Јә бәндәіүм хорушлу,
Чүк зәрәнки хорушлу.
Зәһриморһоі әгрирәш
Тиіи мәсох ворушлу.
654
Јә бәндәіүм пучһоіуш,
Чыч кәндәнки пучһоіуш.
Пысирәлү тәһсикә,
Зәђиф имбу куч поіуш.

655
Jə бəндəiүм нəвило,
Вокуфдəнки нəвило;
Һəримлүiə тикəрə
Руi əн сифрош нə вино.
656
Jə бəндəiүм нивəрзү,
Нəфс ə вичдон нивəрзү.
Һəлəбогру бирəкор,
Əз мучəкиш милəрзү.
657
Jə бəндəiүм гуч имбу,
Ҝусбəнд пəрəст гуч имбу.
Бичлүмəндə һүрүмчəк
Əзир поiиш пуч мибу.
658
Jə бəндəiүм биђорə,
Һүрмəт нибу биђорə.
Əз һəiфбəри пул кирош
Чунə ə гəст ки норə?
659
Jə бəндəiүм нүшдəрəш,
Гəрболлу вич нүшдəрəш.
Һитиiоти нə сохдə,
Вир мисохи хүшдəрəш.
660
Jə бəндəiүм һүндəвəш,
Бизмуд бирə һүндəвəш.
Əргил күрдə. гəһрибəнд.
Туфлу мəбош чүн дəвəш.

661
Јә бәндәіүм мәдәшән,
ђәроі-ђәшил мәдәшән.
Тә пуч бирә ђүмүрлү
Кинәш әз дүл вәдәшән.
662
Јә бәндәіүм вәдара,
Ә һәд хубиш вәдара.
Чумәчару нә сохдә,
Ә гәд губиш мәдара.
663
Јә бәндәіүм дәчарун,
Шәрә ә хов дәчарун.
ђәшориіә сәстүрәш
Ә киріәі іос мәчарун.
664
Јә бәндәіүм гәсдирә,
Су дорәнки гәсдирә.
ђүчәтмәндә чүхлүрә
Әхирүш ник нәс бирә.
665
Јә бәндәіүм гумһорәш,
Вор дорәнки гумһорәш;
ђәрзо һишдә ләђәрә
Чогол мәсох чумһорәш.
666
Јә бәндәіүм әз сәгәш,
Поі чәмүсткә әз сәгәш.
Әз пәшмуни киләіи
Гәбәр имбу әз ләђәш

667
Јә бәндәiүм ħәiфбәри,
Губ овурдә ħәјфбәри.
Нәбу ә руi нәшәрђhош
Ә туфәвоз хәiф бәри.
668
Јә бәндәiүм ħитиiот,
Чунә дошдә ħитиiот.
Әри имид ХУДОiиш
Дүл сабури – митиiот.
669
Јә бәндәiүм дуз бирә,
Раста кофhо дуз бирә.
ħәрәмзәдә нә мундәш,
Бәкәм нибу руз дирә?
670
Јә бәндәiүм ә пүнчү,
Конiак дәкәш ә пүнчү;
ħәлмошиiә сәр-сифәт
Әiә мәрдиш никүнчү.
671
Јә бәндәiүм миваров,
Мичав ә лог миваров.
ħәләбогру бошуhош,
Ә кәлләi дог ниваров.
672
Јә бәндәiүм ħәлимә,
Әз ош вәки ħәлимә.
Әрхәiү дог бисдокәш,
Хәлг нихоiу ħәримә.

673
Јә бәндәіүм әз ђоси,
Руі мәвәки әз ђоси.
Нобкә сохдә тартапил,
Ә кун мәћсһо мокоси.
674
Јә бәндәіүм имидәш,
Ә ХУДО бәсд имидәш.
Мүрдәлүіә ћолокәт
Хок мисоху икидәш.
675
Јә бәндәіүм чәррәћә,
Зиһим вәри чәррәћә.
Сәхтә нЈчог бирәнкиш,
Воіә нидү гур рәћә.
676
Јә бәндәіүм молиіәћ,
Молохлүни – молиіәћ.
ђилом ә ләрз офдокәш,
Ә дод миіов шолиіәћ.
677
Јә бәндәіүм ћир бочәш,
Курбәнд нитав ћир бочәш.
Ќирошдәнки кор әз кор
Гилинч митав гирмочәш.
678
Јә бәндәіүм шоботәш,
Ә шор чарун шоботәш.
ХУДО кумәк бирәнкиш,
Миіни рузһоі боботәш.

679
Jə бəндəíүм хор миíов,
Ə дод нимаз хор миоíв.
Офто батмиш нə бирəш,
Шəħəнкумсүз тор ниíов.
680
Jə бəндəíүм дүкəрəш,
Ҝов мивини дүкəрəш.
Мүħточирə дирəкор,
Моч мисоху лүгəрəш.
681
Jə бəндэíүм хəрими,
Гəтүр ђəсби, хəрими?
Лиħəлүíə дүлhорəш
Рəħмлү хундə ħəрими.
682
ЍъJə бəндəíүм чү ђəсəл,
Əз ов писук чү ђəсəл?
Сəħибмəндлү буhорəш
Ə сəħроhо чү ђəчəл?
683
Jə бəндəíүм əз дор тү,
Бор чирəнки əз дор тү;
Косиб буhо духдəриш
Зу мадаров əз íортү.
684
Jə бəндəíүм зəħмəтə,
Мəрд кəширə зəħмəтə.
Ə күч бирə вəђдəíүш
Соí нəс бирə рəħмəтə.

685
Јә бәндәіүм мувәћә,
Әгүл вәри мувәћә.
Тикдобониш вокундкә,
Дураз нивни кутәћә.
686
Јә бәндәіүм вәкәрдош,
Ә од ђәсүл вәкәрдош.
ћүрүгыза дирәнкиш,
Чәшмишә чум нә кәрдош.
687
Јә бәндәіүм миләрзү,
Нәмәрд әз нәр миләрзү.
ћүмчәлүіә ђәмәлүш
Ә зир киләћ нивәрзү.
688
Јә бәндәіүм хәтәри,
Болә докә хәтәри;
ћәшолуіә гурумсог,
Әз мурдалиш бәтәри.
689
Јә бәндәіүм ә дүлиш,
Губ дарафдкә ә дүлиш;
Рәћсо мундкә дәр мувәћ,
Пар мизәнү әгүлиш.
690
Јә бәндәіүм рәћә ди,
Миши никә рәћә ди.
Әрәг руіә нә рихдәш,
Дәђәм нәдо рәћәти.

691
Јә бәндәі̇ӱм руі̇ бәди,
Парс кӱрдәнки руі̇ бәди;
Әі̇лонмәі̇ә чәрх дорә,
Ә думдумәш суі̇ мәди.
692
Јә бәндәі̇ӱм нә раси,
Ҝофтӱ ә ҝуш нә раси.
Әз чум чуркум парусдә,
Гәбәр дӱлиш вамаси.
693
Јә бәндәі̇ӱм һәмишә,
ХУДОрә хоі̇ һәмишә.
Әз һозор чӱр ђәмәлһош
Сӱрхлӱтәі̇и и пишә.
694
Јә бәндәі̇ӱм бисдими,
Ђӱмӱр сади бисдими?
Һәртарафлӱ шор буһош,
Хосдәі̇ ХУДО нисдими?
695
Јә бәндәі̇ӱм сиб дирә,
Ә фурм ћово сиб дирә;
Әз пәћники ән ХУДО,
Ухшәр мәди чибкирә.
696
Јә бәндәі̇ӱм шәртәвош,
Ә буләі̇ә шәртәвош;
Чур-чундурә кофһорә
Ә руі̇ мәди пәртәвош.

697
Jə бəндəiүм ə мəрдүм,
Шəрик мəбош ə мəрдүм.
Ə ђəрəi дəр дəiишдə,
Поiəш вəни ə сəр дүм.
698
Jə бəндəiүм шүкүрлү,
Ə ХУДО бош шүкүрлү.
Һəлолə шир хурдиhош,
Дустhо бошку бүкүрлү.
699
Jə бəндəiүм зирпоiи,
Пиiон бирə зирпоiи.
Бош-палтара вокундкəш,
Вəди нибу ширмоiи.
700
Jə бəндəiүм донини,
Сипрə муiho – донини.
Үлүвоiə нимəчун
Əз сабуриш – ђонини.
701
Jə бəндəiүм гəзəвот,
Гəргүшлүни – гəзəвот.
Ҹовобирə дорəнкиш,
Һəзүр имбу гəзомот.
702
Jə бəндəiүм дəђəмлү,
Лүнк шəндəнки дəђəмлү;
Чолə-чухур винирə,
Һəлиш мəбош шəђəмлү.

703
Јә бәндәiүм әзчәhо,
Руi вәкүрдә әзчәhо;
Пиiон бирә, хүшдәрә
Мәбәр ә фурм әчдәhо.
704
Јә бәндәiүм синәсов,
Ә рачи бош – синәсов.
Әри күшдә пирирә,
Ә сәр муihош хинә сов.
705
Јә бәндәiүм гәдәhлүш,
Шороб мәху гәдәhлүш.
Ә сәр вәрфhо хисирә,
Чорә нибу ә пәhлүш.
706
Јә бәндәiүм кәләсәр,
Әкәр hисдкә кәләсәр;
Јә ђиломә вәрзундә,
Үзiог имбу тәвәсәр.
707
Јә бәндәiүм iовонлу,
Нун хуруднки iовонлу;
Сәрзиiоди чун дорә,
Рүђәш миiнүт човонлу.
708
Јә бәндәiүм кәлә чум,
Чогол бирә кәлә чум.
Ә гәд әрәг тәнә шу,
Тә од дирә hәлә нум.

709
Јә бәндәіүм іә гәлиз,
Ђәсму мундкә іә гәлиз.
Воруш нәіов куфдирәш,
Ђәрүс имбу – ләгәлис.
710
Јә бәндәіүм ә савад,
Тә расирә ә савад;
Сүрхә нубоі Тирорә
Митаі хундә тә навад.
711
Јә бәндәіүм ђиломәш,
Үшүг дорә ђиломәш;
Офуррәкор – ХУДОі һәгг,
Одоми сохд – Одомәш!
712
Јә бәндәіүм шинирә,
Коф ХУДОрә шинирә;
Ђоширбәндлү зүһүсдә,
Әз сүрх вәки синирә.
713
Јә бәндәіүм корколу,
Хунәі кәрки - корколу.
Зәһмо зәкә бәдәчум,
Ә зоі мурав вор-молу.
714
Јә бәндәіүм бирәһнә,
Сәр-поі мундкә бирәһнә;
Әз ХУДО куч вәкүрдә,
Ә фәткә ди бирәһмә.

715
Јә бәндәíүм әз фәмиш,
Чум вомундкә әз фәмиш;
Әз чорәһој рачíәти
Дүл нипоíу әз гәмиш.
716
Јә бәндәíүм әз ђориш,
Ќоф бирәнки әз ђориш;
Шоботћили сохдәрә,
Вәдәшәнит әз íориш.
717
Јә бәндәíүм тохлурә,
Говунлу тан тохлурә.
Дорһо хүшки зәрәнкиш,
Мусухунут шохлүрә.
718
Јә бәндәíүм гәлпәлүш,
Базу мундә гәлпәлүш.
Хүрд сохдәнки гәнәтә,
Пар низәнү пәлпәлүш.
719
Јә бәндәíүм Тиро ку,
Ќофә ә фурм Тиро ку.
Ә кәлә суд ән ХУДОш
Шәфт нә бошку тирозу.
720
Јә бәндәíүм нәр дәмун,
Ә гәриш хәлг нәр дәмун.
Әгүл сәрәш тәћсундә,
Һәмишәлуг хәр мәмун.

721
Јә бәндәiүм ләрбәрә,
Јара хундәт ләрбәрә.
Чорәсүзә ћол дирәш,
Ә сәр мәзән зәрбәрә.
722
Јә бәндәiүм ћәсүрүт,
Дод миђиди ћәсүрут.
Шон ХУДОрә доруһо,
Әри мүрдәш ћәзүрүт.
723
Јә бәндәiүм дәбукә,
Ә нәфс гилиг дәбукә;
Коврәi ђәсму тов мидү,
Довђо-корһо нә букә.
724
Јә бәндәiүм коф шону,
Соф нисдикә коф шону;
Гимәтдана гәiгулу
Ә дүләстиш мофдону.
725
Јә бәндәiүм вәдиро,
Ә тараф раст вәдиро.
Хушә ниiәт нә бирә,
Һич әз дәриш мәдиро.
726
Јә бәндәiүм зәрд ниiов,
Ранк мәнкә руi зәрд ниiов.
Үшүг чумһо рафдәнкиш,
Јә дәрјолуг дәрд миiов.

727
Јә бәндәіүм вохурдә,
Әіәки тә вохурдә;
Огуіә коф хәбәрәш
Ђәсәлбәндлү ки хурдә?
728
Јә бәндәіүм чәндборә,
Дәђно зәрә чәндборә,
Толог-молог нә дорәш,
Шүвәр әрчү шәнд іорә?
729
Јә бәндәіүм тә нүшдә,
Вичдон әз ћүрш тә нүшдә;
Кәркә хуно әз бугоз
Дәрди-сәрә ки күшдә?
730
Јә бәндәіүм нисоху,
Әшглү кирііә нисоху.
Ә тәћноіә дүләвоз
Мүшхүлотә мисоху.
731
Јә бәндәіүм кинә күрд,
Зәћәрбәндлү кинә күрд.
ХУДО ћүкүм дорәнкиш,
Ә куш хүшдә ки нә күрд?
732
Јә бәндәіүм кировдош,
Рәћм нә дори – кировдош.
ХУДО дошдә ђүмүрәш
Ә гәд шори киров нош.

733
Јә бәндәіүм вәкәрдо,
Ов никәрә вәкәрдо.
Бәдә ховһо – хәіолһош
Гисмәт іәкиш нә кәрдо.
734
Јә бәндәіүм вәкәрдо,
Бәди ә бәд вәкәрдо.
Ә тур чәђи офдорәш,
Вирихдәіү нә кәрдо.
735
Јә бәндәіүм ки имбу,
Зиргопози ки имбу?
Һүршлүіә ов нә бирә,
Шәх-шәхәіүш ни имбу.
736
Јә бәндәіүм гәләти,
Сохдә бәгдә гәләти;
Әз нумунәі чәђмәтиш
Бәхшјү имбу нәђләти.
737
Јә бәндәіүм поіундә,
Ләрз чәндәкә поіундә;
Ә гәд вәрфи – гиләти
Мүрүмә ки чоіундә?
738
Јә бәндәіүм нә бәрдәш,
Әгүл сәрә нә бәрдәш;
Мүшкүлә зәһм ән корә
Нивәкүрү ә кәрдәш.

739
Јә бәндәі́үм боҹлуни,
Ђиломҝәзи боҹлуни.
Дүдунәı́и зәндүһош,
Ә чум ХУДО тоҹлуни.
740
Јә бәндәі́үм вәҝири,
Дәдәі́ һәр вәхт вәҝири.
Јә нәчоглә бирәнки,
Годоі́үрәш мәҝири.
741
Јә бәндәі́үм тобһорәш,
Мүһбәтлү дор тобһорәш.
Ә шәв шори – никиһо
Сәклү мәлис гобһорәш.
742
Јә бәндәі́үм тирочу,
Ловош шәндә - тирочу.
Ђошир сәркуш зәрәнки,
Ҝофәш ә фурм Тиро ҝу.
743
Јә бәндәі́үм водорәш,
Әз гәһр чунә водорәш;
Пишоі́ мүрүм, күчә-күч,
Нивәҝүрү годорәш.
744
Јә бәндәі́үм чин фурмунд,
Сәдиг вәрзунд, чин фурмунд.
Мәрә хунош әз кон дүл
Милләтхоһи ки бурбунд?

745
Јә бәндәі́үм мирасү,
Кәі́ омбуру мирасү;
Ә ћәсрәтә нәчогһо
Һич пилкәі́үш нирасү.
746
Јә бәндәі́үм пәһлүни,
Дорд әз синә - пәһлүни.
Әри і́ә руз вәрф рихдә,
Вәхт ночогиш – мәһлүни.
747
Јә бәндәі́үм ниі́о бу,
Шобот гити ниі́о бу.
Әз ђәсүл һәр чувуриш
ХУДО – мити биі́о бу.
748
Јә бәндәі́үм визори,
Вичдон әз нәфс визори.
Әри і́ә чүп хәрәби
Зәћм ән ХУДОш һозори.
749
Јә бәндәі́үм һә расди,
Ꝁофһоі́ Тиро һә расди.
Синә зәрә, сәр мәкуф,
Бәкәм ђүмүр варасди?
750
Јә бәндәі́үм пәһлүни,
Сәгри - әдәш пәһлүни.
Әри чүклә і́ә хубиш
Рәћмһоі́ ХУДО дәһлүни.

751
Јә бәндәіүм ә чоллод,
Кор вомундкә ә чоллод;
Вәтән фурух бирәкор,
Ширп мофдону ә чол бод.
752
Јә бәндәіүм кәі оди,
Инсоніәти кәі оди;
Ундә ћисоб мисохи,
Шорә дүлиш зиіоди.
753
Јә бәндәіүм чәнһорәш,
Лула офдкә чәнһорәш.
Чумәчару сохуһо,
Зу миіофу ђәнкорәш.
754
Јә бәндәіүм нәђәләт,
Рихдкәш гәргуш нәђәләт;
Әз бәл ХУДО күрдәіи,
Мәтәрс әз дин нә ђәдәт.
755
Јә бәндәіүм мәіилдор,
Назлүникәш мәіилдор;
Әз үкәіһо дәс кәндә,
Сугд биіо бу ђәіилдор.
756
Јә бәндәіүм чикәрәк,
Хурдә ә фурм чикәрәк;
Ним-назукә шүгәмәш
Говол сохдә чү кәрәк?

757
Jə бәндәіүм соф дәку,
Ə сәр софи – соф дәку.
Ловһоі түрә гучундкәш,
Нәлоіиглү коф мәку.
758
Jə бәндәіүм оголу,
Рәħбәрикәш – оголу,
Номусу соф буһорәш,
Ниіо сохи локолу.
759
Jə бәндәіүм руі бәди,
Əз бируіә - руі бәди.
ħүршһо фантан зәрәнкиш,
Вәħшибәндә суі мәди.
760
Jə бәндәіүм һоволим,
Ə ħол һилим-һоволим;
Нә офдокә іә динсүз,
Нитав сохдә боворим.
761
Jə бәндәіүм нәһишдә,
Вичдон нәзник нәһишдә;
Саламати Вәтәнәш
Ə дүл киһо дәһишдә?
762
Jə бәндәіүм әз оди,
Ҝоф бирәнки әз оди;
Əз милліонһоі ђиломиш
Номус духдәр зиіоди!

763
Јә бәндәіүм биђори,
Күк шәндәнки биђори;
Ә чум таза одохлу
Нум мәрдирәш нидори.
764
Јә бәндәіүм кинү лог,
Ә сәнг сохдкәш кинү лог;
Ә пишоі һәр күлүнкзән
Сәрәш ә поі нинү дог.
765
Јә бәндәіүм мәіор тү,
Рүћә ә ләћс мәіор тү.
Чунә дорә дәгдәгәш,
ХУДО бошку ә іор тү.
766
Јә бәндәіүм тоі Миши,
Давид – нибу тоі Миши.
Оммо ћүрмәт һәрдүшү
Әри чувур – соімиши.
767
Јә бәндәіүм кинорә,
Јә сәһнә тан - кинорә.
Әри ниіәт бәхилиш
Чунә ә хун ки норә?
768
Јә бәндәіүм кәі рућ кәнд,
Әз ковнәіү кәі рућ кәнд;
Бәхтү сиіә бирәнкиш,
Ә ћол шикәст чү рухшәнд?

769
Јә бәндәіүм ә чән бәд,
Сәр дәнорә ә чән бәд;
Дәсү ә хун дәбуһош,
Гисмәт нибу ә чәннәт.
770
Јә бәндәіүм нә бирә,
Думон ђәсму нә бирә;
Ә хүшкә хок ћәсрәтиш
Бәкәм иштоһ дәбирә?
771
Јә бәндәіүм нә күрдә,
Ӏә мич инсоф нә күрдә;
Нәфс косибә пәімундә,
Бәкәм дәвләт вәкүрдә?
772
Јә бәндәіүм бирәнки,
Дәсү дәрә бирәнки.
Әз дорһо, һәм әз тохһо
Мүћточ нибу чирәнки.
773
Јә бәндәіүм никүрү,
Садан іәхән никирү.
Рәћ нәфәсә бәсдүһо
ћүлчүгүрә микирү.
774
Јә бәндәіүм нибәрү,
Надан чунә нибәрү.
Чәнд сал воіә сохдиһо
ћәсрәтүрә мибәрү.

775
Јə бəндəіүм дəбисдо,
Ə гəд чундур дəбисдо.
Күһнəһорə дуррикəш,
Тазаһорə нə висдо.
776
Јə бəндəіүм вурухунд,
Бирəі хəлгə вурухунд.
Дəсү бухов дирəнкиш,
Диглəі ђəрсə зу рухунд.
777
Јə бəндəіүм вəдəкүрд,
Мəнкə əз нəфс вəдəкүрд.
Əри торə зулмəтиш
Сад воіəрə ки вəкүрд?
778
Јə бəндəіүм бəхт миіов,
Ə вəхтəвоз бəхт миіов.
Сади бисдə кирощдкəш,
Əри мүрүм чəђт ниіов.
779
Јə бəндəіүм əхирү,
Хəспуш нисдкə əхирү;
Чубонлүіə шор бирə,
Зиіод имбу нəхирү.
780
Јə бəндəіүм диіору,
Бəрг дорəнки диіору;
Əри косиб-кусибиш
Хушбəхтирə миіору.

781
Jə бəндəíүм ə дури,
Асдараһо ə дури.
Jə мəслəђəт бирəнкиш,
Бəһəм бəсдə, нибури.
782
Jə бəндəíүм хиники,
Əз вəрф чусдə - хиники.
Човгуниш дүл рундəнки,
Əз бəдə руз чү ники?
783
Jə бəндəíүм нəбукəш,
Лəпə сүрхлү нəбукəш;
Чорəбəндə гəрəбəч
Сəхт нивичи гобугəш.
784
Jə бəндəíүм онкурə,
Дирə дəһəм онкурə;
Ə мүрүмə вəђдəһош
Никəши нум əн гурə.
785
Jə бəндəíүм ə сəђəр,
Нифрəт сохдə ə сəђəр;
Нун-мүнүкə хурдəрəш,
Сəс лов мəсох ə шəһəр.
786
Jə бəндəíүм синəсов,
Əшглү бирə синəсов.
Əз курундə дəрд сəнгиш
Ниío бошу синə сов.

787
Јә бәндәіүм нивәрзү,
Мәнк ә офто нивәрзү.
Биђовунә хоримуш
Әрчү биіо һә ләрзү?
788
Јә бәндәіүм мүрдәшир,
Чин дәдәіи – мүрдәшир.
Кулләі овчиш вохурдкә,
Чү мисоху мүрдә шир?
789
Јә бәндәіүм кутикә,
Рүхшәнд мәсох – кутикә.
Ә дәс тәвәр нә күрдәш,
Нәхшә ниди кубикә.
790
Јә бәндәіүм рәћбәри,
Дәђно ә фурм рәћбәри.
Зулумә дәрд бирәнкиш,
Биіо һә ә рәћ бәри.
791
Јә бәндәіүм чүләкон,
Ћол зулуми чүләкон.
Имид бовор нә бирәш,
Јәсир миілү дүлә - кон.
791
Јә бәндәіүм дәскирә,
Хүшдәлү хоі дәскирә.
Нобкә хосдә хәрәби,
Воіә мәки сәрзирә.

793
Јә бәндәіүм бәдисүз,
Чунә ниди бәдисүз.
Јә руз ә чум нә дирәш,
Чү мисохум мә түсүз.
794
Јә бәндәіүм ниворов,
Вичдон ә нәфс ниворов.
Хунхур ћәзүр омокәш,
Ә чорәімә ки моров?
795
Јә бәндәіүм тә мүрдә,
Гувот поіһо тә мүрдә.
Сади бисдиш зүһүсдкә,
Рәћ говрәрә ки күрдә?
796
Јә бәндәіүм тәвәсәр,
Хуш зүһүсдкә тәвәсәр;
Јә руз ә ђәчәләвош
Ки тоі бирә сәрәсәр?
797
Јә бәндәіүм гәфәсә,
Гуш нә вино гәфәсә.
Ђәсму зәћәр рихдәнкиш,
Чүтам кәшүм нәфәсә?
798
Јә бәндәіүм чуммәрә,
Ә тор дорум чуммәрә.
Шоһирбәнд күч бирәнкиш,
Ки микәшү нуммәрә?

799
Јә бәндәі́үм микәшдү,
Һомбол шәлә микәшдү.
Сүрхә рәһми нә бирәш,
Чумтү мәрә никәшдү.
800
Јә бәндәі́үм вәнорәм,
Кипәрә боч вәнорәм.
Пирә - оһил һисдүмкәш,
Әз дәс гилинч нә норәм.
801
Јә бәндәі́үм овә шән,
Ә рәһ никиш овә шән.
Зулмә тәхсир хүшдәрәш
Ә сәр і́әкиш мәвошән.
802
Јә бәндәі́үм вокошдә,
Сәргуз пәшму вокошдә.
Бор-бәһәрә нә дирәш,
Дор чинорә ки кошдә?
803
Јә бәндәі́үм һовоі́и,
Әз мүфтәі́ә һовоі́и;
Чун ширини куфдирә,
Һә зиһисдә мивоі́и.
804
Јә бәндәі́үм дәкәшдә,
Ә ов чилит дәкәшдә.
Әри воһнәі́ чун согиш
Поі́ бирәһнә ки кәшдә?

805
Јə бəндəíүм гəрд мəрəш,
ХУДО нə бəрд гəрд мəрəш.
Ə ночоги офдорə,
Чүтам кəшүм дəрд мəрəш?
806
Јə бəндəíүм гəрəз лəрз,
Ночогини гəрəз лəрз.
Амбара фурс һə докəш,
Ə зир кипə чү тəрс-мəрс?
807
Јə бəндəíүм нивəрзү,
Əлчəг ə рəћм нивəрзү.
Јə мучəкəш дирəнки,
Ворворибəнд милəрзү.
808
Јə бəндəíүм һəдəр ди,
Нəбу ђəрсə һəдəр ди.
Əри бəдə ћүкм ХУДОш
Һəр инсонə íə гəрди.
809
Јə бəндəíүм сухундə,
Бүхтү дүлə сухундə.
Чумһорə сəхд нə бəсдəш,
Торикə ки рухундə?
810
Јə бəндəíүм нимуни,
Сəћиб чорə нимуни.
Əз íə гəргуш Дəдəíиш
Əз дүл ворə мимуни.

811
Јә бәндәіүм хусундә,
Тә ђәіилә хусундә;
Сугдә дәдәі бисдокәш,
Дүлә нибу пусундә.
812
Јә бәндәіүм домундә,
Ә чүк-чүки домундә;
Тә дүлдинчи винирә,
Ә тү нитам вомундә.
813
Јә бәндәіүм вәбәрдә,
Тә рүћә тик вәбәрдә;
Ќиснәлүіә хок хориш
Сәр-тәнә чик фубәрдә.
814
Јә бәндәіүм нишүнү,
Тәлћә кофә нишүнү.
ћәрәмзәдә буһо кар
Әнчәг софә мишүнү.
815
Јә бәндәіүм никүрү,
Дузә дуркун никүрү.
Шүвәр имид дорәнки,
Зән әз зувун микүрү.
816
Јә бәндәіүм ниіорут,
Сугдһо нолә ниіорут.
Лүкүлүіә үкәіһош
Әнчәг болә миіорут.

817
Јә бәндәіүм ә кәшдү,
Чум норәнки ә кәшдү;
Ә мәнкәнә офдокәш,
Дузкор шоһид никәшдү.
818
Јә бәндәіүм годорә,
Тә вәкүрдә годорә;
Сәр-сәлүки ћүрш зәрә,
Чунәрәш ки водорә?
819
Јә бәндәіүм гинәмиш,
Әз мәћтәли гинәмиш;
ђәрисирә нә зәрә,
Биіо сохи синәмиш.
820
Јә бәндәіүм ђор түрәш,
Ә нәфс вәіил ђор түрәш.
Тә саіл – воруш поіисдә,
Ә гәнәт дор іор түрәш.
821
Јә бәндәіүм ниіо бу,
Тәлћә ховиш ниіо бу.
ђов-ђиіовә зәрәкор,
ћәл-ћәловиш биіо бу.
822
Јә бәндәіүм никуіут,
Шура – хилов никуіут.
Софә хушбуі нә дүһо
Ќүләш – киіов микуіут.

823
Јә бәндәiүм гуз мибу,
Кәмәр хүрдлүш гуз мибу.
Әз хәрәбә вәзиiәт
Әгүлмәндәш руз нибу.
824
Јә бәндәiүм дүл мидү,
Дәдәi кукә дүл мидү.
Әз тәђәди сохдәiиш,
Арзу вәхтсүз күл нидү.
825
Јә бәндәiүм бурчлуни,
Косиб дәрдә бурчлуни.
ђошир буhо бәiнәдәм
Әз магнитиш кучлуни.
826
Јә бәндәiүм нә висдо,
Кәi ки, чорә нә висдо;
Әз гәрхунди чун дорәш,
ћәләчикәр ки бисдо?
827
Јә бәндәiүм бәћс норә,
Вәрф нә воруш бәћс норә.
Һәрчү дәкиш нә бирәш,
ђилом довом нәс дорә.
828
Јә бәндәiүм бинәрәш,
Шәрәфлү дор бинәрәш.
Ә зир тәпик бәдхоhhо
Мәiду мәсох синәрәш.

829
Јә бәндәіүм ђор нидү,
Мурдалахур ђор нидү.
Оводуіә һәр хунәш
Зиндәкунә шор мидү.
830
Јә бәндәіүм пир дирә,
Ҹовонирә пир дирә;
Сәкунәіи күрдә вәхт,
Әгүл сәриш вир бирә.
831
Јә бәндәіүм тикәі нун,
Бирә чикә тикәі нун;
Оводини сәр-тәнәш
Ә фурм луку мәвәкун.
832
Јә бәндәіүм шәрдоруш,
Ћүчәт дошдкә шәрдоруш;
Әз сабурһоі ән ХУДО
Овонд имбу һәр коруш.
833
Јә бәндәіүм михоіут,
Кәі әз дүлиш михоіут;
Әз соворә ђәіилһо
Марчлүіә моч нихоіут.
834
Јә бәндәіүм нидаров,
Дуз ә гәрбол нидаров.
Бәдлү буһо ђәінәрәђ
Рузиш ә чол мидаров.

835
Јә бәндәі̇үм һәм овом,
Һәм әгүлмәнд, һәм овом.
Күч имбошут әз дүнјо,
Ә фурм ћово, нә Одом.
836
Јә бәндәі̇үм бикору,
Гәм рухундкә бикору;
Бәһәрсүзә һәр дорә
Богбон ә бог никору.
837
Јә бәндәі̇үм і̇ара хуш,
Һич вәхт нибу – і̇ара хуш.
Апаратү дәрикәш,
Бәдбәхт имбу кара куш.
838
Јә бәндәі̇үм ә нун, ов,
ћәсрәтикә ә нун, ов;
Ә вәхт зомон оһилиш
Ә гәтрәі̇и мидаров.
839
Јә бәндәі̇үм гәним бу,
Кәі̇ хурдәі̇ү гәним бу;
Пирә кафтар бисдокәш,
Хубә оду ни имбу.
840
Јә бәндәі̇үм нибәрүт,
Годо-гурбу нибәрүт.
Кәрә-ђәсәл хурдуткәш,
Әри һәммә зибәрүт.

841
Јә бәндәіүм бүкүрү,
Дустһоіикәш бүкүрү;
Мәђәносүз буһо коф
Ә куш чикәш никүрү.
842
Јә бәндәіүм чусдә гәм,
Тә торикә чусдә гәм;
Шорлубәнди зиндәкун
Үшүг чумһо нисд бәкәм?
843
Јә бәндәіүм тәвәгги,
Сохдә бәгдә тәвәгги;
Јә ђәмәләш, хүрдәлү,
Чәнд сәіәги әз һәгги.
844
Јә бәндәіүм чү чару,
Мучучирә чү чару?
Дәгмә чигир дорәнкиш,
Раби әз дин ничару.
845
Јә бәндәіүм нә дирә,
Ә чум хүшдә нә дирә;
Әз ђүвсәлә чат зәрәш,
Ә кәс мәрих бәдирә.
846
Јә бәндәіүм муі дәнү,
Пәмбә нисдкәш муі дәнү;
Ә гәриш іос дәбуһо
Хәндәі шорәш низәнү.

847
Јә бәндәіүм вәс бирә,
Овһоі дәріоһ вәс бирә.
Әз зиіодә дүләсти
Әгүләш һ̌ол нәс бирә.
848
Јә бәндәіүм гилизлү,
Ловһо бирә гилизлү.
Хосиіәтүш һич мәһ̌әл
Һич нә кәрдо гәлизлү.
849
Јә бәндәіүм нә вино,
Човон зулум нә вино.
Рүһ̌ әз бәдән рафданкиш,
Тазаіүрә ки мино?
850
Јә бәндәіүм ә күрүш,
һ̌әсрәт мундкә ә күрүш;
Бирәһ̌нәіә чибикә
Бим-буш имбу бүкүрүш.
851
Јә бәндәіүм әхирәш,
Нәс дирәкә әхирәш;
Јә хушә руз ән васал
Ә бод миду нәхирәш.
852
Јә бәндәіүм руіниду,
Зәһ̌ми - рәһ̌мә руіниду.
Чичилибод возиіүш –
Бәдбәхтирә суі миду.

853
Јә бәндәі́үм и чунмәш,
Нүкәртүни и чунмәш.
Гәјмог ловтү нә бирә,
Ширин нибу зувунмәш.
854
Јә бәндәі́үм ә һәд бәрг,
Сәрвор имбу ә һәд бәрг.
Гәлпә дүлү буһорәш,
Чикә нибу ә гәд хәлг.
855
Јә бәндәі́үм дәри тү,
Кәі́ ки, ә дүл дәри тү;
Кәпик-гуруш хүшдәрәш
Гурбу мидү әри тү.
856
Јә бәндәі́үм нидаров,
Ђовун ә һәгг нидаров.
Тәгсир і́ә кор нә бирәш,
Сәрјү ә чәрх мидаров.
857
Јә бәндәі́үм докошдә,
Ә рачи чум докошдә;
Ә сипири ән муі́һош
Сиі́әһи нәс вокошдә.
858
Јә бәндәі́үм мидору,
Кәі́ гәрәзә мидору;
Әз ђәдәти гәдимһо
Әлчәг бәди миі́ору.

859
Јә бәндәíүм нә дирә,
Нур үшүгә нә дирә;
Могбулмәндә бикеíфhо
Ә дәрд сәђәр дәбирә.
860
Јә бәндәíүм дир омо,
Кәí севмиши дир омо;
Гублуíә дәрд ночогиш
Әрчү ә дүл диромо?
861
Јә бәндәíүм тә рихдә,
Әрәг үлүк тә рихдә;
Әри синә хүшк бирәш,
Зурлу нибу вирихдә.
862
Јә бәндәíүм ђәмәлиш,
Вәди нисдкә ђәмәлиш;
Әри хурдә, руз-бәруз,
Дәрмулүни ђәсәлиш.
863
Јә бәндәíүм зәрәкор,
Ә дүл íара зәрәкор, -
Гәтрәјикә әри чун,
Чорә сохдә, сәрә дор.
864
Јә бәндәíүм хәбәрбәр,
Бүхтүникә – хәбәрбәр;
Әз овозә дур бирә,
Килит вәни ә дәр шәр.

865
Јә бәндәiүм ђәрслүни,
Кәi ки, чумhо ђәрслүни;
Бәдрафдарә кәләтә
Әз дүшмәниш тәрслүни.
866
Јә бәндәiүм дивини,
Гувот кәi ки, - дивини.
Хиiә сәрраст бирәнки,
Кәмәргузиш нивини.
867
Јә бәндәiүм чәнәхлү,
Хәми бирә - чәнәхлү.
Сад дәђәмә хосдикәш,
Әз нун нибу тәмәћлү.
868
Јә бәндәiүм силисү,
Шорлуникә силисү;
Воруш нәiов куфдирә,
Кун ләгәрәш милисү.
869
Јә бәндәiнм чү хурдкә,
Вәрәхшикә - чү хурдкә;
Соi-ћисобу нә буhо,
ђәзоб мүiнү – чухуткә.
870
Јә бәндәiүм кәширә,
Дордhо чунә кәширә.
Чумhо ә хов рафданкиш,
Мидәшәни ћәширә?

871
Јә бәндәі́үм ә хош тү,
Нә омокәш ә хош тү;
Әри зиндә мундиһош
Говрәвәкә нә бош тү.
872
Јә бәндәі́нм сифирһо,
Гәл виникә сифирһо;
Әз буш рафда-оморәш,
Ђошир ни имбу сифро.
873
Јә бәндәі́үм гәләчә,
Гәдимлүни гәләчә.
Әз миһ ән і́ор мүрдәнкиш,
Гучог әчә, гәл әчә?
874
Јә бәндәі́үм әз дингил,
Дәвә нибу әз дингил.
Әз пәлүі́ә чәләгһош
Хурма нидү дор чингил.
875
Јә бәндәі́үм әз ох тү,
Дүл параі́и әз ох тү.
Сәрә ә сәнг зәрикәш,
Сугд ни имбу әз лох тү.
876
Јә бәндәі́үм дәбош тү,
Ә бим Вәтән дәбош тү.
Әз гәд довђо вирихдә,
Дезертириш мәбош тү.

877
Jə бəндəíүм ниíо бу,
Тəмəħ гоглу ниíо бу.
ħəíот-бочəí мəħəлəш
Jарашуглу биíо бу.
878
Jə бəндəíүм íə дəрди,
Тумов күрдəш íə дəрди.
Əхи ночог нə бирəш,
Хокħо кирə фубəрди?
879
Jə бəндəíүм нидиров,
Кəí ə мүгүр ни диров.
ħəрим буħо абасиш
Əз күлəлə мəдиров.
880
Jə бəндəíүм тазарəш,
Ə парс дорə тазарəш;
Һəрбоí ə чум винирə,
Горнə мəхун расарəш.
881
Jə бəндəíүм милəрзү,
ħəлəчикəр милəрзү.
Лобут күíи бирəнкиш,
Һич ə чүпиш нивəрзү.
882
Jə бəндəíүм бим кофу,
Рүħ парундкəш бим кофу;
Мүħбəтлүíə дəсħоíмə
Бəндħоí муíəш имбофу.

863
Јә бәндәіүм тә бирә,
Гәрәвош іор тә бирә;
Ә гәриш хун дүшикә,
Дод мүһбәтә ки дирә?
884
Јә бәндәіүм әз бинә,
Ов нисдикә әз бинә;
Әрәг тәнә рухундә,
Хүшк мәбош чүн әнчинә.
885
Јә бәндәіүм дирәни,
Кәі ки гәзәб дирәни;
Аташлүіә кусовһо
Хокистәриш бирәни.
886
Јә бәндәіүм әз бәкиш,
Руі вәкүрдә әз бәкиш;
Ә сәр косиб-кусубһо
Гудуз мәбош чүн сәкиш.
887
Јә бәндәінм воі бәдиш,
Әз дуст рихдкә воі бәдиш,
Әз һүндүри фушәндә,
Бәгдә ә зир поі мәшиш.
888
Јә бәндәіүм ә тәкиш,
Дәђәм нәдә ә тәкиш.
Ховур-ђәрмәђ бирәнки,
Кәләк мәіо ә іәкиш.

889
Јə бəндəíүм тичі имбу,
Јəкə зəрə - тичі имбу.
Јəзуги тү нə бирəш,
Рəḣмиíəти һич имбу.
890
Јə бəндəíүм íə рузиш,
Тə кирошдə íə рузиш;
Јарашуги хунəһо
Биíо бошу ђəрүсиш.
891
Јə бəндəíүм бəдмунəш,
Руí дорəнки бəдмунəш;
Əз пəнчəí дəс шəриһо
Бəрбод имбу гəд хунəш.
892
Јə бəндəíүм рəђоíут,
Кəí əз виḣдə рəђоíут;
Диралүíə гəһриһош
Боришмиши михоíут.
893
Јə бəндəíүм мəḣтəлүш,
Миḣтиíори - мəḣтəлүш.
Əз биһəгги кут нүшдə,
Бəкəм бүсти - ђəíкəлүш?
894
Јə бəндəíүм чурлүрə,
Гəнд никуíут чурлүрə.
Сабурə пуч дирəнкиш,
Ə мих мəнүт сурлүрə.

895
Јә бәндәіүм ә миннәт,
Домундикәш ә миннәт;
Гәнәт рүћтү нә бирә,
Пар низәнү ә чәннәт.
896
Јә бәндәіүм ки мүнү,
Гилинч дәсә ки мүнү;
Нә дүширә зиндәкун,
Дәђәм рузәш нивүнү.
897
Јә бәндәіүм һоі бәмүш,
Әз зиликә һоі бәмүш;
Сәірәк дирә хәндәрә,
Зиіод имбу соі гәмүш.
898
Јә бәндәіүм судумә,
Ки мотову судумә?
Хосдәкориш чәрх мүдү,
Ә фурм вози – думдумә.
899
Јә бәндәіүм вәчи, бәрд,
Шоһвор кофә вәчи, бәрд.
Куш хәбәрсүз мундәіиш,
Губә ә дүл дәчи дәрд.
900
Јә бәндәіүм хор нидү,
Тәћноіә сәс хор нидү.
Кучлуіә әшг бирәнкиш,
Коф-кәләчһо шор мидү.

901
Јә бәндәіҮм ә дәр тҮ,
Әлчи миіов ә дәр тҮ.
Шорә хәбәр шинирә,
Чәрх мидарам ә сәр тҮ.
902
Јә бәндәіҮм нә кәрдо,
Хәто – болә нә кәрдо.
Әз шор зәрә хәндәһош,
Ә ловһоі тҮ вәкәрдо.
903
Јә бәндәіҮм ә бәл тҮ,
ПәлҮ бирәм ә бәл тҮ.
Митиіирә точ дирә,
Ђәіил кирош ә гәл тҮ.
904
Јә бәндәіҮм ә сини,
Хунчә дәчи ә сини.
Хушбәхтирә нә дирә,
Дод дәђәмә нивини.
905
Јә бәндәіҮм мараіу,
ЂәрҮс рачлҮ мараіҮ.
ШәклҮіә кор нә дирә,
Сәк ән хунәш ниравҮ.
906
Јә бәндәіҮм пәрдҮрәш,
ХҮшк зәрәнҮт пәрдҮрәш.
ҺинормәндлҮ нә бирә,
Нитам куфтә дәр тҮрәш.

907
Јә бәндәіүм ов ниіов,
Әз хүшкә әрх ов ниіов.
Ә мәнкәнә домундәм,
Чумә чүларз хов миіов?
908
Јә бәндәіүм коф нибу,
Кор нә бирә, коф нибу.
Зимиләрзһо ләрзундкәш,
Хостәі дүшмә соф нибу.
909
Јә бәндәіүм суі бәди,
Мүрүмлүни суі бәди.
Ђилом сәр-зир бисдокәш,
Һәр іәтәнә руі мәди.
910
Јә бәндәіүм низәнүт,
Ә нун тәпик низәнүт.
Әз тәрс ХУДО һәмишә
Воі кәпикә мизәнүт.
911
Јә бәндәіүм гәндиләш,
Ә шанс минүт гәндиләш.
Әгүлмәндә оһилмәнд
Әз сәр нинү мәндиләш.
912
Јә бәндәіүм гәһрирәш,
Әз іортү шән гәһрирәш.
Әз бирәіи хубтә чү?
ХУДО зәно гәһтирәш!

913
Jə бəндəíүм ə зуриш,
Ҹəҥти мəсох ə зуриш.
Ҹун соги тү нə бирə,
Бəhəр ниду сабуриш.
914
Jə бəндəíнм воíисдə,
Ворə ђошир воíисдə.
Ə фурм ђəíил митани
Ə додолиш поíисдə.
915
Jə бəндəíнм бушə сəр,
Дəрдсүз бирə бушə сəр.
Сəхт зиhимлү буhорəш
Талан сохдə гушə зəр.
917
Jə бəндəíүм визнəíи,
Сəр күрдəнки визнəíи;
Əз биҥоли вəчвəчиш
ђəчəл чуни – киснəíи.
918
Jə бəндəíүм гит зəрə,
Инфаркт əн дүл гит зəрə.
Кəíфү сазлү бошуhош
Əз согломи фит зəрə.

919
Јә бәндәінм пичә ћәл,
Аташ сохдкә пичә ћәл;
Мүрүмәлү хүсүһош,
Хәбәр нитов һич мәћәл.
920
Јә бәндәіүм кәрколу,
Зүлглү имбу кәрколу.
Лапаткалү кор сохдкәш,
Сүрхлү нибу һәр чолу.
921
Јә бәндәіүм чиролу,
Тә руз дирә чиролу;
Ә зир поіһо мофдону,
Чибу нисдкә киролу.
922
Јә бәндәіүм ләгирә,
Ђәдәт мәки ләгирә.
Нимәшүгәм хуруһо,
Нидору нум бәкирә.
923
Јә бәндәінм тәћсирә,
Нәмишмунһо тәћсирә.
Софо һово хоіуһош
Биіо шәнү нәћсирә.
924
Јә бәндәіүм казураш,
Күл хундәнки казурәш;
Гәрәгәтрәі ән шори
Ә хок кошдә сабурәш.

925
Јә бәндәіүм дара-бара,
Динчи нидү дара-бара.
Һозор тәрси мүрүм докәш,
Әз риз хүшдә мәвадара.
926
Јә бәндәіүм тә варафда,
Ә дүш ћүрмәт тә варафда;
Шәлә-күлә вәчирикәш,
Рәћсүз ә чоі нитаі рафдә.
927
Јә бәндәіүм гәрг ниіо бу,
Зиһим тичи гәрг ниіо бу.
Рәћбәріәти әри сохдә,
Сүрхә талант бәрг биіо бу.
928
Јә бәндәіүм ләћлүі вошку,
Гәзәб докәш ләћлүі вошку;
Ә мәћәләі гуншиіәти
Дәђәм динчи мәћлү бошку.
929
Јә бәндәіүм тич вәкәрдо,
Пәшмуіәти тич вәкәрдо.
Јәтим-мунһој іәсиріәтиш
Гисмәт ђәјил һич нә кәрдо.
930
Јә бәндәіүм биіо боши,
Ђәрүс сүрхи биіо боши.
Руіә кузки фәм сохдәнкиш,
Бирач илхи ниіо боши.

931
Јә бәндәіүм іәрәг ләгиш,
Тич нибуру іәрәг ләгиш.
Синә куфтә, сәр зәрәнки,
Коф нидору іә ләгләгиш.
932
Јә бәндәіүм нибу чунәш,
Соги алмаз нибу чунәш.
Зән-шүвәрлү муі кәндәнки,
Бәрәкәтсүз имбу хунәш.
933
Јә бәндәіүм нитав дәрә,
Нәфс иштоһә нитав дәрә.
Ә сиіәіи домунуһош
ћәсрәт товә митав зәрә.
934
Јә бәндәіүм гәлпә мирав,
Әз базуі дүл гәлпә мирав.
Коф ләђәрә чогундәнкиш,
Сүрхә кәлмә ћәлтә нирав.
935
Јә бәндәіүм ән кәібәчәр,
Әз догвәни ән кәібәчәр;
Мити – мүхшүл бирәкорһош
Рүћ микәнүт әз ђәібәчәр.
936
Јә бәндәіүм нубохуни.
Әз гәләтһоі нубохуни;
Тухтәмишә коф куфдирә,
Дәр чәннәтәш нивокуни.

937
Jə бəндəiүм нитав буруш,
Ђəiб хунəрə нитав буруш.
Күчмишə дог чун бəрдəнки,
Сурр дошдəрə митав гуруш.
938
Jə бəндəiүм бүл низəнүт,
Сəнгəлугə бүл низəнүт.
Әгүлмəндə човонhорəш
Ә тəхт точи hүл мизəнүт.
939
Jə бəндəiүм ə воi нидүт,
Jос кириiəрə ə воi нидүт.
Зурбаiə кор ħүчəтлүhош
Нимəi чунə ə зоi мидүт.
940
Jə бəндəiүм нəс həнчирə,
Нəфс зəħəрə нəс həнчирə.
Ә зир судум дошдəкорəш,
Ә гəсдəвоз дəс вəнчирə.
941
Jə бəндəiүм ħəл имбу вəхт,
Әз диг-диги ħəл имбу вəхт.
Һозор тубо бурбундикəш,
Әз hовоiи чəзб нибу бəхт.
942
Jə бəндəiүм чиро кəрдо,
Болə əз чун чиро кəрдо.
Хушбəхтирə əри офдəш,
Әнчəг рəħhоi Тиро кəрдо!

943
Јә бәндәіүм биіо бошу,
Вичдон әз шон биіо бошу.
Һәрәбәрә кәширәнкиш,
Инсон - ћәівон ниіо бошу.
944
Јә бәндәіүм ә кон хүшдә,
Јод нә равку ә кон хүшдә.
Офтолүіә шоһирикә
Товә нитав зомон күшдә?
945
Јә бәндәіүм шорһоі согәш,
Чәһмәтлү тан шорһоі согәш.
Хәлг әз бәһәр нә хурдәнки,
Әрчү корум дорһоі богәш?
946
Јә бәндәіүм васал бүкүр,
Дуст – ошнәіи васал бүкүр.
Гәзончсүзә вәхт зомонәш
Чәләг мәсох ә сал һүмүр.
947
Јә бәндәіүм әз суррһо кәшд,
Таза гүчә әз суррһо кәшд.
Хәіолһорә гәрбол зәрәш,
Әз суі ХУДО ә дур мәкәшд.
948
Јә бәндәіүм ә күл мәшән,
Тум сабурәш ә күл мәшән.
Шәрик бирә ә куч әгүл,
Нум ХУДОрәш ә дүл дәшән!

949
Jə бəндəiнм iəкə зəкəш,
Бəш зувунə iəкə зəкəш;
Ђүрш əн филə вокундəнки,
Нитав күшдə iə мəкəзəш.
950
Jə бəндəiүм нитам дирə,
Гəтрəбəндə нитам дирə.
Асдарара нə офдəнкиш,
Бəхтə чүтам митам чирə?
951
Jə бəндəiүм ə һоi сиiə,
Үшүг миiов ə һоi сиiə.
Пирə күдүш бирə вəђдə,
Ə хош iəкиш ниiоi диiə.
952
Jə бəндəiүм губиш мибу,
Биһəггə кор губиш мибу.
Хəлəф сүрхи бирəкорһо
Əри һəммə хубиш нибу.
953
Jə бəндəiүм һə нипоiи,
Ə сəр аташ һə нипоiи.
Ə iə русму вомунуһош
Зиндəлүiə iə митоiи.
954
Jə бəндəiүм һəр чəнəчи,
Ђəрə нидү һəр чəнəчи.
Ђəдəтлүiə кəшдəiирəш
Тəрк сохуһо зəнһо əчи?

955
Jə бəндəіүм Тиро күрдə,
Шəвиш-рузиш Тиро күрдə;
Одлумəндə ђоширикəш
Əз һəгг нибу чиро мүрдə.
956
Jə бəндəіүм пəртлү мундə,
Ə пишоі һəгг пəртлү мундə;
Əз ХУДОіи бирə чикəш,
Хүкүмə ки шəртлү хундə?
957
Jə бəндəінм доглом чурав,
Су нə күрдə доглом чурав;
Ə нəкуми чунə дүһош,
Рəћ чəннəтə соглом мурав.
958
Jə бəндəіүм килəілүнүм,
Əз коф-кəлəч килəілүнүм.
Мəчнун сəрə ə сəнг зəкəш,
Ки мукуіу - билəілинүм?
959
Jə бəндəіүм нəрасирə,
Ə сад, нə бисд нəрасирə;
Чəђм сурріһорə гəрбол зəрə,
Возирə ки вəрасирə?
960
Jə бəндəіүм тубо нибу,
Шəфтə поіə тубо нибу.
ђəібəчəри сəнгə руіəш
Хокундəкор – ХУДО мибу.

961
Јә бәндәiүм iүргәлү,
Фоiдә нидү iүргәлү.
Дүнјо хәрәбә имбу,
Офто рафткә мүргәлү.
962
Јә бәндәiүм нүкәiлү,
Офдум бирә нүкәiлү.
Ә бим-фикир домундә,
Јор нә муно үкәiлү.
963
Јә бәндәiүм чорәлү,
Нубоi Тиро – чорәлү.
Кипәi сәрә вонорә,
Нимаз кәрдо хорәлү.
964
Јә бәндәiүм пурдалиш,
Әз хәндәiи пурдалиш.
Рәћһо мучучи имбу,
Нә бисдокә мурдалиш.
965
Јә бәндәiүм кәпиклү,
Поiдә мурав кәпиклү.
Әри лүгәi хүшкә нун
Дүшмә муно тәпиклү.
966
Јә бәндәiүм кучәлү,
Шәһәр бирә кучәлү.
Рузә ә руз фурухдә,
Нун нихуру гучәлү.

967
Ҹə бəндəіүм биіодлу,
Үкəі нисди биіодлу.
Лап гуроглуг бисдокəш,
Бəһəр чирə миродлу.
968
Ҹə бəндəіүм сүркəлүш,
Гучһо бирə сүркəлүш.
Гəдүр чунə хостə вəхт
Ҝиснə мəмун – кўркəлүш.
969
Ҹə бəндəіүм кичирəш,
Ошкор мəсох кичирəш.
Һəзүр - човоб əн əгүл
Нишон мидү тичирəш.
970
Ҹə бəндəіүм гəбүргə,
Лүт ниіо бу гəбүргə.
Чог-чəнбəлиш бирəнки,
Раст нəіово тəфүргə.
971
Ҹə бəндəіүм пур мибу,
Сəринə ов пур мибу.
Əз дəс бəдə зимилəрз
Əз булогиш сур нибу.
972
Ҹə бəндəіүм ə гичə,
Килəһ маров ə гичə.
Кусов аташ нə сухдкə,
Чү сохдəнүм у пичə?

973
Јә бәндәíүм кор мәрә,
Дүрүст дирәм кор мәрә.
Әз бәл ХУДО күрдәíи,
Ки мәкүрү шор мәрә?
974
Јә бәндәíүм ә нунтү,
Тәпик мәзән ә нунтү.
Гизмиширә шәндә руз,
Рүɦ мидиров ә чунтү.
975
Јә бәндәíүм кәзинә,
Түнд кәзирә - кәзинә.
ɦәзоб-ɦүзоб нә дирәш,
Пур нәс бирә хәзинә.
976
Јә бәндәíүм гүчә-гүч,
Палтар бирә гүчә-гүч.
Әз ɦилом мәдәрәхши,
Нибисдокә күчә -күч.
977
Јә бәндәíүм ɦор имбу,
ɦәсүлдорә ɦор имбу.
Әрхәјүш нә бирәкор,
Богбонсүзә дор имбу.
978
Јә бәндәíүм тәɦәди,
Бор нирасү тәɦәди.
Равусдәíә сәкикә
Нәбу диíә ләɦә ди.

979
Јә бәндәíүм бәхтәвәр,
Һәммә нибу бәхтәвәр.
Тү ә мишар мәдәниш,
Бәм-бәшгәíи рәћ тәвәр.
980
Јә бәндәíүм хәр муни,
Омон, нәбу хәр муни.
Әгүлмәнди ән мувәћ
Ән чорәíә дәрмуни.
981
Јә бәндәíүм пучһорәш,
Ләпә нибу пучһорәш.
Чумә ә хов вошәндә,
Ә күрк мәди гучһорәш.
982
Јә бәндәíүм бушә гоб,
Бәхш ђонини бушә гоб.
Мичәí имид софикә,
Сәђәр нидү хушә тоб.
983
Јә бәндәíүм гәдәрсүз,
Мозол бошку гәдәрсүз.
Ундә, имбу куфдирә,
Ђүмүр нирав һәдәрсүз.
984
Јә бәндәíүм вор-һово,
Дәкиш бирә вор-һово.
Одом әрәг нирухунд,
Имбисдокә ђор ћово.

985
Јә бәндәíүм пинтирә,
Һәíб сохдәнүт пинтирә.
Руз тү гәрәнтү имбу,
Дуст күрдикә кинчирә.
986
Јә бәндәíүм совурә,
Ә дүм мәнүт совурә.
Сәнгәсорлу имбоши.
Һәнч бәрдикә ловурә.
987
Јә бәндәíүм дон нә зә,
Ә сиíә муí дон нә зә.
Әз дорунә кәлмәһош
Үкүд ниди гонмәзә.
988
Јә бәндәíүм гәчорә,
Аташ миíни гәчорә.
У килитә чү сохум,
Вир сохдәíкә очорә.
989
Јә бәндәíүм ишорә,
Рәћ бурбундә ишорә.
Ә дәс фәләк офдокә,
Чү мисоху бичорә.?
990
Јә бәндәíүм чиро хун,
Рузә әз руз чиро хун.
Јә таза кор күрдәнкиш,
Ә әшгәвоз Тиро хун.

991
Јә бәндәіүм бүхтүрә,
Гәриш мәсох бүхтүрә.
Хун ә кәллә зәрәнки,
Парлү миіни рүћтүрә.
992
Јә бәндәіүм мәђәни,
Дүл вәбәрдә мәђәни.
Косибә нун хурдәкор,
Инсон нисди іәђәни?
993
Јә бәндәіүм ниіо бу,
Ќоф ләпәсүз ниіо бу.
Әри сәсә шинирә,
Ќуш гәлпәсүз биіо бу.
994
Јә бәндәіүм гинголәш,
Ә богчә кор гинголәш.
Хотур іорә хостәіи,
Ниіо зәни пинголәш.
995
Јә бәндәіүм биіобу,
Ә гәриш чүл-биіобу;
Ә руі-бәруі түндә сәк
Дәс чомоглу біио бу.
996
Јә бәндәіүм хүрмәлү,
Вини бирә хүрмәлү.
Јә тәлүләі әнкүшдәш
ћисоб мәсох хүрдәлү.

997
Јә бәндәіүм чоhилүм,
Ә дүл киро чоhилүм.
Түнди әшгә гәдәр нисд,
Ки мукуіу – оhилүм?
998
Јә бәндәіүм бодлүни,
Пәләмүрди – бодлүни.
Әз дурә рәђ мәмизүл
Вокошдәіиш одлүни.
999
Јә бәндәіүм чәрхлүни,
Хори томом чәрхлүни.
Ђәр овлүіә никәрәш
Ә фурм кәлә әрхлүни.
1000
Јә бәндәіүм hә ђәіфи,
Күч бирәіи hә ђәіфи.
Әз ширинә лич говун
ђәз вәкүрдәш іә кәіфи.
1001
Јә бәндәіүм вокошдә,
Чоhили нәс вокошдә.
Шикоіәтү нисдикәш,
Дүлә іәсир ки дошдә?
1002
Јә бәндәіүм думонлу,
Коврә ђәсму – думонлу.
Хосдәкор руі чарунди,
Ә дур нираі кумонлу.

1003
Јә бәндәіүм сәртики,
Мичәі бәхти – сәртики.
Сад чүр гонун һисдикәш,
Ә гисмәт дә һәр ники.
1004
Јә бәндәіүм гәшгәіи,
Әз нишони – гәшгәіи.
Әри гисмәт бошуһош,
Күічәки бәм-бәшгәіи.
1005
Јә бәндәіүм вәчәіи,
Һәр хоіә іә вәчәіи.
Әз доруни ән догһош
Хәбәрдору әчәіи?
1006
Јә бәндәіүм әз күчү,
Јос мүкүрүт әз күчү.
Гозонч хуби-хәрәбиш
Әз дивәђү мәпүчү.
1007
Јә бәндәіүм низәнүт,
Сәрә ә сәнг низәнүт.
Хушбуілүіә духирәш
Ә вәђдәіү мизәнүт.
1008
Јә бәндәіүм сәтини,
Күллүбәндә сәтини.
Әз һилимә - оволим
Инсон бирәш чәтини.

1009
Јә бәндәíүм шәр миíов,
Әз шәриhо - шәр миíов.
Нә бисдокә бочоруг,
Әз дог сүрхиш хәíр ниíов.
1010
Јә бәндәíүм нә бисто,
Әз тү хәбәр нә бисто.
Биђовунә и дүлмәш
Ә гәриш хун дәбисто.
1011
Јә бәндәíүм нә күрди,
Гилигмәрә нә күрди.
Гисмәт íәккә бирәíиш,
Әнчәг фәткә вәкүрди.
1012
Јә бәндәíүм нә рафди,
Дузә рәђә нә рафди.
Ә пишнәви – минчи руз
Ә зүлмәти дарафди.
1013
Јә бәндәíүм нә бәрди,
Дузә корhо нә бәрди.
Оhилә руз нә дирәш,
Губәш ә дүл дәбәрди.
1014
Јә бәндәíүм тоí нәбу,
Поíшәфт ә тү тоí нәбу.
Әзу товнә ә мүлк тү
Шәвиш-рузиш воí дәбу.

1015
Јә бәндәі́ум вәкири,
Дүл әри чун вәкири.
Ә бим гувот домундәі́,
Јүкә чүтам мәкири?
1016
Јә бәндәі́ум ә чумтү,
Боворим сох ә чумтү.
Ә хосиі́әт кәс киро
Локо нә зә ә нум тү.
1017
Јә бәндәі́ум кор вәди,
Тәі́тә бирә кор вәди;
Тилиш сәнгә дәшәндә,
Ђәсмуі́ чумә тор мәди.
1018
Јә бәндәі́ум шәртәво,
Ә бәсдәі́ә шәртәво;
Һәр кәлмәрә әз ләђә
Нибу дорә пәртәво.
1019
Јә бәндәі́ум хуш ниі́ов,
Губ әри дүл хуш ниі́ов.
Нәштәрә коф зәрәнкиш,
Ә фурм куллә туш миі́ов.
1020
Јә бәндәі́ум бәћcһорә,
Ә буг чарун бәћcһорә.
ћәл-ћолмоши бирәнкиш,
Чорә ниди ләхcһорә.

1021
Јә бәндәіүм зүһунтүш,
Пучә рузи – зүһунтүш.
Гәргуш ђилом сохдәіи,
Бил дурруку зувунтүш.
1022
Јә бәндәіүм іә рузи,
Һәр сәбәħә іә рузи.
Әри сад чүр ħүкүмһош
Чорә бирә һә дузи.
1023
Јә бәндәіүм бүрүм мәш,
Нәдовоі тү бүрүм мәш.
Әнкүшдәри вәкүрдәі,
И чү рузи дүрүм мәш?
1024
Јә бәндәіүм нә һишди,
Әз хүшдә нум нә һи**шди.**
Хосдәітүрәш руз-бәруз
Ә боләһо дәіишди.
1025
Јә бәндәіүм һә һәчи,
Күмәħ мунди һә һәчи.
Әз дү руіә, дү корә
Диіә годош мәвәчи.
1026
Јә бәндәіүм шор бүрүм,
Әз чум-гоштү шор бүрүм.
Кәі ки, ләђә вокунди,
Јә бивәчә ђор дүрүм.

1027
Јə бəндəіүм нə чирүм,
Ҝүл сүрхирə нə чирүм.
Пəшмуіəти дирəнкиш,
Рихдə ђəрсə вəчирүм.
1028
Јə бəндəіүм нə бирə,
Ђүмүр нимə нə бирə;
Бəсдə игрор əн сүрхи
Ə күл чүтам дəбирə?
1029
Јə бəндəіүм тү бири,
Əhд-омонмə тү бири.
Руіə дүшмə чарусдəі,
Имоhоі ку: - чү бири?
1030
Јə бəндəіүм нə бүрүм,
Хунəвачар нə бүрүм.
Əз биhəгги бүхтүлүш
Дүлə чүларз нə күрүм?
1031
Јə бəндəіүм вəкүрдүм,
Түндə воіə вəкүрдүм.
Əри əзини товнəш
Дордə ə сəр дəкүрдүм.
1032
Јə бəндəіүм вəчүрүм,
Рихдəhорə вəчүрүм.
Дəрдhоі кəлə бүмүздəш
Ə сад хəрə дəчүрүм.

1033
Јә бәндәiүм нибисдо,
Ә рачи коф нибисдо.
Ђәрәiмурә зәрәiи,
И бугозбур ки бисдо?
1034
Јә бәндәiүм нә бири,
Әзини дог нә бири.
Әз iә кәлмә гуi бирәi,
Тү ки ә дүл дәбири.
1035
Јә бәндәiүм фубәрди,
Һәр кәлмәрә фубәрди.
Чүтам пүрсүм әз ХУДО,
Түрә әрчү зу бәрди?
1036
Јә бәндәiүм догуног,
Хубә коф нисд - догуног.
Үшүг чуммә тор бири,
Јә сәлт биiо, iә гуног.
1037
Јә бәндәiүм кафтарә,
Рач никуiут – кафтарә.
Гәһри бирә әз хунә,
Ђәдәт мәсох рафтарә.
1038
Јә бәндәiүм дәбирүм,
Јә ә миһтү дәбирүм.
Ә пул киро iор хосди,
Нәфәс чүтам вәкирүм?

1039
Јә бәндәіүм дәбәрди,
Поі ә чол дәбәрди.
Вор-дәвләтә гумор шушд,
Ҹунәш әрчү нә бәрди?
1040
Јә бәндәіүм нә шәнди,
Кинә әз дүл нә шәнди.
Дигләдиглә ђәрс рихдә,
Мәрәш ә дәрд дәшәнди.
1041
Јә бәндәіүм дог бирәм,
Кобоб бирәм, дог бирәм.
Ә гәд тәбәг мүрдәкор,
Јә пәнч метро ог дирәм.
1042
Јә бәндәіүм мизәнүм,
Воі согирәш мизәнүм.
ђәчәл ћәзүр омокә,
Јә пинголиш низәнүм.
1043
Јә бәндәіүм вирихдә,
Әз бәхт нибу вирихдә.
Гозонч батмиш бирәнки,
Моіәћорәш ки рихдә?
1044
Јә бәндәіүм чүх дирә,
Алмаз нитав чүх дирә.
Әз ђоширә гәбиләш
Кәлмәі домор – сүрх бирә.

1045
Jə бəндəiүм ки шəндə,
Хубə əз дəс ки шəндə?
Ə сəр нунə бəхшүһош,
Һорoi нибу дəшəндə.
1046
Jə бəндəiүм вəкүрдə,
Данан сəнђəт вəкүрдə.
Əз гəд губи ничүми,
Əз дүм хəриш нə күрдə?
1047
Jə бəндəiүм хубини,
Əн кəлə рəћм – хубини.
Тичмəндəjə чумикəш
Ворворирə ки вини?
1048
Jə бəндəiүм ђəмəлдан,
Хəр нəс бирə ђəмəлдан.
Əз хотурһoi шүвəр тү
ћəмбочурəш хəһəр тан.
1049
Jə бəндəiүм дор мидү,
Расирəрə дор мидү.
Əз этəкү сүрх рихдкəш,
Мүшкүлə риск – шор нидү.
1050
Jə бəндəiүм киловиш,
Дəрдə нə шушт киловиш.
Аташ гəзгу түндикə,
Чих микирү пиловиш.

1051
Јә бәндәiүм чунәрә,
Водорәнүт чунәрә.
Сад сал кәрәк нә буһош,
Хүрд-пүрт әрчү хунәрә?
1052
Јә бәндәiүм кузикирә,
Муҹучи дор – кузкирә.
Шәфтә ђәмәл нә дирә,
Кориш-бориш дуз бирә.
1053
Јә бәндәiүм вурухун,
Ҹунә әз гәсд вурухун.
Хүрд-хәшилә ћол түрәш
Ә сәр кифләт мәрухун.
1054
Јә бәндәiүм ћәзүр поi ,
Әри хуби ћәзүр поi.
ћофт ђәiилтү бисдокәш,
Һәммәшүрә iә ҹүр хоi.
1055
Јә бәндәiүм ниiо бу,
Дәрму ширин ниiо бу.
Дәђәм дүһо мүникиш
Ә гәдәрү биiо бу.
1056
Јә бәндәiүм гүҹә бәл,
Рачи нидү гүҹә бәл.
Әз коф бирәi ән хунәш,
Һәр iәтәнә чү ђәчәл?

1057
Јә бәндәі́үм әз әлчәг,
Шор нибоши әз әлчәг.
Әз аташа кофhоі́уш
Кушhо митову әнчәг.
1058
Јә бәндәі́үм дәкүрдә,
Јослү сиі́ә дәкүрдә.
Әз күпәкә гәриhош
Фоі́дә нибу вәкүрдә.
1059
Јә бәндәі́үм ниі́офу,
Дүшмә хомә ниі́офу.
Әз шолумә кофhоі́түш
Сад hәнкомә миі́офу.
1060
Јә бәндәі́үм мурдала,
Нәзник мәі́ил мурдала.
Пиі́ дүлә ћәл сохдәі́иш,
Ә бүск вәі́ил чурдала.
1061
Јә бәндәі́үм мүкүрүм,
Әз бәнд муі́тү мүкүрүм.
Әз әшг дуі́миш бирәнкиш,
Ә түрәвоз мүмүрүм.
1062
Јә бәндәі́үм нидарам,
Ә хәм-хәі́ол нидарам.
Әри тәмәћ воі́әі́ тү
Ә гәд і́әлов мидарам.

1063
Jə бэндэiүм гуз дирə,
Дог тэпэрə - гуз дирə.
Гозончсүзэ мэђэлhош
Гэрэнтүiə руз бирə.
1064
Jə бэндэiүм нə бошкү,
Бивэхт ночог нə бошку.
Зиндэкуни пэсиниш
Ə гэд ђэвэс дэбошкү.
1065
Jə бэндэiүм вэкэрдо,
Əгүл ə сэр вэкэрдо.
Фэндбазлүiə ђовуриш
Ə тү гисмэт нə кэрдо.
1066
Jə бэндэiүм вэнүш тү,
Ə сэр гэнэт вэнүш тү.
Ə iорэвош ə мэчлүс
Фэгир-фэгир мэнүш тү.
1067
Jə бэндэiүм əз ђэмүр,
Руi мэвэки əз ђэмүр.
Нэђэлэтэ кофhорэш
Əзбэр мэсох сог ђүмүр.
1068
Jə бэндэiүм ђэмэдов,
Əшглү нибу ђэмэдов.
Ə hэр iэтэн чум норə,
Ə пэсэiүш нə водов.

1069
Jə бəндəíүм лəгəрəш,
Човгун бəрдə лəгəрəш.
Амбара коф сохдəíи,
Бəíə мəди лəђəрəш.
1070
Jə бəндəíүм милəрзү,
Əз куч догиш милəрзү.
Əз пəсини буho коф
Ə пинголиш нивəрзү.
1071
Jə бəндəíүм рəħмə ди,
Ə бичорə рəħмə ди.
Əз күíчəки íор кирош
Əíə чикəш мəħ мəди.
1072
Jə бəндəíүм шəр чүни,
Ə пишоí гəсд шəр чүни?
Боворими нə бирəш,
Мəрч курдəíи əрчүни?
1073
Jə бəндəíүм гəришлү,
Фикир бирə гəришлү.
Туп-туфəнкə вəкүрдə,
Рəħəш мəбəсд – гəíишлү.
1074
Jə бəндəíүм ниди ов,
Əгүл сəрə ниди ов.
Ə ђəсонтə пулəвош
Мозол ə дəс нидиров.

1075
Јә бәндәіүм нәс һишдә,
Саілов рәћми нәс һишдә.
Сиіә чумә ђәсәлһош
Ә ћәсрәти дәһишдә?
1076
Јә бәндәіүм ә дуркун,
Фурмиш мәбош ә дуркун.
Хәрә кофһо вичирә,
ћәповирәш нә бурбун.
1077
Јә бәндәіүм хубә дор,
Хәрәбә шән, хубә дор.
Сад бо гәрбол зәрикәш,
Чол вәкәндә губә кор.
1078
Јә бәндәіүм вәіишдә,
Рабиһо руш вәіишдә.
Хәтоіә кор дирәнкиш,
Хәлгә ә дәрд дәіишдә.
1079
Јә бәндәіүм кор-борә,
ђәрә мәди кор-борә.
Әз әрәг тән рихдәнки,
Тиінә нуниш шор дорә.
1080
Јә бәндәіүм сәр әчи,
Болә сүзә сәр әчи?
Јор вокошдә нәіомо,
Вокунуһо дәр әчи?

1081
Јә бәндәiүм боләчи,
Гәм мухуру – боләчи.
Ә мүгүр iор офдорәм,
Чорә буһо һол әчи?
1082
Јә бәндәiүм вокуфдәм ,
Лүгәi нунә вокуфдәм.
Јәзугбәри бурбундә,
Јә мәкәзәш нә куфдәм.
1083
Јә бәндәiүм һәширә,
Мәку: - Поiун һәширә.
Чогә гучә Мәчнунум,
Әдәм тәнки кәширә.
1084
Јә бәндәiүм ђәрә ки,
Амбар мәку: - ђәрә ки.
Пәләмүрдә биһолә
Дошдәкориш кәрәки.
1085
Јә бәндәiүм iә парчо,
Әз гәддари iә парчо;
Нүкә вокундә күлһош
Ә бивәхти нә пачо.
1086
Јә бәндәiүм һәрчүни,
Саламати – һәрчүни.
Ә ширинә пирә вәхт
Ночог бирәш әрчүни?

1087
Jə бәндәiүм лов мәсох,
Ђәрсhоi чумә лов мәсох.
Воhнә күрдә iә кофәш,
Хунәi кәсә сов мәсох.
1088
Jə бәндәiүм чүлк дәсәш,
Jə милiон тан – чүлк дәсәш.
Әз виЂдә вадарафдә,
Jәтим мәiил кук кәсәш.
1089
Jə бәндәiүм шәр нинү,
Бәбә ә кук шәр нинү.
Ђони буhо бисәЂиб
Ә куч ләмбәш сәр минү.
1090
Jə бәндәiүм коф имбу,
Ә коф киро - коф имбу.
Ә Ђәрә шәр дарафдкәш,
РәЂм дүлочуг соф имбу.
1091
Jə бәндәiүм hәр дәрәш,
Ә дог боглу hәр дәрәш.
Килит зәрә рәЂикә,
Ә сәр гәнәт бәр мәрәш.
1092
Jə бәндәiүм кәрми бу,
Әз коh нәфәс кәрми бу.
Ә сәр хори вәрикәш,
Әз пәнчәрә дәр нибу.

1093
Јә бәндәі́үм шәр чүни,
Әри бүмүзд шәр чүни?
Дузә кофу һисдикә,
Фурмундәі́үш әрчүни?
1094
Јә бәндәі́үм і́ә кәзәш,
Бичиг мәхун і́ә кәзәш.
Ә гоб читү дарафдкә,
Дүшмә митај мәкәзәш.
1095
Јә бәндәі́үм кин нитав,
Очугә дүл кин нитав.
Әшг нә мүһбәт чәђм бирә,
ђәрәлугәш кип митав.
1096
Јә бәндәі́үм бирәм мә,
Гәтрәбәндлү бирәм мә.
Очуг мундә чумәвоз
Ховә чүтам дирәм мә?
1097
Јә бәндәі́үм мүнүм мә,
Сәрә ә поі́ мүнүм мә.
Лов-ләђәрә бәсдәі́и,
« Һәри» чүтам шүнүм мә?
1098
Јә бәндәі́үм нииі́о бу,
Фикир – тонлу нииі́о бу.
Сүрхә салһоі́ човониш
Әркәвонлу бииі́о бу.

1099
Јә бәндәіүм күрдәнүт,
Нә бәђс, нә нәђс күрдәнүт.
Әз дәвр Одом, хәлг ђилом,
Әз боләі нәфс мүрдәнүт.
1100
Јә бәндәіүм миіоі тү,
Ә сад фикир миіоі тү.
Пирә «күдү»ш бирәнки,
Ә хош іәкиш ниіоі тү.
1101
Јә бәндәіүм һә воіун,
Боч ђәвәсә һә воіун.
Әз хостә сүст бирәнкиш,
Рәђ нәфәсә мәпоіун.
1102
Јә бәндәіүм зу дара,
Ә сур-сурог зу дара.
Шорә хәбәр шинирә,
Мәлђәм вәни ә іара.
1103
Јә бәндәіүм дәри тү,
Ә мәгбуни дәри тү.
Тә сурогә вәкүрдәш,
Тамарузум әри тү.
1104
Јә бәндәіүм кәіфлүни,
Хүрдә-бәрдәш кәіфлүни.
Нимәіә чун бирәіи,
Бивәхт мүрдәш ђәіфлүни.

1105
Јә бәндәіүм нә бәрди,
Ѣәчәл ноһог нә бәрди.
Ә сипирә кәфәнһо
Дәпичирәш іә гәрди.
1106
Јә бәндәіүм дәгиг бош,
Ә кор чәѣмәт дәгиг бош.
Хотурхоһи бурбундә,
Әри хүшдәш сәдиг бош.
1107
Јә бәндәіүм тәхсирә,
Тәкрар мәсох тәхсирә.
Әз чум ән хәлг офдорә,
Әз ѣіәб митаі дәхсирә.
1108
Јә бәндәіүм шәр мүрдә,
Ѣочиз буһо шәр мүрдә.
Хубә корәш һәмишә
Имбу таза сәр күрдә.
1109
Јә бәндәіүм ошуг бу,
Тәшнәлүіә ошуг бу.
Гәриш дүлүш, чүн ѣәсму,
Думонсүзә очуг бу.
1110
Јә бәндәіүм дәбүрүм,
Ә сур-сурог дәбүрүм.
Чикәіүрә нә офдәш,
Тә кәі һә дог вәкүрүм?

1111
Јә бәндәіүм пачирә,
Сүрхә күлһо пачирә.
Гилиіә дәр вокундә,
Моіә мәки рачирә.
1112
Јә бәндәіүм парсирә,
Ћовун митав парсирә.
Ә ћүкүмһоі пуләвош
Ә ђор нитав расирә.
1113
Јә бәндәіүм әз хүрдә,
Дүрүч моров әз хүрдә.
Гәнәтлүіә гуш буһош,
Ә чоі гәнәт нәс күрдә.
1114
Јә бәндәіүм губ дирә,
Бовор нә сох губ дирә.
Әз ширинә мәђниһо
Ночог буһош хуб бирә.
1115
Јә бәндәіүм һоморә,
Риндә мәзән һоморә.
Фәсилһорә чәрх дорәш,
Ә сәр іә сал оморә.
1116
Јә бәндәіүм дү зәри,
«Зилиш-бәмиш» дү зәри.
Ә тәмизә тонәвоз
Мәђни хундәш һүнәри.

1117
Јə бəндəі́үм мидаров,
Бəхтлү ə чум мидаров.
Куч əн кофə тануһош,
Ə зир судум нидаров.
1118
Јə бəндəі́үм ə бəћс ђəрс,
Имид нəдор ə бəћс ђəрс.
Əз гəрболһо кирошдкəш,
Тəмизлүрə чү тəрс-мəрс?
1119
Јə бəндəі́үм нидорим,
Кəі́ пəхүри нидорим;
Əри дүлһо мəлћəми
Имидлүі́ə боворим.
1120
Јə бəндəі́үм тəрс чумиш,
Нəшдəр дүли – тəрс чумиш.
Шəв тə сəбəћ рихдə вəхт,
Чорə ниду ђəрс чумиш.
1121
Јə бəндəі́үм хəрəво,
Дустикə ə хəрəво,
Ə тəһəрз əн і́ə сүлмə
Тик ниваров зəвəро.
1122
Јə бəндəі́үм мəһəббəт,
Ə дүл дəкə мəһəббəт;
Ə руі́ ђилом һич диі́ə
Ниі́офдону ə бим бəд.

1123
Јә бәндәіүм нә бирә,
Духдир хүшдә нә бирә;
Әз бичорә нәчоги
Ҹәз дәрмурә ки дирә?
1124
Јә бәндәіүм рафда рәћ,
Никбәнд бошку – рафда рәћ.
Нобкә әз бун дәгрихи,
Нивараіу раф тәмәћ.
1125
Јә бәндәіүм һә дур мун,
Әз михәнәт һә дур мун.
Ҹәнч нәсдакә вәкүрдә,
Дәндүһорәш нә бурбун.
1126
Јә бәндәіүм нә Одом,
Әз дәвр ћово нә Одом;
Ән данана мәҹлүмиш
Тәбиәти ә ҹилом.
1127
Јә бәндәіүм тәкини,
Әз бәдә ћол тәкини.
Дәҹәм һингәр-кинәіиш
Әз сад чорә іәкини.
1128
Јә бәндәіүм ә тәмәћ,
Нә офдорә ә тәмәћ;
Шәлә-күлә вәчирә,
Чум мәдокун ә сә рәћ.

1129
Jə бəндəiүм əшглү бəр,
Хостəiирə əшглү бəр.
Бушə ђəрə нə дорəш,
Əгүл сəрə мəшглү бəр.
1130
Jə бəндəiүм боч мəсох,
Нəшəрђирə боч мəсох.
Дəс чəпирəш гəhр дорə,
Дəс растирə точ мəсох.
1131
Jə бəндəiүм губ мибу,
Биhəггə кор губ мибу.
Бивəчлүjи күрдəнкиш,
Əри чəђмəт хуб нибу.
1132
Jə бəндəiүм дүл дəбош,
Ə хостəiи дүл дəбош.
Ə куч киро боч бəрдə,
Гəрəтикон күл мəбош.
1133
Їə бəндəiүм нипоiи,
Ə сəр аташ нипоiи.
Ə iə русму вомнуhош,
Jə зиндəiə митоiи.
1134
Jə бəндəiүм чəнəчи,
Кофəлүни чəнəчи.
Ковлəjирə овурдкə,
Ə ђүрмəтү тəн əчи?

1135
Јә бәндәіүм гәіилһош,
Әз күк дори гәіилһош.
Әри һозор салиһо
Нәсилдори ђәіилһош.
1136
Јә бәндәіүм вәри нум,
Ә сәр һәммә вәри нум.
Вошкунәіә сифәтһош
Зәђләбәри әри чум.
1137
Јә бәндәіүм микүнчү,
Пилиг ә чум микүнчү.
Тухә ранкһо зәрәнкиш,
Ә һәгг-ђисоб никүнчү.
1138
Јә бәндәіүм мидиров,
Һозор әлчи мидиров.
Нәђсә гисмәт бирәнкиш,
Дүл хоіуһо нидиров.
1139
Јә бәндәіүм нәкиров,
Чирә хурдкә - нәкиров;
Ә хәлг бәди сохдә вәхт,
Әз чумһоіуш мәдиров.
1140
Јә бәндәіүм мидаров,
Ә гәчәги мидаров.
Күчә рәђиш рафдәнки,
Ә мүлк чәннәт нидаров.

1141
Ҹә бәндәiүм мизәнүм,
Ә Тиро дәс мизәнүм.
Пәшму бирәi куфдирәш,
Сәрә ә сәнг низәнүм.
1142
Ҹә бәндәiүм суi бәди,
Тә чыч шәндә суi бәди;
Мувәћсүзә, кәрк тәһәр,
Һәр «хуруз»ә руi мәди.
1143
Ҹә бәндәiүм кәi нитав,
Үлүм корә кәi нитав;
Тәшнәi чүхәш нә дирә,
Гәдүр овә кәi митав?
1144
Ҹә бәндәiүм дәчири,
Корә хәрә дәчири.
Расирәрә гушһо бәрд,
Түш рихдәрә вәчири.
1145
Ҹә бәндәiүм дәрүрәш,
Килит зәри дәрүрәш.
Әз воһнәһоi тимори
Хәхә мәсох сәрүрәш.
1146
Ҹә бәндәүiм зәћмирәш,
Гуног мәдор зәћмирәш.
Әз әгүл сәр пирсирә,
Ә дүл дәшән рәћмирәш.

1147
Јә бәндәі́ум бочитү,
Дүл вәбәрдә бочитү.
Јә кәм бәгдә, ошкориш,
Одлу бошку точитү.
1148
Јә бәндәі́ум бор нидү,
Хүшкә лүкәш бор нидү.
Һүршлү буһо надана
Хоши күрдәш шор мидү.
1149
Јә бәндәі́ум никәшдү,
Әз хоі́ә муі́ никәшдү.
Гәтрәлүі́ә мәмизүл
Әнчәг бәдкуі́ микәшдү.
1150
Јә бәндәі́ум ә гәтрә,
Бәндлү мәмун ә гәтрә.
Нобкә чорә тә офдәш,
Һәрс мирихи і́ә бәдрә.
1151
Јә бәндәі́ум і́ә киләш,
Синәмиш сох і́ә киләш.
Әгүл ә сәр дәбуһо,
Нифурмуну вәкиләш.
1152
Јә бәндәі́ум расирә,
Ә дод митав расирә.
Гучундәкор нә бирәш,
Әз һүлг чүтам тасирә.?

1153
Јә бәндәiүм вәдәшән,
Кофә сүрх-зәр вәдәшән.
Гәләт бирә, нә букә,
Ә чум нәштәр мәдәшән.
1154
Јә бәндәiүм нә күрдә,
Гәiмог корә нә күрдә;
Әз нүшунәi хилови
Тәмәħ нибу вәкүрдә.
1155
Јә бәндәiүм нә мәрди,
Нә мүрдәiи, нә мәрди.
Әз бәднумә пиiониш
Дәс вәкүрдә iә дәрди.
1156
Јә бәндәiүм нә күрди,
Коф данана нә күрди.
Гәлпәhоi ән базурәш
Хүшдәни тү вәкүрди.
1157
Јә бәндәiүм хәр мундә,
Ә тоi-бәтоi хәр мундә;
Јә чүнтүни әлчәгәш
Хори чүтам кәрдундә.?
1158
Јә бәндәiүм ђонирәш,
Софә дүл вә ђонирәш.
Бәхт-мозолу рәħм докә,
Гисмәт миiнү хонирәш.

1159
Јә бәндәі́үм нитанү,
Дәђәм ховәш нитанү.
Нун-мүнүкә хуруһо,
Гәдүр овәш митанү.
1160
Јә бәндәі́үм нидирә,
Әз і́ор мәшән нидирә.
ђәрүс - ђони бисдокәш,
Нивәкүрү – бидирә.
1161
Јә бәндәі́үм бичирә,
Һәгсүз мәки бичирә.
Чүнки, ХУДО ә чәннәт
Тәмизһорә вичирә.
1162
Јә бәндәі́үм ћәзүрә,
ђәі́ил хурдә ћәзүрә.
Чофокәши нә дирәш,
Ки митанү гәдүрә?
1163
Јә бәндәі́үм әз сүлмә,
Јовош вара әз сүлмә.
Нобкә, кәі́ ки, мичару,
ћол нимуну әз дүлмә.
1164
Јә бәндәі́үм ворихдә,
Бәі́әі́ чилит ворихдә.
Зиндәкуниш пуч имбу,
Вәрф нә воруш нә рихдә.

1165
Јә бәндәі́ум гуз-бәгуз,
Ҝәшдә-кәшдә гуз-бәгуз;
Нәкумиі́ә мүрдәрәш
Воі́ә мәсох руз-бәруз.
1166
Јә бәндәі́ум күл чирә,
Мүһбәтлүһо күл чирә.
Сәчкунәі́ә әшгикә,
Дииі́ә, әрчү дүл чирә?
1167
Јә бәндәі́ум һәрчү дәрд,
Гәсд дорәнки һәрчү дәрд;
Тичә әгүл сәр түрә
Ов-саі́ловиш әрчү бәрд?
1168
Јә бәндәі́ум бәћс мумә,
Шәђәм нитав бәћс мумә.
Ә бәдә і́ос даравһо,
Чорә митав ђәрс чумә.
1169
Јә бәндәі́ум әз бәгдәш,
Пәшму һичи әз бәгдәш.
Түрәш бәдә руз һисдкә,
Гәддор мәбош і́ә вәђдәш.
1170
Јә бәндәі́ум нисоху,
Ћүкүм гәләт нисоху.
Дәдәі́ бәсди чумһорә,
Кирі́әі́ і́осә ки соху?

1171
Јә бәндәіүм іә рүћбәр,
Дәдәіә бәрд іә рүћбәр.
Әз ћол бәбә мүрдәкор
Јә кук имбу, іә духдәр.
1172
Јә бәндәіүм бәдә кәш,
Хүшдәни тү бәдә кәш.
Гоночоглу буһо кук
Хок нисоху дәдәіәш.
1173
Јә бәндәіүм хүр зәрәш,
Әри іәбо хүр зәрәш;
Шәхтә сохдә, әз чуму
Нә вәдәшән хурдәрәш.
1174
Јә бәндәіүм пирсирә,
Јә ђәіб нисди - пирсирә.
Ә сал тојтү нисдикәш,
Ә ләг мәни пир-сирә.
1175
Јә бәндәіүм вокошдә,
Диінә руз нәс вокошдә.
Тә сади бисд зиһисдкәш,
Әгүл сәрә ки дошдә?
1176
Јә бәндәіүм шәр миіов,
Әз хәтокор шәр миіов.
Ћозор чиро рундикәш,
Әз мичәі мис зәр ниіов.

1177
Јә бәндәіүм нимуну,
Әз коф тәмәћ нимуну.
Тәшнәлүіә имидсүз
Ә нимәі рәћ мимуну.
1178
Јә бәндәіүм никүрүт,
Ә дүл ковнә никүрүт.
Гәришлүіә мувәћһо
Әшгә воһнә микүрүт.
1179
Јә бәндәіүм сар, дәрә,
Хок хорини сар, дәрә.
Әнзәлирәш шәндәкор,
Әз сәр кәмәр пар зәрә.
1180
Јә бәндәіүм нәвә тух,
Әри бирә нәвә тух;
Мүђүчүзә корһорәш
Ә кук-духдәр нә вәмух.
1181
Јә бәндәіүм митанү,
Кәіки, мүрдә митанү;
Вәбүрчундә кәркһорәш
Хәндә күрдә нитанү.
1182
Јә бәндәіүм һәнчирә,
Овә хәрчсүз һәнчирә.
Зәћмәт хурдәј чәірониш
Зәрәниһо ђәнч бирә.

1183
Јә бәндәіүм хәрлүрә,
Һәсб никуіут хәрлүрә.
Әз гәриш іә миліониш
Нишон мидүт сәрлүрә.
1184
Јә бәндәіүм дәрлүһош,
Хунәлүни дәрлүһош.
Ҝучлүіә дорд дорәнки,
Виз мизәнү нәрлүһош.
1185
Јә бәндәіүм буш нирав,
Рузһоі һүмүр буш нирав.
Әз парчоһо имидһо
Зиндәкуниш хуш мирав.
1186
Јә бәндәіүм азара,
Субук мәку азара.
Әри чорәі ночогиш
Ә кәрколу нә дара.
1187
Јә бәндәіүм ниіо бу,
Дурәі дәвһо ниіо бу.
Әз руі һәсму тә хориш
Һово мәһво биіо бу.
1188
Јә бәндәіүм күшдәрә,
Гимәт дорә күшдәрә;
Әз тубоһоі зиндәкун
Пәһни мәсох хүшдәрә.

1189
Јә бәндәі́үм сої́ минү,
Һошир ә пул сої́ минү.
Ношумошу – ночогҺош
Ә түндә кор пої́ нинү.
1190
Јә бәндәі́үм низиҺү,
Ә фурс кирош низиҺү.
Бәбәрә вәрзундәкор,
Сади бисдәш мизиҺү.
1191
Јә бәндәі́үм әчә бу,
Әгүл мувәҺ әчә бу?
Ә зир курни домундәі́,
Бәкәм дүштү Һәчә бу?
1192
Јә бәндәі́үм күл әчә,
Бәі́ә әчә, күл әчә?
Догуноглу буҺорәш
Воі́ә әчә, дүл әчә?
1193
Јә бәндәі́үм пасундә,
Дүлә нибу пасундә.
Дуразмәнди Һүмүрәш
Әнчәг ХУДО расундә.
1194
Јә бәндәі́үм Һүмүр дә,
Соги ә вәхт Һүмүр дә.
ХУДО рази нисдикә,
Әз сәр-вәри ки мүрдә?

1195
Јә бәндәі́ум ә рүһ дә,
Шәрлатани ә рүһ дә.
һәрәмзәдә зимустуш
Вәрфә ә пул фурухдә.
1196
Јә бәндәі́ум бичорә,
Ховлү мүрдә бичорә.
Ә кузәти і́ор кирош
Коһли күрдә биђорә.
1197
Јә бәндәі́ум чү чорә,
Курбәндлүрә чү чорә.
Ә тәһно дәр домундкә,
Ләгәі́ чирәш ки дорә?
1198
Јә бәндәі́ум бәр-нәбәр,
Әву дүнјо бәр-нәбәр;
Ә дәс чомог вәкүрдә,
Гопу мокуі́ дәр-бәдәр.
1199
Јә бәндәі́ум офтолү,
Рузһо бирә офтолү.
Әз гугбәчәі́ һүндүриш
Хәхә дирә офдолү.
1200
Јә бәндәі́ум тәмизлү,
Дүл биі́о бу тәмизлү.
Әз сәр дуруб мичүнү,
Зәнә хосткә гәлизлү.

1201
Јә бәндәíум шәрбәтә,
Јод дорәнки шәрбәтә;
Огу-зәһәр нә хурдә,
Ә гирог шән – шәр бәдә.
1202
Јә бәндәíум бүкүрү,
Јос күрдәнки бүкүрү;
Әз әхири кучәвоз
Нум ХУДОрә мүкүрү.
1203
Јә бәндәíум лукуíу,
Чүх дорәнки лукуíу;
Мәһәл күлһо вокурдә,
Јориш «һәри» мукуíу.
1204
Јә бәндәíум дүл шүвәр,
Поíисдәнки дүл шүвәр;
Сиíә шолә дәкүрдә,
Ә íос нүшдә күл шүвәр.
1205
Јә бәндәíум бодлүни,
Үлүм дирәш бодлүни.
Әз әрх судум ләнк шәндә,
Ковлә бирәш одлүни.
1206
Јә бәндәíум күшдәрә,
Гумор нә тан күшдәрә.
Ә сәр һүчәт вомундә,
Ә хун миди хүшдәрә.

1207
Јə бəндəíүм чухур дə,
Ə гəд шүгəм чухур дə.
Əз гуг əн дор чирəíкəш,
Колə сибə чү хурдə?
1208
Јə бəндəíүм мидорут,
Кəí шүбһəрə мидорут;
Һəрүс поíшəфт бирəнки,
Тə сəбəħиш нидорут.
1209
Јə бəндəíүм мизəнүт,
Кəí ки, сəркуш мизəнүт;
Бикорлүíə шүвəрə
Ə сəр нəхүш нивəнүт.
1210
Јə бəндəíүм мисоху,
Һошир һəнкор мисоху.
Ə сəвкəндһоí əн һони
Јəкиш бовор нисоху.
1211
Јə бəндəíүм милəрзү,
Кəí дəсһоíу милəрзү;
Бəдмозолə мувəħсүз
Ə поí шушдəш нивəрзү.
1212
Јə бəндəíүм чирош дə,
Мəку: «Рəħһо чирош дə.»
Рүħəí һошир нə һониш
Əз íə күрпи кирошдə.

1213
Јә бәндәíүм хәндәhо,
Шәггәлүни хәндәhо.
Әз ħол-әħвол офдокә,
Чү мисоху мәндәhо?
1214
Јә бәндәíүм дәстә ки,
Әз чәђм күлhо дәстә ки.
Ħүнәрмәндиш уни ки,
Пишоí түндә гәсдә ки.
1215
Јә бәндәíүм әз бәхши,
Кук-духдәриш әз бәхши.
Хубә үкүд нә дорәш,
Инсон нибу әз вәħши.
1216
Јә бәндәíүм чүллүнүм,
Чәмәнлүнүм, чүллүнүм.
Ә шәђмәл эшг офдорәм,
Ки никуíу, күллүнүм?
1217
Јә бәндәíүм бәл әчи,
Әтәк әчи, бәл әчи?
Әз дур дирә, руí чарунд,
ђәзизмәндә гәл әчи**?**
1218
Јә бәндәíүм рәħәти,
Әри сохдә рәħәти;
Әз бим динчә шоботhо
Әнчәг, шорә мәħә ди.

1219
Јә бәндәіүм миіофум,
Сурр һәр фәндә миіофум.
Ђиломә чәрх дорумкәш,
Јә чүнтүни ниіофум.
1220
Јә бәндәіүм вәбисто,
Ә дуриһо вәбисто.
Әз миліард чүр асдараш
Јә бәхтләрә ки висто?
1221
Јә бәндәіүм киловлу,
Дувор бирә киловлу.
Ә фурм гогол нисонуш
Нәни чирә хиловлу.
1222
Јә бәндәіүм дәб миіов,
Ә чорәі дүзд, дәб миіов.
Әз кушу кәширәнкиш,
Ђәдәткорә ђәіб ниіов.
1223
Јә бәндәіүм чәћтлүһо,
Дәріоһлүни чәћтлүһо.
Ќәмирә ов хурдәнки,
Ә руі моров бәхтлүһо.
1224
Јә бәндәіүм холлүрәш,
Ќүічәк хундут холлүрәш.
Ләхтә зәкә хун дамар,
Ки момуху ћол дүләш?

1225
Јә бәндәíум гитирә,
ХУДО зәно гитирә.
Нәбәләдә ђәрүсhош
Нә сухуно питирә.
1226
Јә бәндәíум тон сәсә,
Тәмиз вәки тон сәсә.
Хүшдәнтүрә нә бирә,
Чү мисохи шон кәсә?
1227
Јә бәндәíум доруíмәш,
Јә hомбори доруíмәш.
Тәíтә синә буш нәбу,
Нивачару боруí мәш.
1228
Јә бәндәíум дәрдлүрәш,
Фикир күшдә дәрдлүрәш.
ХУДО íәбо фирсорә,
Әри бәрдә гәрдлүрәш.
1229
Јә бәндәíум ә кучә,
Сәбәђ тә шәв ә кучә;
Әз пишоí чум ән хүшдә
Тәђно ниíлүт íә пучә.
1230
Јә бәндәíум бор нидү,
Ђәр íәтән дор - бор нидү.
ђәрәмзәдәш буhо кук,
ђәрүсә кәí шор мидү?

1231
Јә бәндәіүм шори бәр,
Әз іос хунә шори бәр.
Пар зәрәнки нәшумо
Рүћлү нибу хорибәр.
1232
Јә бәндәіүм ворирә,
Һәіил чәсдә ворирә.
Әри мозол сәбәћһош
Пәс ниіилүт шорирә.
1233
Јә бәндәіүм кор-борә,
Мичучи бәр кор-борә.
Нәвә таза бирәнкиш,
Јә кифләтә шор дорә.
1234
Јә бәндәіүм шәһмәлә,
Јәрәвурди шәһмәлә.
Ә никәрәі гурзумһош
Нитав бирә чәһ – кәлә.
1235
Јә бәндәіүм чунәрә,
Әз мучәк кәш чунәрә.
Әз чәвгиһош дур бирә,
Ә бод мәкәш хунәрә.
1236
Јә бәндәіүм бирәнкиш,
Чүклә һәіил бирәнкиш;
Ҝиріәі шори мизәрүм;
Дәдәімәрә дирәнкиш.

1237
Јә бәндәίүм ћәчә мунд,
Ҝәрдән ә сәр ћәчә мунд.
Ә бим фикир домундәм,
Ђәίилиһош әҹә мунд?
1238
Јә бәндәίүм чәрх нирав,
Мәнҝ офтосүз чәрх нирав.
Күрпи вәди нисдиҝә,
Рүћ әз коми рәћ мирав?
1239
Јә бәндәίүм ниҝәшдүм,
Воίәί мүрә ниҝәшдүм.
Әз күнҹ-биҹог һәр ҹиҝәш
Соίәί түрә миҝәшдүм.
1240
Јә бәндәίүм нидаров,
Бәләд ә сурр нидаров.
Диίнә согә одомиш
Чүтам ә гур мидаров?
1241
Јә бәндәίүм миҝирүм,
Шоботирә миҝирүм.
Ђәҹәл-ћәзүр омоҝә,
Пишоίүрә ниҝирүм.
1242
Јә бәндәίүм дәрүм мәш,
Ә рәћ ХУДО дәрүм мәш.
Буίмә чүклә һисдиҝәш,
Әз доруίмә - нәрүм мәш.

1243
Ǝə бəндəiум ђор әчи,
Обур әчи, ђор әчи?
Богбон ə дəрд домунди,
Бəhəр әчи, бор әчи?
1244
Ǝə бəндəiум сар дирə,
Әгүл-нəфсə сар дирə.
Содигiəти нəшумош
Ə суд ХУДО ҹар бирə!
1245
Ǝə бəндəiум дəр чүни,
Мизузəсүз дəр чүни?
Ə үшүги чумəвоз
Ђилом дирəш həрчуни!
1246
Ǝə бəндəiум ђəрə ки,
Əз ђəрəчи ђəрə ки.
Ҹүрђəтлүiи мəрдирəш
Дошдəкору кəрəки.
1247
Ǝə бəндəiум зимистон,
Сүнбүллүни – зимистон.
Тəмизкори виҹдонəш
Ə пулəвоз нə вистон.
1248
Ǝə бəндəiум дəкүрдə,
Парсhош нитав дəкүрдə.
Гəлхəндə ҹун поладаш
Аташ митав вəкүрдə.

1249
Јә бәндәiүм мидиров,
Садбо әлчи мидиров.
Нә хосдәнки әз дүли
Нумуш ә iор нидиров.
1250
Јә бәндәiүм киров дор,
Мичәi әшгә киров дор.
Ә гәд шәхтәi зимустуш
Пәшму нибу – киiовдор.
1251
Јә бәндәiүм тү - әнмә,
Мә ән түнүм, тү - әнмә.
Әз тәмизә хостәiиш,
Хәто нидү – күвәнмә.
1252
Јә бәндәiүм биiофдон,
Тү ә пишо биiофдон.
Ә һүндүри варафдәi,
ћитiот бош, нәiофдон.
1253
Јә бәндәiүм ђәрслүнүм,
Әз чум рихә ђәрслүнүм.
Ләшкәр нәрлү бисдокәш,
Јә әз ХУДО тәрслүнүм.
1254
Јә бәндәiүм дәрүм мә,
Ә сад фикир дәрүм мә.
Ә могбуни домундәм,
Ә ки хәто зәрүм мә?

1255
Јә бәндәі́ум ә бусду,
Шивән офдо ә бусду.
Ћәчи ћүршә сал-бәсал
Бил нә рүхү зимусду.
1256
Јә бәндәі́ум гәчәлә,
Чум мәкәнү – гәчәлә.
Бисокитә дүллүһош
Ћорої зәрә ђәчәлә.
1257
Јә бәндәі́ум һоморә,
Әз кузки вин – һоморә.
Гуноглүі́ә васалиш
Ћәр сал әз тин оморә.
1258
Јә бәндәі́ум нитану,
Нә дәрд, нә гәм нитану.
Руї хорирә кәшдәкор,
Ћәрчү дәђәм митану.
1259
Јә бәндәі́ум пої вәки,
Әз рәћ ХУДО пої вәки.
Дәг рүхүһо хунәрә
Ә чордогиш тої мәки.
1260
Јә бәндәі́ум никәрә,
Гугуч нибу никәрә.
Гәдүртанү нисдикәш,
Биі́о сохи – никирә.

1261
Јә бәндәіүм чикәр бу,
Һәм чун, һәми чикәр бу.
Ә дүшоб суі зәрәіиш,
И чүтами шәкәр бу?
1262
Јә бәндәіүм ә рәћ дә,
Биіов-бурав ә рәћ дә.
Воі-воі әри мүрдәкор,
Зиндәкуниш ә чәрх дә.
1263
Јә бәндәіүм тәмизә,
Зән мидору тәмизә.
Хунә шорсүз тор имбу,
Шүвәр офдкә - ћәмисә.
1264
Јә бәндәіүм һоворә,
Мичәі чун тан – һоворә.
Боворими нә сохтәш,
Нибу хостә ловорә.
1265
Јә бәндәіүм бисофи,
Пачирә дүл – бисофи.
Чумәчару сохдикәш,
Јорә әз дур ниіофи.
1266
Јә бәндәіүм суррлуни,
Норә поіу суррлуни.
Дипломә вәкүрдикәш,
Ћәләм, кәнәш, чурлуни.

1267
Ҹә бәндәіүм тәкиш һисд,
ХУДОі һәгһо тәкиш һисд.
Әз офтоҹә нур бәгшәі
Ә бүкүрү іәкиш нисд.
1268
Ҹә бәндәіүм бәлмәрәш,
Ҝүрдә, мәкәш бәлмәрәш.
Зуһун тәітә лол бирә,
Ә вәхтү ку – кәлмәрәш.
1269
Ҹә бәндәіүм туршмәзә,
Һингәр бирә туршмәзә.
Дувор хунә ләхсикәш,
Ђәчәл дирә, ћүрш мәзә.
1270
Ҹә бәндәіүм вихдәнүт,
Гәрбол зәрә вихдәнүт.
Ҹонуглүіә ђәрсһорәш
Ә гутинә рихдәнүт.
1271
Ҹә бәндәіүм туф дирәт,
Әз дәвә чәнд туф дирәт.
Ән гәдимә нәсилһош
Хәрә – кусбәнд куфдирәт.
1272
Ҹә бәндәіүм чү күшдә,
Хоіәбәндә чү күшдә?
Мувәћсүзә кәркикә
Ә «гүрт»иш әрчү нүшдә?

1273
Jə бәндәíүм нитанүм,
Ђәíблүíә дәрд нитанүм.
Чү мәкүрүм, чү мүнүм,
Хүшдәнимә митанүм.
1274
Jə бәндәíүм никәшдүт,
Әз күлһо буí никәшдүт.
Кәчәл буһо сәрлүһош
Ә һороí муí микәшдүт.
1275
Jə бәндәíүм нә дәку,
Ә дүл зәћәр нә дәку.
Зәлү буһо ђәрүсәш
Әз толог зу вәтәку.
1276
Jə бәндәíүм си килә,
Гәһр сохдикә си килә;
Ә тәмизә гәд хунә
Нәс дошдәнүт – зибилә.
1277
Jə бәндәíүм мичару,
Ќәмиш әз ов мичару.
Ә хори боглу буһо,
Чәрхиш пәсов ничару.
1278
Jə бәндәíүм мишини,
Һозор кофиш мишини.
Ә тү лоíиг буһорә,
Әз фәләкиш нишини.

1279
Јә бәндәíүм íә хүрдә,
Јә дүрүчд бош, íә хүрдә.
Әгүлмәндә ХУДОрәш
Пишокири ки күрдә?
1280
Јә бәндәíүм ә кишә,
Сифир вәни ә кишә.
Әз нубоһоí ән Мишиш
Пәнчи вәки һәмишә.
1281
Јә бәндәíүм ә дәр мә,
Поí донори ә дәр мә.
Әз зәһәриш бәд буһо,
Гәргүш мәрих ә сәрмә.
1282
Јә бәндәíүм нә бәрдә,
Чумә ә хов нә бәрдә;
Сәр сундугә вокурдә,
Зиíод мәсох һә дәрдә.
1283
Јә бәндәíүм тәбәглү,
Рәһ вараíист – тәбәглү.
Әнкүшдәри вәкүрдә,
Ки кирисдә –гәзәблү?
1284
Јә бәндәíүм дәрдисәр,
Һич ниíо бу дәрдисәр.
Бәдмозолиш поí нокә,
Үлүм бошку гәрди шәр.

1285
Ɉә бәндәі́ум гиі́рәтү,
Ә гичә вә гиі́рәтү.
Ɉә әзини шопкәрә
Кәнәш нибу гиі́мәтү.
1286
Ɉә бәндәі́ум бихоши,
Әз гисгончи бихоши.
Мә әз чичо танум ки,
Ә тарафмә нибоши.
1287
Ɉә бәндәі́ум шәр чүни,
Хуби чүни, шәр чүни?
Һәгги гәрбол һисдикә,
Чар дәшәндәш әрчүни?
1288
Ɉә бәндәі́ум хүрдә кор,
Әз кәлә тә хүрдә кор;
Динчимәнди винирә,
Ковлә бирә мүрдәкор.
1289
Ɉә бәндәі́ум тү әчә,
Садан әчә, тү әчә.
Чум ХУДО вә ә сәртү,
Пингол зәрә, һә вәчә!
1290
Ɉә бәндәі́ум дәри тү,
Һә ә дүл мә дәри тү.
Чун һисдикәш шип-ширин,
Әдәм мүрдә әри тү.

1291
Јә бәндәiүм нә дәшән,
Сәрә ә шәр нә дәшән.
Гәрәнтүiә рузҺорәш
Әз хәiолтү вәдәшән.
1292
Јә бәндәiүм ниiо бу,
Зәрбә ә нум ниiо бу.
Дәдәi ћофт чун бирәкор,
Әнчәг хонум биiо бу.
1293
Јә бәндәiүм миләрзү,
ДогҺо әз күк миләрзү.
Милiон сали бәiәҺош
Әз ћәл бирә нитәрсү.
1294
Јә бәндәiүм дәхсундә,
Поiиз хокә дәхсундә.
Һозор саллү сәнгҺорәш
Әз хов нибу вәхсундә.
1295
Јә бәндәiүм мүҺбәтдор,
Сүрх воiордә мүҺбәтдор.
Ә бим хәлгиш мимуну,
Гиiрәтлүiә ћүрмәтдор.
1296
Јә бәндәiүм мидаров,
Әлчи шәклү мидаров.
МүҺбәтмәндлү нә хостәш,
Һә минәтлү нидаров.

1297
Јә бәндәiум тәлурәш,
Әз чәђ миiни тәлурәш.
Ә сәр софә коф-кәләч
Ки вонорә пәлурәш?
1298
Јә бәндәiум иħтибор,
Сурхлу бирә иħтибор.
Әз кор ХУДО коф сохдәш,
Кирә имбу ихтиiор?
1299
Јә бәндәiум дәшән ту,
Коф ә куш дәшән ту.
Сохдә хоhиш бәбәрәш
Ә сәбәħhо мәшән ту.
1300
Јә бәндәiум гуч мәсох,
Мичәi чунә гуч мәсох.
Ә сабурту вомундәм,
Имидмәрә пуч мәсох.
1301
Јә бәндәiум нифрәтәш,
Говрә сохдәм нифрәтәш.
Әзту сад бо зәвәртә
Әдәм хостә кифләтәш.
1302
Јә бәндәiум чу кори,
Хушдәнхоhи чу кори?
Ә вәзифәш варафди,
Чу вәкурди, чу дори?

1303
Јә бәндәiүм бофдәни,
Кәрмә ә чун бофдәни.
Мисвоiә кор винирәш,
Ә рәђ чәннәт мофдони.
1304
Јә бәндәiүм оглүни,
Гәзонч инсон – оглүни.
Битәв рәђhоi руi хориш
Ә дү-iәки боглүни.
1305
Јә бәндәiүм iунчә дә,
Куч ђәсб ә iәм iунчә дә.
Чичоi сәр-тән дорд докә,
Рүђ нәшумош унчо дә.
1306
Јә бәндәiүм бодiә - хош,
Ә чи киро бодiә - хош.
Һич вәкилә нә күрдә,
Әри хүшдәш судiә бош.
1307
Јә бәндәiүм нимдошум,
Фәрглү нисди, нимдошум.
Ә үшүгә сал пириш
Ә ђәвәс тү имбошум.
1308
Јә бәндәiүм дәри тү,
Ә үлүкмә дәри тү.
Күмүр сохдә дүлмәрәш,
Әрчү дәгмә зәри тү?

1309
Јə бəндəiум рəħлəiмə,
ХУДОлүни рəħлəiмə.
Əз дүруiə инсонħош
Гəсдлү мурав зəħлəiмə.
1310
Јə бəндəiум рузимə,
Əз Тироiи рузимə.
Ə куш ХУДОш мидаров
ħəлолбəндə дузимə.
1311
Јə бəндəiум күл мəрə,
Дəстə бəсдум күл мəрə.
Ə ђəсүлдор чум норум,
Чүтам нəдум дүлмəрə?
1312
Јə бəндəiум нə бəрдəм,
Сура ə шəр нə бəрдəм.
Əшг кучлуни куфдирə,
Нəфсəш зəвəр вəбəрдəм.
1313
Јə бəндəiум нə дирəм,
Хəтоiə кор нə дирəм.
Јорə ђəзиз танусдə,
Əнчəг ə шор дəбирəм.
1314
Јə бəндəiум нə күрдум,
Бəнд iорə боч нə күрдум.
Ə сəр зани гуз бирə.
Əз поiуш моч вəкүрдум.

1315
Јә бәндәіүм мәскәнү,
Тәнк ниіо бу мәскәнү.
Нобкә хәндәі коф-кәләч
Әз ћүрмәтиш мәнкәнү.
1316
Јә бәндәіүм низүһүт,
Хәлгһо бихош низүһүт.
Чәђмәтхоһә мәђниһо
Һозор салһош мизүһүт.
1317
Јә бәндәіүм нирави,
Дирә, чүн сәк нирави.
Мозолиш сәіәг гуног
Әнчәг биіов – бурави.
1318
Јә бәндәіүм чорпоіә,
ћәівон бирә чорпоіә.
Овчи инсоф нә сохдкә,
Әз хун миіов - кор воіә.
1319
Јә бәндәіүм ничару,
Һовун ә мис ничару.
Пәшму бирә, сәр нокә,
ђовун тәмиз мичару.
1320
Јә бәндәіүм бәрдәни,
Поіһо ә кәшд бәрдәни.
Гисмәтә нә шинохдә,
Ә синәі ки сәр мәни?

1321
Јә бәндәiүм дәмлүбу,
Дорә чоi тү дәмлү бу.
Ә iә фикир домундәм;
Чумтү әрчү гәмлү бу?
1322
Јә бәндәiүм нә бәрди,
Корәш ә лоi нә бәрди.
Сәбәһ-сәбәһ куфдирә,
Јорәш ә чоi дәбәрди.
1323
Јә бәндәiүм киiовhо,
Холинчәiи – киiовhо.
Пәшмунәти нивүнү,
Ә iос кәсиш биiовhо.
1324
Јә бәндәiүм дәс миди,
Кәi фәләкәш дәс миди;
Ә зәнлүiә руiәвоз
Чәрх Хорирәш пәс ниди.
1325
Јә бәндәiүм әз iобу,
Зәһлә мурав әз iобу.
Ә дәдәi шүвәрәвоз
Зән, дүруiә ниiо бу.
1326
Јә бәндәiүм hомуну,
Мәђүлүмәi hомуну;
Ђәрүс-духдәр ән хунә
Ә пул ниiо вомуну.

1327
Јә бәндәіүм кәрдәнә,
Гузлу мәки кәрдәнә.
Шүвәр әз ћол офдокә,
Хәлг мидәкрү сәр зәнә.
1328
Јә бәндәіүм нисд бими,
ђоширмәндә нисд бими.
Ҹовон – бәбә бирәнкиш,
Јә милліонер нисдими?
1329
Јә бәндәіүм нәми но,
ђәрс ә чумһо нәми но.
Ә пирә вәхт ән шүвәр
Зән, нәчоги нә вино.
1330
Јә бәндәіүм дәс ђәјил,
Тиро вокунд дәс ђәјил.
ХУДО ишорә дори,
Мәрә әз рәћ пәс мәіил.
1331
Јә бәндәіүм шир нибу,
Дуг чарусдә шир нибу.
Сабур ХУДО нә бирә,
Миліончиш зу пир мибу.
1332
Јә бәндәіүм күшош тү,
Хүшдәрә кәм күшош тү.
Тә әхири минутмәш
Ә болнәімә нүшош тү.

1333
Јә бәндәіүм гәл хоши,
Гобонә нисд – гәл хоши.
Әри дәђәм ән согиш,
Әнчәг, биіо ћәл боши.
1334
Јә бәндәіүм дәсбушә,
Гур михоіу – дәсбушә.
Әрковони дирәнкиш,
Хәлг нихоіу – хәспушә.
1335
Јә бәндәіүм нур рундә,
Товуш офто нур рундә.
Ә дәріоһ тән шуруһош,
Әз гәлифо дур мундә.
1336
Јә бәндәіүм ничүнүм,
Кулә хүрд-сов ничүнүм.
Әз гәдимә хәіолһош
Ширинә хов мичүнүм.
1337
Јә бәндәіүм әрәги,
Шороб, коніак, әрәги;
Әри шүһрәт рәћбәрһо
Ән әлчәгә іәрәги.
1338
Јә бәндәіүм аташлү,
Күмүр сухдә - аташлү.
Әгүл ә сәр дәбуһош,
Ә кәс нибу – саташлү.

1339
Јә бәндәiүм чүләкон,
Ә гәзәмот – чүләкон;
Лап iә кило һисдикәш,
Губ вәкүрдә дүл – iә тон.
1340
Јә бәндәiүм мәндәбәнд,
Зулумкәши – мәндәбәнд.
Дәрдү сәр-зир бисдокәш,
Вәч никүрү – хәндәбәнд.
1341
Јә бәндәiүм чавусдә,
Овәш нибу чавусдә.
Дүрүст нисдкә бинәiү,
Догиш митав чарусдә.
1342
Јә бәндәiүм нидиров,
Гуш ә гәфәс нидиров.
Дәс донорә хурдикә,
Дүрүст имбу нидир ов.
1343
Јә бәндәiүм бим чури,
Дәрд богбони – бим чури.
Дәс чүлкирәш нә шушдә,
Рак согирәш имбури.
1344
Јә бәндәiүм мә күрүм,
Сурра биiо мә күрүм.
Пишоi нәфәс мүрүмиш
Годоi түрә мәкүрүм.

1345
Јә бәндәіүм мәђәниш,
Бунт мисоху мәђәниш.
Ќәшдә вәђдә нә офдкә.
Ниіо соху – пәћәниш.
1346
Јә бәндәіүм ниіору,
Зәћмәт – гәди ниіору.
Мүђүчүзә хәіолћош,
Әнчәг, бәди миіору.
1347
Јә бәндәіүм нибофум,
Чәләі дәрдә нибофум.
ћәсрәт үшүг мундумкә,
Јорә чүларз миіофум?
1348
Јә бәндәіүм пәс бирә,
Үшүг әз кур пәс бирә.
Сад шикоіәт сохдикәш,
Јара мәлћәм нәс дирә.
1349
Јә бәндәіүм воіундә,
Вәхт воіәрә воіундә.
Пишоі бәдә гәсдирәш,
Әнчәг, ХУДО поіундә.
1350
Јә бәндәіүм нисохи,
Ә мар бовор нисохи.
Шидраі кәмәр чат зәкә,
Чүтар һомор мисохи?

1351
Јә бәндәıүм вәрдүшә,
Хәıирлү сох вәрдүшә.
Шәләı һүзүм вәкүрдә,
Јара мәсох сәр дүшә.
1352
Јә бәндәıүм, шәләрә.
Јүнкүл вәки шәләрә.
Садан ђочиз бисдокәш,
Нәзник мәки ђәрәрә.
1353
Јә бәндәıүм гәрдлүрә,
Боләı сәри гәрдлүрә.
Гәдүртанүш нә бирә,
ћов имбәрү дәрдлүрә.
1354
Јә бәндәıүм никәшүт,
Јүк дәвронә никәшүт,
Пишоı чумә бәсдә вәхт
Нум дәдәıә микәшүт.
1355
Јә бәндәıүм овурдәм,
Сала ә сад овурдәм.
Ӏә руз күчмиш бирәнкиш,
Киһо имбу ћовур гәм?
1356
Јә бәндәıүм сухундә,
Бәћслүрә нәћс сухундә.
Пәћәниıә эшглүһош
Рүгән дүлә рухундә.

1357
Јә бәндәіүм битобу,
Сарп сабури – битобу.
Хори ә чәрх дарафдкәш,
Сәріү ә кич нидобу.
1358
Јә бәндәіүм нәравку,
Рузһо пучлу нәравку.
Тәгсиркори дирәікә,
Чунмәш гучлу буравку.
1359
Јә бәндәіүм ниіо бу,
Нифри додлу ниіо бу.
Әри гуног іә боіиш
Шоһир одлу биіо бу.
1360
Јә бәндәіүм чи нидү,
Дәђәм әшгә чи нидү.
Чикәрпара сухдәнкиш,
Пәіләі овә ки мидү?
1361
Јә бәндәіүм то - ночог,
То - согломи, то - ночог.
Јориш руіә чарундкә,
Нәшәрђә чү гоночог?
1362
Јә бәндәіүм синәмиш,
Шәклү сохдә синәмиш.
Сәрә ә сәнг додокәш,
Әшглүрә чү гинәмиш?

1363
Јә бәндәі́үм тимор ов,
Ләзәт дорә тимор ов.
ћүршлүбирә пар зәкәш,
Ә виһдәі́ү ки моров?
1364
Јә бәндәі́үм зир чирә,
Јәлов мәди зир чирә.
Ә сәр мүрдә кусовһо
Ловошиш нәс бирчирә.
1365
Јә бәндәі́үм хәрә кор,
Нобудлүни - хәрә кор.
Әз киснәі́и мүрдикәш,
Нәфсә әз дүл дәрә дор.
1366
Јә бәндәі́үм чәкмә сох,
Ә суі́ хуром чәкмә сох.
Сәр вәчәрә нә бурра,
Ә вичдониш шәк мәсох.
1367
Јә бәндәі́үм әз гирог,
Јод кирошдә әз гирог.
Ә пир бирә вәђдәһош
Әз чоһили чү сирог?
1368
Јә бәндәі́үм шит дирә,
Шурбәнд чирә шит дирә.
Ә пулсүзә мәһәлһош
ћовур-ћәрмәх гит бирә.

1369
Јә бәндәiүм зар мәрә,
Шәшлү шәндәм зар мәрә.
Мошиiәћиш поi нокә,
Ки поiундә чар мәрә?
1370
Јә бәндәiүм ХУДОјмә,
Муноiмәни - ХУДОјмә.
Мошиiәћәш вичикә,
Һилом – имбу хунәiмә.
1371
Јә бәндәiүм дәс ХУДОш,
Ә сәрмә вә дәс ХУДОш.
Әри зутәi Мошиiәћ,
Минәтлүнүм әз ХУДОш!
1372
Ӏә бәндәiүм биiо бу,
Вичдон ә шон биiо бу.
Һәрәбәрә кәшикәш,
Инсон – ћәiвон ниiо бу.
1373
Јә бәндәiнм iәво шән,
Ҝулләј овә iәво шән.
Ә гәд түндә вишәһош
Чумә ә хов нәвошән.
1374
Јә бәндәiүм воiуни,
Шәр вүхүһо – воiуни.
Ә сәр мәiит әлчәгиш
Һәрс рүхүһо – тоiуни.

1375
Јә бәндәíүм ә хүшдә,
Кәс нәравку ә хүшдә.
Офтолүíә шоhирүм,
Үшүгмәрә ки күшдә?
1376
Јә бәндәíүм күшдәрәш,
Сад хәтоји күшдәрәш.
Тәíтә ХУДО рәђ нәдү,
Хок нисохум хүшдәрәш.
1377
Јә бәндәíүм шор мәрәш,
Чәђмәтлү тан шор мәрәш.
Хәлг әз бору нә хурдкә,
Әрчү корум дор мәрәш.?
1378
Јә бәндәíүм тә мәндә,
Шәíир нүвүс – тә мәндә.
Чумhо очуг бисдокәш,
Мүрдәкорә чү хәндә?
1379
Јә бәндәíүм тә мүрдә,
Гуí зәрикәш тә мүрдә;
Кисәhоí сүрх нә бирәш,
Түрә ә вәч ки күрдә?
1380
Јә бәндәíүм мидорут,
ђүрмәтә шор мидорут.
Нум Әлдараш сүрхә хәлг,
Һәр вәхт ә íор миíорут!

2 - чәркәһо

1381
Һоширмәнд дур мундкә әз дәвләт, әз вор,
Һәзоб-бәнд хунирә ә іортүш мәдор.
1382
Ә сәр поі вәхүшдә нәсдакә кәшдә,
Ә локон суі миди сүрхиіә тәшдә.
1383
Ә мәһәл оһили бирәнки ночог,
һәіфбәри согирә никәшүт ноһог.
1384
Ә тәхт сүрхи нәс нүшдәкәш іә чубон,
Дәһәм рузә нитав дирә һәчу хон.
1385
ХУДО-шинох нә бисдокә хәлг диіор,
Нур офторәш ә пишоі чум гәрг биіор.
1386
Кучлубәндә ворвориһо нә бирә,
Гудузбәндһош ә гуг һорһо вәбирә.
1387
Дүшмәрә ә вәхтү сохдәнки лов – тум,
Дәріоһиш пур нибу әз рихдә ов чум.
1388
Бүзүркә одлурә сәрпуш дирә вәхт,
Әз мозол мәлһәмтә дәрмуш чирә бәхт.
1389
Шор хәбәр шинирә әз Јәршолоіим,
Шәрлүіә саданһо мүмүрүт әз бим. .
1390
Бүзүркә Искәндәр нивәбисдокә,
Тарихиш ранк-бәранк имбисдо бәкә?

1391
Сироiи бирэнки эз дэђэм дэрдho,
Чи шори нидаров э шүгэм мэрдho.
1392
Дүл дорэ, э аташ офдорэкорhо,
Ә ђэрс чум момуну эз бофэ корhо.
1393
Ки э сэр ћэрэкэт ђориш нидуху,
Әз ћэсрэт назлүiэ iориш мисуху.
1394
Чэнгэдэ э гэд дүл чэрх дарафдкэ хун,
Михэнэт буhорэ сэћиб воiкэ хун.
1395
Сабурhоi бэбэрэ зэрэнки бэiэ,
Сэрпушиш митанут - мэрдэ дэдэiэ!
1396
Мэђэни мүhбэтэ нэ хундэкорhо,
Ә минэт элчиhо момуну корhо.
1397
Чэђмэтэ шорилү нэ дикэ шоhир,
Гэлэмү тич нибу эз вор iэ ђошир.
1398
Ә зир хэчэлэти домундкэ бэндэ,
Јэ лүнкэш динчэлү нитану шэндэ.
1399
Вэшэрђи сифэтэ товэ-тов дирэ,
Тиробэнд нэбуhо рач нитав бирэ.
1400
Әз тикhо фэм сохдэ э чэрх эн Хори,
Мукуiи: - Әi ХУДО, чү сүрхэ кори!

1401
Шəђəм дүлтү нəс сухдəкə əри хəлг,
Тəћноіə сəр, бүзүркəлү, ниди бəрг.
1402
Ə шоhир, бидəблү, рүхшəнд сохдəкор,
Һич əри чун хүшдəш нибу хосдəкор.
1403
Əз мүhбəт ихтилот тəітə дəшəндə,
Дəрд, гəмə əз іортү митани шəндə.
1404
Ə пишоі чумhоітү нə омокə іор,
Су – іəлов мофдону ə həр сохдə кор.
1405
Сəдигhо тəлћəлү чураі низəнү,
Ə дузə сəбəћhо hорoі мизəнү.
1406
Əз аташ паруhо чəнк əри вихдə,
Əз сиіə думонhо сəнг нитав рихдə.
1407
Гəтрəіи нə дикə іə хəр, іə гəтүр,
Бурговəш ə овхур нивүнү ћəзүр.
1408
Килəіи сохдəнки əз дуст, əз тониш,
Əз чумhо мофдону həм бəк, həм хониш.
1409
Доћорлу бисдокə дəблүіə hүлhо,
Ə сəнгиш мичару гəлплүіə дүлhо.
1410
Ə мүгүр оморə əз дүлхоши тү,
Ə рəћ хəлг, офтолу биіо боши тү.

1411
Әнкүлә нә бәсдкә гучи-гучиһо,
Ә чү руз имбәрү пучи-пучиһо?
1412
Шәв шобот хуриһо әз ош іәрпәги,
Һич мәћәл кәм нибу пәiләi әрәги.
1413
Ә дүл тү нә дәкә әз мүһбәт іә мич,
Чум норә, рәћүрә эри поі мәвич.
1414
Әз ћүкүм ән ХУДО, әз дәђәм чиро,
Шоботәш шор миіни ә шәђәм киро.
1415
Нәсдакә куфдирә кәлмәі эн кофә,
Әз сурһо микәшди һәмләі эн софә.
1416
Ә синәі ән хори күк шәнүһо күл,
Шорирә овурдә әри мичәі дүл.
1417
Чүкчүки оһили тәітә варасдә,
Әз ђилом рафдаіиш ә һәд тараз дә.
1418
Әгүлмәнд нисдикә офдумә эвлод,
Шор хәбәр мүшүнү һәр дүшмә, һәр іод.
1419
Инсонһо іәкирә хосдкә бирорлу,
Ә гуног мичару һәр рәћ кирорлу.
1420
Кофһорә дүрүстлү куфдирә вәђдә,
Мәђәнош ә мәлћәм мичару бәгдә.

1421
Нə бурра, нə бəстə əнкүл һəр корə,
Ə кифлəт бəхш ниди əз дүл һəр шорə.
1422
Вəкүрдə нəсдакə курундə кофə,
Ə əлчəг ни имбу хорундə софə.
1423
Ə гəриш əн дəріоһ чап зəрə-зəрə,
Раст ниіов ə чумтү нə дог, нə дəрə.
1424
Əз бəлү күрдикə һəр хүрдə корə,
Митани расундə тə мүрдə шорə.
1425
Сəһ̧əрлү дирикə һəр руз кор-борə,
Һич мəћəл хүшдəрə нитаі шор дорə.
1426
Ə пишоі чум нисдкə чофолүіə бор,
Сал-бəсал бул нибу нə дəвлəт, нə вор.
1427
Севкили хүшдəрə һ̧əзоб дорə вəхт,
Бəдə рəћ мокуни əз чəһ̧м сиіə бəхт.
1428
Ə күрүш əн рүћһо чəћтиш зəрəки,
Əри хов винирə бəхтиш кəрəки.
1429
Мəһ̧дони һ̧иломə əри вəкүрдə,
Митани һəмишə дəс іорə күрдə.
1430
Боришмиши бирəнки ə гəсд бəдəвоз,
Тартапил нисохи ə ћəсрəтəвоз.

1431
Ә хотур эн Ватан э бод дарафда,
Лоіиглү мүрүho э од варафда.
1432
Локолу бисдокэ шивэhoi дэрдү,
Әнчэг э чэhэннэм мокошду гэрдү.
1433
Ә мүрдэі эн кэсho шор буho инсон,
Јэ мэћэл э хүшдэш ниіофу имкон.
1434
Һүндүрэ дор чинор докэш іарашуг,
Сог ђүмүр бор – бэhэр ничини іэ дуг.
1435
Рузикор кирошдкэ экэр офтолу,
Әз ђэсэл ширинтэ имбу шофтолу.
1436
Ә гэриш бог – богчэ кэшдүкэ бэндэ,
Һич вэђдэ кэм нибу эз лову хэндэ.
1437
Ә кумэк hэр ћовур имид бирэ сэхт,
Сэр түрэ э болэ мэдэшэн hич вэхт.
1438
Ә сэр тү варафдкэ чэглиіэ күлиш,
Чүн бурра киіовho импачу дүлиш.
1439
Думутлу, хэіоллу кирошдкэ ђүмүр,
Сад воікэ мэкүрү hэр ћэмүр – мүмүр.
1440
Ә сундуг тоорих тэ дэри дэбhош,
Әз дүніо кэм нибу гэhри – гэзэбhош.

1441
Јә пуст, іә осдугу мундикә тән тү,
Ә кәпик нивәрзү нә шор, нә шән тү.
1442
Рузһоітү чүн дурә рафдкә пәсәво,
Күрүшмиш нибоши ә һич кәсәво.
1443
Ә сәр бун нүшдиһо іә гушә хуно,
.Дуст, тониш һич мәћәл тәћно нә муно.
1444
Ә гәриш хов вәкүрдәнки тәрс чунәш,
Ә хурдә ов гәриш миіни ђәрс чумәш.
1445
Тә кәі ки, ә гисмәт пүшкиш нибоши,
Әз киіов бәтәртә хүшкиш имбоши.
1446
Ә ХУДО шүкүри нисдикә вәхтиш,
Чүн соіәі шәћәнкум микрору бәхтиш.
1447
Куч поітү ә рәћһо кәм бирә вәђдә,
Ђүмүрә кип-кутәћ мивини бәгдә.
1448
Дуркунә коф сохдкә ићтиборлуі тү,
Әз вићдә мадаров мићтиіорлуі тү.
1449
Ә пишоі чум ХУДО тәітә варафда,
Ђовунлу әз хори чарулу рафда.
1450
Әз нур зиндәкуни мәлћәм вәкүрдә,
Сәр гәмә митани мүћкәм дәкүрдә.

1451
Хурдә чи мол-гәрә әри соί дирә,
Ҝиίовһоί хориһо кәм нитав бирә.
1452
Әз зәвәр ђәсмуһо ҹүрђәт нә дирә,
Ә ђилом дәҝишуҝ нитанү бирә.
1453
Воίисдәί хүшдәрә әри соф дирә,
Әз буши, әз суки нибу ҝоф бирә.
1454
Лапатка бурриһо ίә күкә хуно,
Бәдхоһһо һәмишә чүк-чүкә муно!
1455
Ә ίос гәм офдоҝә ίә инсон әҝәр,
Хун дүлү импалу әз гәзәб сәђәр.
1456
Jә ђилом бирәнки минкин ән шору,
«Руз ә хәίр», нә дорә әз ίон миҝрору.
1457
Ә сәр чум ίә кәмләί тик вә ҝуфдирә,
Битәв гош ә бәхш мәнҝ митав туш бирә.
1458
Ә рәћми дүләвоз нә ҝүрдҝә хоши,
Әз бәдә ҹовобу гул ниίо боши.
1459
Дуст – тонишһо лап бисдоҝә һозориш,
Ә чәтини наз мисоху мозолиш.
1460
Сурбәндһоί дүниίоһәш кәίки зу моίи,
Ђәмәлһоί ђәсмуһош әз ћүкм ХУДОίи.

1461
Ҝузәтлү мундиһо шәвһо, нә рузһо,
Воіҝәһоі хүрдүни әри гудузһо.
1462
Әз аташ бүмүзди офдориҝә дур,
Дәђәм руз ни имбу нә хилов, нә шур.
1463
Бәндһоі муіә ә шеһәвоз шушдә вәхт,
Нур сәбәћи фин мизәнү гәт-бәгәт.
1464
Ҝүрүшмиш бирәнки әшглүіә дү іор,
Шәђмәләі аташиш мумну іорбиіор.
1465
ћүрмәтлү кирошдкә мәчлис ђәриси,
Әшг тү чүн нисону нивнү – ћәмиси.
1466
Әз данан духдирһо мәсәл вәс дирә,
Зиндәкун тәмәћкор ђәсәл нәс бирә.
1467
Чәнд чиро нумәлү әз дорһо кошдә,
Бог, богчә бәһәрсүз од нитав дошдә.
1468
Ә сабур имидһо нәфс дорә-дорәш,
Чүн офто, һәр сәбәћ хәбәр сох іорәш.
1469
Әз оһили кәі ки, пузмиш мибоши,
Әз ћәсрәт іор кәнәш дуімиш нибоши.
1470
Гушә хуно пар зәрәнки әз бовор,
Дүл дорәкор, чунәш мүдү ә рәћ іор.

1471
Ә нәсил ән Давид имид бирәкор,
Мошиіәћ ХУДОрә митав дирә шор.
1472
Чун соги нә докә вориш, дәвләтиш,
Бәбәсүз, дәдәісүз мумну әвлодиш.
1473
Офто нә мәнк нибисдокә ђәсмурә,
Асдараһо ниваравунд бәзмурә.
1474
Һоі-һороі дәшәндә нә кирошдкә ов,
Кипә парс мүкүрү килит іәсиіов.
1475
Ә пәнчә вәкүрдә согот нә нәчәг,
Әри чум хунхурһо тор биіор әнчәг.
1476
ћәсрәтлү бәсдиһо әз дәстәі күлиш,
Шорәлү михәндү әшглүіә дүлиш.
1477
Ворвори бәрүһо тузһорә хуно,
Дүшмәһо ә ћәсрәт динчи домуно.
1478
Сәс түрә шинирә, нә докә човоб,
Сад чирә хубирәш нибу іә совоб.
1479
ђәмәлдан әз іәхән нәс күрдәкәш сәхт,
Ә зир ћүкм мәрдмазар мәдәмун һич вәхт.
1480
Хүшкә күз ләрбәрә әри вәхүшдә,
Сабурә кәм мәсох һич вәхт әз хүшдә.

1481
Тартапил сохдэнки э чолэі һэндэг,
Нун хурдэш эз іортү мадаров энчэг.
1482
Догуног нүщдэнки эри чи хурдэ,
Һэчи ћисоб мэсох – іэ поі э гур дэ.
1483
Бирэћмэ ђовунэ тэ тэмиз шушдэ,
Нэ тан ки, ђэмэлтү э воіэі хуш дэ.
1484
Эз ћүкүм гуроглуг эри нэфс вихдэ,
Һэр думон оморэ воруш нэс рихдэ.
1485
Кэлэ сэс дорэнки чүн бушэ чэниш,
Э ћовур нэ ћэрмэћ гудуз мэдэниш.
1486
Нур чумһо рафданки эз дэс іэ элчэг,
Хов ђэчэл ћэзүрбэнд импоіу энчэг.
1487
Эз күлшэн хэіолһо дэстэ вэчирэ,
Эз бушэ фикирһо бор нитаі чирэ.
1488
Э хотур имидһоі софлүіэ тики,
Эз рэћһоі мэмүзүл ниіофи ники.
1489
Хэрэбэ инсонһо докэ мэслэћэт,
Іэ рузлэі зомонэш низүһи рэћэт.
1490
Ов чуну бугбэнди дүширэ вэђдэ,
Хүшкиіү эз мүрдэш бэд имбу бэгдэ.

1491
Әз рачһо тәітә ки, мозол парустә,
Ҹовониш митанү ә пир чарусдә.
1492
Чәнгәдә гоіимиш бисдокә дүлтү,
Һәкәнәш, іә мәһәл, импаҹу күлтү.
1493
Ҹикәрлү сухдәнки нәмишә хокһо,
Әз күлһош моруху һәмишә сокһо.
1494
һәсрәтә ђәрсһорә тәітә рухундә,
Сараі дүл ән іорәш митаі сухундә.
1495
Әз корһоі һәрмәһи мүђүҹүз дирә,
Әз ләмбәш митани лап уҹуз бирә.
1496
Әз ҹофоі іә сали тә бор вәчирә,
Гозончә ни имбу ә вор дәчирә.
1497
Сәбәһи рузһорә гәрбол нә зәрә,
Ә богчә іә дориш нибу дәзәрә.
1498
Вәкүрдә нәсдакә шәләі курундә,
И дәрдә ни имбу пәһни сурундә.
1499
Имидә әз рүһтү парундә вәђдә,
Сабуриш әз һүрмәт мофдону бәгдә.
1500
Әз кумон хәіолһо тәітә ниваровт,
Ә расаі хәрәвоз ә чол нидаровт.

1501
ћололи нә рихдкә әз хурдә ширho,
Мүћүсиш имбоши әз дәс фикирho.
1502
Сараíhо бинәлү вачарусдәнки,
Зимиләрз нипоíу әз ҕәлбүс чәнки.
1503
Әз чәҕм никәрәhо рүхүhо овhо,
Ә дәріоh мидаровт ә динчә ховhо.
1504
Сәћиб бәдә куртәлићә чумhорә,
ХУДО бәндлү нибу диíә нум дорә.
1505
Бәҕәдәти – шуров дирә ҕәмәлә,
Ә шүгәмо пиш мисоху ҕәчәлә.
1506
Үзүлмишә бићолирә фубәрдә,
Ширнә чунә нибу ә гур зу бәрдә.
1507
Чүк – чонәлү гәсд сохдәнки әз вићдә,
Зиндәкуни васалирә ки вихдә?
1508
Бәдәшүгәм íә әз хүшдә совоíи,
Әри íәкиш кор нисоху hовоíи.
1509
Тәлатумә гутинәрә винирә,
Ҝузкибәндлү ћисоб мәсох синирә.
1510
Вошкунәрә дәшәндәнки ә ҕәрә,
Кәм никәши гурлубәндә сәҕәрә.

1511
Әз биђоли ә мәгбуни даравһо,
Тәпик зәрә, фикир нидү ә равһо.
1512
Болушбәндә ночогирә хосдәкор,
Хомушмәндә іорә нитав сохдә шор.
1513
Әз гәтрәіи чарундәнки мувәђә,
Ә чәһәннәм хәхә миіни рувәђә.
1514
Гилиг корә нә күрдәнки әз һәвәл,
Сәрәдорди зиіод миіов әз ђәмәл.
1515
Вошкунәво нүшдәникә бүкүрлү,
Ранкһоі руіәш митаі дирә күмүрлү.
1516
Вәрфә хуно ђәл бирәнки чилитһо,
Әз дәр дәріош очмиш имбу килитһо.
1517
Тәлђә кофә нә куфдирә тә әхир,
Әз гәзәб дүл, чумәш митаі дирә ђир.
1518
Рушумлуіә чи нә хурдә вәхтә-вәхт,
Зиндәкуни ширин нибу бәхтә-бәхт.
1519
Нәбәләдә корһо дирә руз-бәруз,
Руіә говрә рәђ мокуни дуз-бәдуз.
1520
Гәриш сохдә хуб-хәрәбә әіәки,
Гәһри күрдә, гуі мизәни әз тәки.

1521
Күнч – бучоглу кəшдə-кəшдə богчəрə,
Ə чəђм күлho ђовунбəнди дог зəрə.
1522
Əз ћүлг бугоз зəвəрикə ћүршhoiу,
Хүшдəкүшə сугдлу имбу мүрсhoiу.
1523
Ихтилотə сəр күрдəнки нəбəлəд,
Ранк парундə, рүћ микəшү əз гəлəт.
1524
Ордовичлү сула сохдкə чикəрə,
Ə говрəho нушу мүдүт чикəрə.
1525
Бичорəho бићүрмəтлү мундəнки,
Əз зир сəнгиш нивəдиров нун тəнки.
1526
Биномусho ə дүл iара зəрəки,
Дордhoi чунəш поiундəкор кəрəки.
1527
Соворəрə тə гучундə ə кишə,
Нолəi дəдəi чарлү зəрə тəшвишə.
1528
Дордhoi дүлə тə вəкүрдə чорəлү,
Рүћhoi ђəсму кириə норə хорəлү.
1529
Лүгə-лүгə тə вəнчирə мисирə,
Мүрдəкориш ə гиiомəт хисирə.
1530
Əз Мəчнуниш зиiотдə дəрд ки дири,
Мичəi əшгə пəiмундəкор ки бири?

1531
Вәкирлүјә нишоникә хоштәіи,
Әз алмазиш сәхдтә имбу хостәіи.
1532
Инсонһорә нә шинохдә нәсиллү,
Хосиіәтһо дәкиш имбу фәсиллү.
1533
Шолуми нисдикә мәђәноі дусти,
ћисоб сох, киснәлү зувун чавусди.
1534
Әз гәдәр зиіотдә кәләкәдлүһо,
Синәсов микәшдү ә гәд бәдлүһо.
1535
Әз хори ән Ватан чиро бирәкор,
Әз дүли, әз чуни нитав дирә кор.
1536
Фәћләһо зиндонә куфуһо вәђдә,
Сифәтһо – руіһошу ә гәриш дәг дә.
1537
Ә бим дурә сәбәћлүіә әвр иму,
Бинәборуі һәггә норә дәвр иму.
1538
Јаралү нүшдәнки әз дәђәм ән іор,
Нә дәвләт, нә вориш нәс овурдә шор.
1539
Үшүги нә дирә әз шәђәм ән дүл,
Ә пилиг ән чумһо зу мәни әнкүл.
1540
Ранчбәр – кәндчи зәрәмундә кутон – хиш,
Хок хорирә сәр-зир сохдә гип-гәриш.

1541
Əз шори хостəiи учмишə гушho,
Тəлħə коф нидорут ə сундуг кушho.
1542
Əз тумhoi хок хори чирəнки бəhəр,
Əз үлүк «hoi» миду и сүрхə тəhəр.
1543
Ҹəлдə кор дирəнки фəħлəiə инсон,
Əз судум əн сəнгhош миоiфу имкон.
1544
Хəлəiиг əз дүли сəхт хостə-хостə,
У чүрə ħүрмəтə зоi нибу сохдə.
1545
Əз нəхуi əн поiтү зиiод нə буho,
Сад воiкə мəкүрү əз од вəбуho.
1546
Хушбəхти əз гобу парусдə вəђдə,
Ранк руiиш ə күмүр чарусдə бəгдə.
1547
Ширини шəкəрə ə куш нə күрдə,
Əз дəђəм зəħəриш зу митаi мүрдə.
1548
Əз мозолho суi нə зəкə iə бəхтиш,
Хосдəкорə сəркуш мəзəн iə вəхтиш.
1549
Дузи ħəрмəħ мəђлүм нисдкə чəг-бəчəг,
Дорhoi богə бурра имбу чəħт нəчəг.
1550
Дəрз бичинə вəчирəнки хушəлү,
Нун тəнүрəш митаi хурдə нушəлү.

1551
Тәрәтәсух коф парундә әз кҮмиш,
Әз пәђники куллә шәндә мәрдҮмиш.
1552
Суі зәрәнки ә ухшәри чогә хҮрс,
Хосиіәтәш ҹару зәрә ә ҹоі фҮрс.
1553
Офдорәнки әз одлҮіә сҮрхә тәхт,
Ә пишоі хәлг, гҮҹ мидиров лҮҹҮі бәхт.
1554
Вошкунәво кәшдә-кәшдә ә гәд хәлг,
Вәкиритүш обурбәндлҮ имбу гәрг.
1555
ЗурбәлҮіә ђәзиііәтhоі ән довом,
Нишонәіи әз зомонәі ән Одом.
1556
ђоширбәндлҮ тәітә кҮрдә хҮшдәрә,
Ҹофокәшhо ђәіб танусдә нҮшдәрә.
1557
Бор – бәhәрә тә тәк-бәтәк соф чирә,
Һәр зувунә тәгсирлҮіә коф бирә.
1558
Ободи нә ники овурдкә рәђбәр,
Хосиіәт тҮндирәш әнҹәг ә рәђ бәр.
1559
ђәзиіәт дәдәіә кәм нә сохдәкор,
Әз дәђәм кукіәти нитав бирә шор.
1560
Әз дәдәі оhили нәзник нә бирә,
Дәрдисәр ђолҮрә кәс нитав дирә.

1561
Бәдә руз дирәнки күти ән әгүл,
Һәшданки әз дәрзә сула имбу дүл.
1562
Әкәр вәчәвундкә хәлгә ә әнкүшд,
Мувәһү чәх имбу әз һәр зәрә мүшд.
1563
Гудузә сәкһорә әз нәзник дирә,
Әз тәрсһо ләрзүһо нәр нитав бирә.
1564
Лап виникәш һозор чүрә хәсәрәт,
Салһој чунәш имфуруху пулпәрәст.
1565
Ловгоіәти дур нә бирә әз зувун,
Хубтә имбу, һич хүшдәрә нә зүһун.
1566
Јә кәпиклик һүрмәт нисдкә әз шону,
Сәнгә хуно әз доһориш мофдону.
1567
Ә ђәрәлуг кәі ки, күрпи никәшүт,
Әз дәс іәки ђәзиіәтиш микәшүт.
1568
Вәһш нә бирә ә синәітү ләшкәр коф,
Шоһиріәти ә гәд чәђмәт нибу соф.
1569
Зиндәкуни буш бисдокә пучәлү,
Нишонәіүш әнчәг имбу кучәлү.
1570
Хәбәр нисдкә әз рузикор сәбәһи,
Бәһәр нидү булә хәіол тәмәһи.

1571
Әз кузәт согломи нисдикә хәбәр,
Дәрдһорә гәмәлү ә дүл нә дәбәр.
1572
Сад чиро тәшвишә гәриш сохдә вәхт,
Ә пучи мадаров гәлизлүіә чәһт.
1573
Медалһоі сүрхирә ә дүш дәчирә,
Ә довђо икидиш митав пуч бирә.
1574
Корхонә мичучи нисдикә әкәр,
Зәһмәтиш шип-щирин нибу чүн шәкәр.
1575
Бәгдәвоі сокити дорд нә докә дүл,
Әз чинкәш зобутә тич имбу әгүл.
1576
Вәдилү бисдокә сәрпуш ән кифләт,
Ђәіилһош ә һүрмәт маровт тә һофт гәт.
1577
Сад болә дирәнки әз әз чинкирә кук,
Дүл бәбә тоб нидү ә куфтәі тук-тук.
1578
Мәчбури бирәнки пәшмуіәтиһо,
Борулу мачару пишмуі гәтиһо.
1579
Рукәрук сохдәнки ә дәс күрдәрә,
Әз пәси микәшү пәшмуі мүрдәрә.
1580
Јаратмиш нә сохдә таза кор, пишә,
Чура бор мәчини әз зир дор вишә.

1581
Минкинтү нисдикәш әри хубиһо,
Ћә кәнәш нәфсәлү бошку дузиһо.
1582
Ә ћәсрәт ән соги домундәкорһо,
Шор дүлә нивинү әз рундә корһо.
1583
Әки хәлг, сәргузлу әри нә мундә,
Әз шоруш, әз бәдүш нибу дәмундә.
1584
Әћволәт пирирә шәндкә әз ђәдәт,
Дорду зиі́од имбу сәђәт-бәсәђәт.
1585
Әз хәрәби винирикәш тәшвишә,
Әри хубиш гәрхундлу бош һәмишә.
1586
Әз ХУДО бәхшәрә вәкүрдә бәгдә,
Ә чәђмәт расундә, ә сүрхә һәгг дә.
1587
Тәлатүм рузкорә нәсдакә күрдә,
Ђовунә әз әгүл митаі́ вәкүрдә.
1588
Инчимиш бирәі́кәш тә күшдә күлә,
Сүркәлү чат мәсох шишәі́ә дүлә.
1589
Тәвәггә сохдәнки ә ћүрмәтәвоз,
Сәр рәћә нибурут ә чүрђәтәвоз.
1590
Нәсдакә вомухдә доруј ћәрмәћә,
Әз гәрбол кировун рафда һәр рәћә.

1591
Дәђүдлүiә бәдбәхтикәш iә ночог,
Ә әћволу лог нисохут ним-ноһог.
1592
Хәбәрһоiу чар бирәнки дуз-бәдуз,
Шолумиһо дәр микуiу руз-бәруз.
1593
Хәрәбиһо чироiикә әз суiуш,
Пәшмуниһо нивохуру ә руiуш.
1594
Сабурһоiу амбарикә булә-бул,
Мозолһоiу поi мәчүнү гулә-гул.
1595
Әз сәхтә манчарһо кирощдәкорһо,
Бул бәһәр мичинү әз кощдә дорһо.
1596
Чүтам ә күл чарусдәкә хәст киiов,
Бәхтәвәриш ә мәћәлү раст миiов.
1597
Нисонурә әз дүлитү нә күрдә,
Рәћм ХУДОрә фәрлү нитаi вәкүрдә.
1598
Кәi ки, чумһо тәмизирә ни дорут,
Чүлки дәсһо ночогирәш миjорут.
1599
Ә гәриш куләлуг пәћниникәш сәр,
ћитиiот биiо бу әз пәсәiи дәр.
1600
Чумәрәћи нә кәшикә севкили,
Хостәiирә ћисоб мәсох әз дүли.

1601
Һәм ђәсму, һәм хори, һәмикә һово,
Һич дәкиш нә бири әз дәвр ән ћово.
1602
Тәкәі ки, әз овһо лићәіи дури,
Палаша никәрәш биллури, нури.
1603
Нәми ракһо тәітә ә дүл хүшк зәрә,
Бәбә доро сугдә балаі хүшдәрә.
1604
Һозор гопоз зәрә-зәрә ә хүшдә,
Мүрдә бәкәм ә сәр эн поі вәхүшдә?
1605
Ә сәр кифләт әри мундә лоіиглү,
Јә сәђәтиш бил кирору соіиглү.
1606
Ә сәр іара тәітә мәлћәм совустә,
Шивәнлүһош гумбәрәлү ловустә.
1607
Чугул сухдә кәі ки, бурчун мизәнү,
Шиновлуһош ә куш пәмбә мидәнү.
1608
Әз фикир, әз хәіол домундкәш ә дәрд,
Шорлүіә рүхшәнди никүнчү ә мәрд.
1609
Ә чикәі вирихдә әз һәр чүр имкон,
Дустогчи коф хүшдә ниіо бу инсон.
1610
Әз күкү хүшкикә бор дүһо іә дор,
Вәхт гәләм зәрәрә әіориш мәіор.

1611
Ə минəт вомундə əз дəбəі муни,
Ӄурундə ночогəш сад чүр гəігуни.
1612
Аташлү сухуһо шимшəкə хуно,
Ə ћəсрəт мүрдəіи іəкиш нə муно.
1613
Ə пəнчəі бибəхши тəітə нун норə,
Одомиш соіиллү митав чун дорə.
1614
Фəрг нисди, хурдəіү кишмиш лəзəти,
Рундə чун мүрдəіү əз хиш гисмəти.
1615
Ə гəриш ћəрмəћи дүзди нə бирə,
Əз моош миллıонһо нитанү дирə.
1616
Соровнəі зəнирə дəкүрдə əлчəг,
Бəднуми кифлəтə микəшү əнчəг.
1617
Тəітə үшүг нури дəри ə чум тү,
Пəшмунəти нивохуру ə нум ту.
1618
Дузовлу нə бирə һəгг-ћисоб инсон,
Əз догһоі əн сүрхиш бул нибу имкон.
1619
Гəнимлү – шəхтəлү буһо хурдə чи,
Дүмбəсүз мүіүлү ə фурм дүм кəчи.
1620
Ловгоіи сохдəнки коми мəћəлһо,
Чүн шəђəм пуч имбу əз ћəлə-ћəлһо.

1621
Нүгрәрә нә сүрхә - әрхә күрдәкор,
Јә вәхт лүт бирәнки нитав мүрдә шор.
1622
Чин һәвәли духдәрикәш ә ђәрә,
Мәрдлү буһо, ћәл ни имбу чүн кәрә.
1623
Үзкә зувун үкәјикәш әри кәс,
Сугд буһорәш әз іор мәшән пәсә-пәс.
1624
Әз кофһој ән зувун кутәћ нә сохдә,
Әз ХУДО митани ћололбу хосдә.
1625
Ә хушә руз тә расирә кук, духдәр,
Кәләтәрә гоіим хоіит әз рүћбәр.
1626
Ә сәр сифроі ән шоботи тә нүшдә,
Сурр шәђәмә дәбәлү тан ә хүшдә.
1627
Воіисд дәрә, воіисд тәпә нә бошку,
Кәлмәі «рәћ ник», әсәр зувун вәбошку.
1628
Шолуми нә дәкә ә гәд зән-шүвәр,
Әз мозол совоіи, ә дүл һәрчү бәр.
1629
Шәђидо бисдокәш чол вәкәндәкор,
Әз хүшдә ә іәкиш нитав шәндә шор.
1630
Әз ховһоі мәгбуни тәітә вәхүшдә,
Товорих сәнгирәш мүіну ә хүшдә.

1631
Сәртү ә сәр болуш варафтә мундә,
Һәрбоі соіил-боіил ни имбу хундә.
1632
Кәрми офтоіирә тәнүлү дирә,
Чилит зумустурәш әнкәлү бирә.
1633
Чәнгәдә бисдокәш инсон дүзүмлү,
Ә пишоі шәриђо нипоіу күмлү.
1634
Әнкүшдә донорә ә гәриш ән хун,
Дүшмәрә һим зәрә, аташ мәрухун.
1635
Ә шоһид вомундкә гәддара хоһин,
Әгүллү бирәкор нипоіу зомин.
1636
Зәрдә чин нә вәкәш ә сәр ән дүшһо,
Икидһо пәс нибу әз күшә-күшһо.
1637
Әз ноләі мәрдүми ворихдкәш тоху,
Кәләтә - ђәіиләш вир ниіо соху.
1638
Әз шороб гәдими бирәнки сәрхуш,
Ђәібәчәр мумуну зирәнки сәрпуш.
1639
Ә сүрхә руі мәләк күк шәндкә чингол,
Әз дүлү кәм нибу кичинәі тингол.
1640
Хундәіү нисдикә китоб, дәфтәрлү,
Сәбәһи рузһорәш нивинү фәрлү.

1641
Әз соги дидәркин бирәнки фәрзәнд,
Јә дәдәі митанү мундә дәрдибәнд.
1642
Духдәр әри дәдәі, гәм хурдә-хурдә,
Ранк нә дорә, дүләш нитав вокурдә.
1643
Әз ђәіил бәдмозол бошуһо бәбә,
Ә мүгүр ніюру хошуһо дәбә.
1644
Гәігулу нисдикә сиіә фикирһо,
Јә чүпиш ничару ә шалбон тирһо.
1645
Тухтәмишә кәлмәһорә сохдә хәрч,
Ә хәлгәвоз хәрлү нибу күрдә мәрч.
1646
Әз ћүкүм эн ХУДО, ә чәндәк һәр сал,
Ә тәһәр эн ђәрүс мараіу васал.
1647
Күлә хуно әри бәхшиш оморә,
Инчәјирә ә мичә ки донорә?
1648
Шив коруһо ә сәр синәі эн хори,
Ә вәђдәіү бор мичини шор-шори.
1649
Әз кәрм гәрги тә лов-ләђә хүшк зәрә,
Ә зир офто кобоб мәсох хүшдәрә.
1650
Чүн гүзүркүл рач бисдокәш севкили,
Хосиіәтүш мәлћәм бошку әз дүли.

1651
Әри дүлә очмиш сохдәі мүhбәтлү,
Ҟәрәк нисди, әђвол бошу гиібәтлү.
1652
Дүлhо әри дур нә бирә әз іәки,
Јәђәлмишә гисгонч мәбош әз тәки.
1653
Обурә-ђәіорә сәлт мәзән чару,
Јә нобкә ђүрмәтиш әз тән мичару.
1654
Нәсдакә пирсирә сурр мәhәббәтә,
Әз хүшдә митани чусдә гиібәтә.
1655
Ә ђәрә домундкәш лап амбара вәхт,
Рәђ куфдә кәрәки ә хотур ән бәхт.
1656
Хәіли кор нә дирә тәітә шәђәнкум,
Бихови мәпүчү шәв әз іәхән чум.
1657
Әз әђвол офдокә бүзүркә инсон,
Хәчәләт микәшү әз пучи ән шон.
1658
Хүшдәкүш нәбукә іә дәдәі әкәм,
Дувазда ђәіилә шир мидү бәкәм?
1659
Ђәсонтә кор инчимиши нә докәш,
Чум вокурдә, вәкирмәнди одә кәш.
1660
Ә кор киро дәђүдикә тоб човон,
Лүгәі нунә импаруну іиб-іовон.

1661
Шəірhоі ђəіили нүвүсдкəш əкəм,
Əгүлүш оhили ни имбу бəкəм?
1662
Кəлə дог сүрхирə ə киров норə,
Согирə кəширə нибу висдорə.
1663
Јə пусд, іə осдугу мунуhо ночог,
Тухдəмлү ђор мидү əз бим гоночог.
1664
Вəкирлү бирəнки ə гəриш чəђмəт,
Əри күчмишиhо мəчүнү рəћмəт.
1665
Инсонhо əіəки нə сохдкə ћүрмəт,
Сугдəіə Вəтəнəш мивүнү гүрбəт.
1666
Əри вəрасирə кофhоі іəкирə,
Зутəлү гəрбол зəн мəђноі фикирə.
1667
Ə həр чикə бурбундикə мəрдіəти,
Гир-сəгүзиш нибу ə тү дəрдіəти.
1668
Əри мəхлуг норə бəгдə сүрхə шəрт,
Хүшдəкəшлү нитав бирə əрхə - пəрт.
1669
Болəі сəр бисдокə əз гəдəр зиіод,
Əз дүнјој мозоли күч мураі биод.
1670
Тичлүіə əгүлə вəкир нə сохдə,
Хүшдəни хүшдəрə ни имбу хосдə.

1671
Гисгэнчи сохдэнки hэ ним-ноhогиш,
Зутэтэ момуни э бим іэ огиш.
1672
Ꜧэіблүіэ фүрсэтэ ħолол хундэкор,
Эз гиріэт мэрдіэти нитав рундэ ꜧор.
1673
Ħэібэлү кэшдикэш э фурм гэрэчи,
Э гэриш дү хунхур мэбош ꜧэрэчи.
1674
Эз хүшдэ ꜧоширэ нишон нэ норэ,
Ҝиснэлү тухлурэ ꜧор нитав дорэ.
1675
Ҹунбэрhо нисдикэ э hэндэвэртү,
Бил дорhо тэрсүку эз чэнк тэвэр тү.
1676
Шэрбэтэ овhорэ энчирэ вэꜧдэ,
Лэзэтhоі мэлħэми э дэгдэгэ дэ.
1677
Гэнэтhоі ворвори нисдикэш вэди,
Эз гэзэб ħүршhоіуш кэм нибу бэди.
1678
Э шүл-кути лэхсэ поіhо вомундэ,
Э дүлэсти гэсди нибу домундэ.
1679
Шэфт-шур буhо бинэлүіэ іэ дорэ,
Тэвэр зэрэ, дузов нибу вэдорэ.
1680
Шэрлү-шэклү руз шэħэнкум тэ бирэ,
Э чум бэдхоh сад мүꜧүчүз дэбирэ.

1681
Зарлү-зарлү сүрхиш рихдкә әз кофу,
Нәбәләдһо рәћ дузирә ниіофу.
1682
Әз сәр һәвә сүфтә әнкәликә һәвәлү,
Воіәмәндһо нивәпүчү ә бәлү.
1683
Ә шәртәвоз кәі ки, әз чум мишәнүт,
Ә кучәвоз кинә әз дүл нишәнүт.
1684
Нәвә-нишрә дирә бәгдә ә чум тү,
Хүдүр-бүдүр воіә имбу ә нум тү.
1685
Бир-нәбирә іә дүніоһлуг вәс дирә,
Гизмишбәндһо зир ән поіә нәс дирә.
1686
Дордлү һишдә әшглүмәндә дүлһорә,
Ә фурм киіов рихрич мәсох күлһорә.
1687
Мәшгуләт нисдикә бикорә әкәр,
Рузкору дәђәмлү микрору мәкәр?
1688
Хушбәхти ћәзүрбәнд поіисдкә ә дәр,
Дәгдәгәј зүһуниш никрору һәдәр.
1689
Әз нифри вокошдә, годош вәкрүһо,
Коһ – іоди, коһ – дусти ә фурм јәђлүһо.
1690
Имидһо сухдәнки ә сәіәг пәмбә,
Арзуһо пуч бирә ә тәһәр ләмбә.

1691
Әз мүһбәт эн расди тә ћәвәс дирә
Ә Мәчнун ухшәрһо хушбәхт нәс бирә.
1692
Ә кәф дәс күрдикәш вочлүіә әшгә,
Вәдилү нибоши ә тәһәр гәшгә.
1693
Ә сәіәг эн офто нә сухдә вәђдә,
Ә рәћ іор товушә ки рихдә бәгдә?
1694
Шәіирлү бисдокәш ихтилот – сүһбәт,
Шоһирәш дүл вәри әри әшг, мүһбәт.
1695
Нәдана нисдикә сабур нә имид,
Ћич әз у ни имбу нә нәр, нә икид.
1696
Ә бугоз дуркуни зәрәнки тәвәр,
Ћич іә чиш әз дузи нәс бирә зәвәр.
1697
Јаратмәі суррбәнди һисдиһо инсон
ХУДОсүз ә чәннәт ниіофу имкон.
1698
Буләрә дорәнки әз коф – «парашок»,
Ћәлүсти инсонә митав күрдә шок.
1699
Дүндүрмиш сохдәнки әгүлмәндһорә,
Јорәвурд ниіорут нәгүлбәндһорә.
1700
Гәһр-гәзәб рихдәнки әз чумәрәћ лол
Диіәштәш зобутә имбу ћол-әћвол.

1701
Хәхәбәндлү әри лүкә шовундә,
Ә ћүкм ХУДО, һозор чиро ђовун дә.
1702
Әрәг чофо нә рухундкә іә бәндә
Болуш, дүшәк митав хундә - сәмәндә.
1703
Мүђүчүз хундәнки тов-тов офторә,
Ә бәдән саданиш митав офдорә.
1704
Һәр чүрә коф оморәнки ә әгүл,
Һәчи сох ки, суілу нәбу ә нәгүл.
1705
Видовусдә-видовусдә кәшдәкор,
Ә сараі дүл нитав бәһәм дошдә шор.
1706
Мәһәббәтә учуз күрдкә іә кукус,
ђочизбәндә нишон мәди чүн гудуз.
1707
Пирәнгинә офдорәнки ә гәд дүл,
Бинәборуш рихрич имбу әз һәд күл.
1708
Бәіә-сәіәг ворихдикә әз дүл іор,
Обур-ћәіош нитав бирә әгүлдор.
1709
Әз сәдиги кәі нишинү дуз-бәдуз,
Билоіиги күк мишәнү руз-бәруз.
1710
Боворимлү нә бисдокә ихтилот,
Әз зир сүмәр ов нибәрү чәћти од.

1711
Зобуни саiловә әри винирә,
Ә нәгүл суi миди – сәрсон чинирә.
1712
Коми нәр, әз хәiол бәлиш микирү,
Вәтәнә ә гичог гәлиш микирү.
1713
Чәнкәсур мундәiкәш ә ћәрифәвоз,
ћүчәтлү коф мәсох ә зәђифәвоз.
1714
Шоhирә гәләмсүз, вәрәгсүз дирә,
Чәђмәтсүз зүhүhо кәрәксүз бирә.
1715
Мүhүчүз хәрәбhо гуi зәрә-зәрә,
Ә нум хәлг мизәнү iә хәрә шәрә.
1716
Шәләhoi iүкирә тәнә-тән бәсдә,
Хүшдәрә ни имбу ә куч вәнкәсдә.
1717
Ә бим хәрәбәiи кәi митаi мундә,
Хүшдәрә hич мәћәл дуст нитаi хундә.
1718
Тәлүлү hисдикәш гүзүркүл әкәр,
Гисмәт эн hәр хунә бирә дәр-бәдәр.
1719
Сироiи нәбирә әз вор, әз дәвләт,
Иштоhо ә гуриш имбәрү hәлбәт.
1720
ђәдәтлү нә күрдә ћүрмәт чәђмәтә,
Дәб-дәбәi гәдими миду чәђм бәдә.

1721
Лугондбәнд нисдикә әгүлмәнди тү,
Сәвкәндлү ни имбу кәкүлбәнди тү.
1722
Ворәвурд нә сохдә кофhоі хунирә,
Бизә-биз мивини софhоі чунирә.
1723
Мүхшүлот бирәнки ә коф дүләвоз,
Тәбәглү мараіи ә боф күләвоз.
1724
Гургутиш сохдәнки ловгоі ћәлчиhо,
Дүлхүрдиш мокошду hәр боі әлчиhо.
1725
Воікәрә вәкүрдкәш hәр бәђәдәти,
Хунбәрлү нә бошку шәр нәђәләти.
1726
Әз нәшәрђи әрхлүникә чәхә ћәл,
Әз іәсири коф мәдәшән hич мәћәл.
1727
Ә кәллә нушундә соіил – чатмарә,
.Рәћмлүіә дүл іорә мәіил чат зәрә.
1728
Биђорлу күрдәнки пишокирирә,
Ә пәмбә нидорут ћәшоі дирирә.
1729
Бирәћмә түндлүіә дәђно нә зәрә,
Сог ђүмүр іә шивәш нитав дәзәрә.
1730
Мәшгуләт нә бирә тә рәћәт вәчи,
Әз нәдан хәрлүhо мәсләћәт әчи?

1731
Бурбундә нәсдакә әкәр хубирә,
Ишорә нәбу ди чигир губирә.
1732
Ә пишоі растә коф сохдикә гиібәт,
Әз дустһо, тонишһо нивини гиімәт.
1733
Ә кәрми ән офто сәхд ләрзирәкор,
Ә шәхтәі зимусту нивәрзү ә кор.
1734
Әз кусов палутдор тә күмүр бирә,
Сухдәіи іәловиш іә ђүмүр дирә.
1735
Нәначиб бисдокә іә гунши әкәр,
Ихтилот бәдирәш ә хунчи мәбәр.
1736
Нүвүсдә коф синә нисдикә бәһәм,
Кумәки нисоху нә гәзәб, нә гәм.
1737
Күкәлү заіикә іә тухум әкәр,
Сугдлүіә дәђәмә мәкәшд сәр-бәсәр.
1738
Хисирә нәсдакә рәћәт мәндәлү,
Әз соги мофдону зәћмәт бәндәлү.
1739
Әз синәі чәмәнлуг күл вәчирәнки,
Ә ләшәі савзаһо мәдәчи – тәнки.
1740
Әз гирог кирошдкә руі чарундәкор,
Әз обур нә ћәіо кәј палундә ђор?

1741
Чумə рəћ мундəнки мəгбунə чумhо,
Ҹəндəкиш ћəл имбу ə сəiəг мумhо.
1742
Воiисдкə курунд бош, воiисдкə - субук,
Əнҹəг ки, кут бирə мəнүш чүн кутук.
1743
Хушбəхти инсонə эри пəiмундə,
Сəдигə həггирə нибу «кəi» хундə.
1744
Тə булшəi ђəрүсə саташсүз духдə,
Түнд буhо эшглүhо аташсүз сухдə.
1745
Əгрəбhо кəзикə əз гүлп нəмəрдhо,
Азариш моруху əз гəлпəi дəрдhо.
1746
Əз чичо омокəш нолəi əн бəди,
Ћə кəнəш ə гəд дүл имбошу вəди.
1747
Мəлəкиш hисдикə iə духдəр экəр,
Нур нидү, зувуну нисдикə шəкəр.
1748
Ҹиролу бисдокəш одохлумəндhо,
Ћəкəнəш əз ђəрə никрору бəндhо.
1749
Мəhəббəт ђəiили бисдокəш нəгүл,
Тə сад сал вир нибу əз дүл, нə эгүл.
1750
Бирорлу, хəhəрлү эри сугд бирə,
Нə бəбə, нə дəдəi нитав сурр дирə.

1751
Киһо ки, əри шор ћəсрəт мизəнүт,
Јə күһнə ђовунəш ə руі низəнүт.
1752
Хүшдəни хүшдəрə шинохдикə хуб,
Һич мəћəл дүл түрə кəшф нисоху губ.
1753
ХУДО-лу, Тиролу шəндикə лүнкə,
Шүбһəлү никрори əз тин һəр дүнкə.
1754
ђəдəтлү күрдикə ћолə чүн ночог,
Кут бирə һə нə нүш ə тəһəр əн дог.
1755
Сəхт хутə бирикə ə гуморбази,
Јə чүпиш нимуну əз домор нази.
1756
Чүрүмиш нə бирə əз гəмə чусдə,
Динчəлү шор митав фитаракусдə.
1757
Вомундə ə мүћточ чүр-чүрə чорə,
Мүђүчүз бурбундə дүруј – дүкорə.
1758
Дəрдəчəр бирəнки іəзугə чуниш,
Ə лəђə ə хəми мичару нуниш.
1759
Ə гəриш бушə чиб кəрдундкə дəсə,
Вəрзундə нитани ђониіə кəсə.
1760
ХУДО рəћм дəшəндкə ə дүл əн дүшмə,
Инсонһо чун нидү əз күшмə-күшмə.

1761
Ѣәрмәѣә ә дүшмә дорәнки нишон,
Нәсил тү нивинү нә шүhрәт, нә шон.
1762
Тикәрә әз ләђә парундәкорhо,
Хүшкирә момуху әз лүкәі дорhо.
1763
Хәрәби сохдәнки әз гәдәр зиіод,
Әз чумhо мофдону әз hәдәр биод.
1764
Әз зәвәр дәрәво фураморәнки,
Ҝушhорә кар мәсох әз чураі тәнки.
1765
Рачhорә дирәнки ә шори-ники,
Ә гәрмог ничару биђори – тики.
1766
Әз ХУДОі Оврohом әри рәѣм бирә,
Ә милләт ән диіор нибу зәѣм дирә.
1767
Ђәзобhoі тәнкирә кәширә зәбу,
Дәсhoі тү ә бухов hич ниіо дәбу.
1768
Әлчәгә нәмәрдә тә вәшүмәрдә,
Човгунhoі гәдими чунурә бәрдә.
1769
Хүшдәрә іә шоhир ѣисоб сохдәкор,
Әз тараф ән чәђмәт нибу хосдәкор.
1770
Ә гәриш мәчлүсhо тә коф вәкүрдә,
Сабурhо ә сәр нәфс инсоф дәкүрдә.

1771
Шәртлүіә гәзәбһо хорундәнки хун,
Сурогиш ни инбу әз чүілүіә нун.
1772
Вәрдүшлү бирәкор ә тәнки хүшдә,
Сабурлу нитану нүшдә-вәхүшдә.
1773
Залуми гәбләрә тә вотовусдә,
Сәр-сифәт ђәрүсиш митав ковустә.
1774
Ә лүгәі хурдә нун нә дәкә дәђәм,
Зутәтә һәл имбу ђәрүс чүн шәђәм.
1775
Расундә нәсдакә виһдәһоі іорә,
Әрәгбәнд мухуни рихдәһоі ђорә.
1776
Гәргиіә кәрмиһо сохдәнки һүчум,
Сүстлүіә һолһорә мәкүрү дү чум.
1777
Јәтимлү-іәсирлү мундәнки ђәіил,
Нә әз дәрд, нә әз гәм нушунә мәіил.
1778
Һәр кирә воісдкә бошу бәхтәвәр,
Тәмизбәнд биіо бу хошу сүрх тәһәр.
1779
Ширинә вәхт пири кәі нә варасди,
Дәс чәпиш кәрәки - ә фурм дәс расди.
1780
Әз ђошир бирәіи пучикә дузһо,
Һә кәнәш мокошду сәђәрә рузһо.

1781
Гәрәзлү поіисдкә ә шәр коф хүшдә,
Кәмәрү митанү ә сәр ноф нүшдә.
1782
Имоhоі бәхт, мозол нәс зәрәкәш лох,
Кирошдә рузhорәш вәрәгләмиш сох.
1783
Әз гәриш духдәрhо тә іор вичирә,
ХУДОлу нитани ә шор пичирә.
1784
Мүђүчүз ән дәрдә кәі митав дирә,
Кусовиш нә сухдә күл нитав бирә.
1785
Гуш сәіәг гәнәтлү нисдикә инсон,
Әри пар зәрәіиш ниіофу имкон.
1786
Хостәіи нә дәкә ә мичәі дүл тү,
Јә күләш ничини әз вичәі чүл тү.
1787
Ә чум іор докундә хокисдәр күләш,
Ә фурмәі ән шишә хүрд мәсох дүләш.
1788
Мәркинә вишәрә сохдәнки воіә,
Тәћсирә мәпарун әз лүкүі хоіә.
1789
Зир сиіә хокhорә тә шону дирә,
Парчоhиш воікәсүз нитанү бирә.
1790
Әлчәгә кофhорә шинирә вәђдә,
Күл бирәі ђовункор ә мичәі hәгг дә.

1791
Рүхшәнди овурдкә кәширә зәһмәт,
Ә гисмәт нидобу куфдирәі рәһмәт.
1792
Әз шороб сохдәнки сәр хүшдәрә чәх,
Мувәһүш дүширә митав зәрә пәх.
1793
Әз сохдә чәнчәли кәі ки сурр мирав,
Әз зәһми эн ХУДО һич ә дур нирав.
1794
Фүрсәтиш офдокә әри сәр бурра,
Вичдонәш рихринчлү ни имбу дурра.
1795
Дүніорә вичәлү кәі митаі дирә,
Тәһноіи зүһүсдә, шоһ нитаі бирә.
1796
Борулу бисдокәш чор тараф гәлә,
Әз бәхтһо-мозолһо коф нибу һәлә.
1797
Гул-нүкәр бирәнки ђочизә мәхлуг,
Ә тараф хушбәхти ниіофут рәһлуг.
1798
Гәзәбә чәһтиһо рихдәнки аташ,
Һич овһоі булогһош ни имбу палаш.
1799
Чәтинә корһорә ђәсонт дирәкор,
Әз дорә вәђдәіү нитав бирә шор.
1800
Әз тараф эн парчоһ шорикә бәндә,
Әз лову кәм нибу шәггәһоі хәндә.

1801
Хунәјә дүніорә тәрк сохдәкорһо,
Һәіфбәри никәшү әз дошдә ворһо.
1802
Әгибәт хәірлү нә бирә чикә,
Ә зәһәр мичару хуруһо тикә.
1803
Сәс ђүђүі хурузә тә нә шинирә,
Бәкәм ки, ни имбу әз хов вәһш бирә?
1804
Ә пәсә-пишоі тү нисдикә вәди,
Боворим хүшдәрә ә гумор мәди.
1805
Тәмизә һоворә нә вокоширә,
Ђәзобә бәгдәһо митаі кәширә.
1806
Әз лово-тәшуво рүһ вәкүрдәкор,
Хүшдәрә ә ХУДО нәзник күрдә шор.
1807
Һәм гәриб, һәми іод бисдокә инсон,
Хүшдәрә мүвүнү ә гәриш зиндон.
1808
Кәі ки, мозол әз оһили іон мурав,
Пәрдәі вози іовош-іовош имфурав.
1809
Әхири нәфәсә тә вәдәшәндә,
ХУДОрә ни имбу әз хәіол шәндә.
1810
Хәндүсдә-хәндүсдә ә шор дәбуһо,
Һич мәһәл ни имбу ә суі зәбуһо.

1811
Әз дүли нисдикә вәђдәі рәћәти,
Әз хубә чун соги коф нибу гәти.
1812
Ә тәhәр эн шишә тә нә бирә хүрд,
Ћич мәћәл курнә чи мәбәр ћүртә-ћүрт.
1813
Ә нимаз эн ХУДО гуллуг сохдәкор,
Әз ћолол дәрәтә нитав хосдә вор.
1814
Әз гәдәр амбартә ђочизә милләт,
Довђорә рихричлү нибәрү әлбәт.
1815
Әз пәни кәчиіи дуімиш бирәкор,
Әз дәђәм зиндәкун нитав дирә шор.
1816
Зәћләhо рафданки әз тәк-бәтәкиш,
Пәнчәіү нәштәрлү бил нәіов іәкиш.
1817
Гул-гәнәт вокундкә әз hәр дирә кор,
Ә гилиг мидаров – мити бирәкор.
1818
ђәчәлә чүн пәлү бүкүрлү духдә,
Хүшк буhо hүзүмhо күмүрлү сухдә.
1819
Ә ђәрүс эн хунә зулум сохдәкор,
Ә пишоі чум ХУДО нәс поіисдә шор.
1820
Әз сәрђәд чун соги кирощдкә бәди,
Әз чумhоі ночоги нур нибу вәди.

1821
Ловоһоі тәшуво нидокә фоідә,
Бәђизи бәхтлүһо микәшдүт поідә.
1822
Үзиіог нисдикә бәбәі эн кифләт,
Чәђмәтиш әз сәрјү зу микәшү хәт.
1823
Дананда бошуһо әз гәдәр зиіод,
Точирә мидору ә зәвәр эн од.
1824
Сүрхәлү бәрдәнки рәћбәріәтирә,
Никилү мисохи рәћһоі бәдирә.
1825
Гәровул поіисдә ә дугоз эн іор,
Манчара мәпучун ә бугоз эн ђор.
1826
Сүрх, нүгрә вәчирә ә чум кәсәвоз,
Синәсов нибошут ә гәфәсәвоз.
1827
Кәрпичһоі сүрхирә әз расти офдә,
Хунәһоі мозолә митани бофдә.
1828
Чувурһоі догирә вәкирлү дирә,
Мозолә ни имбу ђәрәлү чирә.
1829
Ә фикир домундкә кәләтәі хунә,
Руз-бәруз тип-түтүр мисоху чунә.
1830
Әчикәі диіәштәш чунә сог дирә,
Ни имбу ә тәһәр кутә дог бирә.

1831
Ҹошири куфдирә кәләтәhоі тү,
Руітүрә мәчарун әз дәбәhоі тү.
1832
Нәшумоі инсонә нә вәдәшәндә,
Очорә ә килит нибу дәшәндә?
1833
Вор-дәвләт овурдкәш ҹовунә корhо,
Јә мәћәл әз чумhо мәдиров шорhо.
1834
Ворвори зәрәнки пишони түрә,
Ә нәчог суі мәди нишони түрә.
1835
Һүршләмиш бирәнки ә хубә ћовур,
Һүл зәрә мәдәшән ә гәриш новур.
1836
Расундә нәсдакә гәрди никирә,
Һәкәнәш ә зир поі мәни тикирә.
1837
Іаралү мундәнки әз хәчәләти,
Јә чорә ниіофи әз вәчәіәти.
1838
Тичәлү фәрзундә нәшдәр ҹүмүрә,
Ә хүшдә мәхәндун ләшкәр бүкүрә.
1839
Ә тәпәі hүндүри әри вомундә,
Ә зирhоі саіловhо нибу домундә.
1840
Хүшдәрә ә чикәі іә ћәриф норә,
Әбәди ни имбу тәҹәриф дорә.

1841
Ә воiәi дүл хүшдә нә расирәкор,
Зиндәкун хонирә нивүнү ошкор.
1842
Ә рачи ән сифәт имид бирәкор,
Тичiәти әгүләш доруку ә iор.
1843
Зәвәро күрдәнки сәрә ә гәд хәлг,
Ә поiһоi әгүллүш нитав зәрә нәлђ.
1844
Чумшурә мәрдһорә тә тубо дорә,
Хүшдәрә нимпулә митанү норә.
1845
Дәс-руiә нә шушдә әз сәбәћәвоз,
Хурдә чи нуш нибу ә ћәвәсәвоз.
1846
Нүшдәнки ә гәриш ән кәлә мәрдһо,
Ихдилот нә вәнкән әз чүклә дәрдһо.
1847
Ә тәһәр ән ђәрүс вараiисдәкор,
Ә нумкир хушбәхти зу чарусдә шор.
1848
Ловгоһоi ћәлирә вәнчирә вәђдә,
Мәдан ки, шәфтиһо ә бим јәрәг дә.
1849
Кофһорә дүздирә әз ләђәi ән кәс,
ћүрмәтлү буһорә мәдәшән ә дәс.
1850
Нәсдакә вәкүрдә зиiодә кофә,
Ә гәриш чүрүкһо заi мәсох софә.

1851
Хушə руз кирощдкə ə вəхт зиндəíи,
Ə зулум ничару гəсди мəндəíи.
1852
Əз хунə дидəркин офдорəкорһо,
Нимəчун вəкощдə əз бофдə корһо.
1853
Хəлг гимəт дорəнки зəħмəт дəстүрə,
Рүħлүһош мүшүнүт рəħмəт сəстүрə.
1854
Сад лово хосдикə ə ħəвəсəвош,
Кəлə чəрх тоорих нирав пəсəвош.
1855
Гəдүр тү һичикə ə гəриш чəђмəт,
Ə энкүшд мəмуну шуморуш рəħмəт.
1856
Мүђүчүз бирəнки піíонə шəн тү,
Һəрдəнбир кузкирəш ə íор дəшəн тү.
1857
Ə мəтлəб нəдəкə сəбəħи рузһо,
Ə зəħəр мичару тəмəħи дузһо.
1858
Чикəрү хунлуһо күрдəнки гəзəб,
Ошкорə соф нибу нə һəгг, нə мəсəб.
1859
Нимəлит мундəнки арзуһоі чəħти,
Əз ħүрмəт мофдону сабурһоі вəхти.
1860
ħəлолбəнд бəхш нисдкə ħəрмəħə минчи,
Əз íортү импару мозолһоj динчи.

1861
Возирə поíундкəш гуморбазлүһо,
Ə мүгүр ниíору шумор сазлүһо.
1862
Ҹəчəлбəнд нəкуми бəрə-нəбəрə,
Ə гəрбол мəвəíил ћүрмəт бəбəрə.
1863
Варафда нəсдакə кунəíирə хуб,
Ҹəзоблу мəдəшəн ə дүллəí тү губ.
1864
Саламат нисдикə мүћкəми соги,
Јəíлогəш мукуíи – хəзонə боги.
1865
Ћəвəсə дүздикəш бəдə нүшунə,
Јə мисгол дəрд нидү һəдəí бушунə.
1866
Куфдирə омокəш коф бəгдəíинə,
Пысирə нитанү соф вəҹдəíинə.
1867
Бəһəмлү нисдикə чусдə фикирһо,
Ћəримһо моруху əз шəрə ширһо.
1868
Никиíə корһорə нəсдакə күрдə,
Хəрəбиш нə бошку тə əхир мүрдə.
1869
Бивəхди рафданки ə говрəí бəди,
Точлүíə нум - оду мүзвү əбəди.
1870
Бинəдор бисдокə кəлəтəí хунə,
Əз сифро кəм нибу кəрмə ош дунə.

1871
Арзулу нисдикә боворими тү,
Бизмудә чар имбу һоволими тү.
1872
Зәһләрә парундкә гозиіә корһо,
Ә говрә имбәрү возиіә шорһо.
1873
Гонунһо, ђәдәтһо сугдлү бирәнки,
Дүлиш ә гәд гәфәс нисоху тәнки.
1874
Илһомтү нисдикә әз гәдәр зиіод,
Сад воікә мәкүрү һәр бәд, һәр биод.
1875
Дәрәіә дәсһорә кәі руіуш гәми,
Данусмәнд буһорә гәігуіуш кәми.
1876
Хориһо нисдикә оводунәлү,
Әһволсүз мумуну һовоі хунәлү.
1877
Мизузә зәрәнки рузәі һәр дәрә,
Басарат имбәсдү гузәј шәрбәрә.
1878
Гургутлу бурчундә кәпәк ән чүіә,
Гәнимлү мичаву кәсәк ән күіә.
1879
Кәм әгүл офдокә ә пишоі ән хәлг,
Бәрәкәт ниіофу әз хушәі ән һәгг.
1880
Тәрбиіә нә дорә ђәіил хүшдәрә,
Әз іортү дур мәшән соіил нүшдәрә.

1881
Хәчәләт хурдәрә вомухдкә инсон,
Әри кәмә һүрмәт миíофу имкон.
1882
Зорунчи хундәрә дорәнки гиíмәт,
Әз софи ән кофһош ниíо бу гиíбәт.
1883
Тиһорут сохдикә вокундәí хәлгә,
Рукәрук мивини зиндәкун гәргә.
1884
Дарамлү бәсдикәш тугәí әнкүлә,
Ә мүгүр ниíори бугәí ән чүлә.
1885
Мүрдәшир нәбирә туфи-нәђәләт,
Дәс кәндә нитанү әз бәләд гәләт.
1886
Буí-бухун, куч-гувот нисдикә фәрлү,
Хүшдәрә нуш мәди ә фурмәí нәрлү.
1887
Ә чубуг чарусдкә әз түндә зәһми,
Јә говрә митану бурбундә рәһми.
1888
Јәђәлмиш бирәнкиш шәндә һоволәнк,
Сог буһо поíһорәш ниíо сохи ләнк.
1889
Бәднумлу точикә әз зәбу бирә,
Әз гәнәт михәнәт хәíр нибу дирә.
1890
Әз зир гултуг кирошдәнки гуз-бәгуз,
Хәчәләтә мәдәшнәвун руз-бәруз.

1891
Ләпәлү нисдикә куфдирә кофтү,
Әз іорһо мадаров сүрхиіә софтү.
1892
Ә хүшдә домундкә зәћми хосдәкор,
Әз пәшму бирәіи нибу хоштә кор.
1893
Әз имид дүл хүшдә лок вәкүрдәкор,
Бәмзәри – зиндә вәхт хок дәкүрдәкор.
1894
Ним-ноһог чогундкә кофһоі ләђәрә,
Ә чоги нибәрү хүшкә ләгәрә.
1895
Шәђәмһоі шоботә нә дәкәсундә,
Ләпәлү ни имбу іә тәкә хундә.
1896
Ә мүшкүл офдокә әнкүлә корһо,
Шәђәмлү ћәл имбу әз күлә ђорһо.
1897
Күлшонә зиндәкун нисдкә инсонә,
Киріәлү мүшүнү овоз ән тонә.
1898
Ә сәіәг соворә күрдикә әргил,
Ә пишоі чум һәммә имбоши диргил.
1899
Іә хәбәр нисдикә әз мәдәниіәт,
Ночоги мәкири әз бәдә ниіәт.
1900
Ләпүрһоі ән дәріо вәчәсдә вәђдә,
Әз чүпиш нитани вәпчирә бәгдә.

1901
Шидралү гəд сохдə миклəі əн буіəш,
Ə чəрми суі мəди пилкəі əн руіəш.
1902
Ə ђəсму расикəш бугоз чырмиши,
Дəбəі ђəрисини – дугоз гырмиши.
1903
Јарашмиш нисдикəш ə дəбəі əн ђор,
Буіпəімун имбошу палтар духдəкор.
1904
Бурчундə нəсдакə кəлмəі зувунəш,
Чоіəлү ранк вəки дəмлəі зүһунəш.
1905
Хомутлу вокундə буіундуругəш,
Үкүзлү риндə кəш ђовунчулугəш.
1906
Буһолу бисдокəш соі-бəсоі пулһо,
Чун гурбу нəравку ə кисəі булһо.
1907
Гизишмиш бирəкор һə ним-ноһоглу,
Əз ХУДО мəкүрү түндиіə доглу.
1908
Ђəзизмəнд бисдокəш əкəр бүхтүкор,
Һич мəђəл əз оду нибу рүђтү шор.
1909
Ђоширбəнд зиһисдкəш бодологлүһо,
Ə чəннəт нидаравт əз бод логлүһо.
1910
Ə зəђəр суі дорə тəмəђ васала,
Ə мирод нирасү чəхə мазала.

1911
Пучлүiә кофикә амбардәкиiүш,
Әз кара импусу һомбор тәкиiүш.
1912
Ихтилот базари сәр күрдә вәђдә,
Һәм сабур, һәм обурә мојәј нәгд дә.
1913
Билоглу, чәшмәлү буһо чүл-чәмән,
Мәлћәми, балзами әри дүл Вәтән.
1914
Сәр түрә дәкүрдкәш чәнди – чәндиһо,
Әз дәрдтү мүмүрү дәдәi – зәндиһо.
1915
Овомбәнд бошуһо әз хәр бәшбәтәр,
Дәмиiү миiору диiәштәш кәдәр.
1916
Бәђзибо әз хүшдә вәдарафдикәш,
Тә сокит нә боши мәчүм әз чикәш.
1917
Ә ђәсму варафдкәш ћүчәт ох – воiу,
Азарлу бошуһош ђәчәл нихоiу.
1918
Дәсһоiуш, поiһоiуш зәрәнки коврә,
Һә кәнәш тәђәди нихоiу говрә.
1919
Биәдәб-биәдәб коф сохдкә биђор,
Ә ћүрмәт кәләтәш мумуну бикор.
1920
Әз чәђмәт ән хәлги мундкә битараф,
Дүшмәнлү мофдону әз чумһоi сәраф.

1921
Инсонһо оморә рафткәш әз ђилом,
Һәкәнәш кәм нибу нә күт, нә овом.
1922
Суриһоі дүніорә тәітә вомухдә,
Әхири тикәрәш мүілүт вокуфдә.
1923
Инсофсүз бирәкор әз гәдәр зиіод,
Чәһәннәм мүвүнү әз һәдәр биод.
1924
Пинәки хурдәнки ә мәзәрәвоз,
Синәсов имбоши ә һәзәрәвоз.
1925
Мүђүчүз һисдикәш сурлуіә корһо,
Ә вәхтү буш бирә пурлуіә дорһо.
1926
Нимәлит кор дикә іә сәнәђәткор,
Ә хубуш, хәрәбүш һә ләђәнәт дор.
1927
Бирорлу бисдокә коф бочоногһо,
Мозоллу бәрг имбу соф гоночогһо.
1928
Әз коф кәс бирәнки муіһоі сәр бим-биз,
Хун дүләш мучуму чүн зәлүі илбис.
1929
Һоволу омокәш ә сәртү гудуз,
Лов-ләђәі мәрдіәти нә бошку гугуз.
1930
Амбара ђәіилһо дәкә ә хунә,
Дәдәј ә гәд пәмбә нидору чунә.

1931
ћүрмәтсүзи бурбундикә ә кәсһо,
Ђумүрбоги хуш нибоши ә нәфсһо.
1932
Сәрворіәти сохдә бәгдә ә сәр хәлг,
Ә тоорих нәхш момуни ә һәр вәлк.
1933
Руіілубәндә бәђәдәти бирәкор,
Әз асдара нитав бәхтә чирә шор.
1934
Дүл сухуіи тәітә бирә ђәдәтлү,
Тичә хәнчәл имбу дирә әз бәдлү.
1935
Гәдәрсүзә кәләкәдиш сохдәкор,
Әз хүшк буһо дорһош митав хосдә бор.
1936
Чофолүіә гуллугһорә винирә,
Ә сүрх чарун мисилүіә синирә.
1937
Бог-богчәрә тә ә чәннәт чарундә,
Рүћә нибу әз сараі дүл парундә.
1938
Зури-зури тә лүнк шәндә әз һәндәг,
Әхир корә пишо виниш тү әнчәг.
1939
Мозолмәнди руі чарундкә бивәхти,
Һә ним-ноһог әри мүрдә чү чәћти?
1940
Хәлг бәндикә ә коф рәћбәр ћүкүмәт,
Ә согиіү хәтәр нибу ћүкүм бәд.

1941
ћәмисбәндлүү хундә вәђдә мисирә,
ђәсәлмәндлүү нитаі бәгдә хисирә.
1942
Рабиһорә рүћшәндә соі куфдирә,
Нимазбәндлүү митав һәрбоі туф дирә.
1943
Әз виләіәт шир нә ђәсәл вәчирә,
Сүрхлүү митаі іә минутләі вәчирә.
1944
Гозилүіә корһо тәітә ћәлүстә,
Шәггә зәрә, гучоглу ки гәлүстә?
1945
Әз зулмәти бурра никә омуну,
Ә үшүгһоі ән пурсузиш момуну.
1946
Бүзүрклүіә кофһо нисдкә зувунә,
Ә мүћточһо мичаруни зүһунә.
1947
Рүћлүмәндә пакіәтирә дошдә вәхт,
Зулумдорә ә хок хори кошдә бәхт.
1948
Мисраимлүү гуліәтирә хосдәкор,
Дүл милләтә һич нитанүү сохдә шор.
1949
Воікәлүіә инсонһорә шәфт дирә,
Ә дәс үшүү нибу һич вәхт дәфт бирә.
1950
Очор дәрдә бурбундүткәш әз гәфәс,
Ә кучәвоз дүнмиш мәбош әз ћәвәс.

1951
Дəріоhлу нə сохдə аташ пичə ћəл,
Лићəі дүл ни имбу палаш hич мəћəл.
1952
Чубонлу поі нокə вəрəі əн кусбəнд,
Нəрhорə руз нидү шəрəі əн гузмəнд.
1953
Сүрх-нүгрəрə пур сохдикəш хүмəлү,
Лов-лəђəрəш биіо дори күмəлү.
1954
Зəћəр іəлов нəс рихдəкə əз лəђə,
Гəнəтлүіə гуш мəкири əз бəђə.
1955
Кəі бићоли офдə миіов əз рувəћ,
Хəіирбəндлү фоідə ниіов əз мувəћ.
1956
Сəрə куфдкə вошхорлүіə іəђəлмиш,
Сурр ниіофу ошкорлүіə іə əлмиш.
1957
Пəлəмүрдлү кəі ки, мибу чун лоху,
Шəђəтурə чүрђəт нибу хун соху.
1958
ћəшолүрə кəі ə мүгүр миіорут,
Шəђидорə ə пишоі гур нидорут.
1959
Мəђəнорə хүрдə-хүрдə дəчирə,
Коф-кəлəчə нибу мүрдə вəчирə.
1960
Шүмəђлүіə мүђүчүзə бурбундə,
Шəђмəлəіə іəловə ки фурмундə?

1961
Лоiиглү нә чусдә мичәi гудузә,
Сал нибу танусдә вичәi iә рузә.
1962
Хун хорундкә дәрзәлүiә сәнчәгү,
Гур моiору гәрәзлүiә һәндәгү.
1963
Израилә кәшдә-кәшдә сәiирлү,
Шир-ђәсәлә митаi чусдә хәiирлү.
1964
Ә торики әри шәндә һоволәнк,
Әз ђүкм ХУДО чум вокундә товә мәнк.
1965
Әри хуби һисдкәш нәђси битобу,
Дүл кәшикәш, нәфсү бәђси ниiо бу.
1966
Суi зәрәho ә бәд тәлђлуг кучикә,
ђәримхурә ә гәд мәхлуг чү чикә?
1967
Воiәмәндә рукәруклу хосдәкор,
Бәдә рүђә пүтүрүклү сохдә шор.
1968
Синәпәhлү нәфәс докә кәнәhлү,
Јод мәкүрү һозор воiкә пәh-пәhлү.
1969
Мүрдәширлү чум норәiкәш ә чомог,
Тәлђә кофә мәдәшнәвун ә ночог.
1970
Киров дощдә күчә минут чәтинә,
Коф ләђәрә никунчунут чәпинә.

1971
Зәһриморә гәһри-гәзәб бивичдон,
Марбәндлүіә огу имбу ә мич шон.
1972
Үткәмлүіә бурмиш дорә гул бәдә,
Товуш мидү ђәсмуш торә зулмәтә.
1973
һәфдәбәчәр бурбундәнки хүшдәрә,
Дорә хунош митаі іә бо хүшк зәрә.
1974
ђәрс рихдәіи әз ђәзизи бим шони,
Мәһтәлмуниш әз ђочизи инсони.
1975
һәлимоши тәітә бирә әзир поі,
Нәшуморә нибу дирә әсир чоі.
1976
һол-әһволә дәхиіәлү тә күшдә,
ХУДОлүіә тәмәһ вәни ә хүшдә.
1977
Ә кор хүшдә фитракусдә тануһо,
Нун мәчүнү әз гәд аташ тәнүһо.
1978
Чумәчару сохдә бәгдә күнчһорәш,
Хүп мизәнү әрәгиіә пүнчһорәш.
1979
һәнукоіи тәітә поіә донорә,
Ә нисонуш имбу воіә вонорә.
1980
Чүлкилүіә мурдаликә һүсминә,
Нәшуморәш зу мәкүрү хүрсинә.

1981
Вәхүшдә нәсдакә әз бим ән кәшдәш,
Ә тараф гур имбу һүчум дәкәшдәш.
1982
Оворә мундәнки әрковонә сәр,
Мүђүчүз чум имбу әз овом бәтәр.
1983
Мүрдәлү чусдәнки ħолә сад гәдәш,
Тәрк сохдә нитанү хосиіәт бәдәш.
1984
Икиди чофоһо бирәнки нәрлү,
Пәләмүрд гуі имбу зирәнкә шәрлү.
1985
Нум ХУДО күрдәнки һәрбоі чәнд гәдәр,
Шорхәндәі ән ловәш Тиробәнд вәбәр.
1986
Кәлмәһоі ән ләђә чәгүсдә вәђдә,
Јә ђорсүз нитанү ләгүстә бәгдә.
1987
Әз ләђә рафданки ләзәт дәђәмиш,
Ә дәріоһ мичару ђүзәт іә гәмиш.
1988
Јәђәлмиш бирәнки ә гәд кифләтиш,
Кәмирә мичарну тәфүргәј бәдиш.
1989
Чумһорә чарундкә ә суі михәнәт,
Гәлпәлү импару базуі гул-гәнәт.
1990
Соф-чүрүк әгүлә сохдәнки дивих,
Ә пәсәі хүшкиіә шүһрәт мәвирих.

1991
Дәшнәвунә ә куш хоштә зәрәки,
Ә кәләтәш ħүрмәт дощдә кәрәки.
1992
Рач сохдәнки зиндәкуни мунирә,
Хәст нивини раклүбәнди хунирә.
1993
Ә рәħ мүhбәт кәі ки, гурбу имбоши,
Әз брилиіант софтә имбу бим хоши.
1994
Савзакәіә бог-богчәрә дирәіиш,
Әз лүкәhо дуллу бошку чирәіиш.
1995
Шикоіәтлү чар зәрәнки әз шүвәр,
Ә дод ниіов нә әшрәфи, нә күвhәр.
1996
Лап чәнгәдә бирәникә овомлу,
Ә зир гопоз нидомуну довомлу.
1997
Әз чикәіү тәітә зәħлә парусдә,
Руіә говрә бәhәм нитав чарусдә.
1998
Рәħкирорә гирдиликә іә іәләг,
Инсонhорә әвурәвоз чү чәләг?
1999
Гисмәт мундкә куфтәлүіә дәхиіә,
Рихрич имбу шидраі кәмәр ән хиіә.
2000
Руіә ђәсму тик вошәндкәш винирә,
Хунәі ħомол ђәрүс нитав винирә.

2001
Сүрхәлүíә нимаз мундкә бихорлу,
Рабибәндhо рүħ микәнү биђорлу.
2002
Согә рузә әри дирә кәíфәлү,
Дүл íәкирәш назик мәсох ħәíфәлү.
2003
Руí чәнәхә дәчирәнки сәдәфлү,
Сад говоләш нубо миду íә дәфлү.
2004
Әз ночоги кәширикә чәтини,
Кәрәк буhош íә пәнч митро сәтини.
2005
Сәбәħ-сәбәħ коф нә бирә әз ХУДО,
Миродсүзә дәгмә миíни әз тубо.
2006
Кофhоí мәрдүм hәрбоí түндә ләг бирә,
Чәђмәт мәнү гопоз хундә чәглирә.
2007
Сәдигмәндhо вәрзүшлүнүт куфдирә,
Әз ђәдәт шән ђәíилбәндә куфтирә.
2008
Кузәтиhо сәрбәhәмлү нә бирә,
Шорбәндлүhош ә дүләсти дәбирә.
2009
Чү вәрикә ә сәр когоз пишони,
Нәбу куíи әз хубиhо нишони.
2010
Сал-бәсаллү гобул сохдә мүздирә,
Мич номусәш нибу әз нәфс дүздирә.

2011
Ә кәләтә ħүрмәт нисдкә әкәнәр,
Пәс мумуну әз зиндәкун бәкә нәр.
2012
ħүчәтлүiә кор-бор дирә ә ђәрә,
Тәiтә әхир хор микәшү сәђәрә.
2013
Әз зуhуну күрдә бәгдә зу бәдәш,
Ә пошнәi поi миiофдону зутәтәш.
2014
Әлчәгбәндә бишәрђлүiә биномус,
Мичав имбу – тә сәр күрдә мәh товуз.
2015
Одомбәндә ħоволүiә нәфсирә,
Ħич вәхт нибу хушбәхтлүiә бәħс дирә.
2016
Әз hүнәрhо тәiтә соги вирихдә,
Ђочизирә әри зүhун ки вихдә?
2017
Тәђрифбәндлү гимәт дорә дивәђә,
Тәлħә кофәш ширин миiни ә ләђә.
2018
Түртүрбәндлү гәлпә бәрдкәш кәi надан,
Зәнә хуно кирисдәрәш ђәiблү тан.
2019
Ә чум hәммә мундкә шәклү бәдәниш,
Ә лоi iәкиш түндә чәплү мәдәниш.
2020
Сироiирә кәi ки, әз нәфс мибурут,
Рүгән кушдә чүн шикалад нихурут.

2021
Әри васал сохдәникәш тәҹәди,
Чәрх іә салиш әри ҹүмүр іә бәди.
2022
Зән-шүвәрлү тә әіәки тән бирә,
Муіһоі сәрә нәбу биіләит дән дирә.
2023
Ә коф ХУДО һәрбоі сурлу пичирә,
ҹәіилхоһә ХУДО нурлу вичирә.
2024
Јәзугбәри нә дәрикә ә дүлтү,
Бәіәі хәзон зу мәпүчү ә күл тү.
2025
Офдорикәш ә далгаһоі ән дәріоһ,
Сурогсүзә пучлу мәбош ә дүніоһ.
2026
Сәдигбәндлү сохдә бәгдә ћәрәкәт,
Әз ћүкм ХУДО зиіод мундә бәрәкәт.
2027
Хәзоникәш чүллү тәһәр – биіобу,
Хәһәркилиш ә фурм хәһәр биіо бу.
2028
Чуткә зәрә әз зәмонәі ән Одом,
Сәбәбсүзә дәрд ниіофи әз ҹилом.
2029
Дүшмә фурми күшдәмолә буһо чун,
Ә шоһ раку ләхтә имбу сиіә хун.
2030
Сәровнәрә кирбишинлү дәкүрдә;
Мәћ ћәіорә митаі нәхшлү вәкүрдә.

2031
Дəсдураз бирəкор əз хотур рəћми,
Һич мəћəл əiəкиш низəнү зəћми.
2032
ђовунə парундə əз пишокири;
Гəзəллү коф мəсох əhəнк шоhири.
2033
Гəлизə кофhорə тə дəшнəвундə,
Чикəрлү митани hə тəшнə мундə.
2034
Ə гəрбол шовундə чəђми кофhорə,
Ə дүнiоh чарлу ку рəћми софhорə.
2035
Субуклу пəiмундə тирозуi шəфтə,
Ранк руiə мəпарун ə гəд iə ћəфтə.
2036
Ə хотур дүздирə тəрк сохдə кəнəш,
Чибкирə əз дəсүш ə горинə кəш.
2037
Əз пəшмуi дуркуни кəi ки ə пəс дə,
Һəлəмиш митанү лəђəрə бəсдə.
2038
Əз дəдəi бирəiи ə əгүлəвоз,
Кинhорəш мушури ə дəг дүлəвоз.
2039
Əз сифро вəхүшдə нимə сироiи,
Гуг кəллəi Шоhдогəш вошширə моiи.
2040
Бала буi hисдикəш морчикəhорə,
Мəђнилү офдəнүт хор чикəhорə.

2041
Ә іортү мундиһо чәђми-чүмләтон,
Нивәрзү ә іә руз рәћмәкүнә шон.
2042
Нәшәрђлү бирәнки зобунә корһо,
Пәмбәлү ђор хоіит әз чунәдорһо.
2043
Чәдукор ђәлбүси руі бурбундәнки,
Гәфәсәі ән дүлиш ниіо дү тәнки.
2044
Әз һәнәк сәр күрдә дүздлү-мүздлүһо;
Сәхтә руі вәкүрдә әз бүмүздлүһо.
2045
Гәнәтә зәрәнки шәш кунчә ђәләм,
Ә ХУДО боглүіиш куч миду һәләм.
2046
Духдирлү – тәбиблү кировундә руз,
Әз дәстәј хушбәхти вадаравку гуз.
2047
Нимүрүм – куфдирә нүшдә-вәхүшдә,
Рүхшәндә мәвәчин ә виђдәі хүшдә.
2048
Гизмишә пиіонһо дирәнки күркә,
Ә пишоі ән чумһо миіору мүргә.
2049
Пысирә кофһорә әз лов парундә,
Мүһләтә ә пучи нибу чарундә.
2050
Әз ләзәт вәнкәсдкә шороб хурдәрәш,
Јә ћүрмәт нивүнү һәрбоі хүр зәрәш.

2051
Әриләі дүл хүшдә чоллод бирәкор,
Ә гугәі дог сүрхиш бәрбод дирә кор.
2052
Рушумлу коф сохдә ә данановоз,
Тоі-бәтоі тән мәбош ә садановоз.
2053
Һүршбәндлү зәрикәш бочиһhoі түрә,
Киловиш низәни ђочизhoі түрә.
2054
Овбиіор бирәнки әри дәс шушдә,
Мәдан ки, ђәіб-ђориш ә гәфәс гуш дә.
2055
Дүлтичә инсонә нисдикә сабур,
Әнкүлә вошәндә имидә нә бур.
2056
Софә ов – нәмүрүм нисдикә әкәш,
Ә гәриш говрәhо мәкири чикәш.
2057
Ә дорун хәіолhо донорәнки поі,
Кирошдә рузhорә һисоб мәсох чоі.
2058
Омонәт дошдәнки бәхшәі ән іорә,
Мүhбәт човонирә митаі чун дорә.
2059
Ә фикир овурдә лол мундәі чәђә,
Нуботсүз іә кофәш мәрих әз ләђә.
2060
Гудузә сәкhорә кәі миравунут,
Кәрвонә әз сәр рәһ ни импоіунут.

2061
Дәбәiә пәшмурәш әри воiундә,
Бәђзибо хәндәрәш имбу поiундә.
2062
Ә пишоi чум кифләт әри варафда,
Пишнәви вәхүшдә, ә кор ки рафда?
2063
Әз хәндәi шориhо кәi лолиш нибу,
Мидәвђи күрүhо биħолиш мибу.
2064
Ә воhнәi мүгүри тоб вәрастәкиш,
Митанү фурмундә лап ә растәкиш.
2065
Гәтмәiә гәришлү буhо фикирhо,
Фәткәiә бугмәiи - әри ħүлг пирhо.
2066
Бир-нәбир чибhорә шобош сохдәкор,
Әз дәмhоi пиiони дирә хоштә кор.
2067
Тәшвишә мәħәлhо парусткә зәħлә,
Ә мүшкүл момуну iә вичә рәħлә.
2068
hисди-нисд хүшдәрә ә гумор норә,
Хунәрәш митанү ә киров дорә.
2069
Фәрг нисди одлүни, нобкә ħобуни,
Ә үлүк кор сохдә гәлпәi зобуни.
2070
ħәлово бирәiкә әiә биђовун,
Митани парс күрдә ә тәhәр hовун.

2071
Мүђүчүз дирэнки эз пул шэндэкор,
Эз рэђэт хисирэш имбу мэндэкор.
2072
Ним-ноһог нифрилү вэшмэрдэ корһо,
Хизбэндлү мамасү эз дэрдэдорһо.
2073
Э болог шоволиш шэндэнки шэхтэ,
Овлүіэ маладиш мэрзуну чэђтэ.
2074
Биіовһо нэсилһо эри руз дирэ,
Э пишоі дүшмэһо нитавт гуз бирэ.
2075
Дэрвозэі синэрэ кофлу куфдэкор,
Шоһири хүшдэрэ нитав офдодор.
2076
Чумтичи тэкэі ки, нибошу одлу,
Э нумтү рүхшэнди мэпүчү бодлу.
2077
Вошунда нэсдакэ хоіэһоі кэркэ,
Вэчэһош э кил тү нипоіу чэркэ.
2078
Тэрсирэ нэсдакэ эз туфэнк, эз туп,
Јэ дүлиш һич мэђэл нисоху куп-куп.
2079
Э чэркэі саданһо сэр тик поіисдэ,
ђүрмэтэ нитани пишкэш воіисдэ.
2080
Чэнд гэдэр һисдикэш бочлүіэ бички,
Эхир ки, чунурэш мэкүрү ички.

2081
Ҹамтас овә докундәкор ә дәс тү,
Митав бирә дүм мошуну ә мәст тү.
2082
Чолвәкәһо вокундәнки іәпинчи,
Мәрдіәтирә сәдиг мүнү ә минчи.
2083
Ҝиснәіирә суі вәкүрдә әз комиш,
Әз вор-дәвләт ни имбоши һич хомиш.
2084
Когоз-кугоз буш мундәнки ә дәс тү,
Чугул фурми ләрз мидиров ә сәс тү.
2085
Ҹовгун – туфон ләрзундәнки сәр-тәнә,
Гүзүрмәлү гили миіни дәр шәнә.
2086
Әрәг тәнә рүхунуһо нәхирчи,
Әри іәкиш нитав бирә пәхирчи.
2087
Ә хушлүіә ниіәтәвоз биіовһо,
Лиђәіирә сур мисоху әз овһо.
2088
Нимәчунлу суі дорәнки ә мүрдә,
Хосдәкорһош митав тәнки вәкүрдә.
2089
Нимәкәіфлү вир сохдәнки әгүлә,
Ә рәђ ички бим-буш миіли дәхүлә.
2090
Әз ђовур мәрдүми гисос вәкүрдә,
Јә боікә дү дәси нитани күрдә.

2091
Сәрдорди бирәнки іошлүіә пирәш,
Ә ләђә нибәрү хошлүіә чирәш.
2092
Іә шәлә нифрирә вонокә ә кул,
Чәнд чиро азараш мисоху гәбул.
2093
Рәћмә дүл һисдикә іә парчоһ әкәр,
Икидһош гәрәвул нипоіу ә дәр.
2094
Офуррәі ХУДО-рә бәхшлү танустә,
Мәнк, офтош әз кофу нәхшлү парустә.
2095
Һүндүрә дорһорә бурра әз вишә,
Нәђләт тәбиәтә мәдор ә кишә.
2096
Кор-борә винирә зу-зу тәђәди,
Симичи нә бурбун әри рәћәти.
2097
Брилиіант нисдикә әгүлһоі сәрһо,
Ов сүрхиш зиіоди әри руі дәрһо.
2098
Лүћүчәк – динчирә овурдкәш сәрвәхт,
Әри руз хисирәш амбар мәсох чәћт.
2099
Тәшнәіирә хүрд нә сохдә ә вәхтү,
ћәшоі нәфсә локо мәзән ә бәхт тү.
2100
Ә гәриш куіәлуг дәмлү тарсирә,
Чәндәкүш һовунлу митав парсирә.

2101
Парундут куфдирә нунә әз іәки,
Әз ђәсму бәхш ниіов ђәсәл пәтәки.
2102
Әз дүзди, гәчәги тә нунә хурдә,
Ћисоб сох, тә мүрдә ә гәриш гур дә.
2103
Ћовурһо әіәки бисдокә дүшмә,
Мәкуіит: «ђәдәтлү мурав вәрдүшмә.»
2104
Нәштәрә вәкүрдә ә пиіонә вәхт,
Ә залум ничарут әз хуниіә чәћт.
2105
Шәђмәлә дәшәндә ә конәі дәриш,
Хунәрә мәчарун ә хокистәриш.
2106
Нәђләтә рүхундә ә сәіәг воруш,
Гунширә гул мәсох ә іәрәг хоруш.
2107
Минәтдор бирәнки әри хубиһо,
Әз дүлиш мадаров шәри губиһо.
2108
Гисмәтү бирәмунд хошлүіә хәндә,
«Ләзкинкә» мәчәіү іошлүіә мәндә.
2109
Ә тәһәр пәрванә чәрх хурдә вәђдә,
Наз дорәіән іориш ә сүрхә һәгг дә.
2110
Хонәлү нүшдикәш ә шори-ники,
Ә чумһош мадара әз ђори тики.

2111
Гилиі́ә дәрhорә вокундәкорhо,
Ә дүлhоі́ чәђмәтиш докундә шорhо.
2112
Шәвhорә тә сәбәћ Тиро хундәкор,
Рузhорәш ә Нимаз кировундә шор.
2113
Јә гәhри – гәзәбәш дорәнки нушу,
Тоорих вәрәглүш миі́ов ә хушу.
2114
Ә дәрдhоі́ ән бәбә шәрик буhо кук,
Курунди і́ә тонәш митав сип-супук.
2115
Шәхәлү поі́исдә ә руі́ дү-і́әкиш,
Дү ћәрмәћ миравут ә суі́ дү сәкиш.
2116
Кофhорә әз ләђә шушдәникә ов,
Кәм әгүл ә сәhнә ә рол нидаров.
2117
Пәрдәрә әз ђәрә вәкүрдә бәћслү;
Ә і́ә руз нирасү ним мүрдә нәћслү.
2118
Нә бурра, нә бәсдә имид мувәћә,
Очорсүз ки вокунд килит рүвәћә?
2119
Әз гиі́рәт нә номус кирошдәкорhо,
Ә хори мидаровт әз дошдә ђорhо.
2120
Кучлүі́ә ворвори, нә сәхтә кәрми,
Әри дүл hич мәћәл ниі́ору нәрми.

2121
Мәчбуриш бисдокә іошлүіә пирһо,
ђәрс нидүт чүн ђәіил – хошлүіә ширһо.
2122
Јәтимлү-іәсирлү мундә балаһо,
Микәшүт һозор чур түндә болоһо.
2123
Мол-гәрә нә бирә кифләт кәндчирә,
Никәрәш нишуру нифрәт ђәнч чирә.
2124
ћәрмәћһо сәдиглү нисдикә әкәр,
Милліонһо мухурут іә боікә бәкәм?
2125
Ә дүніоһ бирикәш чәнд чиро зулмәт,
Бил диіә соі – мигдор нә бошу булмәт.
2126
Чәннәтлү суі докәш гүзүлкүл күнчһо,
Руз нибу пиіонәш әз мүшкүл пүнчһо.
2127
Сәдәфлү һисдикәш іәхәнһоі бәдһо,
Чивәһоі зәћми дә ә хәндәі һәдһо.
2128
Ләзәтә вәкүрдә әз рури-бури,
Сәр минут коф имбу әз гири-мури.
2129
Гәдәгон сохдәнки ранкә-бәранкә,
Духдәрһо рач нитавт зомуни мәнкә.
2130
Инсонһо чәгүсткә әз бими тәрсһо,
Туфонһош руі мәкрү әз зимиләрзһо.

2131
Лүгәрә әз дәстү тапарундәкор,
Бәхш кәсәш митанү чарундә ә вор.
2132
Коф ләђәі хүшдәрә нәсдакә күрдә,
Чүн Миши митанү тубо вәкүрдә.
2133
ђиб-ђәсонт һисдикәш лово нүвүсдә,
Воіисдәі хүшдәрә нибу зүһүсдә.
2134
ХУДОі һәгг вичирә Овроһомә зу,
Мозолә - күллү но ә гәриш вазу.
2135
Әз хуби-хәрәби коф дәшәндә вәхт,
Очорәш ә дәріоһ митав шәндә бәхт.
2136
Бисәћиб буһорә әз ћүлгү күрдә,
Тикәрә әз ђәнчү нибу вәкүрдә.
2137
Садбо мәћ дорикәш әз коф – воіисдә,
Гувотсүз ә сәр поі нитаі поіисдә.
2138
Ә іара вонорә ђәзоблүіә тох,
ђиломә һич мәћәл буш ћисоб мәсох.
2139
Чумһорә ХУДО-лу әри вокундә,
Думонһоі ђәсмурә нибу покундә.
2140
Ләләһо омокәш ә мүгүр тобу,
Јәтимә бәһәмә холуш біио бу.

2141
Ә рәħми ән ХУДО сәхт имид бәсдә,
Соломон ħәштсад зән вәкүрд ә дәстә.
2142
Нәдинчи hисдиhо hәр мәлкәмутhо,
Ухшәрлү ни имбу ә лолhо, кутhо.
2143
Бош-палтар вокундә ә сәр-тән ән зән,
Сад боіkә ә чуму нәштәр мәдәзән.
2144
Парчаhhо hозорбо бисдокәш дәкиш,
Бәгдәhо сур-сурог нәс hишдә іәкиш.
2145
Оводу сохдәнки хәрәбәіирәш,
Ә хүшдә мәкүнчун дәрәбәіирәш.
2146
ђәрслүіә ђәрусhо hә сухундкәш дүл,
Әшгсүзә мозолhош мүхүсү – мүшкүл.
2147
ђәіиллү возикәш чигиндә - чигинд,
Ҹурлуіә ђүмүрүш ничару ә гинд.
2148
Әз ХУДО ловорә хоіуhо бәндә,
Әз дүлиш рәħмирә нивоіу шәндә.
2149
Пиіонлу дарафда әри вәҹәсдә,
Расаіа ворилү ни имбу ҹәсдә.
2150
Гүнҹәіә - ухшәрлү вараіисдәкор,
ħәтонә - ђәрислү чарусдә ә іор.

2151
Нəнуiһоi дəдəiə əз iор шəндəкор,
Əз эгүл ђəiили имбу мəндəдор.
2152
Ӏə чорə нисдикə əри ночогиш,
Вор-дəвлəт мичару ə кəфəн огиш.
2153
ђовунсүз-хəтосүз зүһүсдкə инсон,
Ə сараi ҹəннəтиш миiору имкон.
2154
Дəрд-болəi нəчоги күрдəнки əз ћүлг,
Соiəлү вир имбу əз тəнки һəр мүрг.
2155
Ə хотур балаһо зүһүсдəкорһо,
Рəћəти нивүнү əз мүздə корһо.
2156
Никəрəi Гудiолə воiə сохдəкор,
Вəтəнəш митанү əз дүл хосдə шор.
2157
Ə зəћəр чарундкəш ђошир рузкорə,
Кəмəрəш дүгəди нибу гуз норə.
2158
Ə дувор вəриһо шəкилһо кирош,
Əз бəбə, нəз дəдəi низүһи ҹирош.
2159
Ə iор тү дəшəндə ҹовонə вəхтəш,
Ə хотур пəсəво мəбурбун ҹəћтəш.
2160
Əз пəшмуi гəлəтһо вокошдəкорһо,
Богбонлү бəнд имбу ə кошдə дорһо.

2161
Биіовлу-буравлу һисдиһо ђилом,
Ћоворәш фубәрди ә тәһәр Одом.
2162
Гизмиши бурбундкә дүл сәнгә нәмәрд,
Әз рүћү мәпүчү мүрдәлүіә гәрд.
2163
Хотурхоһ ән милләт бисдокәш бәндә,
Әз гәдәр зиіодтә нитав лүнк шәндә.
2164
Бугозбур тићорут сохдә бинәрәш,
Ә пәнчәі хүшкә дәс мәнү хинәрәш.
2165
Хушбәхти нә рихдкә әз лүнк ән поіу,
Ћәсрәтлү чумуһо дүлүш импоіу.
2166
Чумһорә күрдәнки торикә мәгбун,
Ә ћисоб нидобу нә мүнүк, нә нун.
2167
Әз чуниш зиіодтә хосдикә іорә,
Тирозуш нитану пәімундә шорә.
2168
Әгүлә әз сәртү бәрдкәш іә рачи,
Мокошду пәсәвош ә вәхт бирачи.
2169
Богчәһоі күлирә тәђәриф дорә,
Поіһорә ни имбу іәђәлмиш норә.
2170
Ќүкәрмиш зәрәнки нәхуһоі әнкүшд,
Су-іәлов согирә овсусз киһо күшд?

2171
Мәһәббәт хосдәји дәрикә ә дүл,
Јә хәто нә дүку човобһоі әгүл.
2172
Рәћһорә кутәћлү, чәрхәлү дирә,
Мозолһош зәћәрлү, сүрхәлү бирә.
2173
Бәђәзи инсонһо бисдокә надан,
Јә мәћәл суі мүдүт ә зәћми садан.
2174
Фәм сохдә ћәсрәтлү сухтәі офторә,
Нимәрәћ бәбәһош ә іор офдорә.
2175
Визорлу мундәікәш әз парун-парун,
Инсонә ђәіб дорә, ә хок мәчарун.
2176
Ә гәриш ширнә хов дәрикә іор тү,
Тиробәнд мунуку номустү, ђортү.
2177
Һәр кој ки, ђовунә мәкүрү әз бәд,
Ә гирог поі нинү әз сәрһәд гисмәт.
2178
Томомлу нисдикә воікәһоі дүл түш,
Ә вәхтү импачу кошдәіһо күл түш.
2179
Һозор бо фурмундкә ә тәһәр ђәіил,
Садана сухундә ә пустиш дәіил.
2180
Никәмәндлү ә зүһүсдә бәндикәш,
Ки митанү салһоі ђүмүр чәндикәш?

.

2181
Шоробә әнчирә бирәникә дәм,
Оворәј бикори нибу әз тү кәм.
2182
Надана шәклүји дәрд рүхундә вәхт,
Бәд әћвол руíhорәш зәрд сухундә чәћт.
2183
Шәк-шүбhә бирәнки ә сәбәћи руз,
Һәлүсди зу вәћш бош әз ђү-ђүí хуруз.
2184
Дорундә нәсдакә ә дүлтү губәш,
Әíә чум мәвиниш хәрәбәш – хубәш.
2185
Ә вәхтү сурр дүлә нә пирсирәнки,
Әз пәшму момуни пир-сир бирәнки.
2186
Ә чикә овурдкә hәр гуллуг түрәш,
Ә руíу шәх вокун дәр буллуг түрәш.
2187
Ә фикир нә хәíол дүрүст нә рафда,
Ә бәди нитанү ә бүсд вәрафда.
2188
Богруí тү чат зәкәш әз думон, әз чән,
Бәдбәхтә коhлирә әз дәб вәдәшән.
2189
Сәхт фикир дорәнки ә вәлк, ә киíов,
Мәлћәмлү бошуhо сур дәрмуш миíов.
2190
Бүхтүhоí биhәгги вәрикә ә дәм,
Ќирисдәш ән хубә чорә нисд бәкәм?

2191
Мүшкүллү нисдикə əз дəрдhoί губиш,
Амбар танусдəкор нихүсү хубиш.
2192
Əз чумиш палундкə хурдə ширүрə,
Лол-тумиш мисоху бир-нəбирүрə.
2193
Ə хуну кор сохдкə азар мəнкəнə,
Ҹур-ҹундур мокуну палтар əн тəнə.
2194
Ə сүрхhо, нүгрəhо чум докошдəкор,
Ə ћүрмəт, ə ђүзəт нитав дошдə ђор.
2195
Ə гəриш əн лəђə, əз лош əн ҹүхү,
Ə həр лоh əз кофү бор биίо рүхү.
2196
Нəхурə-нəбəрə ҹунə күшдəкор,
Һич мəћəл нитанү бирə хүшдəдор.
2197
Сəр-бəсəр дүнйоhə əри вəс дирə,
Бүзүркə инсонhо кəмиш нəс бирə.
2198
Чү кəрəк hисдикə əри хушбəхти,
Сəђəрлү ниίо бу əз ћүкүм ҹəћти.
2199
Лүгəί нун нисдикəш əри ҹавустə,
Əз кəдə дустирə нитани ҹусдə.
2200
Фəхрлү хундə ҹун дорəίи мəкəзəш,
Һə ним-ноhог ђəзоб мəди ίə кəсəш.

2201
Ꝁофhoi Хәiiом сәлт омокәш ә хош тү,
Гул-гәрәвош ән iә ичкиш мәбош тү.
2202
Инсонә ә нубот дошдә, чүн Одом,
ХУДОi hәгг ә вәхтү бәрдә әз ђилом.
2203
Ә гәд хәлг әдәблү нәсдакә нүшдә,
Ә точи ән ђәiбho митаi дәнүшдә.
2204
Хүшдәрә бәрдәнки ә тәhәр садан,
Биiобур бирәрә әз ночог бәд тан.
2205
Судумho күшдәнки конhoi дүл түрә,
Әз үлүк осдугу миiни күл түрә.
2206
Әз фәткәi фикирho ћәл бирәiинчә,
Гучоглу зу биiоф рәћәти динчә.
2207
Әз сабур ХУДОiи дәнүшдәiинчә,
Имидлү гуллуг сох чыч шәндәi хинчә.
2208
Әз әгүл сәр хүшдә нисдкә шүбhәлү,
Ә зиhим ән кәсhиш нивәнү пәлү.
2209
Дүздирә нәсдакә пәхүр хүшдәрә,
Ә чумиш мивүнү ћәзүр күшдәрә.
2210
Гисгончи күрдәнки әз ћүлг ән чәћиш,
Әз мүhбәт тә мүрүм iә лүнки - рәћиш.

2211
Лүгәі нун нә вәкә ә сәр зани тү,
Зәбуни чүникә ниіо тани тү.
2212
Воіисдәі ән дүл тү нисдикә бәһәм,
Дуралов микәшү вичдонтү әз гәм.
2213
Ҟиснәіи әз иштоһ тә вәдарафда,
Ҟәвүлсүз ә гуг дор нитаі вәрафда.
2214
Әз чоги-чәмбәли дирәікә бәди,
Ним ноһог нәфс түрә тәђәриф мәди.
2215
Хәндәлү пачундә іос ән рәћмәтә,
Ә чикәі ән сәгә нинүт чәђмәтә.
2216
Ә гәриш ов-аташ молә бирәнки,
Јә сирог ни имбу, әз һүнәр чәнки.
2217
Сәрһорә пучундә ә тәһәр гози,
Соворлү бәнд мәбош ә диглә вози.
2218
Рухунә әрәг тү әкәр һәр чүни,
Ә гәтрәі кучәвоз хәндә әрчүни?
2219
Расара бурракор ә зәвәсәр чол,
Әз поіһо кут имбу, әз бәш зуһун лол!
2220
Ә пири вомундкәш - ә ћәл-ћәлә чи,
Әз салһоі човони хәчәләт әчи?

2221
Әз мүшкүл гәрәнтүі ән чәфәнкиіот,
Һә кәнәш ә гисмәт ән кәфән миіовт.
2222
Чүн дүшмә ә дүлү пур бирикә зәћм,
Ә кузәт сохдәі тү нивәрзү бирәћм.
2223
Ә миђид ђәрәво нисдкә гәрәбәч,
Возисүз ђәіилһош имбу гәрәгәч.
2224
Ә пәсәі хурдә чи чумә дәіишдә,
Нәшумоі бәндәрә ни имбу һишдә.
2225
Ә тәһәр хүшк бирә дор гәрәбәчи,
Дүлхүрдә инсонә чорәіү әчи?
2226
Кәмәрә хүрд сохдкә іә бәбә әкәр,
Әвлоду пучикә, руз миіну мәкәр?
2227
Нәбәләди вәпичикә әз бугоз,
Чәтин имбу поітү даров әз дугоз.
2228
Ә сәр рәћ поіисдә ә фурм һәівәрә,
Фолчилү пур мәсох чүфтә һәібәрә.
2229
Коф-кәләч шинирә әз нәзник, әз дур,
Бибәхшлү нүшдәрәш әз базу мәбур.
2230
Бәдә руі вәкүрдә әз дуст-тониш тү,
Ә сојәј зиндәкун хор мәдәшин тү.

2231
Ә гәргүш нифирһо воіҝә дәбәрдә,
Әгүләш ә ирог митанү бәрдә.
2232
Ә дәвђоі ән Вәтән гәрдлүіә вәхти,
Мүрүмлү ниіо бу мәрдлүіә чәћти.
2233
Сад чиро ђовунә ә шир бофдәіиш,
Ә чолә мидаров ә зир офтоіиш.
2234
Хокисдәр күликәш кобоб бәди тү,
Јәкирәш гудузлу човоб мәди тү.
2235
Гурбәндлү бирәнки чиро пиш зәмун,
Ә зинчил ән үкүз кировиш мәмун.
2236
Балаһо-нәвәһо кәіки һәрчүни,
Әз һүлгтү зәвәртә дәвләт әрчүни?
2237
Бул бәһәр рихдәнки әз дорһоі имид,
Биіобур ән үлкә нәс бирә икид.
2238
Бүмүздлү руз-бәруз тәрс дорә чунәш,
Әз чумһо мофдону кәсһорә хунош.
2239
Нәхшһоіу тәкәі ки, зәрәнтү ниіов,
Рузһоіу һәмишә гәрәнтү миіов.
2240
Пиіонлу дарафдкә һәрбоі әз дәриш,
Зибиләш ә куіә сохдәнүт гәриш.

2241
Сәр күрдәіи әз гәдими эн Одом,
Инсоніәти – сүрхә чини әри хом.
2242
Ә пишоі чум ошкорикә сурр дүлүш,
Ә хов динчи одлу имбу гур чүлүш.
2243
Әз hopoi – ħәшилhoi эн ним-ноhоги,
Гул-нүкәр нәс бирә сүрхиhoi доги.
2244
Јә гунши ħов-ħовлу равусдкә әкәр,
Огуіә тәлħүрәш чарун ә шәкәр.
2245
Нухоруш сохдәіү чәħикә әчәб,
Нә бошку іә үзкә рәħикә ә дәб.
2246
Соголмиш бирәнки әз күhнә іара,
Һич мәħәл ә фикир эн диінә мара.
2247
Јә лүкәі эн дорәш тә гәләм зәрә,
Тәђәриф биіо дүт тәмәħ hүнәрә.
2248
Чүр-бәчүр бисдокәш чумә чаруhо,
Әз хәлг импокуну нумә чаруhо.
2249
Оhилә гәриhо тә фол вошәндә,
Боворә ни имбу әз ħол фушәндә.
2250
Әз кофтү күрдәнки лоіигә нумдош,
Јәђәлмиш бирәнкиш оіугә чум бош.

2251
Ə чумhoí обурhо тор кəширəкор,
Ə кишəí сабурhо нəс дəчирə вор.
2252
Əз гəлəм шоhири дəс вəкүрдəкор,
Мəрдиíə килəħə нəс дəкүрдə шор.
2253
Гутинəí сүрхирə əри парс дорə,
Ə пишоí чум íəкиш нибу фурс норə.
2254
Јə дорлəí мозолə нə кошдəкорhо,
Бил рүхшəнд нə соху ə дəђəм борhо.
2255
Хунхурə ħиллəíи домундкə ə дүл,
Мичəлү күт имбу зиhимhoí əгүл.
2256
Гəсдəлү күшдикə íə мучинəрəш,
Хокəлү мивини мучучи сəрəш.
2257
Əз дəсhо кəширə вəбəркə зəвəр,
Мозолу тич имбу əз чинкəí тəвəр.
2258
Ə сəр хок кəшдəнки софлу, тəмизлү,
Ə ХУДО хош миíоí кофлу, ђəзизлү.
2259
Ə пишоí кəлəтə поíисдə сəргуз,
Зəђифи хүшдəрə бул мəсох həр руз.
2260
Хиники бəсдикə ворəí əн дүлə,
Əз гəрбол кировун чорəí əгүлə.

2261
Нишонәi бәхтирә тә садан чирә,
Jә дордиш әбәди нитанү бирә.
2262
Кәрпичhо hисдикә әз сәнгиш нәмтә,
Нәмиши од нинү әз овиш кәмтә.
2263
Сүрхәлү hисдиhо бәл Офуррәкор,
Әз Одом нә ђово мунди ошикор.
2264
Тәмарүз киснәiи күрдәнки әз ђүлг,
Ә iәмиш мичарү күiбәндлүiә зүлг.
2265
Иштоhлу суi докә мәiилhoi сәкиш,
Оворә нә муно човонhoi iәкиш.
2266
Бәдә руi вәкүрдә әз хәiонәткор,
Шәђмәлә нә дәшән ә тән биђәнкор.
2267
Чумhорә бәсдәнки әз тубоi вошку,
Әхири кәлмәiтүш әз ХУДО бошку.
2268
Нәштәрлү дорәнки боләi дәсбушәш,
ХУДОi hәгг зу мәнү шәләi хәспушәш.
2269
Сиiә шәр рихдәнки әз зиhим сәрү,
Чәнкәсурән бәдиш ә гур имбәрү.
2270
Сүрхәлү бисдокәш гәнәтhoi пари,
Әз нијәт дур бошку мәрдү-мәзари.

2271
Богбонə тə күрдə борлүіə шорһош,
Əз гəдəр зиіодтə биіо бу дорһош.
2272
Зомонə нисдикəш ə сəіəг хош тү,
Əз виђдəі əн сабур ирог мəбош тү.
2273
Пəхүрə фикирһо тəітə лош зəрə,
Əз зинчир əн гури мəвокош сəрə.
2274
Зар-зари əн сүрхə чусдə əз сəдəф,
Рəђмбəри сип-сипи биіо бу чүн вəрф.
2275
Палутдор чəнгəдə бисдокəш мүђкəм,
Əз тичи əн əгүл митав хурдə дəм.
2276
Тəшнəлү рафданки əз ђилом хүшдə,
Нə дан ки, рүђəіүш ə гəриш нəхш дə.
2277
Əз мозол тəкəі ки, іə дугиш нисди,
Киснə чум бирəкор – іозугиш һисди.
2278
Дурəлов кəширə əз дəс пəшмуни,
Ə чикəі рушуми хəсд ниіо муни.
2279
Гəзəблү күрдикəш чүклə мəкəзə,
Ə һич кəс зəђəрə коф мүрүм мəзə.
2280
Ə тəһəр чурчурəк тəітə чур зəрəш,
Əз бинəі əн күкү зутə бур шəрəш.

2281
Хүшдәрә күшдикәш әз бим бигәдүр,
Нур чумтүш нибошу әкәр дикә хүр.
2282
Әгүлсүз – комолсүз буһо кәдәкә,
Ә вәђдәі хундәіи мәзән гәдәгә.
283
Ә гәриш гуншиһо, ә гәд мәћәләш,
Ә минчи лов мәсох хокистәр ћәләш.
2284
Әкәр нә воіисдкә дәр-бәдәр муну,
Бүзүркмәнд буһорәш шәр митәрсуну.
2285
Түндә руі вәкүрдә әз шир, әз пәләнк,
Ә сәр зәђифбәндһо мәшән һоволәнк.
2286
Бигәдүр һисдиһо әри һәр чоһил,
Әз бәбәш зиіоди һәібәі човоһил.
2287
Ә һәр чикә ләћ-ләћ буһо бом-були,
Һәм – гәрәвош, һәми – нүкәр, һәм – гули.
2288
Јә хәр ки, мухуру іүнчәрәш – чүіәш,
Тәпикһо микрору лап навад нүіәш.
2289
Лүкәһоі ән дорә чүтам шовунди,
Дорун дүл богбонәш һәчу ковунди.
2290
Ә сифро расикә кишәі әрәги,
Ә мәчлүс од имбу пишәі ләг-ләги.

2291
Хəбəрбəри нə сохдикə һич мəҺəл,
Рүгəн дүлтү əз пəшмуниш нибу Һəл.
2292
ВəҺшилугҺош амбарикə гəдəрсүз,
МүрүмҺошуш никирору гəбəрсүз.
2293
Лəлə, холу гəл бəбəрə зəрəки,
Јəтимхонəш диíə əрчү кəрəки?
2294
Ширинə коф кəí ə лəђə гəһəти,
Јə кифлəтəш зувун мүíлү ə бəди.
2295
Хункорлуíə ђəдəтҺорə нə шəндə,
Ə човониш митаí кирíə дəшəндə.
2296
Тов офторə Һисоб сохдə учузлу,
Торикирə тəђриф мəди гудузлу.
2297
Огојəти чикə күрдкəш ə дүл тү,
СəђəрҺорəш бул нə дүку əгүл тү.
2298
Ə вəђдəíү кəí ки чорə ни имбу,
Əз могбули дүлиш зутə пир имбу.
2299
МүђүчүзҺо əз тү ирог бирəнки,
Шор мүзүҺи рузə мəҺлү дирəнки.
2300
Куштəнхури нə дорушдкə ə тобу,
Чорəјəтиш диглə вози ниío бу.

2301
Ә гәриш сундугчәі гәдимлүіә хәлг,
Тироhоі Мишини дорәниhо бәрг.
2302
Әмонәт мундикәш зурбаіә имкон,
Ә точи ниваров ләђ-ләђә инсон.
2303
Әз күкү кәндәнки ә тәhәр киіов,
Хушбәхтиш пәсәво бочәђәт биіов.
2304
Тәшнәлү дирәнки бушә сәбәтәш,
Туршмәзә никүрүт хушә сифәтәш.
2305
Ә мәскән говрәhо тә шәндә hәндәг,
Кәләтә - сәрпуш сәр биіо бу әнчәг.
2306
Сүрхәлү hисдиhо сүмбүлә хуно,
Суррлүіә киіовhош чорәлү муно.
2307
Үкүзлүш, ђәсбәлүш әри бәрдә боч,
Гирмочиш-гәмчилиш ә күшдә мүђточ.
2308
Духдири дорәнки шүhрәтә-шонәш,
Хәләтсүз нинүшүт ә духдирхонәш.
2309
Мичәлү бирәіи сурр гувотчиhош,
Сәлигә дәчирә хүрдәвот чиhош.
2310
Бәгшләмиш сохдәткә түрә дү-сәбош,
Ә пишоі чум чәђмәт гирмизи мәбош.

2311
Ә дәб кӱрдә һәрбоі «почкә» шәндәрә,
Дир-зу нитаі хәндәі ловә шән зәрә.
2312
Әри һәр кор гәлхәндикә имид тӱ,
Әнчәг мичәі ән сабури – икид тӱ.
2313
Фирәһлӱіә дӱл нә дәкә ә синә,
Торлу миіни курундә руз чәтинә.
2314
Бәхшләмиши нә омокә әз дӱли,
Кусов кӱмӱр - һӱзӱм нибу әз кӱли.
2315
Догә хуно нӱшдәникәш ә сәр чәћт,
Мозолмәнди нивокошду ә дәр вәхт.
2316
Ә дустәвоз бисдорикә бирорлу,
Ә һәр рәћӱ шорлу имбу кирорлу.
2317
Әз нәчоги мӱшкӱлә руі вәкӱрдә,
Ә сәр зиндә хокә нибу дәкӱрдә.
2318
Тичә нәштәр дәбисдокәш ә дәс тӱ,
Боришмишә әћвол бошку ә сәс тӱ.
2319
Әз чумһоі тӱ ворихдәнки тәрс бәди,
Бугмәлӱіә бугозһорәш ләрз мәди.
2320
Шинохһорә кәі кофәлӱ кӱшдәни,
Тичә нәфслӱ әри хӱшдәш – дӱшмәни.

2321
Сүрхә чорә гисмәт нисдикә ә бәхт тү,
Әз чор тараф чумә мәнүт ә тәхт тү.
2322
Чапаламиш сохдә бәгдә ә вәрфи,
Имид дүлә говрә сохдә чү сәрфи?
2323
Дү-іәкирә вәнчирәнки дү һәівон,
Догуноглу парт мишәнү рүһәі кон.
2324
Рувәкиһо вәпичикә вәхтә-вәхт,
Сироіирә ә дәб мәки чәһтә-чәһт.
2325
Әз хушбәхти кәі ки, поіу чәмүсти,
Јә чордогәш сараі митав һәлүсти.
2326
Әз киіовһо чорәі дәрдә офдәнки,
Әз ләһәһо ниворуху коф тәнки.
2327
Расаі чолә назукикә гәдәрсүз,
Ә ковләіи нивадараі хәбәрсүз.
2328
Тәпикбәндлү вокундуткә дәр түрә,
Әгүлмәнди чәтин дору сәр түрә.
2329
Әри мүрүм вәмундәнки ә гәрди,
Әз гитиһо чорә офдәш іә дәрди.
2330
Ә һәрәлуг дәбисдокә іә садан,
Пишпонгули әнкүшдһорә шор нәдан.

2331
Томошә сохдикәш һозор бо әз дур,
Очилмиш ни имбу ә пишоі тү сурр.
2332
Ҝәрәклү һисдиһо хәбәрәтәрһо,
Нүвүстә нәс бирә ә сәр эн дәрһо.
2333
Јә сад бо әз гәрбол ҝирошдә вәђдә,
Ләгәмә дорәнүт ә нуму бәгдә.
2334
Миħилло хосдәнки ә ħүрмәтәвоз.
Кәлмәрә мукуіут ә мүһбәтәвоз.
2335
Ә сифроі эн шори, әз хүрдә-бәрдә,
Озкорәі сироіи ђәіб мүдү мәрдә.
2336
Әз товнәі ħүчәткор дарафда ә бәħс,
Хәхәіә сәр мәбош ә зир хәрәі мәħс.
2337
Тәђәриф дорикәш әз рачи вини,
Тичә чум нә бирә дурәш нивини.
.2338
Әритү һичикә һүндүриш – сариш,
Ә фурм савзифурух мәдәшән чариш.
2339
Әз товнәі хәләіиг ә лог мәбош тү,
Һәрдәнбир әз хүшдәш шүбһәлү бош тү.
2340
Әз дәстәі дананһо пиш бир вәђдә,
Һәчи тан хунәі тү ә рихдә дәг дә.

2341
Мәђлүмлү нә бирә ә шүһрәт киро,
Сәдиглү нимуну ә мүһләт чиро.
2342
Ћингинәі́ кирі́әрә зәрәнки зәнһо,
Ләрзиі́ә бизә-биз имбошу тәнһо.
2343
Әз зомон ән Одом, әз гуморхонә,
Јәкиш нә вәкүрди һүнәр ән шонә
2344
Әз хуби од киро бирәнки мәшһур,
Әз хов зу мәхүсү ә сәі́әг хәшхур.
2345
Бәдмозол вихдәнки сочкуі́ә гәтрә,
Ћәшданки ђәрс миі́ов әз пура бәдрә.
2346
Фикирлү поі́исдә ә һәндәвәр ләш,
Бәђзи бо хүшдәрәш ә имтоһон кәш.
2347
Иђтибор дү ђәрмәђ бисдокә хүрлү,
Әз бүкүр гуі́ нибу күшлүі́ә мүрлү.
2348
Ә гәд нур нә шушдкә ђәјнәһо тәнә,
Әз дур нибурбуну руі́ һәр і́әтәнә.
2349
Әз гәриш хун дамар хоһин бирәкор,
Зарбофлу нитанү һич вәхт дирә кор.
2350
Ә сараі́ пәтәкһо тә ђәсәл нүшдә,
Фитнәчи нипоі́у әз ђәмәл хүшдә.

2351
Бәдәрүħ тәкәі ки, ħәшош никүрү,
Тәнкә рәħ бирәнки пишош микүрү.
2352
Хүшкиіә лүкәрә бурранки әз дор,
Бүтүн бог, богбонлу, имбу овулдор.
2353
Сәħибhоі дуркунhо кәіки миләрзү,
Раста коф ән инсон ә сүрхиш мәрзү.
2354
Фәргү нисд нәзники, іә нобкә іоди,
Шикәстә фәгирә ә бод ниіо ди.
2355
Дүрүнчә тәкәі ки, хүрдәш митанү,
Чибкирә hәр іәтән күрдәш нитанү.
2356
Хүшкбәндә арзуhо кәі ки бор нидү,
Зәрдовә ранк руіу чумәш тор мидү.
2357
Хәчәләт хурдәкор әз күрдә бәди,
Ә чумhоі чәђмәтиш ни имбу вәди.
2358
Ә гәд хәлг ловикә биоди әлчәг,
Фурсбәндлү кәшдәіүш зиіоди әнчәг.
2359
Тәлħә коф кәсhорә дәшәндә ә куш,
Чәфорәш митани вәдәшәндә буш.
2360
Сәгүзлү чавусдә тикәі кобобә,
Гургутлу мәнчини сикәі hәр тобә.

2361
Ә дәс тү фүрсәтһо офдорә сәђәт,
Сәләмә ни имбу соф норә сә гәт.
2362
Рәһәти сохдәнкиш шүгәмпәрәзһо,
Ә һүлчәг домундә дәђәм чәрәзһо.
2363
Ә чивәі зәһәрһо чарусткә һәр рәһ,
Фәткәрәш мәкүрү әз дустә һәрмәһ.
2364
Хүшдәрә ә һүрмәт нә расундәкор,
Согирәш митанү вәрасундә ђор.
2365
Әрковун һисдикәш ђәзизә хәләф,
Әз киіов зәһәри ниіо бу тәләф.
2366
Чинәдун ән хуруз бирәнки бимбуш,
Ә гәриш ән кәркһо нитав кәшдә хуш.
2367
Мәләкһо воіисдкәш дачару ә сәр,
Данандаі арифһо ничару ә нәр.
2368
Сәр дүлә пачундкә кутә іараітүш,
Пәс нибу - ә хори зутә дараітүш.
2369
Ә һүлг нә расирә һәлә дәс бәди,
Чүн бушә іә гәзгу кәлә сәс мәди.
2370
Дорә вәхт ән ХУДО тәітә бирә һәл,
Нәхурә-нәбәрә мәмун һич мәһәл.

2371
Нәсдакә поіундә пишоі дүшмәрәш,
Ә әсир мәчарун пишәі хүшдәрәш.
2372
Гәтугә сип-сиіә куфдикә һ̆әрмәһ̆,
Һич вәдиш нә бошку диіә ә сәр рәһ̆.
2373
Никирә нә дирә әз кор-бор вәчи,
Зәђифә һ̆әрмәһ̆ә дошдәкор әчи?
2374
Вәркәвуш сохдәкор гәд хунәі кәсә,
Хүрбәндлү мүшүнү бәдмунәі сәсә.
2375
Әз лүһ̆үф нәчоги мат бирә вәђдә,
Боләрә дирәіиш ә һ̆үкүм һәгг дә.
2376
Әнкүшдлү шумордә кәмә хубирә,
Ә һ̆әрмәһ̆ туш мәсох нәмә губирә.
2377
Вәчәвунд дәсһорә гәзәблү хундә,
Ә хүшдәш ни имбу ђәзоблү мундә.
2378
Гәнәтлү пар зәрә әз шори чоги,
Јә чүпиш ниіили әз вори соги.
2379
Чүкә-чүк мундәнки әз дәс хосиіәт,
Јә догиш ниләрзү әз сәс босиіәт.
2380
Тәпикә зәрәнки ә дәдәі ђәіил,
Ә сәртү бәднумә іә одәш вәіил.

2381
Ќирисдә нәсдакә әз ћолотсүзи,
Гирмизи нибоши әз ћоловсүзи.
2382
Дәрдәчәр-дәрдәчәр чумә бәсдәкор,
Говрәрә ә хүшдә нәс дәбәсдә шор.
2383
Кирә ки, әз тәрсһо ћолиш нимуну,
Ә тәһәр ән говрә лолиш мимуну.
2384
Ичкилү пусундә дугиһоі түрә,
Ә хори моксуни гугиһоі түрә.
2385
Шикәсти вәкүрдкә әкәр іә поі тү,
Әнчәг ки, зән хунә миіов ә һоі тү.
2386
Мүһбәтлү фәм сохдә әз руі пәнчәрә,
Зутәлү ә хинә мини пәнчәрә.
2387
Нухоруш хурдәнки ә ләзәтәвоз,
Огуіә руі мәди ә мәсәбовоз.
2388
Руз-бәруз кирощдкә зимусту тәһәр,
Сәс-сүмүк ни имбу әз бустуі һәдәр.
2889
Тәмаруз вараcдкә ширинә ђүмүр,
Ә овул ни нүшү бидинә бүкүр.
2890
Ә гәдәр һичикә гобилиіәт тү,
Әз чум ирог имбу тоби ниіәт тү.

2391
Әз пәрдү ә чубуг чарусдәкорһо,
Мәћ нидү ә сәіәг зарустәкорһо.
2392
Вәрфә ћол зимусту бирәнки чәтин,
«Ләзкинкә»і чикидә ки вәчәст ә тин?
2393
Ҟүзәштһо думонлу биіов-нәбиіов,
Руі очуг дирәнки шолумиш миіов.
2394
Әкәнәр нисдикә дуст тү, тониш тү,
Ә сифәт кәләтә тик мәдәниш тү.
2395
Һәркоі ки, әз гирог саташ нивинү,
Хүшдәрә доруһо садаш мивинү.
2396
Тә кәі ки, ә иштоһ зәћми ниіо бу,
Әз соіәі ән хүшдәш пәћни биіо бу.
2397
Дәрмурә рихдәнки ә тәһәр ән дәг,
Кәлмәрә тәлћ сохдә ђовуни әнчәг?
2398
Овондбәнд бисдокә мозолә бәхтү,
Чәннәтмәнд микрору ћололә вәхтү.
2399
Оворә - сәркәрдә бошуһо човон,
Јә бәдә микроби ә ләшәі зомон.
2400
Нумһошу гәргүшлү бирәниһо лов,
Әіәки ухшәрүт чүн іә капли ов.

2401
Ҹозор чүр хәбәрһо әри соф бирә,
Сәвкәндә тоі гәрбол нибу куфдирә.
2402
Бәҹәмлү нүшдәікә ә чикәі хүшдә,
Шүбҹәлү нибоши әз мичәі күшдә
2403
Ә пишоі чум ХУДО тә бирә хошку,
Сәдиги Овроһом ә точ вәбошку.
2404
Гузирә тик күрдкә ә фурм ҹәчәіи,
Әз ҹовур зиіодтә ҹәрмәҹ әчәіи?
2405
Әз чәннәт эн ХУДО тә күрдә хәбәр,
Шәрәфә әз дәрә ә гуг дог вәбәр.
2406
Әз гәдәр зиіодтә әгүлмәндә хәр,
Точирә нивәнү ә күлбәндә сәр.
2407
Әз доҹор дарафдкә ә гәриш эн хов,
Ҹәлүсти митанү дүлиш бирә лов.
2408
Гәрәнтү бирикә үшүгһо чумиш,
Јарашуг нивүнү диіә гүчүмиш.
2409
Әз ҹүрмәт офдокә мәђлүм ошколәш,
Әз ҹүлгү ниворов тухә озкорәш.
2410
Гувот гул нә мундкә әри чәнк күшмә,
Әз куллә бәд имбу коф-кәләч дүшмә.

2411
Јә хүшкә тәхтәрәш фәрлү нә рундә,
Балкона нитани рач варавундә.
2412
Руі сипи бирәнки ә пишоі эн хәлг,
Винирә корһоіуш митав дорә бәрг.
2413
Руі-бәруі поіисдә ә пәләнкәвоз,
Зарафат нисохут ә һәнәкәвоз.
2414
Кук-духдәр нә дикә руі бурбуниһо,
Һәлүсти чар имбу суі дуркуниһо.
2415
Ә сәр поі вәхүшдә нә кәшдкә инсон,
Ә нәфәс кәширәш нирасү имкон.
2416
Гәтрәлү поіисдкәш садан ә сәр тү,
Нум сабур ХУДОрә ә шон вәбәр тү.
2417
Дилибоч нисдикә әри кәлә кор,
Бәрәкәт хүрдәрә кәнәш һәлә дор.
2418
Ә пәсәі эн хәіриш һич нә вәхүшдә,
Мүђүчүз нивину әз сәри хүшдә.
2419
Ә сәіәг буі күрдә лүкиіә хоіә,
Гәзончә ніору чүкиіә моіә.
2420
Дү ђәрмәђ әіәки омокә кәләк,
Гәзончә мухуру, мүфтә, іә фәләк.

2421
Нəсдакə вəкүрдə пишоі гəзəбə,
Һə кəнəш гип-гəриш мəсох мəсəбə.
2422
Ә зир поі вошшикə дирəнки нунə,
Һəшданки, ə говрə донори чунə.
2423
Ә пишоі чум ХУДО гудузи сохдə,
Зиндəіə - мүрдəрə митани хосдə.
2424
Әз гилиг күрдикəш надана əкəр,
Һə кəнəш лүгəі нун мофу əз сəђəр.
2425
Әз имкон соіиги, ə чиб дарафда,
Һə іə бо əз инфаркт гурбу ки рафда?
2426
Шонирə хок сохдə ə дур – буруһош,
Рүхшəнбəнд нихəндү обур доруһош.
2427
Әз мичəі іə түндə ћəлəчикəри,
Бир-нəбир кифлəтəш ə ћоч мибəри.
2428
Ә дəріоһ фикирһо батмиш бирəкор,
Ә вəђдəі сокитиш чəшмиш дирə кор.
2429
Вəтəнə əз дүли гимəт нə дорə,
Әз дəстү ниворов нə хəір, нə чорə.
2430
Бугоног бирəнкиш кəрми іə рузкор,
Һə кəнəш рəћмə дүл нəрмирə дуз дор.

2431
Чорәрә бурранки нәћслү бирәкор,
Ә чикәі тиріохиш мәћслү дирә кор.
2432
Рүћлүіә нәшумо кәшикә дәрдә,
И іүкә ә чәннәт һич нибу бәрдә.
2433
Әз сифәт ән руіу нә рихдкә шори,
Гуногһош гуі имбу ә фурм ворвори.
2434
Бор – бәһәр чирәнки әз һәдәі дузиш,
Ә сәс дүл куш вәни ә бәдә рузиш.
2435
Гәзәблү поіисдә ә сәрһәд тини,
Сәр кәсә дорд дорәш іә бәдбәхтини.
2436
Ә гәтрә рафданки әз зәћмоі ән шәр,
Ә бәди мадаров гәриш бирәі сәр.
2437
Нәбәләд-нәбәләд әз рәћ рафдакор,
Ә мәнзил нитану вәдарафда шор.
2438
Ә кәлә, ә чүклә әри сәр зәрәш,
Ә гуіуг мәчарун хүрдә дәрзәрәш.
2439
Ҝәрәклү нисдикә кор сохдәі ән сәр,
Әгүлиш буррара мәдәбәр әз дәр.
2440
Рузә шәв сохдикәш ә чүл-биіобу,
Һә кәнәш болуш сәр әз сәнг ниіо бу.

2441
Чəђмəтəш ћүрмəтлү виникə чум тү,
Хубə коф мəђниhош имбошу нум тү.
2442
Нəсдакə кəрдундə чəђмəт ə дəсhош,
Парс күрдə нə тəћсо гисмəт iə кəсhош.
2443
Ə iə нəсил чарусдəнки тумhоiүш,
Ҝузкилүiə овhо имбу чумhоiүш.
2444
Ə гисмəт дəрикə сəбəћи рузhо,
Ə пишо мəдиров тəмəћи дузhо.
2445
Əз ночоги вəкүрдикə тəрс пəлүш,
Бил чумhоiү фурс нəдүку гəсдəлүш.
2446
Имбисдокə зиiод сохдə ђүмүрə,
Лап ə сүрхиш мичарундут күмүрə.
2447
Ə бог-богчəi əн əшг-мүрбəт күл бирə,
Ћич вəхт нитаi богбонлүiə дүл дирə.
2448
Əз хəiолу нəс рафдакə пəсəвош,
Чү мисоху ə лоллүiə сəсəвош?
2449
Ə гəтрəhоi ворворийhо вомундə,
Ə чор дувор нибу дустог домундə.
2450
Гурбучəлү сəс дорəнки ə чару,
Думдумалү ə сəр зəниш мачарү.

2451
Ә сәр вәлк нүшүһо нәмирә хуно,
Зир чумһоі хосдәкор гәми нә муно.
2452
Сад чиро әлчиһо оморә вәђдә,
Әнчәг іә тәклӕрә вичирә бәгдә.
2453
Ә дүлтү дәриһо васал чүл-чәмән,
Зиндәкун үлүки әри күл Вәтән.
2454
Нәмәрдә гучундә ә шүгәм сари,
Чү хуб ки, ә дүніо мәрдһош амбари.
2455
Сәрбәрәћ сугдәіә Вәтәнә дирә,
Хилоскор ән хәлгиш митанү бирә.
2456
Зән-шүвәр зиһисдкә әіәки гушә,
Ќәрмә ош митанүт һәр тикәі нушә.
2457
Ворвори догитмиш сохдкә муі сәрә,
Ә мәнкиш нитани бәһәм руі зәрә.
2458
Әбәди зүһүһо офто мәбош тү,
Ә ћоләт мүрүіә бофтә дәбош тү.
2459
Күч бирә рузирә нә танусткә хәлг,
Јогин ки, әз мүрдәш зутә бирәі гәрг.
2460
Ә чүл-чәмән кәі ки, іорлү микәшдүт,
Ә чиб іәхән күл донорә никәшдүт.

2461
Чугулбәнд расара ә бугоз бәсдә,
Әхирдә ә хүшдәш мисоху гәсдә.
2462
Ночогһо тә хундә - «кәсмә шикәстә»,
Нимуну нә овоз, нә сәс – шикәстә.
2463
Дүләдәрд күрдәнки ә вәхт нәкуми,
Сәнгәлү мофдони әз тәхт ән нуми.
2464
Лүчүһоі ән шолә бофдә-бофдә тү,
Сүрхә бәл ХУДОрәш митаі офдә тү.
2465
Силләһоі ђочизәш парт-парт дирәіи,
Ә хүшдә домундәш - әз мат бирәіи.
2466
Кәширә нәфәсә кәі зәђиф мидүт,
Хиловә кор-борә тәђәриф нидүт.
2467
Соворә іә вәчә тә вәдәшәндә,
Хоіәрә лүкүлүш митани шәндә.
2468
Ә пишоі ђониһо ђоширлү чәсдә,
Әз шори пар зәрә, нибу вәчәсдә.
2469
Коф-кәләч кәсһорә вәчирәкорһо,
Ә мирод нирасү әз пучә шорһо.
2470
Сүрхиіә палтара вәкәндә әз тән,
Түш іәки имбоши ә гәд һәр іәтән.

2471
Сип-сиіə муіhорə зəрəнки хинə,
Ə хүшдə туш миіни ђəінəhоі чинə.
2472
Хəчəлəт хурдəнки ə пишоі сурку,
Сад болə мивини əз пишəј дурку.
2473
Əз сиіəh əн ђəсму рүħə парундə,
Шəвhорə ə рузhо нибу чарундə.
2474
Ə гəриш əн дəріоh лолə чəђ кутум,
Ħич мəħəл никуіу: «Əз поіhош кутум.»
2475
Ə гəриш вишəhо ə фурм сүмүргуш,
Инсон нијо муну пучə ђүмүрбуш.
2476
Тазадан вəхсундə ħиллəі чəнчəлə,
Шарпа-шарп низəнүт силлəі пəнчəрə.
2477
Руз-бəрузлу вокошдəнки пəсəво,
Чар низəнүт ə лол бирə сəсəво.
2478
Əз дуст-тониш ħəл бирəнки омуну,
Шəђмəлəлү сухдə-сухдə мумуну.
2479
Ə бəди кəс хəндүстикə іə болəш,
Хүшдəни тү миіофдони ə болəш.
2480
Əз сəħəри вəхүшдəмунд зу əз хов,
Хəндə вошəн həм ə чумhо, həм ə лов.

2481
Ҝирошдә рузhорә чарундә сәр коф,
Гургушун ћәл мәсох ә hәндәвәр ноф.
2482
Јә фоíдә нә докә сәрраста нишон,
Әз кәллә мофдону hәм гәíгу, hәм шон.
2483
Сәрчирә тичәлү нә вичирәкор,
Ћомори руí мурав әз кичиíә кор.
2484
Оворә кәшдәнки ә фурм сәрсәри,
ћисоб сох, ә дәстәí hозор шәр дәри.
2485
Ә гәриш ән Нимаз сәрнуш бирәкор,
Јә әнчәг ХУДОлу митав дирә кор.
2486
Ә чәлә офдокәш әкәр сәрhәдчи,
Әри Вәтән хүшдә ниíо бу бәдчи.
2487
Бәдбәхти бәдикә дәр субоíирәш,
Ћич мәћәл мәдәки сәр тубоíирәш.
2488
Ҝирорә вәкүрдә ә ћәвәсәвоз,
Мәлћәмә мокоши ә нәфәсәвоз.
2489
Сәр чумә рушумбәнд хосдәнки инсон,
Саламат мокошду әз тәнки зиндон.
2490
Бәhәрhоí арзурә тәјтә вәкүрдә,
Винирә зәвәро нитанү күрдә.

2491
Пәћәни бисдокәш іә кәмләі әз іод,
Ћә кәнәш хунәіү имбошу бәрбод.
2492
Ә ҹикәі нимәшәв оморәнки мәнк,
Ә хосдәі дүләвоз чү ђоси, чү ҹәнк.
2493
Јә хүшкә чүп нә мундәнки әз шону,
Хушә рузһо әз зувуниш мофдону.
2494
Ә гәмәвоз вәћш бирәікә тү әз хов,
Нум ХУДОрә һозор бо кәш ә сәр лов.
2495
Аташ мүһбәт дарафданки ә гәд чун,
Јә мисголлә чорәш нибу ә бәдмун.
2496
Ҝировундә сүрхә рузһоі ҹовони;
Ә тоорих вәмунуһо – зомони.
2497
Ә бәш доћор кәі әз һүлиш ћол нибу,
Әз оһ кәшһо рүгән дүлиш ћәл мибу.
2498
Ҹузлаһоі базурә гәбәрлү дирә,
Әз сурр әшг митани хәбәрлү бирә.
2499
Әз күкү тә фәсил васал парусдә,
Јә мәһиш митанү ә сал чарусдә.
2500
Зувун севкилирәш нә варасирә,
Ә мәтләб зутәтәш нибу расирә.

2501
Вәрфhоí гугhо ворихдәнкиш ћәл-бәћәл,
Дог дәрәсүз нитав бирәш hич мәћәл.
2502
Дүл дәдәíә воíисдәнки hә хош дү,
Рафда рәћә бил пәсәвош вокощду.
2503
Шоботә руз Сифир вәкә ә кишә,
Дугмәí íәхән әз сүрх имбу hәмишә.
2504
Әз руí чуму парустикә мич шори,
Ки мукуíу: "Фәләк кучә тич дори?"
2505
Пәрдәhоí ђәсмурә зәрәнки сәнчәг,
Әшглүíә асдара мусуху әнчәг.
2506
Чат зәрәнки әз сүркәhоí ән воíку,
Дәрдhоí ђилом ә зувунтүш нәíовку.
2507
Зувунлу кор-борә кәí митав бофдә,
Сәвкәндhо сал-бәсал од нитав офдә.
2508
Ә ләђә-бәләђә офдокә нун тү,
Әз зүhун визориш имбошу чун тү.
2509
Чару зәкәш сәр сифрорә чикәрәк,
Гәhри бирәј инчимиши чү кәрәк?
2510
Ә тики вәрикә ђәләм Вәтән тү,
Ковләји рүћ мүдү ә шорә шән тү.

2511
Мәлḩәмә нә чусдә гүчәгүч іара,
Ә пишоі ән мүрүм чогәгуч мара.
2512
Тәкәі ки, мүhбәтә сур хундәш нитав,
Хосдәкор хүшдәрә вурхундәш митав.
2513
Дүшмәhо вәнкәсдкәш ә миклә hәндәг,
Әшгә чум іә түрә микәшдү әнчәг.
2514
Рачалү омокә духдәр ә хош тү,
Дү кәлмә коф сохдә, чиро мәбош тү.
2515
Чомогә - автамат чубони дирә,
Ḩәр мәрдиш чүн іә полк митанү бирә.
2516
Тәмизә дүлочуг hисдкә севкили,
Басарат ән бәхтиш ни имбу гили.
2517
Сәḩибсүз мундәнки ә сәіәг сәкиш,
Хушә руз нә дирә нә миро іәкиш.
2518
Бинәлү дирәнки точә ḩәсүләш,
Инчимиш нисохут рачә ḩәрүсәш.
2519
Мүшкилиш бисдокә чәтинә корhо,
Ә пишоі бәдḩәсүл мәмун әз шорhо.
2520
Сәрини дирәнки сифирә дүлhош,
Шовунлу мәчәіү сүрхиіә күлhош.

2521
Хунхурлүрә ђоси сохдꝁә сәс шәниш,
Чүн Нәсими кәндә миíов пуст тәниш.
2522
Ꝁузәтлүíә гәрор нисдꝁә дүл түрәш,
Хокистәрлɣ томом мәсох күл түрәш.
2523
Вәрфhoí догhо бирәниꝁәш сад бо ħәл,
Ꝁүл гутинә ниíо паҷү hич мәħәл.
2524
Руí íорә томошә нә сохдә вәђдә,
Тәмаруз хостәíи бәꝁәм ә hәгг дә?
2525
Гәләтиhо овурдәнки биоди,
Танусдәíи хүшдәнитүш íә оди.
2526
Әз тари ҷарундә офтоíи бәхтәш,
Ләзәтлү мусуху хүшк буhо тәхтәш.
2527
Танусдәнки íә ħәмоли, íә гоги,
Әлогәрә бурраꝁориш нәчоги.
2528
Кәíки тур ҷәђирәш гурзум ә шәр до,
Ә ковлә бирәнкиш фурсу мәꝁәрдо.
2528
Хәндәí ђүмүр тәíтә вәри ә ловтү,
Хисирәнкиш ХУДО бошку ә ховтү.
2530
Биинсоф-биинсоф тәрсундәꝁорhош,
ХУДОлу нитанү вәрзундә корhош.

2531
Тә іә моч вәкүрдә әз гутинәі іор,
Шикоіәт нә бошку әз бидинәі ђор.
2532
Сүрхәлү пур сохдә мүшүк чәітәнә,
Әз мүрүм нипоіни чүк-чүк сәр-тәнә.
2533
Биђовун варафда ә гичәі чәнчәл,
Үшүгә корһоітү нә бошку әнкәл.
2534
Јүргәлү бисдокәш сиіә шәритү,
Хүшдәрә ХУДОлү биіо бәри тү.
2535
Хокисдәр бирәнки ћүрмәт әлчәгһо,
Сүрхә бәхт нивүнү гисмәт ләгләгһо.
2536
Ә микләі чәтини дирә ћовурә,
Ә хәндәі хушбәхти вошән ловурә.
2537
Тә нәшдәр пәнчәрә мүћкәм нә зәрә,
Дүшмәрә нитани ә хок дәзәрә.
2538
Вәтәнә хосдәкор бисдокә һәммә,
Ҝә кәсиш никуіу: - Дәріоһи гәм мә!
2539
Ә дүшмәі іодәвоз әри чәнк бәрдә,
Гисмәтә мәхун ки. ә битәнк шәр дә.
2540
Ћәр кофә зу рәћо дорә әз ләђә,
Бәгдә кузәт мәсох чорә әз бәђә.

2541
Мич зәһмәт нәдәкә ә кон ән дүлтү,
Ә хирмон бул нибу һич вәхт тәхүл тү.
2542
Әкәр бисдорикә гәним ән дуст тү,
Хәтокор мүзүһү ә гәриш пусттү.
2543
Хүшдәрә бәрдикәш оголү, бәклү,
Ә хори нәс мундә дог дәкәнәклү.
2544
Әгүлә бәрдәнки ризлүіә хунһо,
Ә чәннәт нидаров бизлүіә чунһо.
2545
Мурдара корһорә шәлә зәрәкор,
Ликимлү хүрд имбу әз һәр шәрә кор.
2546
Чүкә-чүк сохдикәш әри од бирә,
Әз нәдан нитани іә эвлод дирә.
2547
Ковләіи хосдәкор әри хок Вәтән,
Палтар салдатирә мокуну ә тән.
2548
Ә шорә мәчлүсһош гәзәблү нүшдә,
Мәстиһоі ән кәіфә ни имбу күшдә.
2549
Дәрдәчәр-дәрдәчәр рүгән рихдәкор,
Гурлүіә говрәрәш митав вихдә шор.
2550
Ширлү нә ђәсәллү һисдиһо хори,
Ковләіи нә динчи әрчү нә дори?

2551
Ә хунтү нә дәкә хәрәби сохдә,
Хүшдәрәш митани һәрәбир хосдә.
2552
Әз гәдәр зиіодтә нумә фушәндә,
Ә кәм-кәс ни имбу дүмә вошәндә.
2553
Әз ХУДОі Овроһом нә тәрсирәкор;
Коф шини: «Чумһорә әри һәрси дор!»
2554
Ә гәрбол нивәнүт тәмизбәнд сура,
Норә рәһ ХУДОрә һәзизбәнд бура.
2555
Әлчәгә әз іонтү тәітә рәдд сохдә,
Тә мүрдәш митанү әнчәг бәд хосдә.
2556
Тиб-талан дирәнки һисди-нисдирә,
Ки митав зүһүсдә сади бисдирә?
2557
Хәләіиг іә үлкә бисдокә уіог,
Јә мүргиш низәнү зурбалүіә дог.
2558
Мүшдлүіә гопозә вәкүрдәкорһо,
Оголү, бәкәлү нәс күрдә корһо.
2559
Гизмишә садана әз чум норәкор,
Ухшәри, - ә хүшдә һүчум дорәкор.
2560
Ә һәлгә дәіишдкә ән хубә дустә,
Чәннәтә нитанү әз тубә чустә.

2561
Гэзэбэ рихдэнки э хүшдэн – хүшдэ,
Додhоiу кэм нибу нүшдэ-вэхүшдэ.
2562
Разилуг винирэ эз ХУДОi Миши,
Нуборэ мэкири эз Тироi Киши.
2563
ХУДОлү вэħш бирэ hэр сэбэħмундэ,
Тирорэ митани эз тэмэħ хундэ.
2564
Шор бирэ воiисдкэ түрэ тэ эхир,
Јодhорэ тоi мэсох hич вэхт э нэхир.
2565
Рэħэти нэ дирэ чэндэк одоми,
Хүшдэрэ имбэрү э фурмэi хоми.
2566
Э пэсэ-пишоi тү пурикэ садан,
Хүшдэрэ hич мэħэл бүзүркэ нэ дан.
2567
Элчэги тэкэi ки, э тики ниiов,
Чүк-чүкиш э тэhэр нүк-нүки миiов.
2568
Хунэрич дирэiи эз бэди hэлгэ,
Э чикэi хубиhош зулм мэди хэлгэ.
2569
Эз сэхтэ кэрмиhо руi чарундэкор,
Эз чилит митавми суi парундэ шор?
2570
Дог сүрхи hисдикэш залумэ iодэ,
Тоорих нидору бэднумэ одэ.

2571
Сәдигә инсонһо кура бирәнки,
Ә Нимаз һич нибу тәнки нә чәнки.
2572
Ә ворһо, дәвләтһо тәітә расирә,
Әз богчәі дүл хүшдә ки вамасирә?
2573
Рәħәти нә бирә ә динчи киро,
Әз рәħиш мумуну ә минчи Тиро.
2574
Аташа палундә әз дорун чумһо,
Сифәтә чүх мәди әз ђор бәднумһо.
2575
Ә чикәі вонорә шәләі һәр кәсә,
Јә вәхтиш ә зир хун мәки сәр дәсә.
2576
Ә гәриш ħовурһо, әз рури-бури,
Базурәш һич нәбу дурри әз зури.
2577
Зәвәрһоі һүндүрә әри воіистә,
Сүлмәсүз кәрәки ә тик поіисдә.
2578
Әз дорһој ән сибиш тә бәһәр чирә,
Гәјгурәш кәрәки әз сәђәр дирә.
2579
Сифирә вонорә ә гичог – кишә,
Јә дүләш хүрд мәсох ә сәіәг шишә.
2580
Хәчәләт хурдәнки ә пишоі ән іор,
Әз чумһо офдорә, нә мир чүн әгіор.

2581
Кәі́ ки, тәбиәтә гәддарү мибу,
Тәрсhорәш, ләрзhорәш гәдәрү нибу.
2582
Әз бәбә нә дәдәі́ хуши вәкүрдә,
Һәр куку хүшдәрә і́ә киши күрдә.
2583
Синәсов бисдокә зәнгәблә әкәр,
Һәр ђәрүс дод мидү - ә дәђәм шәкәр.
2584
Ќәрдәнә гир күрдә, тә садбо хоштү,
Гәрхундә нифриhо бил нә вокошдү.
2585
Ә і́ә болуш сәр нә нокә зән-шүвәр,
Зиндәкуни нә сүрх имбу, нә күвhәр.
2586
Бәдбиђисоб вадарафдкә әз ђәрә,
Әз гуг кәллә сәнглү мурав ә дәрә.
2587
Ләзәт мугом кәі́ әри чун hәрчүни,
Кар буhорә, овоз ошуг әрчүни?
2588
Воруш хәјри рихдә-рихдә ә сәртү,
Бул бәhәриш тиі́и имбу ә дәр тү.
2589
Сәрвәтлү бирәнки ов никәрәhо,
Гурзумhош мәбүрчү ә гәд кәрәhо.
2590
Кәі́ русмуі́ космосиш ә дәрзә ниі́ов,
Дођорhо нә догhош ә ләрзә миі́ов.

2591
Әз чүлкһоі сәр-тәни мундкә бирази,
Никуіут: «Ә ћамум нә ов, нә тази.»
2592
Һозор бо рүхшәнди сохдикәш ә хәр,
Чәтин ки іә һимәш офдону ә сәр.
2593
Јәново бисдокәш, кофә нә бурра,
Зинчирә нәс бирә расалү дурра.
2594
Ҹигирлү бисдокәш ә тәһәр гүчүм,
Күмүрлү мусуху гәчорһоі һүзүм.
2595
Ә зир гәрги кәрми тә овә хурдә,
Һәшданки митани ә кәфән гур дә.
2596
Туборә вәкүрдә әз күлсәбәћи,
Офторә кузәт сох әз дүл тәмәћи.
2597
Јәхәнһоі синәрә әри зарундә,
Сүрхә әз зир хори имбу парундә.
2598
Гәрболлу нә бирә мәћтәл тәбиәт,
Һәчи гүч нибисдо ђәмәлһо һәлбәт.
2599
Кәрмиіә үшүгә нидокә офто,
Ә чәндәк эн хориш бәіә миіофдо.
2600
Саламат мундикә әз кәлә тубо,
Һозор бош имид дор ә рәћми ХУДО!

2601
Зурбалүү офдокә ә дәс мәлкомут,
Ним-ноhог хинәрәш нисохут ковут.
2602
Кәләтә нә нүшдкә ә гәриш шори,
Һәшданки пәсәво чәрх мурав хори.
2603
Әз әвлодhо дүлтү нисдкә динчәлү,
Соворәлү микириси хинчәлү.
2604
Һозор чүр коф дарафдәнки ә куштү,
Сугдәлү вич - коми омо ә хуштү.
2605
Рури-бури тә сәр дүлә сохдә ћәл,
Ләрзирә гул ниіо боши hич мәћәл.
2606
Әз дорун дүл кәширикәш гәмә ох,
Дүруіәрә чүн сәк кучәш фәм мәсох.
2607
Чүн хорәhо вихдәникә хорушhо,
Әгүл сәрә бил нә бәрү хомушhо.
2608
Бир-нәбирә кәі ки, томом вор дори,
Хүшдән түрәш митав бәрдә ворвори.
2609
Јә боікәш әз дәдәі бисдокә инсон,
Бәлкәш әри хуби миіофу имкон.
2610
Чузләі түрә тә вәкүрдә hәрдовлуш,
Бовор мәсох нә уіоглуш, нә ховлуш.

2611
Һә шәклү мундикәш әз дәс дүлочуг,
Нишонә ни имбу әз мүшкүл іә дуг.
2612
Әнчәг әри хуби ә суррһо дәбош,
Хунә вәчарундә, гүсурлу мәбош.
2613
Јәкиләі ә гәдү нә дәрикә соф,
Киһорә кәрәки һозор пучә коф?
2614
Нүвүсдә кофһоітү омокә ә хош,
Тәђрифһо ә сәртү имбошу шобош.
2615
Ә ХУДО, ә Тиро бовор нә сохдә,
Дурә рәћ чәннәтә һомор ки хосдә?
2616
Ә һүнәрбәнд әри лоіиг вәрзирә,
Һич вәхт нибу ә фурм іозуг ләрзирә.
2617
Чун согирә әз һәрчү кор пәс дирә,
Нә хисирә, дүлиш рәћәт нәс бирә.
2618
Әки шүвәр, шәвлү-рузлу виз дорә,
Хүрдә-хүрдә чунә нибу висторә.
2619
Һүндүрирә әри бивәхт сар дирә,
Әз бурчинә кушиш митав кар бирә.
2620
Хостәіи тәітә ки, рәћ сузов дирә,
Бәһәр дор әшглүһо тәлћ нитав бирә.

2621
Бәбәлү-дәдәі́лү зүһүсдҝә ђәі́ил,
Ә воjәj хушбәхтиш имбошу мәі́ил.
2622
Сал-бәсал синәмиш сохдиҝәш і́орә,
Сүрхлүбәнд һәмишә митав тов дорә.
2623
Ә холчә суі́ зәҝәш әҝәр сәрмәшуг,
Ҝүлһосүз чүл-чәмән нидү і́арашуг.
2624
Руз-бәруз нәсдаҝә хурдә ҝәрмә ош,
Ә динчә лүгәі́ нун һич вәхт шәр мәбош.
2625
Түндә әшг дүлүрә сохдиҝә і́ихмиш,
Ә і́онтү бирәнкиш имбу дорихмиш.
2626
Боворим бисдоҝә ә кәлмәһоі́ і́ор,
Бор-бәһәр мичини әз кошдәі́һо дор.
2627
Гәнәтлү пар зәҝә гувотлүі́ә гул,
Ћүнәрлү имбоши ә ҹәннәт гәбул.
2628
Чәхә сәр дүшмәрә әри дәҝүрдә,
Ћоворә ни имбу хәри вәҝүрдә.
2629
Мәсләћәт сохдәнки ә сәррафавоз,
Сүрхәлү мәћ нидүт ә зәррафавоз.
2630
Годолу мундиҝә ә зәнтүрәвоз,
Балаһош шор имбу ә шәнтүрәвоз.

2631
Ҹовонә нәсдакә овурдә ә рәħ,
Дог сүрхи кәшф нибу әз воіәі тәмәħ..
2632
Әз хүшдән эн хүшдә тәрсирә бәгдә,
Јогин, ә шүгәмү іә новур бәг дә.
2633
Әнкүлә бофдәнки ә добог – тиріох,
Хурдә чи сәбәħә әз гәімог шир сох.
2634
Пәрвонә сухдәнки әз ħәсрәт шәђәм,
Нишонәш ни муну әз ħәзмәст јә кәм.
2635
Локоhоі хунирә күрдкә зир поіуш,
Әз ђәінә мәдиров хурдә ширhоіуш.
2636
Әз гәлпә вәкүрдәі зобунә садан,
Хәҹәләт хурдәрә hич уҹуз нә тан.
2637
Әз фикир парундә тохә-тох зәħмә,
Инҹимиш бирәнкиш вир мәсох рәħмә.
2638
Имидә нә бәсдә ә сәбәħи руз,
Зу тәләф имбоши әз дәс hәр гудуз.
2639
Әз хотур киснәіи иштоh вәбәрдә,
Чү бисдо ни имбу ә ләђә бәрдә.
2640
Имисал гәм хурдә әз дәрд эн пирор,
Әз гиірәт мәрдіәти әз hәд мәкирор.

2641
Үшүг мәнк нә офто тә нәбошу дуз,
Әіәки тән нибу ћүрмәт шәв нә руз.
2642
Бәһәрә нидошдкә әз воруш, әз вор,
Вәлкһорә ним-ноһог чуниш нидо дор.
2643
Әбәди мүрдәрә гәрхунд нә хостә,
Ә бәндә ингәдә хуби ки сохтә.
2644
Мәлћәмлү ә сәр чун нә вачарусдә,
Ә хокиш митанү зу дачарусдә.
2645
Әз хуби, әнкүшдлү, бисдокә бурбу,
Јә кошдә гәләмүш һич ниіо чур бу.
2646
Хиникә полада кәіки никуіут,
Әіәки һәмишә чон-чон микуіут.
2647
Әз нумә кўрдәіи рафдкә зәћләіүш,
Ә зәћәр мичарү тимор мәћләіүш.
2648
Бушәлмиш нә бирә әз ћүршһоі ән дүл,
Михәнәт мәдиров гәсдһоі мәмизүл.
2649
Әгүлмәнд – зиһимә хәрч сохдә вәђдә,
Һәмишә митавми бор чирә бәгдә?
2650
Зимиләрз чумундкә хунәрәш тир-тир,
Соворә ђәіилә чү тәрс, чү фикир?

2651
Хостәíи зән-шүвәр нә бисдокә кәм,
Јәкирә чүн магнит микәшүт мүһкәм.
2652
Чикә коф зувунә тәíтә чогундә,
Биђовун буһорә нивоí догундә.
2653
Хәрә – хәр куфдирәт, гәтүрәш – гәтүр,
Әри ђәсб нум дорәш ки бисдо ћәзүр?
2654
Чорәíтү вомундкә ә бич-мәмизүл,
Ә сүркә мичару тичә гәми дүл.
2655
Рач ћәзүр бирәнки һәр әнкүшдәри,
Ә гисмәт субоíһош ә учир вәри.
2656
Әрәгиш нә рихдкә әз бәдән – тәнү,
Тәмбәлбәнд әз һүнәр коф нивәнкәнү.
2657
Сип – сиíә думонһо офдокә әз ћол,
Һүндүрә доћорһош нидәкүрү шол.
2658
Пәнчәлү күрдәнки әз бугоз кәрдән,
Һәр пилиг íә ухиш бирәни һәрдән.
2659
Чәђм вәлкһо рихдәнки ә руí ән хори,
Рәћ-рүвәћ вир имбу әз ћүкм ворвори.
2660
Шәђмәлә әз биод сухдәнки зобу,
Хәрәбһо әз хубһо зиíод ниíо бу.

2661
Софә әшгтү гул –гәнәтә дорәнки,
Әз һозор чүр хәiол бәндһо чү тәнки?
2662
Әз ховһо хүрд нисдкә тәшнәiи тәмәћ,
Хурузбәнд мәвәхис һәр пишоi сәбәћ.
2663
Сад чиро фикирһо омокәш ә сәр,
Ћәммәрә ни имбу дирә тәвәсәр.
2664
Хосиiәт түндирә әри хошундә,
Шүһрәтә - хоiәлү нибу вошундә.
2665
Әз мигдор ђовунһо кәi ә тубо вә,
Рәћмиһо, зәћмиһо ә дәс ХУДО дә.
2666
Бәбә-дәдәi ђәрисиjә кор дирә,
Дүлә хуно, чумиш митав шор бирә.
2667
Кусов һүзүм нәс сухдәкә ә тову,
Садчүр дәрдә дүлиш биiо вәтову.
2668
Әз хотурәi хүшдәни тү дорә бәрг,
Хәлолуши бил нәiовку әри хәлг.
2669
Ћәр тарафлү ошкор нисдкә гәриш дүл,
Jовош-iовош митав бирә сәриш кул.
2670
Шәфтә дәсһо рихринч мундкә әз тәвәр,
Дүздлү нибу диiә бүкүр – һәндәвәр.

2671
Пишоі рәђә сад бо күрдкәш һәдәхун,
Нүкәр мәбош әри биһәгг бәдә чун.
2672
Ә кофәвоз бирәникәш һә гурбунд,
Ә гошәвоз рүхшәндирә ки бурбунд?
2673
Ә чәлә офдокә мүшкүли хуниш,
Јә дәдәі микрисү әз дүли-чуниш.
2674
Ә пишоі рүђбәдлү шәх поіисдәкор,
Әз догһоі ән сүрхиш нәс воіисдә вор.
2675
Поіһорә лүнкәлү овурдә-бәрдә,
Кәндүмлү нитанү воіурдә дәрдә.
2676
Чогәгуч бирәнки әри дуст-тониш,
Хүшдәрә нибәрүт ә сәіәг хониш.
2677
Ә чолә дарафдкә әз расәі чугул,
Гувотсүз – базусүз мумуну дү гул.
2678
Тирорә вәкүрдә нә хундкә сәслү,
Овозә нитанү дорә нәфәслү.
2679
Ловгорә ә кәрдә вәкүрдкә іә мәрд,
Ухшәрлү ниіо бу ә әдәш нәмәрд.
2680
Расундә нәсдакә хәрчи хунәрәш,
Ә гумор нивәнүт мәрчи мунәрәш.

2681
Нэбэлэд-нэбэлэд рэћэ буравhо,
Әз ћолэт мофдону эз сэкэравhо.
2682
Сэрдуллу мундэкор эз дэс ворсүзи,
Хэчэлэт ниíо бу э фурм шорсүзи.
2683
Бочормиш нэ дирэ эз гэлизэ кор,
Шор хэбэр нишини эз ђэзизэ íор.
2684
Гиíбэтэ вэкүрдэ э гэсд ћүршэвоз,
Һэшданки раст миíов э нэфс хүрсэвоз.
2685
Јэ кэмлэí ићтибор эри вэчирэ,
Догhорэш э сэр дог нибу дэчирэ.
2686
Хэндэлү омокэ руí-бэруí эн íор,
Доћорhоí алмазиш мачару эз кор.
2687
Әз дури винирэ, вирихдэкорhо,
Әз сундуг мэhэббэт нэс вихдэ шорhо.
2688
Зир чуми фэм сохдэ, Мэчнун бирэкор,
Ә мүhбэт дүлэвоз нитав дирэ кор.
2689
Фирэhэ дүлhошу бирэнки тиб-тэнк,
Дүшмэрэ рүћ нибу э гэтрэíэ чэнк.
2690
Ә тэhэр доћорhо вачарусдэкор,
Туборэ мэкүрү эз hэр чусдэкор.

2691
Ә нәђси офдокә зиhим одоми,
Сәнгәсор имбошу зувун овоми.
2692
Лугондлу вокундә чоләі бәдирә,
Шидралү мизәнү ноләі гәдирә.
2693
Чүкәнок дарафдкә ә лугонди дүл,
Әгрәбиш импоіу әз бугонти күл.
2694
Гәлхәндлү поіуhо ә пәсәі чәђмәт,
Ловоhо мирүхү әз кисәі рәђмәт.
2695
Ђоворә сухундкә күм бирәнгинә,
Хурдәрә мокуфи әз бим hингинә.
2696
Јәр-іәмиш нә кощдә ә синәі бусду,
Јә ђүрмәт нивүнү бинәі зимусту.
2697
Ә hомбор донорә бир нә бирhорә,
Әз асфалт никәшүт зир фәгирhорә.
2698
Бәхиллү-бәхиллү хәндүстәкорhо,
Сиркәлү чат бирә әз чусдә корhо.
2699
Мәрдіәти хүшдәрә әри вәрзундә,
Хубирә кәрәки hәгглү фәрзундә.
2700
Сәровнәі зән-зорә дощдәнки ђорә,
Ә хори мишәнүт сәчкуі биђорә.

2701
Нэвэһо, нишрэһо шор бирэ вэђдэ,
Говрэһош э чэннэт мичару бэгдэ.
2702
Номусэ поі зэрэ кирошдэкорһо,
Бор – зэћэр мичүнүт эз кошдэ дорһо.
2703
Руі-бэруі поіисдэ э ћүчэтэвоз,
Рурирэш мэпусун э күмэћэвоз.
2704
Килитэ вонорэ э ловһоі лэђэ,
Бэһэмлү минүшүт э товнэі лэгэ.
2705
Нэшумо э һово тэітэ пар зэрэ,
Дэріоһиш митанү һэчу шар зэрэ.
2706
Хэрһорэш э чикэ нушундэкорһо,
Хунһорэш овэлү душундэ ђорһо.
2707
Эз ђэсбһо, эз хэрһо кэіки хэір дирэт,
Гэдимэ инсонһо поідэлү бирэт.
2708
Э тэһэр давшонһо хурдэ зэрдэрэ,
Э догһо пиіодэш митаі сэр зэрэ.
2709
Гобһорэ буш сохтэ э фурм чикэрэк,
Хүшдэрэ суі мэди э рэћми мэлэк.
2710
Э вэхтү рүћэлү тэ ворихдэ чун,
Эз пошнэі эн поітү ћэл нэ бошку нун.

2711
Тəі́тə вəбурчундə і́ə гурзумлəрəш,
Ичкирə нəфс нидүт і́ə гуртумлəрəш.
2712
Пəхүрə шоhирə əз бəлү күрдə,
Лүкиі́и нəфсүрə имбу вəкүрдə.
2713
Нəчогə əз дүшəк вохусундəкор,
Əз чумhо митанү дохусундə шор.
2714
Вəкирлү нисдикə зəђифə шоhир,
Равусдə имбошу вəзифəі́ моhир.
2715
Сүврүстə нəсдакə ə ћүрмəтəвоз,
Чəнкəсур мумуну ə хүр бəдəвоз.
2716
Гəлəтə болəлү зүhундəкорhо,
Бул бəhəр ничүнү əз рундə корhо.
2717
Сəкунə күрдəнки гуншире həр бoі́,
Əз дүлү ни имбу губ чирə сəр вoі́.
2718
Нишонə бисдокə овозəj сəстү,
Гəлəмhoj сүрхирəш мивүнү дəстү.
2719
Нəшəрђи пəхүрə нə күшдəкорhо,
Ə кузəт момунут ə хүшкə дорhо.
2720
Ə софhо пəлүрə вəнорəкорhо,
Миравут əз могбун хуниі́ə корhо.

2721
Куралү бисдокәш әгүлhоі вәчи,
Әвлодәш ә дүніо гимәтү әчи?
2722
Бирорсүз-хәhәрсүз мундәнки іәтим,
Дәдәі руі мәкүрү әз ћовоі гәдим.
2723
Мүнүксүз хурдикә іә чирә әкәр,
Һәшданки, ширнирә вир сохдә шәкәр.
2724
Ҹавустә нәсдакә оhилмәнд нунәш,
Бил нәмлү хуруку ә фурм ош-дунәш.
2725
Куіәлуг хүшкиіә дорhорә дирә,
Ҝүлсүзә богчәhо бичорә бирә.
2726
Јәр-іәмиш, ћәр-ћәвүч вәбуhо бусдуш,
Тәђәди нисоху әри зимустуш.
2727
Мәћтәллү мундәнки әз әдәб-ђориш,
Сад чиро hомбор дә ә шүгәм хориш.
2728
Хәләіиг бурбундкә әгүл тичирәш,
ХУДОсүз рәћбәрә нибу вичирәш.
2729
Хостәіи гоhумhо мундәнки сәдиг,
Рәћмиhоі ән ХУДОш сәлт имбу дәгиг.
2730
Ширирә әз кушди хурдәнки чирош,
ХУДОлу имбоши ә Тиро кирош.

2731
Ә пишоі кәләтә сохдәнки гәләт,
Сад сали ḣүрмәтиш имбу ләтә-ләт.
2732
Муіḣорә шунәлү зәкә ворвори,
Мукуіут: «Әз Шоḣдог гуног омори!»
2733
Әз Вәтән - дијори бирәнки чиро,
Ḣозорбо ḣәлоли вәки әз Тиро.
2734
Сәкәлү күрдәнки пишоі ән рәḣә,
Равусдәш гул-гувот мүдү тәмәḣә.
2735
Тичәлү коф зәкә әз биноḣоги,
Муштулуг, әбәди, пәнч митро оги.
2736
Дусти дү ḣовурә зәрәнки әлчәг,
Јә расаі горинәш кәм имбу әнчәг.
2737
Бор-бәḣәр овурдә лүкәі – будогḣо;
Чүр-бәчүр дод миду ә сәр булогḣо.
2738
Варафда нәсдакә ә кәлләі ән дог,
Руз түрә кировун ә богчә, ә бог.
2739
Ә сифро вомундкә кәнә нун-кәрәш,
Сад чиро ḩәзоби іәтим мундәрәш.
2740
Кәләлү, чүкләлү іәсир мундә вәхт,
Әз нәсил кәм имбу ХУДОлүіә бәхт.

2741
Мурдали ән нәфсә мәђлүм сохдәкор,
Әз сугдә ђәзизиш нитав хостә кор.
2742
Рачирә вир сохдә әз ләгһој пири,
Ќирошдә рузһорә әз һәгг никири.
2743
Сүпүлтү чәгүсткә әз кофһоі нәвәш,
Тәмаруз нимуни ә туфһоі дәвәш.
2744
Корһоітү дуз нисдкә ә сәр тирозу,
Бизмудә кофһорә ә шәр ќиро ќу.
2745
Зомонә чәрх хурдә іәбо әіә сал;
Ќүлһорә вошундә ә мәһһој васал.
2746
Чухури дарафдкә ә руі сифәтһо,
Бишәркиш мәкүрүт әз гәдә-гәдһо.
2747
Нәсиһәт вәкүрдә әз кәлә мәрдһо,
Поіһорә нидәни ә чәләі дәрдһо.
2748
Нәданһо ХУДОрә офдокә ә сәр,
Товушә митанүт дирә тәвәсәр.
2749
Ә чикәі бәләдчи күрдә хүшдәрә,
Әз товнәј бәбәһош гәрбол ки зәрә?
2750
Лулаһоі киіовһо зоі бирә чикәш,
Әз ћәсрәт балаһо мүмрү морчикәш.

2751
Мувәћә гәтрәлү инчимиш сохдә,
Әз әлү ни имбу дод кишмиш хосдә.
2752
Ә кузки ән чумho әдәбсүз мундә,
Ҝүлшәнә чәннәтә ни имбу рундә.
2753
Рәћhорә әз iәки дуров хундәкор,
Дәрhорә әшгәлү зу вокундә шор.
2754
Голиндә лүкәhош овурдәнки бор,
Хүшдәрәш нәсиллү митав хундә дор.
2755
Әшглүјә духдәрhо чәсдәнки вори,
Муihорә мучумну кучhоi ворвори.
2756
Вәлкhорә тәрк дирә әз кишәi хүшдә,
Боглүјә чәђм дорhо ә кирiә нүшдә.
2757
Гинголhоi бәhәрhо ә хок дәнүшдә,
Јә нәсил дор моров әз сәри хүшдә.
2758
Сурhорә пәћәни дошдәкорлүhош,
Суi зәрә ә чурдор кошдәкорлүhош.
2759
Әгибәт хәiирлү нә бирә вәђдә,
Ә хок чарусдәiиш, мүтләг, ә hәгг дә.
2760
Хәндәлү, кириәлү мундәнки нәфсиш,
Ә шори нә бәди бәхш бирә ђәрсиш.

2761
Вәфосүз бирәрә ђәләм күрдәкор,
Ә іәрәг ничару әри мүрдәкор.
2762
Сугдәлү хосдәнки ђәзиз хүшдәрә,
Ҹәндәкhоі нәхоіhо тәмиз хүшк зәрә.
2763
Мәhәббәт ђәіили сухундәнки чун,
Дамарhоі ән дүләш вачарундә хун.
2764
Вәкирлү нүшдәнки ә хунәі хүшдәш,
Ә ћүрмәт мидобу тәітә вәхүшдәш.
2765
Ә соіәі ән дорhо бәндлүіә іорhо,
Нумунәі сәдиги әри боворhо.
2766
Әҹәhо бисдокәш іә бәбә әкәр,
Һәкәнәш кифләтү имбошу шәкәр.
2767
Јә хәто нә дирә инҹәіә сәр-тән,
Јә тугәі әнкүләш ћитиіотлу зән.
2768
Мәhәббәт сүрхирә соф дошдәкорhо,
Богбонлу ләрзирә чүн кошдә дорhо.
2769
Вәкири бәбәhо кәіки – гәшгәіи,
Ә холуш, ә ләләш ћүрмәт бәшгәіи.
2770
Чәмүсткә, ђәдәтлү, hәр норә поіу,
Һәр іәтән нирасү ә чорәі воіу.

2771
Асдара сухдәнки ә космос пар-пар,
Рузкориш дәкүрдә ни имбоши тар.
2772
Ранклүіә күлһорә ов дорә вәђдәш,
Лоләлү: «Сог боши!» Мукуіут бәгдәш.
2773
Күлә хуно әри бәхтә вокундә,
Нум Тирорә нибу әз дүл покундә.
2774
Јозугбәрлү дүл дорәнки биђолә,
Ә ов дәріоһ нишон мәди іә холә.
2775
Дәрди-сәрә тә вәчирә әз дүлтү,
Әгрәбүрә бикор мәіил әз лүлтү.
2776
Ә һәндәвәр ән гопуітү дирәнкиш,
Чунвәкирә әз зувун кәш, зирәнкиш!
2777
Огулуіә зәђәрикә іә хәндәш,
Әз мәһәббәт дуімиш нибу іә бәндәш.
2778
Тә очмиш бирәји сүрхиіә бәхтһо,
Ә гәчор мичару парчоһә тәхтһо.
2779
Ә чикәі ән күлһо чирикә гәмәш,
Ә буг мичаруни әшглүјә дәмәш.
2780
Севкили гәһрилү бирәнки чиро,
Ә чубуг мичару ә тәнки киро.

2781
Чәхәбәндлү ә гәсд чунтү поі́исдә,
Динч говрәрә зутә нибу воі́исдә.
2782
Ә тәхлђә шәв кәі́ торики хов нидү,
Әз офтоі́ руз үшүгмәндиш тов мүдү.
2783
Әз хәі́олтү парундәнки фүрсәтә,
Әз зиhими ән дүләвоз пүрс бәдә.
2784
Ә зувун нә ловhо нә кәшдкә нумтү,
Кулләі́ә тоі́-тушлу нә бошку чумтү.
2785
Биі́овhо рузhорә нә дорә гимәт,
Очилмиш ни имбу софhоі́ әгибәт.
2786
Мисвоhоі́ одоми дорәнки бәргә,
Ә чумhо мүвүнүт ковләі́и хәлгә.
2787
Ләхтәрә зәрәнки хәстиі́ә хунhо,
Ләхс нидү зирәнки мәстиі́ә чунhо.
2788
Ә чәркә поі́исдкәш ләшкәр саданhо,
Миђидлү шор нибу ниі́әт наданhо.
2789
Шивдоhо күкәлү бирәнки кәлә,
Ә рәђhо ниі́о бу нә чол, нә тәлә.
2790
Боләлү зүhүсдкәш әкәр бигәрор,
Хосдәрәш hич мәђәл нишәнү әз і́ор.

2791
Бинəhoí ђəсүлə шəфт чусдə-чусдə,
Ə хокиш митанү сүст дачарусдə.
2792
Парусдə нəсдакə əз дəс мəгбуни,
Ə тəнүí аташho ниío дог муни.
2793
Ə íə бəндəш бəд ђəíнəho нə расо,
Нəфəс мəрдүм диíəш зутə варасо.
2794
Чофорə ə пучи вəдəшəндəкор,
Ə дүлhoí сугдəhoш нəс дəшəндə шор.
2795
Һəмишə ћүрмəтдор бисдокə човон,
Јə тикəí əн нунəш нихуру íовон.
2796
Сугдəлү нə бирə мəлћəмдорлуhoш,
Расдирə ни дорут əз дəм хорлуhoш.
2797
Ə Сифир – Тироho əри вəрзирə,
Һəр кориш əз инсон митав тəрсирə.
2798
Ҝузəтлү мундəнки шəвho нə рузhoш,
Əз Тиро мирүхү гəрболə дузhoш.
2799
Ə мүгүр омокə íə пучə сəрвоí,
Гурбуни имбуру íə гучə həр боí.
2800
Вориhoí хунəрə дирəнки гугуз,
Чунурəш митанү вəкүрдə гудуз.

2801
Бичорә-бичорә јәлов рухундә,
Ҹилидә дүлһорә нибу сухундә.
2802
Ворушһо чарусдкәш ә кәлә саі́лһо,
Јә мүргиш ни муну әз ћол васалһо.
2803
Әз алмаз бәтәртә - сәхтә кәрмиһо,
Гәддара дүшмәі́и әри нәрмиһо
2804
Ӄучлуі́ә ворвори вокундә вәђдә,
Ҹарулуш митанү покундә бәгдә.
2805
Зимиләрз туфонһо зәрәнки нолә,
Ҹәђмәтә дәрд мидү зирәнки болә.
2806
Бәђзиһо биинсоф вәдиромокәш,
Ӄәрдәнхүрд мадаров, шор диромокәш.
2807
Ки митавкә әри мундә тәвәсәр,
Бәдә нумә ниі́о вәнү ә гуг сәр.
2808
Видовлу-видовлу әрәг рихдәкор,
Әз хүшдә күшдәі́и нитав вихдә шор.
2809
Әз болә кирощдә ә бәћсәвоз тү,
Ә мирод нираси ә нәћсәвоз тү.
2810
Дузирә ә шәфти чарундкә бәндә,
Инсонәт растирә митани шәндә.

2811
Расундә нәсдакә хубирә ә хәлг,
Хүшдәрәш, нәбукә, пуч мәсох ә гәрг.
2812
Мәскәнә дәшәндкә ә гәрибиһо,
Кәрдәнгир нә муно ә дәр гитиһо.
2813
Фәргү нисд мигдору кәми, амбари,
Тәлһиіә мозолһош – зәһәр ән мари.
2814
Рүхшәндлү хәндүсткәш мозоллүјә бәхт,
Ә соги чун киро уіог бош һәр вәхт.
2815
Нәђләтә ә сәр хәлг тиһи сохдәкор,
Хүшдәнүш микрору әз бибәхшә кор.
2816
Чәнгәдә ђовуни сохдикә бим-бул,
Үшүгәш тор миіни әз бәдә килкүл.
2817
Кумәксүз мундикә ә нәђләтәвоз,
Јә боікә дәс ниди ә чәђмәтәвоз.
2818
Хунәһоі ђоширә сохдәнки талан,
Хәрһоіуш мумуну әз сүрхә палан.
2819
Ә дүлһо дарафдкә кинлүіә тәрсһо,
Ә ворвор мичару чинлүіә ләрзһо.
2820
Үлүкә әз добон тәітә палундә,
Әгүләш әз мувәһ нибу парундә.

2821
Гулһорә гәнәтлү хүрд сохдә-сохдә,
Вәтәнә гәігулу ни имбу хосдә.
2822
Ә зувун ән ләђә вонорә дәгмә,
Мәку ки: «Лол бири сүрхә іәрәгмә!»
2823
Шәфтәлү винирә дузә бәћсһорәш,
Әз сәріү мизәнү тузә мәћсһорәш.
2824
И хори сәр түрә тәітә фубәрдәш,
Һич мәћәл руі мәди – ранкү сүпәрдәш.
2825
Әри хәлг хубирә танусткә зиіод,
Хүшдәнүш, јә болуг, сур имбу биод.
2826
Ә говрә коф нисдкә ә іә кәсәвош,
Һә кәнәш рәћ нибу диіә пәсәвош.
2827
Локој хунә тә хәлг шушдә іә болуг,
Болә миіни чүн ћово, чүн Одомлуг.
2828
Мүрдәлүһо чум бәсдәнки әз һәги,
Ә гәд говрә рәћәт мундәш әз дәби.
2829
Сад зәвәртә вәди нисдкә ә чумһош,
Рүхшәнд мәсох ә ћәл бирәі ән мумһош.
2830
Хүшдәрә әри кәс дорәнки гурбу,
Буһоіи ән чунуш имбошу дурку.

2831
Jə хəһəр биіобур сохдкə бирорəш,
Сугдəлү нитанү һəр рəћ кирорəш.
2832
Тузоног сохдикə һовоі ђəсүлəш,
Саламат ни шини ловоі əгүлəш.
2833
Бүзүркə ћүрмəтə тəітə вəкүрдə,
Гəм хəлгə, əгүлсүз, нитаі дəкүрдə.
2834
Ə Тиро боворим нисдикə түрəш,
Һəми ђəсб, һəми хəр митаі гəтүрəш.
2835
Əћволһој согирə нə пирсирəкор,
Һозорбо кəмтəіи əз пысирə дор.
2836
Ќəрəкə кор-борə ə пəсə һишдə,
Чүк дүлəш митани ə нəћс дəіишдə.
2837
Русмурə ним-назук вичирə вəђдə,
Сиригһо ə пучи импичу бəгдə.
2838
Нолəһо варафткəш ə тики ђəсму,
Инсонһо нə муно ə мити русму.
2839
Ə дүніо нə бирə іə мич ђовуну,
Мəтлəбһо ə дүлһо ниіо домуну.
2840
Һомборлу буликəш ђоширə дəвлəт,
Əз Одом сəр күрдə, іəкиш нə бəрдəт.

2841
Омунә ћәлундкә ночогә дүлһо,
Ә чорә миіовми согә әгүлһо?
2842
Ә инсон суі мәди хүшкә лүкәрә,
У дорә чәләгиш бирәни зәрә.
2843
Тиб-тәћно нүшдикәш ә хүшдәрәвоз,
Мозолу гул нибу ә күшдәрәвоз.
2844
Ә салһоі іошлүіи күшдикә вәхтәш,
Дәрдлүіә возиһо нибәрү бәхтәш.
2845
Әри шеһ сәбәћи кирисдәкорһо,
Әз тиріох-питови палусдә шорһо.
2846
Чор фәсил іә салаш ҕәзиз хосдәкор,
Ә хиник нә кәрмиш тәмиз сохдә кор.
2847
Согломи һисдикә чиро-бәчирош,
Митанү кирошдә ә пири кирош.
2848
Гувотиш офдокә әз базуі зани,
Зәҕифи әгүләш дәб ниіо тани.
2849
Ә рузһоі чоһили ошуг бирәкор,
Пирирә нитанү ә чум дирә шор.
2850
Әз почкәі – фурмуни тә бирә ҕошир,
Һич мичәш ниіофи іә вәхт әри шир.

2851
Чəђмəтə əз ички дорəнки нубош,
Хəiолə ə чəннəт нə вəкүрд ХУДОш.
2852
Товорих говрəрə нəфс вихдə-вихдə,
Томошə мисохут ђəрс рихдə-рихдə.
2853
Руi сифəт зəрəнки əз ранк коврəhош,
Рүħhо кура бирə ə сəр говрəhош.
2854
Хəрəбə сохдикə хунəhоi кəсəш,
Ə гопуi əн чəннəт низəни дəсəш.
2855
Əри пак вəрзундə бетамигдоша,
Бүзүркə молохhо вəрзундə хошə.
2856
Гисмəтлү бирəкор ə Јəршолəiим,
Митанү зүhүсдə хушбəхт нə гоiим!
2857
Мол-гəрə бисдокə кəндчирə əкəр,
Əз чиhоi ħəрими коф имбу həдəр.
2858
Ə Тиро, бəhəмлү, кəi сəр мизəнү,
Ə сарај сəдигhо поiиш мидəнү.
2859
Нум шоhир зүhүсдкə ə бəш зувунhо,
Кəлмəhош рач миiов ə хош əн мунhо.
2860
Гəрəзлү поiисдкə ə гəсдтү шəрдор,
Нимəлит нə бошку əз дəстү həр кор.

2861
Иштоһә нәкиро әри нә күрдә,
Сабурә әз ђәнкиш имбу вәкүрдә.
2862
Чү воіист хурдикәш әз бим зүһүсдә,
Ә сәр сәнг, сади бисд нибу нүвүсдә.
2863
Гәришуг ҹавустә ә фурм вәчвәчи,
Ћәр чирә ә шүгәм куіә мәдәчи.
2864
Ә һәлгә вәкүрдкәш таза ћовурһо,
Сүрхә ҹәђ никүрүт әз гур новурһо.
2865
Мәсләћәт дорәнки түндә хәспушә,
Тәнүлү мәсухун күндәі дәс бушә.
2866
Ә әхир расикәш ђүмүр зимусту,
Нәкуми ћәр-ћәвүҹ нибу ә бусду.
2867
Ә үлкә офдокә дүзди, гәчәги,
Ә ћүрмәт ниваров и ҹүр әлчәги.
2868
Нухоруш дүшикә нә рушум, нә хәст,
Хурдәкор вәћш нибу әз дәђәм ән мәст.
2869
Вор-дәвләт дәчирә ә сүрхә гәфәс,
Әгүлә висторә нәс бирә әз кәс.
2870
Ә думон расикәш бићолә воіу,
Ә сәһнә варавһо лол ниіо поіу.

2871
Тироі Миши чикә күрдкә ә кишә,
Дурә рәћһош нәзник имбу һәмишә.
2872
Гәһрилүһо бирә бәгдә боришмиш,
Чурә әлүш зу мичару ә кишмиш.
2873
Гәрболлу нүшдәнки ә гәд имконһо,
Мәђниһош дәрмуни ә дәрд инсонһо.
2874
Руі вәкүрдә әз зомонәі Одомиш,
Мәһәббәтсүз буш вәдини ђиломиш.
2875
Холә-холу ћәіруникә әри тү,
Бовор сох ки, ә дүл һәммә дәри тү.
2876
Пәхүрә чум дур бисдокә әз руітү,
Сипирә дән зу ни нүшү ә муітү.
2877
Дуст-тониш нә бирә ә сәртү кура,
Ћәшданки хиб-ћәзүр мивини гура.
2878
Әри һәммә мундә бәгдә ђәзизлү,
Хунәі түрә нибу хундә ћәмислү.
2879
Ә дүл милләт кәі ки, ники мидәни,
Ә гопуј дәрд әнчәг килит мизәни.
2880
Кавказиһо сәдиг мундә ә Тирош,
Ә нум ХУДО гурбучәјүт јә чирош.

2881
Ҝоф пиіонһош кәіки дузә дәб бири,
Омәр Хәііам дәм ичкирәш һәгг дири.
2882
Ә дүләвоз ћәвәс омо куфдирә,
Тәђәдилү нибу коләш соф дирә.
2883
Шәкил дувор іорәвурди дорә вәхт,
Шәђәмбәндлү ћәлиш имбу норә чәћт.
2884
Ә сәр хүшдә вәкүрдәнки ђовунә,
Мүрүмлүіә булә мәди зобунә.
2885
Аташ күрдә, сухдә бәгдә мичәі әшг,
Кумәк нибу нүмкүрдәлү буһо мәшг.
2886
Вәкүрдәнки ә гәл-гичог Сифирә,
Хунәі дүлиш ранк мивүчү сипирә.
2887
Дүл сухундә ә бурчинәі ноләлүш,
Бил әз тәнки хилос бошку боләлүш.
2888
Ки куфдикәш: «Хунәі кәсә вәчарун!»
Әз зобуни дүлә ә сәнг мәчарун.
2889
Һәләлугә кучлуникәш хәіолтү,
Әз сабурһош тиіи бошку ћәлолтү.
2890
Ә мити хәлг бирә чикә ћәзүртан,
Зиіод бошку іә чүнтүни гәдүртан.

2891
Ә сәр күлһо шеһ нә рихдә һәр сәбәћ,
Тәбиәтиш миiофдону әз тәмәћ.
2892
Сифирһорә нә дирәiкә ә кишә,
Әз ћәiфбәри митаi зәрә тәшвишә.
2893
Тазалү, тәмизлү бисдокә чиһо,
Ә дәбә мофдону ләзәт мичиһо.
2894
Таралүiә киiовһорә чирәнки,
Әри чиһоi кушди нивоiу тәнки.
2895
Әрәги тутирә кәширә вәђдә,
Дәрмуһоi хубирә никәшди бәгдә.
2896
Тәл-тәлүiә кәзинәһоi гитобиш,
Мәлћәмлүiә нухоруши әз тобиш.
2897
Шинирәнки сәс шәх-шәхәi овһорә,
Никәрәлү – бәндлү митаi ховһорә.
2898
Шумордикәш чәђми салһоi ђүмүрә,
Бәхт нихуни зәрдә сүрхһоi хүмүрә.
2899
Вокошдәмунд, поi норәнки ә Вәтән,
ХУДОмәндә рүћ мидиров ә сәр-тән.
2900
Хәзон дирә, бәiә зәкә бүкүриш,
Әз воiисдәi ХУДО бошку ђүмүриш.

2901
Ов сәринә булогhорә хурдә вәхт,
Ә ширәвоз ки нитанү күрдә чәћт?
2902
Әз хиники бәiә зәкә чәндәкә,
Ә согломhо митаi бирә тән бәкә?
2903
Әз косиби чәтинә руз дирә вәхт,
Шүгәм түрә тух нисоху мирә бәхт.
2904
Резинлүiә калушhорә вокундә,
Ә гәд дүлиш митаi бәiә докундә.
2905
Хиникиhо лол сохдәнки ләђәрә,
Јәрпәгилү пур нидори ләгәрә.
2906
Рәћмәдүллү тарлү hишдә чумhорә,
Хошхошбәндлү лов нисохут тумhорә.
2907
Мәрдмазара тәiтә офдә әз ђәрә,
Сүрхә чикә нә дог имбу, нә дәрә.
2908
Хәрә хуно вошәндәнки тәпикә,
Хәхәiикәш әз чум нинү гәпикә.
2909
Чум вокундә ә hәндәвәр iә ләћ-ләћ,
Јорәвурдлу ниiофдону ә мәћ рәћ.
2910
Фәргү нисди рүхшәндлүни, iә одлу,
Косибhорә кофу нибу зиiодлу.

2911
Чүтам кәрәкикә әри руз дирә,
Ә пишоі хүшкә фурс нивоі гуз бирә.
2912
Руз-бәруз кәщдикәш учузә гәндә,
Ләзәт чи нивини, чүн хомә бәндә.
2913
Чәнд салһо чиролу мундикәш Вәтән,
Дәр гопу никүрү әри һәр іәтән.
2914
Ә гәд дүл дощдикә сүрхә гәдүрә,
Чуму әз һәр чикә микәшдү түрә.
2915
Хубә руз дирәкор, ә хәрәб киро,
Чогәгуч бошуку ә ХУДО-Тиро!
2916
Әз бүкүр вәкүрдә чүкһоі губирәш,
Әз іор мәвәдәшән чүпләі хубирәш.
2917
Ә рәћһо бисдокәш сад чүрә һәндәг,
Воіәрә сохуһош кәщдәни әнчәг.
2918
Ә дүләвоз коф сохуһо руз-бәруз,
Тирозурә дәгиг миілү дуз-бәдуз.
2919
Вәкири нә мундкә әз гирог ән шон,
Битәвиш суі ниду әз сирог нишон.
2920
Әшг Мәчнун дәрикә ә нәшумоі тү,
Гисмәтиш мәдиров ә пишоі поітү.

2921
Сәһибсүз мундәнки оворә тәрсһош,
Шори чумһоі түрә вәбәро ђәрсһош.
2922
Ҝуфдирә һә кәшдкә ә сәр зувунһо,
Тәвәсәр мокосу бәхт ә зүһунһо.
2923
Әз милләт дуріәти кәіки хуб нидү,
Ловһоіу хәндүсткәш, дүлү губ мидү.
2924
Шикоіәт сохдикәш әз кәми ђүмүр,
Ә һүзүм ничару мәнәми күмүр.
2925
Гәнәтлү пар зәкә сәкунәі бәдиш,
Әри «нәђ» куфдирә мәсох тәђәдиш.
2926
Нәштәрлү тичикәш ләшкәр һүлә-һүл,
Гәмлүіә рәһһорәш мәвокун ә дүл.
2927
Кәі лово ә овоз сәсәвош миди,
Ҝирошдә рузһорә пәсәвош ниди.
2928
Лиһәрә ә воруш палаш чарундә,
Мочлуіә думонһо аташ парундә.
2929
Сал-бәсал ә мүшкүл вошәндә әнкүл,
Ә пишоі рәһ милләт шәђәм бошку дүл.
2930
Шулугбәнд ә ђәсүл кәі мүгүр нибу,
Бәхтсүзә мозолһош ә бүкүр мибу.

2931
Дәрдһорә, ђәрәбир, ә іор дәшәндә,
Тикирәш митани әз дор фушәндә.
2932
Әгүллү бәрдәнки зиһим хүшдәрә,
Тичә коф чүн гилинч зәрә дүшмәрә.
2933
Поіһоітү хомлүіә лүнкмәнд зәрәки,
Гәрибәш дүл дүһо чунбәнд кәрәки.
2934
Әз ноләі ән салһо бирәнки чәшмиш,
Ә иштоһ ни дәбу ђәсәлә кишмиш.
2935
Тәкәрк вәрф савзара кәі миковуну,
Чүл – чәмән сипирә шәіиш мокуну.
2936
Әз пәнчәі сиіә шәв күрдә-күрдә мәрд,
Ә үшүг имбәрү әз вәкүрдә дәрд.
2937
Гудузлә бирәнки, ә тәһәр надан,
«Руз ә хәір!» Нә дорә микрору садан.
2938
Тикирә дурранки вошкуни совһош,
Һүндүри доһорә шушдәни овһош.
2939
Һозор чиро ђәінә дәкәш ә совоб,
Зәђифмәндә нүкәр мәбош ә човоб.
2940
Чумтү ов нә хурдкә әз бәдә шүгәм,
Биіобур буһорә әз һәдә чү гәм.

2941
Соіәлү кәшдикә ә пәсәі іортү,
Воіәлү низиһи әз гүссәі ђортү.
2942
Лоллүіә мәһәббәт бисдокә сәдиг,
Коф чумһо нән гошһош имбошу дәгиг.
2943
Күллүіә дорәлү буһо чәмәнһо
Чәннәти, ә мити сәр-тән бәдәнһо.
2944
Јараһој ћәсрәти бирәнки кәлә,
Воікәһош сад буілу имбошу һәлә.
2945
Мәстәлү вәчәсткә әз коф һәр әлчәг,
Әз ћәсрәт күл дәсүш импачу әнчәг.
2946
Чор тараф ә рәћһо бәхш бирә бәгдә,
Сәрсонлу никәшди дүрүстә вәђдә.
2947
Мичәһоі шориһо тә нәхштү бирә,
Ширинә ховһорә ки вәћшлү дирә?
2948
Дәріосүз мундикә кәми ә хори,
Гәнәтлү пар нирав әз куч ворвори.
2949
Хәспушлу бисдокәш әкәр бүкүрү,
Чумә фәм сәхуһо кофәш мүкүрү.
2950
Довђоһоі мүрими сәхтикә зобу,
Мәрдлүіә салдата бәхтиш біію бу.

2951
Ә дузһоі сәбәһи боглу нә бирә,
Рүһ чунә биимид соглү ки дирә.
2952
Кәі һәрүсә ә вәһдәіү нә бәрди,
Әз субоіи чиро бирәш іә дәрди.
2953
Гәфәс дүлә торик һәнки сохдәкор,
Ә һәсрәтиш шәрик имбу хосдәкор.
2954
Күлһорә ә бәнд муі бофдәлүіә іор,
Хүшдәрә имбәрү - софтәілүіә вор.
2955
Әгүләш оһили кәі мичумуну,
Гәләмиш ә кофһомүһточ мимуну.
2956
Кәі рузһорәш ә гәриш хов мивини,
Батмиш бирәі офтоіирәш нивини.
2957
Дәндәһо чүмүсдкәш әз ләрз бәдәнү,
Бил ә вәлк чинориш хушәс нәзәнү.
2958
Ә һәсрәт дәіишдкә догһорә вәрфһо,
Ворушлу мишуру богрурә һәіфһо.
2959
Дүл куфдикә: «Нүвүс шәвһо тә сәбәһ!»
Әри мич хов нә бәһс имбу, нә тәмәһ.
2960
Әз киснәіи буручинә зәрәки,
Совордәш хәндундәкор кәрәки.

2961
Зибиллүү шәндәнки ә куіәі мәргү,
Әз хүшкә лүкәһош ни имбу фәргү.
2962
Гүнчәһо күрдәнки ракһоі зәндәіиш,
Гисмәтһоі күлһоіи ранкһоі хәндәіиш.
2963
Ә вәђдәі іә сәђәт имид нә бирә,
Рузкори сәбәћәш ки митав дирә?
2964
Хәспушбәнд дәрзәрә сохдәнки довом,
Әз дориш бәтәртә хүшк имбу томом.
2965
Хәндәлү дәкәшдә әри хисирә,
Ләгәі ђәсәлирә митаі лисирә.
2966
Тә офто пар зәрә ә пәсәі ән дог,
Мәнк шәви мәст бирә әз сифроі іәілог.
2967
Дананмәнд, чүн шоһир, әз булә кофһо,
Брилиіант дәчирә ә килкул софһо.
2968
Гушәбәнд кәшдәнки чүфтә хосдәкор,
Бәбәһо, дәдәіһо сүфтә сохдә шор.
2969
Шуморуш чунвәки тә хирит бирә,
Зүһүһо дәхмәрәш тиһорут дирә.
2970
Мүшкүллү зиһисдкә зиндә доглуһо,
Әз чуриш бәд имбу гиндә соглуһо.

2971
Сәдигә рәћмиһо тә вир ни имбу,
Һүндүри ән дүлиш тә ђәсму имбу.
2972
Растирә әз шәфти тә варасирә,
Ә тәһәр һовуниш имбу парсирә.
2973
Тәмизә һоворә тәітә мәст дирә,
Буі мәркиш әз зәћәр кәмтә нәс бирә.
2974
Гәргүшкүн хүшдәрә руі-бәруі дирә,
Ә іәлов митанү суі-бәсуі бирә.
2975
Хүшдәрә дананмәнд танүһо пирһо,
Дәрзәрә һич ниіо нуш дүт ә тирһо.
2976
Әгүлмәнд бирәкор һич мәћәл, һич вәхт,
Хүшдәрә нихуну парчоһлүіә бәхт.
2977
Шир дәдәі хуруһо чүклә соворәш,
Әз динчи – ковләіи моіу ховһорәш.
2978
Гозончи куфдирә бәхшәһоі ХУДО,
Бәндәһош ловорә әз дүли зу до.
2979
Ләхсирә дәіишдә ә күшә-күш дүл,
Ләтә-ләт мүіүлү тәшвишә мүшкүл.
2980
Кәі рућә у ђилом тиклү вәбәрдә,
Сәр-тәнәш хок хори чиклү фубәрдә.

2981
Ҝәшдә-кәшдә ђәрәлү,
Дуст ниіофи – кәрәлү.
2982
Ә зир чәгли домундә,
Ә од нитаі вомундә.
2983
Хәрч сохдикә имконә,
Әħвол миди инсонә.
2984
Офдорикәш ә дәс гәм,
Сәдигирәш дор мүħкәм.
2985
Вараіисдкәш чүл – чәмән,
Ә Мәчнуниш суі мәзән.
2986
Ә фурм дорhoі бәгәлү,
Чәђhош бәнди ә тәлү.
2987
Кәі ә ħүрмәт миварзү,
Әз кәчәли нитәрсү.
2988
Әз hәггикә зиhүнү,
Ħич ђәзиіәт нивүнү.
2989
Гәмә ђәіблү хурдәкор,
Әз кәіф ђилом нибу шор.
2990
Кәі ки, кору соф мибу,
Ә бофдәіүш коф нибу.

2991
Тә нун дирә - ордһорә,
Дүлиш митав дорд дорә.
2992
Ә чум дарафдкәш туфу,
Бәбәрә кук никуфу.
2993
Арзуһорә вичирә,
Јәкәлү хор тичирә.
2994
Хәзон дикә богчәһо,
Пәмбә мәнү догчәһо.
2995
Јәтимлүі́ә ћәтони;
Ә сәр дүшһо і́ә тони.
2996
Јәсир мундкә і́ә бала,
Поі́из мәсох васала.
2997
Хәлолуши нә дирә,
Ә чәвги ки дәбирә?
2998
Вотовусдә нәсдакәш,
Дәрд бәдирә асда кәш.
2999
Фурмундәі́ә кор дирә,
Ћич вәхт нибу шор бирә.
3000
Разиі́ә коф нә норә,
Әнкүшдәри ки дорә?

3001
Нәзникиһоí хүшдәрә,
Суí бәдини ħүрш зәрә.
3002
Ловголүíә кофһорә
Ә һәгг нибу боф дорә.
3003
Әз сүрхикәш һәр гобу,
Сәдиг ХУДО биíо бу.
3004
Кәíки, думон микүрү,
Үшүг офто нимүрү.
3005
Шух дошдәнки әħволәш,
Хилос имбу әз боләш.
3006
Гәдүр шүвәр данүһо,
Нәбу ә руí зәнү һо.
3007
Кәí дәкәсунд шәђәмә,
Миíнү ләзәт дәђәмә.
3008
Вәрдүшикә ә ħүчәт,
Нә рәħм имбу, нә ђүзәт.
3009
Әз нуріәти ән офто,
Ә шәђәмиш суí офдо.
3010
Вомундәíкәш әз вошку,
ХУДОíә ħәíф нә бошку.

3011
Шоһир гәләм дирәнки,
Зу варас ки, і́ә ђәнки.
3012
Әз сүрхә күп – рүвәħлү,
Әз зүлгә чиб – вирәħлү.
3013
Чүтам лоі́иг һисдикә,
ХУДОлу нүш ә чикә.
3014
Чәі́рон мундкә і́аралү,
Дүлүш имбу паралү.
3015
Чорә ә ħүкм кәс дәкәш,
Әз рәħ ХУДО дәс мәкәш.
3016
Дүлсүз буһо икидһо,
Мүмрү әз бим имидһо.
3017
Дәрә-тәпә микәшдү,
Орд мидаров ә тәшдү.
3018
Дошдәкору хубикә,
Ошкор имбу һәр чикә.
3019
Шорәбә һич нәхурдә,
ħисоб мәсох ә гур дә.
3020
Чоі́ә ә дәм нә күрдә,
Дәђәм нибу вәкүрдә.

3021
Әз бәл этәк күрдә-күрдә,
«Һәри» іорә ки вәкүрдә?
3022
Кәі ки, зомон ә дәкиш дә,
Шәђәмдонә буш ки һишдә?
3023
Сәгдүш-согдуш ћәвәс дорә;
Шор ђәрүсә ә нәфс норә.
3024
Кәі гәришуг ә гәч мибу,
Нәлоигһо ә вәч нибу.
3025
Рүћ воіәрдо әз пәтәк ђор,
Дәс мәвәки әз этәк іор.
3026
Нә винирә чомог-күтәк,
Гудуз имбу һәрбоі күпәк.
3027
Ә сәр кәрми ән пиләтәш,
Нибу сохдә іә гәләтәш.
3028
Шугәмә пур нә воіундә,
Иштоһ нәфсә ки поіундә?
3029
Кәі ки, хәлгһо хуш нибисто,
Јәрәгхонәш буш имбисто.
3030
Хушбуілгүіә күл нә бирә,
Мәгбунлүіә дүл ки дирә?

3031
Сугдə ћəíфə кучлү дирə,
Кумəк бирəћм пучлу бирə.
3032
Кəí ки, ə фурм əн зəлүнүт;
Тəрс нə хостəш дүшмəлүнүт.
3033
Кəí руí-бəруí чарусдəнүт,
Чəнкhош əз коф парустəнүт.
3034
Хилов бирəí нəђəлəти,
Һəммə əз ћүкм əн гəлəти.
3035
Гəíгуí íорə нə кəширə,
Шорhoí дүлə ки дəчирə?
3036
Бихошикəш həд вəчвəчи,
Пучəш ə гəд вəч мəдəчи.
3037
Чорə чусдə əз бивəхти;
Ə бим динчиш мəсох сəхти.
3038
Ə дүл нүшдкə ширəí дəђəм,
Коф ни имбу əз соí рəгəм.
3039
Курунд дирə нəхш туборə,
Рəћм нə дорəш хоí ХУДОрə!
3040
Əз Тиро бəхш бирə бəгдə,
Инсоніəти ə гəд həгг дə?

3041
Томом нисдкә әкәр ђүмүр,
Рузһош нибу ә ранк күмүр.
3042
Рүħ бәрдәнки ә суі ђәбу,
Хәчәләтиш ә руі мәбу.
3043
Лов-тум бирә ә соі хошхош,
Ә гәриш хәлг русвоі мәбош.
3044
Ә дүлдинчи нә дарафда,
Ховиш ә чум нитав рафда.
3045
Әз бим кирíә хурдәнки ов,
Ә гәд пәíләш ђәрс мидаров.
3046
Ќәрдән дәвә тә дуз мибу,
Фәгир буһош, гудуз нибу.
3047
Ники рихдкәш әз күмон гәсд,
Ә хәрәби имид мәбәсд.
3048
Парс нә нүшдә ә сәр хоштү,
Әз коф-кәләч ковлә бош тү.
3049
Кәі согломә вориш мибу,
Әхирсүзә шориш нибу.
3050
Пуч нә сохдә губор дәрдә,
Әз ħүлг ħүршә ки фубәрдә?

3051
Әгүл ә сәр тә оморә,
Суі мәвәки әз оворә.
3052
Сәрлуг ђәібә нә дәкүрдә,
Воікәі шәрђәш ки вәкүрдә?
3053
Дүлә ә сәнг нә чарундә,
Ҹузлаі базу ки парундә?
3054
Әз дуркуни түндә хәбәр,
Мичәі губәш ә дүл мәбәр.
3055
Әри рафда іә чигирәш,
Воікә имбу һәр фәгирәш.
3056
Ќуш нә дошдә кәләтәрә,
Ә поі митаі тәлә зәрә.
3057
Гәзәб рихдкә әз рәћм шону,
Догћош ә ләрз миофдону.
3058
Гәзәбикә сәбәб вәћшү,
Әз дү чумиш хун мәрәхшү.
3059
Зиндәкуни чәћ бирәнки,
Фироћуниш нидү тәнки.
3060
Ћәггсүзикә әз поі тә сәр,
Түндлү буһо ћүршәш фубәр.

3061
Пишоі дордə нə күрдə,
Сəнгəш имбу дəкүрдə.
3062
Чəшмиш дирə əгүлə,
Нифри мəсох ђəсүлə.
3063
Əри ђəсəл кəрəлү,
Биío зүhи ђəрəлү.
3064
Əз бəл ХУДО күрдə сəхт,
Хүшдəрə дан мозол-бəхт.
3065
Саданикə гəбилə,
Гуі мисоху íə килə.
3066
Чун-чикəрлү хосдəкор,
Сəдиг имбу ə ђəíб-ђор.
3067
Дастанлуíə нəгүлhо
Күч нибу əз əгүлhо.
3068
Күк ђəсүлə дошдəкор,
Зирəк имбу əз həр кор.
3069
Лəглəгиíə кофhорə,
Нибу ə куш соф дорə.
3070
Муíhо сипи бирикəш,
Пири нирав чирикəш.

3081
Тә ловорә вәҝүрдә,
Чумә нибу дәҝүрдә.
3082
Мүфтә дирә чинәрә,
Сихмиш мәсох синәрә.
3083
Әз ҹоһили дәм зәрә,
Пирә мәкүш ә ђәрә.
3084
Әри офдә дү чорә,
Әз дәдәі́ бош дүборә.
3085
Манҹар бофдә ҹунәрә,
Ӏ́ихмиш мәсох хунәрә.
3086
Гувот дорә чунәрә,
Шобош мәсох мунорә.
3087
Ә зомуни дарафда,
Ә од нитаі́ варафда.
3088
Әри сәћиб дү ђүмүр,
Дүбо дәҝәс, дүбо мүр.
3089
Имид бирә ә ђәсүл,
Дуруп мәкор ә сәр дүл.
3090
Ә бим рачи домундә,
Ә ранк нибу вомундә.

3091
Сәђәр ҟура кәширә,
Дүмбә ниди кәчирә.
3092
Ранҟ әћволә парундә,
Дүлә нивоί ҹарундә.
3093
Әз гоголһоί нишону,
Гисмәт имбу нисону.
3094
Зүһүсдиҟәш сади бисд,
Зибәр бәрдә ίә чи нисд.
3095
Әз сүрхиҟә боруί тү,
Нурлу маров доруίтү.
3096
Зарлүниҟә корһоί тү,
Гәм нихуру ђорһоίтү.
3097
Пусундиҟә пәхүрә,
Дураз ниίли нәхүрә.
3098
Кордә тиҹлү бисдоҟә,
Мићтоҹ нибу ә ίәҟә.
3099
Әри дүлә сухундә,
Јәловә ки рухундә?
3100
Јопологә чумиҟә,
Тор микәшү нур диҟә.

3101
Гәтмәгәрүшүгә кор,
Ʞүл овурдкәш нидү бор.
3102
Әз дәдәји курикә,
Пәшму нибу нур дикә.
3103
Дүнíоḣ чәннәт - нурикә,
Чү хәíр, әкәр курикә.
3104
Әз дәдәíи бирә кур,
Нәзникиíүш имбу дур.
3105
Лоли, кари дирәкор
Сүрхи, - әз кур бирәкор.
3106
Бинәí бору шәфдикә,
Бунуш имбу шасд тикә.
3107
Әлм ђиломә нә хундә,
Рузикоруш ә хун дә.
3108
Пирә ђәдәт күрүһо,
Хуби зутә мүрүһо.
3109
Әз сәдиги мәрдикәш,
Миíов үзкә дәрдикәш.
3110
Ә кәс күрүһо мүшдә,
Биíо зәнү ә хүшдә.

3111
Шəфтлү, гəсдлү мүрдəкор,
Ә суд ХУДО нибу шор.
3112
Ә күһнə нун əн гугуз,
Иштоһ нидү чум гудуз.
3113
Ә бəдə чум əн сəки,
Базуі түрə дəн мəки.
3114
Офдоруткəш ə поі-дəс,
Дүборə нибу һич кəс.
3115
Тəкəі гəтуг – сипини,
Сиіə куіиш – бидини.
3116
Дəс іəкирə нə күрдəш,
Поі мидəнүт ə мүрдəш.
3117
Ә һомори лəнкүсдə,
Әз дүл нибу хəндүсдə.
3118
Әз шүгəмоі нолəіи,
Хилос бирəш болəіи.
3119
Гəрə-гəтрəш буравһо,
Хуби ə хок даравһо.
3120
Әз бəл іəкиш нə күрдəш,
Шəрəфлү зиһ тə мүрдəш.

3121
Әз іарашуг эн тәбиәт
Бил іә кәсәш нәбу гиібәт.
3122
Бун вәнүһо ә сәр бору,
Бирәі кәсә нишумору.
3123
Хәрә «момо» буһо һәр кәс
Ә рүхшәндиш миду ћәвәс.
3124
Һәр күнч-бичог эн руі хори
Әз рәћм ХУДО дирә шори.
3125
Әри биһәгг эн дәрдвәчи
Әз ХУДО гәір рәћмлү әчи?
3126
Кон зәћләрә бәрдә-бәрдә,
Хунәш ә сәр ки вәбәрдә?
3127
Мичәј чунә кәширәкор,
Момну ә гәсд вәћшиіә кор.
3128
Әз ношумо бихәбәрһо
Чунә мәілүт ә бим шәрһо.
3129
Тапдаланмиш эн зирпоіи;
Човонијуш - ә пир тоіи.
3130
Рүћә ә гәд тэн нә дошдә,
Әз гиіомәт ки вәкошдә?

3131
Бул-булиндә һисдкә һәрчү,
Сәлигәсүз ђүмүр әрчү?
3132
Ә бәзмуі іор тә дарафда,
Әз хүшдә ки вадарафда?
3133
Кәіки, дүшмә күмүр түни;
Нимәлитә ђүмүр чүни?
3134
Чумнәвәкир бирә чикә,
Ләзәтлү ку, - лош ән чикә.
3135
Бочә кукһо буі тә күрдә,
Әз бәбәһо руі вәкүрдә.
3136
Тәрсәнкоһә күрдә хоши,
Әз хәрәби точ нибоши.
3137
Гәзәб дикә әз туфшәнү,
Ә гәд говрәш имфушәнү.
3138
Дүлә әри хомуш сохдә,
Нәфсә нибу гизмиш хосдә.
3139
Корһоі дәсһо һәгглүникә,
Хуб митани дәб чүникә.
3140
Ә пишоі чум зәћәр норә,
Дүлә нибу сәђәр дорә.

3141
Вошкунэво нүшдэникэ,
Э гэд мэхлуг мэкэшд чикэ.
3142
Үзкүм зэрэ э дэріоһ шор,
Лүкэі дорэш тиморлу дор.
3143
Эгүлмэндэ дананһорэ,
Э бэдэ руз нибу норэ.
3144
Гэзэб дүлэ эри күшдэ,
Э пиіони нибу нүшдэ.
3145
Эз ХУДОіи бэхш нэ дирэ,
Ов никэрэш шэх нэс бирэ.
3146
Тэлатүмэ гутинэлү
Тэһсирэни эз бинэлү.
3147
Синэмишэ кор нэ бирэ,
Э чум үшүг нэс дэбирэ.
3148
Гисмэтикэш һүзур хуни,
Мэрдіэтирэ чү дуркуни?
3149
Кишмиш-хирмов нэ бисдокэш,
Киснэіирэ эз ловош кэш.
3150
Чунсуз дирэ іэ шох күлэш,
Дэрмэдогун мэсох дүлэш.

3151
Хәлг хүшдәрә ХУДОі ђилом,
Ә гәһр нинү ә суі Одом.
3152
Әри тубо дирәі әлчәг,
Никә корһо виниш әнчәг.
3153
Шидралүіә шәлә духдә,
Ә фурм һүзүм нибу сухдә.
3154
Тиро хундә әз дин вәчи,
Кофә хуно – ширин әчи?
3155
Кәіки, ә сәр хун варафди;
Ә гәриш дүл ки дарафди?
3156
Лапаткәлү зәрәнки бил,
Согә чунәш чү тартапил?
3157
Миродһорә сиргә зәрә,
Тутүр мәіил кушһоі сәрә.
3158
Мичәі рачә әри дирә,
Чумһо нитав шәри бирә.
3159
Ә чар дорә чумкүшдәрә,
Русвоі мәсох нум хүшдәрә.
3160
Лов-ләђәрә әри бәсдә,
Воч овсара ки дәбәсдә?

3161
Ә һәр хубиш нәфслү дәмун,
Әз чүрђәтиш пәслү мәмун.
3162
Әз чум пири палусдкәш хун,
Хов динчирә - говрә мәхун.
3163
Јә балала сүврүсдәрәш,
Әз дәбәһо дүрүстдә кәш.
3164
Ә шәрәвоз нисдкә рафтар,
Чүг низәнү сәіәг кафтар.
3165
Јә шорә коф нә шинирә,
Кузәт мәсох пәсинирә.
3166
Кәі ләпәлү согиш ниіов,
Ләрзундәіә догиш миіов.
3167
Ә сәчкуіә нубот бәди,
Коф дуркурә гувот мәди.
3168
Ә ђәрсәвоз кошдә чирә,
Ә нәфсәвоз хош вәчирә.
3169
Гонун ХУДО дәкә ә дүл,
Кәрәк нибу іәкәі әгүл.
3170
Әри күшдә гәзәб дәрдә,
Јә чап овиш дүл вәбәрдә.

3171
Әз тәфүргәі іово - воіи,
Ә гәсд чуниш ниіо поіи.
3172
Кәі ки, мозол бурмиш нибу,
Сад чүр hиіләш гурмиш мибу.
3173
Кәі іә кәлмә хушиш ниіов,
Ә буз гилинч тушиш миіов.
3174
Новур күрдкә шәх-шәхәі ов,
Боләлүіә салhош миіов.
3175
Чумә бәсдкә нур васалиш,
Ә фурм нәфәс мурав салиш.
3176
Тәітә мундә зуhун – бикоф,
Орхоіинә зүhун биіоф.
3177
Пул-мол - дәвләт hисдкә догиш,
Күвәнмиш бош ә чунсогиш.
3178
Әз шорә кор офдорәкор,
Рукәрукуш имбу ошкор.
3179
Рүħ парундкәш гәмиш охмох,
Ә тәгсиртүш нифрәтә сох.
3180
Вомундикәш hәрдән – hәркоі,
Ә хәрәбә рәħhо нә поі.

3181
Мүгəддəси - əбəдиһо,
Ҝилов зəрə ə бəдиһо.
3182
Ə дүл дəһо мəтлəбһорə,
Ə буз шорвор нибу дорə.
3183
Əз никиһо рихə шори,
Гул-гəнəтиш рүђə дори.
3184
Ə лəһьəһо офдорəкор,
Əз хубиһо моiору вор.
3185
Гəнəтлүiə гушлу дирə,
Һəдəф нифри тушлу бирə.
3186
Үкүд дорəi əн һəр бəбə,
Миђидлүни ə фурм дəбə.
3187
Нəшуморə тəiтə бəрдə,
Тиђорут сох гобуг дəрдə.
3188
Əз кучлүiə бəђс лəпүрһо,
Бəди миоiв – һозор чүрһо.
3189
Бүхтү рихдкə ə сəр кучү,
Ə гүдрəтүш куч мəпүчү.
3190
Ҝикəрмишə нəхүлүрə -
ХУДО митав əхирүрə.

3191
Бисдорикәш ıә бич, ıә кич,
Бичорәıә рәћиш мәвич.
3192
Суı – гәрәнтү һисдкә әкә;
Дурә – зәћәр нисди бәкә?
3193
Сүрх парусдкәш әз тубоıтүш,
Ќүвәнмиш бош ә ХУДОıтүш.
3194
Тә синогә зу вәкүрдә,
ХУДО әз дәс митав күрдә.
3195
Әз синәмиш пиш - овнәки,
Ә фурм овчиш нишон мәки.
3196
Ќәрдәникәш гиров зәмун;
Ә зуһун хәлг киров мәмун.
3197
Ә сәр базу нә зәрә тох,
Осдугурәш гирмиш мәсох.
3198
Ќоф дорәткәш – сүрхиıә тәшд,
Әз зулум ıод, ıослу мәкәшд.
3199
Кәлә-чүклә һисдкәш дәндү,
Дордәш ıә чүр биıо зәндү.
3200
Әз ошпалу нә палусдә,
Дод ћәлимә нибу чусдә.

3201
Әри чорәі –лүкүі лохи,
Әнчәг рәħми биіо сохи.
3202
Ә хүрт-пүртү зәрәнки тох,
Ә фурм дүшмәш тәhгир мәсох.
3203
Поі бүнүhо әз hәд дини,
Тәђриф ХУДО - әбәдини!
3204
Чум гисгончә hич нә духдә,
Әз гәзәбиш имбу сухдә.
3205
Ә мүрдәіи ән гиіомәт,
Ҝузәтлүни hәм хуб, hәм бәд.
3206
И дүніоhә тәітә зәндә,
Нә мүрг бири, нә іә бәндә.
3207
Әз хошлүіә ħәрәкәтhо,
Ә рәħ миоів хәрә бәдhо.
3208
Әзәмәтлү буhо чүрhьәт,
Огоі сәри - әри гүрбәт.
3209
Әзир гәзәб домундәкор,
Киш бисдокә нивүнү шор.
3210
Кәіки, ђәчәл - әгрәб мибу,
Ҝиринчә сәр ә дәб нибу.

3211
Сәдиг мундә ә пишә,
Чорәлү бош һәмишә.
3212
Чалмаі ђорә вәкүрдә,
Әз лүчүі кәс ки күрдә?
3213
Әз биһоли ћүрш зәрә,
ђәнкор мәсох хүшдәрә.
3214
Нәфслү һисдкәш фоідәлү,
Ә дур нирав поідәлү.
3215
Аташ дүлә тә күшдә,
Локо мәзән ә хүшдә.
3216
Гәләт дирә ћовурә,
Нишон нидүт новурә.
3217
Кәі әз хүшдәш миләрзү,
Ә іә ләмбәш ниварзү.
3218
Мозол нисдкә сәрбәрәћ,
Әз дәрдисор чү ћәрмәћ?
3219
Әри офдә бәхт түрә,
Әз гәрбол кәш вәхт түрә.
3220
Гиров сохдә поі-дәсә,
Әз рәћ ХУДО чү пәсә?

3221
Әз мучучи ободhош,
Миђидлү бош – шоботhош.
3222
Гәiтонә нә сухундә,
ђәрс шәђәмә рухундә?
3223
Имидсүзә зиндәкун,
Пучи - ә бим дин зәкун.
3224
Әри сәрсон кәшдәкор,
Фәткәлүни бәш дәhор.
3225
Әри дузә рәh чорә,
Шәвг ән чумиш рүh дорә.
3226
Ә сәхтә гувотәвоз,
Ширин ниiов hәр овоз.
3227
Гувот поiә нә күшдә,
Ә чорзани ки нүшдә?
3228
Чүл зәрәнки ә гәд хов,
Сокунәрә чү гәндов?
3229
Коф нә рихдкә әз садан,
Силисчирәш дәрдлү тан.
3230
Тәhсирәнки воiәhош,
Батмиш имбу моiәhош.

3231
Молəлүрə тə күшдə,
Пустəш мəкəн əз хүшдə.
3232
Биђи-биђи возирə,
Лүт ки һишдə гозирə?
3233
Сəрсон дирə чəħтлүрə,
Тəслих мəсох – шəфтлүрə.
3234
Бор нə дорə - дор бəдин,
Фантазиíа кор мəвин.
3235
Әри мүшкүл гəзəби,
Фасон сохдəш íə дəби.
3236
Хосдəникə һə лово,
Ә фəгир чү ħəлово?
3237
Лəмпəí дəси нə күрдə,
Чолəрə ки дəкүрдə?
3238
Әри хүрдə сəрдəки,
Ә дəс бəíбут мəвəки.
3239
Мəмзүрикə íə хəлəф,
Әз бичиíүш чү тəлəф?
3240
Һə поíисдкəш ə сəр рəħ,
Әз бомбулиш чү ħəрмəħ?

3241
Дәкәшдәнки биморлу,
Дәвриш мурав бикорлу.
3242
Кушдсүз буһо ләгәрһо –
Хүшки ә фурм чәгәрһо.
3243
Әз хәспушә кор дирә,
Дүл нитану шор бирә.
3244
Әз бәдлүі́ә хушунә,
Ниі́о муну нушунә.
3245
Ә бим фасон шәрчуни,
Ләі́-луі́ хурдәш әрчүни?
3246
Вәпичирә ә ћәчә,
Ә фурм кудил мәвәчә.
3247
Ә суі́ хүрдә апарат,
Чап-чап мәзән ә малад.
3248
Чүларз парчоһ – тәхтлүни;
Гилгилирәш вәхтүни.
3249
Үшүгмәндә кор-борә,
Бәкәм имбу ђор дорә?
3250
Битәнәшумолүһош
Чури ә фурм әлүһош.

3251
Кәі́ ә сәр дәрд гәмиш нибу,
Һорoі́-ђәшил кәмиш мибу.
3252
Нәвә-нишрә нәдирә мәрд,
Күнд ниі́обу бәдиі́ә дәрд.
3253
Әри әз чум нә офдорә,
Әз зир сәнгиш биі́оф чорә.
3254
Хәми зәрә ә сүрхә тәшд,
Әз тәмизи локо мәкәшд.
3255
Ҝофә сохдә софлу – шобош,
Әри һәр кор инсофлу бош.
3256
Әри дорә суі́ ђәсәли,
Һәр мичәрә і́ә ђәмәли.
3257
Инсоф дүлә вир сохдәкор,
Ә чум ХУДО чү хосдәкор?
3258
Шәнлү мундә әз пoі́ бәди,
Имид дүлә ә зoі́ мәди.
3259
Әз күкикә пачирәі́ тох,
Бим вичдонәш рихринч мәсох.
3260
Нәфс хүшдәрә бурчлу дирә,
Хостәі́ дәдәі́ кучлу бирә.

3261
Әз дүл хәбәр нә дорә,
Мүhбәтлүрә чү чорә?
3262
Һәр зомониш, hәр вәхтиш,
Очмиш нибу дәр бәхтиш.
3263
Ә дүл чикә нисдикә,
Әз бим мүhбәт чү сикә?
3264
Ә рәҺ мундкәш чумhоíтү,
Чур нийо бу тумhоí тү.
3265
Дәрд-кәдәриш ә ҕилом,
Руí вәкүрди әз Одом.
3266
Ки ә дүлү пәхир дә,
Дүшмән бирә әхирдә.
3267
Һовун дирә - мисирә,
Бәхтиш митав хисирә.
3268
Нун-мүнүкә шиширә,
Пәрт нисохут – киширә.
3269
Әз амбари дәрди-сәр,
Мүрдлү имбу зәрди шәр.
3270
Дүрүст хәбәр нә бирә,
Ә дүл човгун дәбирә.

3271
Әз дәдәіhoі эн вәчиш,
Ширин нибу hич іә чиш.
3272
Тә вәћш бирә тори - кин,
Әзи ђилом шори вин.
3273
Кәіки, дәр дүл очуги,
Данки, чумhош ошуги.
3274
Тә мәhрибон, тә хошит,
Ә дү-іәки тән бошит.
3275
Хилос бирә әз кәдәр,
Кинә ә дүл мәдәбәр.
3276
Гәләт сохдә шәринәш,
Хәрлү мәзән –ђәринәш.
3277
Әз дәр хунә дарафда,
Ә күнч нибу варафда.
3278
Хәрәбикә hәр кору,
Диіә чүтам сәр дору?
3279
Кәіки, рачи іә мәнки,
Чү мүвүнү әз тәнки?
3280
Хәрәі гәмә дәчирә,
Дәрдиш митав кәширә.

3281
Әз ошугһоі руі хори,
Ә шори ки суі дори?!
3282
Ә вор бирә күвәнмиш,
Рүхшәнд мәсох ә мәнкиш.
3283
Әз әшг Мәчнун нә Ләіли,
Ꝃофһо имбу һә хәіли.
3284
Ә гәд дәвләт зиһисдә,
Фикир мәсох – дивисдә.
3285
Мүһбәт ән іор нә бирә,
Кор шоһирә ки дирә?
3286
Торик бирәі ән ђумүр,
Суі мизәнү ә күмүр.
3287
Туфонбәндә дүлһорә
Нибу ә буз бүл норә.
3288
Ә дүләсти дәмундә,
Ә надан ки вәмундә.?
3289
Муіә дү бәнд нә бофдә,
Мичәі рачә ки офдә?
3290
Руі вәкүрдә әз Одом,
Әри ки мунд и ђилом?

3291
Кəí рүђволуш соф нибу,
Əз чи хурдəш коф мибу?
3292
Дүлү торик буhорə,
Үшүгмəнди ки дорə?
3293
Əз лəг-лəгə коф-кəлəч,
Күрдə ниíов соф ə вəч.
3294
Дурə дүhо пилəтəш,
Кəрми дорə кифлəтəш.
3295
Əри бəсдə лəђəhо,
Кəрəк нибу лəгəhо.
3296
Əз коф мундə бирази,
Ə миродиш нираси.
3297
Кифлəт кəлə бирəнки,
Дүлиш никəшү тəнки.
3298
«Мə əн түнүм!» - куфдирə,
Дуз нисоху – шəфтирə.
3299
Əгүл нисдкə ə тоху,
Нəрмə зуhун чү соху?
3300
Нушу дорə икидə,
Гирмиш мəсох имидə.

3301
Мозол шәндкә куклуіә тох,
Кор хәлвәтәш шәклу мәсох.
3302
Тә сироіи коф нә бирә,
Бор воікәрә соф ки дирә?
3303
Ә бәхтәвоз әз чоі – дурлу,
Ни импоіут руі-бәруілу.
3304
Дәдәі мозол ә тум дәкә,
Дунјохәндуст ә чум бәкә?
3305
Тә сад чиро ћәвәсиш һисд,
Үзкә мүһбәт кәрәкиш нисд.
3306
Ә дү рәћи пәртлү мундә,
Гисмәтә ки шәртлү хундә?
3307
Ә сәр ән кул пар нә зәрә,
Поі мәдәни ә дог, дәрә.
3308
Воһнә күрдә зимустурә,
Килит мәзән дәр бустурә.
3309
Кәі әз васал хәбәр ниіов,
Хүшкә ләмбәш ә іор миіов.
3310
Тә пачирә әз чироіи,
Әз әшг-мүһбәт чү сироіи?

3311
Зиндәкуни нисдкәш ә хош,
Ә гәм-гуссәш лоіиг мәбош.
3312
Рәћ дузирә һомор дәшән,
Кофһоі дуләш әз іор мәшән.
3313
Вәкурдә ћол дидәркинәш,
Зинчир мәзән ә сәр синәш.
3314
Гилиг турә сохдикә вир,
Пәшмуіәтиш һич нибу дир.
3315
Әз дәс ђәрус рундә сәсә,
Нифри мәсох духдәр кәсә.
3316
Бускә хуно кәіки товуст;
Курнә кофә ки вотовуст?
3317
Чәрхундикәш муһрәһорә,
Дурәі гәілон суврә дорә.
3318
Ә суд дивон залуміәти,
Шәрә әз һәгг парун гәти.
3319
Нәр ә тәђриф кәіки мәрзу,
Әз пуф зәрәш дог niлә рзу.
3320
Рућ бәрдәнкиш губорә чоі,
Ә хәлвәтиш ХУДОрә хоі.

3321
Хори ХУДО әз зәвәр,
Үшүг хурдә - ћәзтәhәр.
3322
Данусмәндә талантәш,
Бочиίүрә талан кәш.
3323
Зәћәрбәндә зуhунhош,
Сәбәб бирә ә хунhош.
3324
Нә домундә ә хүшдә,
Нәфс ίәловә ки күшдә?
3325
Хиίәh зәрә дәрдhорә,
Ки тәрсундә мәрдhорә?
3326
Тәлћ бирәнки хов нәдан,
Рәћ имидәш тов мәдан.
3327
Нә пичирә ә рәћтү,
Гудуз нибу тәмәћтү.
3328
Ҝәрдәнгирлү зиhисдә,
Шәђәмлү ки кирисдә?
3329
Ә дүл мәтләб нә дәкә,
Инсон нибу әз кәдә.
3330
Ә чи хурдәί – чикәрәк,
Рүхшәнд сохдә чү кәрәк?

3331
Рәḣ офдәнки ә бәхтәвоз,
Гәмиш мурав ә вәхтәвоз.
3332
Соворәлүг нә кирисдәш,
Ки бәхш мүдүг сади бисдәш?
3333
Әри чумиш нә вохурдә,
Түндә ђәрсәш киһо хурдә?
3334
Боришмишә чәнк нә бирә,
Офтош ә бим мәнк дәбирә.
3335
Бүтүн ђүмүр тәки дирә,
Дү дүл чүтам іәки бирә?
3336
Дәріоһ дирә әз дәг Тирош,
Ҟумонлу бош ә һәгг кирош.
3337
Чум тә дирә булундирә,
Јүк гисмәтиш курунд бирә.
3338
Әз ḣәсрәт іор сухдә-сухдә,
Күлә ә хок ки фурухдә?
3339
Хәтолүіә кор нә бирә,
Ә дүл дүшмә шор дәбирә?
3340
Јорә әіор овурдәнки,
Нәштәр мүінү обур тәнки.

3341
Рач һәјорә нә дошдә,
Комини руі ә хош дә?
3342
Әз бүхтүһоі бичорә,
Гәм хурирә чү чорә?
3343
Ә кәф дәс тү нә дәкә,
Бәхш нивини әз кәдә.
3344
Әз буг дорәі кәрмә-хош,
Нәданлүіә сәр мәбош.
3345
Әри гисмәт нәри - бәхт,
Ә тартапил дәри – вәхт.
3346
Әри шоһвор ән чару,
Кучиш әз дог импару.
3347
Әри ә хош оморәш,
Синәмиш сох доморәш.
3348
Нәс хундәкә дүлтүрәш,
Импачуну күл түрәш.
3349
Воруш һово нә рихдә,
Хориш чатирә вихдә.
3350
Чүг зәрикәш сәрә-сәр,
Косиб мәбош – дәрә-дәр.

3351
Имкон офдә лап ıә дәнәш,
Ә и дәврон ниıоı кәнәш.
3352
Меhрибонә хостәıирә,
Ә чум имбу хоштә дирә.
3353
Әз кʏл хʏшдә эшг нә дирә,
Ә гәриш хәлг – гәшгә бирә.
3354
Ә кәф пәнчә нә зәрә мих,
Ә фурм зәлʏ хунә мәрих.
3355
Сәр-сәриıә ворворинош –
Чузлә бәрдә әз шориhош.
3356
Сәс-кʏı сохдкәш ә гәриш хәлг,
Нитав бирә кәдәриш гәрг.
3357
Кәı ки, ıорәш ћәвәс мибу,
Чумhоı тʏрәш әвәз нибу.
3358
Сокит рихдә ворушhорә,
Хʏшдән ХУДО хомуш дорә.
3359
Хори кәлә бәбәhорә,
Ә ıод нибу дәбә дорә.
3360
Шʏгәм - кеснә нә бирәнки,
Әз ıор имбу әнчәг – тәнки.

3361
Әз лов вишә дур бирә вәхт,
Ә гәчориш мисоху чәһт.
3362
Фикир дорә ћәзлү һәр боі,
Хәлг Вәтәнә ђәзизлү хоі.
3363
Әз ђәмәлһоі ђәрәгәчи,
Дүлхүрдирә чорә әчи?
3364
Киснәірә сәбәб дирә,
Дүлиш митав битоб бирә.
3365
Ә сад фикир шәрик дәкәш,
Ә чум имид торик мәкәш.
3366
Ләпәсүзү ән пучә коф,
Јә локоіи ә вәч инсоф.
3367
Чүн асдараі чәрхә ђәсму,
Товушлу бош ә рәћ – ћәзму.
3368
Хосдәникәш әз дүл-чуни,
Ә мүлк кәдәр нәбу муни.
3369
Кәі туз һәггә покундәни,
ХУДО дәриш вокундәни.
3370
Гәриш дүлү нисдкәш вәди,
Мүһбәт түрә әз дәс мәди.

3371
Дуркун эри ћэвэс дирэ,
Дү-дүдүіи «чор» нэс бирэ?
3372
Тэ эз душоб - ђэсэл вихдэ,
Эз гэлэтиш ђэрсһо рихдэ.
3373
Нурлуникэ зиндэкуни,
Ниіо э гэд кин дэмуни.
3374
Сэвкиникэ мичэі һэрчү,
Хосдэкорэ тэркиш эрчү?
3375
Кэі э зуһун кофиш ниіов,
Бэкэм э чум ховиш миіов?
3376
Кэі сад чүрэ нифриш мибу,
Іэ кэлмэіү сүрхиш нибу.
3377
Гэдүшлүіэ хориһорэ,
Энчэг ХУДО – ђори дорэ.
3378
Танусдэнкиш хүшки – зобу,
Хурдэ нуниш нуш биіо бу.
3379
Дүлэхури сохдкэш - вошку,
Хилоскортүш ХУДО бошку.
3380
Э тирозу нэ донорэ,
Шэлэі кэсэ ки вонорэ?

3381
Човгуникә коһ нәфәсү,
Тон никүрү тәлһоі́ сәсү.
3382
Дустә һишдкә әз нун нә ов,
Дурәловуш зу мәдиров.
3383
Факт бәсдәнки чум ловгорә,
Әз зуһунуш нибу чорә.
3384
Сәр сурдорә нә вокундә,
Чүлк хәторә ки покундә?
3385
Вичдон – сабур тәі́тә вихдә,
Зуһун – ләђнәт митав рихдә.
3386
Һүрмәт одтү ә сәр вошку,
Әз ђәсмуһош зәвәр бошку.
3387
Тәмизкорһо әз туз буру,
Ә локониш поі́ мушуру.
3388
Саі́лһо нисдкә никидору,
Әз сәрһош ов микирору.
3389
Кобоб дирә сәһиб дәрдә,
Зиндә-зиндә ки фубәрдә?
3390
Әгүлбәндлү дикәш сәрә,
Пишбонгулиш ноһог зәрә.

3391
Вәхт кирощдкәш іовош-іовош,
Әр рәћм ХУДО сабурлу бош.
3392
Кәләі бутун улкәhорә,
ХУДО митав чуклә норә.
3393
Мућкәмлуіә әбәдилик,
Ә сәр дузи поіисдә тик.
3394
Гудрәтлуіә корhо дирә,
Митав сәћиб ђорhо бирә.
3395
Дәсочуги бурбундәкор,
Фәгирhорә поі муду – шор.
3396
Гәзәб ән руз вокундкә чум,
ХУДО әнчәг мисоху тум.
3397
Бимәђлумә сәс шинирә,
Гудуз мәсох нәфс кинирә.
3398
Ә домундә тәнкиіә руз,
Кәрдән дәвә ни имбу дуз.
3399
Имид рихдкә әз Тироіиш,
ХУДО муду тә сироіиш.
340**0**
Гәдәрсузә сабурhорә -
Имбу дощдә ә бим чорә.

3401
Худотəрси ə руі ђилом,
Јəдикори əз дəвр Одом.
3402
Һəм мүгəддəс, һəми зəћмлү,
Јарашуги əри рəћмлү.
3403
Кəі ћəримəі пули ниіов,
Ə хунəіүш були миіов.
3404
Зəћм хүшдəрə гучлу дирə,
Имид бəдһо пучлу бирə.
3405
Һəгг рихдəнки əз чум шону,
Дүшмəш ə поі миіофдону.
3406
Əз булог чум рихдкə хəтош,
Ə бəдə руз гəлхəндлү бош.
3407
Ə кəрдəнтү кəі вəһишди;
Күк ђəсүлə гувотиш ди.
3408
Шəш зувунə коф сохуһош,
Əз ћүкм ХУДО миіов ə хош.
3409
Мəнликирə шəндə ə бод,
Тарафкəши мəсох ə іод.
3410
Гуіілумəндə тəрки дирə,
Ə гəриби нəр ки бирə?

3411
Һәдәрәмлү дүл сухундә;
Ә сәр митаі кул рухундә.
3412
Гәрушугә корһо дирә,
Имбу гурбуі ворһо бирә.
3413
Зиіод сохдә дәрди-сәрә,
Сәгәт мәди – гәрдибәрә.
3414
Ә әнкүшдтү вәчәвундә;
Нун дуһорә ки ђовундә?
3415
Сүст бисдокәш ворә-ворә,
Бушә хәндә бор нәс дорә.
3416
Домундәнки ә гәд тәнки,
Дүл имбәрү дәђвоі чәнки.
3417
Тә хәзмуни куфдә дәрәш,
Әз гәрбол кәш - эгүл сәрәш.
3418
Тә әнкүшдә ђәнч вәкүрдә,
Зу кәрәки ђәібә күрдә.
3419
Сәргуз мундкәш ә тәһәр гог,
Руі нә бурбун ә бодолог.
3420
Әз биинсоф тә ћол дирә,
Зир поі митав сәр чол бирә.

3421
Гәриш дүлә түнд губәрдә,
Рүхшәндирә ки фубәрдә?
3422
Кәί ки, синә бәлгәмлүни;
Кәрм һәлимиш мәлһәмлүни.
3423
Вомундәнки ә дәс гизмиш,
Сиίә нуниш мибу – кишмиш.
3424
Нәкүрдәнки коф ән дүлә,
Лиһә мәхун – соф әгүлә.
3425
Точә һүрмәт нә дирәкор,
Чүп нивүнү әз бирәкор.
3426
Хушә руίә нә бурбундә,
Нә дан, мозол ә хурчун дә.
3427
Инчимиши буһо чикә,
Нәвсиш имбу тикә-тикә.
3428
Сәрончоми корә дирә,
Фикир ђорлу чорә бирә.
3429
Гүч зәрәнки ә локоί хун,
Гәзәб һүршә һинәр мәхун.
3430
Тә нәбирә корһо зобу,
Бирорбәхши тән биίо бу.

3431
Зән хосдәнки – һәлүсти,
Дәрд ән дүлүш палусти?
3432
Әз әшгикә чуму ћир,
Урә диiә чү әхир?
3433
Бәләдчиһо нә бирә;
Әз чәнк хоши ки дирә?
3434
Әри кәчәл буһо сәр,
Сурог кузкирә мәбәр.
3435
Әз ковнәi дүл һисдкә сәхт,
Шәкиш мәсох, нисдкә бәхт.
3436
Әз чәнд килә оморә,
Ә кук чарун – доморә.
3437
Дүл сәћибһоi духдәрә,
Һәрбоi нибу чүх зәрә.
3438
Әз сәр сохдә гуншириә,
Тәћно мәху нун-чирә.
3439
Әз хотурәi ән воiку,
Јәзугитүш биiовку.
3440
Тәiтә ошкор бирә коф,
Дүләш нитаi дирә соф.

3441
Күһнә локон ән ћомум,
Нибу әри тәћно нум.
3442
Мар расикә ә лүҹү,
Ә кәрдәниш мәпүчү.
3443
Әз вамасһоі́ ән гәбәр,
Мүрдәкорә чү хәбәр?
3444
Бирор – ћовур нисдикә,
Биі́о вәхсү әз ҹикә?
3445
Вәнҹүрүткәш чүн пәни,
Ә нун гунши чум мәни.
3446
Соги дүлә нә күрдә,
Ләзәт нибу вәкүрдә.
3447
Әз гәлизә зиһисдә,
Нә сада хоі́, нә - бисдә.
3448
Тә әз чуму рихдә ђәрс,
Әз торики дүлүш тәрс.
3449
Ә човгунә руз бәди,
Дуст биі́о бу дуз - вәди.
3450
Голиндикәш дүгәдә,
Имид мәбәсд ә кәдә.

3451
Чүк-чонәлү буһо кор,
Бәһәр нидү чүн чинор.
3452
Әз рихшәнди вәхүшдә,
Ошуг мәбош ә хүшдә.
3453
Дәрди-сәрә нә күшдә,
Дог мизәни ә хүшдә.
3454
Тә кәмәрә нә куфи,
Хурдә чирәш мокуфи.
3455
Соги нисдкә íә кәмбиш,
Ә дәвләт чү кувәнмиш?
3456
Әз бим хурдә, вокундә
Тар чумә ки покундә?
3457
Дирә бәгдә әлчәги,
Мумуну дәб – гәчәги.
3458
Зиһисдикәш чүн овом,
Ләзәт вәки әз ђилом.
3459
Нә сохдикәш íә бо мәшг,
Лол ниíо бу зувун әшг.
3460
Бисдорикәш әкәр дог,
Ә хәлг мәíо бодолог.

3461
Ә рәһ шәфтлүiә кор-бор
Jә мичәш ә дүл мәдор**.**
3462
Нәрасирә коволу,
Нитав бирә **-** һоволу**.**
3463
Туршов бирә **әз** хәсдһо,
Тушлу мәмун ә гәсдһо**.**
3464
Әри мозол тәмәһиш,
Очмиш имбу сәбәһиш.
3465
Хүшдәнхоһикә әнчәг,
Jә хәiр ниiов әз әлчәг.
3466
Саiлов бәрдкә бун түрәш,
Зу хилос сох чунтүрәш.
3467
Васал – кәрми нә хурдә,
Күлһош нитав вокурдә.
3468
Имид норә ә инсоф,
Фурмиш мәбош ә бим коф.
3469
Голмоголә чәһтикәш,
Әри мозол тәһди кәш.
3470
Әз буләһоi – һәдәхун,
Ә рихшәнди мәдәмун.

3471
Гәhриίә кор нә дирә,
Сәрсон шүвәр ки бирә?
3472
Нә омокә ә чум – хош,
Дүлнәхоhә чү томош?
3473
Воhнә күрдә ίә кофә,
Ә вор мәди инсофә.
3474
Духдәр –ђәрүс тә бирә,
Ә сәр гәрбол вәбирә.
3475
Ә гоhимә дүл киро,
Рүћә әз чун чү чиро?
3476
Әри дошдә ћүрмәтә,
Учуз мәки мүhбәтә.
3477
Руз кирошдкә hәдәрлү,
Гәмиш миίов – кәдәрлү.
3478
Хубә чи-чәм нә хурдә,
Ә зиндәји ә гур дә.
3479
Пирсирәнки ћол кәсә,
Јослу мәдор ћәвәсә.
3480
Јә тәфәђәт нә дорә,
Корә мәвин дүборә.

3481
Әкәр вәрдиш – һәрчүни,
Диíә дәрдиш әрчүни?
3482
Вәчә - ә бим нә кӱрдә,
Хәторә ки дәкүрдә?
3483
Нүшдә бәгдә ә гумор,
Хушә рузә мәшумор.
3484
Нәс дирәкә түндирә,
Митаí ә гәм кунд бирә.
3485
Варавундә хүшдәрә,
Әз рачи ки ћүрш зәрә?
3486
Сирдоглуíә дүлhорә
Нивоí, ә фурм кул норә.
3487
Руí вәкүрдә әз дәблү,
Дәкиш мәбош – хәрәблү.
3488
Шәвә ә руз чарундә,
Хов чумә ки парундә?
3489
Бимүћточә кор дирә,
Әз дүл нибу шор бирә.
3490
Тәíтә офдә никә рәћ,
Ә сәнгәлуг чү тәмәћ?

3491
Соі мигдору нəбуһо
Дəрд овурдə зəбуһо.
3492
Гəришмəтил буһо кор,
Сəбəб нибу ə бим шор.
3493
Јə тəнкəшə вəкүрдəш,
Чорəлүни чүн əдəш.
3494
Тə нəзəнү лүкүі лох,
Гəзəб дүлə тиһи сох.
3495
Хүрд нəбирə һ̌əчəі ч̌ун,
Дүлə ə сəнг мəчарун.
3496
Поіисдəікə ə сəр коф,
Бəхтлү имбу дəр инсоф.
3497
Əз дəрд – болə вəчирə,
Согирə ки дəчирə?
3498
Хəм-хəіолə гунширəш,
Һəрдəн-бирдəн ə бим кəш.
3499
Əри офдə дузкирə,
Томошə сох кузкирə.
3500
Ə ихтилот нə нүшдə,
Ə тəхт нибу вəнүшдə.

3501
Әз дүлбәнди битов хосдә,
Бәхтә рәддиш митав сохдә.
3502
Хостә дүлһо гәм нә дирә,
Һәр вәхт ә сәр дәм вәбирә.
3503
Һәр кәлмәрә чәрх нисохут;
Ә дустәвоз фәхр мисохут.
3504
Тә тәћсирә коф ихтилот,
Һәр кәлмәрә ку, ћитиіот.
3505
Кәі инсонә кәдәр мибу,
ђәзиіәтәш гәдәр нибу.
3506
Шәк сохдикә әз бивәхтиш,
Очмиш имбу іә руз бәхтиш.
3507
Әз бирәіи чум нисдкәш тух,
Чун асдараш парлү мәсух.
3508
Рәћмибәриш кәі никәши,
Тартапиләш тү микәши.
3509
Сәрәдорди нә кирошдә,
Тәмәћ пәсә нәс вокошдә.
3510
Бургов кәпәк хуруһо ков,
Мүћточ нибу ә хүшк киіов.

3511
ХУДОіикә - никидору,
Бәдчум әз іон микирору.
3512
Шорһој чумһо нә бирә вәхт,
Дүлһош ә тәрс дәбирә сәхт.
3513
Әри мундә ә гәм тобу,
Ширинә коф кәм ниіо бу.
3514
Пәшму һишдә чусдәкорә,
Булә шор ди дустә - іорә.
3515
Кәі әз фәрзәнд – мәрдиш нибу,
Әз дог курунд дәрдиш имбу.
3516
Әз дор бәди тубо чирә,
Күлә руіиш зу пачирә.
3517
Дорһо бәһәр овурдә вәхт,
Богбон гәімог күрдә әз чәћт.
3518
Хуну ширин нисдкә әкәр,
Чү мисоху ђәсәл, шәкәр?
3519
Дүлшориіә инсонһорә,
Хүшдән ХУДО имкон дорә.
3520
Ә мәтләб дүл нә расирә,
Гисмәтә ки вәрасирә?

3521
Әз лүчүí әшг тә нәхш норә,
Пәшмунирә ки бәхш дорә?
3522
Сәрсон һисдкәш кимиһошу,
Дәрд мүһбәтә ки никәшү?
3523
Шинирә сәс ошугһорә,
Хунәш шорлү үшүг дорә.
3524
Зиндәкуни хуб нә бирә,
Ә дүл сәр вәхт губ дәбирә.
3525
Гәһри буһо пәртә хуно,
Бил ә рәћтү шәр нә муно.
3526
Дүнјоһә рач хосдәкорһо
Софи әз чәђм сохдә корһо.
3527
Гәришикә ә шәр һәр кор,
Чумһо чүтам ниíору тор?
3528
Ә рәћ мундә чумһоí íорә,
Руз пишнәвиш тор ки дорә?
3529
Чәнд гәлизә мүсибәтһо,
Шәксүз рихдә әз дәс бәдһо.
3530
Хостәí ән дүл нәбуһо íор,
Әхи чүларз дәбу ә шор?

3531
Зиндэкунэ тэ пэс дирэ,
Ним-ноһогэ кор нэс бирэ.
3532
Кэі ки, фикир – зэћэр чуни,
Мэђни хундэш ίэ дэрмуни.
3533
Рэћм ХУДОрэ хубмиш дирэ,
Лово эз лов гупмиш бирэ.
3534
Тэ чыч шэндэ тазаі бэди,
Эхир корэш э заі мэди.
3535
Һэ ки, имид митав мүрдэ,
Эз дэс бэхтиш нитав күрдэ.
3536
Мэлћэмикэ кэрми тэнү,
Э һэгг дузиш сэр мизэнү.
3537
Нэ омокэш сэр-дүм э хош,
Э тэбиэт шэрлү мэбош.
3538
Эз аташа мэсэлһоі кэс,
Чүх низэнү ђэсэлһоі нэфс.
3539
Кур - чэнгэдэ бисдокэш шэр,
Кэнэш чэгли мэкэш э сэр.
3540
Хурдэникэш нун эн чүіи,
Тэ күч бирэш биіо зүһи.

3541
Әгүл мувәħ һисдкәш ә хош,
Әз чум дүлиш пәħни мәбош.
3542
Әз фикирһоі ән күшә-күш,
Кәрдәнгирлү сәргуз мәнүш.
3543
Хомлу мундә әз хошә-хош,
Тәђрифмәндә ħомбол мәбош.
3544
Туфлүбәндә пәшму бирә,
Имбу шәндә хәспуширә.
3545
Чуткә зәрә соі мигдорә,
Мәрд ә ђәрә сәдиг норә.
3546
Рихричәлү сохдә дәрдә,
Саташәлү моч ки бәрдә?
3547
Сәрбәрәħи корә дирә,
Мәħлү митаі борә чирә.
3548
Обурмәндә ђәсүлдорһо
Бәхши әри ђәрүс шорһо.
3549
Әз биħоли шәклүіә чун,
Биħәрмәħә тәклү мәмун.
3550
Тәмбиħһорә чусдә бимбуш,
Асдамәндлү дәбәр ә куш.

3551
Əз дорунə фикири тү,
Вəɦш ни имбу фəгиритү.
3552
Ҹофокəшə булə дорə,
Шəлəіүрə ки водорə?
3553
Моіəлүіə гəзончлүɦо,
Фурсиш мүдү ə бочлүɦо.
3554
Дəрвозəі дуст нисдкə очуг,
Ə сүфрəіүш мəбош ошуг.
3555
Курни кофə нə пəімундə,
Хүшдəрə - хəр митаі хундə.
3556
Зиɦимбəндə гəночоглү,
Əз дүл нитав бирə доглү.
3557
Пəɦни бирə ə хүр чəмəн,
Ə кор ɦəрмəɦ пəхүр мəшəн.
3558
Ə зир судум шəлə-күлəш,
Ə чар мəди чураі дүлəш.
3559
Ловɦоі лəђə зəкə килит,
Кофə əз сəр сохит хирит.
3560
Əри чүфтə гул ɦəшори,
Гувот дорə пул ђошири.

3561
Әз ворсүзи тәнки сохдә,
Ә шәртәвоз зән ки хосдә?
3562
Шорә әз чум вәдәшәндә,
Ә руі хүшдә ки туф шәндә?
3563
Бәхтә-бәхтлү тә руз дирә,
Мүфтәхуриш гудуз бирә.
3564
Мәшгуләтә кор нә бирә,
Ә руз дәђәм нәс дәбирә.
3565
Бәћсә-бәћслү буһо корһо,
Тәк-тук мундә әз һозорһо.
3566
Ә бим мозол, ә хотур бәхт
Үшүг чумә мәбәр һич вәхт.
3567
Кәі номусә мәрд никәшү,
Биђәнкориш дәрд микәшү..
3568
Зәћм дирәнки әз һәр гудуз,
Сәћибсүзә чү хубә руз?
3569
Дәсү ә хун тә дәбирә,
Һич гирмизиш нитав бирә.
3570
Вор рихдәнки әз имидү,
Һәләмәһәл дәсиш нидү.

3571
Нун тә хурдә әз тәшт губи,
Ҝиснә мундә диіәш хуби.
3572
Сурр әгүлә тәітә офдә,
Сурр ђиломә киһо бофдә?
3573
Аташ ХУДО іәлов дирә,
Вишәһош лүт митав бирә.
3574
Хәрәбә дүл ниіәтлүһо
Мүмрү әз әшг гиірәтлүһо.
3575
Инсоф нәфсә нә пәімундә,
Гәрор хәлгә тәкәі хундә?
3576
Гәсд ворихдкә әз коһнәіүш,
Дәрд мүрүхү әз воһнәіүш.
3577
Ҝүрдә ђәсәл пәтәк-пәтәк,
Ҝоф мисоху пәлтәк-пәлтәк.
3578
Дүл сухдәнки ә доруһош,
Дурә моров ә буруһош.
3579
Фурс дорәнки ә суі пәләнк,
Ҝуллә рихдә ә руі нәһәнк.
3580
Ҝоф чарусдкә ә чәгчәгәш,
Тәнки мәкәш іә дәгдәгәш.

3581
Кəі́ ХУДОлу ə һəгг мирав,
Јə дəгдəгəш нəһог нирав.
3582
Фурмиш бирə ə шəр – субук,
Сəр мəвəни ə сəр кутук.
3583
Əз дуролов əн кəзинə,
Пəшмулурə чү пəсинə?
3584
Əз хəтолүш дирə шəрђов,
Хилос нитаі́ бирə һəрдов.
3585
Пар зəрəнки кəбəі́ гəргүш,
Шəр моі́ору дəбəі́ вəрдүш.
3586
Ə чум бəдлү күрдə тирəш,
Дунə мəхун – хүрдəкирəш.
3587
Тə варасда думон чəнкə,
Ки никəшү кумон мəнкə?
3588
Вəђш бисдокəш əз шəк мəрдүм,
Нəр никуі́у: «Əз тəрс-зəрдүм.»
3589
Əри дорə чунə илһом,
Офтојини – чорəі́ ђилом.
3590
Ə і́ə брура нəхуі́ əн мəрд,
Һич нивəрзү базуі́ нəмəрд.

3591
ХУДОмәндә тики норә,
Әри чуһур ники дорә.
3592
Ранк парундә әз ђор шивән,
Кучмүширә әз іор мәшән.
3593
Зулмәтикәш сиіә фәндү;
Дүшмә әз дүл ниіо хәндү.
3594
Гәләтлүіә чәћтә дирә,
Хунлу мибу ләхтә бирә.
3595
Әз чүк-чәноі эн зәћмиһош,
Чат мизәнү чән рәћмиһош.
3596
Әри ђәләм Јәршолоіим,
ХУДОмәндлү биіо поіим.
3597
Фәм сохдәнки әз ђор тини,
Әдәб-әркән хубә чини.
3598
Һәгг-ћисобә күндә зәрә,
Ә кор мәіор ћүндәвәрә.
3599
Һәр назлүіә сәлигәлүш,
Нидәмуну ә бим пәлүш.
3600
Ә бим хуби букә тәмәћ,
Рүћ мәкири әз нур сәбәћ.

3601
Ҹусдə ђəјбһој мəндəiирə,
Зиiод мəсох хəндəiирə.
3602
Əз ҹүр-бəҹүр коф шəндəһо,
Тəслих бирə руi зəнчəһо.
3603
Чумəрəҥи хосдəкорə,
Нибу ə буз шоһвор дорə.
3604
Рүҥ парусдкəш əз гəлəткəш,
Əз ђəмəлтүш хəҹəлəт кəш.
3605
Əз ҹүх зəрəi əн бичə кич,
Ə iодовоз чү пичə-пич?
3606
Əз тоорих гəдимбəндһо,
Мəҥрүм бирə - iəтим зəндһо.
3607
Нəнуiхунə гəмлү дирə,
Сəђəр хурдəш дəмлү бирə.
3608
Ӄофһоi дүлə вəдəкүрдə,
Гушə парлү «кəдə» күрдə?
3609
Чип-чикикə сурог хоши,
Субукмəндлү ниiо боши.
3610
Əз сад ҹиро точə имкон,
Ӄириiəлүни əхир инсон.

3611
Ә гәдүшә мәскән хори,
Әз ХУДОіи сәр-тән шори.
3612
Әри «бәђә - вәчә» инсон,
Сүрхиш имбу пучә имкон.
3613
Нәштәрлүіә коф шинирә,
Ә іор биіор соф динирә.
3614
Шәв-руз әри Јәршоләіим,
Ковләіирәш биіо хоіим!
3615
Ә мүлкәдар чарусдикәш,
Әз сәр ђони чару мәкәш.
3616
Әри хотур ән бигәдүр,
Ә зир фәткә ки зәрә хүр?
3617
Вәрф рихдәнки тә ноф тикиш,
Бугоз миіов әз хиникиш.
3618
Ә гәтрәіә чәзорәвоз,
Хундә мәђни нидү овоз.
3619
Тәрбиіәдор дананикә,
Мәћтәл мумну һәр ки дикә.
3620
Зиіод хостә тәмәћтүрә,
Биод мәсох мувәћтүрә.

3621
Гирлигонә чүләконлу,
Күчмиш бирә күлядонлу.
3622
Мичәі̇ дүлү тә гәм дирә,
Чәрми комиш ә дәм бирә.
3623
Кофә әри шох куфдирә,
Килов мәзән лох шәфтирә.
3624
Ә чум кәсhо нисдкәш вәди,
Иħтиборәш әз дәс мәди.
3625
Тәі̇тә чумhо товлу дирә,
Әз Тиро дур нибу бирә.
3626
Әз гилигтү күрдәнүткәш,
Гәі̇гуhорә әз үкүд кәш.
3627
Кәі̇ әз губи дур нимуни,
Әз чәзониш чурр мимуни.
3628
Хубә кофә куш нә дошдә,
Ә богчәі̇ү ки дор кошдә?
3629
Шоhирбәндлү нә зүhүсдә,
Ә кучәвоз ки нүвүсдә?
3630
Тәмбәлирә - сабур хундә,
Зәђифмәнди ки бурбундә?

3631
Хосдәіәти ән сад гәди;
Әз чум нә руі бошку вәди.
3632
Хосдәхундә рүћ нә дорә,
Әри ћолтүш ниіов чорә.
3633
Әз тәфүргәі гәтиіәтиш,
Дәглү рихдә ђәрсhоі бәдиш.
3634
Дүл хүшдәрәш фурмундәкор,
Нәшдәр зәрә ә чун нә ђор.
3635
Рихдә-рихдә дәгhоі ән бун,
Ә вәћш миоів дәгмәі ән чун.
3636
Әз соворә - хинчлүі вошку,
Рафдә рәћтүш динчлү бошку.
3637
Пар зәрәнки әз чәћәни,
Хушә руіә чү пәћәни?
3638
Ә дәб дәкәш – сиіә воіу,
Ә чол нәзник ниіо поіу.
3639
Кин воруxдкәш әз ћүчәткор,
Дәс растирәш әз хәто дор.
3640
Әз гәлпикәш чәлби іобу,
Кәлләі дүшмәш ћәл биіо бу.

3641
Әз чустәі іор һәдәр дирә,
Софіәтирәш гәдәр бирә.
3642
Парс рихдәнки әз соф нәдан,
Пәсә-пишоі ән кофә дан.
3643
Ихтилотә сохдкәш кутәћ,
Кәм ни имбу дурази рәћ.
3644
Ә бим чорә нисдкә тәдбир,
Софіәтиһош имбу – тәкбир.
3645
Рукәрукә мәнәмһорә,
Ә кофәвоз нибу чорә.
3646
Әз бәдикә іә ләгәмиш,
Һич нидобу іә дәђәмиш.
3647
Кәвүлсүзә чи хурдәнки,
Әћвол согиш мүдү тәнки.
3648
ћолбочлүіә нәфс нә бирә,
Ә кор дәђәм нәс дәбирә.
3649
Әри дощдә рүћточирәш,
Ниіо кәши мүћточирәш.
3650
Ә зулумә човгун бәдиш,
Хәірлү бошку әгибәтиш.

3651
Јә ђәдәтәш әри дошдә,
Кʏчмишиһо нәс вокошдә.
3652
Ә муіһоі сәр офдокәш дән,
Имидһорәш гәрбол мәзән.
3653
Ә сурр ХУДО рәһ нә офдә,
Дәрмуі чунә нитаі бофдә.
3654
Мәђәнолʏ нисдкә фикир,
Лов нихәндʏ – нә зу, нә дир.
3655
Ә чумәвоз дәниширә,
Ә дʏләвоз гәм кәширә?
3656
Дәрдәчәри дʏһо корһо,
Гәлпи әри гәзәбдорһо.
3657
Гәнәт зәрә һәсрәтикәш,
Гәігубәнди поіһорә кәш.
3658
Әз коф һәсбошолум биђор,
Дуркуниіʏш ниіов ә іор.
3659
Рачә хәләф – сурхибәнди,
Шәрә әз сәр кʏрси шәнди.
3660
ʏлʏк бәхтә дәчарундә,
Зәһләі зәнә ки парундә?

3661
Əз бəдиhoí əн дүлтəнки,
Бəсдə миíoí - əнкүлhəнки.
3662
Əз тəлђиhoí хəбəрсүзи,
Кумəксүзhош – кəмəрсүзи.
3663
Ҝоф ђəсүлə сохдкə фурмиш,
Вəчəí хəрə чү андурмиш?
3664
Ə зир гопоз домундəкор,
Хов əн чумəш нəс рундə шор.
3665
Домундикə ə дəс кəдə,
Тик нипоíи əз дүгəдə.
3666
Корə дикə мувəђлүтə,
Хəтош имбу кутəђлүтə.
3667
Нəкирощдкə əкəр кофтү,
Тəђс мүкүрү шəкəр софтү.
3668
Ə зир гəрги кəрмə hово,
Ə дүл мəбош сəхт ђəлово
3669
Гитлүникəш нəфс – həнəки,
Əз согломиш дəс мəвəки.
367**0**
Зиб-зиндəлү нə бирəкор,
Нимəлитлү винирə кор.

3671
Хәлг нә рафдкә әз і́ә рәһ,
Түш вәдәшән әз тәмәһ.
3672
Әри хунәі́ дүлдинчи,
Говрә бошку ә минчи.
3673
Тәі́тә күрдә дәсдәчуш,
Чәлдлү митаі́ кәшдә хуш.
3674
Бәхт омокә әз пәсиш,
Рәһсо мәди әз дәсиш.
3675
Аташ тәнә пәі́мундә,
Гүздүрмәрә кәі́ рундә?
3676
Хәмилүі́ә күндәкир –
Әз нун тәнүни вәкир.
3677
Әри дирә - хүдүрә,
Гәі́гулу дор – хүсүрә.
3678
Сокит зүһо – асдалү,
Пир ни имбу әз салү.
3679
Зәђификә әкәр дүл,
Мүрдәі́ирәш чү мүшкүл.
3680
Нидир сохдә ђәчәлә,
Чун ки хосдә әз чәлә?

3681
Ҟәвүл ХУДО хосдикә,
Дог мичүмү әз чикә.
3682
Сиркәлүі́ә гәбилә,
Чат мизәнү і́ә килә.
3683
Әз дүширә кәрмә ов,
Буг думонлү мәдиров.
3684
Диргиликә - кәләтә,
Гәдәр нибу гәләтә.
3685
Түнд нисдикә истивут,
ћәлол имбу лап і́ә пут.
3686
Гип – гирмизи бисдокәш,
Ә ђориі́ү гул мәкәш.
3687
Әгүл дәкә ә мувәћ,
Гәм нихуру рућ – рүвәћ.
3688
Офдорәнки сәркуллу,
Чум имбәсдү - нәргуллу.
3689
Әри шобот шәђәмдор,
Тирош имбу дәђәмдор.
3690
ХУДОлүі́ә бәhәмлү,
Әз рәћ нибу хүрд-хәмлү.

3691
Әри һүнәр бурбундә,
Хәлгә нибу фурмундә.
3692
Һәки, сәћиб руі ниду,
Сәкиш ә күрк суі миду.
3693
Әз зәћмлуіә іә сәђәт,
Рәћмиш мурав әз ђәдәт.
3694
Ә нәфс шороб мимуну,
Ә ћәір суриш ни муну.
3695
Диргиллуіә нифрәтлү,
Нитав бирә - кифләтлү.
3696
Ә сәр іәһәр тә нүшдә,
Боворим бош ә хүшдә.
3697
Әз куфәрә - кушиһо,
Бәхт моіору хушиһо.
3698
Дарафдаікә ә ђәрә,
Ә чум мәзән сәђәрә.
3699
Ә дәдәі куш нә дүһо,
Нә руз вино, нә зүһо.
3700
Гичәлуіә дүликә,
Киләћ мәнү ки дикә.

3701
Шәр дарафдкә ә кору,
Ә сәр дуруп микору.
3702
Әз сәнг чәмүсдкә кору,
Бор ничини әз дору.
3703
Мичәі́ күзәл ә гәд дүл,
Мичәі́ ђәсәл ә гәд күл.
3704
Гәі́чи зәрә тохә-тох,
Ә бәнд муі́һо гәсд мәсох.
3705
Гилинч, хәнчәл вәкүрдә,
Хокә нибу дәкүрдә.
3706
Нум хүшдәрә нәр хундә,
Нибу һүнәр бурбундә.
3707
Чуһур доги пакикә,
Әз коф ''тати'' чү тикә?
3708
Рәђ ХУДОрә нә дирә,
Бәндәі́ ђилом ки бирә?
3709
Һә ки, кәрәі́ ниһрә һисд,
Әри ђәчәл сүврә нисд.
3710
Гурдәләмиш сохдә зу,
Дог мәвәни ә базу.

3711
Әз дәс бәдә гәм- кәдәр,
Лап һозор бош әл-һәзәр.
3712
Боч бәрдәнки әз ћиллә,
Дуриш нибу ә силлә.
3713
ћүрмәт нисдкә ә кәлә,
Миіофдону ә чәлә.
3714
Дикәш ђәсәл лов-ләђә,
Ширин нибу хов бәђә.
3715
Әз сүрхикәш укәіһо,
Гисмәт муно ә кәіһо.
3716
Әз лүкиіә хоіәһо,
Ә дур мундә воіәһо.
3717
Һәр укәіә зән-зорә,
Лүкиіә суі нәс дорә.
3718
Рури-бури буррәкор,
Нә ђәіб митав, нәки ђор.
3719
Күшдәмолә бирәкор,
Шор нибу әз дирә кор.
3720
Парслүдирә һовунә,
Мәзән ә руі ђовунә.

3721
Әз кәрм аташ офтоіи,
Гәбәр мәбош сәр поіи.
3722
Ширинә іор зәкә пар,
Ширә хуно ә дуг чар.
3723
Хәрч сохдикә ђүмүрә,
Јос мәкүрү бүкүрә.
3724
Әз бәл оһил зу күрдә,
Сәбәб нисдкә ки мүрдә?
3725
Кәі нәћсирә нихоіу,
Вәхт ХУДОрә михоіу.
3726
Бовор сохдә ә дүшмә,
Тәћно мара ә күшмә.
3727
Бәдлүникә хосиіәт,
Гәриб имбу хошиіәт.
3728
Ҝоф сохдәкә бим-буши,
Јогин сәрјүш говгуши.
3729
Руі вәкүрдкә әз күчүк,
Хилос нибу әз чүк-чүк.
3730
Пучундәнки сәр кәсә,
Ә хун мидәнү дәсә.

3731
Шириникәш бәһәр ђәнк,
Һүчум мәкәш чүн пәләнк.
3732
Мәлћәмикәш сәс бугоз,
Азан мәкәш әз дугоз.
3733
Шарлатана ђәiиләш,
ХУДО дорә мәiиләш.
3734
Гомпә-говол бирәкор,
Әгибәтәш миiлү хор.
3735
Говолчиiү нә бирә,
Кәјф мәђнирә ки дирә?
3736
Устадикә зурначи,
Ҹарлү имбу – нурточи.
3737
Бићолини куфдирә,
Шәклү мәвин духдирә.
3738
Чирә-чирә муiһорә,
Бирач мүiлүт руiһорә.
3739
Бирор имид – сабури,
Бикор икид – обури.
3740
Әз дәс милләт күрдәiи,
Ә нәфс чәннәт – мүрдәiи.

3741
Кəі ки, мозол пүшклү мибу,
Нəфəс іориш хүшклү нибу.
3742
Сад чүр ђəзоб кəширə вəхт,
Хəчəлəти мивүнү бəхт.
3743
Ə кəлəтə нисдкə ћүрмəт,
Əри сабур нибу гүрбəт.
3744
Əз гəлəми бирə кəімиш,
Дəђəм миду бəhəр - іəмиш.
3745
Əз ворушhoі думондори,
Хүшк нимуну синəі хори.
3746
Мүђүчүзhо бирə чикə,
Сəрсон мəбош дирə чикə.
3747
Ə хов дəрдлү дикə іорə,
Əз вəћш бəгдə имбу чорə.
3748
Нəми чумə тə покундə,
Гəмə ə чи ки докундə?
3749
Кəмəрə гуз күрдə-күрдə,
Нəзник мурав руіə мүрдə.
3750
Хəhəр, бирор бирəнки чəђм,
Нивокосу чум бəдə зəћм.

3751
Ә расирәі́ онкур киро,
Тохә әз күк мәсох чиро.
3752
Поі́ зәрикә ә софоhо,
Бор нивини әз чофоhо.
3753
Болушсүзә лүђүчәкә,
Рәђәтиі́ү hисди бәкә?
3754
Ләрзирәнки әз хиники,
Дәрд мирүхү ә сәр ники.
3755
Дарафданки ә ђәрәлуг,
Хун нә чаро ә дуг нә буг.
3756
Варавундкәш гошә, чумә,
Пак доруку хошә нумә.
3757
Үшүг докәш бирдән шорә,
Һәр асдара бәхт нәс дорә.
3758
Әкәр ђәсәл нидокә күл,
Ќәнәш хошлу мимунд ә дүл.
3759
Һәрбоі́ дирә дорә чүн шох,
Чумә ә ђәрс хутә мәсох.
3760
Рүгәндоглү бирә-бирә,
Үзкә болә нибу дирә.

3761
Кәіки дүніо сәірлү имбу,
Әгибәтүш хәірлү имбу.
3762
Гуллуг дикә дор нә тәһәнк,
Буі мошонут ә фурм нәһәнк.
3763
Ә ћол эн хәлг нә вәрзирә,
Шори чумәш нитав дирә.
3764
Мүћкәм һисдкәш палутдорһо,
Ләпәсүзә колут – борһо.
3765
Рихдә ђәрсә ә фурм овшән,
Мүрдәірә мәхун – ховшән.
3766
Ә фурм рачә күлһоі күлшән,
Бил дәдәіиш бошу – дүлшән.
3767
Хәндәі ловә дәчирәнки,
Шәггә мәзән әз зирәнки.
3768
Фурогусдә әћвол эн чум,
Ә іосхунә имбу бәднум.
3769
Тәкә сарбә овурдәнки,
Сабурлу бош әри тәнки.
3770
Дәдәі бофдкә һәмәлһорә,
Сүрхәш нитаі ә тоі норә.

3771
Дәрә-тәпә буһо рәћһо,
Сурог нидү әз тәмәћһо.
3772
Хәрәбирә хоіуһо кәс,
Әз чәннәтиш мимуну пәс.
3773
Дәрзәгири сохдә вәђдә,
Пиіончиіиш хосдә бәгдә.
3774
Әри бирә гул-гәрәвош,
Ә гәд ховиш һич мәвинош.
3775
Думон гәнәт зәкәш іәвош,
Дәкиш имбу әвир һовош.
3776
Хәбәрбәрһо нә бисдокә,
Чол мәдиров поіә нокә.
3777
Хурдә чирә нә вокуфдә,
Ә дәб нисди – кәмәр куфдә.
3778
Һәр шәђәмә сухундәкор,
Әз нум ХУДО имбошу шор.
3779
Шәфтлүникә гәрәзчиһо,
Зир-зәвәри – тәрәз чиһо.
3780
Видов-видов вирихдәкор,
Әз сабурһо нәс вихдә шор.

3781
Ә дәб һишдә нүшдәрә,
Кутов мәсох хүшдәрә.
3782
Ош нә дәкәш ә ләгә,
Нифри мәшән әз ләђә.
3783
Осдугусүз һисдикәш,
Әз коф зувун нисд чикәш.
3784
Әз хәчәләт дур мундә,
Ә гәлп нивоі вомундә.
3785
Сәркушлүіә гуннирә,
Мәіил әз рак хун чирә.
3786
Ә ћәрмәћи бирәкор,
Ниіо дүздү чиро вор.
3787
Јә ћәрәмбәнд нә бирә,
Бәкәм нибу руз дирә?
3788
Ов-саілові нә дирә,
Орковониш дәб бирә.
3789
“Руз ә хәір бу”, нә дорә,
Әз әгибәт чү чорә?
3790
Һәггә ә дәб нивәілү,
Дүләш ә гәлп мидәілү.

3791
Хок хорирә нә рундә,
Мәђни нунә ки хундә?
3792
Кәі ки, болә миіофи,
Сәрбәрәђиш ниіофи.
3793
Гәнәт зәкәш ә һово,
Ләпә нидү һәр лово.
3794
Гәллүникә Сифирһо,
ђәрим нибу ә сифро.
3795
Вораіисдкә дог-дәрә,
Јорлү миіни богчәрә.
3796
Чи дарафдкә ә ләђә,
Мәвәкордун ә ләгә.
3797
Әз нифриһоі хәрәлү,
Биіо кәшди ђәрәлү.
3798
Ә фурм парса һовунһо,
Ҷун пусундә ђовунһо.
3799
Ә дор нәђси варафда,
Имбу ә гур дарафда.
3800
Әз согә коф мәрдіәти,
Нибу дирә дәрдіәти.

3801
Согломикә ловоí тү,
Нурлу имбу һовоí тү.
3802
Ҝучлуникә һомону,
Зу марасү зомону.
3803
Гәрәтикон винирә,
Ә кул мәшиш винирә.
3804
Ә чар ћүрши кәí мараí,
Ә гилигүш нидараí.
3805
Буррурикә омунә,
Нибу ћүрмәт ә хунә.
3806
Сәркәлләíә ђовунлу,
Парс микүрү һовунлу.
3807
Пысирикә íә дәндү,
Тазара ки мизәндү?
3808
Әз амбара равусдә,
Ә сәк нибу чарусдә.
3809
Әз бәрәкәт палусдә,
Ә мәрк нибу чарусдә.
3810
Ләзәт докә чи ләђә,
Виз низәнү чүн бәђә.

3811
Фурогусдә чумhорә
Фәрлү нибу нум дорә.
3812
Ә биђолә зомонтү,
Ҹун мәкүрү Амон тү.
3813
Јарашугә муі сәрә,
Ә лов гәічи ки зәрә?
3814
Хүрди дустә хосдәкор,
Имбу пәшмуі сохдә кор.
3815
Кәі ђүрмәтә микәшүт,
Дара-бара никәшүт.
3816
Рури-бури сохдәкор,
Мәнјәтирәш мидү вор.
3817
Пур нә сохдә ләгәрә,
Нивокунут ләђәрә.
3818
Чү дәрикә ә ләгә,
Уни гисмәт ән ләђә.
3819
Тә руі зәрә никирә,
Бил бәрү ов никәрә.
3820
Ниірә нисдкә ә ђәрә,
Нә дуг миіни, нә кәрә.

3821
Сохдә бәгдә никирә,
Ә хок мәди тикирә.
3822
Дәдәі ә дүл нә дәкә,
Кәдә нисди у бәкә?
3823
Әз сәр сохдкә хубирә,
Дүл мүкуіу – купирә.
3824
Нә дүширә ов чоіник,
Буг ниваров ә чоі тик.
3825
Гилиг хәрә нә күрдә,
Нирав, күшдкәш тә мүрдә.
3826
Әз бирасди ән ләђә,
Мочовунут чүн сәгә.
3827
Биһүрмәтә доморә,
Ә пәмбә ки донорә?
3828
Ә дорун дүл дәбуһо,
Нә сук имбу, нә буһо.
3829
Богбонлүіә бог-бусду,
Хәзон нибу зимусту.
3830
Бинәлүіә нәсилһо,
Дәм мәкүрүт әз зилһо.

3831
Әри товуш дорәіи,
Хәндәі ловуш чорәіи.
3832
Ҡиснә-тәшнә нә бирә,
Сәр сифрорә ки дирә?
3833
Сәбәḩ-сәбәḩ бирә кор,
Һәм бор мидү, һәми - шор.
3834
Әз оһили – бәбәіи,
Догә мәку - тәпәіи.
3835
Хүшдәкүшлү бирәіҡәш,
Пәшмунирәш чиро кәш.
3836
Хушбәхтирә хосдәнки,
Ҡоф ниіо бу әз тәнки.
3837
Гәмлүникә дүл дәдәі,
Әз ђәрс моров кул дәдәі.
3838
Лош нә дорә кәлмәрә,
Јорә нидаі гәл зәрә.
3839
Әз шәггәлү хәндүһош,
Үшүг миінү дәндүһош.
3840
Әз зәḩмоіә бәдчумиш,
Ләпә нидү гәд тумиш.

3841
Борлүникә әрәг тән,
Мочлү имбу іәрәг зән.
3842
Әри хубә шүвәрһо,
Зәнһош имбу күвһәрһо.
3843
Бәдбәхтикә іә шүвәр,
Түш диіә нә вәшүмәр.
3844
Рәһмәлүіә одоми,
Мәку – пучә бодоми.
3845
Пәшмуникә һәмләдор,
Ә сәр дәрдүш гәм мәіор.
3846
Нә равусдкә ә фурм сәк,
Нә хон имбу, нә ки бәк.
3847
Нә күшдикә нәфс түрә,
Әз хүшдә дан тәрс түрә.
3848
Әз кәм бирәі әгүлһо,
Губ мидаров ә дүлһо.
3849
Инсон нәдан нисдикә,
Күл миіору һәр чикә.
3850
Гәзонч сохдкә хүшдәнү,
Ә пучкуһош пүшк мәнү.

3851
Сифир – Тиро нә күрдә,
Рәħмә нибу вәкүрдә.
3852
Рәħ Тирорә нә рафда,
Ә чәннәт ки дарафда?
3853
Видов-видов буравhо,
Јоди әри – суравhо.
3854
Сундуглүiә вор дикә,
Дәкиш нибу шор чикә.
3855
Рәħ ħәлолә офуhо,
Нә сук имбу, нә буhо.
3856
Сәлигәiү нисдикә,
Нә кор мүнiнү, нә чикә.
3857
Әз чычәi күк нә чирә,
Ҝусбәнд митав – кәчирә.
3858
Хәм-хәiоллу нә бирә,
Нибу ә дәрд дәбирә.
3859
Овә хуно дүширә,
Дүрүст мәiил – күширә.
3860
Хәрәб бәрдә кор-борә,
Кәсә нибу hор дорә.

3861
Нә чарундкә чумћорә,
Сүрћов нивни гумћорә.
3862
Расә дураз ћисдикәш,
Әз зир чолә нәфсә кәш.
3863
Соломонлү мәстикәш,
Әз чумшури нәфсә кәш.
3864
Ћәрбоí пишоí нисону,
Тәмиз имбу нишону.
3865
Вәкүрдәнки мәсләћәт,
Митаí зүћүсдә рәћәт.
3866
Ҹар зәкә зимиләрзү,
Әз ХУДО ки ни тәрсү?
3867
Давидлүíә чумшурћо,
Локо мәнү ә нурћо.
3868
Ә сәр нәхү вонорә,
Митаí ә гур донорә.
3869
Пишокири нә күрдә,
Гудуз имбу тә мүрдә.
3870
Ќәшдә-кәшдә ђәрәлү,
Дәрдћош имбу хәрәлү.

3871
Коврəлүíə чумhорə,
Ки ђəсмулу нум дорə?
3872
Нə тəрсундə сүфтəрə,
Бургов мухри – күфтəрə.
3873
Һəрбоí чумhо хов миду,
Мəндəíирəш ов миду.
3874
Руí бурбундə əз тини,
Хəлг нисдикə, тү кини?
3875
Зəћлəбəрə ћовурə,
Һə вəћш миíлүт ховурə.
3876
Əз həр сүрхə коф Тиро,
Сад чорəрə боф чиро.
3877
Гəлхəндикə мишинү,
Сəс ХУДОрəш мишинү.
3878
Дүлəпəсə нə бирə,
Ə əшг нибу дəбирə.
3879
Хəчəлəти нə хурдə,
Митаí ə дүл вохурдə.
3880
Пəтəклүíə хунəí ђəнк,
Зəрдəчуни ə суí мəнк.

3881
Әз Мәрдәхәі нә Пурим,
Нә чироіим, нә дурим.
3882
Хирмов хурдкәш чүн ләмбә,
Әз кун кәчи чү дүмбә?
3883
Һәрбоі хундә Тирорә,
Бочлу мүіни пирорә.
3884
Әз гәләтһо вокошдә,
Митаі ђәдәтә дошдә.
3885
Асдараһоі шәђәми,
Әри шәвһош дәђәми.
3886
Ә гәд Тиро мидараі,
Ә гуч Синаі миварәі.
3887
Моч сохдикә Тирорә,
Әз дүл мини бикорә.
3888
Ә гәм докәш кук - доһом,
ХУДОлү мунд Овроһом.
3889
Чәнд зән хосдкәш Соломон,
Әз суд ХУДОш чү күмон?
3890
Әз ХУДОіә бәрдә - бәрд,
Шорә ә дүл ки дәбәрд?

3891
Ә сок чарусдкә зәрдә,
Гул-гәнәт мидү мәрдә.
3892
Чү ә гәзгу мидаров,
Ә сәр сүфрәш зу маров.
3893
Кәі ки, дәсү вор мидү,
Соіил-боіил шор нидү.
3894
Тә хүшдәрәш фурмундә,
Митав әз хәлг дур мундә.
3895
Әри үшүг ән гәрди,
Офтоіирә чү дәрди?
3896
Тә годорә вәкүрдә,
Рузкор митав дәкүрдә.
3897
ҸәЈмәт мундкә бирази,
Мәку – рушмәш дурази.
3898
Лап бисдокәш вәч-вәчи,
Рихдә овәш ки вәчи?
3899
Кишмишә іәм дәчирә,
Дүмбә нидү кәчирә.
3900
Ә шор ђәрүс оморә,
Јә шоһ куіит доморә.

3901
Ә вокундәі́ сәр-тәниш,
Иħтиборсүз мәдәниш.
3902
Ә ҝоф ән һәр і́әтәниш,
Ордовиҹсүз мәдәниш.
3903
Иштоһорә хусундә,
Рурииш митаі́ пусундә.
3904
Әз зулмиҝә нүвүсдәш,
Дәђәм ниду зүһүсдәш.
3905
Руі́ә шушдҝә гәм туфи,
Хурдәһорәш мокуфи.
3906
Ә ҹирої шәр мидараі́,
Диі́ә әз дәр нидараі́.
3907
Ћәки, ħисоб соф ниі́ов,
Ә мүшдәвоз ҝоф миі́ов.
3908
Мувәħ ҝовә һә хурдәш,
Әгүл ниі́овтә мүрдәш.
3909
Хурдә-бәрдә нисдиҝәш,
Нә шор миі́ни, нә ҹиҝәш.
3910
Зобу рихдҝә әз инсон,
Нә рәħ миду, нә имкон.

3911
Пилигһоі чум тарикə,
Чү һол, сүрхə зарикə?
3912
Əз софə коф əн зəһəр,
Ə чоі мара һич мəһəл.
3913
Əз сəр хоіə вəхүшдə,
Вəчəһорə ки күшдə?
3914
Балаі түрə михоіи,
Диіə мүрдəш нихоіи.
3915
Ə гəтрəһо офдорə,
Нибу дурра бофдорə.
3916
Əри дəмлү хəндүстəш,
Ə гəрбол кəш чəнд дустəш.
3917
Əри мүрдəі гəрдүни,
Һəр инсонə дəрдүни.
3918
Пишоі дүлə вəбəрдə,
Зу сувог зəн һəр дəрдə.
3919
Һəрчүі шори һисдкəш бул,
Тиролү нүш ə стул.
3920
Ə хунəі дуст рафда вəхт,
Һəм мозол бош, һəми - бəхт.

3921
Әгибәтлү хәндүкәш,
Бирор имбу чәнд үкәш.
3922
Зәһлә бәрдкә дирәнки,
Обурәш ди – зирәнки.
3923
Әз сиб чирәі́ ән һово,
Туболү бош ә лово.
3924
Тә вокундә гопурә,
Әз гәрбол кәш обурә.
3925
Зомун нисдкә чунсоги,
Тобутиш і́ә гундоги.
3926
Һово тәмиз нә бирә,
Чун согирә ки дирә?
3927
Әри офто, ов нә нун,
Гул- нүкәри ковнәі́ чун.
3928
Әз і́ә һилом ән бофи,
Чорәі́ мүрә ниі́офи.
3929
Әз бәдлүі́ә гәі́гуһо,
Тов нивүнү гәзгуһо.
3930
Тәшнә-тәшнә миі́рүхү,
Ковнәі́ дүлүш мирүхү.

3931
Тәмизирә мидору,
Согломирә миíору.
3932
Ә рәћ Тиро боч имбу,
Ә чум пирhо точ имбу.
3933
Ә бог хәíол мидаров,
Бор-бәhәрлү мадаров.
3934
Ә лов шорә хәндә кәш,
Сог мидору чәндәкәш.
3935
Нә бисдокә гозиhо,
Ләзәт миду возиhо.
3936
Әз ђәдәти буhо кор,
Бәhәр миду ә фурм дор.
3937
Кәí милләтә мәрзуну,
Бил хүшдәрәш нәр хуну.
3938
Тә кәí әз hәгг дур нибу,
Ә чумhоíуш нур мибу.
3939
Бичә Раби мибошу,
Пүшк чәннәтиш нибошу.
3940
Рушә дураз сохдәкор,
Ниíо вину шәфтә кор.

3941
Ә кәрколу дарафда,
Ә софи ки варафда?
3942
Әз чүр-бәчүр дүздиһо,
Хубтәі́и – бүмүздиһо.
3943
Тә руш бирә дим-дуллу,
Тиро хунит бим-буллу.
3944
Әз ћәримә чи ләгә,
Килит маров ә ләђә.
3945
Шиновундкә хәбәрә,
Тәк низәнү гәбәрә.
3946
Кәі́ки, дусту лүт имбу,
Диі́ә вәдиш ни имбу.
3947
Винирә дорд тәлүрә,
Зу мизәнү пәлүрә.
3948
Әз хоникә гәфәсиш,
Ҝәрәк нибу нәфәсиш.
3949
Дәһшәтә лум нә дирә,
Хошхошә тум ки бирә?
3950
Гәләтә кор нә сохдә,
Бәдћисоби ки хосдә?

3951
Лэлэ, холу – куфдирэ,
Бэhэрэ ки хуш чирэ?
3952
Бим сабура тэ бурра,
Һим обурэ ки дурра?
3953
Ә нэфс бэди зэрэ тох,
Ә зир чумиш фэм мэсох.
3954
Әри нуботэ ђэрсho,
Гисмэт нэ бошку тэрсho.
3955
Әз биђэлол эн бэхшү,
Хурдэhорэш мэрэхшү.
3956
Шоhдог буhо мэрдикэ,
Нитав үзкэ дэрдикэ.
3957
Ә гэзончhоí эн динчи,
Хун нирүхү э минчи.
3958
Тэ эз минчи шэр нирав,
Ә кутукиш сэр маров.
3959
Дэсэ тэмиз мивину,
Корэш гэлиз нивину.
3960
Коhлиíэти нэ курдэ,
Әз дэрд динчи ки мурдэ?

3961
Кəі чофолү миіору,
Јə лəпəрəш мидору.
3962
Əз гисмəтһоі əн мүри,
Јə дəндүрəш ђүмүри.
3963
Корлу-борлу мирихи,
Шорлу-ђорлү мивихи.
3964
Əри шəђəм сухундə,
Кофəш имбу чүхундə.
3965
Тиролүіə ганунһо,
Дəђəмлүни əз нунһо.
3966
Ə соі-ћисоб хəлг киро,
Чиро нибу – фəрг Тиро.
3967
Кəі офтолү мəнклүни,
Чувур догиш – ђəнклүни.
3968
Нəсдакə вəхт əн мүрə,
Чəнд митани ђүмүрə?
3969
Тəкəі корһо ə кəі мунд,
Сабур дүлə ки пəімунд?
3970
Үшүг чумһо нə сухдə,
Јə русмурəш ки духдə?

3971
Парслүникә hомуну,
Ә киснәіиш момуну.
3972
Әз бүлмәі тү чи бәрдә,
Нибу гәмсүз дәбәрдә.
3973
Чәрмлүникә пусд руіу,
Сипиш нибу сүфд муіу.
3974
Әз гирмизи бошуhо,
ћәлол имбу ошу hо!
3975
Ә мәнк шәви вомундә,
Нитаі ә шор домундә.
3976
Үшүг офто мүрдә вәхт,
Асдарараш мәхун бәхт.
3977
Һәрбоі хәрәі гәм дирә,
Хәндәш әдәі кәм бирә.
3978
Сәрбәhәмә корикә,
Нибу үзкә шорикә.
3979
Әнзәллирә шәндәнки,
Мүрдә-мундә іә ләнки.
3980
Пишоі нәфсә нә күрдә,
Дәрдиш митаі вәкүрдә.

3981
Әз куфәрә чумундә,
Нәнуí бәгшәí чү мундә?
3982
Әз бинәлүíә корho,
Бәhәриш мидү дорho.
3983
Гәíгуí хәhәр нә бирор,
Кор нисоху ә биђор.
3984
Чуму торлу бисдокәш,
Ә чикәí сүрх – мис мәкәш.
3985
Әри биђол бәдкуни,
Сүврүсдәрәш hәддүни.
3986
Әри вочhоí дуз нәкәш,
Дәрд сәбәђи рузә кәш.
3987
Сиíәлүíә шәвhорә,
Нибу ә зәђм тоí норә.
3988
Ә мәнк киро човонho,
Ђә мундәнүт íовонho!
3989
Әри мундә мәђшәвә,
Вичирәнүт мәнк шәвә.
3990
Хосдәхундә нә дирә,
Бәбә, дәдәí ки бирә?

3991
Чумə-чару нə сохдə,
Воíəí дүлə ки хосдə?
3992
Ə лугонди дарафда,
Үзкүм чəђə ки рафда?
3993
Ə сəр зуһун варавһо,
Шəрбəт мидү əз овһо.
3994
Дог нə рихдкə əз буну,
Ə дүлəстиш нимуну.
3995
Ə зимустуí əн вəрфи,
Һовоí хиникиш сəрфи.
3996
Ə хəрəбə рузиһош,
Соглом бошку дузиһош.
3997
Əз гисмəти бирə кор,
Ə сəр дүшһо нибу бор.
3998
Əри толог нə дорəш,
Мəлђəм биío бу чорəш.
3999
Ə биһорə руí киро,
Шүбһə мəсох ə Тиро.
4000
Мазалара хосдəкор,
Јə фикирəш мидү вор.

4001
Мәрдмазари мисохи,
Диіә чари нисохи.
4002
Курунди іүк дог мибу,
Диіә чуниш сог нибу.
4003
Нә винирә губирә,
Нидаі гәдүр хубирә.
4004
Бурра-бурра микәшди,
Дурра-дурра никәшди.
4005
Пучкунәндә бирәіи,
Гәләтә кор – дирәіи.
4006
Ә сәр дү поі нә кәшдә,
Нәчог имбу дәкәшдә.
4007
Дәс нә дәкә ә хуни,
Мәђәнирәш михуни.
4008
Әз миһидә рузиһо,
Күк дәшәндә дузиһо.
4009
Әз хуникә шәрзәнүш,
Манчар миінү кәрдәнүш.
4010
Судумлүіә рәћ мибу,
Шәрбәтлүіә мәћ нибу.

4011
Кəіки, офто рүђ нидү,
Əз кəрмиіүш чүк мидү.
4012
Тə гəргүшə вəчирəш,
Гиріəтлү дор – вəчирəш.
4013
Əри дошдə рачирə,
Нибу күлбəнд пачирə.
4014
Офтəсүзə хол имбу,
Ə вəхт чирəш кол имбу.
4015
Əри ђүмүр гəрдини;
Күшдəкориш шəр дини.
4016
Дураз сохдə дəсhорə,
Ки хəндундə кəсhорə?
4017
Гəсд-гəрəзи вичирə,
Ə мүр киhо пичирə?
4018
Шəрлүникə чəнкəлү,
Мүрдлү имбу - əнкəлү.
4019
Ҝуфəрəлү нə бирə,
Ниhрə кəрəш нəс дирə.
4020
Фикир, хəіол нə дирə,
Инсон пириш нəс бирə.

4021
Софә ләђәі́ ән бодом,
Јорәвурди әз Одом.
4022
Ә гирмәһо чарусдә,
Чүн куллә ки парусдә?
4023
Әз тәрсундәі́ ворвориш,
Ҝучлу имбу зәћм ђориш.
4024
Әз ловго нисдкә тәркүш,
Гоз, бадбад имбу кәркүш.
4025
Ћовунлүникә пасү,
Ә лүгәі́ нун нирасү.
4026
ћәримикә лүгәі́ү,
Бор ниі́ору лүкәі́ү.
4027
Хун дамара товундә,
Дүлә нибу шовундә.
4028
Пәлү зәрә шоволһо,
Ә дәб бири һәвәлһо.
4029
Әврүшүмикә муі́һо,
Әз мәнкиш имбу суі́һо.
4030
Әз похлиі́ә сoі́ ђәрсһо,
Гитлү нибу воі́ тәрсһо.

4031
Əз куiəлуг вəхүшдə,
Ə гуг точи ки нүшдə?
4032
Бəсдəiикə рəħhоiуш,
Лəзəт нидү мəħhоiуш.
4033
Нəс дирəкə гəлəтə,
Шор имбу ми кəлəтə?
4034
Ҹару зəрə тузhорə,
Сифирлү хоi дузhорə.
4035
Кəi ə поihо куҹ мидүт,
Һич ђəсблүрə дыр нидүт.
4036
Дəс əн мəрдə күрдəкор,
Бил нə дану хүрдə кор.
4037
Һəр ħəлолə ош-пилов,
Нə шур имбу, нə хилов.
4038
Назлү-сазлү кофлүhо,
Хол зəрə ə софлүhо.
4039
Тə нум гəрдə нə күрү,
Ə поiəвоз мəкүрү.
4040
Нашдавирə нə сохдə,
Киснəiирə ки хосдə?

4041
Әз сәр поíи кәшдиһо,
Соглом бирә вәћшиһо.
4042
Әри динчә хисирә,
Ќушдиш әдәі пысирә.
4043
Ә зир ђәсмуі коврәһо,
Бун сәнгини говрәһо.
4044
Сәрәдорди нә дирә,
Рузиш митав шәв бирә.
4045
Хунә нисдкә чироглү,
Бәхт микәшдү гироглү.
4046
Кор нә дәкә ә ђәрә,
Ки мидору бәђәрә.
4047
Чәшмишикә нәбәләд,
Дәћүд имбу әз гәләт.
4048
Тә човобә вәкүрдә,
Нибу сиíә дәкүрдә.
4049
Кәі ки, ә кәс михәнди,
Нәбу ә дәс íәхән ди.
4050
Нә кәшдикә ђәрәлү,
Ни кириси – хәрәлү.

ί

4051
Әри хундә мидиров,
Әри хәндә мадаров.
4052
Дәниширә инсонә,
ХУДО дорә имконә.
4053
Әз гугикә фурај тү,
Әз чол мијов чурај тү.
4054
ħәрлү-ħәрлү мибури,
ђәрлү-ђәрлү мидури.
4055
Рәħми кушә мидори,
Зәħми хушә ни дори.
4056
Ә ђәрәј биг нә рушhо,
Ловhо мијов ә хушhо.
4057
Ә ђәјилhо момуни,
ħәрим имбу зомуни.
4058
ђәјилмәндә кор мибу,
Гојимбәндә ђор нибу.
4059
Әз ħәрими коф мибу,
Әз ħәлоли соф нибу.
4060
Чуркум дәкә ә рури,
Нун дустирәш ни бури.

4061
Әз лиħәјә әгүлhо,
Губ мидиров ә дүлhо.
4062
Никлү рафдкә рәħhорә,
Чикәш нибу мәħhорә.
4063
Кәй ки, бурунч бәм мибу,
Дүлиш тијнә гәм нибу.
4064
Хундәкорә одоми,
Ләпәлүјә бодоми.
4065
Һәки динчә дәм мибу,
Бәхшәј ХУДОш кәм нибу.
4066
Пишој ђәрүс оморә,
Дүлдинчи дит доморә.
4067
Әз ħүчәтә мәсләħәт,
Нә ħол имбу, нә рәħәт.
4068
Мәрчүмәкә хүрдиhо,
Гәсди әри мүрдиhо.
4069
Кәй әз шүбhә дур мибу,
Куштәнхуриш чур нибу.
4070
Гәләтә кор нисоху,
ХУДОрәш шор мисоху.

4071
Јәтимлүјә јәсири;
Буховлүјә әсири.
4072
Бәдкүмонә фикирһо,
Гәсд микәшү ә пирһо.
4073
Гәрәгәтрә бирәкор,
Әз поj имбу гировдор.
4074
Әнкүшдһорә шумордә,
Мәку мозол ә вор дә.
4075
Хәрәлүјә дәрдикә,
Гумор имбу бәрдикә.
4076
Чәшмиш сохдә вәкилә,
Зијод мәсох шәкирә.
4077
Ә чәнклүјә боф довђо,
Кумәк нибу коф шовђо.
4078
Ә ћәшт рузә нисону,
ћәлол имбу инсону.
4079
Огсогголи куфдирә,
Мәјор дүлә куфтирә.
4080
Әз јә Тиро вәкүрдә,
Шәрәш имбу дәкүрдә.

4081
Сәнәꜧәти ән чугул,
Хок мошәнү ә бун кул.
4082
Зобујә гәм хуруһош,
Импису әз руриһош.
4083
Гироглүјә поj ноҝә,
Мүфтә нидүт гәјмогә.
4084
Данан дирә чумһорә,
Тушов мәшән гумһорә.
4085
Кәй мәлћәмә һој нибу,
ћовурјәтиш зој мибу.
4086
Пой норәнки кор бәди,
ꜧор ꜧәсүлә вор мәди.
4087
Нәзники нә ҹироји,
Ә ҝоф зувун ҝироји.
4088
Кәй тәбиәт бор миду,
Әгибәтиш шор миду.
4089
Зојлүникәш кор-борһо,
Пәлүш мәзән ә шорһо.
4090
Кипәј сәрә вонорә,
Ә хәриш ки суј норә?

4091
Гилијә дәр дирәкор,
Килит мәнү ә лов шор.
4092
Әгүл нисдкә јә хәрә,
Ә дәс мидү јәхәрә.
4093
Ә чунсоги пүшк норә,
Әз духдирһо чү чорә?
4094
Дүшмә мундкә јә чәнд сал,
Әз зимусту чү васал?
4095
Ә фурм дәрмуј ән кијов,
Әз күһнә дуст бәд нијов.
4096
Шир варафдкә ә сәр тов,
Гүсүр имбу нәнәј ков.
4097
Сәр чәђмәтә фурмундә,
Рујә нибу бурбундә.
4098
Ә микләлуг мидарај,
Ә ћүрмәтһо миварај.
4099
Кәј ћәримә коф нибу,
Рәћ ХУДОрә оф мибу.
4100
Саламати мидори,
Динчи чунә мијори.

4101
Савзај хори нә бирә,
Дәḫәм ширә ки дирә?
4102
Ихдилотә сәр күрдә,
Дураз мәкәш тә мүрдә.
4103
Әри ловој рәћмәти,
Гәтрәјирә рәћ мәди.
4104
Шумә һәләм нә рундә,
Ә бим хәрмон ки мундә?
4105
Әз мәћтәлә бимлүһо,
Руј мәкүрү һимлүһо.
4106
Әз шулугә нәдинчи,
ћүрмәт нибу ә минчи.
4107
Куш дошдә ә кәләтә,
Чәтин соху гәләтә.
4108
Әз ḫәјбикә вирихү,
ḫәрсһой чумәш мирихү.
4109
Гимиш сохдә сә гәтә,
Воһнә мәки ḫәдәтә.
4110
Дәвḫоһорә хосдәкор,
Бәд мијору ә һәр кор.

4111
Садирə нə зиhисдə,
Нəшумоjу ə бисд дə?
4112
Кəj ə сəр чум бор нибу,
Чогəгучə jор мибу.
4113
Гəриш дүлə нə хундə,
Аташ нибу сухундə.
4114
Сабурикə синəт тү,
Гəбул имбу минəт тү.
4115
Пəхүрлүjə коф мибу,
Йə ћəфтəjүш ћофт нибу.
4116
Jə нимаза вокундə,
Митаj ђəрсə покундə.
4117
Шолиjəћлү бирəкор,
ћəлоли чүн ширəдор.
4118
Сəдигикə ə нун, ов,
Ə үшүгиш мадаров.
4119
Вор-дəвлəтə ћəзүрхоj,
Чол мəкəнү ə зир поj.
4120
Ə човони нə кошдə,
Ə оhили ки дошдə?

4121
Әз ђәрими марајү,
Тох нидору парајү.
4122
Әри гәмлү ҝәшдәкор,
Хунлу имбу тәшдәдор.
4123
Вирәђлүјә бисәдиг,
Нә тух имбу, нә дәгиг.
4124
Ђәки зәнә руј нидү,
Тиђорутиш суј мидү.
4125
Нә расирә ә мирод,
Чун имбәрү ђәширот.
4126
Әз сүрхијә кәлмәһо,
Ковлә нибу һәмләһо.
4127
Нимпуләјикә ђүрмәт,
Вәтәниш имбу гүрбәт.
4128
Иђтијочә киснәрә
Хорун тәйтә виз зәрә.
4129
Әри ђәмәл ән чумһо,
Ә сүрх ничару гумһо.
4130
Әри бочлу буһо точ,
Ә сәвкәндү чү миђточ?

4131
Әз хунхурә михәнәт,
Хәлг мукују ләђәнәт.
4132
Пучкуникә йә әвлод,
Гүчhојуш имбу бәрбод.
4133
Гәрушугә сәр бирә,
Хәјрәш митај шәр дирә.
4134
Әз гәдимә ђәдәтhо,
Нә бод мийов, нә бәдhо.
4135
Нә зәрикә хәндәрә,
Вир нисохи мәндәрә.
4136
Сәр күрдәнки ох-воји,
Хок Вәтәнәш мухоји.
4137
Әз мәђәләј ђәјили,
Дур нә бошку мәјили.
4138
Ә мәђәлү буhо кор,
Бәмзәри ә ХУДОдор.
4139
Гәлпәлүјә дүл нибу,
Гучоглүјә hүл мибу.
4140
Пишокири микири,
Совобо ђор никири.

4141
Ләмбәлүјә субукһо,
ћүрмәт нинү ә нунһо.
4142
Хәндәјә лов мивини,
Дур имбоши әз кини.
4143
Зарафатчи нә бирә,
Ә дүлиш губ дәбирә.
4144
Вәдилүјә инсонһо,
Руј никүрү әз хонһо.
4145
Килитләмәјә ћәрһо,
Шәрлүни әз зәћәрһо.
4146
Ә хов динчи мидарај,
Нә нәфс имбу, нә чурај.
4147
Боглүјә кор нәбукә,
Нә сугд имбу, нә үкә.
4148
Офто бикор нә бирә,
Мәнк шәвирә ки дирә?
4149
Офто нисдкә ә ђәсму,
Әз нуријү чү мәзму?
4150
Азар нисдкә ә гәсдү,
Ә сәр чалма ни бәсдү.

4151
Гудурмишә ворвори,
Һәлә кирә шор дори?
4152
Хәмилүjә кұндәрә,
Ә аташ ки күнд зәрә?
4153
Иħтиборә нә һишдә,
Сүркиш митаj вәjишдә.
4154
Әз биђори вокошдә,
Дор бәдирә ки кошдә?
4155
Гәбәрикә лов, ләђә,
Шур нә бошку ов ләгә.
4156
Гәлизикә гуншитү,
Ә гәл дәри хунчи тү.
4157
Варасдикә хундәрә,
Һомор миjни рундәрә.
4158
Рихринчикә руриjү,
ħәлим имбу пуриjү.
4159
Әз бәдлүjә ħовурһо,
Нибу дирә обурһо.
4160
Кәй сифәтү нур нидү,
Товуш чумуш кур мидү.

4161
Тик вошәндкә винирә,
Диртәш нитав винирә.
4162
Ђәдәт сохдкә тәкирәш,
Ни шинову јәкирәш.
4163
Нәрмә кушдә вәнчирә,
Лүләш митав һәнчирә.
4164
Чун висдокә гурчәјүш,
Гәним имбу хурдәјүш.
4165
Кәй сәр дүлү пий имбу,
Әз мүзд чофо ни имбу.
4166
Ә јор бәхтә дәбәсдә,
Мәндил сәрә ки бәсдә?
4167
Бәхт парусткә әз хошу,
Күноћкориш имбошу.
4168
Лиләву вир нә сохдә,
Кәшдәкуни ки хосдә?
4169
Хунә ә сәр дәчирә,
Гәјлон нитав кәширә.
4170
Пәћәникијә хошкор,
Дир-зу бирәни ошкор.

4171
Əри зәрә јә коләш,
Əз ХУДО хој мозоләш.
4172
Нәбз чәннәтә тә күрдә,
ХУДОлу бош тә мүрдә.
4173
Гәрбол зәрә әз бобот,
Нимазлү бош һәр щобот.
4174
Сифирлүјә мәђниһо
Ходи, әри нәгдиһо.
4175
Əз нәзники ән Тиро,
Фәләк мүнүми чиро?
4176
Вәкүрдәнки шүһрәтә,
Сабурлу дор мүһләтә.
4177
Думонлүјә пишони
Əри дордһо нишони.
4178
Јовош-јовош михуру,
Ђүмүр миду чихуру.
4179
Ə сәрјәки вошондә,
Һәгг вичдонә ки шәндә?
4180
Кәлә-чүклә нитанү,
Овәш сүркә митанү.

4181
Ә бәхили вомундә,
Ә дусти ки домундә?
4182
Әри мүрдәј эн гәрди,
Кур бирәјиш јә дәрди.
4183
Тартапилиш сохдикә,
Поj хоhинә нисд чикә.
4184
ћәллү-ћәллү вәнчирә,
Хурма мәку әнчирә.
4185
Кәј ә динчи нидаров,
Рүћ ә ђәсму ниваров.
4186
Домундикә ә чәлә,
Ә нәфс мәвомун hәлә.
4187
Гәришикә фикирhо,
Чүп мичарү ә тирhо.
4188
Һәлә навад нә бирә,
Сади бисдә ки дирә?
4189
Шори нисдкә ә чумhо,
ћәлә вомух әз мумhо.
4190
Ләхтә зәкә бимуну,
Ә микләј кор мимуну.

4190
Әкәр косиб һисдикә,
Бәкәм дәрдә нисд чикә?
4192
Кәјки әз чум ђәрс мијов,
Дијә ә дүл тәрс нијов.
4193
Зај бирәнки вор-јуху,
Ә фурм бәјә моруху.
4194
Гәләтирә нә шушдә,
Данки ђүмүр ә буш дә.
4195
Әз миллјонһој ђошири,
Һозор ђәјбәш мишури.
4196
Дәр нәхоһәш микуфи,
Хурдәһорәш мокуфи.
4197
Гип-гирмизиш микуји,
Дијә дәрәш никуји.
4198
Човоб хәрә нә дорә,
Нә шор имбу, нә чорә.
4199
Милләтикә зомун тү,
Әз нур имбу һомун тү.
4200
Хәлг Вәтәнә нә хосдә,
Мәку ђүмүр ә хош дә.

4201
Тəјтə ə дəс воч нəдүт,
Шəлəј түрəш боч мəдүт.
4202
Ихтилотһо нə бирə,
Бəһəмə кор ки дирə?
4203
Коф лəђəрə мəрзуни,
Говрə имбу шəр хуни.
4204
Гоглү-моглү појисдə,
Бəхтə нибу војисдə.
4205
Тə сифрорə дəкүрдə,
Дəђəм нибу вəкүрдə.
4206
Ə чол губи мидарај,
Ə ћол хуби нидарај.
4207
Түнд рафдəнки зарафат,
Ə чикəј пат мəмун мат.
4208
Əз асдарај бəхтлүһо,
Нур вəчирə чəћтлүһо.
4209
Шəвһо нисдкəш виб-вəди,
Офторə руз ђəјб мəди.
4210
ћол-əћволə тəлћ дирə,
Булə мəди рəћкирə.

4211
Дүлхојлүјә коф мибу,
Хәндәј ловиш соф мибу.
4212
Ә нун зәрә әз кәрә,
Ә дог марај әз дәрә.
4213
Кәј ә бәднум михәнди,
Ә дәс нәбу јәхән ди.
4214
Әз дуркунә хосдәји,
Мүрдә дијәш хоштәји.
4215
Һәйб-һор нисдкә бәндәрә,
Ә ход мидү хәндәрә.
4216
Күшдәмолә нә бирә,
Гәчәг ә һәгг дәбирә?
4217
Әз ловгоји дәнүшдә,
Нәшәрһ мәбош ә хүшдә.
4218
Хәлг бәндикә ә кору,
Әнчәг һүрмәт мидору.
4219
Һәсәликәш тикәшү,
Бәдхоһ, дәһәм никәшү.
4220
Манчар зәрә ә бугоз,
Дуллу мәбош ә дугоз.

4221
Гәрглүү дирә пишорә,
Нибу мундә бичорә.
4222
Нә дүшикә шир чүн ов,
Гәјмог ә руј ниворов.
4223
Әз ләрзундәј чомог тү,
Чамтас нибу имог тү.
4224
Әнкүшдәри нә офдә,
Гүдүширә ки бофдә?
4225
Сәкәрави сәррәһи,
Йә бихәјрә шәрбәһи.
4226
Лугондикә јә чолә,
Поj мәдәшән ә болә.
4227
Чар зәрәнки биђорхун,
Човобәш зу вокордун.
4228
Гәрәзикә ә хош тү,
Тәрсүнәнкоһ мәбош тү.
4229
Тә овурдә губјәти,
Шәләјүрә хуб вәди.
4230
Појисдикә ә гәсди,
Һүлгә нәбу ә дәс ди.

4231
Мәһәллүни куфдирә,
Нибу һә ох-уф дирә.
4232
Сәбәһлүјә тәмәһи,
Әз чәђм Тиро јә рәһи.
4233
Сәђәрлүјә чофолү,
Әрәг тәнә офолү.
4234
Мәһәл нисдкә күчиһо,
Дәһүт нибу гүчиһо.
4235
Митаникә дарафда,
Әрчү ә гуг варафда?
4236
Сәһиб писәр бирәкор,
Нијо бошу пирә дор.
4237
Ә чи дәкә һис дурә,
Тәхсир нибу гәзгурә.
4238
Дарамикә әнкүлү,
Ә вор нирав мәндилү.
4239
Никә гисмәт һисдикә,
Садиш мијнү бисдикә.
4240
Һәрбој ђәсму ов дорә,
Ночог нә тан офторә.

Рүбоиhо

4241
Нэсазлү нүшдэјкэш э пишој гопу,
Әри hэр рэђкирор дүлэ мэвоку.
Сабурмэнд бисдокэ чэнд гэдэр инсон,
Мозолиш моруху эз сэнг эн соку.
4242
Дэрдэчэр-дэрдэчэр нүшдэ-вэхүшдэ,
Кулләhој залумэ мэзэн э хүшдэ.
Ә ХУДО боворим бисдокэ экэр,
Мэрдүмэш митани күкэлү күшдэ.
4243
Боворим нисдикэ э дуст, э ђэрмэђ
Сэдиги хүшдэрэ мэкүш эз тэмэђ.
Дэрд дүлэ очмиш сох э куш эн ХУДО,
Вокордун бэдбэхтэ э палашэ рэђ.
4244
Јэ чүпэш э кујэ нэ шэндэ вэђдэ,
И сүрхэ хосијэт э мичэј hэгг дэ.
Хүшдэни эн ХУДОш мидэшнэвуну:
«Ә кэрэк бирэнки ни офи бэгдэ.»
4245
ђэрмэђэ нишэнүт э зиндон кирош,
Човобэ тэнлү ди э инсон кирош.
Әз Тирой эн Мишиш митани хундэ:
"Бугозэ ни бурут э имкон кирош."
4246
Әз дүли зэрэнүт хэндэј шорирэш,
Әз ђэсүл күрдэнүт дэбэј ђорирэш.
Дэвронhо э ХУДО сэдиг мундэји,
Күhнэлү, тазалү мэкуј хорирэш.

4247
Кумәкчи ән ђәчәл хундәнүт хүрәш,
Ә гәдәр буј-бухун рундәнүт іүрәш.
Сәдигә Овроһом имбисдокә сог,
Әз пәнчәј әлчәгһо импарунд түрәш.
4248
Ћәр сәбәћ согломә чунлу бош кәнәш,
Әз чәннәт кәм мәтан гәјгуј күлшәнәш.
Ә хори ХУДОј һәгг поj нокә дүшмә,
Јә бомба ћисоб сох һәр сәнг Вәтәнәш.
4249
Јә мәнүм, јә мәнүм куфдирә һәр вәхт,
Ә хүшдә күвәнмиш нијо боши сәхт.
Ә хотур ән ХУДО әри оморәш,
Ә булә тәђрифи амбар мәсох чәћт.
4250
Хун сәрә мәвошән ә бәћсәвоз тү,
Сифрорә мәдәшән ә нәћсәвоз тү.
Ә тирјох добоги од бирә чикәш,
Хорирә бүл мәзән ә мәћсәвоз тү.
4251
Сәдигһо хиникә ђәрәлү нибу,
ђочизһо икидә нәрәлү нибу.
Әз Тироj ән ХУДО рәћ вәкүрдәнки,
Ћәкәнәш сүфрәјү кәрәлү мибу.
4252
Әз бәди палусдә чәнәвән надан,
Инсон әри хүшдә нијо бу садан.
Тиролү саламат әри дод дирәш,
Гәдүр дәндүһорә әз човони тан.

4253
Ноһоглу хәндүстә ђорсүзиш мәбош,
Дәвләтә хәрчундә ворсүзиш мәбош.
Сүрхә рәħ ђәсмурә тә ә чум дирә,
Әз нимаз гуй бирә, хорсүзиш мәбош.
4254
Ћәр чүклә никәрә бәнд митав бирә,
Әз хунәј чордогһо кәнд митав бирә.
Ранк-бәранк дошдәји космосә ХУДО,
Дү дүнјо әјәкиш тән нитав бирә.
4255
Доћорһо мачару, догһо мүчүмү,
Сәрһорә гәришүг мүјлү гүчүміү.
Ә пишој чум ХУДО фурсә дорәнкиш,
Шәһәрһо нисд имбу әз куч һүчуміү.
4256
Әз дәђәм мундәнки гәндәіә дәндәш,
Шәфткәмәр микәшдү сәргузә бәндәш.
ХУДОј һәгг әз хәлгһо руј чарундәнки,
Дәдәјһо нитанү икидә зәндәш.
4257
Тәгсирә ә кәрдә вәкүрдкәш бәндә,
Ђовунә әз кәрдән нитанү шәндә.
Ә мүгүр оморә әз тәрсһој ХУДО,
Ә ловһој ән хәлгиш мијору хәндә.
4258
Әз ђәдәт ә гирог вадарафдакор,
Ә хунәј ән хүшдә нәс дарафда шор.
Ћәлүсти чум норә ә Тирој Миши,
Кипәлү мүнүшү ә бүкүр ән јор.

4259
Фәрг нисди оһили, јә човони тү,
Сугдәлү һисдиһо кук зомони тү.
ХУДОј һәгг тә күрдә әз ћолтү хәбәр,
Ә зәвәр вәбошку ћүрмәт шони тү.
4260
Йәки нисд, дүдү нисд дәрдћојән ђилом,
Јә бәндә бочлүни, јә бәндә - овом.
Шүкүр сох ә ХУДО әз дүли-чуниш,
Бил гисмәттү нә бошку лүкүлүјә хом.
4261
Лићәлү рихдәнки палаша булог,
Ә савзај күлбәнди нәс кәширә дог.
Тәшнәлү кәшдәнки ә хори ХУДО,
Софә ов моруху әз чалмај һәр дог.
4262
Ә сәр поі́, ђәјилбәнд, јәкәм нә рафда,
Сүлмәј гәдимирә түтәм варафда;
Гәнәтсүз пар зәрә думонә хунош,
Хориму ә чәрхиш чүтам дарафда?
4263
Йә гәрдә вәкүрдә, дү бо нијо дүт,
Тирорәш ә сәјәг нубо бијо дүт.
Ә пишој чум ХУДО әри вәрзирә,
Човонәш ә вәхтү тубо бијо дүт.
4264
Ә зувун чәрх мәди коф һисди-нисдәш,
Ә әгүл нә бијор мигдор дивистәш.
ХУДОрә војисдкә, әри сүрхә чун
Зәвәртә мошону сал сади бисдәш.

4265
Фикирлүү појисдә һәл мәсох дүләш,
Кәрәклү һисоб сох рихдә шеһ күләш.
Әз корһой физика гурмиши ђилом,
Үлчүрә нә бәрдә мәзән әнкүләш.
4266
Тәкәј ки, ә сугдә дәдәј бәнди тү,
Һәчи тан јә сүрхә мозолмәнди тү.
Бәбәрәш ХУДОлү шор сохдә чикә,
Офтолүш, мәнкәлүш бијо хәнди тү.
4267
Шүбһәлү мәдәниш ә мәнк, асдара,
Јәки һүндүр вичи, јәкикә – сара.
Тәнүјә аташлү сухдә куфдирәш,
Һич чиро нисохи рујә-асдара.
4268
Сәбәби ворвори әри чүмүстә,
Ә чумһо нур нори әри нүвүстә.
Һозорбо шүкүр сох ә ХУДОј ђилом,
Күлһорәш чун дори әри зүһүсдә.
4269
Јә бојкәш ә дүнјо нијој тазадан,
Чум түрә мәдәкош ә рәһ ән садан.
Әз ховһош саламат әри вәхүшдә,
Гәдүр вәкошиһо нәфәс түрә тан.
4270
Һәрдән хәјручәјүм, һәрдән гурбунум,
Дананмәнд ни кују, јәкәм дуркунум.
Әз дүли, әз чуни сохдикәш хоһиш,
Чәннәтә нә дирәш, чүтам бурбунум?

4271
Јә појлү нәс кәшдә ә тәһәр дү поі,
Бигәдүр нивәрзү ә хуб бошу тој.
Ә ћүрмәт ђәсүли нәс нүшдәкә түш,
Әз ХУДО јә бојкә рәћмирәш мәхој.
4272
Һәмишә дуртә поі әз бәдә хәсәр,
Имидһо нисдикәш әкәр тәвәсәр;
Ә ћүчәт поијсдә ә Рабирәвоз,
Курундә бетона мәвәнкән ә сәр.
4273
Мүшкүллү ә мүрүм имбурбуну чәћт,
Појһојү ә гиров мијофдону сәхт.
Ичкирәш хуб хосдкә әз чун зијодлу,
Пијони аксиом нијо бу һич вәхт.
4274
ћәлоли ни вини ә сифрој зобу,
Ләмбәлү сук имбу ђәзијәт тобу.
Әкәрдә вәкүрдкә михәнәтирәш,
Доруни пәшмуни лугонд бијо бу.
4275
Бисәдиг мундәнки ә руј ән Тиро,
Гирлигон сохдәнки чиро-бәчиро,
Локоһој ән хунһо тәмиз нә бирә,
Бәгшләмиш ни сохут ә ђәрсһо киро.
4276
Пәләмүрд ђочизи, тәјтә шор дорә,
Дәс-појә вәчирә әри кор дорә,
Рурундә нәсдакә хомә хорирә,
Тәхүләш ә хирмон нитав вор дорә.

4277
ђәсәлә дориһо ширәј күл имбу,
Инсонә доруһо пишәј дүл имбу.
Әхирү нә буһо дуразә рәћәш,
Пәсәво буравһо јә мүшкүл имбу.
4278
Дананһо сурр әлмә әз нубо дирә.
Наданһо хүр гәмә әз тубо дирә.
Сог ђүмүр синәмиш сохдәм куфдирә,
Саданһош чур гура әз ХУДО дирә.
4279
Фәрг нисди, тәмбәлә нимәчуни тү,
Әз сәдиг Овроһом нијо муни тү.
Рәћмирә әз ХУДО әри вәкүрдәш,
Тирорә әзбәрбәнд бијо хуни тү.
4280
Лүкәһо нүшдәнки әз бәһәр бори,
Богбонлу мүрүхү әз дүлтү шори.
ћофт шүкүр куфдирә ә нум ән ХУДОш,
И сала һәмишә ә јор мијори.
4281
Йә чүклә рәћмүрә јә кәс нә дирә,
Ә дүлһо һозор чүр фәткә дәбирә.
Хүшдәни ән ХУДОш мидәшновуну,
Мәркомут - ђәсүлбәнд нитану бирә.
4282
Ә бәхил, нәгәсди, бисдорикә тој,
Нифрирә ни имбу нә мигдор, нә сој.
Пәшмуј сохдә кофһо әри нә бирәш,
Ә зувун ләђәјтү фикир ди һәр бој.

4283
Ә таза фикирһој хәјри домундә,
Рәћәти нә сохдә, һисдкәш вомундә,
Ә пишой әгүлмәнд коф рухундәнки,
Јә кәлмәш човобсүз нитанү мундә.
4284
Нуборә мәвәки әз ђәмәл гудуз,
Чубониш һич мәћәл нәс кәшдә сәргуз.
Әз вәкир бирәјтү нә дәкә дәђәм,
Әз хәлгиш митани вирихдә јә руз.
4285
Јә дәђәм нәдәри әз ночог мундә,
Ләшәјү чүн кобоб ә дог вомундә.
Хурдәјү, бәрдәјү әз зәћәрикәш,
Ќәнәш чорә офдә әз Тиро хундә!
4286
Әз гәриш куфәрә бошуһо бәдбәхт,
Әри инсонјәти сохдәникә чәћт;
Имидә әз дүли хојһорә хуно,
Сабурә митану шорундә јә вәхт.
4287
Әз мәћтәл хокисдә, гуч дирәкорһош,
Богбонә дәрд дорә пуч бирә дорһош.
Әз ђәсму ингәдә киләји мәсох,
Әз у рәћ кирошдә күч бирәкорһош.
4288
Дурәрә пуф мәзән әз тәлћә кийов,
Мофдони ә әгүл бијов-нәбијов.
Хүшдәнтү ә губи дарафда мәћәл,
Чорәлү бирәкор нәзникиш нијов.

4289
Ә пәсәј јә кәсиш ћилләрә мәки,
Лүћүфһој мүрүмә гуралү дәки.
Ә пишој нум ХУДО ћәјручә бирәш,
Чоһ-чолол ичкирә әз әгүл вәки.
4290
Јәки нисд, дүдү нисд азарһој ђилом,
Јә нәфәс кәширә һәр хуб, һәр овом.
Ә Тиројј ән ХУДО јә бојкәш сәр кәш,
Гәләти нә сохит чүн Ћово, Одом.
4291
Дәсһорә ә ђовун миђид мәдәнит,
Раби кәрк нә күшдәпарамәкәнит.
Әз гәриш зимиһој сүрхә сүмбүлһош,
Әләгә һәмишә әз күк вәкәнит.
4292
Иһтибор бошуку ә корһој ХУДО.
Мозолһо бәхш бошку әз шорһој ХУДО.
Магнитлү чәлбикә Тироһо ә дәс,
Хушбәхти рүхүку әз дорһој ХУДО.
4293
Әз булог рихә ов нәфт нитав бирә,
Әз дәдәј бирә кук шәфт нитав бирә.
Әз ћүкүм ән ХУДО вәрикә, әнчәг,
Әз чүкүм зәрдә руј тәфт митав бирә.
4294
Кәләйи ән ђилом сәр күрдә әз кәм,
Дәрдәчәр сироји нәс бирә әз гәм.
Ә фикир ән ХУДО дироморикәш,
Офторә ә хүшдә тој ки ди, бәкәм?

4295
Ә судум јәсири офдорә бәгдә,
Бәкәм инсонјәти ә дузов һәгг дә?
Ә рузһој ковләји әри расирә,
Ә ХУДО шикојәт расун и вәђдә.
4296
Сад түһмәт омокә әз бәкү, хону,
Әгүлмәнд әз ћәвәс нийо офдону.
Саломон парчоһә овурдә ә јор,
Әз ХУДО мирасү данани шону.
4297
Мүђүчүз дирәнки хәлгһој ән ђилом,
Биконә нә мундәт ә Ћово, Одом.
Әз ХУДО тәрсирә, сүпүл чогундәт,
Сад милљард мүзүһү хори Оврoһом
4298
Дәрзәрә ә гујуг чарундәкорһо,
Догһорә ә тәпә сарундәкорһо,
Ә јор нә күрдәткә кәлә ХУДОрә,
Әз судиш нитанут парунда шорһо.
4299
Јә диглә возирәш ћәвәс кәрәки,
Јә түндә вәћширәш гәфәс кәрәки.
Әз тараф ән ХУДО оһилә-пирә,
Әри чунә дошдәш нәфәс кәрәки.
4300
Нум дәдәј күрдәмунд зувун ән ђәјил,
Кофһоју ә ХУДО бошуку мәјил.
Сәћибә хош мијов әз дүли-чуни,
Дор бәһәр ни нибу һүзүм нә гәјил.

4301
Хуморə чумhорə тəђриф дорə вəхт,
Ə тəhəр сүрхə күл очмиш бирə вəхт.
ХУДОрə хош дорə и чүр мəнзəрə,
Хотур бəндəhорə хосдəни лап сəхт.
4302
Əз пинтиш бəтəри чүлкијə руjhо,
Јə түндə вишəји гир-гирə муjhо.
Јə кəлə кузкини ə пишој ХУДО,
Ə пəнчəј дəс дəри ђиломə суjhо.
4303
Нəшəрђи вəкүрдə əз нифриш бəди.
Гəд дүлү кузкилү бирəни вəди.
Човобə кəшдəнки зəђми əн ХУДО,
Нəкуми əз ђилом мурав əбəди.
4304
Шəрəфү hисдикəш гəдəрлү, сойлү,
Ə чəђмəт həмишə бијо бу hојлү.
Јə кəмлəј вохурдкə ə хотур ХУДОш,
Дирəкор ни имбу дијə дү појлү.
4305
Дəдəјлү хосдəнки холə нə ђəмəш,
Јə нəсил руз мијнү əјəки həмəш.
Əз дорун дүл хүшдə шор имбу ХУДО,
Мəлђəмлү мəкүрү əз чојник дəмəш.
4306
Ə дорун əн əлмhо тəјтə дарафда,
Ə hүндүр-hүндүрhо тəјтə варафда,
Космосə ХУДОлу əри фəм сохдə,
Ə кəрми əн офто ки нəзник рафда?

4307
Јә дәрәш нә куфтә дору мадара,
Әз күкү тәмиз сох и чүр азара.
Дәбәлү вәди бош ә пишој ХУДО,
Ә хүшдә мәвәчи ђәјбһој базара.
4308
Әз инфаркт күрдикә пишәј зувуну,
Кон дүлә ләхсәлү нијо чумуну.
Ә Тирој ән Мишиш нүвүсди ХУДО:
«Кәләтә һәмишә точ бијо муну.»
4309
Лапаткә вәкүрдә ә дәстү јәбо,
Зәћмәт кәш. богчәрә бил зән дү-сәбо,
Әз кумәк ән ХУДО, јә чәнд сал бәгдә,
Әз зарһој ән сүрхи мокуни ђәбо.
4310
Сәртүрә гуз күрдә ђочизлү нә poj,
Дәрһој ән корирә вокун тој-бәтој.
Зәћм ХУДО һәлүсти мурав әз сәртү,
Мәрдитү лов имбу ә нәзник, ә чој.
4311
Кинлү вонорикә ә сәр гәчәг һәд,
Вишәһо нитәрсү әз јә нәчәг бәд.
Ә ХУДОш боворим бисдокә түрә,
Парчоћлү микәшди әз вәшәрђ чәђмәт.
4312
Нифрирә мәвәчи ә гәд кишәј тү,
Әз обур гүч бошку очор пишәј тү.
ХУДОрә ни имбу инчимиш сохдә,
Нобкә кәчәл имбу түндә вишәј тү.

4313
Јә минут нүшдикә ә јобурәвоз,
Ә бәди раст нијој ә обурәвоз.
Ә ХУДОј кәлә мәрд хәбәр нә дорәш,
Ҷәнкәсур ки бирә ә сабурәвоз?
4314
Ә хубә рәћмәлү домундкә чум тү,
Локој ән Мәчнунә мәзән ә нум тү.
Хәјоллу һороj зән сүрхә ХУДОрә,
Бил кују, мәрзүми ә нәсил тум тү?
4315
Ҝовләји ђәсмурә Вәтәнтүш мүјнү.
Довђосүз динчирә бәдәнтүш мүјнү.
Дү чумә торики вәкүрдә чикә,
Әз ХУДО, чүн Ванга, сәр-тәнтүш мүјнү.
4316
Вәћшилү вәхүшдкә әз нур сәбәћи,
Обурә вәкүрдкә зәћләј тәмәћи;
Әз ХУДОј ән ђилом хәбәрәтәрсүз,
Хорирәш пәсәво ки чәрх до әхи?
4317
Одоми фурмуни гәрәбәч пучһо;
Ләпәрә әсирлү дорәт ә гучһо.
Алмаза гобугә, ој ХУДОј ђилом,
Очорсүз вокунди комини кучһо?
4318
Ә дәрјоһ үзкүмлү зүвүһо чәђһо,
Рихшәнд нәс сохдәнүт ә марһо, бәгһо.
Ә фикир домундәм, ој ХУДОј мә, чон!
Мәрд әрчү чун дорә ә пәнчәј јәђһо.

4319
Ә чәḫмәт нә бурбун зәбујәтирәш.
Ә ḫәдәт мәвәнкән ḫәбујәтирәш.
Әз ħүкм эн ХУДО гәрор вәкүрдә,
Ә говрә имбәри јәбујәтирәш.
4320
Растлү бош, дузлу бош ә вәхтhой ḫүмүр.
Рүхшәндлү мәдәниш ә чәħтhой ḫүмүр.
ХУДОј hәгг әз hәр кор хәбәрдор бирә,
Нәмә хок нә бурбун ә бәхтhой ḫүмүр.
4321
Хүрдәлү, дүрүчлү бисдокәш тәhгир,
Әз пәнчәј биномус никүрүт әлгир.
ХУДОјму разилуг нә дорә чикәш,
Әз товнәј мүрдәјиш мәбош тәмәħкир.
4322
Әтәкә пур сохдә ә сәнгhорәвоз,
Чәнкәсур нибошут ә ḫәнкhорәвоз,
Хүшдәни ḫәсәләш ХУДО бәхш дори,
ħәлоли нихурут ә чәнкhорәвоз.
4323
Ә мүгүр рачә јор офдорә вәḫдә,
Нә данки, дуркуниш ә мичәј hәгг дә.
Әкәр соф нисдикә әшглүјә мүhбәт,
ХУДОрәш чү човоб миди тү бәгдә?
4324
Чәħтиhој дамарhо әз әнкүл имбу.
Нәгәсди чүмүhо тән эн чүл имбу.
Шоhир эн ḫәјилhо буhо íә пирәш,
Һәр таза шәјирíү hә јүнкүл имбу.

4325
Сурр дүлә вокундә лов-чар мәсох тү.
Расара мазундә манчар мәсох тү.
Ә пишој чум ХУДО сәргуз мундәнкиш,
Хүшдәрә сухундә пачар мәсох тү.
4326
Әгүллү-әгүллү куш дор кәлмәрәш.
Ә ђәрәј ән дү дәр мәки бәл нәрәш.
Ә тәһәр шоһирбәнд дәђно зәрәнки,
Мисволу ћисоб сох гучог гәлмәрәш.
4327
Һич мәћәл ә хүшдә мәзән дәгмәрә.
Ә мүгүр ђор бијор ћәјој ләгбәрә.
Ә нишон ән ХУДО офдорә вәђдәш,
Коф ләђәш һәлүсти митав чәг зәрә.
4328
Виронә бирәкор бајгушә хуно,
Кәләтә сәс миду - сој бушә хунош.
ћүршләмиш фәрзундә ХУДОј Сәћибә,
Зу лула микәшдү јә мушә хунош.
4329
Һәмишә нуш нибу дәбәј мәзәндә.
Дәдәјһо чүр-бәчүр ђәјилһо зәндә.
Чикәрү сухдәнки әз гәрги кәрмиш,
ђәрс чумә ә фурм ов хурдәни бәндә.
4330
Гәчәг нитав бирә һәр тәрсундәкор.
Бәхтәвәр ђиломи шор вәрзундәкор.
Нәшумо ә русму вомундә вәђдәш,
ХУДОј һәгг ә косиб нәс фәрзундә хор.

4331
Сәрсонлу нүшдәкор гәмиш мухуру.
Пиjонлу кәшдәкор дәмиш мухуру.
Әз пишоj чум ХУДО пәђни бирә вәхт,
Әз хокhоj эн говрә нәмиш мухуру.
4332
Ошугhо сазhорә зәрәнки әшглү,
Шәђәмhоj шориhо имбу вәшәрглү.
Ћәммә сәр мизәнү ә шүhрәт ХУДО,
Jә мүргиш нитанү мундә нәшәрђлү.
4333
Тирорә моч сохдә, ә пәнчәj дәс ки.
Садана хоhинә әз хүшдә пәс ки.
Әгүлә гәрбол зән әз кофhоj Тиро,
Әнчәг jә ХУДОрә сүрхиjә вәс ки.
4334
Ә ћәсрәт домундә әри руз шобот,
Jә мигләj вәхт түрәш кировун бобот.
Гәлхәндә Сәћиб тү - ХУДО бирәjиш,
Гәддара дүшмәhо пуч имбу ә бод.
4335
Сокити дирәнки динчиш гәм нибу.
Күмүрhо нә сухдә чоjиш дәм нибу.
Ә гәриш ћәрмәћhоj эн ћәримjәти,
Пулhо бул бирәнки чәнкиш кәм нибу.
4336
Дәндүhо низәлү, ухлу бирәнки,
Зувунә гилинчлү, тичлү дирәнки,
Ворәлү кәширә муjhоj эн сәрә,
Әз күкиш мәкәнү ә hәд зирәнки.

4337
Мазалај хәхәрә сәриш нибошу.
Бунсүзә хунәрә дәриш нибошу.
ХУДОј һәгг гувотә бурбундә вәђдә,
Доћорһо ә догћош гәриш имбошу.
4338
Овәлү мәдушун гәзәбһој дүләш.
Ә чумһо мәдәкун хокистәр күләш.
ХУДОрә әз фикир вәдәшәндәкор,
Ә рим-хун чарундә зиһим әгүләш.
4339
Һәр ђәрсә рихдәнки ә сәјәг ән дәг,
Дуркурә вихдәнки әз мичәј ән һәгг,
Ә тәһгир дүшмәһо вомундә вәђдәш,
Имидә ә ХУДО бәсдәнүт әнчәг.
4340
Тә әхир расирә ђүмүр ән зиндон,
ХУДОсүз әћволә нимуну имкон.
Әз кәрмә сәћроһош әри гуј бирә,
Ә појһо ә минәт момуну инсон.
4341
Нәшумој соворә чүларз ә ноф дә,
ХУДОј һәгг һәр чүрә сириглү бофдә.
Әз хојәш муј кәшдә бирәнки чәтин,
Әз софиш һә һочу ђәјб нитав офдә.
4342
Јә ђилом инсонә хәрәб – хубини.
Вәкирә гунширә мәку зәбуни.
Фикирһо дүлтүрә сихмиш сохтәнкиш,
Ә ХУДО ә минәт чүларз нимуни?

4343
Хүшкиһој ләђәрә тәјтә тарундә,
Чавусдәј лүгәрә тәјтә парундә,
Әз ђәрә јә мигиш нә кирошдәнки,
Сифәтә ә дү руј нибу чарундә.
4344
Сәррафһо әз нәдан әгүл нидүздү,
Пуллурәш әз дәвләт имбошу мүздү.
Ә ХУДО шикојәт сохдәнки дуркун,
Аташлү мусуху сәр-зир бүмүздү.
4345
Гилинчә вәкүрдә ә чәнк нә дара,
Лүђүфә дәкүрдә ә мәнк нә вара.
Чәнд гәдәр ширинтә бисдокә ховиш,
Вичәлү нә пәјмун һүндүрә , сара.
4346
Һозор чүр ђәмәл дә ә гәриш сурһо.
Дәђвош ширин бирә әз дурә-дурһо.
Бәднуми ђиломә вәкүрдә вәђдә,
Вичдонәш ђәл дирә әз ђол обурһо.
4347
Ә мәчлис чүләлү ни имбу нүшдә.
Садана күләлү ни имбу күшдә.
Курунди ән дүнјо рихдәнки ә сәр,
Әз шидрај кәмәриш имбу дәнүшдә.
4348
Гәрәнтү нә бошку рузһој бәбәјтү.
Нәфсәлү вәс бошку дузһој бәбәјтү.
ХУДОрә дәрдәчәр мәсох ингәдәр,
Ә говрә марасу гузһој дәбәј тү.

4349
Ә Мәчнун чарусдә, фурс мәди хүшклү.
Гуморә нибәрү һәр јәтән пүшклү.
Әз ХУДО јәдикор мундиһо кофи;
Ә пишој ән куллә чү соху мүшдлү?
4350
Шәндәнки ћәдәтә әз түтүнкориш,
Тәћәриф шушдәнки әз фасондориш,
Дошдикә ћәјб – ћорә әз Офуррәкор,
Обуртү чар имбу ә бүтүн хориш.
4351
Гәдәгән бошуһо кофлү чирәнкиш,
Пијоздог бүнүһо софлү дирәнкиш,
Әз чичәй ән ћүмүр дуллу имбоши;
Ә кәбә суј дүһо бофлү бирәнкиш.
4352
ХУДОрә шинохдкә човонһош, пирһош,
Ә полад мичару шалбанһош, тирһош.
Әз хори нисд имбу чәнкәсурлуһо,
Кијовә михурут асланһош, ширһош.
4353
Әз догһо, әз сәнгһо јә шәһәр нибу.
Әз оврог, әз согот јә тәвәр нибу.
Әз Тиро мићидлү мәст хундәкорһош,
Әз ХУДО, шоботлу, бәхтәвәр имбу.
4354
Ә һәммә духдәрһо наз нитав бирә.
Әз һәр чүр дор-морһо саз нитав бирә.
Хосдәкор дәстәлү күл овурдәнкиш,
Ә һәр күнч ән хунә ваз митав бирә.

4355
Әз ħәвәс мәвәнкән нубо хундәрә,
Ә дүнјо чар мәзән тубо хундәрә.
Ә үлүк осдугу офдокәш аташ,
«Аксиом» ђүмүр тан ХУДО хундәрә!
4356
Јә инсон нијофи әз дәдәј зијод.
Вәшәрглү бәрг ниди әз сојәј биод.
Әз Тиро јәдикор чүтам мундикә;
Ә ловħо хәнд мәбәр әз кирјәј ән јод.
4357
Кофħорә сәнгәлү ә кәс мәшән тү.
Кәлмәрә әз бугоз мәстлү дәшән тү.
Сәдиги Овроħом чар бирә чикәш,
Бил ХУДО разилуг соху әз шән тү.
4358
Шүгәмә кәшдәкор әз чум мофдону,
Әз шүħрәт мофдону, әз нум мофдону.
Тә хушәз зәрәíү ә күлсәбәħиш,
Ләпәјү тәħсирә әз тум мофдону.
4359
Ингәдә кирисдә нитанү инсон.
Сог ђүмүр писирә нибу ә зиндон.
Әз әгүл ән Тиро пәшмун бирәји,
Ворушлу рүхүку рәħмијә имкон.
4360
Пәсмуни кәлирлү нисоху түрәш.
Кәсмуни ħәмүрлү мисоху түрәш.
Јә ђүмүр ә гисмәт дәри куфдирә,
Пәшмуни вәкирлү нисоху түрәш.

4361
Ә дәрдһо мәдәшән гулум-гунширәш.
Әз пәнчә буш мәсох һүлгум хунчирәш.
Әз Тироj ән ХУДО митани хундә;
Тәђәди очмиш сох дүкүм нунчирәш.
4362
Һәр күрдә расара ә дәс воч мәсох.
Ә мүгүр бивәчи кучә боч мәсох.
Ә мәчлис Рабиһош Тиро күрдәнки,
Бигһорә пуч хундә, рушә точ мәсох.
4363
Әри мәсләһәтиш jә Тиро бошку.
Әри нәсиһәтиш jә Тиро бошку.
Ә динчи нүшдәнки әз нум ән ХУДО,
Гәзончһой рәһәтиш jә Тиро бошку.
4364
Ичкирә нә хурдә хуморлу мәбош.
Возирә нә бәрдә гуморлу мәбош.
Микрофон вәкүрдә тост куфдирәнкиш,
Зувунту нә күрдә шуморлу мәбош.
4365
һололбәнд нитанү әһвол гәчәгә.
Кулләшәнд күт митав тичи нәчәгә.
Әз ХУДО зәвәртә jә парчоһ нибу;
Һисдикәш ә зир поj шишит әлчәгә!
4366
Хәмирә нисохут әз орд кәпәки.
Хосдәкор дәс нидү ә фурм чәпәки.
Әз ХУДО ичозә вәкүрдә бәгдә,
Ичкирәш ә вәхтү хурдә кәрәки.

4367
Ә хунәј әбәди рафданки инсон,
Ә хубиш-хәрәбиш нијофу имкон.
Јә парчоһ ән үлкә букәш ә соги,
Имоһој сарај нисд говрәјә зиндон.
4368
Мукум ки: - Пәшмуни мәјор әри хәлг.
Ә човгун зиндәкун бил нә бошут гәрг.
Човоб до: - Мә кинүм ә пишој ХУДО?
Ә рәћмһој Сәћиб дә һәм үшүг, һәм бәрг.
4369
Појундум әлчәгә: - Хун мәсох ноһог,
Бәкәм ә јор нисди пијоздог, сирдог?
Муку ки: - Тәрс нибу әз кулләшәнтүш,
Һич мәћәл раст нијов кутлүіә дү дог.
4370
Хубә руз дирәкор ә кифләтәвоз,
Руј-бәруј раст нијов ә гәфләтәвоз.
Хүшдәрә мүкүшү әз товнәј ХУДО,
Шоботәш мүкүрү ә ћәфтәрәвоз.
4371
Јә вишә вәнчикәш әз тичәј нәчәг,
Су-јәлов дәшәндкәш ә ләшәј әлчәг,
Әз ђәсмуј ән ХУДОш јә сәс шинирүм:
«Ләгәб сукә бәбәш – «пәмбә»ји әнчәг.»
4372
Мозоллу нисдикә гош әнкүшдәри,
Хубиһо ә әнкүл пәндүмиш дәри.
ХУДОсүз ни имбу јә мичләј чорәш,
Човобуш ә Сифир ән Нимаз вәри.

4373
Нәштәрә мәвәни ә сәр дамар хун.
Бил һәлә бивәхти учмиш нәбу чун.
ХУДОрә чәдвәли ә ћисобәвоз,
Ә пишо офдорә нә дә ә гонун.
4374
Ә чолә туш мәни зир эн поj түрә,
Ә нолә мәнкәни нәзник, чоj түрә.
ХУДО хуб шинохдә иһтиборсүзә,
Әз говрә войисдә шинү «һоj» түрә.
4375
Ә пулһо, ә молһо фурмундә мәбош,
Ә иблис сурр мәди сог ђүмүр jә бош.
Әз ХУДО пәћники тәйтә гәст сохдә,
Ә фурм jә соворә ә әлгир дәбош.
4376
Хәлгһо тәмарузи әри сәс ХУДО.
Сифирһо ћәсрәти әри дәс ХУДО.
Ә гәриш гонунһоj эн мозолмәндиш,
Тәђәнит күрдәiи рәћми әз ХУДО!
4377
Jәки зәћмәт кәши, jәкикә чавуст.
Ә jәки парс варафт, jәкикә паруст.
Ә ХУДО jә ћофтбо шүкүр куфдурум!
Jәки ә чәннәт рафд, jәкикә чаруст.
4378
Әз диглә возиһо сәр күрдә ђәйил,
Ә шәфти һич мәћәл нәс мундә мәjил.
Сог кәрдо ХУДОjму, хәjоләш дори;
И дәврә һәмишә ә раф чум вәjил.

4379
Килитлэмэ коф мэвэнкэн, э јормэ.
Обур-һэјо мэскэн күрди э ҕормэ.
Муштулугэ ХУДО зутэ вэкүрди,
Өзим бэгдэ хүшки нијов э дормэ.
4380
Чүкэ-чүкһо э мүҕүчүз домунди.
Чэнкэсурһо эз гирлигон нэ мунди.
Зэһмһој ХУДО э һүршэвоз тој бири,
Имид бэдһош э русмуһо вомунди.
4381
Йэ фурмикэ дэкиш бири зомонһо.
Мэчнун сэјэг хутэ нисди човонһо.
Ә рэһ бэди хүшдэн ХУДО чапар зэ,
Јэрли-диблү э хок рафди амонһо.
4382
Кэлэтэрэ нэбу кири пишорэш,
Ариф тэһэр вэсү имбу ишорэш.
Әл-вилэјэт «бэникору» хундэнки,
Ә һүрмэтү лојиг мэки бишорэш.
4383
һол - эһволэ зир-зимини нэ чусдэ,
Коф-кэлэчэ мэјил э чој парустэ.
ХУДОлүјэ тэрсһо були э ҕилом,
Осдугурэш кушдлу нибу чавусдэ.
4384
Сэрбэһэмэ кор дирэнки зирэнки,
Хүшдэн дүлиш хилос имбу эз тэнки.
ХУДОј ҕилом тич мисоху эгүлэ,
Хокһој күлиш гисос нибу эз чэнки.

4385
Мәнклүјә рујтүрә әри винирәш,
Хунчәлү пур сохдум јә чәнд синирәш.
Обурлу дәр куфдим ә фурм хәзмуни,
Чун дорум тә «һәри» јорә шинирәш.
4386
Һофт иглим бәхш нори ә сәр Гүбәј мә,
И мәскән нә бири һич вәхт үкәјмә.
Әз кәлмәј ән ХУДОш пәс нә домундәм,
Ә Бокуш, ә Хајфаш сугди чикәјмә!
4387
Инсофлу нә бирә јә духдәр хунәш,
Ә сәр зани хүшдә нидору нунәш.
Ә рачә іә ђәргүс суі зәрә вәђдә,
Ә дундуг чоһилһо нивәјлү чунәш.
4388
Сурәтлү ә дүлмә мибофум түрәш.
Гуншилү әз чуммә нијофум түрәш.
Тәйтә әзи ђилом күчмиш нә бирә,
Әз ховмә Һәсрәтлү мијофум түрәш.
4389
Әз дәрдтү ә зәһәр чарусди нунмәш.
Әз Һолтү әз үшүг парусди чуммәш.
Ә ХУДО ә минәт вомундәм кәнә,
Әз бим тү, Һисоб сох, варасди чунмәш.
4390
Ихдилот мүрбәтә ә јор дәшәндә,
Дигләһој ђәрсһорә чүфт шәндә-шәндә,
Ә пишој чум ХУДО сәргуз појисдә,
Митај әз бәдәнмә рүһ вәдәшәндә.

4391
Пүрсүрүм: Һәмишә эри бирә соф,
Хүшдәрә әз чичо бурбундә «инсоф»?
Човоб до: - ХУДОјә сурри кфдирә,
«Инсоф»әш нивини ә тәһәр эн «коф».
4392
Ә хостәј дүләвоз ђәрүс бијовһо,
Ә күлһо мичару чәмән кијовһо.
Чәннәтлү марајү фәм сохдәј ХУДО,
Ухшәриш мизәнү ә шәнки ховһо.
4393
Зомонә бурбундкәш чән чүр вәзијәт,
Зиндәкун нијо бу ә фурм ђәзијәт.
Әз гонун бирәји һәр коф кәләтә,
Токи гәргүшәлү нәбу нәсијәт.
4394
Мукум ки: - Ә чикәј Мәнк дирәм түрә,
Әз бәхтһој асдара шән чирәм түрә.
Човоб до: - Офторә эрхәј тү хундә;
Әз шори эн ХУДОш јор бирәм түрә.
4395
Куфдурум: - Ә садан боворим мәсох,
Чәнд чиро ђәјнә дә ә гочорһој шох.
Муку ки: - Вишәлү, богчәлүнүм мәш,
Дорһорәш әримә чиһиз һисоб сох.
4396
Ә һороj зәрәнкиш фикир нә дори,
И шонә зәвәро киһо вәдори?
Нә тан ки, әз ХУДОш руј мичаруни,
Һәлә ки, јә мүргәш и бәтх нә дори.

4397
Вишәрә од нибу чәмәнсүз, чүлсүз.
Богчәрә «сәнгәлуг» мукујут кулсүз.
Чәнд гәдәр сурріорә дошди тәбиәт,
У ђәрүс шор нибу рафдикә дүлсүз!
4398
Кирошдә рузіорә әвәзү әчи?
Точіәти ђонийо әз коми вәчи?
Ә микләј рәћ мунди нимәлитлүһо,
Әз рихдә ђәрсһошу тубо ки вәчи?
4399
Пишнәви ән рузиш мәхусун чумә,
Тәмбәлә пәләмүрд мухунут нумә.
Корсүз нәс појисдә офтоји ђилом,
Түш әри кут мундә мәсох һүчумә.
4400
Сад чиро ђовунә чәнкбуллу мәсох.
Әз гичәј ән бәбә сәнг дуллу мәсох.
Әз зәћмһој ән ХУДО хок имбоши тү,
Хүшдәрәш ә говрә сәркуллу мәсох.
4401
ћүршмәзәјә хосијәтү бирәкор,
Нәрмәлүјә дүлү нитав дирә шор.
Сәбәћиһош ә рәћм ХУДО момуну.
Богбонбәндлүш ћәсрәт мурав әри бор.
4402
Бирорбәндлү дәс дорәнки ћовурә,
Ширинбәндә ђәсәл мүдү ховурә.
ХУДОш шорлу фәм сохдәнки әз зәвәр,
Ә сәр Тирош мочлу мијнү ловурә.

4403
Јә кәлмә кофтүрә нә шини кушмә.
Ә гутур чарусди хор-хорәј хушмә.
Әј Сәћиб эн hәггhо, әј Офуррәкор,
Ә зәћәр чүтамтә суј нәдү нушмә?
4404
Ә далда појисдә куллә нә шәндәм,
Хүшдәрә ә гәриш аташ дәшәндәм.
Вичдониш ә рәћм дә, әј Сәћиб ҕилом,
Дүл чүтам нә пачу әз рүхшәндә гәм?
4405
Ҝуфдурум: - Пәрвонәј эн јор имбошум.
Човоб до: - Ә hәр коф бовор нибошум.
Ҝуфдурум: - Имидә ә ХУДО бәсдәм,
Човоб до: - Ә дәстү совор нимдошум.
4406
Мукум ки: - Бинәлү, бунлу мачарум.
Ҝуфди ки: - Ә мозол, ә бәхт мичарум!
Мукум ки: - Гонуни коф Офуррәкор!
Ҝуфди ки: - Әз ХУДО hич вәхт ничарум!
4407
Кимиhо ҕүмүрә јодлу зиhисди,
Бәҕзиhо ҕәзоблу, бодлу кирисди.
Ә ћәсрәт ҕошири домундәкориш,
Ә товнәј чунсоги hич додлу нисди.
4408
Хәбәрчи бирәкор гәмиш мухуру.
Әз гәрги кәрмиhо дәмиш мухуру.
Әз дү поj кут буhош, ә чоги киро,
Әри чү ә вәхтү кәмиш нихуру?

4409
Хушбəхти нијору ђəјблүјə корhо,
Ə хүшки вошəнди борлүјə дорhо.
Томошəј мəћтəлhо ћəл сохди дүлəш,
Гисмəт киhо бири Тиројə ђорhо?
4410
Ҝуфдири: - Зу мијој əз дорə вəђдəш,
Сүфрəрə вокурдə күл бини бəгдəш.
Чəкəвəк ђиломə кəширүм түсүз,
Əз полат сəхтəји чунмə ингəдəш?
4411
Мукум ки: - Ов булог сəринтə бирə,
Митам ə түрəвоз ə дог вəбирə.
Ҝуфди ки: - Кəлəтə ХУДОји əнчəг,
Јə лүнкəш нишəнүм сурог нə бирə.
4412
Мукум ки: - Ҝуш дошдə ə кофмə həмə,
Зимусту бəјəрə мəфурух əмə,
Ҝуфди ки: - Əз тү јор ни имбу hич вəхт,
Һəминон кəрмирə гимəт нисд бəкə?
4413
Чəндбо гурдəлəмиш сохум гəд дүлə?
Чəндбо ə гəрболhо кəшүм əгүлə?
Һəкəнəш ə сəр «нəђ» појисд вəфосүз,
Чон, ХУДО! Ки дүзди зиhим ђəсүлə?
4414
Əз хүшкə никəрə кəнəш ов мијов.
Əри чəнд ночоги мəдиров кијов.
Түш чəћти сохдəнки əри дур бирə,
Əз и дог ə чуммə чүларз хов бијов?

4415
Әгибәт вир бири әз пәнчәј дәстү,
Думонлу, хүрлүни һовој нәфәстү.
Ә сабур вәјишдә кур сохдәј мәрә,
Имоһој хутә бош ә кирјәј сәстү.
4416
Имишәв мичәһој ховмә парусди.
Тү рафди, ә сәрмә ђилом чарусди.
Түсүз јаралүни сәр-тәнмә бүтүн,
И ћолә, әј ХУДО, јор әз ки чусди?
4417
Инсоф сох, дәкиши томом вәзијәт.
Гәрибә сәрмәрә мәди ђәзијәт.
Сүпүл хәлг чәгусди әз дәс дуркуни,
Митавми тоб дорә сабур тәбиәт?
4418
Ә чумһо пуф мәзән хокисдәр күләш.
Әј ХУДО, әгүл ди и сәнгә дүләш.
Вор-дәвләт ђошири бәсди чумтүрә,
Ќиснәһо митанү гәдүр сүмбүләш.
4419
Мукум: - Јә боләјкәш, әј күл, вәдиро.
Бил сүрхә әшг иму нә бошу чиро.
Ќуфди: - Әз ХУДОј һәгг вәки хәбәрә,
Бәкәм тә имоһој нә хундәј Тиро?
4420
Мувәћмә гәриши әз дәстү, әј јор.
Нәзникһош, дуриһош дәнишүрүт хор.
Әј ХУДО, ә рәћмтү вомунди сабур,
Ә гәфәс бәјәлуг чү мозол, чү шор?!

4421
Софолү рихдиһо булогһош рачи,
Лүкәлү хунимһо будогһош рачи,
Әз ђәрүс зијотдә варајүсди бог,
Ә бүкүр һисдиһо гуногһош рачи.
4422
Мигдору, соју нисд гимәт дәдәјәш.
Фирәһү, тоју нисд исмәт дәдәјәш.
Әз ХУДО бәхш бирә јә «аксиом»и,
Бәхшәјү, поју һисд мүһбәт дәдәјәш.
4423
Әз сүрх чусдә пака софи Израил.
Сурлу һисдһо мәђноj кофи Израил.
Шүкүр кәрдо ә нум ХУДО тәвәсәр,
Әри дүнјо ә фурм нофи Израил!
4424
Гәләтһорә кәфкир зәрә вәкирит.
Нур чумһорә әз сәр дәрә нәкирит.
Әдәб-әркон нәсиһәти әз ХУДО,
Кипәһорә ә һәр ђәрә дәкирит.
4425
Тарһорә мәсухун ә хүшк киро, јор,
Әз дәрдтү әз хүшдәш оморәм визор.
Чәјтәнһој сүрхирә сохдикәш тиһи,
Ә руз нирасуну тәлћә интизор.
4426
Һәр јәтән духдәрә нибу чум зәрәш,
Ә ләрзә мофдону һәм дог, һәм дәрәш.
Бијобур имбоши ә ђәрәј нәсил,
Бәднуми мәкири ә фурм һәјвәрәш.

4427
Сүрхә күлһој чүлә тә булә күрдәш,
Јә мариш мәдиров әз куләј хүрдәш.
Әз хотур сохдәјһо һозор чүр ђовун,
Хилосиш ни боши әз пәнчәј мүрдәш.
4428
Ә чәрх нәс дарафда думдумәј һовун.
Ә ћүлг кәс варафда судумәј ђовун.
Әз ћисоб ән ХУДО нисдикә вәкир,
Әри пуч мүрдәһо ки бирә зомун?
4429
Расталү нә дирә нүшунәј бәдә,
Ә хүшдә боворим мәбош ингәдә.
Нәкуми вәхүшдкә јә ћүршләј ХУДО,
Сад фәткә мәкири әз бидин һәдә.
4430
Бәгфурми бурбундә буј ховорәрәш,
Тәрсундә кәрәк нисд јә соворәрәш.
Инчимиш имбошу Сәћиб ән ђилом,
Гәним чун митани ћүкм оворәрәш.
4431
Әсәр бул бирәји вәбирә чикәш,
Ә сарај вәкири дәбирә чикәш,
Әз ХУДО киләји сохдәјә вәђдә,
Әјә чүп мичари нәр бирә чикәш.
4432
Чумһорә фәрзундә чүн коврә күкәм,
Бир-нәбир нимаза хурдикә әкәм,
Тү мәрә човоб ди әј хәрә күмәћ,
ХУДО нә тануһо јә кор һисд бәкәм?

4433
Инсофтү бисдокә әз гәдәр дәрә,
ћүрмәтиш, ђүзәтиш мурав әз ђәрә.
Хүшдәни ХУДОрәш нисохи мити,
Дәс түрә ә ләмбәш нитани зәрә.
4434
Хүшдәнхоh бирәнки бүтүн сог ђүмүр,
Дәрдhојтү сојәлү имбу ә бүкүр.
Гәмhорәш мухури ә ђәзобәвоз,
Шәриктүш ни имбу јә донә мүгүр.
4435
Ќоф-кәләч варафдкә ә кәләјә тон,
Әз ђәрә мадаров куфдирәтhо «чон».
Гәрәнтү микәшү сабур имидиш,
Гәзәбиш ћәзүрбәнд импоју ә јон.
4436
Ә бәћсәвоз гәсд дирәнки, чү бәгдә?
Ә нәћсәвоз хәст зәрәнки, чү бәгдә?
Јәлов күрдкә үкәјлүјә дәвләтиш,
Ә ђәрсәвоз мәст бирәнки, чү бәгдә?
4437
Мозолмәндә шинохдәнүт әз рују,
ћәлолбәндлү рүћ вәбәрдә әз сују.
Сеhирбәндиш кумәк дирә әз ХУДО;
ћофт ранклүјә күрпи норә ђәсмују.
4438
Хәчәләти нә вүнүку сәр јәкиш,
Ә бәдбәхти туш нә бошку дәр јәкиш.
Омбуруhош ә вәђдәју расирә,
Ә бивәхти пој нә доно шәр јәкиш.

4439
Чәндгәдәр ә товуш зомуни чумһо,
Јәтимлү-јәсирлү нимуну чумһо,
Офто үшүгирә күшдәјә вәђдә,
Һә кәнәш ә пурсуз момуну чумһо.
4441
Хилоскор дү-јәки бисдокә һәммә,
Әз товнәј ковләји ни имбу гәм мә.
ХУДОрәш хош мијов әз динчијәти,
Ә сәр шори-ники мәбу ђәләм мә.
4442
Һозор бош војисткә хуб-хуб дәчирә,
Фикирә ә һәјбә нибу вәчирә.
Хүшдәрә расундкәш ә богчәј ән јор,
Ә хунә нидаров јә күл нәчирә.
4443
Һәр түндә мүһбәтлү сәрсониш нибу,
Ә ђәдәт дәб киро хәр шәниш нибу,
Әз имид ән ХУДО бәхш вәкүрдәнки,
Кук-духдәр војуһо сәрзаниш мибу.
4444
Чү рачи зүһүсдә, ој ХУДОј ђилом!
Чү бочи нүвүсдә, ој ХУДОј ђилом!
Имбуруз йә ђәјил гунши кирошди,
Чү чочи кирисдә, ој ХУДОј ђилом!
4445
Ә зәһәр суј мәди әрх шори мәрәш.
Әз һәрим руј мәкәш рәһ ђори мәрәш.
Микәшдүм нијофум бәгдә чәннәтә,
Пәсәво мәчарун чәрх Хори мәрәш.

4445
Кәлә сур ХУДОрә нә варасирә,
Һәр инсон ә вәкир нитав расирә.
Чәнд сали ћисоб дә ә дәс эн Сәћиб;
Нухоруш косиб тан нун-јармасирә.
4446
Дәрзәрә нәштәрлү хундәнки чочу,
Һәчи митанү ки, јә доги бочу.
Хүшдәрә бушә бос бурбундәкориш,
Вәхт мијов ә хәлгиш имбу мүћточу.
4447
Хокистәр эн чару бошуһо бәндә,
Ә пишој мүрүмһо бирә мәзәндә.
Гоһумиш-гәрдәшиш ә јос нүшдәнки,
Дәдәјһош митәрсү әри «пуч» зәндә.
4448
Мәлћәмлү бијовһо гуногһош чү хуб,
Бәһәрлү воровһо будогһош чү хуб.
Әз дүли ХУДОји тәбиәт дүнјо,
Сәринлү рүхүһо булогһош чү хуб!
4449
Әри хурдә-бәрдә дәстәј хосһорә,
Милљонһо һисдикәш битәв босһорә,
Осдугуј занирә совлу сохдәнки,
Әз һичош сугдә пој нитав восдорә.
4450
Шоботһо чумһорә мәсох ђәрси тү.
Чүн шәђәм миђиди нијо кирси тү.
Нәвәһо, нишрәһо һисдикәш зијод,
Әз ХУДО һәмишәш бијо тәрси тү.

4451
Нәђәләт бошуку ә руј саданһо.
Шәђмәлә даравку ә буј саданһо.
Әз дәдәј оморә кәчәл бирәјиш,
Шунә нә варавку ә муј саданһо.
4452
Ҝуфдурум: - Рәћ мәрә бијо вичи тү.
Нәбукә эримә томом һичи тү.
Човоб до: - Рәћ ХУДО точ бирә чикә,
Јәкирәш кәрәк нисд әгүл тичи тү.
4453
Туршовә шороби дәбәј гуншиһо.
Әз дүлһо кобоби һәмәј гуншиһо.
Ћозорбо кулләлү булә доруткәш,
Нифрини, гопози һәдәј гуншиһо.
4454
Гәсдлүбәнд тәрсикә әз сојәј хүшдә,
Ә зир кәрми офто нитанү нүшдә.
Ә товнәј торики күрдәји ђилом,
Ә хунәш үшүгә митанү күшдә.
4455
Дустирә нә бурит гәмишә хуно.
Тирорә хосдәкор һәмишә хуно.
Әз ХУДО шинирә кофмәни ә хов:
«Ширинмәст кәрдошит кишмишә хуно.»
4456
ћәлолһо пој мүнү ә рач хушбәхти,
Ә ћәрим туш мәнү бирач бәдбәхти.
Әз ХУДО сабурсуз руј чарундәнкиш,
ћүчәткор мофдону ә гәч бивәхти.

4457
Әз коһнәј эн дүли әри зиһисдә,
Шумордә кәрәк нисд: сада, дивисдә.
Әри кәрмә ђәрсһо мүћточ бирәкор,
Ә пишой чун дорәш митав кирисдә.
4458
Әз үшүг эн чумһо тор бирә-бирә,
Ә кисәј хушбәхти вор нәс дәбирә.
Јә рузиш әз дүнјо бәрдәнки ХУДО,
Дәдәјсүз ђәíилә шор нитај дирә.
4459
Һозор бо шумордә куфтикәш сәрә,
Ниһрәсүз әз ширһо никәши кәрә.
Рүгәнсүз бошуһо дугиш дод мүдү.
Гәтугиш әз мичә мүјнү хүшдәрә.
4460
Әхир эн һүзүмиш һисди күмүрү.
Саррафаш дананһо бирә бүкүрү.
Әз ђилом сәхт дујмиш бошуһо мүрдәш,
Чумһорә һич мәћәл очуг никүрү.
4461
Човгунә бәјәлү мәбош, әј инсон.
Хунәһо мәсухун јә бош, әј инсон.
Ә бәди, ә ники кәрәклү бирә,
Ә мүћточ эн чәннәт дәбош, әј инсон!
4462
Судумлу мәдәниш ә кор-бор дәсһо.
Кон дүлә нә ћәлун әз сәђәр кәсһо.
Имидә хубтәлү дор әри сәбәћ,
Сүрхәш вәкүрдәнүт әз гәд гәфәсһо.

4463
Дор кӱлә јаралӱ мәсох әз кӱкӱ.
Чӱл-чәмән кар имбу әз оһ-вој чӱкӱ.
Дәсә ә пишони мәнӱ ХУДОј һәгг;
Чӱнки и ђиломә очуги лӱкӱ.
4464
Ә дӱлһо зијодә нур әри рихдә,
Ҝәрәки һәмишә ӱлчӱрә вихдә.
Нәбукә һәгг-ћисоб имбошу гәриш,
Әз кәрми ән аташ нитај вирихдә.
4465
Сәр говрә һисдикәш кӱллӱ һәмишә,
Мӱрдәрә никири дијә ә кишә.
Оморә рафдајтӱ дорәнки ђәрә,
Әри тӱш мизәнӱт һәчи тәшвишә.
4466
Ә пәсәј ворвори омокәш воруш,
Чӱл-чәмән әји ћол зу бири хомуш.
Гонунһој тәбиәт ћӱкми куфдирә,
Әз дорһош, әз кӱлһош нибу вәкоруш.
4467
Әзир гултуг рәћбәр тә нә дарафда,
Ә кәлә гуллугһо нибу варафда?
Зәћмирә кӱрдәнки әзи ћол ХУДО,
Гәзәбһой ән дӱлӱш тә әхир рафда.
4468
Ә мујһо офдокәш лап ђәрәбир дән,
Хәчәләт пирирә ә дӱлиш дир зән.
Локолу буһорәш хосдикә дәблӱ,
Тоорих пузмишиш мисоху бирдән.

4469
Салhорә гәд сохдә пири вәчирәм.
Ә рәћhо маладhој гири дәчирәм.
ХУДОј hәгг үзјоглу расунд ә хунә,
Ә сифрој ән кушдиш шири нә дирәм.
4470
Ә хунәј гәдими јәтим бирәкор,
Дәдәјә hич вәђдә нитав дирә шор.
Ә фикир мофдону хүшдәни ХУДОш,
Рихдәрә вәчирә нијилү әз ђор.
4471
Хәндәј хушбәхтирә кәм мәсох әз лов.
Мәђәной ширинә мәкүрүт әз хов.
Кәлә ХУДОј ђилом рәћ дорә бәгдә,
Јә чапар ән дүшмәш ә ђәмәл нијов.
4472
Тә пусту әз ҹәндәк нә бошу сујмиш,
Бәдә рүћ әз хурдә нәс бирә дујмиш.
Бәгдә, нәгәсданки, парт шәндәнки дүл,
Әнҹәг јосхонәрә мисохут гурмиш.
4473
Сипирә гошhорә дирә ә сәр чум,
Пирирә чүн пәлү мәнүт ә гәд нум.
ХУДОрәш, hәләги, мүкүрү хәндә:
«Оhилhо hич мәћәл нијо бу бәднум.»
4474
Әз шәфтә кориhош нолә мәдиров.
Әз дүздә вориhош болә мәдиров.
Ҝурундә дәрдhорә әри бәрдәкор,
Әз дузә хориhош чолә мәдиров.

4475
Әчәш рәһ офдокә ХУДОлу бош тү.
Ә хубиш-хәрәбиш туболу бош тү.
Ә фурм рәһми Сәһиб зәһмүш түндлүни,
Әз әгүл ән Тирош нуболу бош тү.
4476
Доһорһој хәјолһо кәј вачарусди,
Комини мәһәлһо ранкһо парусди;
Дүлтүрә пәһники әри рухундә,
Дор тути мәһәләш сәдигә дусти.
4477
Чүрҕәтү тичлүһо кәмбиш вомундә,
Хунһо ә дамарһо вәрдиш домундә.
Чәндгәдәр ранк рујтү бисдокәш дәкиш,
Кәрми дүл тә пириш һә һочу мундә.
4478
Шикојәт нә сохдә әз әһвол хүшдә,
Ә кәрәк бирә вәхт нитај вәхүшдә.
Әз ҕәчәл хәбәрдор бошиһо вәҕдә,
Јә ХУДО митанү садана күшдә.
4479
Әз дүли нә сухдәј әри јә кәсиш.
Дәсдәчу нә бирәј әри јә дәсиш.
Ловоһој ХУДОјиш нәгүл бисдокә,
Тәмаруз мумуни әри јә сәсиш.
4480
Нәнујәш, нәнәмәш дәдәјһо хунди.
Холәһош, ҕәмәһош ә дурһо мунди.
ХУДОј һәгг кура сохд ә мүлк Израил,
Дүлһошу нәхоһһош ә хун домунди.

4481
Мәмизүл рәћирә әри кирошдә,
Тәрсhорә ә гәд дүл ни имбу дошдә.
ХУДОрә ә јортү гәлхәндлү күрдә,
Ә хунәш саламат митај вокошдә.
4482
Ә түндә хәјолhо домундәнки тү,
Һич мәћәл сәр мәкуф, кәнәш тәки тү.
Мәhәббәт ђәјили бошуhо духдәр,
Әбәди сојәлүш hисди әки тү.
4483
Әз раса ворирә бәсдәнки јә вәхт,
Дәдәј нәс вомундә әз ловојә бәхт.
ХУДОрә јозуги оморә, кәнәш,
Ә мозол мичару војәлүјә чәћт.
4484
ћүрмәтә гәдәрлү нәс күрдәкә хуб,
Әз лүчү импалу пәшмулујә губ.
Дурәлү вир имбу ћол инсонјәти,
Винитүш кујәлуг микәшдү чүн хук.
4485
Думонhој ђәсмурә әри покундә,
Чарундә дәсмолә әчә докундә?
Дураза сүлмәрәш әри вонорә,
Очорсуз јә сурраш нитај вокундә.
4486
Ичкирә бул хурдә мәкүш хүшдәрә.
Согијү нә буhо дорлу хүшк зәрә.
Ә јосиш нүшдәнки гоhум, әгрәбә,
Әз ђәдәт хундәнүт и чүр күшдәрә.

4487
Томошәј ән ђилом бошуhо бәндә,
Номусәш, гијрәтәш ә зир поj шәндә.
Јә чүклә ђәјилиш сәр дәкүрдәнки,
Моју ки, ә гәриш аташ дәшәндә.
4488
Шәггәлү зәрикәш хәндәhој чара,
Хәјоллу күшдикәш далгаhој шара,
Әз сәђәр ән рузи әри динч бирә,
Нум ХУДО нә күрдә ә хов нә дара.
4489
Ихтилот сохдәнки hәр тониш, hәр кәс,
Хошлүјә мәђәно бијовку әз сәс.
Әз хүшдә гәзәблү вәдарафдәнкиш,
Бил ђәчәл оморә күрүку әз дәс.
4490
Ә гәнәт хәјолhо кәјки мәниши,
Зәвәро әз зирhо бијо дәниши.
Богрујтү парусдә, сүпүл чәгүсдкә,
Әз хотур ђәчәлиш нијо вәниши.
4491
Ћәгг-ћисоб бусдурә әри тән дошдә,
Пијозә ә чикәј сир нивој кошдә.
Ћовурә әз дүшмәш чиро нә сохдә,
Јә мәћәл ә хунәш нитај вокошдә.
4492
Ћәрдән осдугурәш нијо чави тү.
Ћәмишә ‘’лезгинкә’’ нивәчәји тү.
Кип-кәлә гувотhо дәкә ә гулhо,
Ә пишој кулләhош јә мичави тү.

4493
Ә кәм-кәс сохдәнки кәмбишә совоб,
Гизмишә саданһо бирәнки кобоб,
Мәђәно нә дүһо коф пирсирәнки,
Гул мәбош ә пишой чәтинә човоб.
4494
Әз ћүлгү күрдәнки догвәни хәлгә,
Појурә чүфтәлү дәни ә һәлгә.
Әз Тироj ән Мишиш митани хундә:
«Ћәр сухдә jә күмүр нәс дорә бәргә.»
4495
Рукәрук бисдокәш бүтүрүкчиһо,
Битәрүћ имбоши әз чүрүнчиһо.
Чәнд гәдәр әгүлсүз зүһүсдкәш инсон,
Нәхшә зар нивәнү ә түртүр чиһо.
4496
Пәсәво мәвокошд әз никлүjә рәћ,
Әз дәдәj гәдимһо мунди и тәмәћ.
ХУДОрәш jә сүрхә воjәји һәр руз,
Зу вәхис, нур вәчи әз таза сәбәћ!
4497
Әгүлһоj мувәћә әри соф дирә.
Хүшдәрә нијүлү нүкәр коф бирә.
ћәлчикәр митәрсү әз зәћми ХУДОш,
Нитав ранк гәтугә сиjә куфдирә.
4498
Нәфсү тәмизлүһо бүхтүш нивәнү,
Ә догләj сүрхә дүл Тирош мидәнү.
Дәндүһој ләђәјү тич бирәкориш,
Сүркү нә вәбирә кәлләш низәнү.

4499
Ә тәһәр ворвори зәрә мәкирор.
Тон сәсәш һәмишә әз дәрә бијор.
Јәђәлмиш бирәјкә ә товнәј ХУДОш,
Хәбәр нә расирә әз ђәрә кирор.
4500
Уталмиш-ћәловиш нәс бирәкә тү,
Әз чәрмә гәндәји пучи бәкә тү?
Ћүрмәтиш-ђүзәтиш хок бирә чикә,
Зуһунә тич мәсох ә сәр јәкә тү.
4501
Әз мүрүм бәтәри тоб иһтиборсүз,
Моју ә дүл даров лап ихтијорсуз.
Зимустуј ђүмүрүш чилит зәрәнки,
Јосүрәш мүкүрүт сәлт миһтијорсүз.
4502
Рушумә палундә әз гәдәриш сәхт,
Ә гәриш дамарһо тә хун зәрә ләхт,
Әз дәс һозор чүрә бәдбиһисобиш,
Вичдону чәкәвәк имбошу һәр вәхт.
4503
Тирјох добогирә вокундә бәгдә,
Пәјләј ширнә чојә докундә вәђдә,
Әз бичин динчирә әри вәкүрдәш,
Нун пәни хурдәјиш ә ләзәт һәгг дә.
4504
Бәбәлү бирәји хуби һәмишә,
Ә фурм тәхт миниши ә гучог – кишә.
ХУДОрә хош мијов әз и мәнзәрә,
Кукһој мәһәләјиш нидү тәшвишә.

4505
Һол-әһвол нәсазлүү бирәнки һәрдән,
Бүтүн сәр зәрәнки сипилүјә дән,
Ә һүчүм кирощдкә гәтрәјә дүшмә,
Һә кәнәш салдат бош әри хок Вәтән.
4506
Тәђәди сохуһо сабур нәс дирә,
Чәђм ђәјбә гәләтһо тә гур вәс бирә.
Мозолә дорһорә бәхш докәш ХУДО,
Бәдђәсүл мишовну обур мәстирә.
4507
Мәђәно нидобу ә килитләмә,
Чоһилбәнд нисоху вәкили гәмә.
ХУДОрә Тиролу шинохдәкорһош,
Тә мүрдә нихуру әрәги дәмә.
4508
Ҡуфдурум: - Јә бобот ә хүшдә диро,
Јә үзкә дәвләт нисд әз соги чиро.
Муку ки: - Хәјјамиш амбар нүвүсди:
«Шоробә нә хурдә чү дин, чү Тиро?»
4509
Ҡуфдурум: - Лиһәбәнд мәсох палаша,
Ә сәртү мокунут күлә, аташа.
Човоб до: -Хурдәјкә әкәр шоробә,
Ә вәчиш никири и чүр саташа.
4510
Ҡуфдурум: - Әз ђәдәт ә гирог мәпој,
Хәлолуш мијору чәһтиһо һәр бој.
Муку ки: - И дүнјо ән јәкиш нисди,
Нәһоги кирјәһо, нәһоги оһ-вој!

4511
Сумогә дәхсундә ә буј мәди тү,
Говрәлү – гурлуни гәјгуј бәди тү.
Раклүјә пәнчә дә ә гәриш дүлиш,
Јә мүргиш нәкәрдә ә суј вәдитү.
4512
Ә чој нивирихи әз сәрәкичи,
Догә ничумуни әз зуһун тичи.
Чүнтүни пучлүһо амбари кәнәш,
Әнкүшдлү шумордә - сојәш нивичи.
4513
Пирсирүм: Әрчүни и шәфтә корһо,
Бәкәм дәрд бијо дү и пүшкә ђорһо?
Човоб до: Хүшдәрә мәхун әгүлмәнд,
Бул бәһәр нәс дорә һәр кошдә дорһо.
4514
Парслүјә кинһорә әз дүл вәдәшән,
Хүшдәрә ә болә, ә дәрд мәдәшән.
Дүборә ђумүрә нәс дорә ХУДО,
Јә минут зомонәш ә һәдәр мәшән.
4515
Нум чәнди кијовә јонуглу күрдә,
Чумһорә әз ђәсрәт ховһо дәкүрдә;
Дурәлү бисдокә һовойән нәфәс,
Әз хүшдә митани дәсиш вәкүрдә.
4516
Тәбиәт ђочиз нисд, гојими пустуш,
Чумурә ни бәсдү чилид зимустуш.
Әз ХУДОј ән ђилом бәхш дорә вәђдә,
Товлүјә офтоји, - ђәзизә дустуш.

4517
Нәфсә рази сохдә әз парун-парун,
Гутинәј сүрхирә ә хок мәчарун.
Инчимиш имбошу Сәћиб эн рүћһо,
Ә пишој софә коф кушәш нә карун.
4518
Рүхшәндә коф мәсох ә ђәмоләвоз,
Пийозлу пуст мәкән ә хәјоләвоз.
Әз гәдәр кучлүни антинай ХУДО,
Боч бәрдә нитани ә ћәјорәвоз.
4519
Ә фурм дүм омбуру дуллу мәбош тү,
Хәләјиг михәндү ә чум, ә гоштү.
Рачирә әз дәдәі овурдә инсон,
Ә бим әгүлмәнди зиһим дәбош тү.
4520
Јә бурра нәхүш нисд кинлүјә әлчәг,
Шүбһәлү нәбукә, нивокну әлчәк.
Хунәһо мачару әз ђәмәлһоју,
Бәгдә ә чүкәвоз мүмүрү әнчәг.
4521
Гизмишә кәләкәд мәбош һич вәђдә,
Зиһисдәј һәр бәндә ә гонун һәгг дә.
Вор түрә сајловһо пуч сохдә чикә,
Хүшдәнтү ә чүпиш нивәрзи бәгдә.
4522
Сад јара вәкүрдәј әз бәднумә нум,
Әз пишој эн ХУДО јон кирор әз чум.
Ә гуриш динчирә ә товнәі дирә,
Хиникә хокһоіуш мисоху һүчум.

4523
Нәсдакә фубәрдә кофә тә әхир,
Чововә пәћәни мәсох әз пәхир.
Јә ујун бијор ки, ә сәр зуһуну,
Јә бојкәш бил ә тү нә дәнүшү ћир.
4524
Гәрәнтү зәрәнки үшүгә чумһо,
Војкә вәкүрдәнки тәћсирә нумһо.
ХУДОрә јәзуги омокә јә кәм,
Ә сүрхиш митанү чарусдә гумһо.
4525
Хәтолу бошуһо јә чүклә ләмбәш,
Ә дүл митав зәрә јә кәлә зәрбәш.
Булоглу мәдиров чүлкијә римһо,
Нәфәслү мокошу бујлујә мәркәш.
4526
Дүл јорә хүрд мәсох шишәрә хуно,
Ә ћәјвон бәнд мәбош вишәрә хуно.
Сохдәјһо ђовуниш мәдиров әз чум,
Сәрсони мисохи пишәрә хуно.
4527
Мүшкүлү нисдикә әз ћәјо вәдиш,
Сәрә вурухундкә әз сијосәтиш,
Хунһоју әз ракһо вәдәрәхшикә,
Дузә кор нисоху тә гијомәтиш.
4528
Әнкүшдлү шумордә хубә рузһорә,
Ә хүшдә мәхәндун шәфтә бузһорә.
Бәкәм тә имоһој нә шинирәј ки,
Хәләјиг нәс хосдә бәхтү гузһорә?

4529
Чәнкәсур бисдокә әкәр јә човон,
ћүкмү нитав бирә ә сәр ән зомон.
Сүпүлү мичәгү ә пишој ХУДО,
Вәхт нибу зувунуш куйу: - Ой, омон!
4530
Мүhбәтә гәришлү гуј зәрә бәгдә,
Митанү лолијү ә сурhој чәђ дә.
Әз hәгги ән ХУДО нә тәрсирәнкиш,
Ә гәрмог пәләнкhо мофдону бәгдә.
4531
Нәсдакә ђовункор әнкүшдә бурра,
Әнчәг софә дүлә митанү дурра.
Ә кушу дарафдкә мәсләћәт Тиро,
Чумhорә бәсдә вәхт мокуну сурра?
4532
Марсәјәг тәлћикә ширәј зувунтү,
Ә зәћәр мичару чавустә нун тү.
Минәтә чусдәнки әз ХУДОј ђилом,
Нимәчун мумуни тә вәхт зүhунтү.
4533
Ә кәсhо вәмундкә јә сүрхә хәләф,
Мүрүхү ђәрс чуму ә сәјәг сәдәф.
Појурә бирәћнә дирәнки ХУДО,
Зимустуј фәсиләш мисоху тәләф.
4534
Ә ђәрәј дү ћовур дарафдкә садан,
Әз дүдү јәкишү нијо бу надан.
Әз Тирој ән Миши мәсәл овурдә,
Мәрдүмә ә гәрмог мәнү чүн сазан.

4535
Әз ђәјил ворихдә һәм мозол, һәм бәхт,
Ә хуби, ђәјилсүз, нибу сохдә чәћт.
Нитајкә тәрбијә дорә әвлодә,
Ә ХУДОш, ә минәт, мәвомун һич вәхт.
4536
Сәрсониш бирәјкә ә сәјәг Мәчнун,
Лап һәчи гәсд мәсох ә ношумоі чун.
ХДОрә нәфсү нисд, күрү әз дәстү,
И хәрә ђәдәтә јә бушә вәч хун.
4537
Мәрдлүјә шүвәр бош ә гәриш хунә,
Әз мозол дәпарун вәрдиши чунә.
ХУДОрә ни имбу шәндә әз фикир,
ћәл бирә, дәм мәкәш ә тәһәр дунә.
4538
Јарашмиш нәс дорә бирач бу инсон,
Ә ђилом лов бири сад чиро имкон.
ХУДОрәш кузкини әри соф дирә,
Бәхт мәкәшд әз куләј ән гәрәтикон.
4539
Ләзәтү нәс бирә овлүјә чирә,
Сокурә ә ләгәш нитај вәчирә.
Шүкүрлү бошуку нум кәлә ХУДО,
Ә сәртү әгүләш митав дәчирә.
4540
Ә бәћс-мәћс мәдәбош ә гуншивәвоз,
Сугдлүјә нәзник бош ә гуншивәвоз.
ХУДОрә сабуру зийоди һәр вәхт,
Әз хәһәр кәм мәбош ә гуншивәвоз.

4541
Ә сәрмә, әз руjтү, гисмәттү вәри,
Ә дүлмә, әз буjтү, ћәсрәттү дәри.
ХУДОjмуш һозор бо фикир дори ки,
Ә чунмә, әз муjтү, гәсдһоjтү зәри.
4542
Руз-бәруз офтолу әри бәрг дорә,
Имидә шәкәлү нибу гәрг норә.
Сәбәбкор шорә бәхт бирәjи кирош,
Әнчәг ә әшгәвоз хоjит ХУДОрә!
4543
Ә зир зуһун нәдәрикә зулум, шәр,
Мизузәлү товуш мүдү гопуj дәр.
Jә вәлк Тиро хундә миjов әз дүли.
Ә куш ХУДОш зу мирасү шор хәбәр.
4543
Офуррәкор гувот дүку ә сәстү,
Әз хушбәхти чар зәнүку ћәвәстү.
Тирой Миши чүларз воjә сохдәкә,
Инсонjәти вир нә бошку әз дәстү.
4544
Әз һомор парусдә рәћ норә-норә,
Әз ђәсәл палусдә мәћ норә-норә,
ХУДОj һәгг курундә гәjгу кәширә,
Инсонһоj ђиломә рәћмә шор дорә.
4545
Әз дәсү офдокә нун ән инсониш,
Әз рүћү парусткә чун ән инсониш,
Ћәммәрә оводу сохдәнки ХУДО,
Ә мувәћ нидүшү хун ән инсониш.

4547
Әз чуму јә чүплә ә дур нә мундә,
Гәјгуһој ђиломә тә дәхүсундә,
ћүкм ХУДО точ бирә нәсил-бәнәсил,
Офторә күшдәни, һәм дәкәсундә.
4548
ћүкүм ән мүрүмә тәјтә вәкүрдә,
Бугозу хүшк бирә, нур чуму мүрдә.
ХУДОрә јәзуги оморә вәђдә,
Тирорә нәкуми ә руј дәкүрдә.
4549
Фикирлү нисдикә әкәр јә кофтүш,
Локолу мумуну сад чиро софтүш.
Нәгәсди чум ХУДО вохурдә вәђдә,
Рәћм соги мокосу ә мичәі нофтүш.
4550
Мундиһо ђүмүрә тә һәдәр дирә,
Кәшдәйһо мозолә тә гәдәр чирә,
Дәс расти ән ХУДО мәбу ә сәртү,
Әз ховиш митани шор хәбәр бирә.
4551
Хүшдәни ән ХУДО хосди тәкирәш,
Ә бүкүр, ә нәзник нәһишд јәкирәш.
Далгаһо бүђ зәрә варафдкәш зәвәр,
Әз ХУДО пәћники батмиш ки бирәш?
4552
Ә ђилом тәбиәт, ә точи лојиг,
Әз ХУДО бәгшәјтә нисди јә сојиг.
Зәћмијү чарусдкә ә кәлә ћүршһо,
И дүніош нисд имбу ә гәриш йә миг.

4553
Гилинчә ә пәнчә кәјки мәкүрү,
Сәртүрә чүн думон нијо дәкүрү.
Дәс растү хүшк имбу әз гәзәб ХУДО,
Һич ћолуш ни имбу ђәрә вәкүрү.
4554
ХУДОјму бәхширә ширинә ховәш,
Шәјилү вокунди ә хори овәш.
Дәрјоһһо әз хүшки амбари дү бо,
Митани бул шушдә хәндәјә ловәш.
4555
Данана ђәјб нидү һозор чиро фәнд,
Дү дүшмә әјәки нитав бирә бәнд.
Ә ђәрә чум воно Бәбәјә ХУДО,
Хүрсә ђәмәлданиш пуст әнкүшдә кәнд.
4556
Ә мүгүр омокә дүшмә чәћтә-чәћт,
Ә сәвкәнд вомундкә залум сәхтә-сәхт,
Ә сүрхә ковләји нифрәт сохдәкор,
Әз ХУДО сад болә мүі́нү вәхтә-вәхт.
4557
Фәргү нисд, чәђм шәвһо һәрбој сийә бу.
Нур чумһош бивәхти күмүр нијо бу.
Милліон таза нәсил оморә вәђдәш,
Ә ХУДО әбәди шүкүр бијо бу!
4558
Дүл тәмиз бошуһо зулм нитав дорәш,
Әз чуни хојуһо сәр митав норәш.
ХУДОј һәгг мүђүчүз әри бурбундә,
Әз сүрхһо маравну лүкәй һәр дорәш.

4559
Овоми нә дирә әз ћүкм бәхтә-бәхт,
Зиһими мувәћә ки хосдәкә сәхт;
Ә чикәј әгүлиш чунә дорәкор,
Әз дүли ән ХУДО имбошу һәр вәхт.
4560
Әз дијнә ђәмәлтү нисдикә чәћтиш,
Јүнкүлә тәђрифһо бирикә гәһтиш,
Ә пишој суд ХУДО сәр куфтә вәђдә,
Мумуни ә чикәј ән бәђәдәтиш.
4561
Бушәлү дирәнки әгүл ән хәрә,
Ә килит нә очор мәјилүт дәрә.
Ә пој вәхүшдәнки әз килкәз бәгдә,
Ә пәнчәј дәс ХУДО мүвүнүт сәрә.
4562
Рушумһо нә хәстһо нә күнчүсдәнки,
Хунһо ә дамарһо ләх чүмүсдәнки,
Дү әгрәб ћәчәлү појундкә дүлә,
Ә хүшдә микәшү рәћ мүздә тәнки.
4563
Бил зәћәр нә бошку ә гәд хурдә ов.
Бил чорә дәбошку ә чун һәр кијов.
Ҝәрәксүз мундәнки зиндон дирәкор,
Јә мүргиш пој норә ә сурог нијов.
4564
Овлүјә никәрә нитав хүшк зәрә.
Мүрүһо ни бәрү ә гур хүшдәрә.
Милләтә ә дәвләт фурухдә вәђдә,
Фәләкиш чун ниду ХУДО күшдәрә.

4 – чәркәһо

4565
Һәр ђәмәл хубәлү нисди куфдирә,
Сәдигә ә һәлгә нијо дәни тү.
Норә рәћ ХУДОрә һә софлү дирә,
Ә сәртү сүрхә точ бијо вәни тү.
4566
Фикирһо догуног бирәјә вәђдә,
Ә гәриш хәјолһош јәлов мәки тү.
Сәрпуши кәләтә кәј ки, ә һәгг дә,
Ә пишой појһојуш һәлов дәки тү.
4567
Дәрәрәш, тәпәрәш нәхш дирә чикә,
Боләлү нијо бу чәпәки һәндәг.
Әз тараф ән ХУДО бәхш бирә чикә,
Зимустуш чүн васал кәрәки әнчәг.
4568
Фадиһој тәнүһо кәј ки ә хош дә,
Хүшкә конколушлу нибу тикәјүш.
Јә күләш чорәлү нәсдакә кошдә,
Ә чәркәј тәмбәлһо имбу чикәјүш.
4569
Разилуг нә бирә әз хосдәј ән дүл,
Әлчиһо гушәлү бил нә дарвку.
Ә гони ћүчәтһо вошәндә әнкүл,
Шыринәш ә ђәсмуј ХУДО варавку.
4570
Әз сүрхиш зијоди јүнкүл бирәји,
Әз ћүлгиш зәвәртә киснә мәбош тү.
Јарашуг чәмәнәш әз күл дирәји,
Ә гәриш јор чирә дәстә дәбош тү.

4571
Саданһо ә нум јор бүхтү норәнки,
Әгибәт әђволәш рүђәлү пүрс тү.
Гәрибә шүшнәсәф тәнки дорәнки,
Чунтүрәш чорәлү ә рәђү фүрс тү.
4572
Хуб дивих сохдәнки софи пир-сирә,
Миҹәһој шүһрәтиш ә күкһој шон дә.
Әз әгүл ән мувәђ коф нә пирсирә,
Сә борә әнкүләш нивој вошәндә.
4573
Сәр Вәтән дурәлү бирәнки һово,
Рүђ чунә һәми зән, һәми мәрд норә.
Әз вәђдәј ән Одом, әз зомон Ђово,
Мүрдә руз һәми чән, һәми дәрд дорә.
4574
Хунәһо догуног әри нә бирә,
Зимиләрз нәс һишдә хәбәр вәчирә.
Инсонһо ә хотур ә һәгг дәбирә,
Дәрдһорәш ә чәјтән һәдәр дәчирә.
4575
Чорәсүз мундәнки ә фурм ђүрүмчәк,
Ә боглу дәбирәј ән суриш дара.
Ә гәриш аташа кәрми лүђүчәк,
Мүрүмлү коф сохдә, ә гуриш мара.
4576
Сүрхә коф нәвәкә ә сәр зувун тү,
Тарһорәш хүшкәлү әри сухундә;
Нәђәләт докундә ә чәђт зүһун тү,
Әхири ђәрс чумәш нивоі рухундә.

4577
Гәбәрлү сухдәнки рәћ-рүвәћ хори,
Тикиhой рәћбәрә әри сарундә;
Јәләглү коф сохдә, ә фурм ћәшори,
Ә хокиш ђәсүлә шәри чарундә.
4578
Ә сифроj нисону кәj гогол вәри,
Тәмбәләш нитанү нәр хундә ХУДО.
Дирәнки ә ђәрә гәлмогол дәри,
Зәћмhорәш ђиломлуг вәрзундә ХУДО.
4579
Шәђмәлә дорәнки јәлов сухә-сух,
Вojисдәj хүшдәрә ә бим вәкүрдә;
Сабурә вәнкәсдә ә тәрәтәсух,
Имидә әз бугоз ни имбу күрдә.
4580
Гәзәблү чусдәнки дәрдә күшдәрә,
Хубә од нијору әгибәт шивән.
Әдәблү-әркәнлү бәрдә хүшдәрә,
Рүћшәндлү нүшдәрә зу әз ђәдәт шән.
4581
Үшүгә күшдәнки офтоj ән ђилом,
Јә шәвәш ә сәбәћ тә шон чарундә;
Сәдиги куфдирә ә фурм Оврohом,
Зәћләй торикирәш әз кон парундә.
4582
Рабиhо ћәлолдор Нимаз бирәнки,
Зиhимбәнд әгүләш ә бод нәс дорә.
Сурphoj тәбиәтә нәсаз дирәнки,
Саррафиш әз ХУДО човоб восторә.

4583
Гәчәгирә ђәдәт кўрдә әз дўли,
Јә хунәрәш јармиш мәсох ўстәлик.
Тә имоһој әз хокистәр ән кўли,
Јә һўзўмиш нә појисти тик-бәтик.
4584
Ќўрдә рәћ бәбәрә нәс рафдакә кук,
Чоләһо ә һомор нитав чарустә.
Ләмбәһо чўн пәмбә бирәникә сук,
Јәки пысирәни, јәки парустә.
4585
Әз чиһој ләзәти дәђәм – том дирә,
Әри тәђәдиһо сәбәб нијо бу.
Сал-бәсал вәђдәјў тә томом бирә,
Миђидһош ә ћәсрәт шорһо бијо бу.
4586
Әз ђәдәти борһоí хәлгәш чирәкор,
Ќуштәнхури сохдәíиíўш дәм мибу,
Ә һәр хунәј чуһур догиш бирәкор,
Духдәр, ђәрўс шор дирәíўш гәм нибу.
4587
Бирәћмә гуншиһо сохдәнки гәсдә,
Дәстәклў зәрўткә ўкәјә борәш;
Әз товнәј ән гуги ћәллўјә дәсдә,
Богбон нәс шовундә лўкәј ән дорәш.
4588
Мә тўрә нишәнўм, куфдикә һәр руз,
Киһорә кәрәки әзини кофһош?
Тирозуј мўһбәтў әри бирә дуз,
Бил әз сўрх палуку тәмизи софһош.

4589
Дәрдһорә вәчирә ә гичог – кишә,
Гурбучәј сипиһо мәсох мујтүрәш.
Тәбиәт тә рихдә ћүршһој тәшвишә,
Чумһојмә микәшдү мәнкә рујтүрәш.
4590
Ә далда појисдә дирәникә кор,
Тәћноји јә нәриш ә од ниваров.
Һәм ширин, һәм шәрбәт ән хәлг бирәкор,
Јә вәђдәј ән вәхтүш буш нијо бурав.
4591
Офдодор бирәнки мүфтәјә фүрсәт,
Базурә чарундә хунә мәрих тү.
Нәбукә бүђ зәрә ә сәјәг хүрсәк,
Чун нитав парундә јүргәј вирих тү.
4592
Сәрпушлу кирошдә әз дог, әз дәрә,
Тә кәј ки, зиндәлү ә сәр поји тү.
Зиһимһој әгүлә ә гәрбол зәрә,
Үшүги милләтә бијо хоји тү.
4593
Лов-ләђә ә гәбәр дәбирә чикә,
Әз дәђәм ән овһо од ни дәшәнүт.
Ә ђәрә јә булог нә бирә чикә,
Ә сәћро гурбиіә бод мидәшәнүт.
4594
Догуног мундәнки әз шәфтә корһо,
Шоһворәш әз дүмү ни имбу күрдә.
Ә фикир хәјолһо сүст рафдакорһо,
Шәвәлүш-рузәлүш һә дәм вәкүрдә.

4595
Зиһимбәнд әгүлә хәрч сохдә вәђдә,
Ә сүрхә јә чорә мичару кијов.
Бәђзиһо гопозлү сәр куфтә бәгдә.
Хундәји нә бирә, ә сојиш нијов
4596
Мәркомут бәсдикә әкәр рәћ түрә,
Һич нәбу појһорә дәни ә бухов.
Ә ХУДО нушу ди залум зәћм түрә,
Чорәсүз бил бәрү әз микләј ән хов.
4597
Сијәлү бирәнки зәћләбәр бәхтү,
Говрәлү чәђм имбу хокисдәр, күлиш.
Әз гәдәр зијодтә кирошдкә вәхтү,
Сәхт кара мүкүрү мәтләбдор дүлиш.
4598
Догуног бирәнки гилијә дәрһо,
Ә хунәй чунсузһо зу маров килит.
Әз ћәсрәт вәхүшдкәш ћилијә сәрһо,
Бул бәһәр нәс дорә корһој нимәлит.
4599
ћүрмәтдор бирәкор ә чој, ә бүкүр,
Әз ђәдәт ђәсүли чүпиш нишәнү.
Бәхтәвәр руз дирә бүтүн сог ђүмүр,
Әз сүрхһо, алмазһо күпиш мизәнү.
4600
Ә минәт вомундкәш һозор бо ә бәхт,
Йә бәндәш гәнәтсүз нитав парусдә.
Ә гәриш су-аташ вәчәсдәјә вәхт,
Шор рузиш митанү ә јос чарусдә.

4601
Мујhорә әврүшүм куфдирә вәђдә,
Гошhорәш нимәј мәнк ћисоб сохдәкор;
Зомонәј човони гуј бирә бәгдә,
Әз вәрфhој сәр догиш нитав хосдә бор.
4602
Зир-зәвәр сохдәнки ђәдәтә кәјhо,
Ћәлүсти, нәкуми, нәс бирә чорәш.
Ә бим дәчарусдә ә сәр дәдәјhо,
Думдумә суј мүдү әри чәрх дорәш.
4603
Ә гәриш мозолhо, әз шорә шәнhо,
Хушбәхти офдикәш нүшдә-вәхүшдә;
Ә рәћ шүвәрәвоз нәравhо зәнhо,
Бодолог мизәнү ә хүшдән – хүшдә.
4604
Сәнгәлуг доћору әз сүрх бисдокәш,
Ә јә руз, ә дү руј нибу чарусдә.
Дүнíohә ә пәнчә әсир висдокәш,
Ћә кәнәш митанү ә хок парустә.
4605
Дәндүнә гиринчи сохуhо инсон,
Ә хүшдә әз тики бил нә дәнишү.
Әри руз јәтимhо тә офдә имкон,
И ћолә мәкүрү сугдә зән ишү.
4606
Әз товнәј ән хуби сохдәникә чәћт,
Ћозор бо пәјмундә, гәрбол зән сәхтиш.
Рушумhо ә хәсти гәриш бирә вәхт,
Кумәки нисоху мозолhoј бәхтиш.

4607
Пэсэво чарусдкэ зүhүсдэ шорhо,
Ә годој эн зувун амбар мэсох чэħт.
Әз тараф эн ХУДО нүвүсдэ корhо,
Сэргузлу нэс мундэ э пишој эн бэхт.
4608
Ховэлү чусдэнки вэħшлүјэ сэбэħ,
Әħволтү нијо бу рузлу, шэвлү бэд.
Хүшдэрэ күшдикэш э гэриш тэмэħ,
Әз ђэјил зијодтэ нијофи дэвлэт.
4609
Әз рэħм Офуррэкор бэлэд хосдэнки,
Ә гурэ говрэhо тэ дорэ гэрдэш;
Ә пишој чум ХУДО гэлэт сохдэнки,
Пэшмунэ хэчэлэт мүкүшү мэрдэш.
4610
Сојэрэ эз дурhо кэлэ дирэнки,
Сэртүрэ пэħэни мэсох чүн чочу.
Вэтэнэ күрдэнки ħэшорэ тэнки,
Ә гувот гул дэри икидэш бочу.
4611
Чумhојтү јэ мэħэл дирэнки буллуг,
Ҝилкэзэ, тэпиклү, э јор нэ дэшэн,
Бэhэрлү-кэлирлү нэ бирэ гуллуг,
Хэчэлэт хурдэрэ эз ђор вэдэшэн.
4612
Әз ħүрмэт ђэзизи шорлүјэ чэђмэт,
Саррафэ hэмишэ э сэр дэс дирэ.
Инсонhо дэбэлү рафдкэш э рэħмэт,
Зомонэ hич мэħэл гүсүр нэс бирэ.

4613
Зибәрә бәрдәнки сәђәрhoj гури,
Нәђәләт никујут ә мозол, ә бәхт.
Парчоhhош јә мәћәл әз бијобури,
Әрәгә рихдәнки нүшдәнүт ә тәхт.
4614
Руј пири нәдирә, күшдә тәмәћә,
Лолирә мәвәни ә сәртү чүн чәђ.
Гәзәблү-гәзәблү рафдајhо рәћә,
Пәсәво вокошдәш кәрәки әнчәг.
4615
Әз ђәдәт гонунhо, тә чунтү hисд сог,
Ә чумhо тор зәрә мүргәлү мәбош.
Гәдимлү нүшдиhо ә тәhәр Шоhдог,
Кәмәрә вәдорә ә хәлгәвоз бош.
4616
Лолбәндлү појисдә ә сәјәг чәђки,
Ә рәћбәр корәвоз сүркә-сүрк мәбош.
Растирә рүхүндә ә сәр биhәгги,
Әз кәлә нум ХУДО ә бүзүрк дәбош.
4617
Обурә тә бәрдә шәрә гурумсог,
Ә рәћү сојәлү кут нийо боши.
Үшүгә парундә әз чум зулумдог,
Нәфсүрә тәпиклү хирт бијо воши.
4618
Голмогол динчирә вәћшү дирәји,
Чумәлү гәрүшуг хисирә сәриш.
Ћәр вәхтә әз ХУДО нәхшү бирәји,
Шәвhорә ә рузhо нисохут гәриш.

4619
Хосдәкорһо чәђм бирәнки ә гиног,
Ә чум јәкиш бил нәјовку софој тү.
Әрәг сәр-тән суј зәрәнки ә билог,
Ә ћүрмәтиш бил вәрзүку чофојтү.
4620
Әз човони ә нәшәрђи суј дүһош,
Ә кофәвоз һозор тәђриф мијорут.
Сурәт сүрхи бирәкорә рујлүһош,
Рачи мәнкә һич ә јориш нијорут.
4621
Дәр-бәдәр кәшдәнки ђони, бичорә,
Нимәтух мумунут шәвһо тә сәбәћ.
Тә офдә јә бојкәш әри чун чорә,
Сәр дуллу, дәс дуллу мофдонут ә рәћ.
4622
Бомбәһо гәтрәлү парт шәндә бәгдә,
Ә базу мидаров гәлпәһој дођво.
Ҝулләһо, ворушлу, рихдәјә вәђдә,
Икидә куч мүдү дориһо шођво.
4623
Разилуг дорикә хостәјһо духдәр,
Фикирлү дүрујә нијо бу һич вәхт.
Очорә вир сохдкә суррлүјә рүћбәр,
Һәм сипиш, һәм сијәш митав бирә бәхт.
4624
Ә дүкүм домундкә сүрхәлүјә кор,
Пәсәво рәћ кәшдә, пәшмубәнд мәбош.
Әз имид ән ХУДО тә ворихдә шор,
Рузәлү, шәвәлү ә кәшфмәнд дәбош.

4625
Ковшәнә зимиһо хушә дорәнкиш,
Хорирә рурундә, кәндүмәш дәзән.
Сајловһо ђәчәллү туш оморәнкиш,
Түрә нун дориһо дәсәш ђәнч мәзән.
4626
Мәнкәнәј һәлгәһо кучлу бирәнки,
Әз кофһо-кәләчһо әз әгүл мара.
Тарлүјә зир чумә гүчлү дирәнки,
Ә тәһәрз Мәчнуниш ә нәгүл дара.
4627
Чәнд нәсил пишотә бинә норикә,
Сәдиги әз хуниш митав парусдә.
Әз гәләм зәрәһо синә дорикә,
Бәђәли ә сибиш нитав чарусдә.
4628
Әз Тирой ән Миши хундәнки нубо,
Ән бәдә азари сијә дүлхүриш.
Әз ђәсүл бәбәһо вәкүрдә тубо,
Вичдонә мәфурух ә догһој сүрхиш.
4629
Руí ђәсму һәрдәнбир сијә дәкүрдкә,
Амбара ђәмәл һисд әри имконһош.
Говрәһо ә хори чикә вәкүрдкә,
Мүрдәји әхир нисд әри инсонһош.
4630
Милліон чүр ђәмәлә дирәйи чикә,
Сәсмәкү һисдикәш ә тәһәр ән чәђ.
Гонунһо аксиом бирәји чикә,
Дүнío ә һәггәвоз зүһүсдә әнчәг.

4631
Гувотһој ән гулһо нә бирә чикә,
Мозолһо бәхтәлү нинүшү ә сәр.
ХУДОј һәгг ә кәрдә вәкүрдәникә,
Ћәлоллу мухуру нунә тәвәсәр.
4632
Дундугәлү хунә күрдкә тәк-бәтәк,
Дүл нәравку әз бирачи имкониш.
Гәнәтһорә вокундәнки парустәк,
Мәћтәл мумну ә и рачи инсониш.
4633
Кәлә хори кунпәсәво чәрх хурдкәш,
Сәрзәвәрә ов никәрә нирүхү.
Әгүл-зиһим ә осдугу вохурдкәш,
Кобоб бирә, рүгән ән дүл мирүхү.
4634
Сабурә дошдәнки ә сојәј тәнки,
Хүрһо вәпичирә, појисдкә нәфәс,
Үшүгә ђиломә сијә зәрәнки,
Бүмүздә ночоги нәс вәкүрдә дәс.
4635
Ноләлү кәширә дордһој дәндүрә,
Тәђәди мәлћәмә чорә бијоф тү.
Нәбукә јосундә шорә шән түрә,
Сијә хол мәнкәнү ә сипрә соф тү.
4636
Нәсдакә вәкүрдә дуркунә кофә,
Чумһорә гучундә тичлү мәдәниш.
Нәбукә кәширә чәфоһоі ђүмүр,
Бәрәкәт ни рүхү әсәр сәр-тәниш.

4637
Нимәлит мундикә сәр кӳрдә кортӳ,
Әз тәшнәј ђочизи тә дујмиш бирә;
Таза рӳђ дәшәндә ә чун бовортӳ,
Садана пустлу кән, - тә сујмиш дирә.
4638
Ђоволәнк шәндәнки әз һәндәг овом,
Ә ләрзә мәвәнкән хәбәрсӳзһорәш.
Јә ђәдәт лов бири ә чәндәк ђилом,
Ә тәшнә суј нидӳт гәбәрсӳзһорәш.
4639
Киһо ки, тәпикә зәри ә нун тӳ,
Годорә вәкӳрдә, зәнчә мәбош тӳ.
Чәнгәдәр мәрдјәти дәри ә чунтӳ,
Ә хотур ковләји ә чәнк дәбош тӳ.
4640
Инсофу бирәкор овчи нисдикә,
Гәнәтсӳз нијӳлӳ јә морчикәрәш.
Гәссоби дирәкор сәрчи һисдикә,
Әз боләј хуниһо хилос сох нәрәш.
4641
Дәрзәһо ә гујуг чарусдә вәђдә,
Әз тәпәј һӳндӳриш ни имбофи дог.
Мичәһој ән нури парусдә бәгдә,
Әз ӳшӳг ән чумиш нијофи сурог.
4642
Ќурундә ђәмәлә тәђно дирәнки,
Хубиһош һич мәђәл нибу зијоди.
Сабурһо һәрдәнбир ђәнкор бирәнки,
Имидәш ә ђӳчәт гурбу нијо ди.

4643
Ә суј тәнү кәј гичәлү вомундә,
Мисухуни һәрдән гәлпәј ән чунәш.
Әзир појһо тәјтә тәплү домундә,
Дүллү вәчи рихдә ләпәј ән нунәш.
4644
Гурбучәј ән јосһо дорә шәнтүрә,
Зарафат сохдикә ә доћорәвоз,
Рачалү вокундә палтар тән түрә,
Мәђнирә нихуни ә сәс хорәвоз.
4645
Әсирлү мундиһо судумә әгүл,
Кирощдә дәвронә әри тән дирә.
Мәђәно дәриһо гәдимә нәгүл,
Һич мәћәл әфсонә нитанү бирә.
4646
Саданһо бурранки басарат ђорә,
Ә сәнгһој доћори вохурдкә поју,
Сипирә мујһорә гимәт нә дорә,
Ә сифәт кәләтә шохиш импоју.
4647
Ә хотур хубәр руз бирә тәвәсәр,
Һәр јәтән мәрдүмә әри дорә руј.
Хәрәбә фикирһо омокә ә сәр,
Әз хүшдән ән хүшдәш митав бирә гуј.
4648
Чүр-бәчүрә воһнәһорә нә кәшдә,
Шорә хуно ә бәдиһош тү пой кәш.
Чәћт сохдикәш әри таза вокошдә,
Нәнуј дәдәј тәкрор нибу јә бојкәш.

4649
Бәһәмлү нисдикә кәширә нәфәс,
Әз јонтү ә дурһо нибу садан тү.
Сад чиро дәрмурә парундә әз дәс,
Пијодә кәшдәрә сүрхчорә тан тү.
4650
Вәрзирә нәсдакә ә парчоһјәтиш,
Күнәћкор киникә нијо тани тү.
Әз хотур јә тәшнәі́ ән моһијәтиш,
Нун ниі́о вәбошу ә сәр зани тү.
4651
Дәндәһој ән синә тәјтә бирә хүрд,
Појисдә нәсдакә ә зәрбәј хәнчәл;
Зәђифи бурбундә, ә фурм пәләмүрд,
Ә пишој хунхурһо түрә чү ђәчәл?
4652
Чилитһо-бәјәһо хиник висдокәш,
Ә пәнчәј полати вокундә әлчәк;
Миродһо амбарлү-кәмлү бисдокәш,
Ә чикә овурдә кәрәки әнчәг.
4653
Мәһһорә ә салһо чарундәкорһо,
Ә ђәрә бушә вәхт ћәрзо нијо дү.
Тикәрә әз ләђә парундәкорһо,
Гудузи ән нәфсә рәћсо бијо дү.
4654
Соворә ә кишә тәјтә вәкүрдә,
Үшүг чум кәләтә рафдә, оморә.
Тә хунә вокундә, тә бун дәкүрдә,
Әз нәхү парундә чычһој һоморә.

4655
Ә сәјрәк чарусдкәш сипрә мујhој сәр,
Әз кузки фәм сохдә, гәм мәху hич вәхт.
Мозолhој пирирә кәшдә дәр-бәдәр,
Ә ћүкүм бәхтәвоз шоhлу нүш ә тәхт.
4656
Әри дуг нисдикәш јә бәдә тәнки,
Әз ниhрәј ән ширhо зу-зу кәрә ки.
Јәкикә, әз јортү нә вәдәшән ки,
Јә чүклә ђәйиләш гәјгу кәрәки.
4557
Сәхт бизмиш бирәнки әз гумор ән чун,
Доћорлу појисдкә ә бәш ән боләш,
Әнкүлә вошәндә ә дамар ән хун,
Инсонә хилос сох әз кәшомоләш.
4558
Котубәј ћүкүмү нүвүсдә чикә,
Бићолә ә говрә дәбәр-нәдәбәр;
Ә мәскән јә хори зиhисдә чикә,
Әз ђони ђоширә ни имбу хәбәр.
4659
Һәләлуг имидә вор хостә чикә,
Партбәндә винирәш ә тин мәвәбәр.
Мәләкhо сәдиглү кор сохдә чикә,
ХУДОрә әз hәрчүш бирәни хәбәр.
4660
Әз ХУДО дүллүјә лово хосдикәш,
Һозор чүр ђәјбhорә әри дәкүрдә;
Хәстирә ә рушум гәриш сохдикәш,
Һәр дувор киловә нәсда вәкүрдә.

4661
Од Ћово чар бирә ә дог, ә дәрә,
ћәзүрмәнд бирәнки тубој Одомиш.
Хәндәhој ловhорә тәјтә нәхш зәрә,
Ә фикир домунди ХУДОј ђиломиш.
4662
Нимноhог, hич мәћәл, әз сәри хүшдә,
Думонhо пар зәрә, ворушhош нијов.
Оммо ки, бәђзиhо әз хәри хүшдә,
Хорәјү ә тәhәр хорушhош мијов.
4663
Гисмәт нә бирәнки парчоhлүјә тәхт,
Буллүјә дәвләтә сохдәнки војә;
Сүмбүлhој кәндүмhо сүрхлү бирә вәхт,
Ә догhој зариhош нидәни појә.
4664
Гуморлу бошуhо әз hәдәј чәнки,
Јәкиhо вонори, јәкиhо бәрди.
Әз јортү hич мәћәл мәвәдәшән ки,
Ән кәлә пулhорәш јә кујә дәрди.
4665
Ә минчи појисдә ә ђәрәй чәђмәт,
Ләђәрә вокундә, чумhорә мәбәсд,
Ә бим инсонјәти хундәнки рәћмәт,
Ә хомуд ән хүшдәш ђәрәбә дәбәсд.
4666
Ләђәрә шовундә ә фурмәј купчи,
Нифриhо руз-бәруз нијо бошу мәшг.
Йә бојкәш, сад бојкәш ә јортү хуб ки,
Шәкәлү нәс бирә гисмәтлүјә әшг.

4667
Гилинчлү, нәштәрлү чәнк бәрдә-бәрдә,
Ә һомбор дәрдәвоз гәмиш мизүһү.
Губһорә әз дүлиш ләнк вәдәбәрдә,
Вошкунә нүшдәкор чәћиш низүһү.
4668
Әз нифри гәргүшһо рукәрук бирә,
Дүлә тә појундә әз лиђәј тәнкиш;
Әз ћүкүм ән ХУДО разилүг дирә,
Дуркуни ћәл имбу әз хәхәј сәнгиш.
4669
Әз ћүкүм паруһо гәрорә хуно,
Әз сифәт рихдәнки киловһој зәрдиш;
Әри нә вонорә гуморә хуно,
Сабурә митану гугундә дәрдиш.
4670
Винирә зәвәро нә вокошуһо,
Тикирә пилләлү тәјтә варафдаш;
Доморлу-ђәрүслү хушбәхт бошуһо,
Әз ђилом сироји митанү рафдаш.
4671
Ә нолә кушәлү дәкошдәкорһо,
Ә чикәј мүрдәһош нитанү хундә.
Әз довђо јаралү вәкошдәкорһо,
Јә појлүш, јә дәслүш митанү мундә.
4672
Вәрдүшлү нисдикә әри гәм хурдә,
ћүчәтә ә јара нибу чарундә.
Ә тичәј әгүлиш тә кәм вохурдә,
Рүћәрәш әз бәдән имбу парундә.

4675
Растирә, дузирә соф хосдәкорһо,
Ним-ноһог нәс зәрә бәдкуј тәшвишә.
Әз хуби, хәрәби коф сохдәкорһо,
Ә хүшдәш сәхт фикир дүтку һәмишә.
4676
Руј-бәруј појисдкә овомлүјә хәр,
Әз ћүршһој эн ләрзи хәрч мәсох һич вәхт.
Хүшдәнтү әгүллү бијофдон ә сәр,
Ә һәдә лојиг нисд әзини бәдбәхт.
4677
Вихдиһо мүһбәтә тә сәррас дирә,
Ә сәјәг пәрвонәј шәђәмиш мибу.
Ә хосдәј дүләвоз әри раст бирә,
Сүрхә күл нә чирә, дәђәмиш нибу.
4678
Ә гувот эн русму вомундәнки чун,
Хубирә һәр јәтән нитанү бофдә.
Јә мәћәл буррајһо ћәрмәћлүјә нун,
Имбуруз сад чорәш митанү офдә.
4679
Әри дошдә ђәдәтмәнди динирә,
Тә руз шобот сәђәт-сәђәт бирә ћәл,
Пар-парлүјә офтојирә винирә,
Шәђәмһорә нибу күшдә һич мәћәл.
4680
Богруйү јармишлү бирәнки әз сәс,
Ә пәсәј хубиһо никәшдү әлчәг.
Јә чүпә вәкүрдә нә норә әз дәс,
Хәјолу дүнјоһә микәшдү әнчәг.

4681
Әлчәгә әз дәрјо кәширә бәгдә,
Әз полат гојимтә нибу чарундә.
Әз ћүлчәк бугозу күрдәјә вәђдә,
Јә дәрдә ә садиш имбу чарундә.
4682
Нимәчун чиролу мундәнки әз чәнк,
Тә фонтан ән хунә фушәндә јә кәм,
Ћозор бо сәр түрә зәрикәш ә сәнг,
Әз мүрүм бәтәртә јә дәрд һисд бәкәм?
4683
Ә чумәвоз тә үшүгә шор дирә,
Ә гәриш хәлг офдорикәш мәзәндә.
Суррбәндлүјә космос бордор нә бирә,
Ә руз јә бо офтојирәш ки зәндә?
4684
Ә сиб киро, сәр бәдирә дәкүрдә,
Ә руз јә бо дәниширә ә дәндә;
Әз рүћ Одом бәхшләмиши вәкүрдә,
Нум Ћоворә киһо әјор дәшәндә?
4685
Парс күрдәрә әри кошдә губәлү,
Күһнә сарај – күһнә бунлу нијо бу.
Дәђәм додә әри дошдә хубәлү,
Таза мәђни – таза нунлу бијо бу.
4686
Ранк гутинә һәрбој зәрдлү парусдә,
Әз ђәдәтһо вәрдүш дирә азара;
Ә гәд хәрһо, тә ә гәтүр чарусдә,
Зу әз ђәрә,дир нә бирә, вадара.

4687
Бәдхоһһо локорә зәкәш ә нумтү,
Икидһо ә минәт нәсда вәмундә.
Чәђмәтә шорбәндлү виникә чумтү,
Хүшдәрәш митани никмәстә хундә.
4688
Ә ђәрә хостәји дәбирә чикә,
Рафһорә бодјәлүш, вазлүш дәчирә.
Хүшдәнјү кәләтә нә бирә чикә,
Гәјгуһој бәбәрәш назсүз кәширә.
4689
Әз күкһој ђәсүли сујә дәкүрдә,
Ә тәһәр думдумәш кәј ки мачари;
Әз точи, әз бочи рујә вәкүрдә,
Ә гуг сәр дәдәјиш бијо дачари.
4690
Гутурлу хосдәнки хорә-бәхорә,
Нәчоги күрдәнки әз зәђмлүјә тәрс.
Согирә әз дәстү дорә-нәдорә,
Инсофә ни имбу гул сохдә ә нәфс.
4691
Сипрә ранк вәкүрдә тәмизлүјә хун,
Ә мүрүм чарундкә ђәчәл гәләтәш;
Ә хотур ширинә ђәзизлүјә чун,
Вәхүшдә кәрәк нисд ә руј кәләтәш.
4692
Ә сәјәг сијәјә јопологхиши,
Сәсмәкү – лоләлү тә дирә ђәмәл.
Әз хотур нәсохдә чапаламиши,
Дәсһорәш појәлү бәсдәни ђәчәл.

4693
Рәђмиhoj ХУДОрә бәхшлүбоч дирә,
Jә хәтәр нијору нә ђәзоб, нә дәрд.
Ә пишој нәфс хүшдәш әри точ бирә,
Нәвәрә әз чумиш зијод хoj, oj мәрд!
4694
Ә боләј ноләhо офдорә вәђдә,
Тә расај ђүмүрә бурра әз минчиш;
Әз гәриш судумhо күч бирә бәгдә,
Әз ђүкүм ән ХУДО мијофи динчиш!
4695
Чәннәтә кәләчhо кәј ки, ә сурр дә,
Сүлмәј дү ђиломә әри варафда;
Гудузә ә мүгүр тә зу овурдә,
Jә пoју ә говрәш митав дарафда.
4696
Ә ђисоб ән ђүмүр зәрәнки чуткә,
Дордhо сула сохдә ә сәјәг ән дог.
Чәђм ђәчәл ә инсоф мијоморуткә,
Мүрүмhо рәђәтлү имбисдо әнчәг!
4697
Әкәнәр овурдкә ә софи зәбу,
Әз кутә нүшдәhoj hәрчү ђәрә ки.
Jә сарраф әгүллү чү куфдирәбу:
"Хисирәй ән рузиш әрчү кәрәки?"
4698
ХУДОлу тәкәј ки, ә расти hәгг дә,
Сог ђүмүр сохдәнки сәдигә бовор,
Чумhорә әбәди бәсдәјә вәђдә,
Соломон Давидәш мијору ә йор.

4699
Мәрдјәти инсонә кәј ки, тобу до,
Хушбәхти бирәнки нә амбар, нә кәм;
Митибәнд зүһүсдә әз нум ән ХУДО,
Вәтәнә хостәјиш мүһбәт нисд бәкәм?
4700
Суј зәрәј човони вокошдә чикә,
Мәләклү ә чумһо әри вохурдә;
Рачиһој ән рујә хуб дошдә чикә,
Ловһорә ђәнчәлү ни имбу хурдә.
4701
Базуһо кобобдог мундәнки ә буд,
Тәмаруз тәкәј ки, буләлү нибу;
Гәсдлүйә ђүкүмә хундәнки ә суд,
Јә кәлмәй зувуниш кулләлү имбу.
4702
Әз нәсаз мәһәббәт мүрд хостә чикә,
Хүшдәрә бәрдәнки ә тәһәр овом;
Гәләчәј ән дүлә хүрд сохдәникә,
Әз боләј рүхшәнди хилос бош томом.
4703
Рузәлү-шәвәлү дорәнки бәргә,
Фәрг нисди човони, јә нәбукә пир.
Шәјирһо магнитлү кәшикә хәлгә,
Ә зувун нәсилһо мәмуну шоһир.
4704
Зәђәрбәнд ђәмәлә чәђмәлү күрдә,
Гироглу-бичоглу нисдикә ә хош;
Хәторә әз сәртү әри вәкүрдә,
Ә күкәј мәрдүмһо тәвәр зән јә бош.

4705
Војкəһој хүшдəрə тасундə чикə,
Јə мəћəл ҕəрс чумə рихдəнки дəг-дəг;
Һозор чүр хубирə расундə чикə,
Јə чүпиш никəни əз ћочилəглəг.
4706
Диглəһој ҕəрсһорə вəчирə бəгдə,
Ə ҕəрə дарафдкə мəстə хошиһош.
Нум ХУДО əз дүлү кəширə вəҕдə,
Ə фəткə мофдону дəстəбошиһош.
4707
Садана чүн Амон тə зу сухундə,
Сифирə ə гичог күрдə-күрдə сəхт;
Тироһой Мишир
ə əри хуб хундə,
Рабиһо јəҕəлмиш нијо бу һич вəхт.
4708
Дəрзəј чум дүшмəрə јə тир дирəкор,
Шорирə-никирə тə ə хəлг дорə;
Сəћиб һозор чиро фикир бирəкор,
Ə гəриш əн губи нитав гəрг норə.
4709
Һəлгəјə ҕəмəлһо ə сур дəрикəш,
Хубиһо ə мүгүр кəј боч мидиров;
Ширинə ховһорə һə чар зəрикəш,
Əз јортү јə һомбор гозонч нидиров.
4710
Јə кəмлəј чумһојтү пул дирə бəгдə,
Хүшдəрə бəрдəнкиш ə тəһəр бəки;
Əз зулмəт ховиһо вəћш бирə вəҕдə,
Курунди ҕиломəш ə сəр мəвəки.

4711
Зәһмиhoj ворвори чочлу виз докәш,
Мүђүчүз ђиломә хов вәрасирә;
Шәхшәхәј никәрә кучлу бисдокәш,
Ә сајлов ворушhо нитав расирә.
4712
Әһволурә зирзимини тә чусдә,
Һәр тарафлү ухшәрикә ә зәлү,
Хун дамара аста-аста чумустә,
Хокhoj говрә зутә маров ә бәлү.
4713
Түндлүјә кофhорә тә дәшнәвундә,
Гондурмиш сохдәрә күрдикә ђәдәт,
Әз пәнчәј әзини hә тәшнә мундә,
Әз ђилом ни офи јә әзини бәд.
4714
Үлүкә кобоблу сухундә чикә,
Ә дәвләт јәкикә сохдә бәгдә чәһт;
Чумhорә мүрәлү хусундә чикә,
Сиhирбаз әз јәхән нәс күрдә hич вәхт.
4715
Әз зир курундәјә зәһмәт вәхүшдә,
Шидраhoj кәмәрә тәјтә сов дирә;
Әз дәс хәчәләти ән кифләт хүшдә,
Миһточи вүнүhо шор нитав бирә.
4716
Әфсанә хундәнки нәгүл динирә,
Зур-зури рафдараш тәјтә вәс дирә;
Јә кәмләј рәһәти әри винирә,
Никәрәј овирәш мочол нәс бирә.

4717
Офдорәнки һүрмәтлүјә гимәтһо,
Хәбәрәтәр нә бирәнки әз шону;
Хокәливә бирәкорә сифәтһо,
Ә һәсрәти говрәј хүшдәш мофдону.
4718
Мигидиди нә бирәјкә әз зувун,
Сијә локош нивомуну ә нумтү.
Хушбәхтиһо ворихдәнки әз зүһун,
Совобиһош нур миојру ә чумтү.
4719
Нимәй ђүмүр гисмәтикә ә гүрбәт,
һәлолбәндлү бијо кәшди ә хориш.
Локосүзи вәрзирәнки ә һүрмәт,
Зәһләбәрә чикә нибу ә кориш.
4720
Фәргү нисди јә фәһләји, јә одлу,
Чәмчәмәки нијо бошу зир појуш.
Хәхәлүјә сәр бирәнки зијодлу,
Јә нәсилә овул мүјлү мир војуш.
4721
Согломјәти басарата бурра вәхт,
Шабалутлу тәһсирәнки покијүш;
Әврүшүмә руриһорә дурра сәхт,
Әз лүһүчәк рәһсо нидү шокијүш.
4722
Хок сохдикә сүрхәлүјә синәмиш,
Ә руј ђилом чариш нибу әзбәрү.
Әкәр чунә рундәникә гинәмиш,
һәшой ләђә нурһој чунәш имбәрү.

4723
Ә појизи ћол нә мундкә ә вәлкһо,
Ворворисүз ә руј хори мофдону.
Сәр рујһорә дәкүрдәнки тәкәркһо,
Һич јә кәлмәј кофиш нибу әз шону.
4724
Бәдћисоби күшдәникә дәрдлүрә,
Шикојәтә әри сохдәш куч нијов.
Әз гәд ранкһо вичирикә зәрдлүрә,
Зир чумһојуш гиришлүјә гүч мијов.
4725
Ә сәрраф суј зәкәш гобилијәтү,
Гәлхәндү нә буһо икидлү нибу.
Сәдиги Овроһом бисдокә әтү,
У дүнјош әри тү миђидлү имбу.
4726
Хокә хуно вомундәнки ә воруш,
Ә фурм ђәјил, кәј ки, әргил микүрү.
Диглә-диглә ђәрс рухундә ә болуш,
Әз дәрд нәнуј ән дәдәјиш мимүрү.
4727
Әз хәјолһо парусдәнки јорәвурд,
Мүрүмһорә әри дирә ә ховһо;
Сурәтһорә ә пишој чум ки овурд,
Хәндәһорә сурр мисоху әз ловһо.
4728
Ә соj норә ђиломлүјә сәђәрә,
ХУДО хосди тәћнолүјә тәкирәш.
Тәгсиркори нә дәрикә ә ђәрә,
Пишокири нәбу кири јәкирәш.

4729
Әшглүhо хундәнки – “кәсмә шикәстә”,
Сүрхә күл хүшдәрә тә мәст бурбундә;
Әз мәскән дур бирә, ә гәриш дәстә,
Әз товнәј ваз сифро ә ћәсрәт мундә.
4730
Ә вәчтү нисдикә кирисдәј ђәсму,
Дүлтүрә ә сәнгиш мисохут бәмзәр.
Момуни ә имид јә сијә русму,
Јә мүргиш нидиров hич әз конәј дәр.
4731
Ћәләлуг күчлүhо пәс нә вокошди,
Бијовhо-буравhош ә бим дәмунди.
Јә шәјир ән шоhир дүнјорә кәшди,
Әз парчоh бириhош јә чүп нә мунди.
4732
Имид тү нисдикә ә расти ћәрмәћ,
Шәhә ђәрс мәрухун әз думон чумhо.
Мичәhој шорирә бурра әз тәмәћ,
Бил килит варавку ә күмон нумhо.
4733
Пој расти кутирә вичирә чикә,
Шүгәмо рафдара мәвәнкән ђәдәт.
Мозолhо ә әгүл пичирә чикә,
Ә кәлмәј бәдбәхти зу микәши хәт.
4734
Пәлтәкә зувунтү лол бирә чикә,
Хүшдәрә тәђәриф мәди ә пириш.
Әз мүрүм зијодтә ћол дирә чикә,
Мәћ ниди ә сәјәг шоhиш, вәзириш.

4735
Чуркумлу бисдокә гәриш рури тү,
Хурдәho-бәрдәho нуш нитав бирә.
Фәләкәш нисдикә ћәриф сури тү,
Јә говрәш ә нумтү буш митав бирә.
4736
Ә мигдор варафдкә дуркуһој зувун,
Ә дүнјо јәкимүн имбоши әнчәг.
Әхири сәвкәндә хундикәш әз нун,
Сүрхчорә момуну ә чинкәј нәчәг.
4737
Әгүлә ђовункор нибу куфдирә,
Ә чәђмәт бирорлу, хәhәрлү дәниш.
Номусу, ђәсүлү әри соф бирә,
Митанү тәрк сохдә сугдәјә зәниш.
4738
Палтара рүтбәлү вокундәникәш,
Ә фәгир-фүгорә саташ мәбош тү.
Локоһој ђовунә покундәникәш,
Ә кәлә суд ХУДО палаш дәбош тү.
4739
Инчимиш бирәјкәш әз јә кәлмәј коф,
Руј-бәруј мәпојун кифләт хүшдәрә.
Һәмишә hоморлу нәс бирә инсоф,
Лүкәһој hәр дориш митав хүшк зәрә.
4740
Сарајлү нисдикәш мүлк ән гәләчә,
Бичиги куфдирә мәпојун шорә.
Имбуруз hисдиho јә чүклә вәчә,
Јә мәћәл митанү јә гушун дорә.

4741
Ә гувот гул киро мәләрзун кәсә,
ХУДОрә хош нијов әз и ђәмәлтү.
Һич әјә хүрдә чүп нә зәрә дәсә,
Митанү зәћәрбәнд суј дү ђәсәл тү.
4742
Сад ђәмәл мәбурбун ә пишој ХУДО,
Нәкуми митани вир сохдә чумәш.
Бовор сох, киһо ки дүлә очуг до,
Зиндә вәхт ә чәннәт нүвүсдә нумәш.
4743
Чомогә чүн чубон күрдә, ој инсон,
Чәрх мәли ђәмәлә ә фурм дугово.
Чәнд гәдәр ә дәстү дәрикә имкон,
Ә чәннәт рәћ бијоф әз палаш һово.
4744
Тиб-тәћно зүһүсдкә дәдәј ћофт ђәјил,
Лол-кар нүшдә чикә ђәрс мүдү дү чум.
Оммо бил танут ки, јә мәћәл, јә кил,
И гәст ә сәр үшүш мисоху һүчум.
4745
Јә годовәкијә хәһәр бирәнки,
Дәдәјәш мивини ә пишој чумтү.
Дустһојтү буликәш шонлу, фирәнки,
Кәнәш сугд мухуну сәвкәнд ә нумтү.
4746
ћол-әћвол нисдикә әз бәди ночог,
Хүшдәрә кукусмәнд мәбәр һич мәћәл.
Полатиш чәнгәдә мүћкәмикә сог,
Ә вәђдәј кәрәки бирәни ћиб-ћәл.

4747
Имбуруз әз дүли шори куфдирә,
Пәринә ђәрс чумә мәшән әз јортү.
Нәбукә бул борә тәјтә соф чирә,
Әз күкиш митанү пысирә дор тү.
4748
Хүшдәрә вонорә ә ћоләт ћәмпов,
Сарајһој сүрхирә зиндон мәхун тү.
Һәггә гугундәнки ә дәрјо ән ов,
Зәћәриш импалу әз мичәј хунтү.
4749
Һозор чүр ђовуни вәрзундә бәгдә,
Нә шори, нә ники нипалу әз хов.
Чикәрһој сәдигә сухундә вәђдә,
Ә нүшдә чикәјтүш сад дүмбәл моров.
4750
Әз дәвләт, әз вориш нәђәләт дирә,
Дү дүшмәш јәкирә бирүћлү хосдә.
Ә ђәрә дарафда, тә шолум бирә,
Хүшдәрәш ә кузки нитав шинохдә.
4751
Думонһој вәрф, тәкәрк ђәмәл дирәнки,
Әз ђәсбиш сүрхәлү мәку гәтүрә.
Бәјәһо тәпәлү, доглу бирәнки,
Сузовһош митанү чогундә түрә.
4752
Гуллугчи бисдокә ә тәһәр зәркәр,
Әз дорһој сәдиги шәр нитај чирә.
Овәлү хурдикә шоробә әкәр,
Јә мүрдә мучовәш нәр митај дирә.

4753
Фэсилһој салһорэ бирэћмлү дурра,
Ә пишој суд ХУДО гогиш мимуни.
Јә русмуј дәрзәрә нәсдакә бурра,
Әз манчар горинә согиш нимуни.
4754
Нәфәсһој бугозһо экәр ћис докәш,
Ќурнирә ә дүштү нијо кәрдүни.
Ќузкирә хүрд сохдә ђосонт бисдокәш,
Мозолә пәсәво ни вокордуни.
4755
Чура бор дорәнки һәр лүкәј эн чун,
Чүкиһо мирүхү әз мичәј зобу.
Тәпикә зәрәнки ә лүгәј эн нун,
Тирорә моч сохдәш ә дәб ни добу.
4756
Мәрдјәти нә рихдкә әз һьәсмуј ђору,
Чат бирә пәрдүһош имбу совә-сов.
Довомлу нисдикә бинәј эн бору,
Луг зәрәј эн буниш әз чум мәдиров.
4757
Чугулбәнд офдокә әз һүндүр тики,
Ә гилиг ни күнчү боләј эн шону.
Чикәјүш нисдикә ә шори-ники,
Ә рафда рәћһојуш чолә мофдону.
4758
Буләрә дорәнки әз говрәј гури,
Ә ловһој растлүһо вонокә сәнчәг,
Әз тараф эн ХУДО, јә дири-зури,
Кифләтүш ә ђовун мофдону әнчәг.

4759
Пучкүнән ичкиһо ђәчәл дирәјиш,
Тәгсирә мәвәни ә сәр мозол, бәхт,
Ә чәркәј дананһо лојиг бирәјиш,
Хүшдәрә овомбәнд нә бурбун һич вәхт.
4760
Әз алмаз нисдикәш рүћлүјә рәћмәт,
Нә нәчәг, нә тәвәр нитанү бурра.
Сәргузлу мундәнки ә пишой чәђмәт,
Кушд ләшәј хүшдәрәш митанү дурра.
4761
Чорәлү хундәнки ђәдәт хубирә,
Хәчәләт пәшмуни тәјтә вокошдә;
Дүнјорә мәрдлүјә хиртәк нә бирә,
Тәбиәт сурһорә нитануст дошдә.
4762
Сурбәнди хүшдәрә тә космос дорә,
Миллјард галактика бурбундкә вәчи;
Кәләлү-чүкләлү асдараһорә,
Ә зувун бијовһо һәгг-ћисоб әчи?
4763
ћитијот чусдәнки әз сабур тәнки,
Ним-ноһог кәрәк нисд хүшдәрә күшдә.
ђәмәлһо дәрдәчәр губ овурдәнки,
Әнкүлһош моруху әз сәри хүшдә.
4764
Әгибәт вәкүрдә әз ћүкүм әгүл,
Хәрәби сохдәрә мәвиниш бочлу.
Нәкуми појисдкә ћәрәкәт ән дүл,
Мүрдә руз никујут рәћмәтәш точлу.

4765
Әз әгүл данани хушбәри дирә,
Гувотһој ән гулиш јә боч нә бошку.
Јә ләгәј ош – пилов нуш әри бирә,
Динчјәти ән дүлиш ә точ вәбошку.
4766
Рүгәндог бирәнки ә лих сирәвоз,
Ликимлү-ликимлү нә рихдә совтү;
Гол-мәгол вәнкәсдә һәримирәвоз,
Ә динчә лүгәјтү зәһәр мәсов тү.
4767
Әз ђовун фојдәрә һәрбој чур дирә,
Сифрој нун-ђәсәлә тәјтә динч вихдә;
Әз гур бәдмозоли әри дур бирә,
Әз хүшдәни - хүшдәш нитај вирихдә.
4768
Ә ховһој мүшкүли бисој код норә,
Возијә туп мәбош ә дәс һәр надан.
Никирә нәсдакә соф гимәт дорә,
Вичирә рәһтүрәш чәннәтлү мәтан.
4769
Ворушлу, сајловлу гәбәрдор бирә,
Мичәһој хәјолә ә губи мәвош.
Нәшумој хүшдәрә әри шор дирә,
Бүтүн сог ђүмүртү ә хуби дәбош.
4770
Тән-бәтән нисдикәш нәзникһо, дурһо,
Һәм шориш, һәм бәдиш ә суј тараз дә.
Гәдәрсүз бирәнки сој ән сабурһо,
Рәһмјәти ән дүлиш митав варасда.

4771
Әсәрбәһәм нә омокә воjкәho,
Булог чумиш биђәрс нитав хүшк бирә.
Пәс-пәсәлү губ дәшәндкә зәħмоho,
Соги чуниш битәрс митав пүшк бирә.
4772
Чум ђәсмурә ђәрсундәнки ђор-ђори,
Хокhош нитав әз нәмиши вирихдә.
Синәj дүлә ләрзундәнки вор-вори,
Шидраш митав ә фурм бәjә вorихдә.
4773
Ә дәрjо чум дәшәндәнки jә тирә,
Әз коф-кәләч ħол чунсогиш гүч нибу.
Гәтмәгәриш чусдә бәгдә фикирә,
Хәjолбәндлү әз ђиломиш күч мибу.
4774
Ош-пиловә пур сохдәнки ә ләгә,
Сурмәндhорәш ловә-ловлу нисохут.
Гәләтбәндә коф рихдәнки әз ләђә,
Шишәj дүләш совә-совлу мисохут.
4775
Рүхшәндирә гобул сохдә биђорлу,
Сәр хүшдәрәш ә зир кулә нидәнүт.
Шопкә норә ә фурм пучә бикорлу,
Коф ләђәрәш чүн jә куллә мизәнүт.
4776
Гәнәтсүзә мәхлугhорә додорә,
Әз hовоjи учмиш дирә нитанүт.
Фәткәj дүлә вәкүрдәнки сә борә,
Әз ђиломиш күчмиш бирә митанүт.

4777
Гәһрибәндлү дәђно зәкә јә хомә,
Ә зир поју тәләш митав дәкүрдә.
Нимәчунлу кәшдә-кәшдә ђиломә,
Ә сәр дүшһо шәләш нитав вәкүрдә.
4778
Биинсофә тубој булә дорәнки,
Шәрбәндлүрә микировнут әз гәрбол.
Мүђүчүзлү гилинч дәсә норәнки,
Ә пишој хәлг нә од имбу, нәки ћол.
4779
Зир-зимини әри бурра ћәр шәрә,
Ҝулләјә коф нијо бошу јә тәкиш.
Ихтилотә вәнкәсдәнки ә ђәрә,
Чәп-чәпәки тич мәдәниш ә јәкиш.
4780
Офуррәкор вичирикә тәкирәш,
Дананбәндһош ә и тубо гоглунут.
Әз дү-јәки хәбәр нисдкә јәкирәш,
Сабурмәндһош ә нум ХУДО боглунут.
4781
Әз торики ворихдәнки әнкәлү,
Ә фирәһо дүлтүрәвош тәнклү поj.
Әврүшүмә мујә хундә пәмбәлү,
Үшүгмәнди руј сифәтәш мәнклү хоj.
4782
Чәрхәдуду дарафдәнки рәћһорә,
Чор фәсиллү рузкор мүјнүт јә салаш.
Вәрзундәнки тәмәћһорә-мәћһорә,
Әнчәг ђүмүр кутәћ имбу әз талаш.

4783
Һәр-һәрһој хәндәрә вихдәнки әз гәм,
Әз ләђәј бүмүздиш шәр митај чирә.
Ә имид иһтибор нә букә әкәм,
Нурлујә сәбәһәш зәр нитај дирә.
4784
Боруһој сәнгиһо тә вачарусдә,
Киләһә бун сәрјүш ә һүрмәт мәбу.
Гәлпәһо вәхүшдкә әри шәр чусдә,
Сәһибүш суј миду ә фурм јә јәбу.
4785
Биинсоф рундәнки синәј ән дүлә,
Гәргүшкүн пәлтәкиш имбу әз зувун.
Бивәхти кәширә тугәј әнкүлә,
Нәшумош моруху әз бәзмуј ән чун.
4786
Дәрдәчәр бирәкор шәвһо тә сәбәһ,
Әз ховһо мәлһәмиш нитав вәкүрдә.
Дурәлов зәрәнки әз нәфс ән тәмәһ,
Сифроһој бәдирәш митав дәкүрдә.
4787
Ә сурһо дошдәнки фәнд чумјәтирә,
Пучкүнән ђәмәләш нидү ә дурку.
Тәђәриф дорәнки пәндумјәтирә,
Ичоләт шүгәмәш миду ә гурбу.
4788
Јә лүнкә тә шәндә әз бүкүр тәнки,
Јә мүчләј зомониш тәрсәлү нибу.
Хәјолһо әз зәһәр суј вәкүрдәнки,
Сәбәһки рузкориш ђәрсәлү мибу.

4789
Тү әмә «ḫиломмә» куфдири һәр руз,
Имоһој јә кофиш нә шини кушмә.
Богһорә чур дүрүм, догһорә сәргуз,
Јә бојкәш, дү борә, нијој ә хушмә.
4790
Ә мүгүр офдокә ḫәсәлмәнди чун,
Сурлујә ḫәмәлә јә ћәриф нидү.
Ә ләḫә дәриһо дуркунә зувун,
Имоһој јәккәрә тәḫәриф мидү.
4791
Рәћәти нә дирә, ћәрәкәт дикә,
Ә дәрјо ḫошири тәјтә дарафда;
Килкули вәкүрдкә пој норә чикә,
Һә кәнәш пишово ни имбу рафда.
4792
Тој-бәтој вокундә дәрһој гәфәсә,
Ә шивән мәчарун шор вәч-вәчирә.
Ә хүшдәш нәсдакә чәлб сохтә кәсә,
Әз лүкәј чинориш бор нитај чирә.
4793
Әз ḫочиз бирәкор мозол парустә,
Ә кәлмәј ән кофуш нәдә ихтијор.
Боруһој чунсоги тә вачарусдә,
Планһој ḫүмүрәш ә чикә бијор.
4794
Оһили ән пири пој норә вәḫдә,
Ә мићточ ән гувот вомундә гулһош.
Әз ḫәрә вәхт-зомон кирошдә бәгдә,
Һәмишә чәг-чәги нәс мундә пулһош.

4795
Иштоhә ворихдкә әз мәлћәм синә,
Ә гәзгуј зәћәриш ләгә мәдәкун.
Овhорә буррикә әз сәр ән бинә,
Ә јә сухтәкәләш ләђә нә вәкун.
4796
Зәћләрә рихдәнки әз ћүкм ән бәћс,
Ә имдод нирасү нә дузи, нә hәгг.
ћәлмоши тә бирә әз курунди нәфс,
Хүшдәрә чорәсүз хилос сох әнчәг.
4797
Бочићә hоројhо рихдкә биђорhо,
Богрујү јарилмиш ни имбу әз сәс.
Саданү виникә зијодә корhо,
Вәчирә дәвләтәш зу мидү әз дәс.
4798
Чәнгәдә дүлвәбәр бисдокә гиног,
Әз чунтү зијодтә нитани хостә.
Кузкилүш товусткә овhој ән билог,
Хүшдәрәш томошә митани сохтә.
4799
Вичдонhој бәдиhо тә говгуш бирә,
Хүшдәрә мәвәнкән ә пәнчәј әлчәг.
Сәбәћи динчирә әри хуш дирә,
Имбуруз чофорә зијод хој әнчәг.
4800
Лича-лич хокhорә тәјтә дирә гум,
Тикәhој хорирәш зур митај рундә.
Әз мозол ћололи бирәнки мәћрум,
Әз ђәрсhој ћәримиш дур нитај мундә.

4801
Булутһој ђәсмурә покундикәш тү,
Ћәкәнәш фәсилһо ә һәгг тараз дә.
Шопкәрә пәсәво вокундикәш тү,
Әз ћәсрәт мүрүмһош нибу варасдә.
4802
Локоһој пәхүрә соф покундәнки,
Әз товнәј киләји гәсд нитав хостә.
Әз дүли, әз чуни коф вокундәнки,
Ихтилот мәрдирәш мәст митав сохдә.
4803
Хокисдәр аташа сәрзир хосдәкор,
Әз куллә бәдлүтәш нитав ћәширә.
Ә кәлмәј сәвкәндһо бовор сохдәкор,
Пәшмуһој ђиломәш митав кәширә.
4804
Гәтрәјә човгунһо кәјки ә һәгг дә,
Кәрмиһо нирүхү әз бәхт ән никиш.
Зимусту ћүршлүйә ћүкм дорә бәгдә,
Јә фәсил мичәги әз чәћт хиникиш.
4805
Ә гичәј сикәһо вәмундә вәђдә,
Гурбучәј ћүчәтһош бирә митани.
ХУДОлу, Тиролу нә мундә бәгдә,
Сүрхијә рузһорәш дирә нитани.
4806
Бәһәмбәнд нисдикә бору норәј тү,
Әз фикир, хәјолиш нибоши дујмиш.
Дәрвоку тә офдә әри чорәј тү,
Әз салһој ђүмүриш мибоши сујмиш.

4807
Хүшдәрә фурмундә лап әз сәђәри,
Әнчәг јә һоворә нијо зәни тү.
Огурә палундә әз тәлђ зәђәри,
Гәтугә ә гәдү бијо дәни тү.
4808
Хүшдәрә ә кузки ә бим хуш дирә,
Рачлүһо әз күмон холиш никәшү.
Ђүкүмһој тәбиәт әри туш бирә,
Доћорһо әз думон шолиш микәшү.
4809
Чурмәндә нәвило бисдокә гудуз,
Сүпүлә чогундә, тәрсә нијору.
Тариһој гутинә нә бирә гугуз,
Дүборә тәлђлүјә ђәрсә мијору.
4810
Әз конһој ән дүли рүвәђ чәсдәнки,
Вирәђлү нибоши әз гәлпәј чәђти.
Мозоләш күшдикә ә нәгәсдәнки,
«Мүрүм»әш митани хостә бивәхти.
4811
Әз дорһој ђәрими дирәнки чура,
Ђол-әђвол сүрхирә кәјки импирси;
Һозор чүр сәвкәндһо бисдокәш кура,
Әгүлмәнд буһорә ә бод нифирси.
4812
Гәлпәруј вәкүрдә әз гәрәтикон,
Дәрзәлү мәдара ә бәшһој әнкүшд.
Ә ђәрә мундәнки әз дүл чычәј кон,
Ә мирод нираси әз ђол күшдә-күшд.

4813
Гобулбәнд сохдәнки битүнд шәртһорә,
Тәрсирә нивүнүт ә суј эн Одом.
Чорәһо бисдокә бүтүн дәрдһорә,
Ӄирјәһош кәм имбу ә руј эн ђилом.
4814
Әз ћүлгтү күрдәнки пәнчәһој тубо,
Видовлу чәрх миду хунһој дамариш.
Ә инфаркт чарундә дүлә јә-дү бо,
Әз соги мәћ ниду чунһој азариш.
4815
Әз дәрдһој битоби дәмә күрдәкор,
Чатлүјә чикәрәш нитав гүч дирә.
Ә тәһәр нун нә ов гәмә хурдәкор,
Ә нимәј ђүмүриш митав күч бирә.
4816
Нүшунә нисдикә әз бәһәр бори,
Һәм нифри, һәм гәргүш бәдилү мибу.
Чәђм вәлкһој дорһорә дирәнки хори,
Нә чигир, нә рәћиш вәдилү нибу.
4817
Ә сәрһәд нәчоги тә лүнкә шәндә,
Ә иштоһ вәрзүһо нисдикәш һәрчү;
Рачлүјә бәхтһорә ә јор дәшәндә,
Ә вәђдәј оһили кирисдәш әрчү?
4818
Холчәрә, кәбәрә ә чум дирәкор,
Ә боч тәбиәтиш бофдәкор нибу.
Әз күлһо зијодтәш риб-рач бирәкор,
Чүн ђәсмуй ђиломиш офтодор мибу.

4819
Зувунә сүрхәлү әри зарундә,
Ә сәр һәр кәлмәjү күл ниjо дәбу.
Шәjирәш ә мәђни әри чарундә,
Шоһирәш мәлћәмә дүл биjо вәбу.
4820
Коми сал, чәђм ђәнкһо гәрәгәтлүни,
Ә пәтәк ђәсәлиш митав дәбирә.
Тә кәj ки, jә хубә сәнәђәтлүни,
Нунjүш ә сәр зани нитав вәбирә.
4821
Ә хәjол рафданки әз були-нуни,
Нитанү вокундә тән-бәтән дәрәш.
Тә ә руз расирә әз дүли-чуни,
Сип-сипи мисоху муjһоjән сәрәш.
4822
Гәрәвош әшг-мүһбәт мундәнки әнчәг,
Сухдәjи ән дүлә шәђәмиш нидү.
Ә воjкә расундкә кәлә ХУДОj һәгг,
Зиндәкун ђүмүрү дәђәмиш миду.
4823
Курунди нүшдәнки ә сәр шәләjү,
Сабурһо огуjә зәћәриш миду.
Ә ћол хәлг нә мундкә әкәр кәләjү,
Имидһо һич мәћәл бәһәриш нидү.
4824
Ә jәккә коф зәрә шиновундәкор,
Корһоjуш һәмишә гәрәгәчлүни.
Дәвронә пучәлү кировундәкор,
Гиjмәтүш jә пучә гәрәбәчлүни.

4825
Ә аташ чарундә дәђвоћой чәнкәш,
Сад ђәмәл рүхундкә әкәр әдәш тү;
Әз доћор ћәсрәти парундә сәнгәш,
Ә пишој рәћ ән мәрд чапар мәкәш тү.
4826
Бәһәрһој бәхили чүк дорә бәгдә,
Әз сүрхиш софлүтә нивини ђәрсә.
Ә дәрјо булјәти чап зәрә вәђдә,
Әз ћүлгиш зәвәртә мәвошән нәфсә.
4827
Шәһәрһо, кәндһорә тәјтә күл зәрә,
Бир-нәбир милләтә әри војундә;
Су јәлов вәкүрдкә чәнд чүр үлкәрә,
Сүрхә коф дәђворәш митав појундә.
4828
Чум вонорә ә мүзд тәнки ән бовор,
Дананмәндһо әз гопуј хәр нидаров.
Ширин-ширин хәндүсдәнки ә руј јор,
Хун дамариш ә сәр кәллә ниваров.
4829
Ә гилигтү кировундә ђәдәтә,
Әз нәчоги кәширикә һә сәђәр;
Аташ дүлә нә күшдикә зутәтә,
Әз сабуртү нә бор мијов, нә бәһәр.
4830
Хәјирбәнд әгүлә тә кәјки соф до,
Әз рәћмлү бошуһо кәм нибу хәндәш.
Ә чикәј пишнәви расуһо офто,
Зарали нијору әри јә бәндәш.

4831
Ҹовонә шиварә кәјки кошдә шор,
Мозолһо палустә әз дәбәј ђориш.
Ә хотур хушбәхти богә дошдәкор,
Лүкәсүз нә муно јә вәлк ән дориш.
4832
Кутәлү вомундкә дәс ә сәр дәсиш,
Хушә руз нивини әз гәрәгәчи.
Шолијәћ бирәнки әри кәм-кәсиш,
Гәдүртан буһорә гијмәтүш әчи?
4833
Ә гәриш ән чәђмәт мәрдлү нә кәшдә,
Јорәвурд ћәјкәлүш әз бүст нијо бу.
Ә сәр шидрај кәмәр тәјтә дәкәшдә,
Чорәһош әз пәмбә дүрүст бијо бу.
4834
Кофлүјә кәләчһо кәјки ә ләг дә,
Сүпүлү чәгүсдә, дүл нијо ләрзү.
Әз сијә фикирһо дур бирә вәђдә,
Јә хәндәј ђәјилиш ә милјон мәрзү.
4835
Нимдошә сәркушһо нәвәкә ә нәфс,
Ә чикәј рәћәтиш нијо һә бим бу.
Хәбәрһој мәђлумәт нәдәкә ә дәс,
Гоглүјә лолирәш әвәз ни имбу.
4836
Әћвол сәдигирә чусдә тәвәсәр,
Ә шорһо тән-бәтән хундәнки шәнәш;
Әшглүһо ђәрәлү зүһүсдкәш әкәр,
Дүлћошу әјәки мукују кәнәш.

4837
Кәрмирә мәлhәмлү тәкәј ки соф до,
Чумhорә чарундә суј мәди ә дәг.
Боворим нисдикә ә үшүг офто,
Хүшдәрә мүрүмлү hисоб сох әнчәг?
4838
Пәхүрбәнд бирәнки сүстлүјә hәгкәш,
Һәр кофә чарундә, ловго мисоху.
Әз аташ-парпара чусдәјә вәђдәш,
Шолуми војуho, дәђво нисоху.
4839
Ә гәд точho әз hүкм сәрпуш вәбирә,
Пиjhoj дүлә әри сохтә зутә hәл;
Ә вәђдәјү ә гур гисмәт тә бирә,
Тәкабурлу ә хәлг мәхәнд hич мәhәл.
4840
Ә чүрђәт варафдкә әз шәрә hәвәс,
Нәђәләт шумордә мәндәј туборә;
Зутәлү вәкүрдә нәштәрә ә дәс,
Әз кәмәр низәнүт бәндәј ХУДОрә.
4841
Гол-могол бирәнки дәђвоhoj бәди,
Ә фикир мәдәмун нүшдә-вәхүшдә.
Ә пишој ән чумho нисдикә вәди,
Гушунhoj ХУДОрә ки митав күшдә?
4842
Гәләмә ә пәнчә гисмәт норәнки,
Һәр јәтән шоhирhош hәзбәрлү нибу.
Рүhбәрә хундәкор гијмәт дорәнки,
Шәјирhош ә зувун әзбәрлү мибу.

4843
Пәшмунирә кәширәнки руз-бәруз,
Дод дүшобиш ә суј ђәсәл ничару.
Үлчүhорә бурра бәгдә дуз-бәдуз,
Чор фәсилиш ә буј јә сал мичару.
4844
Ә сәр хокhо хубә корhо дирәји,
Тумhој чирә бул мәчини әз хориш.
Әз дорун дүл ошугбәндлү бирәји,
Чумhојтүрә нә вурухун әз јориш.
4845
Ә хушә ћол расирәнки әвлодhо,
Миродhорә лойгбәнд хун бәхтә-бәхт.
Конhој дүлә нә фурухдә ә јодhо,
Ә рузкорhо сәдигмәнд мун вәхтә-вәхт.
4846
Әз ћүкүм ән рузи шәвә зу дорә,
Офторә мәнкәлү нитанүт дирәш.
Шумордә-шумордә рузhој ХУДОрә,
Нәвәлү-нишрәлү митанүт бирәш.
4847
Равлүјә сәклүhо тубо нә күрдә,
Әгүлә хәрч сохдә әз нәћс вәдара.
Әз ђәдәт дәбәhо нубо вәкүрдә,
Гувотсүз нисдикәш ә бәћс нә дара.
4848
Сәдиги вичирә әз дузhој тубо,
Ә нумтү локорә нәбу вәјили.
Чүтам кәрәкикә әз тараф ХУДО,
Вокошдә нитанү рузhој ђәјили.

4849
Тәђәди нә рафда әри кумәки,
Әз чумһо мофдону и коврә хосдә.
Руз дирәј ән сабур кәј ки кудәки,
Имидә митани зу говрә сохдә.
4850
Гәрәзлү нәс бирә софтојә корһош,
Дәсвози дустирә күшмә нихунут.
Ә бушә сәћроһо офдорәкорһош,
Офторә һәмишә дүшмә мухунут.
4851
Ә вәлкәвоз пәћни сохтә сәр-тәнәш,
Әшглү бирәт һәми Ћово, һәм Одом.
Ћозор салһо кирошдәнки һә кәнәш,
Хостәјирә чапар нибу ә ђилом.
4852
Ә гәриш чур-чундур руз кировундә,
Хүшдәрә бәднумә билисмор мәјил.
Бәгдәһо ранк рујә тәјтә товундә,
Ә кумәк момуни ә фурм јә ђәјил.
4853
Гәлпәһо вәкүрдә әз базуј ђүмүр,
Хүшдәрә түнд мәбәр әһәнк јә чоһил.
Имидһо суј докә әз кусов күмүр,
Сифәтиш тов нидү - сәјәг човоһил.
4854
ћәјорә, обурә ә вәч нә күрдә,
Нәђәләт рихдәнки әз сад бимхоши;
Хүшдәрәш тәйтә ки, ә дәс вәкүрдә,
Ә гәриш говрәһош зијод имбоши.

4855
Әз ликут соилһо тојә дәчирә,
Ә гәриш фикирһо чәшмиш мәбош тү.
Әз зомон тәбиәт појә вәчирә,
Һәмишә ә гәтрәј соги дәбош тү.
4856
Бәндәһој ХУДОи зәђифиш, нәриш,
Һәммәрә јә чүрә ихтијор мибу.
Хиники нә кәрми бирәнки гәриш,
Ә дивәђ рузкориш иħтибор нибу.
4857
Дарамлү тарсирә әз шәр кинлүһо,
Ќучәлү мәвирих ә пәсәј ән од.
Гујә-гуј бирәнки дидәркинлүһо,
Зәђифбәнд мофдону ә чәләј имдод.
4858
Зар – шивән дәшәндә ә пишој кифләт,
Әз ħүрмәт бәбәји мәјофдон тә пој.
Мәрдмазар күрдәнки әз бугоз, гәфләт,
Сугдәјә әвлодиш нирасү ә һој.
4859
Дошдикә ђәсүлә әз мисвој чәнки,
Ә сәр кук импоју ә тәһәр кијов.
Лүнкһоју дарафдкә ә мәскән тәнки,
Нун-мүнүк, һовоји, чүн бәһәр нијов.
4860
Ә гичәј ђәјнәшиф дуллу вомундә,
Әħволәт нисдикә әри вәхүшдә;
Ә микләй саданһо мүһьүчүз мундә,
Гәзәбәш мидори ә ләшәј хүшдә.

4861
Јозиги рихдәнки әз бимәј бәдбәхт,
Хушмәндә кәлмәһош әтәк-әтәки.
Мүнүкә ә јара тији сохдә вәхт,
Әри тоб дорәјиш чүрḫәт кәрәки.
4862
Йәловлу фәрзундә аташ ән чинә,
Әз алмаз сәхтә кәш тох әнкүл түрәш.
Мангала вонорә ә сәр руј синә,
Әз ћүчәт кобобдог мәсох дүл түрәш.
4863
Зомонһо ḫәдәтлү омокәш, рафдкәш,
Боришмиш нибошу әјәки хәјр-шәр.
Ә ḫәрә сәдигә сарраф дарафдкәш,
Јә чорә кәшф нибу әз әгүлһој сәр.
4864
Ә офто имидә бәсдә тәвәсәр,
Үшүги һәм мозол, үшүги һәм бәхт.
Хәјолһо кузкилү товусдкәш әкәр,
Бәсдә чум рачирә нивүнү һич вәхт.
4865
Чәшмиши палундә әз ћәвәс шәки,
Зиндәкун дорәнки чүр-бәчүр овоз;
Булудбәнд чәрх хурдә ә пәсәјәки,
Дәḫволу нијо бу руз ә шәвәвоз.
4866
Ә сәр нүшундәнки шәрә садана,
Ә зәнчир гәтрәји пичирәш митај.
Әгүллү хундәнки хәрә надана,
Ћәрмәћә әз дүшмә вичирәш нитај.

4867
Əḣволə тə күшдə рихшəндə хəндə,
Ə гилиг рузикор əн зомон дəбош.
Инчəјиинсонə əз јортү шəндə,
Ə пишој əгүлмəнд јə ḣəјвон мəбош.
4868
Гəддарho сокити-динчи нə вихдкəш,
Чумhорə ториклү əри дəкүрдə;
Кəлмəhој зувунho ворушлу рихдкəш,
Миллəтə əз ҕəрə нибу вəкүрдə.
4869
Бизəḣмəт гүч нибу назукə русму,
Ҹофоhош əз мичəј əгүл дəнүшдə.
Нəбукə думонə чəҕм сохдə ҕəсму,
Ворушhош нəс рихдə əз сəри хүшдə.
4870
Дəндүрə бурбундə гилинчəворлу,
Ḣүнəрлү коф мəсох ə пишој гудуз.
Тə гəлпə вəкүрдə, чүн динчə ҕорлу,
Нəрмə дүл хүшдəрəш мисохи гугуз.
4871
Ə корhој бигəдүр сохдə нəҕəлəт,
Ҹəглирə мəвəни ə сəр əн хубиш.
Əкəр ки, ə ҕəрə нəбукə гəлəт,
Хүшкə рəḣ ни офи əз гəриш губиш.
4872
Хəрəлү дəчирə кофhој бəдирə,
Ə пəсəј əн həрки хəрч мəсох кəнəш.
Нəбукə винирə кəмəр гəдирə,
Ќазурлу мијили хоруш бəдəнəш.

4873
Сәр јә лүнк һисдикә амонһо вәди,
Ә ђилом дүрүстмәнд ни имбу һәрчү.
Ћәләво бирәнкиш саданһој бәди,
Кутбәндә појһорәш вирихдә әрчү?
4874
Әгүлә - чинорлу ә хок дәзәрә,
Гүзүркүл куфдикә ләшәј казурәш;
Ә омбор вор-дәвләт килит нә зәрә,
Гәрәвул мәпојун јә шәђәтурәш.
4875
Хәзон нүшдкә ә чәмән тү, ә чүл тү,
Парс күрдәји әз фәрсүзи һовуни.
Һозор чиро ћүрш дәрикәш ә дүлтү,
Хубә ђәсбәш гәмчил зәрә ђовуни.
4876
Бәдкүмонә ә сәр ләђә чарундә,
Шолијәћлү кәшдә-кәшдә чичорә;
Нәшуморәш әз кон ән дүл парундә,
Күшдәмолә бирәкорәш чү чорә?
4877
Јә ђәдәти әз зомонәј ән Одом:
Күвәһорә бул мисоху мәркәвуш.
Гәдүртаниш тә күч бирә әз ђилом,
Хубиһорәш нијо соху пәртәвуш.
4878
Јә духдәр бисдокә аташ-парпара,
Гәбәрһо мәдиров әз тәлћи зувун.
Ә мүгүр омокәш әз дара-бара,
Һә кәнәш нәфсүрә гәнимбәндлү хун.

4879
Һәлмоши нә бирә ә зир ән појһо,
Гузбәндлү тик вәки лүгәј ән нунә.
Нәбукә јә мәһәл әз чура вojһо,
Гәләмиш нисохи лүкәј ән чунә.
4880
Коф ләђәрә һәр боj дурку висдокә,
Һәлоллуһош нијо бурав ә бәд гәрг.
Һозор чиро әнкүшдбурбу бисдокә,
Әрк сохдәрәш чикәјүни ә гәд хәлг.
4881
Мүјрәлүһо ә бим кушвор домундә,
Нәфс хүшдәрә бил ә куллә суј нәдү.
Нобкә әз дәрд ә һүкм дәрзә вомундә,
Ә чикәрү охмиш имбу гијбәтү.
4882
Һозор чиро губ дорәнки јә чунә,
Һәр равуһо ђәнчлүбәндә сәк нибу.
Боришмиши тә оморәш ә хунә,
Ә говроһо чикә күрдәш дәб мибу.
4883
Әз ширини варафдәнки шәкәртү,
Кәј ки, гулһо овсарлүјә воч мибу;
Академик бисдорикәш әкәр тү,
Мигидиди коф сохуһо точ нибу.
4884
Сәдиги Овороһом нисдикә јодә,
Јәђәлмиш бирәјүш вәхтә-вәхт имбу..
Доһорһо мачару, мүкүшү одә,
Хуниһој дамарүш ләхтә-ләхт имбу.

4885
Тəлħəлү бошуho кəлмəho дəрди,
Əгүлho, дусдоглү, ə гəфəс сəр дə.
Ə тəhəр возиhoj тəхтəjə нəрди,
Мəђəни шоhирə нитанү бəрдə.
4886
Дүшмəбəнд əз дурhош митанү күшдə,
Вəħширə ђəрəлү нəс дирə надан.
Овсарлү нисдикəш нүшдə-вəхүшдə,
Əз сəкиш бəтəртə түнд бирə садан.
4987
Дүрүчдə килəho нə офдкə имкон,
Дүлəсти нијору јə финчон чуриш.
ħəвəслү бошуho əз чофоj инсон,
Ə шороб чарусдə сокhoj онкуриш.
4888
Тəђəди сохдəрə ђəдəт нə күрдə,
Сабурлу, имидлү бил бошу мүhлəт.
Ихтијор сəħибə тəjтə вəкүрдə,
Чорəсүз мимуну əшглүјə мүhбəт.
4889
Тəшнəлү мундəнки хокhoj əн хори,
Əз jə сал гуроги нипачу богhо.
Чумhорə күрдəнки тузhoj ворвори,
Имидтү мимуну ə пəсəj догho.
4890
Лəђəрə вокундə əз кон сəбəħи,
Гəргүшə ə ђəсəл тoj нибу күрдə.
Јəнчигир фубəрдə əз гəм тəмəħи,
Нифриho сəħибəш ə гур дəкүрдə.

4891
Хүшдәрә ә чикәј јә ћәриф норә,
Кумонһо вәрфәлү тәјтә бирә ћәл;
Сијә тов чумһорә тәђәриф дорә,
Әгүлә нимпулә мәсох һич мәћәл.
4892
Синәбәнд дүшмәрә дәгиг рундикә,
Ә пишој чум ән хәлг мәләкиш һисди.
Хурдә шир ћәлоли сәдиг мундикә,
Чәђмәтә мәђрәкә кәрәкиш нисди.
4893
Мизузәј тироји вәрикә ә дәр,
Јә мүргиш јә хәто нитанү дирә.
Дәрчәлү бисдокә бун хунә әкәр,
Томошәј ђиломиш митанү бирә.
4894
Гултугбәнд ә лүгәј ән нун нә вәкәш,
Ә сәк ђоширәво синәсов бирә.
Ранк рујә, бәгдәтә, һә килов зәкәш,
Тирозуј фурсирә дуз нитав дирә.
4895
Әз синә зәрәји зәрбәһој мүшдә,
Динчјәти сәр-тәнүш кәј ки ә гур дә;
Сәђәрә кәширә әз боләј хүшдә,
Чумһоју митанү лиловуш хурдә.
4896
Әз дәдәј бошуһо ђәјилә хуно,
Лолбәндлү гог мәнүш ә сәјәг ән чәђ.
Сәвкәндлү сохдүткәш ә сәртү муно,
Ә хүшдә имид бәст, ә хүшдә әнчәг.

4897
Хунəхој бисдокə рəħмлүјə човон,
Бəбəрəш, дəдəјəш михоју əз һəгг.
Дəђворə суј докə зəħмлүјə зомон,
Вəтəнəш ковлəлү мивоју əнчəг.
4898
Ќофһорə шовундə пəс-пəсəјəки,
Ə тəһəр колə сиб мəрих ингəдəш.
Имидə бурранки дəс-дəсəјəки,
Сүпүлтү мичəгү ə фурм јə кəдəш.
4899
Чунəрə мəрдүмлү нə водорикəш,
Чəђмəтə дүлəсти кəј митај дорə;
Синəрə сəнгəлү һə додорикəш,
Ə мəскəн дананһо пој нитај норə.
4900
Əз дүли нисдикə: «Руз тү ə хəјр бу!»
Дүнјоһуш догуног митанү бирə.
Əз ħолəт офдорə əз коф зəħəрку,
Чумһојуш үшүглү нитанү дирə.
4901
Тəкəј ки, нəс мундə əз лəгə чиро,
Əз товнəј һəр кəсə јаралу хостə;
Ə түндə кəлмəһој əн лəђə киро,
Гəд дүлəш митанү паралү сохдə.
4902
Симичи хүшдəрə пəħəни сохтə,
Сəрə ə гəд кулə дəшəндəкорһо;
Нифрирə ə тəһəр мəђəни хостə,
Шүһрəтə нитану вошундə ворһо.

4903
Сифәтә гучундә ә фурм күнәћкор,
Корһоју кирошдкә һәмишә әнкәл.
ћүлгүмә гугундә әз ћүкүм зәћмдор,
Әз мүрүм суј мүдү гәтрәјә чәнчәл.
4904
Нум сала вәнкәсдкә әз ћүрмәт, әз од,
Јә фәсил васалиш һәдәрсүз нирав.
Күчәри зүһүсдкә әз гәдәр зијод,
Әз дәђәм ђәсәлиш хәбәрсүз мирав.
4905
Чәнд гәдәр әз ранкһој мази висдокәш,
Хүшдәрә тәкәј ки тәк митав дирә.
Әз дәвләт ђошири рази бисдокәш,
Бизмудә нәвило пак нитав бирә.
4906
Тәбиәт дорәнки инчиһој динчә,
Војәлү нә хостә јә метро огәш;
Чојирә кијовһо, ә фурм холинчә,
Хунәлү маровну богчәрә, богәш.
4907
Ә мујһо нүшдәнки дән вәзијәти,
Ә хәјол јә үзкә вәчикә нијов.
Әз дәђәм судумһој ән жәзијәти,
Бочәћәт әгүлү ә чикә бијов.
4908
Сүпүлә чогундә кәј ки ә һәгг дә,
Әз ХУДО нәхшлүни һәр чиро зәћмәт.
Арзуһој сабурә күнчундә бәгдә,
Хиловлу коф мәсох ә гәриш чәђмәт.

4909
Әз сүрхһој хәјоли зәрә јәһәрә,
Сијә муј човони тәјтә дән дорә,
Әз дорһој ђәчәли чирә бәһәрә,
Ә зәћәр мәчарун гәјмог ән шорә.
4910
Зәћмидор бирәнки мәмизүрлүһо,
Әз ники одоми нивүхүт шори.
Ә сәјәг гум дәрјоһ нәми күрлүһо,
Дәгбәндлү-дәгбәндлү мирүхүт ђори.
4911
Сәр-сифәт пәхүрә әри винирә,
Һич мәћәл чумкурлу нијо боши тү.
Ә әгүл дәбәрдә нубој динирә,
Нәфсүрә чундурлу бијо воши тү.
4912
Бийовһо-буравһо һозор нәсилһо,
Әгүлә чарундә, сохдәнки ворә.
Имидә бәсдүткә мәһһо, фәсилһо,
Әз дурә астара нивинүт чорә.
4913
Нәфсә руј вәкүрдә әз пишәлугһо,
Суроглу кәшдәнки ә бим јә мич бәхт;
Чигирә вәнкәсдә әз вишәлугһо,
Ә ләђәј вәћшиһо јәм мәбош һич вәхт.
4914
Тирорә хундәнки ә ћүрмәтәвоз,
Сәдиги Миширә тә точлу вихдә;
Вәтәнә тој сохдә ә гүрбәтәвоз,
Ќушд тәнә ни имбу базулу рихдә.

4915
Ә зувун овурдә јәбујә муно,
ћәјорә, обурә әз ђор нәшән тү.
Мәђнирә шинирә нәнујә хуно,
Ҡуфәрәј хүшдәрә ә јор дәшән тү.
4916
Зобујә ђәмәлә бим-буллу хостә,
Әз сојәј кәлатә кәј ки миләрзү;
Кәлә сәр хүшдәрә дип-дуллу сохтә,
Пәшмулә бирәјүш ә милјон мәрзү.
4917
Хунлујә гозијә тә бәрдә ҹунә,
Әлоҹә дәрмулу нә дикә инсон;
ћәлимлү бошуһо ә тәһәр дунә,
Әз сулај ошпалу ни офу имкон.
4918
Сајловә әз бинә нәсдаҡә бәсдә,
Ҹәђмәтә ховәлү мәјил хисирәш.
Нәбуҡә чорәрә тәјтә дәбәсдә,
Нун-мүнүк суј мидү јосһој мисирәш.
4919
Бензинә рухундә ә јәлов аташ,
Вәтәнбәнд шүһрәтә нибу вәҡүрдә.
Тә новур ҡиләји војурдә палаш,
Сәрсәнги говрәрәш имбу дәҡүрдә.
4920
Ҹигирһој вишәрә хүрслү бәсдәҡор,
Дузҡисүз нәрәлү бирәш митанү.
Ә пишој чум ХУДО фурслу ҡәшдәҡор,
Ҡузҡисүз ҡушһорә дирәш нитанү.

4921
Вихдә-вихдә рачә кофһој ләђәрә,
Микирору рузһо, мәһһо нә салһо,
Һәминонә вәдәшәндә әз ђәрә,
Ә зумусту пој нидәнү васалһо.
4922
Пим-пишоки әри зәрә хәндәрә,
Әз ђәдәти пишокири никүрү.
Сүрхәлүјә бәхт нәбирә бәндәрә,
Әз гуг дориш офдорәнки мимүрү.
4923
Әз сокити вихдә бәгдә динчирә,
Һороj-ћәшил чәрхәдуду нијо бу.
Әз гәрболһо дәпарундә инчирә,
Әз софјәти сүрхә оду бијо бу.
4924
Фурмундәнки ћирә чумһој пәпүли,
Пәћәники әз офтојиш миләрзү.
Хостәјирә сәдиг дошдкә әз дүли,
Тә күч бирә әз мүрүмиш нитәрсү.
4925
Ранк парундә, минәт мәсох ә бүмүзд,
Һәчиникәш хүшкә дорһо бор нидү.
Һозор чиро бүхтү маров ә сәр дүзд,
ћәлоллүјә кәлмәһојуш ђор нидү.
4926
Сајловһо рихдәнки ә сәр-сәрјәки,
Имконәт импачү әз ришај хүшдә.
Ә мүшкүл мидаров дәр-бәдәр тәки,
Нә нүшдә митанү, нә ки вәхүшдә.

4927
Зәħләбәр бирәнки дустлүјә ħәрмәħ,
Гүнчәhoj ән кулhо ә чум нидәбу.
Тәбиәт тә дорә мәстлүјә тәмәħ,
Ночоги ә гәтрәј hүчум мидәбу.
4928
Шәкбәндлү нүшдәнки ә гәриш шори,
Нервиhoj - әсәби нивүнү динчи.
Согирә чаралу зәрә ворвори,
Инфарктә мүвүчү мүрүм рихринчи.
4929
Ә нуму тә hәрбој тәђрифи бирә,
Әшглүјә годорә тә кәјки висто;
Әз виħдәй ән хүшдә зәђифи дирә,
Түндә руј мәвәни ә hәрки бисдо.
4930
Догуног мундәнки әз кор, әз пишә,
Пәләмүрд әħволә тә чуну дирә;
Кукhорә дәшәндә чүн түндә вишә,
Бирјони, сәјрәклү нитанү бирә.
4931
Хушә хәбәр нә рихдәнки әз сурог,
Софә имид кәј лүнкә-лүнк мәчару;
Јә фәрсүзә богбон бирә әри бог,
Лүкәј hәр дор бил ә јә шох нәчару.
4932
Тәлħә ђәрсә ә гутинә додорә,
Тәбиәтәш рач нивүнү куртәлиħ.
Бир-нәбирә ә сәр соги вонорә,
Үшүг чумәш hәмишәлуг нуртә вих.

4933
Динчјэтирэ эз вэкоруш парундэ,
Әгүл эн сэр, кэј эз хэјол мүјрүхү;
Дэб-дэбэрэ кунпэсэво чарундэ,
Ә руз васал, э дүл нијо вэрф рүхү.
4934
Әкэр хосдэникэ эз гэдэр зијод,
Ә дүлтү дэриһо и нифрэт чүни?
Тэлатүм бирэкор э бим хүшкэ од,
Сэбэбкор эн мүрүм энчэг јэ түни.
4935
Ә ђэсму сэр зэкэ гугиһој ники,
Чумһорэ пэл-пэлү мэсох ингэдэ.
Әз товнэј ширинэ арзуһој ники,
Һэ кэнэш мэку ки, э ћүлг һингэ дэ.
4936
Хэјолэ эз фикир парундэ чиро,
Ә дүлтү јэ кэмлэј ћиллэји дэкэш;
Мүһбэтэ вир сохдэ э вичдон киро,
Ә пишој кэрколу пинэки мэкэш.
4937
Һэрбој сифэт түрэ дирэ эз дури,
Гушэ хуно гэнэт зэкэ дүл эн јор,
Мүһбэтлүјэ руј хэндундэ эз зури,
Бил э ђилом чар дэшэнү шивэн шор.
4938
Әз гэтрэј мэмизүл кин дошдэ-дошдэ,
Ҡуллэлү рафданки гэлпэј пэрчүми;
Бэдиһо эз ђэрэ тэјтэ кирошдэ,
Мүһбэтсүз хэндүһо рујиш эрчүни?

4939
Һәр күлә чәнд чиро ранк дүһо васал,
Ухшәмиш нәс бирә һич ә дү-јәки.
Чор фәсил хүшдәрә доруһо јә сал,
Дүвазда эн мәһүш чәрхлү сәјәги.
4940
Әз хисирәј мәгбунјәти вәхүшдә,
Ә гәд мәјду тә фурс дорә шәрәки;
Ә сәр дүлһо пәхүрә туз нә нүшдә,
Дустә ә һәгг расундәкор кәрәки.
4941
Болә ән сәр тә кут сохдә појһорә,
Бим чорәрә нијо учуз кири тү.
Ә һәгг-һисоб нә күрдәнки сојһорә,
Нобкә, томом, нәзник мијов миритү.
4942
Мәмизүлә кобоббәндлү догундә,
Динчјәтирә әз чүләкон вәдәшән.
Сүпүлүрә ә мәскәнү чогундә,
Поj дүшмәрә ә хок Вәтән мәдәшән.
4943
Әз динчи ворихдәј эн мугојәти,
Ә пишәј эн дүзди хутә нисдкә дәс;
Әз дорә мисвоһој эн ХУДОјәти,
Ә пәсә-пишојтү хуб бошку һәр кәс.
4944
Гәлхәндмәнд појундә пишој бәдирә,
Садана әз лула пиш сохдә бәгдә;
Чумлујә тәкабур һәл бирә-бирә,
Чилитбәнд мундәјү ә коми һәгг дә?

4945
Зимилəрз чусдəнки əз догинтиһо,
Чуркумлу мокошду кəсиш əз дугоз.
Нифрирə шинирə əз лугондиһо,
Чолəлү мəдиров сəсиш əз бугоз.
4946
Ə бəһəр тəрəвəз кəј дəђəм дəри,
Лəзəтһо бинəлү мүр-мүриш нибу.
Ə тəһəр дүширə гут пəгəмбəри,
Килəһо базулу түр-түриш мибу.
4947
Шоробə докундə ə чамтəсəвоз,
Шолумə ковлəји тəјтə војурдə;
Зиһимлү коф сохдə ə кəм-кəсəвоз,
Ə мүгүр бирори митај овурдə.
4948
Обур палустəнки əз ћүрмəтјəти,
Курундə күрдəнки ə тəһəр ћəчə;
Ə гəриш човонһој əн чүрђəтјəти,
Һəр əвлод нəс бирə јə сүрхəпочə.
4949
Гирилмиш нə бирə тəл хоштə корһо,
Ə дүмбəл чарусдкə хүрдə чинголиш;
Əз инсоф кəлəјə ћəл сохдəкорһо,
Курунди јə тонə миду пинголиш.
4950
Дəгмəрə вəнорə ə кəмəр софһо,
Тəкəј ки, нəрлүһо гучəлүш нибу;
Мүнүклү - шур бирə сəдигə кофһо,
Əз мичһој тəлћјəти пучəлүш мибу.

4951
Шəђмəлəј јəловhо офтолу сухдə,
Нур чумhо домундкə əзир кујəј дəрд;
Сəдиги хүшдəрə ə пул фурухдə,
Ə појhо мəјофдон ə фурмəј нəмəрд.
4952
Əз күкəј ђəсүлhо нисдикə əлоч,
Имидhо вомундкə ə тичə мич чəђт;
Хүшдəни – хүшдəрə вəбəрдə ə точ,
Дəрзəрə ə гујуг суј мəди hич вəхт.
4953
Разилуг нə докə хүшдəни вичдон,
Пишово јə лүнкəш дураз мəсох тү.
Əз дурку бошуhо шүhрəтлүјə шон,
Ə вəчəш ничару лүкүјə лох тү.
4954
Ə миклəј дəрдисəр əсир нүшдə вəхт,
Сəртү думдумалү мидаров чəрхиш.
Ə сəр дү гутинə чикə күрдə сəхт,
Əз нəми хүшк нибу ђəрслүјə əрхиш.
4955
Сайловhо рихдəнки əз дог, əз дəрə,
Пирəнгинəј ђəсму ə чун појиз дə.
Ə хүшдəн инсонhо əри суј зəрə,
Гушhорəш мəђниhо хундə војисдə.
4956
Никорəн нə мундə əз духдəр, əз кук,
Вичдониш дүлəлү ə сəнг чарусдə.
Кутлүјə појлуhо ə фурмəј кутук,
Һə кəнəш əз тики ə хок сарустə.

49571
Ә зәһмәтһо нә вәрзикә нәтичә,
Боләј јә сал нимәј чунә имбәрү.
Әз буј-бухун офдорәнки јә вичә,
Ә чор тараф мәђлүм имбу бим шәрү.
4958
Ә күнч хунә кура сохдә зир-зибил,
Тузәногә гәриш мәсох ә нәфәс.
Һәр винирә рүһ микәнү гурд-гәбил,
Хүшдән түрәш нә шор имбу, нә һәвәс.
4959
Ә сәрраф вәбуһо һүрмәтә хуно,
Гәдәрсүз һәйомәнд бисдокә ђәрүс;
Ә дүлһо дәбуһо сурмәтә хуно,
И сәбәб әһволә әз һич кәс мәпүрс.
4960
Гизишмиш бирәнки шоһворә хуно,
Ә гәриш хуб-хәрәб тәјтә зүһүсдә;
Ә ђәдәт офдорә јә корә хуно,
Шоһирәш дәврүни әри нүвүсдә.
4961
Әшглүјә мәђәни шиникә куштү,
Куп-купи ән дүлиш митав појисдә.
И вәхти тәбиәт имбу ә хуштү,
Вичдонәш ђол үкәј нитав војисдә.
4962
Тәрбијә дирәнки әвлодһој софи,
Һәркирә јә чүрәш сәнәђәт мибу.
Мүђүчүз дорәнки гәрглүјә бофи,
Тәлатүм чусдәшүш јә ђәдәт нибу.

4963
Сифәтә әз ђәрсhо дәхсундәникә,
Гәләти севкили нәс дорәкә бәрг;
Хисирә дәрдhорә вәхсундә чикә,
Лобујлу күнд мәбош ә бүзүркә хәлг.
4964
Довомлу нисдикә буш-бушә кофhо,
Чәнд сали хостәји импачу кәм-кәм.
Ә чикәј ә ћүрмәт вәрафда софhо,
Имидhош хорилү нәм имбу әз гәм.
4965
Локолу мундәнки гијрәт јә инсон,
Хәндәруј козилә әз дүл нисоху.
Фүрсәт офдәрәнки әз тичә имкон,
Һә кәнәш мозолә әнкүл мисоху.
4966
Ә хотур нухоруш сохдәниhо ов,
Рузкорә тә кәј ки, зәћм митав дирәш;
Чәшмәhој булогhо нәдүкә тов-тов,
Нумкирә духдәрhо чәђм нитав бирәш.
4967
Әз гәдәр зијодтә нәфслүјә кинhо,
Согломи инсонә тәћсундә вәђдә;
Шопологвонорә ә коф нәшинhо,
Сүстбәндә ә мүрүм кәширә бәгдә.
4968
Пәртәво нә дорә биђәсүллүрә,
Хунәрә мачарну ә пишој ән чум.
Ә ђәдәт нә норә бигүсүрлүрә,
Тәјтә ђүмүрбогиш мимуну бәднум.

4969
Мəђəносүз коф дəшəндə ə ђəрə,
Əз виħдəhо зəвəринчи мəбош тү.
ħəлолбəндhо кəширəнки сəђəрə,
Марбəндлүjи ниjо күнчү ə jоштү.
4970
Думон ђəсму тə ђəрсhорə рухундə,
Пирəнгинə лов бирəнки бомболү;
Рихдəhорə тəjтə сəр-зир сухундə,
Əгүлмəндhош биjо бошу ħомболу.
4971
Əз тəрсhо сүпүлə чогундə вəђдə,
ХУДОрə ə кумəк hороj зəрəнки;
Əз дүли дориhо сəвкəндhо бəгдə,
Əз Тиро мəпүчү чүн həвəлəнки.
4972
Əз вəрфhо, ворушhо нисдикə хəбəр,
Əз фəсил зимусту гəhри мəбош тү.
Тə ловhо əз хиник вошондə гəбəр,
Ƙəрмирə нəђлəтлү мəхун jə бош тү.
4973
Хəjолhо нəбукə нə шур, нə хилов,
Фикирhо ним-ноhог ниjов ə сəртү.
Имидə ə сабур кəширə килов,
Мозолhо бодолог миjов ə дəртү.
4974
Зирзимин зиhисдə ə кин гуншиhо,
Ħозорə ə садиш нушу мəди тү.
Дəђəмлү хурдикəш ə фурм нунчиhо,
Ə пишоj чум ХУДО пучə гəди тү.

4975
Сәс-сурог нә бирә әз ҕочизбәндлү,
Әз пәнчәј ән дәсү күрдәкор нибу.
Хосијәт мундәнки мүҕүчүз фәндлү,
Кутирә дирәјүш гүртә кор мибу.
4976
Чәҕмәтлү ки нүшдкә ә сифроj ники,
ХУДОлүш, Тиролүш ә дәб варафда.
Әз товнәј әрәги буһо әники,
Појhоју әз хориш нитанү рафда.
4977
Ихтилот бирәнки әз хубә инсон,
Човонһо мәлһәмә дәҕәм мәкүрүт.
Үшүг мәнк, асдара нә докә имкон,
Әз пишо-пишоки шәҕәм микирүт.
4978
Нифриһо, гәргушһо варасда бәгдә,
Ә кәлә күнч сифро нүшдәнки әлчәг;
Мисирә вәкүрдә ҕәнч зәрә вәҕдә,
Туборә әз ХУДО мүвүнү әнчәг.
4979
Бор-бәһәр чирәнки әз кошдә дорһо,
Тә кәј ки, сиројиш нитанүт бирә;
һүрмәтһој гунширә нә дошдәкорһо,
Сәнгәлуг түһмәтәш митанүт дирә.
4980
Соворә мундәнки кәслүјә мәјил,
Ә гәриш үкәјһо гәл-гәлүш нибу.
Бәбәјлү-дәдәјлү бисдокә ҕәјил,
Ә пишој чум ХУДО вәрзәлүш мибу.

4981
Компас хунә нә бисдокә јә бәбә,
Әвлодһорә чәшмиш мијлү ә рәћһо.
Әгүлмәндлү тә вәрзундә сәбәбә,
Чумә ә хов сәркуш мәјлү сәбәћһо.
4982
Әз руз-тәруз кучлу сохдә хәндәрә,
Һә ним-ноһог ә чум чәђмәт мәдара.
Бигәдәрә ћәвәс дорә мәндәрә,
Әз дәр хунәш ә шор гисмәт вәдара.
4983
Гүдрәтлүји мәһәббәтә тә чусдә,
Булог әшгиш митав бирә бипалаш.
Әзум бәгдә рујә ХУДО чарусдә,
Әз сајл воруш шәђмәләрә чү аташ?
4984
Диабетә күдмиш сохдә гәрд зүһун,
Мәћрумикә әз ђәсәлһој пәтәки;
Тәђәрифи чикә күрдкәш ә зувун,
Дордһођ чунәш кәм сохдәкор кәрәки.
4985
Һәр инсон ә богчә гәләм кошдәји,
Тәкәј ки хәндәрә митав ловундә;
Дәбәрә растлүјә сәдиг дошдәји,
Һәр дорә нәћсәлү нитав шовундә.
4986
Куфәрәј ђәјилә чумундә вәђдә,
Ширинә хәјолһо кәм нибу әз сәр.
Соворә ә икид чарусдә бәгдә,
Дәдәјү нур чуму имбу тәвәсәр.

4987
Əз губ зобуникə кəлə мəһəлə,
Боворим ни имбу јəсир нə дирəш.
Чумһолү нə рундə һəлмоши –һəлə,
Вирихдə кəрəки тə дир нə бирəш.
4988
Мəһəниф бирəкор ə дəвлəт киро,
Мувəһə ə губиш митав дəшəндə.
Јəхəнү мундəнки əз шүһрəт чиро,
Мүрүмəш əз коврə хуш вəдəшəндə.
4989
Мəһəлəј вичдонə тəрк сохдəнки кон,
Əлчəгə нивоју ə һəлов даров.
Фүрсəтə офдəнки əз кəмə имкон,
Бəдирəј бензинүш ə јəлов маров.
4990
Ə мүгүр овурдə одохлуһорə,
Ширинмəнд вүчүтку зувун хүшдəрə.
Бəһəрһој бориһо тə тохлу дорə,
Шоробһој порирə митавт хуш зəрə.
4991
Хубирə висторə əз гичəј туку,
Ə ловһо низəни ə тəһəр сəнчəг,
Хəрəбə инсонһо, ə тəһəр луку,
Хокоруј хорирə мəчүнү əнчəг.
4992
Əз һəјили дүлү огу бирəкор,
Бинəборуј буј-бухунуш лəх мидү.
И чүрһəтə əз дурр-нəзник дирəкор,
Ə һүрмəтү кəллəй сəрəш чəх нидү.

4993
Мујһој сәрә тә ворвори ләрзундә,
Бәдћисоби оморәкәш ә хоштү;
Гәрәтикон ђәмәлирә вәрзундә,
Әз вид – парчоһ, әз дүл – хоһин мәбош тү.
4994
Тәшнәјирә әз чикәрү палундә,
Сүрхә нумә чәләг сохдә ә мисү;
ћүчәткорә тә нимпулә чарундә,
Јә инсонәш мәчбур мәсох кирисү.
4995
Сүрхә хуно пар зәрәнки гәфәс тү,
Хун рихдикә әз мүһүчүз эн шәни;
Үзкә чорә нә офдокәш ә дәстү,
Бәдћисобәш ә сәр кәллә мәвәни.
4996
Тәрсә чумлу гәмә хурдә кәдәрлү,
Соф-чүрүкә тә әз гәрбол вичирә;
Чәрмә рујә килов зәрә бәтәрлү,
Нуболүјә шобош мәсох бичирә.
4997
Ниһрәј дәсү чихи зәрә кәрәсүз,
Чоләбәндлү кәј чарлүјә кор мибу;
Шәђәмһорә дәкәсундә ђәрәсүз,
Ә тәрсәвоз зиһисдәкор шор нибу.
4998
Чибһојтү пуралү әри пул дирә,
Тәмбәли нәјовкә һич вәхт ә хоштү;
Сифрәһој шәвһорә әри бул бирә,
Битәвә рузһорә әрәглү бош тү.

4999
«Рəɦ ишму ник кəрдо!» Куфдикə һəр руз,
ХУДОрə хош мијов əз дүли, чуни!
Шəфтлүјə чигирһо мичару ə дуз,
Кифлəтиш шор имбу əз були-нуни.
5000
Јəјлугһој дəсирə хəрч сохдə-сохдə,
Ингəдə мəкирис шəвһо тə сəбəɦ.
Ə коф зувун киро пуч хосдə-хосдə,
Бил ə гур мунуку и хүшкə тəмəɦ.
5001
Сəрсонлу чусдəји зомон вəхтирə,
Əз тəшнəј чикəри бисдокəш хосу;
Гəтрəи кəширə болəј чəɦтирə,
Рəɦəти нə сохдəш кор нивокосу.
5002
Бүзүркə Вəтəнə виронə хосдə,
Саданиш, наданиш хор имбу бирə.
Киснəрə əз пијон чиро нə сохдə,
Мəђлүмəј миђидəш шор нибу дирə.
5003
Борлүə дорһорə гирмиш дирəнки,
Чуркум пирəнгинə мухру мисирə.
Сип-сиə думонһо учмиш бирəнки,
Ворвориш мəндəлү сокит хисирə.
5004
Хокһорə шиширə əз булə гəрди,
Рəɦмијəт нə рихдə əз хəндəдорһо;
Əз пəнчəј пучкунə дорд дүлəдəрди,
Мүрүмһо соj нидү ə зəндəкорһо.

5005
Сиjә думон пар нә зәрә ә ҹоjһо,
Рәђ офтоjи ә мүшкилиш мофдону.
Хүр күрдәнки руј бүкүрһо нә лоjһо,
Тәбиәтәш рачи мидү ђофд дону.
5006
Дүл әвлодә зәђми дикә бәбәjү,
Сәнг дођору ә гумлугһо ничару.
Ђоловлуглуш рачи нидү кәбәjү,
Сүрхә кофуш ә тән ләмбә мичару.
5007
Мүрүмлү офдорә ә ђол вошкуно,
Хисирә мәдәмун рузиш ә фурм шәв.
Ә ховһо биjовһо хәjолә хуно,
Руй ђилом әз дәстүш мичәмү битәв.
5008
Нәчоги дорд дүлә шок дирәникә,
Чумһорә митанү кәсиш дәкүрдә.
Ә пишоj чум ән хәлг, хок бирә ҹикә,
Әз хүшдә митанү дәсиш вәкүрдә.
5009
Имидһорә ә сәбәђһо норәнки,
Сабурмәнди нүкәр имбу ә рәђми.
Гәрболлурә ә вор хирмон дорәнки,
Хәҹәләти хурдәкорә чү зәђми.
5010
Гәлифорә нә шушдәнки һәр сәбәђ,
ђүҹәтбәнди дүләстирә миjору.
Хәм-хәjоллу офдорәнки әз тәмәђ,
Гәлхәндирәш ә бод нидү диjору.

5011
Инсонho имидә әз сабур чиро,
Чурhорә чарундә ә кәлә тирhо.
Мәђәно кӱрдәнки ә сәјәг Тиро,
Әримә јод нитав бирә фикирhо.
5012
Оhилмәнд дирәји әћвол бәбәрә,
Дәстәкир шидрајӱ митани бирә.
Нәбукә туршундә зәћәр гәдәрә,
Јәбојгәш дӱборә нитани дирә.
5013
Тәбиәт ђиломә хуб чусдә бәгдәш,
Әз зәћмәт чарунит лӱчӱј вәкирә.
Догhо ә сәр доћор офдорә вәђдәш,
Әз ђәсәл ширинтә хојит јәкирә.
5014
Кәлмәј ән «нәвило» - нифри бирәји,
Бил зувун инсонhо нә соху тәкрор.
ХУДОј hәгг hәр корә кофлу дирәји,
Хӱшдәрәш әз хӱшдә hәмишә шән дор.
5015
Сәдигли дарафда ә гәд ћәрмәћи.
Видовлу сур мәбош чум дирә-дирә.
Ә дәвләт расикәш корhој тәмәћи,
Сәћибсӱз мимуну тум бирә-бирә.
5016
Сал-бәсал инсофсуз мундикә кәнәш,
ћӱвсәләј бигәдӱр шор нитав дорә.
Битовуш hишдиhо гәрәнтуј зәнәш,
Мӱрӱмчӱл чунәлӱ митав вәдорә.

5017
Һовунлу зәрәнки курундә мүшдә,
Әз зәрбәj чата-чат jаралүш имбу,
Хүршиһоj ХУДОj һәгг тәjтә вәхүшдә,
Ә сәр сәнг офдорә паралүш имбу.
5018
Һә кәнәш ђәрсһорә әри поjундә,
Хосдәкор зу әз кор биjо вокошду.
Һәр руз и возирә әри воjундә,
Когозһоj разводә биjо ә лош дү.
5019
Пәнчәjтү әз полад бисдокәш бәтәр,
Һә кәнәш пәмбәрә ә зир поj мәвош.
Мошинә ход дорә әз соj ән гәдәр,
Динчирәш палундә имбу әз jовош.
5020
Әз шорә хәбәрһо дүл куфтә бәгдә,
Фикирһо ә дурһо нибәрү түрә.
Мозолһо хунәлү чәђм бирә вәђдә,
Хәләjиг ә тәхтһо мәбәрү түрә.
5021
Нимәшәв омокә һәр боj мәрд хунә,
Тип-таза воһнәһо миjору кәнәш.
Әхирдә сүст бирә әз зәрбәj чунә,
Jә кәпик гиjмәтү нибу сәр-тәнәш.
5022
Мүрүмлү рүћ чунә учмиш дирәнки,
Пысирәj нурирәш jә дәб ниjо бу.
Согломлу, нәгәсди күчмиш бирәнки,
Хисирәj гурирәш сәбәб биjо бу.

5023
Чәкәвәклү чикә күрдкә чүл зәрә,
Дәрдһој дүлә имкон нијлү нүвүсдә.
Ә гәд хунә гијмәт нисдкә шүвәрә,
Мүрүмбәндлү митав миһлү зүһүсдә.
5024
Чурлүјә сәс бәсдә бәгдә ћәширә,
Рәћбурбују кәј ки, әнчәг чомоги;
Визорикә әри нәфәс кәширә,
Әз лугондә торикиһо чү соги?
5025
Ә чүл-чәмән дураз бирә ә локһо,
Әз ђәсонти кәј ки, мүрдәш митанү;
Бәхширәнки чун хүшдәрә ә хокһо,
Бир-нәбирә ә дәс күрдәш нитанү.
5026
Тиробәндлү күрдә ђәдәт динирә,
Овчи буһо кон ән дүлә никәнү.
Сәнәђәтлү кор хүшдәрә винирә,
Сәлигәлү пуст ән хүрсәш микәнү.
5027
Биђовунә корһо дирә ә минчи,
Рәћ ђүмүрә кутәћ мәсох әз бинә.
Кәрә, ђәсәл хурдәникәш ә динчи,
И рузикә хунһо моров әз синә.
5028
Әз човони ә хәспуши дәбирә,
Ә сәрбәти ән хуникә кофдону;
Шәв шәћәнкум һәлә торик нә бирә,
Ә дузә рәћ әнчәг чугул мофдону.

5029
Јәкимүн ки дикә риказ офторә,
Расирә омбуруш мичинү әз дор.
Оһилә вәђдәјү тә наз офдорә,
Чүрђәтә гувотәш мәчүнү әз кор.
5030
Бүтүн ђүмүр ә ћүкм гәтүр вәмундә,
Офдорәнки кәјки әз дүм микүрү;
Имидсүзһо ә нимәј рәћ нә мундә,
Һич мәћәлиш коф ХУДОрә никүрү.
5031
Әз кучбәнди космослүјә ворвори,
Чәрх дарафда, тә әз чикә чүмүсдә;
Рәћ үшүгә дәкиш сохдә ә хори,
Пој асдараш шәвһо митав чәмүстә.
5032
Ә хубә вәђдәһо сәчкунә бирә,
Кишмишәш зәћәрлү сохтә митанүт.
Һәмишә рујтүрә вошкунә дирә,
Мүһбәтә ләпәлүш хостә нитанүт.
5033
Рузикор һисдикә кәрмә дәђәмлү,
Шәћәнкум шәвирәш тијон микујут.
Әгүллү бошуһо әз сәр бәһәмлү,
Киснәјә сүстлүрәш пијон никујут.
5034
Ә имид килитһо һишдә хунәрә,
Ә дурә үлкәһо учмиш мәбош тү.
Күдмишә овчиһо бәсдкә чунәрә,
Гәд сарај јә бојкәш нијов ә хоштү.

5035
Үшүглүјә күзәлирә кәшдәкор,
Әз бирачһо пәсиш мундә митанүт.
Још микрору, ә фурм ә гүрт нүшдә дор,
Овозлүјә сәсиш хундә нитанүт.
5036
Нифрәт сохдә ә зүлмјәти ән зәһмәт,
Дәвләтбәндлү кәј ки, әз дәр нидаров;
Биразилуг ђонијәти ән чәђмәт,
Ә куш ХУДО дијәш чарлу мидаров.
5037
Зәђифбәнди тә сәр ләђә чарусдә,
Зиндәкуни кәј ки, вәрәг-вәрәг дү;
Сәнәђәтиш әри әз сүрх парустә,
Ә сәр талант чофош бијо әрәг дү.
5038
Ә чун соги хоһинјәти тә бирә,
Кәј ә пәнчәј ән диабет дәри тү;
Әз вор-дәвләт ђонијәти нә дирә,
Кобоб хурдә һәрим имбу әри тү.
5039
Әз дуг ђәрсһо тар бирикә чум-гошу,
Вәчәсдәһо чумундикә хорирәш;
Вид ән һәтон нә омокә ә хошу,
Хәндәј рују тәлһи миду шорирәш.
5040
Нуборә ә вәхтү нә хундә бәгдә,
Биһәггә әз дәсү тәјтә нә күрдә;
Ә нубој ошколә сәр зәрә вәђдә,
Шокирдә нәчогиш митав вәкүрдә.

5041
Чапар дүшмәјәти нисдикә ђәјил,
Ә күнчһо, бучогһо сәјирлү мибу.
Бор-бәһәр нә дорә чүн хүшкә гәјил,
Әз дәсү јә ләмбәш хәјирлү нибу.
5042
Бүхтүһо кәшдәнки ләђә-бәләђә,
Дәкишиш ни имбу ћәрә сәс тону.
Имидсүз мундәнки ә сәјәг бәђә,
Сәбәбкор дүл дорә, чунәш мостону.
5043
Ҝурундлү кирошдкә зиндәкуниһо,
Ә чикәј ворушһо тәкәркиш мијов.
Ә русму вомундә мундәкуниһо,
Ә һороj вәчәһо јә кәркиш нијов.
5044
Һозор чүр ђәзоби тә ђәјил зәндә,
Разимәнд нисдикә әз товун хүшдә;
Дорунә сокитлү буһо јә бәндә,
Әхирдә хүшдәрәш митанү күшдә.
5045
Әз бим хәлг, хүшдәрә јә икид дирә,
Тә кәј ки, әз ХУДО чустә мивоју;
Ә кәрми офтоји сәхт имид бирә,
Тәјтә сади бисдиш зүһүсдә моју.
5046
Әз фикир, әз хәјол күмонлу бирә,
Дүрүст нә парусдкә әз шону хәндәш;
Нәчогә рузһорә думонлу дирә,
Ә чорәј офтоји мофдону бәндәш.

Шәјирһо

Јәршолојим

1
Мизузәһо дәрәлүни,
Хушбәхтиһо хәрәлүни,
Бәрәкәтһо кәрәлүни,
Ә боч дәри Јәршолојим,
Ә точ вәри Јәршолојим!
Тәкрор:
Шори дүлмәни, гүнчәј күлмәни,
Куч әгүлмәни – Јәршоләјим мә!
2
Мәнкәлүһо товушлуни,
Тиролуһо хомушлуни,
Ловолуһо ворушлуни,
Ә боч дәри Јәршолојим,
Ә точ вәри Јәршолојим!
3
Дүшмәнлүһо әләглүни,
Чофолүһо әрәглүни,
Икидлүһо јәрәглүни,
Ә боч дәри Јәршолојим,
Ә точ вәри Јәршолојим!
4
Мощјәћлүһо зијодлүни,
Тиролүһо ћитјотлүни,
ХУДОлүһо әвлодлүни,
Ә боч дәри Јәршоләјим,
Ә точ вәри Јәршоләјим!

Түсүз

Јә човоб ди, чү ћоли?
Зувун әрчү һә лоли?
Сәрә вәки әз боли,
Чун әрчүни мүрүмдор?
Түсүз чүтам зүһүм, јор?

Пәрдәј чумә вокун тү,
Тәлћә ђәрсә покун тү,
Дәрдә ә чол докун тү,
Бил һәмишә бошум шор,
Түсүз, бәкәм, хошум, јор?

Пар зәнүку дәрди-гәм,
Хәндәј ловә мәзән кәм,
Тә пилигһо бирә нәм,
Нур офторә чин һомор,
Түсүз һичи динһо, јор?

Ә сабурһо бәләд бош,
ћитијотә дор јовош,
Гәјгуһорә ди ә лош,
Хүшк мошону хосдәкор,
Түсүз ки руз хостә, јор?

Үшүг дүку тор думон,
Бәхт доруку шор күмон,
Ә һово мун чүн чубон,
Тәбиәтә хој әз ђор,
Түсүз кути пој-дәс, јор?

Ћәминон миjов гиног,
Әрәг мирихү әз дог.
Микәшдим әшглү ә бог,
Нәхоһ мимну ђип-ђонкор,
Түсүз чү шән, чү шон, jор?

Мәхмәрлү мибу чүлһо,
Jарашуг миду күлһо,
Ә бәћс маров әгүлһо,
Бор мичиним әз һәр дор,
Түсүз чү бул бәһәр, jор?

Дәс jәкирә һә күрдә,
ћәлолбурә вәкүрдә,
Тост куjуку әхирдә,
Бәникору хундәкор,
Түсүз ки ник мундә, jор?

Дәрд импоjу әз бинә,
Шәjир миjов әз синә.
Холһо моров әз хинә,
ђәрисирә бисурр дор,
Түсүз чү зу, чү дур, jор?

Дәр куфдәнки хәзмуни,
Ә Әлдар ку, әз дүли:
«Тә кәj субоj мимуни?!
Зу әнкүшдәри биjор,
Түсүз и чү хәjри, jор?»

Бијо бу

Ә бим мундә әз тәнкәш,
Мәку, гәјгуј дәрд мәкәш.
Јә соворә ђәјиләш,
Вој чүкијү нијо бу,
Пој вокујү бијо бу.

Чәћтлү хостә тәкирәш,
Ә дур мәјил јәкирәш.
Пура гәзгуј һәр чирәш,
Шәр докују нијо бу,
Сәр вокују бијо бу.

Дур шәндикә хәндәрә,
Кип дошдикә мәндәрә,
И биђолә мәндәрә,
Сәнг сокују нијо бу,
Тән вокују бијо бу.

Нәс дирәкә јә дугә,
Вир сохдикә үшүгә,
И бәдбәхтә јәзугә,
Тум локијү нијо бу,
Чум вокују бијо бу.

Сүрх ворихдкә әз хунә,
Әз бим дошдкә ћәз чунә,
ђәсүлмәндә мәгбунә,
Зәр покују нијо бу,
Дәр вокују бијо бу.

Дошдә кәрәки

Дәсә дулу сохдә мәпојит бикор,
Рачи руј хорирә дошдә кәрәки.
Ә кор буһо чикә дүл бирәни шор,
Дәвләтһој ворирә кошдә кәрәки,
Рачи руј хорирә дошдә кәрәки.

Богбон ники дирә бәһәр чирәнки,
Чумһо үшүг дорә богә дирәнки,
Ошуг рүђә чирә мугом зәрәнки,
Ђәрслүјә ђорирә шушдә кәрәки,
Рачи руј хорирә дошдә кәрәки.

Бил лиђә нә соху овә булогһо,
Ә кузки чаруку товә булогһо,
Ә хәндә вәнүку ловә булогһо,
Уһорә јәдикор һишдә кәрәки,
Рачи руј хорирә дошдә кәрәки.

Әз күк мәвәкәнит дорһој вишәрә,
Јаралү мәсохит чәјронә, ширә.
Нәсданүм дүнјорә догуног дирә,
Дүшмәһој корирә күшдә кәрәки,
Рачи руј хорирә дошдә кәрәки.

Хокурә моч сохтә ә дәб домуно,
И ђилом әбәди мәлђәм чун муно.
Әри варајусдә ђәрүсә хуно,
ХУДОјму-дорирә хоштә кәрәки,
Рачи руј хорирә дошдә кәрәки.

Сәвкили

Ә ћәлолбәнд кор нисоху јә сәрбуш,
Бәдхоһлүрә ә кофһоју мәдор куш.
Ә ђәсүлтү нә гәч имбу, нә сәркуш,
Годој түрәш мә мәкүрүм, сәвкили,
Ә зир појтүш мә мимүрүм, сәвкили.

Јә чум зәрә әгүлмәрә вурухун,
Ловоһорә ә фурм воруш һә рухун.
Әри һәр кор ђәрсһој чумә мәрухун,
Годој түрәш мә мәкүрүм, сәвкили,
Ә зир појтүш мә мимүрүм, сәвкили.

Ќузкиј руји у тов дорә булогһо,
Дәђәм доди ширнә бәһәр будогһо,
Коһ нәфәси софә һовој ән догһо,
Годој түрәш мә мәкүрүм, сәвкили,
Ә зир појтүш мә мимүрүм, сәвкили.

Шинохдәнүм әз бинәдән ђәсүлә,
Тәлћ нитанүм әри зувун ђәсәлә,
ХУДО доро јә чүнтүни күзәлә,
Годој түрәш мә мәкүрүм, сәвкили,
Ә зир појтүш мә мимүрүм, сәвкили.

Точ имбошум корһо бәһәм бирәнки,
Әлчи мијов ХУДО мәћәл дирәнки,
Хинәј дәсә шәв ђәриси зәрәнки,
Годој түрәш мә мәкүрүм, сәвкили,
Ә зир појтүш мә мимүрүм, сәвкили.

Мәш микирисүм

Вәки әз сифәттү пәрдәј думонә,
Тү ђәрсә рихдикә, мәш микирисүм.
Пиш сох әз әгүлтү бәдәј күмонә,
Тү шорә вихдикә, мәш никирисүм,
Тү ђәрсә рихдикә, мәш микирисүм.

Вәни ә сәр гәрбол хәрәбә-хубә,
Әз ђәрә вәдәшән ћәзобә-губә,
Ә чорә чаруку и дәб, и тубә,
Тү ђорә вихдикә, мәш никирисүм,
Тү ђәрсә рихдикә, мәш микирисүм.

Зутәлү хилос бош әз чүк оһ-воји,
Әз ники, бивәхти, мәбош сироји,
Сад салиш кирошдкә зүһүсдә моји,
Тү ворә вихдикә, мәш никирисүм,
Тү ђәрсә рихдикә, мәш микирисүм.

ХУДОлү, Тиролү бәрош чәћт түрәш,
Мозоллү, сүрхәлү дорош вәхт түрәш,
Сабурлу, миђидлү кирош бәхт түрәш,
Тү корә вихдикә, мәш никирисүм,
Тү ђәрсә рихдикә мәш микирисүм.

Согирә ћәл мәсох ә пишой ән чум,
Бил мәрдүм бошуку ђәјблүјә бәднум,
Әлдара бәхшә ди – јә одлујә нум,
Тү јорә вихдикә, мәш никирисүм,
Тү ђәрсә рихдикә, мәш микирисүм.

Хиникə ов

Сəбəḩ-сəбəḩ əз сəḩəри вəхүшдəj,
Ə ḩүршəвоз шəђəм дүлə һə күшдəj,
Тə пишнəви дəсə, руjə нə шушдəj,
Кинһоj гəлпə əри бəрдə гəм мəху,
Jə-дү пəjлə хиникə ов доку, ху.

Үшүг ђəсму əз офтоjи, əз мəнки,
Дəрд нə мозол поj донори ə чəнки,
Ҝəрəк нисди һə домуни ə тəнки,
Бил аташ чун шəђмəлəлү нə суху,
Jə-дү пəjлə хиникə ов доку, ху.

Губ овурдə гəдəрсүзə фикирһо,
ḩүрмəт бошку ə човонһо, ə пирһо.
Бил jə чүплə нə чаруку ə тирһо,
Тəђəди сох, сəр шишəрə воку зу,
Jə-дү пəjлə хиникə ов доку, ху.

Сог ђүмүрлү бил əз хуби дəб боши,
Шəвлү-рузлү ə гəд динчи дəбоши,
Дүл вəрафдə əз хəндəһоj əн хоши,
Воjисдəкə думон əз руj воруху,
Jə-дү пəjлə хиникə ов доку, ху.

Дəкиш бири əвир һовоj əн догһо,
Ҝүл овурди дорһоj богчə нə богһо,
Чумə рəḩи Əлдар ə фурм булогһо,
Нəзник биjо тə килəjи нə соху,
Jə-дү пəjлə хиникə ов доку, ху.

Таза сал

Ә Израил пој донори таза сал,
Ә һәр хунә пәјләј шори вәкүрдәт.
И руз појиз дијәш рачи әз васал,
Тән богчәһо әз вәлк лүһүф дәкүрдәт.

Дәсдәј кули тупә-тупә думонһо,
Мәнк нә појунд кәнә вози хүшдәрә.
Ҝоһ гәрг бирә ә гәд тичә күмонһо,
Ҝоһ вихдәни үшүг чумә күшдәрә.

Асдараһо әдәт чәсдә ә вори,
Ов булогһо јә кузкини ә ђилом.
Бәндһој мујә лов сохдәнки ворвори,
Кәрмәлүјә нәфәс дорә рүһ Одом.

Ҝовләјирә тә вәкүрдә дуг-бәдуг,
Сәркушиһо амбар дирәт чуһурһо.
Имоһојһо мозоллүнүт ђүмүрлуг,
Гул-будоглу зијод бирәт чуһурһо.

Кипәлүһо дәб вәкүрди әз Тиро,
Сүрхәлүни шоботһорә күрүһош.
Довидлүһо әз гилинчһо нисд чиро,
ХУДОлүни ә рәһ Вәтән мүрүһош!

Нур офторә боч чирәјмкәш бәхтәлү,
Ә чум хәлгһо икидлүни нәримуш.
Зәмонәрә рач дирәјмкәш вәхтәлү,
Таза салһо миђидлүни әримуш!

Хәјолһој оһили

Паза ә пазавоз сохдәүнт пара,
Хунә ә хунәвоз шушдәнүт әнчәг.
Зувуниш ә ләђә күрдәнки кара,
Тох ловә вонорә парслүјә сәнчәг.

Чумә ә чумәвоз тәрсундәт һәр вәхт,
Бәхтиш ә бәхтәвоз возирә гумор.
Дустјәтиш мүћкәмбәнд бирәнки лап сәхт,
Пәјләһо шор зәрәт тә бирә хумор.

Әз пojһо, ђәрәбир, парустә тәпик,
Дәсһо ә мүшдәвоз куфтә јәкирәш.
Хуниш дүширәни әри јә гәпик,
Шинохдә нәс бирә човонәш-пирәш.

Сәриш ә сәр зәрә кәлләј хүшдәрә,
Јәлов-чуркум чәсдә әз дәс һәр дүшү.
Шолуми офдокәш әкәр ә ђәрә,
Иһо ә јә сифро дијә нинүшү.

Әри субут сохдә расти хүшдәрә,
Шәђворә хундәнүт ә сәрән шәђво.
Һәр бој јәлов күрдә синәј дог-дәрә,
Инсонәш күшдәни инсон ә дәђво.

Хәјолһо амбари, хәјолһо кәми,
Хәјолһо гуш зәрә әз руј һовоји.
Хәјолһо шорини, хәјолһо гәми,
Ә ђилом хәјолһо зүһүсдә моји!

Шорлу нүвүсдә

Ловhорә, чумhорә дорәји хәндә,
Әз ХУДО кәрәки шорлу нүвүсдә.
Әшглүрә ни имбу чироји шәндә,
Руз-бәруз әз товнәј јорлү зүhүсдә,
Әз ХУДО кәрәки шорлу нүвүсдә!

Сәһибкор нитәрсү әз туф ән дәвә,
һәлоли, һәрими ә руј бәндә вә.
Тәђрифи тәмбәлho ә Тиро нә вә,
Мәh-бәмәh әз товнәј корлу зүhүсдә,
Әз ХУДО кәрәки шорлу нүвүсдә!

Әз чофој бочини ђәсәлhој ђәнки,
Рузhорә - офтоји, шәвhорә - мәнки,
Ә һүрмәт нивәрзү чәнкиhој тәнки,
Һәр фәсил әз товнәј борлү зүhүсдә,
Әз ХУДО кәрәки шорлу нүвүсдә!

Ә мүгүр бијовку бодлүјә hәр бәд,
Мозолә нә бошку боглүјә сәрhәд.
Ә шүгәм хори дә доглүјә сәрвәт,
Сал-бәсал әз товнәј ворлу зүhүсдә,
Әз ХУДО кәрәки шорлу нүвүсдә!

Ә шәш руз нәхш зәри ђилом имурә,
һоворә бәхш дори Одом имурә.
Әз чәннәт дур нори овом имурә,
Сог ђумүр әз товнәј ђорлү зүhүсдә,
Әз ХУДО кәрәки шорлу нүвүсдә.

Јовош-јовош

Тәмәҕә һич зијод мәсох,
Иштоһорә јә кәм дур сох.
Ә сәр јара зәрәнки тох,
Һәмишәлуг сабурлу бош,
Хүшдәрә дор јовош-јовош.

Салһо мијов микирору,
Пиј сәр ән дүл имбу бору.
Нитај хундә «бәникору»,
Зу ә хәјол нәфәс тү бош,
Хүшдәрә дор јовош-јовош.

Ә сокити мәмун вәрдүш,
Китоб хундә, вәхт түрә күш.
Ҕолсүзини бәдә гәргүш,
Нә хунуһо јә духдир бош,
Хүшдәрә дор јовош-јовош.

Әјә ҹикә нүшдә, мәхис,
Ҹүрҕәтлү бош, ә пој вәхис.
Бил шүгәмтү нәбу чүн хиз,
Әз вамасһо хәбәрдор бош,
Хүшдәрә дор јовош-јовош.

Ә јод мәди расај рәҕә,
Хок пусундә ҹун сәпәхә.
Нитај дирә руј сәбәҕә,
Тә дир нисди һә ујог бош,
Хүшдәрә дор јовош-јовош.

Сур ђәсму

Әз пәмбәјә думон һәр руз,
Пудрә зәрә ә руј ђәсму,
ђәсму –ђочиз, ђәсму – гудуз.
Вәди нисди сәр-буј ђәсму.

ђәсму – хәндә, ђәсму – оһ-voj,
ђәсму – дәрјоһ, ђәсму – ꝁофи.
Кип-ковуни әз сәр тә пој,
Әхирүрә һич ни офи.

ђәсму – имид, ђәсму – хәјол,
ђәсму – дәсдан, ђәсму – нәгүл.
Ꝁоһ чар зәрә, ꝁоһ имбу лол,
Һәр гонуну әз боч әгүл.

Фикир сәрә хәјол бәркә,
Мүђүчүзи һәр јә тикә.
Чикә күрди чәркә-чәркә,
Гәдәрсүзә галактика.

Һәр асдара јә чум инсон,
Үшүг дорә чәнд риз вокунд.
Ꝁуриндишү нитав чәнд тон,
Әз јә русмуш дуллу нә мунд.

Бәлкәм дузи и нәгүлһо,
Сад чүр вози пур ђәсмурәш.
Әдәј ꝁәшдә тич әгүлһо,
Очор килит сурр һәсмурәш.

Офуррәкор

Ә гәд шәш руз ђилом бисдо,
Һово бисдо, Одом бисдо.
Јә шарлүјә дүнјо висдо,
Ҝоф зувун до – Офуррәкор!
Ђәсәл, нун до – Офуррәкор!

Ә јон дәрјоһ хок хори до,
Ә сәр чумһо бәхт шори до,
Ә вәрфәвоз ворвори до,
Мәһ васал до – Офуррәкор!
Чәрхә сал до – Офуррәкор!

Ә руј һово гушһо вәчәсд,
Ә сәр појһо һәјвонһо кәшд,
Ә гәд овһо були вәнкәсд,
Чәнд бәһәр до – Офуррәкор!
Рүћ вәбәр до – Офуррәкор!

Асдараһо дур офдокәш,
Нәзник овурд мәнк, офторәш,
Һофт руз вәнкәсд јә һофтәрәш,
Шоботи күрд – Офуррәкор!
Динчи вәкүрд – Офуррәкор!

Ов никәрә вәрф дог бисдо,
Мичәј вишә дор бог бисдо,
Чум чүл-чәмән булог бисдо,
Һәм јә сиб до – Офуррәкор!
Һәм гәһр висдо – Офуррәкор!

Очор чунә јә дүлә до,
Ә гәд мувәђ әгүлә до,
Јә тәмизә ђәсүлә до,
Дү кушиш до – Офуррәкор!
Дү чумиш до – Офуррәкор!

Ки нитанү дәрд ђиломә,
Вәхтлү миду гәрд ђиломә.
Мозоллу сохд мәрд ђиломә,
Мичәј сурр до – Офуррәкор!
Говрәј гур до – Офуррәкор!

Мәһәббәтә тәмиз вичи,
ђәрмәђ бисдо сәрәкичи,
ђүмүрә һишд лап јә мичи,
Сабурәш до – Офуррәкор!
Обурәш до – Офуррәкор!

Һәрчү һисди јә нәгүли,
Һәрчү һисди куч әгүли,
Һәрчү һисди гүнчәј кули,
Заровунд до – Офуррәкор!
Варавунд до – Офуррәкор!

Пак нә тануст сәргузирә,
Бәдбәхти хунд һәгсүзирә,
Әлдарбәнд дошд дәб дузирә,
Дәһ гонун до – Офуррәкор!
Нуму – ХУДО – Офуррәкор!

Киснәји

Офтоји сухунди савзај хорирә,
Инҹо нитај кәшдә поју бирәћнә.
Әшгбәндho нәс зәрә хәндәј шорирә,
Инҹо нитај офдә зувун бирәћмә.

Руј хокho чат зәрә, әрхho вокунди.
Һәшданки, ә тәнү донорәј сәнгә.
Ќүлho ђәрсhoј шеhә лап зу покунди,
Шинохдә нәс бирә ђәјбкәшә мәнкә.

Вәлкhoј дор гүч зәри лукурә хуно,
Сәрмәшуг ә мүј сәр зәрди вошәнди.
Чинор ә ҹун думон нәс сохдә муно,
Ђәсму әз чум хүшдә воруш нә шәнди.

Имисал кәндүмиш, ҹүјиш чәтин бу,
Сүмбүлho әз бинә јә виҹә hүндүр.
Имоhoј ки митав кәј бәhәр имбу,
Әз инҹо парусди hәм булут, hәм хүр.

Имидho ђәрәбир ә нәћс варафда,
Сабурә гәдәри тә вотовусдә.
Офтоји hәшданки ә бәћс дарафда,
Сәнгhoј ән дог-дәрә товлу товусдә.

Ә гәриш оh-војho домунди богбон,
Мәћсулә пуч hишди гитә тәшнәјиш.
Имоhoј у hәчи сохди ки күмон,
Ҹәђмәтә мәкүрү бәдә киснәјиш.

Војкə.

Тə кəрдəнтү гир бирə,
Војкə мəзəн ə ҕəзмə.
Ҹунə бивəхт пир дирə,
Түш мидарај ə гəзмə.

Офто товə нурниду,
Мəнкəш гошлү нивини.
Нəшəрђиһо ҹур миду,
Ховəш вошлү мивини.

Рази мундə əз хүшдə,
ҕəр-ҕəр зəрə мəхəнд тү.
Су аташа нə күшдə,
Јəлов микрү јəхəнтү.

Мүрди дəђəм зүһүсдə,
Бəрəкəтиш вир бири.
Тə тү ə кəс хəндүстə,
Тикиһојтүш зир дири.

Човгун мијни васала,
Лəрз мидиров ə ҹунтү.
ҕəз ни вини һəр сала,
Зəҕəр маров ə нун тү.

Шори дүлə кəм дирə,
Үшүг чумиш сурр мирав.
ҕəрмəҕ ђүмүр гəм бирə,
Пој ђəҹəлиш дур нирав.

Бәдђәсүл

Әз дәс бәдђәсүл һорој,
Сәрә вәки дур бура.
Нивадарај әз оһ-вој,
Зутә мијни рәћ гура.

Сијә булут бирәнки,
Сајл мирихү әз ђәсму.
Бәдђәсүлә дирәнки,
Нә шор имбу, нә бәзму.

Ә бәдђәсүл дүл дүһо,
Ә гуг сәрү күл маров.
Ћәр чи минишү буһо,
Бәхтү ә чол мидаров.

Гәнәтһо пар низәнү,
Хунһо имбу сип-сијә.
Кәј ки, чурај мизәнү,
Нәфәс нибу һич дијә.

Бәдбићисоб мурав кор,
Догуноги мидиров.
Әз мозоли нирав ђор,
Әгүл ә сәр нидиров.

Сурог мәкәшд әз ћәсүл,
Дијә кумәк ни соху.
Әз бирәћмә бәдђәсүл,
Говрәјүш шәк мисоху.

Хәбәрбәр

Јә гунши бу имурә,
Сәнәђәтү – хәбәрбәр.
Микәшд нәзник нә дурә,
Ҟушу момунд ә сәр дәр.

Шәв-руз мисохд киләји,
Годо мәкүрд гуч-гучи:
«Јәки ә кәјф куләји,
Јәкикәјкә пим-пучи.»

Ә һәр куш јә коф дәшәнд,
Догуног һишд чәђмәтә.
Бәћсә әз нәћс вәдәшәнд,
Ћәммә вир сохд ћүрмәтә.

Чар кәши сәс хәбәрбәр,
Әз рәћ шәри нә вокошд.
Пәшму бирә кук, духдәр,
Ә чироји чум докошд.

Ә гол-мәгол офдорут,
Гоһум-гәрдәш дуст-тониш.
Тиробәндлү коф дорут,
ћәтон нибу әз ђониш…

Јә гунши бу имурә,
Сәнәђәтү – хәбәрбәр.
Чуму диә нәс дирә,
Чәтин кәшдү дәр-бәдәр.

Годовәки

Вәсси, годо вәкүрдә,
Руримурә ћәл мәсох.
Сәр ђәјб-ђорә дәкүрдә,
Әри хуби мәћәл сох.

Нум мәрди вә э сәртү,
Зәнчәбәндлү ки мундә?
Һәр куфдирә хәбәр тү,
Ә сәр годо вомундә.

Кук әз бујтү һиб-һүндүр,
Духдәртүш ђәјб кәширә.
Әз чор тараф думон-хүр,
Чумтүш һичиш нәс дирә.

Бовор сох ки, әј надан,
Һәр годо вәкүрдәји;
Әри мәрдһо, чүн садан,
Курунди әз мүрдәји.

Годоһорә вәчирә,
Дүшһој һәммә јүнкүл мунд.
Кофә э коф дәчирә,
Губмәндиш э дүл домунд…

Хуб нүвүсдәт э дәр тү:
«Годојтүрәш вәкиром!»
Војкәјмәни, - э сәртү
Кәлогојиш дәкиром.

Сүрхә ḩәмәл

Тәħно һишдә, ә дур-дурһо мара тү,
Сүрхә ḩәмәл дијә нијов, ә духдәр.
Инсоф дошдә, ә сурр-суррһо дара тү,
Әгүл сәрә имбәрү ов, ә духдәр.
Сүрхә ḩәмәл дијә нијов, ә духдәр.

Шура ḩәрсһо ә гутинә мокосу,
Торикини, шәḩәм чумә докосу.
Бил дәсһојтү ә дәсһојмә вокосу,
Һәр бој нибу әзини хов, ә духдәр.
Сүрхә ḩәмәл дијә нијов, ә духдәр.

Локој ловтү ә сәр рујмә вомунди,
Ꝁоф зувунтү ә кушһојмә домунди,
Чү бисдо ки, дүләпәсә нә мунди,
Јәјлуг чибә һишдәј киров, ә духдәр.
Сүрхә ḩәмәл дијә нијов, ә духдәр.

Ә ḩәрәлуг нә шәр бошку, нә дуркун,
Ә софә әшг ħилләјирә мәбурбун,
Чәшмиш мундә һич хүшдәрә мәфурмун,
Ә пәшмуни зәним килов, ә духдәр.
Сүрхә ḩәмәл дијә нијов, ә духдәр.

Гуз кәшдәрә ә рәħ мүһбәт гуг нә тан,
ħәримирә әри ḩәсүл губтә тан.
Мүрдәјирә әз мундәји хуб нә тан,
Рузкор Әлдар сијә мијов, ә духдәр.
Сүрхә ḩәмәл дијә нијов, ә духдәр.

Нитанү

Хостәјирә ә тирозу никәшүт,
Аташ әшгә јәкиш күшдә нитанү.
Сәвкилиһо ђәзоб ђилом микәшүт,
Дәрдлү кәј ки, сокит нүшдә митанү,
Аташ әшгә јәкиш күшдә нитанү.

Ђлом рачи, әз дүл ошуг бирәнки,
Чум михәндү, јорә хушруј дирәнки,
Пәјләј ники мәһәббәтә зәрәнки,
Ќоф куфдирә, кәј вәхүшдә нитанү,
Аташ әшгә јәкиш күшдә нитанү.

Одохлуһо тәјтә дирә јәкирә,
Дәрдлү мијни һәм човонә, һәм пирә.
Тәјтә куфтә шәрә мувәђ бәдирә,
Кәј мүшд бирәј пәнч әнкүшдә митанү,
Аташ әшгә јәкиш күшдә нитанү.

Бәди човгун әз һәминон сурр имбу,
Лиђәји ов әз булогһо дур имбу,
Нури чумһо әз ђәрс шори пур имбу,
Локој гәлпә кәј ки, шушдә митанү,
Аташ дүлә јәкиш күшдә нитанү.

Сифирһорә моч сохдәнүт әз ђори,
Тироһорә вокундәнүт әз шори,
Дәс вәкүрдә әз дәвләтһој ән вори,
Дүл Әлдара кәј ән хүшдә митанү,
Аташ дүлә јәкиш күшдә нитанү.

Офдо

Овчи ђәдәт дошди марал күшдәрә,
Чумәлү дирәјиш ә јормә офдо.
Чәјрон ә бод һишди балај хүшдәрә,
Дәрдәчәр бирәјиш ә ђормә офдо,
Чумәлү дирәјиш ә јормә офдо.

ђәсүлһој дәгиги хомуш дорәнки,
ћәсүлһој һәгиги ә хуш норәнки,
Асдарај сәдиги товуш дорәнки,
Мозолә чирәјиш ә шормә офдо,
Чумәлү дирәјиш ә јормә офдо.

Сәрпуши хунәјмә - бәбәлүјә вәхт,
Шолјәћи дәдәјмә - дәбәлүјә вәхт,
Богбони чофојмә - Гүбәлүјә вәхт,
Дәстәкһо зәрәјиш ә дормә офдо,
Чумәлү дирәјиш ә јормә офдо.

Хушбәхти сүрхәлү парустә вәђдә,
Мәһәббәт үлүклү палустә вәђдә,
Мәђниһо мугомлу чарустә вәђдә,
Овозһој бәмәјиш ә хормә офдо,
Чумәлү дирәјиш ә јормә офдо.

Сәдиги ђүмүрә хәндәлү дирә,
Фикири хәјолә чәндәлү дирә,
Оһили Әлдара мәндәлү дирә,
Говрәһој дәрәјиш ә тормә офдо,
Чумәлү дирәјиш ә јормә офдо.

Дү дәстәчу

Офдум кәлә бирәј ә кин ћофд бирор,
Јәкиш коф нә куфди ә сәр ән кофтү.
Әркәвон ћисоб сохд һәр винирәкор:
«ћәрмәћ ђүмүртүрә нәрлү бијоф тү».

Әнкүшдәриш омо, ђәрисиш бисдо.
Тү хонум бисдори, шүвәртү јә хон!
Зувун «чон-чон» фурухт, зувун «чон» висдо.
Ә гәд ђәсәл, рүгән шори тү јә тон!

Пәјләј әрәгирә ә пишони зә,
Ә сәртү муно сохд ә ђорирәвоз.
Ә дәђәм зиндәкун зәр нишони зә,
Фәсилһо чәрх дарафд ә хорирәвоз.

Шәш кук нә јә духдәр шир ћәлол хурдә,
Әз кәрми нәфәстү ә хов варафдәт.
Ә мәћәл ән пири тә чум вокурдә,
Имидһо ә мүшкүл әћвол дарафдәт.

Ә јонтү нә бәбә, нә дәдәјиш нисд,
Гуз бирә тик күрүт түрә ә сәр поj.
Чү фојдә, ә дурһо ћофт бирориш һисд,
Ә тәћно сәрәвоз мундәј тоj-бәтоj.

Фәрзәндһо гәрибүт ә чәнд үлкәһо,
Һәммәшү әз дурһо ә «һоj» - дорә «һоj».
Әчикәј вәчәсдә ә шор нәвәһо,
ћәрмәћ дү дәстәчү мундәј имоһоj.

Тəфило

Фикирһо, хəjолһо ни имбисдокə,
Инсонһо пар мизə ə гəд əн шори.
Дəрдлүһо бəд дорə, мозол мисдокə,
Чүн ḩəрүс марајист күнч-бучог хори.

Думонһо күнд бирə, ни рихдкə воруш,
Ə малад ни чаруст тузһој хориһош.
Ə кишəј əн дорһо лүкəһо бим-буш,
Вəлкһорə мичумунд коһ ворвориһош.

Кəрм офто нə букə догə-дəрəрə,
Бимəһəл импачи күлһој богчə-бог.
Инсонһо ни хурдут ширə, кəрəрə,
Əз ḩəсəл əн ḩəнкһо ни бисдо сурог.

Јə сибə чирəнки, ни хурдкə һово,
Нə ḩəјбəш, нə ḩорəш ни танусд һич кəс.
Əкəр ни чарусдкə чорбо һол һово,
Ə кəрмиш, хиникиш ни бисдо һəвəс.

Əшг – мүһбəт чүникə əри танустə,
Кук-духдəр əјəки вəрдүш бирəми?
Кəлəтə куфдирə шəв шори тостə,
Мозол ḩəјилһорə ə чум дирəми?

Тəфило ни хундкə Раби ə Нимаз,
Шəḩəмһој шоботə ни бисдо һүрмəт.
Чүл сала микəши ХУДОјму дураз,
Хəлгмəш ə Израил ни бисдо гисмəт.

Шори дүл

Томом дәкиш бисдо әвирән һово,
Хиники ә дур мунд, кәрмиһо омо.
Ә богһој сәвмиши күлһо воромо.
Сәрмә ә чәрх дарафд ә тәһәр хори,
Түсүз ни кирору әз дүлмә шори.

Рачирә гәдәр нисд, күлһо чәнд чәркә,
Сәс хундәјән гушһо лов ә һәр чикә,
Мәнкиш ошуг бири ә богчә кукә,
Ән товә үшүгә инчо фирсори,
Түсүз ни кирору әз дүлмә шори.

Ә тәһәр асдара ә дурһо мара,
Дәр бәхтә вокундә, ә дору дара.
Инчо мәлһәм дәри әри һәр јара.
Һәм дәрдиш, һәм гәмиш әз һол офдори,
Түсүз ни кирору әз дүлмә шори.

Һәсүлү пак буһо бәхтәвәр имбу,
Мироду лап дүрүст – хуш хәбәр имбу,
Согдүшү шәвхәһәр, һәм хәһәр имбу.
И хәндәј ловһорә ХУДО поj дори,
Түсүз ни кирору әз дүлмә шори.

Дор әшгә, мүһбәтлү, тазадан кошди.
Суррһорә ә мичәј үлүкһо дошди.
Чү хуб ки, Әлдар-бәнд, әз рәһ вокошди.
Ә поjһоj түрәвоз мозол омори,
Түсүз ни кирору әз дүлмә шори.

Нə муно

Хəрмон əри тəхүлһо,
Кҹмон əри əгүлһо,
Зомон əри нəгүлһо,
Кəнəш мүħточ нə муно!

Нəрһо əри тикиһо,
Сəрһо əри сипиһо,
Пирһо əри митиһо,
Кəнəш мүħточ нə муно!

Ракһо əри хун-бəнди,
Бəргһо əри чун-бəнди,
Хəлгһо əри нун-бəнди,
Кəнəш мүħточ нə муно!

Шəвһо əри нушə лəс,
Гушһо əри хушə сəс,
Дүшмə əри бушə дəс,
Кəнəш мүħточ нə муно!

Офто əри товушһо,
Софһо əри хомушһо,
Бофһо əри ворушһо,
Кəнəш мүħточ нə муно!

Шəвдор əри сəбəħһо,
Дузкор əри тəмəħһо,
Рузкор əри мəħ-чəħһо,
Кəнəш мүħточ нə муно!

Шори әри күзәлhо,
Шоhир әри гәзәлhо,
Оhил әри ђәсәлhо,
Кәнәш мүћточ нә муно!

Дорhо әри бор-бәнди,
Дәрјо әри вор-бәнди,
Дүнјо әри ђор-бәнди,
Кәнәш мүћточ нә муно!

Дәбә әри шәђәмhо,
Ләгә әри рәгәмhо,
Ләђә әри дәђәмhо,
Кәнәш мүћточ нә муно!

Сабур әри имидhо,
Вәкир әри миђидhо,
Обур әри икидhо,
Кәнәш мүћточ нә муно!

Бунhо әри товусдә,
Чумhо әри ховусдә,
Гумhо әри овусдә,
Кәнәш мүћточ нә муно!

Әлдар әри зүhүсдә,
Дүлшор әри чүмүсдә,
Амбар әри нүвүсдә,
Кәнәш мүћточ нә муно!

Дәниш

Лово хосдә ә нум ХУДО,
Әнчәг рујә ђәсму дәниш!
Одомә чун киһо мидо?
Бовор мәсох һич ә јәкиш,
Әнчәг рујә ђәсму дәниш!

Ә сәр кипә дәкүрдәји,
Рәђ ХУДОрә кәм күрдәји,
Чүл сал тубә вәкүрдәји,
Биһәгг нијо боши чәшмиш,
Әнчәг рујә ђәсму дәниш!

Дүл саданһо бирәнки тох,
Дананда бош, јә коф мәсох.
ђорлу-ђорлу појисдә шох,
Биһил ранк руј нәбу дәкиш,
Әнчәг рујә ђәсму дәниш!

Әгүл сәрә ә куч норә,
Дананмәнди дорә-дорә,
Дүрүст һишдә сад чүр корә,
Һич ә хүшдә точ мәдәниш,
Әнчәг рујә ђәсму дәниш!

Човгун докәш вәрфһој тәкәрк,
Әз чум ХУДО тә бирә тәрк,
Сог ђүмүртү ,ә фурм јә кәрк,
Јә дуг овә нуш хурдәнкиш,
Әнчәг рујә ђәсму дәниш!

Вәрдүш бирәм

Шасд салаjүм, дуз шасд сала!
Чор тарафмә шасд чүр бала!
Хосдәнүм һәм мәһ васала.
Вәрфәш гошлу зәрдүш дирәм.
Данит, һәчи вәрдүш бирәм.

Оһилүмкәш әjи ђәрә,
Боч кирощдәм рәћ сәђәрә.
Оммо кәнәш мә хүшдәрә,
Точлумәндә нәрдүш дирәм.
Данит, һәчи вәрдүш бирәм.

Ә дүләсти вәрзириһо,
Әз ћүрмәти ләрзириһо.
Чумнәвәкир шәр бириһо,
Дустә сәћиб гәргүш дирәм.
Данит, һәчи вәрдүш бирәм.

Ә бод норәм амонһорә,
Тиро дорәм човонһорә.
Гәрбол зәрәм зомонһорә,
Бәхт-мозолә хәjрдүш дирәм.
Данит, һәчи вәрдүш бирәм.

Поjкәшдирә ә дәб норә,
Ләгәрирә гимәт дорә,
Әз Әлдара - сүрхә чорә,
Чун согирә фәрлүш дирәм.
Данит, һәчи вәрдүш бирәм.

Јәршолојим ән Израил

Суррлүјә коф ән Одоми,
Јәршолојим ән Израил!
Чунлүјә ноф ән ђиломи,
Јәршолојим ән Израил!

Чәтиниhо булбәнд дири,
Јәршолојим ән Израил!
Имоhојhо күлбәнд бири,
Јәршолојим ән Израил!

Ловомәстә ђәсмулүни,
Јәршолојим ән Израил!
Варајисдә бәзмулүни,
Јәршолојим ән Израил!

Рабимәндә сиројини,
Јәршолојим ән Израил!
Мишибәндә Тиројини,
Јәршолојим ән Израил!

Ә сәр дүнјо нур дәкүрди,
Јәршолојим ән Израил!
Ә дүл хәлгhо чикә күрди,
Јәршолојим ән Израил!

Сүрхибәндә зәрнушлуни,
Јәршолојим ән Израил!
ХУДОмәндә сәрпушлуни,
Јәршолојим ән Израил!

Бәхшлүјә дүл чуһурһоји,
Јәршолојим ән Израил!
Нәхшлүјә кул офуррәји,
Јәршолојим ән Израил!

Мүлк офторә нурбәнд хундә,
Јәршолојим ән Израил!
Күк мәрдүмә сурбәнд рундә,
Јәршолојим ән Израил!

Обурмәндә шүһрәтлүни,
Јәршолојим ән Израил!
Сабурбәндә мүһләтлүни,
Јәршолојим ән Израил!

«Кирјәлүјә дувор»лүни,
Јәршолојим ән Израил!
Сифирлүјә хуморлүни,
Јәршолојим ән Израил!

Дәђәмлүјә бәһәрлүни,
Јәршолојим ән Израил!
Бирорлүјә хәһәрлүни,
Јәршолојим ән Израил!

Нәфс дүшмәрә ә гир дори,
Јәршолојим ән Израил!
Дәһ гонунә вәкир нори,
Јәршолојим ән Израил!

Хов

Бәhәрсүзә бог имбошум,
Јә мичәј хов нә бисдокә.
Сәрпузијә дог имбошум,
Јә мичәј хов нә бисдокә.

Сәрәкичи нидү ђәрә,
Давленијә имбу дәрә,
Сарбәнд мијни буј хүшдәрә,
Јә мичәј хов нә бисдокә.

Чиро нибу шәвhо әз руз,
Шәфтә рәћә мивинү дуз,
Дуллу мумну әћвол лов-буз,
Јә мичәј хов нә бисдокә.

Ә ранк сифәт зәрди маров,
Ә хунәј дүл шәр мидаров.
Хуну ә чәрх хуб ни даров,
Јә мичәј хов нә бисдокә.

Нәђәләтлү мијнү вәхтә,
Әз дәс рәћсо мидү бәхтә.
Нитав чүларз бәрү чәћтә,
Јә мичәј хов нә бисдокә.

Тәлћ мојору ђәсәлhоју,
Ә чум нибу күзәлhоју,
Чүн согирә ђәчәл моју,
Јә мичәј хов нә бисдокә.

Ловго

ХУДОлу фикир ди ә буј-бухун тү,
Ингәдә ловгоји мәсох руз-бәруз.
Хүшдәрә әгүлмәнд ђилом мәхун тү.
Растирә әз күкү бурра дуз-бәдуз,
Ингәдә ловгоји мәсох руз-бәруз.

Гутинә ә судум зәрди вәмунди,
Јә нәсил фикирлү ә дәрд домунди.
Әз обур, әз ћәјо јә од нә мунди,
Сарлүјә шүгәмһо рафда гуз-бәгуз,
Ингәдә ловгоји мәсох руз-бәруз.

Дуворһој бетони рәћһорә күрди,
Дүл јәки гәмлүни, дүл јәки хүрди.
Ә соку кип нүшдә ә фурм кәрк гүрти,
Гәчорә ләђәрә һишдә гип-гугуз,
Ингәдә ловгоји мәсох руз-бәруз.

Бәбәјтү нә дори и чүрә нубо,
Мүђүчүз михуни әз вәлк котубо.
Хәрһо нәс дарафда ә губһо дүбо.
Килкәзлү ђәр зәрә ә гәд туз-бәтуз,
Ингәдә ловгоји мәсох руз-бәруз.

Бәш зувун нә бошку тичә јәрәг тү,
Бил әри сүрхә кор рихү әрәг тү.
Тәјтә хүшк нә бири ћүкүм вәрәг тү
Ловә дулу сохдә, әһәнк буз-бәбуз,
Ингәдә ловгоји мәсох руз-бәруз.

Jəршолоjим чүн гилинчи

Jəршолоjим чүн гилинчи,
Чуһурһорə ХУДО дори!
Jəршолоjим ə дү минчи,
Нитав бирə ə руj Хори.

И гилинчə муҥкəм дорит,
Ə дү дəси кирит һəр вəхт,.
Ə чор тараф дорһо корит,
Бəһəрлү бу чүн мозол, бəхт.

Гилинч əдəj пар-пар зəрə,
Офто дори мичəjүрə.
Чун воjурди əз дог-дəрə,
Варавним һəр вичəjүрə.

Пəхүр дүшмə мунди гəт-гəт,
Уни гəним гəjмогə нун!
Воjисдəни сəҕəт-сəҕəт,
Тийи сoху ноһогə хун!

Гилинч дощди зарб тичирə,
Диjə сабур һич нисоху.
Сəр əн jодə туш вичирə,
Ə фурм бомбə пуч мисоху!

Тиролүни мичһоj ҕори,
Нум ХУДОjмуш ə мич дəри!
Əгүл сəрһо - кучһоj шори,
Гилинч имуш ə кишд вəри!

Шүкүр кәрдо

Шүкүр кәрдо ә нум ХУДО!
Чумһо әдәj хуб винирә.
Шүкүр кәрдо ә нум ХУДО!
Ҝушһо әдәj хуб шинирә.

Шүкүр кәрдо ә нум ХУДО!
Поj донорум ә Израил.
Шүкүр кәрдо ә нум ХУДО!
Руj вонорум ә Израил.

Шүкүр кәрдо ә нум ХУДО!
Jәршолоjим күлмә бири.
Шүкүр кәрдо ә нум ХУДО!
Jәршолоjим дүлмә бири.

Шүкүр кәрдо ә нум ХУДО!
Вичи хори чуһурһорә.
Шүкүр кәрдо ә нум ХУДО!
Тиро дори чуһурһорә.

Шүкүр кәрдо ә нум ХУДО!
Нимазһорә гәдәр нисди.
Шүкүр кәрдо ә нум ХУДО!
Ђүмүр тәjтә сади бисди.

Шүкүр кәрдо ә нум ХУДО!
Шор кирошдәм рәћ шасд салаш.
Шүкүр кәрдо ә нум ХУДО!
Мүjнүм һәлә шасд васалаш!

Түрә дирә нә танусдум

Ә ћүкм ћәсрәт вомундәји,
Түрә дирә нә танусдум.
Ә тәћнои домундәји,
Түрә дирә нә танусдум.

Севмишиһо ә богһоји,
Ә сәр товә булогһоји,
Мәћтәл мундәм, чү догһоји,
Түрә дирә нә танусдум.

Ә дамарма сијәји хун,
Ә ләђәјмә сәгүзи нун,
Рүћә бәрди – јәзуги чун,
Түрә дирә нә танусдум.

Имид шәвһо ә сәр мәнки,
Чофој һәгги – тәһәр ђәнки.
Ђилом иму бәкә тәнки?
Түрә дирә нә танусдум.

Нәђәләти вочлу мундкәш,
Куштәнхури бочлу мундкәш,
Мүһбәтбәнди точлу мундкәш,
Түрә дирә нә танусдум.

Хәјолһојмә вәлклү бисдо,
Миродһојмә гәрглү бисдо.
Гисмәтһојмә тәрклү бисдо,
Түрә дирә нә танусдум.

Гәлхәнд

Әз тү нитам бирә зәвәр,
Гәлхәнд хунәш зәни, әј јор!
Ә сәр дәрд-гәм вәни тәвәр,
Ә хостәји шүбһә мәјор,
Гәлхәнд хунәш зәни, әј јор!

Кук-духдәрә зәндә-зәндә,
Нәнуј-нәнәм хундә-хундә,
Ә ћол әвлод мундә-мундә,
Сәдиг бирә ә ићтибор,
Гәлхәнд хунәш зәни, әј јор!

Асдарара дур мәвиниш,
Мәһәббәтә кур мәвиниш,
Әгибәтә сурр мәвиниш,
Ә дүл хүшдә локо мәдор,
Гәлхәнд хунәш зәни, әј јор!

Залумһорә сухундәкор,
Шолумһорә вәрзундәкор.
Шоботһорә фәрзундәкор,
Дошдәниһо дијор-дијор,
Гәлхәнд хунәш зәни, әј јор!

Нум Вәтәнмә - нум Дәдәји,
Ҹун Вәтәнмә - ҹун Дәдәји.
Нун Вәтәнмә - нун Дәдәји,
Ә ХУДОј һәгг шүкүр бијор,
Гәлхәнд хунәш зәни, әј јор!

Сабур кәрдо

Чәтинирәш әхирү hисд,
Мисвой ХУДО – сабур кәрдо!
Сәнгә дүләш пәхирү hисд,
Мозол әз бәхд сур нә кәрдо,
Мисвоj ХУДО – сабур кәрдо!

ХУДО доро чун мәрдhорә,
ХУДО дүкү нун мәрдhорә.
ХУДО зәно намәрдhорә.
Мозол шәрбәхт пур нә кәрдо,
Мисвоj ХУДО – сабур кәрдо!

Әгүл сәрә сохим кура,
Дүл дүшмәрә виним пара,
Мәлhәм гәшдим әри яра,
Мозол сәр бәхт шур нә кәрдо,
Мисвоj ХУДО – сабур кәрдо!

Јә хуб бошку, јә оворә,
Јә пир бошку, јә соворә,
Әри офдә јә сад чорә,
Мозол чум бәхт кур нә кәрдо,
Мисвоj ХУДО – сабур кәрдо!

Һәр ки hисди балаjмуни,
Чорәсүзә ярајмуни,
Вачарусдә сарајмуни,
Мозол әз бәхт дур нә кәрдо,
Мисвоj ХУДО – сабур кәрдо!

Күл мə

Залум зəћəр шəндкə ə гəд ов билог,
Дүшмə поj донокə ə богчə, ə бог,
Танит лов-тум имбу һəр дəрə, һəр дог,
Мəкуjит ђочизүм, бомбоjи дүлмə,
Əз һəр шəхтəj човгун ни пачү күл мə.

Сабур əн ХУДОрə һəмишə күрдəjм,
Ə сəр хори Вəтəн мозол дəкүрдəjм.
Чон Дəдəй, һəшданки, ə jəки мүрдəjм.
Мəкуjит jəсирүм, нəшдəри күл мə,
Əз һəр шəхтəj човгун ни пачү күл мə.

Əри тəлћə онгур - тəһəнк ни бошум.
Əри хунхур овчи - түфəнк ни бошум,
Əри рачə чəjрон - пəлəнк ни бошум,
Мəгуjит ћолсүзүм, чəннəти чүл мə,
Əз һəр шəхтəj човгүн ни пачү күл мə.

Əри лүкəj дорһо - вəлг нитам бирə,
Əри офдоjə руз - мəнк нитам бирə,
Əзи рачə һилом тəрк нитам бирə,
Мəкуjит чат зəри шишəjə бүлмə,
Əз һəр шəхтəj човгун ни пачу күл мə.

Дузə рəћə шəндə, шəфти нə рафдəм,
Ə бог сəвмишиһо сəр-тик дарафдам.
Һəр сал jə пилллəрə зəвəр варафдəм,
Мəкуjит офдорəм əз гуг сəр сүлмə,
Əз һəр шəхтəj човгун нипачу күл мə.

Jəсир мундəм

Дəрдhoj ђилом ə гəд дүлмə рəħ вокунд,
Jəсир мундəм, əки куjум ħол мəрə?
Ħич насданүм, ђəрсhoj чумə ки покунд,
Jəкиш həчи нə дирəбу лол мəрə,
Jəсир мундəм, əки куjум ħол мəрə?

У бəдə шəв чумho ə рəħ дəбири,
Əз дəс ђəчəл диjə товуш нə дири,
Jə сур дүлтүш əки кушмə нə бири.
Jəкиш həчи нə дирəбу лол мəрə,
Jəсир мундəм, əки куjум ħол мəрə?

ђəрс рухунд ə Гүбə hисдho дəдəjho,
Ħəшданки, дəдəjсүз бисдо дəдəjho.
Əзjəки кирjəрə висдо дəдəjho,
Jəкиш həчи нə дирəбу лол мəрə,
Jəсир мундəм, əки куjум ħол мəрə?

Əхири мəскəн тү - говрəj əн Гүбə,
Гəл түрə дəшəнди, ə гəл əн Бəбə.
Имоhoj ə гəд хов мүjнүм jə бojкə.
Jəкиш həчи нə дирəбу лол мəрə.
Jəсир мундəм, əки куjум ħол мəрə?

Шəкəр бу həм нумтү, шəкəр бу чунтү,
Əри кəлə-чүклəш ширин бу хунтү,
Имой əри Əлдар jорəвурд мун тү,
Jəкиш həчи нə дирəбу лол мəрə,
Jəсир мундəм, əки куjум ħол мəрə?

Ки куфдирә

Ки куфдирә, јә мәрдһоји ә күл бәнд;
Гәд дүл зәнһош һәм шордори, һәм гәми?
Ки куфдирә, јә мәрдһоји әгүлмәнд;
Әгүл зәнһош һәм амбари, һәм кәми?

Ки куфдирә, јә мәрдһоји мозоллу;
Лово хосдә, зәнһош бәхтә тәләб сохд?
Ки куфдирә, јә мәрдһоји хуш һоллу;
Јә сиб хурдә, ћол зәнһорәш хәрәб сохд?

Ки куфдирә, мәнк гәһрини әз офто;
Астараһо шолјәћ бири әришү?!
Ки куфдирә, тори ә мәнк мијофдо;
Астараһош чәһми әри сәр ишү?!

Ки куфдирә, офто – аташ вичири;
Нум ХУДОрә күрдә-курдә дүл сухунд?!
Ки куфдирә, офто – палаш пичири;
Ә нурәвоз ә гәд космос күл рухунд?!

Ки куфдирә, Јәршолојим чун мәни;
Дүлвәбәри сәнгһој «дувор кијәһо»?!
Ки куфдирә, Ершолойим хун мәни;
Јорәвурди чәнкһој «дувор кирјәһо»?!

Ки куфдирә, «мүрдә дәрјо» зу мүрди;
Сад чорәји әри зиндә мундиһо?!
Ки гуфдирә, рәћ дузирә вәкүрди;
У, дәһ гонун ХУДОј һәггә хундиһо?!

Хүшдәнхоh мәку

Сәбәћ-сәбәћ јә пәјләј ов хосдәнки,
Биħолиш бурбундә, хүшдәнхоh мәку.
Зу вәħш бирә, ховә зәħәр сохдәнки,
Расдирәш дуркундкә рүхшәндhoj зәбу,
Биħолиш бурбундә, хүшдәнхоh мәку.

Рујтүрә әз рујмә мәки јәново,
Ә ħүрмәт ни варов – ħүрмәт нәнүhо.
Әз чум мијофдону hә коф зәнүhо,
Нәгүллүш фурмундкә рүхшәндhoj зәбу,
Биħолиш бурбундә, хүшдәнхоh мәку.

Тәкәркә дирәкор әз вәрф ни тәрсү,
Зимусту сәр шушдкә, појиз ни ләрзү.
Јә динчә нун-мүнүк ә миллјон мәрзү,
Әз хубhош дур мундкә рүхшәндhoj зәбу,
Биħолиш бурбундә, хүшдәнhoj мәку.

Ҝурунд ки хушдәрә, јүнкүл мәбош тү,
Ә гәриш тиконhо чүн күл мәбош тү.
Ә чикәј ворихдә, әнкүл мәбош тү,
Гәндhорәш чур хундкә рүхшәндhoj зәбу,
Биħолиш бурбундә, хүшдәнхоh мәку.

Вәдәшән чәвгирә әз гәриш дүлтү,
Бил ә нун чаруку кошдә сүмбүл тү.
Нобкә, ә сәр аташ, әз бор әгүлтү,
Кобобәш бурчундкә рүхшәндhoj зәбу,
Биħолиш бурбундә, хүшдәнхоh мәку.

Шир Дәдәј

Мә амбар разинүм әз Офуррәкор,
Хурдә шир дәдәјә ћолол дирәм мә!
Нуборә вәкүрдә әз обур нә ђор,
Әз дурә асдараш мозол чирә мә,
Хурдә шир дәдәјәш ћолол дирәм мә!

Хүшкирә нә хосдәм нә амбар, нә кәм,
Сәнгирә пиш сохдә, дүл мунди һә нәм.
Дәрдһој чәнд салирә вонорәм ә дәм,
Әз сүрхә хәјолһош мозол чирәм мә,
Хурдә шир дәдәјәш ћолол дирәм мә.

Бәлкәм човон бүрүм, бәлкәм пир бүрүм,
Бәлкәм зутә дүрүм, бәлкәм дир дүрүм.
Имоһој һәм јәтим, һәми јәсирүм,
Әз јорәвурдиһош мозол чирәм мә,
Хурдә шир дәдәјәш ћолол дирәм мә.

Ә палаш чарусди һәр лићәјә ов,
Әз ђәсәл зијодтә ширинтәји хов,
Гәзгуј шори-ники варафди ә тов,
Әз бәхтһој балаһош мозол чирәм мә,
Хурдә шир дәдәјәш ћолол дирәм мә.

Тәмәћ амбарикәш, ђүмүр кутәћи,
Ки митав чү имбу рузә эн сәбәћи?
Шоһирбәнд һисдиһо Әлдарүм әхи,
Әз кәлә бәхш ХУДОш мозол чирәм мә,
Хурдә шир дәдәјәш ћолол дирәм мә!

Ни бошум

Мəhəббəт тү ə хунмə дə,
Хосдəjи тү ə чунмə дə.
Бəрəкəт тү ə нунмə дə.
Тү hисдикə, мəш мибошум.
Тү нисдикə, мəш ни бошум.

Мə – Одомун, тү –ћовојмə,
Мə – ђəсмунум, тү – hовојмə.
Мə – бəндəјүм, тү – ловојмə.
Тү hисдикə, мəш мибошум.
Тү нисдикə, мəш нибошум.

Мə онкурум, тү – тəhəнкмə,
Мə – чункирүм, тү – нəhəнкмə.
Мə – əшглүнүм, тү – јə мəнкмə.
Тү hисдикə, мəш мибошум.
Тү нисдикə, мəш нибошум.

ХУДО чүпə ə мəрд шəнди,
Нəфс əн зəнə ə дəрд шəнди,
Јорсуз буhо – гəлəтбəнди,
Тү hисдикə, мəш мибошум.
Тү нисдикə мəш нибошум.

Фојдə нибу əз оh-вој-зар,
Нə дəрд винојм, нəки азар.
Ћə мишини əз сəс Əлдар:
Тү hисдикə, мəш мибошум.
Тү нисдикə, мəш нибошум.

Тү мијори

Сәбәћ-сәбәћ әз сәћәри,
Дәсдәј күләш тү мијори.
Јә тәлћә коф – тој зәћәри,
Мәлћәм дүләш тү мијори.

Ә појизи ә богчә – бог,
Лүћүф – вәлкәш тү мијори.
Гәд зимусту ә сәр Шоһдог,
Вәрф тәкәркәш тү мијори.

Гүзүркүл пур ә дог-дәрә,
Ђәсәл ђәнкәш тү мијори.
Думон –хүрә чару зәрә,
Товуш мәнкәш тү мијори.

Ә гәд чәннәт мидобошум,
Ширнә ховәш тү мијори.
Ә һәд ћәсрәт ни добошум,
Хәндәј ловәш тү мијори.

ћәрмәћ ђүмүр офдәј мәрә,
Дустәш, кәсәш тү мијори.
Шәв ђәриси, әри зәрә,
Хинәј дәсәш тү мијори.

Офтој ђәсму ә дүлтү дә,
Кәрми чунәш тү мијори.
Чәфој Әлдар ә чүл тү вә,
Лүгәј нунәш тү мијори.

Һәјру кәрдом

Әгүл сәрә вурхундиһо,
Хол руј түрәш һәјру кәрдом.
Ә сәр кәрдән рухундиһо,
Бәнд мүј түрәш һәјру кәрдом.

Рачә кофә кәм сохиһо,
Сәнгә дүлә нәм сохиһо,
Мәнкә руjә фәм сохиһо,
Ҝузкиј түрәш һәјру кәрдом.

Ҹовонирә хуш дириһо,
Суј нә дорә ә пириһо,
И чумһојмә бәнд бириһо,
Сәр-бuј түрәш һәјру кәрдом.

Ә бочиһо дәмундиһо,
Ә точиһо вәмундиһо,
Әз рачиһо хундиһо,
Нәнуј түрәш һәјру кәрдом.

Ҹәђмәт ники кәјки вәчи,
Шорә сифро кәјки дәчи,
Ә сәр пура гәзгуһој чи,
Сәс-күј түрәш һәјру кәрдом.

«Бәникору» хундә-хундә,
Әшг Әлдара дарамундә,
Ә фурм ђәрүс варавундә,
Бәзмуј түрәш һәјру кәрдом.

Хојим Израилә

Хилос бирәјм әз гулјәти,
Шәлә рафди әз кулјәти,
Рүћ варафди әз булјәти,
Ворлу војим Израилә,
Шорлу хојим Израилә!

Гүзүркүлhо очмиш бири,
Хубә рузhо сечмиш бири,
Ковтәр дусди учмиш бири,
Овлу војим Израилә,
Ховлу хојим Израилә!

Оврohоми hә јорбијор,
Соломонә ХУДО сохд шор,
Кура бирәјм әз hәр дијор,
Нумлу војим Израилә,
Чумлу хојим Израилә!

Тироj Миши нубојмуни,
Хәтоj Миши тубојмуни,
Сәђәр Миши тобhојмуни,
Нунлу војим Израилә,
Ҹунлу хојим Израилә!

Ә руj ђилом вәнкәнү од,
Тиро бәндлү бушу обод,
Һәммәј иму тәhәр әвлод,
Бочлу војим Израилә,
Точлу хојим Израилә!

Ни мүрүм

Әкәр јәбо куфдирикә: - Чун түнүм,
Бәлкә дијә чунә дорә, ни мүрүм.
Әкәр јәбо куфдирикә: - хун түнүм,
Јогин у вәхт и кофә точ мүкүрүм.
Бәлкә дијә чунә дорә, ни мүрүм.

Шоботһо, миђидһо ә нимаз мијом,
Тиро моч мисохум тәһәр Овроһом.
ХУДОрә митанүм сәћиб ән ђилом,
Јогин у вәхт Сифир-Тиро мүкүрүм,
Бәлкә дијә чунә дорә, ни мүрүм.

Әри кәшдә нә бисдокә ћәвәсмә,
Ә гәд бухов дәбисдокә дү дәсмә,
Чүрђәт сохдә лап әхири нәфәсмә,
Јогин у вәхт чумә ә чум мүкүрүм,
Бәлкә дијә чунә дорә, ни мүрүм.

Дордһој дүлиш дәрд-гәм бошку, ә јормә,
Сојһој салһош лап кәм бошку, ә јормә.
Кофһој зувун мәлћәм бошку, ә јормә,
Јогин у вәхт әз бәнд мујтү мүкүрүм.
Бәлкә дијә чунә дорә, ни мүрүм.

Сәр занитү болуш бошку әримә,
ђәрсһој чумтү воруш бошку әримә,
Хосдәј дүлтү хомуш бошку әримә,
Јогин у вәхт әз јә дәстү мүкүрүм,
Бәлкә дијә чунә дорә, ни мүрүм.

Јә руз

Јә руз и ђиломә сохдумкә дәкиш,
Мәскән мә зир сијә хок хори имбу.
Ә ђолмә расирә нитанү јәкиш,
Һәм кирјә мисохут, һәм шори имбу.

ђәрс чумә рухундә мукујут һәммә:
«Хәлгә точ сохдиһо јә шоһир мүрди!
Бәрди мәгбунирә, бәрди дәрд-гәмә,
Әриму мозолә јәдикор күрди.»

Ә лов хәндә зәрә, мукујут һәмә:
«Појунит кирјәрә, шоһир нә мүрди!
Күшди мәгбунирә, күшди дәрд-гәмә,
Шоһир ә дүл чәђмәт чикә вәкүрди».

Дүлә фурогундә, мукују һәр кәс:
«Шоһир тар зәрәнбу, шоһир хундәнбу.
Нүвүсдә шәјирһо ни офдо әз дәс,
Шоир ә шориһош гисмәт мундәнбу».

Јәјлугә чарундә, мукују һәр кәс:
«Шоһир бирор иму, шоһир – бәбәјму!
Ә кушһо домунди рачә овоз сәс,
Шоһир фәхр чуһурһој Дәрбәнд, Гүбәјму!»...

Јә руз и ђиломә сохдикә дәкиш,
Ә сәр сәнг мүрүхү әз лүкәһо вәлк.
Чон Әлдар, ә ћолтү ни расү јәкиш,
Јорәвурд мумуни әнчәг әри хәлг!

Дүл Израил

Әнкүшдәри гошсүз нибу,
Јәршолојим – гош Израил!
Ә сәр һәр чум јә гош мибу,
Јәршолојим – гош Израил!

Һәр лүкәј дор бәһәр дорә,
Јәршолојим – бор Израил!
Богбон әз дүл шәггә зәрә,
Јәршолојим – шор Израил!

Әз гүзүркүл ђәсәл бирә,
Јәршолојим – ђәнк Израил!
Торикә шәв әри дирә,
Јәршолојим – мәнк Израил!

Дәђәмлүни сабур ХУДО,
Јершолојим – бәхт Израил!
Чәнд падшоһһо чәнд гонун до,
Јәршолојим – тәхт Израил!

Хәлгһој ђилом ә рәһ дәри,
Јәршолојим – дәр Израил!
Әгүл ә сәр дү чум вәри,
Јәршолојим – сәр Израил!

Бог-богчәрәш әри кошдә,
Јәршолојим – күл Израил!
Сурр Әлдараш әри дошдә,
Јәршолојим – дүл Израил!

Ә дәс вәки

Амбарһо зәрүткәш түрә һә сәркуш,
Инсон әри һәммә нитав бирә хуш.
Учмиш бирә мара ә дурһо чун гуш,
Ноһогә тәлһирәш әз коф кәс мәки,
Хүшдәнтү – хүшдәрәш зу ә дәс вәки.

Әри ђәрс рүхундә һич мәбош вәрдүш,
Ов докун, аташа әз сәр һәвәл күш.
Ә сәһиб мокошду һәр сохдә гәргуш.
Фикир һәр наданаш әз вәч пәс мәки,
Хүшдәнтү – хүшдәрәш зу ә дәс вәки.

Кәмәрә гуз күрдә дәрдәчәр мәбош,
Мәлһәми рујтүни дү чум , нә дү гош.
Һәрбој сабурлу бош, һәрбој ујог бош.
Јәһәлмиш мундәрәш шитә вәс мәки,
Хүшдәнтү – хүшдәрәш зу ә дәс вәки.

Рачитү вәрәглү ә сәјәг кишмиш,
Әз чүфтә бәнд мујһо бирәнүм чәшмиш.
Ә тү нәс күнчүсдә нә гәм, нә тәшвиш,
Әз тәрсһош, әз ләрзһош хунә хәсд мәки,
Хүшдәнтү – хүшдәрәш зу ә дәс вәки.

Ә пишој чум Әлдар јә күзәли тү,
Сүрхә коф ворихдә әз ђәсәлитү,
Туборә вәкүрдә әз хәзәли тү,
Дәгдәгәј ђүмүрәш әз шор пәс мәки,
Хүшдәнтү – хүшдәрәш зу ә дәс вәки.

Хәрәби мәјил

Јармиш сох рәһ догә, очмиш сох сура,
Вомундәји мәтан, пишово бура.
Тә гозонч нә сохи дү митро гура.
Әз хүшдә һич мәһәл хәрәби мәјил.

Думон нә бисдокә, ђәрс ниду ђәсму.
Хори әри хүшдә ни офу дәрму.
Тәјтә варајисдә, точ бирә бәзму,
Әз хүшдә һич мәһәл хәрәби мәјил.

Ә дәс түфәнк күрдә, күллә мәшән тү,
Ә гәриш ән вишә дүсти дәшән тү.
Күшдәрә әз дүлтү зу вәдәшән тү.
Әз хүшдә һич мәһәл хәрәби мәјил.

Дәниш әји дүнјо, вәчә әз шори,
Сад чиро дәђәмә вәчи әз хори.
Бил ә пәс нә муну ђәсүл әз ђори.
Әз хүшдә һич мәһәл хәрәби мәјил.

Инсон јә ђүмүрә зүһүсдә әнчәг,
Дүлә сула мәсох ә сәјәг сәнчәг.
Ов бәндә бәсдикә тәләф имбу чәһ,
Әз хүшдә һич мәһәл хәрәби мәјил.

Кәсһорә нә шинох ә дүлтү киро,
Әз мәрдһо нәзник бош, әз нәмәрд чиро.
Әлдара динчи ди әз кофһој Тиро,
Әз хүшдә һич мәһәл хәрәби мәјил.

Вэтэнхоhи

Эри шори рихди ђэрсмэ,
Вэтэнхоhи э дүл дэри!
Эз јэ мүргиш нисди тэрсмэ,
Мичэј ђэсэл э күл вэри.
Вэтэнхоhи э дүл дэри!

Гушhо хундэ э хорэвоз,
Гисмэт мундэ э шорэвоз.
Синэсовум э јорэвоз,
Мичэј ђэсэл э күл вэри,
Вэтэнхоhи э дүл дэри!

Э дузэ рэђ нэ вэ энкүл,
Бэхш ХУДОји зэрдэ сүмбүл,
Лэпэј нуни – кэндүм тэхүл,
Мичэј ђэсэл э күл вэри,
Вэтэнхоhи э дүл дэри!

Гэл мүкүрүм буј хорирэ,
Дор микорум руј хорирэ,
Нэнуј мухнум куј хорирэ,
Мичэј ђэсэл э күл вэри,
Вэтэнхоhи э дүл дэри!

Зијод мүјнүм чүрђэт мэрэ,
Шорлу мүјлүм чэђмэт мэрэ,
Чүн ђэнк мојум зэђмэт мэрэ,
Мичэј ђэсэл э күл вэри,
Вэтэнхоhи э дүл дэри!

Гүбəј мə

Думон, туз вəкүрди кəнəш һоворə,
Куфдурут, «хəмсин»и омори гуног.
Хокоруј руј хори ə фурм оворə,
Əдəј лов-тум бирə ə богчə, ə бог.

Əдəј сəхт чумундə лүкəһој дорə,
Ə куш чикə күрди сəс-күј ворвори.
Əјинчо низəни хəндəј əн шорə,
Појдə кəшдəјирəш ə јор нијори.

Воруш кəлə воно əз гəдəр зијод,
Əз ђəсму тə хори јə бəнд кəширгт.
Офтојиш гəрг бисдо ə тəһəрз əн јод,
Чəђми асдараһош «ох» вокəширгт.

Гүбə ə јор офдо, сајл нəс вомундə,
Ə дəрјоһ чарусдүт чəмəнһо – чүлһо.
Чəтини сəћибсүз, чорəсүз мундə,
Əз ховиш вəћшлү мунд ђочизə күлһо.

Воруш у воруши, хориш у хори;
Јə сиб ə дү минчи бири һəшданки.
Хəндə у хəндəји, шориш у шори,
Ə дүлмə дү Вəтəн дəри һəшданки.

Əлдар дəрд хүшдəрə сур дошдəникəш,
Вəчирə бəһəрһо əз тубој мəни.
Ђүмүр ə Израил кирошдəникəш,
Хəјолмə ə Вəтəн əн Гүбəј мəни.

Филонкәс

Бил ә ђилом чар бошуку;
Шоһир нибу әз «филонкәс».
Лол бошуку, кар бошуку,
Биђорикә әз војкәј нәфс,
Шоһир нибу әз «филонкәс».

Одлуһорә ә јод фурухд,
Ћәггә вәнчи рихрич-гургут.
Чугулијү ә фурм чургут,
Зәћәрикә әри нәфәс,
Шоһир нибу әз «филонкәс».

Әз дор данан бәһәр чири,
Ә сәр бүхтү шәр дәчири,
Әз һәр ђошир зәр вәчири,
Мүћточикә ә коф кәм-кәс,
Шоһир нибу әз «филонкәс».

Әз тичјәти ә боч дәри,
Әз бичјәти ә точ вәри,
Әз кичјәти ә воч дәри,
Говгушикә синәј гәфәс,
Шоһир нибу әз «филонкәс».

Хәрбәдлүни нүвүсдәјүш,
Сурһәдлүни зүһүсдәјүш,
Гургәдлүни чүмүсдәјүш,
Шәјир нисдкә әз шән ћәвәс,
Шоһир нибу әз «филонкәс».

Әри Раби Јәђәнкил

Бинәј кукү әз Дәрбәнди,
Кәлә-чүклә әјү бәнди.

Һәсүл вәчи әз кәләтә,
Шорлу дәчи ћәз милләтә.

Һәрсәлүјә чум покунди,
Ә Израил диһ вокунди.

Сәдиг дошди софтәјирә,
Сүрхлү һишди бофтәјирә.

Овроһомлу зомон дири,
Соломонлу данан бири.

Никиһорә гәдәр нәбу,
Рүћ Миширәш хәбәрү бу.

Ә и дүнјо ә боч домунд,
Ә у дүнјо ә точ вомунд.

Хүшдән ХУДО гобул сохди,
Чәннәтлүһо әз дүл хосди.

Тиробәндә рәћ Јәђәнкил,
Ә тоорих вәри һәр кил!

Раби-бәндә нум Јәђәнкил,
Ә јор хәлгмә дәри һәр кил!

Сәнг товорих ә Хедера

Ноа Ишаj нә Әриjил Ишаj, ә гәд говрәһо 2-сәнг вонорәт әри ә вәђдәj 2-мүн дођвоj дүнjо, ә Богдановка нә Минчински күлләләмиш бирә, нимәчун сәхт бириһо 600-чувурһоj доги ән Кавказиһоjму.

Бәдә дүшмә фәткә вәкүрд әз сур-бәнди
ән нумһошуш.
Дүл Ќетләрә jәлов дәкүрд әз нур-бәнди
ән чумһошуш.

Бәђәдәтә чәнкһо бисдо һәм ә хүшки,
һәм ә дәрjош,
Чәнд милjонлуг ђүмүр висдо дүjмүн
дәђвоj гәмә дүнjош.

Ә шәхтәһо рәћә варасд соглу буһо
ђүмүрлүһош,
Ә һәндәгһо зиндә дарафд доглу буһо
чувурлүһош.

Сәђәрлүjә ђәзоб кәши шассад бәндәj
Офуррәкор,
Хунхурлүjә чар вокоши бисаррафһоj
бисофә кор.

Әри мозол хушбәхтиһо әз ђәсүлһо
ворихдә ђор,
Хун мәрәхшү әз чәћтиһо jә нәсилә
фурухдәкор.

Əз кирјəhoј овул-бəнди вош дəбисдо
ə суј шори,
Сарајлүhoј тики-мəнди хошхош бисдо
ə руј хори.

Амбартаhош, русму сəјəг, сиригинə
дəпичүрүт,
Асдараhош, həсмујə гəрг, ə hингинə
вəпичүрүт.

Товə офтош, хəчəлəтлү, ə дог-хунə
дарафдабу,
Хүшдəн мəнкиш həчи танки, ə горинə
варафдабу.

Зəћəрлүјə – огулу бу ћолотсүзи хəлгhoј
ђилом,
Əз хов-хəјол дур мундəбу сəдиг-мəнди
əн Оврohом...

Хəлг Израил јорбијори сијə рузhoј əн
бəдирəш,
Нəшумоho кура имбу ə говрəhoј əн
Хедерəш.

Əз чəђм рүћho нишон дəби, - сугдə сəнгhoј
товорихиш,
Ћозор салho зомун имбу, - сүрхə вəлкhoј
тоорихиш!

Рүһ кәләтә

Сипиһорә сијә нибу куфдирә,
ХУДОхоhи әз һәлоли соф бирә.

Рачиһорә јарашуги дошдиһош,
Хуби мијни әз дорhорә кощдиһош.

Гәјгубәндлү нә шәр имбу, нә зәбу;
Ә фурм совор ә шорәнки мидәбу.

Хотурхоhи дур нәс бирә әз ђәрә,
Ә гуг мундә – зәвәрлүни әз дәрә.

Нәсилхоhи, – чунә хошку дорәкор,
Әз ђәмәлhо дур нә бошку шорә кор.

Ә Тироhо һәсрәт мәјил ђәјиләш,
Ә дәр чәннәт гисмәт вәјил мәјиләш.

Фәгирлүһош ә пучи дүл домундә,
Вәкирлүһош ә куч әгүл вомундә.

Шәр јәсирәш чүр-бәчүрә чүкини,
Һәр нәсиләш палутдорә кукүни.

Ә нур чумhо сурәтлүни дәдәјмәш,
Ә у дүнјо кузәтлүни бәбәјмәш...

Кук-духдәриш рәһкирорлу нијо бу,
Рүһ кәләтәш јорбијорлу бијо бу!

Ҝенерал Гасан Мирзәјев

Ниһрә зәрә шитә кәрә вәчирәј,
Ә дүл милләт дәрјоһ шорә дәчирәј,
Әз ҹовони никә рәђһо вичирәј,
Нурлубәндиш һә үшүги ә чумтү!
Ҝенералиш јарашуги ә нумтү!

Әз Тироһо куҹ һүнәрә вәкүрдәј,
Әз вәкири кипәј сәрә дәкүрдәј,
Әз софјәти јә кинләрә нә күрдәј,
Ҹәђмәтхоһиш тән-бәтәни ә чумтү!
Ҝенералиш шән Вәтәни ә нумтү!

Ә сәр һәггһој ән гонунһо вәмундәј,
Ә шәр бәдһо ә зомунһо нә мундәј,
Ә һәр чорәј ән омунһо дәмундәј,
Шолјәђмәндиш сојиглүни ә чумтү!
Ҝенералиш лојиглүни ә нумтү!

Академик – тоҹәлүјә одлуни,
Чәнд китобһо Сифирлүјә кодлуни,
Бәнд кәлмәһо ђәсәллүјә додлуни,
Әгүлмәндиш булоглуни ә чумтү!
Ҝенералиш Шоһдоглуни ә нумтү!

Тәђәрифһо ә јә достон ни дору,
Овроһомә сәдиги дә ә дору,
Әл-виләјәт ђүрмәт түрә мидору,
Мозолмәндиш әз нубоји ә чумтү!
Ҝенералиш әз ХУДОји ә нумтү!

Әри Телман Исмаjилов

Сифир Тиро вәкүрдәкор ә кишә,
Ә чум ХУДО вәкир бирә һәмишә.

Ә Израил сүрхә Нимаз вокундәj!
Ә бүлмәj хәлг мәлћәмә чи докундәj.

Шүһрәтмәнди әз сәђәрһо палусди,
Чүрћәтбәнди ә тәђрифһо чарусди.

Сабурлүjә имид дәри ә дүлтү,
Мичәдорһоj ђәсәл вәри ә күл тү.

Богчәлүjә jарашуги хори тү,
Битәвлүjә дүнjолуги шори тү.

Һүнәрмәндһо ђочизә кор нәс дирә,
Тухә чумһо әз ћәлолдор нәфс бирә.

Сәдигмәнди Овроһом дә ә кофтү,
Саломонә данани вә ә софтү.

Jә мозоллүш ә хубһоjтү тоj нинүт,
Нәвә-нишрәш ә рәхһоjтү поj минүт.

Асдараһо нәхш вәнори ә бәхт тү,
Офуррәкор бәхшә дори ә чәћт тү!

Сад фаизәш ә соj дивисд миjори,
Чун согирәш тә сади бисд мидори!

Јорәвурди Сосун Гуршумов

Гүнчәһо күлһорә војурдә вәђдәш,
Ә ховмә раст мијој, ә рүћдор Бирор!
ђәсмуһо торирә овурдә бәгдәш,
Ә ћәсрәт домундә, ә фурм јорбијор,
Ә ховмә раст мијој, ә рүћдор Бирор!

Сәбәћи нурһорә соф дәкүрдәнкиш,
Тәмәћи сурһорә сәјф нә күрдәнкиш,
Сәррәћи дурһорә коф вәкүрдәнкиш,
Ә гисмәт вомундә, ә фурм јорбијор,
Ә ховмә раст мијој, ә рүћдор Бирор!

Ә мәјдуј духдирһо вәкир бирәјиш,
Әз дәвләт тәбијәт сәр-зир чирәјиш,
Сад чиро чорәрә чүн шир дирәјиш,
ћол-әћвол тә мундә, ә фурм јорбијор,
Ә ховмә раст мијој, ә рүћдор Бирор!

ђәсәлбәнд ширин бу дорәјһо һојһош,
Мозолә мијовурд норәјһо појһош,
Имоһој ә шори таза субојһош,
«Бәникору» хундә, ә фурм јорбијор,
Ә ховмә раст мијој, ә рүћдор Бирор!

Әз ХУДОј бәбәһо әри бәл күрдәш,
Әз ђәрсһој гирјәти әри сәл күрдәш,
Ә мүлкһој чәннәти әри гәл күрдәш,
Рак дүлә тә рундә, ә фурм јорбијор,
Ә ховмә раст мијој, ә рүћдор Бирор!

Јорәвурди Ћилил бирор

Чофокәши лојиглү бу ә нумтү,
Сарафмәнди сојиглү бу ә чумтү.

Ә чүллүгһо бог-богчәһо дәшәнди,
ћүрмәт хәлгә ә вәкири вошәнди.

ћисобдорә кор дирәји јә дәб бу,
Бухалтери әри одтү ләгәб бу.

Әз пәнчәјтү хүшдән чәфо миләрзи,
Һәр кәлмәјтү ә коф синә мивәрзи.

Әз бирорһо сүфтә бири ә кифләт,
Ә нәкуми сурр нидори ә гифләт.

Кәлә-чүклә сәфо мијни әз дәстү,
Чорәмәндә мәлћәм морихд әз сәстү.

Дүнјо митав торик мундә офтосүз,
Тәбиәтә рачи нибу бофтәсүз.

Вокундәрә һүнәрлүһо кәрәки,
Ә кин ХУДО хошлу мундә ђәрәки.

Думдумалү Хориш әдәј чәрх дорә,
Овһој догһош тәјтә дәрјоһ рәћ норә.

Әз дәвр Одом әри һәрчү имкони,
Рәћ Тиророә дуз буравһо - инсони.

Нәрмәндјәти мәђүлүм бу ә Гүбә,
Әз динчјәти нә сәс-күј бу, нә тубә.

Бәбә-дәдәј мозолмәнди офдәбу,
ђәсүлмәнди әз алмазиш софтә бу.

Үшүг чум бу назлү јортү – Мирвори,
Дәдәј урә ћәлолмәндә шир дори.

Чор духдәрә нә чор кукә бәхшлүни,
Ә бәхт һәммә сүрхәлүјә нәхшлүни.

Сарафлүјә мәсәллү бу мундәкун,
Пәтәклүјә ђәсәллү бу зиндәкун.

Зомон кирошд, салһо бисдо зијодлу,
ћәшд һәјилтү һәм шонлу бу, һәм одлу.

Чор кук - ћәтон, чорикәһо ђәрүс рафд,
ћол-әћволиш ә кәјфәоз саз варафд.

ћәвәслүһош ә рәћ Москов офдорут,
Бочоруглуш әз ђәнк хубтә соф дорут.

Базар вокунд кәлә куктү Тәлћүмиш,
Чәђмәт бисдо әз тәмбәли мәћрумиш.

Үшүгмәндә рузһо дијәш товлу бу,
Рәћәтбәнди эн динчиһош ховлу бу.

Сиjə бəхтһо чумə вокунд шəрəлү,
Овулбəнди дəрдə докунд хəрəлү.

Хонуммəндə зəнтү буһо – Мирвори,
Дур һишд түрə əз гəjмогһоj əн шори.

Ə сəр дəсмə, ə болнисəj əн Боку,
Чумһорə бəсд əз бинəфəс əн шоку.

Шивəн дəшəнд кəлə духдəр – Раjаj тү,
Дијə човоб нитав дорə ə һојтү.

Бүтүн нəсил ə сиjəjи дарафдүт,
Дəрдлү-гəмлү ə сəр говрə варафдүт.

Чавусдə нун сəгүз бисдо ə лəђə,
Ə чикəj чи зəћəр дарафд ə лəгə.

Əз кор бəгдə jор нə вокунд дəр түрə,
Парс күрүһо һовун хунди зəр түрə.

Ђəдəтбəндлү тə руj күрдə jараһо,
Чиро бисдо чатлү буһо параһо.

Бəбə Пинћос чумһорə бəсд ə Боку,
Чəђмəт Губə һəммə бисдо дəрвоку.

Дүл сухунди һəрбоj нүшдə-вəхүшдə,
Сəрпуширə тү вəкүрди ə хүшдə.

Кӱћнә дәврон таза бисдо чәнд сали,
Тәбиәтә рӱћ до кӱлhој васали.

Һәм шӱвәрә, hәм ђәрӱсә кӱч дирә,
Сәркӱрд ђӱмӱр Дәдәј Шәкәр пуч бирә.

Дигләлӱјә ђәрсhој чумә мурухунд,
Кирјә норә, мичәј чунә мусухунд.

Јә сијә шәв дурмиш бисдо әз ђилом,
Нубо вәкӱрд әз рӱћ ћово нә Одом.

Сәрпуш сәјәг тӱ ә пишо офдори,
Гәнәт зәрә, сурог нә мунд әз шори.

Дәh салиhо чәрх хурдәнки руз-бәруз,
Ә hәггәвоз зомон кирошд дуз-бәдуз.

Сијә хәбәр Тәлћӱм омо әз Москов,
Гәнимлӱ мунд хурдә тикәј нун нә ов.

Чӱ мисохи садан кучлу бирәнки,
Гәм мухури – чунә гучлу дирәнки.

Кәлә кукә бәсдә чумлу дирә вәхт,
Ә гәсд појисд сијә мозол, сијә бәхт.

Шидрабәндлӱ зәрбә вәкӱрд кәмәртӱ,
Чунәбәрлӱ ђәчәл појисд ә дәр тӱ.

Овозәј Симонләј Бәбә Ӄүршүмиш,
Сајлов тији сохди әз булог чумиш.

Бирорзәрә һисдһо Тофикләј Борис,
Әри ћәтон бирә нә бисдо холис.

Кукләлә хундәјһо ћәјимләј түш рафд,
Ә синәј говрәһо јә мәскән дарафд.

Рүћһој ләләј Ӄуршүм, нән ләләј Әсәф,
Ә рүћ Бәбәјхунә бирорлу хунд ћәјф.

Әри зәђәмләһо - Сибо нә Бочи,
Рүћ Дәдәј Шәкәрмә унчош әлочи.

Күһнәјә јараһо хиб-хуб нә бирә,
Сәр синә ћәл бисдо чум дирә-дирә.

Хәзонһо диромо ә богчәј динчи,
Јә кәлә мүђүчүз офдо ә минчи.

Си сала ђүмүрү нә бирә томом,
Заурә – нәвәрә гобул сохд Одом.

Президент чуһурһој ән доги бирә,
Имојиш ә дүлһој ән хәлг дәбирә.

Дүнјорә дәкиш сохд Сосун бирориш,
Ә рәћү бисдори әз чун кирориш.

Гозиһо омори ә сәртү, Бирор,
Ухбәндһо вохуро ә шәртү, Бирор.

Әз хори тә ђәсму ћүрмәтлү бирәj,
Имоһоj чәннәтә сургәтлү дирәj.

Вор-дәвләт фушәндә әз дәвәһоj тү,
Никиһо мокошдут ә нәвәһоj тү.

Сабурә сириглү кунчундәj ә бәхт,
Ә дијор дүлһоjму мизүһи һәр вәхт.

Ә сәр ән ћәшдод дү појисд сади бисд,
Саломон сәjәги шәjирһоj тү һисд.

Ә корһо чүн Довид чәнкәсур бирәj,
Әз сәдиг Овроһом мәнкә нур дирәj.

Ә унчош васалбәнд дәби ә фәсил,
Ә нумтүш лојигмәнд имбу һәр нәсил.

Әри һәр зомонә мумни јорбијор,
Ә гәд хәлг мәшћури чүнтүни Бирор!

Мошијәћ ковләjиш - мозол вәкәрдо!
Дәђәмһоj ђүмириш ћәлолтү кәрдо!

Чәрхәлү кирошдә рузһош, фәсилһош,
ХУДОбәнд мидироj ә хов нәсилһош!

Дәрд

Имидhojмәш ә сабурhо вомунди,
ħәлолјәтиш ә обурhо домунди.
Јә кәм букәш әји сурhо зомун ди,
«Шәкәр» дорә, «зәħлә» бәрди күмүрлуг,
ХУДОј ђилом, и чү дәрди ђүмүрлуг?!

Бәхтлүмәндhош әз ђәдәти шор дирә,
Мозолмәндhош әз ђәсүлhо ђор чирә.
Дәрдлүбәндhош имој әдәј хор бирә,
«Шәкәр» дорә, «зәħлә» бәрди кумүрлуг,
ХУДОј ђилом, и чү дәрди ђүмүрлуг?!

Мәндәлүјиш ә гуг ән сәр варафди,
Бәндәлүјиш очуг ә шәр дарафди,
Хәндәлуйиш јә дуг зәвәр нә рафди,
«Шәкәр» дорә, «зәħлә» бәрди кумүрлуг,
ХУДОј ђилом, и чү дәрди ђүмүрлуг?!

Ихтијориш дијә әз ләг дәм нибу,
Миħтијориш hәммә әз дәг нәм нибу,
Иħтибориш кәнә әз hәгг кәм нибу,
«Шәкәр» дорә, «зәħлә» бәрди кумүрлуг,
ХУДОј ђилом, и чү дәрди ђүмүрлуг?!

Биномусhош нә вүнүку хинәрә,
Бикофсүзhош нә зәнуку синәрә,
Билојигhош нә шовнуку бинәрә,
«Шәкәр» дорә, «зәħлә» бәрди кумүрлуг,
ХУДОј ђилом и чү дәрди ђүмүрлуг?!

Ов булогһош ә кузкиһо чарусди,
Сәнгһој догһош әз ђәсмуһо тарусди.
Чунһој согһош әз алмазһо палусди,
«Шәкәр» дорә, «зәħлә» бәрди кумүрлуг,
ХУДОј ђилом, и чү дәрди ђүмүрлуг?!

Күк нә сохдә, тәлһој тариш лол бирә,
Нур нә дошдә, борһој дориш кол бирә.
Тум нә кошдә, говрәј хориш чол бирә,
«Шәкәр» дорә, «зәħлә» бәрди кумүрлуг,
ХУДОј ђилом, и чү дәрди ђүмүрлуг?!

Күчмишиһош нәс вокошдә пәсәво,
Чунхушиһош ђүмүр дошдә ħәзәво,
Сојмишиһош мозол кәшдә нәфсәво,
«Шәкәр» дорә, «зәħлә» бәрди кумүрлуг,
ХУДОј ђилом, и чү дәрди ђүмүрлуг?!

Сифирбәндлүш бәхт-мозолә вәс дирә,
Шолјәħмәндлүш чәħт ħомолә нәс дирә.
Мощјәхбәндлүш рәħ ħәлолә ħәз дирә,
«Шәкәр» дорә, «зәħлә» бәрди кумүрлуг,
ХУДОј ђилом, и чү дәрди ђүмүрлуг?!

Гәлифәһош әз һәндәвәр дур бири,
Гүзүрмәһош сад чүр тәһәр сурр бири,
Гәдүрлүһош офто гәдәр нур бири,
«Шәкәр» дорә, «зәħлә» бәрди кумүрлуг,
ХУДОј ђилом, и чү дәрди ђүмүрлуг?!

Чәмәнһорәш күллү дирәм һәмишә,
Чәјронһорәш чүллү дирәм һәмишә,
Кўзәлһорәш дүллү дирәм һәмишә,
«Шәкәр» дорә, «зәћлә» бәрди кумүрлуг,
ХУДОј ђилом, и чү дәрди ђүмүрлуг?!

Бирәћмлүһош ә сәр рәћһо нә мунди ,
Бихојлүһош ә буховһо домунди,
Имидлүһош ә Тироһо вомунди,
«Шәкәр» дорә, «зәћлә» бәрди кумүрлуг,
ХУДОј ђилом, и чү дәрди ђүмүрлуг?!

ћәлолбәндиш әз нимазһо чәћт дири,
Мозолбәндиш әз нәсазһо бәхт чири.
Согломбәндиш әз алмазһо сәхт бири,
«Шәкәр» дорә, «зәћлә» бәрди кумүрлуг,
ХУДОј ђилом, и чү дәрди ђүмүрлуг?!

Шәјирһорәш әз чум нијлүм офдорә,
Тә вичирәш гәрбол зәрүм софһорә.
Јәдикориш хәлгһо мијлүм бофһорә,
«Шәкәр» дорә, «зәћлә» бәрди кумүрлуг,
ХУДОј ђилом, и чү дәрди ђүмүрлуг?!

Хушә рузһош әз дү-јәки тов имбу,
Шоһирјәтиш чар зәрәнки лов имбу,
Чәннәтбәндиш әри Әлдар хов имбу,
«Шәкәр» дорә, «зәћлә» бәрди кумүрлуг,
ХУДОј ђилом, и чү дәрди ђүмүрлуг?!

Әри јорәвурди Тәлћүм Гуршумов

Догуног нүшдәји шәвһо тә сәбәћ,
Ә ћәсрәт рујтүнүм, чон Бирорзәрә!
Тә хәбәр шинирә әз рафдајһо рәх,
Ә гәтрә бофундә јонкирор шәрә,
Ә ћәсрәт рујтүнүм, чон Бирорзәрә!

Чогәгуч мундәнкиш Дәдәј Мирвори,
Пинћосиш, Шәкәриш ђәчәл висдори,
Һәки, ә суд ХУДОш ђәсәл бисдори,
Әз зувун лолундә тон биђор нәрә,
Ә ћәсрәт рујтүнүм, чон Бирорзәрә!

Тазалә винирә рузһој васала,
Томомбәнд нә бирә Заур си сала,
Ә гәнәттү омо и сүрхә Бала,
Падшоһлу вәрзундә хон дијормәрә,
Ә ћәсрәт рујтүнүм, чон Бирорзәрә!

Ҝәрми палустәнки әз пәшм кәбәјтү,
Ә мүлкән говрәһој шәһәр Гүбәјтү,
ђиломә дәкиш сохд – Һилил бәбәјтү.
Дүлбәнди ковундә кон дивор сәрә,
Ә ћәсрәт рујтүнүм, чон Бирорзәрә!

Кук – духдәр нәс офдә митијә вәђдә,
Рихдә ђәрс ән јориш ә мичәј һәг дә.
Ә ховһој Әлдариш оморә бәгдә,
Гәл-бәгәл гучундә – шонбијор дәрә,
Ә ћәсрәт рујтүнүм, чон Бирорзәрә!

Әри јорәвурди Заур Гилалов

Ҝәнәш таза бири јараһој дүлмә,
Мәлһәмә палундә зу вәкорд, Заур!
Зимиләрз винири параһој чүлмә,
Сабура чарундә зу вәкорд, Заур!

Нимазһо пәс дирә тәрсһој Дәдәјә ,
Кипәрә дәкүрдә зу вәкорд, Заур!
Појундә нәс бирә ђәрсһој Дәдәјә,
Рујпоку вәкүрдә зу вәкорд, Заур!

Түсүзә рачиһо әз назү рафди,
Ҝүјчәклү, күзәллү зу вәкорд, Заур!
Хунрича гәлпәһо әз базу рафди,
Шәкәрлү, ђәсәллү зу вәкорд, Заур!

Ә һәсрәт коф сохдә дәри Бирортү,
Дәбәлү – синәлү зу вәкорд, Заур!
Ә гисмәт соф хосдә вәри Бирортү,
Бәбәлү – бинәлү зу вәкорд, Заур!

Ә гүрбәт ки мунди си салә зәвәр?
1D252әдәтә покундә зу вәкорд, Заур!
Ә сурәт вомунди сә балај Хәһәр,
Сәр-тәнә вокундә зу вәкорд, Заур!

Хәлгиһо шор-бәшор хосдәнүт Түрә,
һәтонә буј бирә зу вәкорд, Заур!
Рабиһо јорбијор сохдәнүт Түрә,
Әз ХУДО руј дирә зу вәкорд, Заур!

Ҹәјилһојму

Һүнәрмәнди нәриһорә,
Никә рузһој зәриһорә,
Хушә кәлмәј пәриһорә,
Гобул сохдә мәјилһојму,
Вәкир бошку ҹәјилһојму.

Офто нурлу хәндүсдәнки,
Думон ҹәрслү чәнкүсдәнки,
Дүнјо торлу мәнкүсдәнки,
Ә фурм сүрхә чоһилһојму,
Вәкир бошку ҹәјилһојму.

Бәхт асдара чирәниһо,
Ҹәнклүјә кор дирәниһо,
Бәхтәвәр хәлг бирәниһо,
Чүн парчоһә оһилһојму,
Вәкир бошку ҹәјилһојму.

Әз күтбәнди әгүлһошу,
Әз һәрими ҹәсүлһошу,
Әз хоини ән дүлһошу,
Чумкур мундә сојилһојму,
Вәкир бошку ҹәјилһојму.

Нум ХУДОрә ҹорлу хосдә,
Пәнч Тирорә борлу хосдә,
Дүл Әлдара шорлу сохдә,
Әри таза шәјирһојму,
Вәкир бошку ҹәјилһојму.

Әри Акиф Гилалов

Дәђәм шәв-руз әз дү-јәки чироји,
Хуб-хәрәби әз мәсләћәт Тироји!

Ә сә Нимаз рәћм пичирәј човонлу,
Чәђмәтлүјә рәћ вичирәј зомонлу.

Парчоћбәндлү Сифир күрдәј ә кишә,
Гәлхәндбәндлү чорә дирәј һәмишә.

Сәдиглүји обур-ђори ә чумиш,
Офуррәкор нәхш вонори ә нумиш.

Вәкирмәнди - точәлүни руз-бәруз,
Әгүлмәнди - тичәлүни дуз-бәдуз.

Тәђрифмуни ә нум Гүбәј дијориш,
Ни домуну ђовун Бәбә-Бирориш!

Нәхојлүһо сәђәрлүјә чун дири,
Мәлћәмһошү зәћәрлүјә нун бири!

Нәсил-нәсил одлу мундә босс хоси,
Чәђм хубиһо - сој асдарај космоси!

Мозол сүрхи шор-дүллүни ђүмүрлуг,
Богчәј мүһбәт дор-күллүни букүрлуг.

Дәдәй, Хәһәр ђәрүс вино ә дәртүш,
Хүшдән ХУДО сәћиб муно ә сәртүш!!!

Әри Чинкиз бирормә

Бәбәхолу бирәкорһо шор бирә,
Әз сугдә дор бәһәр дирә, бор дирә.

Рафда рәћһо ү шүглүни офтолү,
Гопуј бәхтһо очуглуни софтәлү.

Нубобәндә Тиролуни һәр фикир,
Сәдигмәндә ћәлоллуни мичәј шир.

Гимиш сохдә, нәфс нә һишдәј ә күлиш,
Оврођомбәнд сабур дошдәј ә дүлиш.

Ћәр арзујтү ә сәрбәһәм боч мијов,
Ә һүнәртү јә дананиш точ нијов.

Сәрворитү нуботлуни сәбәћлү,
Зәркәритү зомонлуни тәмәћлү.

Үшүгмәндә әгүл дәри ә сәртү,
ХУДОбәндә мозол вәри ә дәртү!

Әлм Сифирә хунчә тәһәр мивини,
Ники буһо хәбәрәтәр мишини!

Вәкирирә гәдәр нибу ә ђилом,
Коф мәнкәни әз Саломон нәз Одом!

Офуррәкор нәхшә мәнү ә сәстүш,
Шолјәћмәндә бәхш мидәбу ә дәстүш!

Әри Керман Захарјаев

ХУДОбәндлүү сохдә-сохдә ћәрәкәт,
Дәђәммәндлүү додлу бирә бәрәкәт.

Никә рәћү әз Тироhој динини,
ћүвсәләрә hә сабурлу мивини.

Руз-бәрузлу вәхтә ә кор чарундә,
Дуз-бәдузлу чәћтә әз ђор парундә.

Бинәј ђәсүл чикә күрди ә дүлүш,
Әз Бәбәји нәхш вәкүрди әгүлүш.

Дәскиријү ә чум нурә дәбәрдә,
Хубиhојү hозор дүлә вәбәрдә.

Шоh Довидлүү точ винирә бофлүрәш,
Саломонлу бирор бирә софлүрәш!

Сифирhорә ә нимазhо бәхшири,
Әз шир Дәдәј ћәлолмәндә нәхш дири!

Әз сәдигhо әри товнәј хәбәрдор,
Офуррәкор чум вонорә ә hәр кор.

Кәлә-чүкләј чуhур-бәндhој ән догиш,
Әдәј хосдә әри нуму чун согиш!

Шор кирошдә рузуш, мәhүш, фәсилүш,
Әз бәхт-мозол ђошир кәрдо нәсилүш!

Гэзэлhо

Әз дэр дүнјо

Хумор-хумор коф сохдәји сүрхәлүни
әз хәјр дүнјо.
Мәнкә хуно чәрх бофдәји әрхәлүни
ә сәр дүнјо.

Ә ħол Мәчнун офдорәнүм јә рузлугә
дир дирәнки,
Мәлħәмијә мозол иму зутә бири
әзбәр дүнјо.

Һич биконә нитам мундә ә пич-пичи
шитә ђорhо,
Милјард саллү ђүмүрлүни мүђүчүзhoj
гәдәр дүнјо.

Фирәhлүјә лугонд-бәндлү бирә чикә
дәрјоh мүhбәт,
Бирлијантлү пәјмундәји мәђлүмлүјә
hәр зәр дүнјо.

Хушбәхтирә чусдәкорhо ә пүшк гәрбол
нәс вомундә,
Офуррәкор сәдиг дошди хосдәјмурә
әз шәр дүнјо.

Ширин буhо арзуhорә сәрбәhәмлү
дирә, Әлдар;
Күчә вәђдәш разимәндлү микирори
әз рәħ дүнјо.

Хов овчирə

Jə чүнтүни хосдəхунлу ə руj hилом
нитав бирə,
Ə түрəвоз руз күрүho бəхтəвəри
митав дирə.

Шор мүhбəтə нəс винирə мəhə, сала
хор сохдəкор,
Ћолол-бəндлү биjо хури əз дəдəjтү
битəв ширə.

Ҝүлə хуно вокурдəjи, дəм вəкүрдə
ђəсүлмəндлү,
Ə дүлү рəћм дəбирəкор ə күкəвоз
чүтав чирə?

Богдор буho ђəрс мирүхү, лүкəj борə
хүрд дирəнки,
Рихрич мундə jүкhоj гəмə хəрəлүjə
сов вəчирə.

Jə тазаjə рачи вəри ə руj чумho, нə
гошhоjтү,
Нумкүрдəлү, муjhой ђорə ə сəр дүшho
лов дəчирə.

Тəмəћкорho əз хəjр хүшдə домундəнки,
Əлдар, кəнəш;
Хунширинə чəjрон имбу, тəлћ сохуho
хов овчирə.

Хуш хәбәрә ђәсүлмәнд

Јә лүнкләрәш дијә нитам ә тәћноји
түсүз шәндә,
Әз виђдәһо вәдәбәрди, шорә дүлә
мүћүс - мәндә.

Гирлигонә корһо имбу, ә хәјол сәр
кәширәнки,
Ловһорә һич кәрәк нибу, әзим бәгдә
фәрсүз хәндә.

Мүђүчүзһо поj мидәнүт ә бог-богчәј
севмишиһо,
Хүшдән ХУДО рәћми нидү кикәрмишә
ђорсүз-бәндә.

Мозолмәндә әћвол дирә, ә јорәвоз
чүфт кәшдәкор,
Нәхоһлүһош һә лол нүшдә, әз пәхүри
тә дәс кәндә.

Әз томошә нәс вомундә, ә мәһәббәт
офдорәкор,
Әз чун хүшдәш рач хосдәнүт, никәлүјә
ђәрүс-бәндә.

Тиролүјә гәјгуһорә гәлхәнд күрдә, Әлдар,
кәнәш;
Ә чум бәдкуј нишон мәди, сәдиг буһо
ђәсүлмәндә.

Рəћə руjə чəннəт вəбəр

Гəмкинлүjə ђочиз-бəндлүү ни импоjум
ə пишоj дəр,
Нəкумиjə ћəр-ћəр моров ə лов-лəђəj
əн хушəj шəр.

Jə ђиломлуг шор имбəрүм ə мүлк-хунəj
ђəзихə jор,
Ə фурм ђəрүс рач мəчəjү əз тип-таза
кофhoj хəбəр.

Хəлолуши нитав дирə, Тирорə куш
дошдəкорhо,
Минəтчиhо ћəзүр имбу əри кəшдəj əн
дəр-бəдəр.

Ошуг-мəндhо нур чирəнүт əз үшүг чум
нумкүрдəhо,
Хотурhорəш хостə-хостə вəбəрдəнүт ə
гуг сəрhо.

Ə руз jə бо рəћ мукуjум, тəшнəj дүлə
тə хусундə,
Дəрди-бəндлүү гуj нибошум, ђəзиjəтə
букə гəдəр.

Хубə рузhо нитав дирə, Əлдар, шəклүү
мундəкорhо,
Əз рəћм ХУДО вəкир бирə, рəћəш
руjə чəннəт вəбəр.

Мэрдлүјэ совоб

Нун-мүнүкә шиширәнки, хубә рузһош нибу дирә,
Војәј дүлә һәгг күрдәүки, никә дузһош тобу бирә.

Әгүл ә сәр дәбирәкор ә коф-кәләч нәс вомундә.
Јә мәрд-муләш ни вотову доглу-бәндә кобобирә.

Дәгдәгәјә минәт мундум суррһој әшгә вокундәнки,
Ћәчи тан ки, зәћәр хундум – гәлифојә човобирә.

Гәрхундијә мүрүмирә ә хәјолмә овурдәјиш,
Ә сој рәгәм нә вәбәрдүм мигдорлүјә ћисобирә.

Ә бәхт хүшдә поj зәрәкор, ләзәт хошә нәс вәкүрдә,
Ћич вәхт әз јор нә шәнүку Тиролүјә китобирә.

Әз мәгбуни сәђәр мәкәш, Әлдар, әз дәс дүруј-бәндлү,
Офуррәкор шәрәф хундә, рәћм мәрдлүјә совобирә.

Фикир нибу

Гәм хурдәкор түнд микәшү сәђәрә,
Бијо, әј јор, чапар мәни ә ђәрә.

Кирошдә руз хуб нијо бу әз сәбәћ,
Никә кофһо бил вәкүрү ләђәрә.

Һәр дәгдәгә шор мә әзтү ворихдә,
Руз-бәрузлу ә зијод бәр гәдәрә.

Думдумалү чәрх мидарам ә сәртү,
Әз бинәјү, күкәлү, бур и шәрә.

Әз дүлһојму тәмиз бошку лићәји,
Соги нидү и нәхурә-нәбәрә.

Әз хотуртү дүнјорә чәрх мидарам,
Мәчнун сәјәг мәскән имбу дог-дәрә.

Чун-нәшумо ә тү киро мәст бири,
Ә дәр гопу киров мәјио кәдәрә.

Хәм-хәјоллу тә ә мүгүр оморә,
Аташ ловтү нә сухуно хәбәрә.

Дәб-дәбәјә әхир бошку возирә,
Һәр дәгдәгә гушә мәшән дү зәрә.

Су јәловә ә вәхтү күш, чон Әлдар,
Һозор чиро фикир нибу јә сәрә.

Бил ә шорһо ћәзүр бу

ћәвәс әшгә, чун сәјәглү, мә гурбу,
Ә һәр јәтән ранкһој рујә нә бурбу.

Әз ђәјили ә јә кучә зиһисдәјм,
Зуһунһојму нә вомунди ә дурку.

Хосдәхунди гәнәт дори чунмәрә,
Мүђүчүзһо бил әз хәто ә дурр бу.

Ә әшг киро јә дор кощдәм ә богчә,
Әз бәһәрү бијил чумһо ә нур бу.

Ә гәрг кәрми ә сојәјү вомундәјм,
Пич-пичиһо војисдәнүм ә сурр бу.

Нумкириму сәвкилијә од бири,
Әгјор буһош рафда рәћү тә гур бу.

Әз ђәсәлиш ширинтәји дәђәм лов,
Шүкүр сох ки, нә хилов бу, нә шур бу.

Кәләтәһо софә ћолә дирәнки,
Ә чумһошу војәј ники һә пур бу.

Сумог, холчә дәкүрдәнки чүл-чәмән,
Гүзүркүлһо нијо ә фурм казур бу.

ђәрсһој чумһош бәхш ХУДОји, чон Әлдар,
Хәрчһош, әнчәг, бил ә шорһо ћәзүр бу!

Гисмэт нимунд

Ди шәв ә хов диромори, ә јор мә,
Сура дәрдһо вирәћ дори әз јормә.

ћәсрәтлүјә гопологһо күл вокурд,
Чәфолүјә ђәнкһо нүшдүт ә доһо.

Кәрдән-бәндлү гәл дәшәнди мүһбәтлү,
Алмаз-бәндә гојим вәкүрд бовор мә.

Нур офтоји үшүг вәнкәсд ә миклә,
Палашлүјә кузкилү мунд һомормә.

Әз Физули гәзәл хундум бәмәлү,
Букүрлүһо овоз дорут ә хормә.

Јә чиројкә мәђдонлу бу ћәвәстү,
Әз ХУДОји бәхш бирә бу рузкор мә.

ђәрисијә томошә бу мәнзәрә,
Сәһнәлүјә мәћтәл бисдо и кор мә.

Хәндәј ловһо әз шәггәһо парусдут,
Шоботлүјә миђидлү бу боһор мә.

Нәкумијә вәћш бисдорум мәстәлү,
Түрә дирә нә танусдум хумор мә.

Хисирәји ни бисдокә, чон Әлдар,
Пишо вини гисмәт ни мунд ә ђормә!

Сәвкәнд хунди

Һәр бој дирә сәвкәнд хунди ә чунмә,
Куфдири ки, бил нә бошум мәгбун мә.

Әз хосдәји коф вәнкәсди ћәвәслү,
ћол-әћволә палаш вини омун мә.

Чүрђәтлүјә тәмәћ нори ә сәр шор,
Ә ширини ђәсәл чаруст зиһун мә.

Мәнк шәвирә тәђриф дори күзәллү,
Асдарара бәхтлү куфди зувун мә.

Јә дәгдәгәш нә һишди ки, дәрд кәшүм,
Әз мәћлүјә дәђәм бисдо фасун мә.

Куш-бәндлүһо хәбәр дорут мәђнолү
Әз һовунтү јүнкүлтә бу ђовун мә.

Чусдәкорһо чум вәнорут ә сәр кор,
Сијә ранкә чиро сохдут әз хунмә.

Рәћми дүлә щобош дори әз бим әшг,
Әзи мәђдон парс ни күрү һовун мә.

ђәдәт-мәндлү поj норәкор ә хуби,
Ковләјирә сәдиг мәјлү ә бун мә.

Тироһорә ћәлол күрдә дәс Әлдар,
Әз ХУДОји ђәсәллү бош ә нун мә.

Бәзмуј тү

Таза нәхшhој мәнки вәри ә руј тү,
Јә ухшәрә рачhо нибу ә суј тү.

Сәдигирә әз мич ђәсүл вәкүрдәј,
Јә чиројкә бәндhо нивој ә муј тү.

Гәдүр чунә танусдәкор сог бирә,
Мәлћәмлүјә мәђдон дәри ә буй тү.

Вәшкунәво коф ни кују јә точлүш,
Һәм офтолү, hәм мәнклүни ђәсмуј тү.

Бәхтәвәрhо мәсәллүни әри кәс,
Әри залум хәрч бошуку дәрмуј тү.

Јә бәдбәхтәш дәдәј зәндә, јә мәћәл,
Әри гисмәт очуг буку гопуј тү.

Гәнәтлүрә күрпи овhо кәрәк нисд,
Ә куч ћәсрәт нә мунуку базуј тү.

Мәhәбәтә бим-буллүјә рәћhо hисд,
Һәр пәсәмун чапар нидү ә зуј тү.

Оврohомә сәдиг ХУДО куфдирәј,
Тиролүјә софhо дәри ә куј тү.

Әз мозолhо хушбәхтирә палундә,
Әлдар-бәндлү варајуку бәзмуј тү.

Гојим дору гәдәрә

Әз офтоји коф мәвәнкән ә ђәрә,
Мәнк шәвирә нибу ә хок дәзәрә.

Зијодтәји әз дү-јәки һәр дүшү,
Данан буһо сәрә ә сәнг нәс зәрә.

ћәјвонәтһо торки ә чун оморә,
Ов зәрәнүт ә чүл, ә дог, ә дәрә.

Асдараһо вәчәсдәнүт чәсдәлү,
Коврә ђәсму зијод сохдә мәзәрә.

Тә сәбәћи парундәнки нур чумә,
Ов никәрә нәс појундә шәхәрә.

Чуму ховлу нибу дирә Шоһдогә,
Мәрдлү-бәндлү очуг һтшдә јәхәрә.

Дор-бәндлүјә ухшәр бири буругһо,
Сүрхә нефтһо ђошир дошди Хәзәрә.

Пәхүлүјә кин нә бошку дүлһорә,
Ә дәрдәвоз кәширәнүт һәзәрә.

Сипи-сијә гисмәт гәрбол нә мундә,
Гәт-мәгәриш ә вор нидүт һәмәрә.

Әз коф ХУДО сади бисдә вәкүрдә,
Бил Әлдариш гојим дору гәдәрә.

Әз ћәлоли бәрәкәт

ђәнкор мәмун ә кин софә мәһәббәт,
Шәкиһорә куч мәвәни ә һәлбәт.

Ә руз јә бо ә пәсәј јор офдорәј,
ђәсүлдорә кәрәк нивој и гијбәт.

Чорәлүһо ә шор мирод расирәт,
Әгрәбәшү аташ рихди ә сәр бәд.

Үмидһорә әз рәћ сабур кировун,
Гәјмоглурә хәрә дәчи гәдә-гәд.

Инсофлуһо чамтас ђәрсә рүхундәт,
Биһисобә чиро норәтләтә-ләт.

Гимиш мәсох әри хүшдә гисмәтә,
Бихоһлуһо бүхтү мәнүт гәрәгәт.

Ә јорәвоз мозол мијов ә сифро,
Јә пәјләй ов офдә нијов әз гәһәт.

Тәмбәллүјә чәфо мәвич ә бим әшг,
Әз һовоји пур нәс бирә гәд сәбәт.

Гизмиширә күклү вәкән казурлу,
Толиһмәндә әћволә дор әз ђәдәт.

Сој ћәримә ә дур һишдә әз Әлдар,
Ә динчи зиһ, әз ћәлоли бәрәкәт.

Амбар бәрди ворвори

Гәргүшhојтү бәди овурд ә шори.
Хәрәбитү јәки нисди, hозори.

Хост-војистә ә мәнкәнә дәшәндәј,
Сугдә рујhош әз ђәмәлтү визори.

Биђүрмәти фантан зәри ә ђәсму,
Тиролурәш чововјүрә түнд дори.

Зомон-бәндлү пәшму нибу әз бәхтhо,
Бибәхшлүрәш коми рәђү hомори?

Нәгүлhорә әзбәр сохдкә китоблу,
Әз ләг-ләги чунәо\рә ки вәнори?

Имисалиш сәгүз бирәј ә хубhо,
Чум вәкәји ошкор мунди әз пори.

Нәсил-нәсил әз вәђдәhој ән Одом,
Бәдмозолә киhо ә од вәнори?

Бутүн ђүмүр ә синәјү кәшдикәш,
ђәзизмәндә гәјгу бошку ә хори.

Сәр расарә вәпучундә ә гуг дор,
Ә горинә суј нијо дү чәсд вори.

Ә руј Әлдар дүдү мәсох јә кофәш,
Чүн түнирәш амбар бәрди ворвори.

Әри чорә

Бочоругә әз дәс мәди ә тәнки,
Зиндәкуни әри һәр кор ә чәнки.

Биодлүрә кәрәк нибу обур, ђор
Хүрдә кориш әри чуму нәһәнки.

Ә нәкуми ә бод мәјил әђволә.
Дәгдәгәрәш зомонәлү ә шән ки.

Зил-бәмлүни овозә сәс ошугһо,
Гәлхәндирәш әз ковләји Вәтән ки.

Сәдиг буһо, чикә нидү мәђтәлә,
Хушә нәфсә әри ники һә тән ки.

Пишокири нитај күрдә шоһворә,
Динчә ђәсму ә ковләји јә мәнки.

Әз чәшмиши минәт мәмун ә хуткор,
Әз пәнчәјү ә дурр рафда, јәхән ки.

Боворимә имид мәбәст ә әгјор,
Ә поі хүшдәш чоләлүни рүхшәнки.

ђәлолирә вәкирлү хој – ХУДОлу,
ђәримиһо ә бим иштоһ – пәләнки.

Әз ширини мәсләђәтһо, чон Әлдар,
Телефониш әри чорә ә зәнки.

Мозолмәндә хушбәхти

Үшүгмәндә руз кәрәки, чи сифрорә
әри норәш,
ћәлолмәндә нун бијо бу, гәрд Сифирә
әри дорәш.

Ә зир појhо нијо вошши бәрәкәтhој
ән ХУДОрә,
Руз-бәрузлу тәлћлү мијни дәђәм-мәнди
шәриhорәш.

Әз дүл, әз чун бијо дори ћүрмәт
бәбә нән дәдәјә,
Ә нум дүшмә лојиг бијил гәләт буhо
хәриhорәш.

Мүшкүллүјә кор бәдирә гисмәт мәхој,
әз товнәј бәћс,
Јә әнкүшдлуг куч кулләји күшдәниhо
нәриhорәш.

ђәнкәлүјә чәфој нәри кәм нијо бу, ә
рәћ сәфо,
Ә гәд нәрдиш сүрхлү мәдор гуморлүјә
зәриhорәш.

Әз хушбәхти пар ни зәнү, ә әшг хоин
буhо бәндә,
Ә сәрбәhәм зутә бијор, ә дүл Әлдар
дәриhорәш!

Азәрбајҹан дилиндә

2 ҹәркәлиләр

5047
Вә’дәсини аздырар,
Гәм һөкмүнү јаздырар.
5048
Ҝүнәш тәки алышан,
Нә из гојар, нә нишан.
5049
Зәркәр кими чалышар,
Сәадәтә алышар.
5050
Һәгигәти дананда,
Гызарарсан бир анда.
5051
Һөрмәт етсән атана,
Арзун галмаз һачана.
5052
Дүз дејәндә сөзүнү,
Бәрәлдмәзләр ҝөзүнү.
5053
Кишилиі́ин итирсән,
Өмрүнү дә битир сән.
5054
Дән дүшәндә сачына,
Һүрмәт артар тачына.
5055
Шүһрәтини тапанда,
Ағыр чәкәр гапан да.

5056
Далғаларын гојнунда
Су дајанмаз бојнунда.
5057
Јол олса да гаранлыг,
Чани сусмаз бир анлыг.
5058
Вәтәнбәндли чарчылар,
Јад әлиндән сарсылар.
5059
Фајда јохса чәһдиндә,
Хејри олмаз әһдин дә.
5060
Дағ ашса да бичлијин,
Гәдрини бил динчлијин.
5061
Инанмырса ел һәлә,
Јурда салма вәлвәлә.
5062
Зәрәр вериб чохуна,
Һарам гатма јухуна.
5063
Чатсан дәвләт, вара да,
Гудузлашма арада.
5064
Пис оларса нијјәтин,
Һечә енәр гијмәтин.
5065
Асланларын пәнчәсиндә
Һүнәр олмаз әнкәсиндә.

5066
Јалгыз фәгир олсан әкәр,
Һәсрәтини кимләр чәкәр?
5067
Һәјачандан гопан фәрјад,
Вичданы да едәр бәрбад.
5068
Гүрбәт сајсан Вәтәнини,
Әридәрсән бәдәнини.
5069
Достлуг сәси кәлсә һардан,
Ачизлијин чыхар дардан.
5070
Гәлбин долса сәхавәтлә,
Күнүн кечмәз гәбаһәтлә.
5071
Хош арзулу диләјиндә,
Јер тутмасын килејин дә.
5072
Гызыл тахсан белинә дә,
Уғур дилә елинә дә.
5073
Чырпан гәлбин шән дујғусу,
Ола билмәз шәр гурғусу.
5074
Горхунч әмәл – нијәтиндән,
Ар сызылар гијрәтиндән.
5075
Көк үстүндән гопарса от,
Тез гурудар күнәшли од.

5076
Күмәјини данан заман
Вичдан сәндән күсәр јаман.
5077
Еришинлә наз еләсән,
Кәрәк сајы аз едәсән.
5078
Ифтихарла данышанда,
Чуша кәләр чалышан да.
5079
Күнаһыны дујан чаван,
Чөрәјини јемәз јаван.
5080
Үшүмәсән гарлы дағда,
Јада дүшмәз һеч отаг да.
5081
Гәриб олсан бир өлкәдә,
Үкәј галар һәр өзкә дә.
5082
Севинчиндән чошуб-ашан,
Нә јад тапар, нә долашан.
5083
Мәнлијинин гәдрин билән,
Башгасына демәз: - Дилән.
5084
Гышын оғлан чағында да,
Изин галсын бағында да.
5085
Ким ки, һагга гоју газар,
Јүксәлдији јолу азар.

5086
Үмидинә инананлар,
Аллаһыны һәр ан анлар.
5087
Сәс-сәмирсиз кечсә анын,
Гаралмаз да һеч вахт ганын.
5088
Кәлмәләрин јохса дады,
Дашыјарсан гуру ады.
5089
Ајаглашсан заман илә,
Өјүнмәзсән саман илә.
5090
Дәләдузлуг едән инсан,
Хошбәхтлијә тапмаз имкан.
5091
Гаранлыгын аләминдә,
Кор бәхти вар алимин дә.
5092
Дәрдә дүчар олан иши,
Бада вермәз ганан киши.
5093
Алгышлара архаланан,
Чох сајмасын өзүн данан.
5094
Әчдәр олан кәзсә елсиз,
Бүкүләрәк галар белсиз.
5095
Пијадады олса дөвран,
Јенә халгла биркә чөвран.

5096
Көнүл версә севкили јар,
Сәнин дә өз күлүн олар.
5097
Үрәјиндән нә вахт силәр,
Өзкәнин дә ола биләр.
5098
Ел уғрунда дағ ашарсан,
Үрәкләрдә пак јашарсан!
5099
Ағласан да бир көрпә тәк,
Даш-гаш илә долмаз әтәк.
5100
Көз јашыны силә-силә,
Күн көрмәзләр килә-килә.
5101
Јашын аздыр, ја да чохдур,
Мәһәббәтчүн дәхли јохдур.
5102
Нә заман ки, гәлбин шаддыр,
Гәм-гүссә дә сәнә јаддыр.
5103
Мәһәббәти парчалајан,
Хошбәхтлији олар јалан!
5104
Ешгдә сафлыг јохса даһа,
Ајры көзлә бах сабаһа.
5105
Фәрги јохдур, нәр бојун вар,
Күнәши дә ким сојудар?

5106
Аj ишығы олан јердә,
Јолу азан дүшмәз дәрдә.
5107
Һөкм верилсә әдаләтли,
Мәһв олунар хәјанәтли.
5108
Гышын сојуг күләјиндә,
Даға дөнсүн күрәјин дә!
5109
Интизары чәкмәјәндә,
Мејвә дәрәр әкмәјән дә.
5110
Чүрүкдүрсә нијјәтин дә,
Сафлыг галмаз чиғ әтиндә.
5111
Һансы ишдә әјри чохдур,
Тәләссән дә хејри јохдур.
5112
Уча олсан бахышларда,
Јер титрәдәр алгышлар да.
5113
Әјриликлә јохса аран,
Һалаллыгла кечәр һәр ан.
5114
Күнәш күндә доған заман,
Күлүстанә енмәз хәзан.
5115
Мәһәббәтә гыјмаjанда,
Һеч изи дә галмаз чанда.

5116
Вермәк үчүн имтаһан
Танрыја нә анд-аман?
5117
Дујуб чәмән әтрини,
Аләм биләр гәдрини.
5118
Тәгатини итирсән,
Алданма ки, бир ширсән!
5119
Гара бәхтдән күсәндә,
Достлар кәзмәз күчәндә.
5120
Гәлбин сафса дим-дуру,
Көзүнүн артар нуру.
5121
Јандан үтән јолдашы,
Әршә чәкәр көз јашы
5122
Килавартәк әсәндә,
Һүркәр чөрәк кәсән дә.
5123
Дәјән олса гәлбинә,
Пәләнк кими кәл синә.
5124
Гәлби вуран сирдаша,
Дәрсини вер бирбаша.
5125
Һәр пајызда ағачлар,
Јарпагларчүн јас сахлар!

5126
Кениш сәма өнүндә,
Бир дүнјасан өзүн дә.
5127
Јај кәләндә јурдуна,
Исинәрсән одуна.
5128
Дүнјасына бағланан,
Һәм шән олар, һәм ганан.
5129
Өз-өзүнү алдадан,
Шүбһә етмәз далдадан.
5130
Ешгдән алыб ағрыны,
Ган еләмә бағрыны.
5131
Күләр үзлү көзәлләр,
Мин бахыша дөзәрләр.
5132
Һәјат олан нәфәсдә,
Дар көрүнмәз гәфәс дә.
5133
Ләʼл-чәваһир анында,
Аләм олар јанында.
5134
Сары симдә чалдырыб,
Өлмүшү ким галдырыб?
5135
Од јағдырсан үстүнә,
Чатан олмаз түстүнә.

5136
Тој-бүсатлы кечсә күн,
Нә фикирләш, нә дүшүн.
5137
Шәрлидирсә валлаһын,
Сакит олмаз Аллаһын.
5138
Ҝүвәнмәсән өзүнә,
Бел бағлама сөзүнә.
5139
Дән дүшсә дә башына,
Тәслим олма јашына.
5140
Түстү кими чәкилән,
Башына да чәкәр дән.
5141
Һәрчәнд үрәк сыхылмаз,
Һәр бүдрәјән јыхылмаз.
5142
Гатмагарыш сөзләрдән,
Сел дә ахар көзләрдән.
5143
Ҹан сағлыгы аханда,
Ағлар мин шәр јахан да.
5144
Олмаг үчүн бәхтијар,
Паклығын да ҹәһти вар.
5145
Шүкүр етсән Аллаһа,
Һаггы данма бир даһа.

5146
Мүгәддәс јерләри дагытса дүшмән,
Аллаһын зәһминдән олар үшүтмән.
5147
Зәфәр бајраглары далгалананда,
Өзүнү нәр сајар ловгаланан да.
5148
Аллаһын һүзуру нур сачан заман,
Үлвилик паклыгдан сөз ачар һәр ан.
5149
Севинчи керијә гајтармаг үчүн,
Садиглик әбәди олмалы бүтүн.
5150
Милләтин һалына олмасан дајаг,
Ҹәннәтин наминә атмазсан ајаг.
5151
Һәјат китабындан силинсә адын,
Тој-бајрам кечирдәр пахыллы јадын.
5152
Гәзәбләр јагдырсан дүшмән үстүнә,
Нәсилләр күл-чичәк сәрәр бүстүнә.
5153
Аталыг етмәсә евлада һәр ан,
Гајгысыз гоҹа тәк күчәр дүнјадан.
5154
Нә заман ешгинин оду сөнәҹәк,
Хәјаллар күмүрлү күлә дөнәҹәк.
5155
Јолунда бајрагдар олмасан јарын,
Архада төкүләр абырын, арын.

5156
Гөнчәләр ичмәсә шеһи сәһәрләр,
Арылар «атларын» бәјәм јәһәрләр?
5157
Севкисиз јашамаг мүмкүнсә әкәр,
Мәчнун һеч мәзара дүшәрди мәкәр?
5158
Јарыны аздырмаг олса адәти,
Әбәди итирәр саф мәһәббәти.
5159
Гурана әл басыб, ашсан һәддини,
Руһундан сорарлар андын әһдини.
5160
Билсәјдин һәјатда нәдир сәадәт,
Күсүб-барышмағы етмәздин адәт.
5161
Мин чүрә тә’рифлә хош кәләндә јаз,
Пајыз, гыш һәм дә јај јасдан ајрылмаз.
5162
Үмидин јохдурса тулланмағына,
Вичданын тој тутмаз јубанмағына.
5163
Көлкә тәк һәр заман изләсән јары,
Гысғанчлыг чәлб едәр мәзара сары.
5164
Нә вахт ки, кәнчлијин архада галыр,
Јашын чохаланда сач да ағарыр.
5165
Әлиндән јахшылыг кәлмирсә, сөз јох,
Payer Пислији бачарсан, көзүн олмаз тох.

5166
Севкилин нә вәхт ки, вәфасыз чыхар,
Севирәм дејәрәк, евин дә јыхар.
5167
Ҝөзәллик әтрини верән чәмәндә,
Зөвгүнү охшадар јолдан кечән дә.
5168
Севдасы олмајан јазлы баһарда,
Тәбиәт өзү дә гәм јејәр дарда.
5169
Бир көзәл сүфрәни ачанда јарын,
Дуз-чөрәк андына әбәди сарын.
5170
Йаз фәсли, новбәли, кирсә ојуна,
Ајы тәк – бузлу ғар чәтин ојана.
5171
Арада ачылы олса да һичран,
Аллаһа инамын солмасын һеч ан.
5172
Будағтәк ајрылса анадан өвлад,
Гајғылы фикирләр гопармаз фәрјад.
5173
Гарлы гыш зәрбинә таб тутан дағлар,
Исти јај күнүндә ушаг тәк ағлар.
5174
Өзкәни севмәсә көнлүн әбәди,
Нүмајиш едәрсән пак мәһәббәти.
5175
Гәлбиндә өзүнә инам олмаса,
Хәјаллы арзун да батачаг јаса.

5176
Тәбии ифаләр көзәлик версә,
Аләм һејран галар белә бир дәрсә.
5177
Учуруб дағытсан гәлб сарајыны,
Гулагын јашадар зәрб һарајыны.
5178
Һәкимлик рәмзисә ağ рәнкли халат,
Сағламлыг наминә раһатлыг јарат.
5179
Јағышлы булутлар вермәсә ара,
Күнәш дә ај кими кејинәр гара.
5180
Ушаглыг гапысын ачмасан әкәр,
Гочалмыш анана кимләр баш чәкәр?
5181
Өлүмүн чарәси олмајан јердә,
Өзүнү һисс етмә ајлы көјләрдә.
5182
Өзкәнин јарына көз тикән заман,
Бир башлы олмағы унутма һеч ан.
5183
Бир мәлһәм ағачы әкмәјән јердә,
Учмағын әбәсдир сонсуз көјләрдә.
5184
Өзүнә јазығын кәлмирсә әкәр,
Өзкә дә әлиндән мин бәла чәкәр.
5185
Унуда билмирсә олуб кечәни,
Зинданлы кечирәр һәр бир кечәни.

5186
Күнаһсыз бәндәни чәкәндә дара,
Аллаһ да күнүнү едәчәк гара.
5187
Достун күрәјини нә вәхт ки дәләр,
Кәсдији чөрәк дә көзүндән кәләр.
5188
Һәрчәнд ки, һөрмәтин көкү кәсилмәз,
Һеч кәси өзүнә күлдүрә билмәз.
5189
Сүр’әтли хәбәри чатдырмаг үчүн,
Атлары вахтында дәјиш бүтүн күн.
5190
Аздырмаг истәсән һаггын јолуну,
Көкүндән јыхарсан күллү колуну.
5191
Күлдүрә билмәсән халгын үзүнү,
Јарымчыг кәсәрләр азғын сөзүнү.
5192
Нә гәдәр чәһд едиб јарла көрүшмәз,
Көнлүнү вермәсә ода да дүшмәз.
5193
Сүзкәчдән кечириб гараны, ағы,
Тәпәдән дырнаға сүзмә гонағы.
5194
Һагг јолунда бәнд олмасан елинә,
Шаһдағ јүкү хәтәр етәр белинә.
5195
Нә су вердин, нә дуз вердин, нә чөрәк,
Сары симә тохунмағын нә кәрәк?

5196
Кечәни күндүзә гатмаса инсан,
Тәмбәллик гәмини удачаг һәр ан.
5197
Дүнјаны дујмасан кәнчлик јашындан,
Пешманлыг түстүсү чыхар башындан.
5198
Ушаг тәк күвәнсән ширин сөзләрә,
Гочалыг һәсрәти чөкәр көзләрә.
5199
Јер илә сүрүнсә әкәр гаш-габағ,
Сачлара дән дүшүб, олачаг дүм ағ.
5200
Јар илә долансан бағчаны, бағы,
Шам тәки әријәр гәлбинин дағы.
5201
Һәсрәтин одуна јанмаса үрәк,
Зәһәрдән бәд олар једијин чөрәк.
5202
Көксүнә сыхсан да даш гәлбли јары,
Хошбәхтлик үз тутмаз евинә сары.
5203
Ширинли, әзизли хатирәләри,
Унуда билмәјән, дөнмәз дә кери.
5204
Хумар бахышлара вермәкчүн гијмәт,
Дүнјаны вары да бәс етмәз, елбәт.
5205
Мәрчандан, ләлдән дә артыгса јарын,
Гәлбиндә әбәди јашар баһарын.

5206
Гајғы көстәрмәсән гоча анана,
Пәрванә олмазсан шам тәк јанана.
5207
Ачлығын фикрини чәкәндә инсан,
Өлмәзлик наминә тапылыр имкан.
5208
Сағламлыг јухусу гопарса фәрјад,
Күнәшлә ојаныб, ај чыханда јат.
5209
Бармағын габарлы олмамаг үчүн,
Тәпәдән дырнаға бејинлә дүшүн.
5210
Инсаны дәриндән дәрк етмәк үчүн,
Бир мә'на кәсб етмәз түстүлү түтүн.
5211
Нә гәдәр тапса да чанына имкан,
Бу сонсуз дүнјада – сонлудур инсан.
5212
Нәфсин иштаһаны хәрчләсән дә аз,
Пас атмыш дәмирдән үз чәкмәк олмаз.
5213
Хәлбири өртсә дә гызылла алмаз,
Иштаһла јығдыгын судан из галмаз.
5214
Дүшмәни көзүнлә көрмәсән дә сән,
Тәдбирдән јајынсан, демәзләр әһсән.
5215
Камандан атылан зәһәрли ох тәк,
Һәр сөзүн бир үрәк јармасын кәрәк.

5216
Јарынын ешгијлә ким алса нәфәс,
Зиндан да көзүндә көрүнмәз гәфәс.
5217
Чөрәји газансан әјриликлә сән,
Гәлбиндә јурд салмаз нә шадлыг, нә шән.
5218
Үрәји пахыллы һәр бәд нәзәрдән,
Сиррини данмағы унутма һәрдән.
5219
Әлиндән кәлдији мәһарәт илә,
Едән јахшылығы кәтирмә дилә.
5220
Јарын әлә салыб чох едәрсә лағ,
Тәпә дә көзүндә көрүнәчәк дағ.
5221
Гарлы зирвәләри чох олан дағлар,
Исти јај күнүндә көрпә тәк ағлар.
5223
Гарышыг олса да заманә һәрдән,
Чалыш ки, сачына тез дүшмәсин дән.
5224
Үзүнү дөндәрсә варланан сирдаш,
Башыны јармаға ахтарма бир даш.
5225
Гәлбини сыхса да ајрылыг дәрди,
Јашамаг нијјәти көјләр гәдәрди.
5226
Мин чүрә јахшылыг бар верән јердә,
Һөрмәт саһибини салмазлар дәрдә.

5227
Гәлбинә изтираб доларса әкәр,
Гара бәхт, үрәјә мин дағма чәкәр.
5228
Ағзыны ачандан ачыса сөзү,
Сөһбәт мејданында тәк галар өзү.
5229
Дәрд, бәла гонарса күләр үзүнә,
Вар-дөвләт нур вермәз сипәр көзүнә.
5230
Сары сим төкәндә көз јашларыны,
Көзләр дә охшадар баш дашларыны.
5231
Алышыб јанмагла иш битсә әкәр,
Дүбарә дүнјаја сәни ким чәкәр?
5232
Нәрбәндли олса да јолуну азан,
Шаһдағы тәрпәтмәк дејилдир асан.
5233
Јемәкдән-ичмәкдән дојмурса гарын,
Иштаһын учунчан әринәр арын.
5234
Бөјүклүк – кичиклик олмајан јердә,
Тәбиәт өзү дә дүшәчәк дәрдә.
5235
Чәкиси јүнкүллү оларса сөзүн,
Елин иштаһындан су ичмәз көзүн.
5236
Илғары, вәфасы көзәл олмајан,
Сәма тәк нурланмаз, күн чыхан заман.

5237
Көнүл хошлугуну даим јарадан,
Гырылмыш ганадла учмаз арадан.
5238
Мави үфүг кими өндә олса јар,
Бу дүнја көзүнә көрүнмәз дә дар.
5239
Раһат јатмаг үчүн динчли гәбирдә,
Өзкә гапысына даш атма бир дә.
5240
Көз јашы севинчдән нә вәхт ки долар,
Севдаја дүшән дә бәхтәвәр олар.
5241
Гәлбини дидәрсә јар хатирәси,
Дүнјаны санмазсан – арха күрәси.
5242
Көј көзүнә сијаһ сүрмә вуранда,
Гәлб јандырар, үз-бәүзә дуран да.
5243
Гәриб елдән хош дөнәрсә гојнуна,
Голларыны кип бағлајар бојнуна.
5244
Гәлбини јандыра билмәсә јарын,
Ешгини аләмә јајмасын чарын.
5245
Хәбәрин јохдурса севимли јардан,
Бир даһа сөз салма абырдан, ардан.
5246
Саф ешгин дәјәрсә гара дашлара,
Көзүн дә батачаг ганлы јашлара.

5247
Аллаһын јолујла кетмәсә инсан,
Бәхтәвәр олмага тапылмаз имкан.
5248
Хәјалын кәзсә дә бүтүн аләми,
Көзүндә чанланмаз керчәклик дәми.
5249
Көјләрдә көрмәсән нә думан, нә чән,
Гураглыг сачлары ағардар дән-дән.
5250
Чәннәтә билити алсан да баһа,
Ишыглы дүнјаја кәлмәзсән даһа.
5251
Тәзәчә көрпәләр доғулан заман,
Өлүмүн вахты да верилир бу ан.
5252
Тәбиәт гојнуну тушлајанда гар,
Милљон чығырларда бүдрәјән дә вар.
5253
Бир аз тәбәссүмү бағышласа јар,
Сәадәт јағыш тәк үстүнә јағар.
5254
Үмиди бағлајыб ајлыг сәләмә,
Нәфсини һарама пајлыг еләмә.
5255
Ган төкән әлини көрмүрсә көзүн,
Мәһкәмә күнүндә лаг олар сөзүн.
5256
Кечдијин јолларда галмаса изин,
Ијнә-ләгәбини көтүрәр бизин.

5257
Үрәјин саф тәмиз олмазса, валлаһ,
Хејирхаһ әлини узатмаз Аллаһ.
5258
Јохсула, фәгирә рәһм едән бәндә,
Аллаһын истисин дојар бәдәндә.
5259
Аллаһа һәмд етсә нур бахышлар да,
Торпағы суварар кур јағышлар да.
5260
Јаланчы додаглар оларса сәндә,
Абырдан дүшәрсән јери кәләндә.
5261
Фитнәкар дилләрлә өјүнсә милләт,
Дизләри чөкдүрәр арамсыз зилләт.
5262
Хәзан јарпағы тәк саралыб солан,
Һеч демәз өзүнә: « Бир аз да долан.»
5263
Гајдаја салмамыш һеч бир ишини,
Кәрәк итирмәсин дүз јеришини.
5264
« Лә'нәтә кәләсән», - дејирсә һәр кәс,
Тәхтдә әјләшмәјин дејилми әбәс?
5265
Ел јолунда даша дөнсә үрәјин,
Сел күчүнә мә'руз галар күрәјин.
5266
Өмрүнүн мүлкүнү өртсә туфан, гар,
Әбәди һөкм едәр ачы рузикар.

5267
Дивары тутараг јеријән инсан,
Хәјјамын мејиндән тапармы имкан?
5268
Арзулар чичәк тәк соларса әкәр,
Гәбирдән әлавә чарә вар мәкәр?
5269
Гәлбини сөз илә бөлсәләр ики,
Ачыла билмәзсән бир гөнчә тәки.
5270
Молланы боғараг өз әлләринлә,
Аллаһа саташма әмәлләринлә.
5271
Халг үчүн бәнзәсән пуч олан гоза,
Аллаһ да чевирәр соврулан тоза.
5272
Ќөрдүјүн ишләрдә јохдурса саваб,
Етдијин зүлмләрә тапылар чаваб.
5273
Оддан тапмаса да гар әлачыны,
Бағбан балталамаз нар ағачыны.
5274
Дүнјанын ќәрдиши олса да бәлли,
Өлүмү бүдрәтмәз чарәнин һәлли.
5275
Зәһәрин дадыны версә ширин бал,
Мум тәки әридәр инсаны хәјал.
5276
Бир евин хәтасы оларса – ата,
Чәтин ки, бир даһа раһат да јата.

5277
Мешәни јандыран бир алов кими,
«Секаһ»да күл етмә һәр сары сими.
5278
Әзијјәт чәкәрсә бәлалы башын,
Һесаба алынмаз нечәдир јашын.
5279
Чәјирткәләр Рәбб әмринә тапыб дил,
Торпагларда гајнашарлар ил-бәил.
5280
Доғма јувасыны гурмаса бир гуш,
Бала чыхартмагы санмасын удуш.
5281
Гәлбини алова, ода јаханда,
Күлүндән рәнк алар, јашы ахан да.
5282
Товрат китабынын варагларында,
Гануна баш әјир јарагларын да.
5283
Гајғына галмаса севдијин никар,
Кәләчәк күнләрчүн мин чүр бәлан вар.
5284
Йоргана бәнзәдиб кәфән ағы да,
Сон мәнзил кәтирәр раһатлығы да.
5285
Ачизлик көстәрсән сәрт тәбиәтә,
Тез дә говушарсан әбәдијјәтә.
5286
Кимләр ки, торпаға мин әзаб верәр,
Күл әкиб, јеринә тиканлар дәрәр.

5287
Севинчин ачысы ашса гәдәрин,
Јумулу көзләрин атма кәдәрин.
5288
Тәбиәт нечә ки, тәравәтлидир,
Бәшәрин өзү дә мәһәббәтлидир.
5289
Күнәшин ишығы версә да аман,
Кор олан јолуну азар һәр заман.
5290
Варлығынла севирсәнсә јарыны,
Әбәди дә сахлајарсан арыны.
5291
Шүһрәтин нәғмә тәк кәзсә елләри,
Адын да олачаг дилләр әзбәри.
5292
Танрына ибадәт етмәсән әкәр,
Дүнјаја мәһәббәт артармы мәкәр?
5293
Дүнјасыны дәјишәндә бир баһар,
Сон нәфәсдә Аллаһына јалварар.
5294
Нә вахт ки, ачылы көз јашы ахмыр,
Мәһәббәт – севәнин јашына бахмыр.
5295
Зөвг алмаг пешәси јохдурса сәндә,
Гәриб көрүнәчәк догма Вәтән дә.
5296
Хәјала даланда гәмдән, кәдәрдән,
Көрпә ушаг тәки көврәлмә һәрдән.

5296
Үрәкләр севинчлә нә вахт ки долмаз,
Ишыгсыз сабаһын фајдасы олмаз.
5297
Даш гәлбли инсанлар чыхса гаршына,
Јенә дә һарамлыг гатма аршына.
5298
Һәсрәтин одунда јанарса чанын,
Интизар ичиндә кечәр һәр анын.
5299
Мугамын сеһрини дојарса инсан,
Јашамаг зөвгүнә тапачаг имкан.
5300
Лә'лли – чәваһирли кечәрсә күнләр,
Памбыг тәк јумшалар полад дөјүнләр.
5301
Бағчада ачылмыш бир гызыл күл тәк,
Пак ешгин наминә шәрәфдир өлмәк.
5302
Дәрдләрә дәрманлыг едәрсә сәфан,
Һүрмәтә чатдырар чәкдијин чәфан.
5303
Нәғмәли додағлар гөнчә ачанда,
Күлләри охшадар әтир сачанда.
5304
Јарына көнлүнү вердијин андан,
Һазыр ол, јолунда кечмәјә чандан.
5305
Имдадына јетишәндә садигин,
Јарасына мәлһәм дилә ашигин.

5306
Аваз кими јар көнлүнә доланда,
Гүнчә ачар јарпаглары солан да.
5307
Севән јар нә вахт ки, ачылы күлмәз,
Үрәк јашајырса, диләк дә өлмәз.
5308
Мин бир чәфасына дөзәндә јарын,
Шам тәк әримәсин һеч заман арын.
5309
Әтрини күлләрдән аланда јарын,
Јолунда гурбан ол белә дијарын.
5310
Дүнјасыны дәјишсә дә һәр нәсил,
Үнванына садиг галар һәр фәсил.
5311
Хаһинлик едәрсә сирдашларын да,
Сәбрин мајәсидир көз јашларын да.
5312
Әгл илә көрүлсә һәр ишин сәнин,
Дилинә дүшмәзсән јолдан кечәнин.
5313
Ајрылыг һалына дүшәрсә гәлбин,
Көзләр дә үрәк тәк корүнәр гәмкин.
5314
Ешгин нәгмәләри әритсә дашы,
Инсаны сарсытмаз гочалыг јашы.
5315
Әјәр олмасајды ширин хәјаллар,
Дүнја да көзүмдә көрүнәрди дар.

5316
Достларын дүшмән тәк еjләсә рәфтар,
Јенә дә һагсыза олма тәрәфдар.
5317
Ешгин атәшиндән јанмасан әкәр,
Хошбәхтлик кәлмәсин мисал ким чәкәр?
5318
Севкини гәлбиндә кизли сахлаjан,
Көjләр тәк јаш төкәр кечдикчә заман.
5319
Нәзәрин дөнәрсә бир ахшам чағы,
Көкүндән гырарсан бар верән тачы.
5320
Хәстәjә дәрманса ала көзләрин,
Балдан ширин олсун кәрәк сөзләрин.
5321
Арзулар чыхарса күн-бәкүн јаддан,
Көнүл чуша кәлмәз бир гуру аддан.
5322
Аллаһсыз алчага сатсан арыны,
Вичданын чүрүдәр шаһ дамарыны.
5323
Инчиjиб – күсмәjи сансан сәадәт,
Бир күн барышмаға галмаз да тагәт.
5324
Көрпәчә гузу тәк мәләсән дә сән,
Әһдинә чатмазсан, јада јар десән.
5325
Гәлби охшамаса нәфәси јарын,
Меjвәси јетишмиш будаға сарын.

5326
Алчағын өнүндә баш әјинчә сән,
Кәрәк варлығындан һеј инчијәсән.
5327
Сәбри-гәрарыны алса да јарын,
Хәзана дөндәрмә күллү баһарын.
5328
Әһдиндән дөнәрсә көнүл верән јар,
Дилиндә сәсләнмәз нә абыр, нә ар.
5329
Тәбиәт гојнунда тутараг гәрар,
Һәр булаг сујунун өз тәркиби вар.
5330
Јағышлы гасырға дешсә дә јери,
Вә'дәли, сөзүндән чәкилмәз кери.
5331
Кечәләр јухусуз галарса инсан,
Күндүзләр чушмаға тапырмы имкан?
5332
Кәлинлә гајнана оларса јадлы,
Һалал дуз-чөрәк дә көрүнмәз дадлы.
5333
Јарыны көрмәксә һәр ан адәтин,
Үрәјин башында кәздир сурәтин.
5334
Өмрүн мә'насыны ешгиндән алан,
Паклы мәһәббәтә сатмаз да јалан.
5335
Көмәјә кәлсә дә ачы сијасәт,
Пислијә һеч вәдә ејләмә адәт.

5336
Гәлбинин евиндә шаһлыг едән јад,
Гызыл сарајы да едәчәк бәрбад.
5337
Гајалар гојнунда битән күл олсан,
Көз јашын төкмәзләр, - нә вахт ки солсан.
5338
Шанындан аләмдә галмаса нишан,
Адыны јашатмаз заман һеч бир ан.
5339
Вәфадар алышар, һөкм ејләјәрәк:
Јар гәлби ешг илә дөјүнсүн кәрәк.
5340
Һәјатын баһары чичәкләнмәсә,
Шүһрәтә чатмағы гојмазлар сәсә.
5341
Азадлыг шүары сәсләнмәјәндә,
Икидләр јетишмәз һеч бир Вәтәндә.
5342
Көз јашы ахытсан һәмишә дән-дән,
Дүнјанын ән бәдбәхт оғлу да сәнсән.
5343
Гәриблиг чағыны саланда јада,
Вәтәндән әзиз шеј вармы дүнјада?
5344
Ширин сөз јохдурса дилиндә сәнин,
Одуна јанарсан һәр бир јетәнин.
5345
Улдузлу асиман оларса јарын,
Күнәш дә сајылар дәвләтин – варын.

5346
Севдијин ел-оба көрүнсә һејран,
Хошбәхтлик нәфәсин чәкәрсән һәр ан.
5347
Көз јашын, јағыш тәк, јағса да дән-дән,
Севинчи кәдәрлә гарышдырма сән.
5348
Севинчин гәмини үтмәсә һәр ан,
Гајғылар гәлбинә тутачаг диван.
5349
Ајрылыг шәрабы ичиртсә јарын,
Хәзанә дөнәчәк күлшән баһарын.
5350
Бивәфа чыхарса әһдиндән дөнән,
Көзүндән нур вермәз чираг тәк сөнән.
5351
Арзулар үмидлә кәлмәсә дә тән,
Јенә дә һәр шејдән јахшыдыр Вәтән.
5352
Тәбиәт тәсвири чатса нәзәрә,
Торпағын сәфасы кетмәз һәдәрә.
5353
Јар кәлән јоллара дикилмәсә көз,
Ешгин сәфасындан әлини дә үз.
5354
Јарыны ачыглы сүзәрсә бәндә,
Пајыны алачаг имкан дүшәндә.
5355
Көнлүнү тутмаса мәһәббәт ешги,
Бир фајда верәрми ағламаг мәшги?

5356
Сачына дүшәрсә ағ рәнкиндә дән,
Көзүн јашатмасын нә думан, нә чән.
5357
Фүрсәти әлиндән версә пәһливан,
Силаһлы рәгибә тутармы диван?
5358
Ачылы дујғулар нә вахт ки өлмәз,
Әһдини позанлар инсафа кәлмәз.
5359
Дағларын башыны алса да думан,
Јаған гар һалыны ејләмәз јаман.
5360
Ачы-ачы демәсә дә сөзүнү,
Зәһлә кедәр туршуданда үзүнү.
5361
Халгын көзү олмасајды тәрәзи,
Динин данан унутмазды гәрәзи.
5362
Вар еләјән олмасајды икиди,
Өз халгына бәсләмәзди үмиди.
5363
Һәгигәтә дөнмәсәјди күманлар,
Илдырымы чахмаз иди думанлар.
5364
Күл бағында гонса да мин будага,
Хәзан вахты дурна көчәр узага.
5365
Ачылы сөзүндән кәлсәләр кәләк,
Дилини күнаһкар сајасан кәрәк.

5366
Бүлбүл тәки охујанда севкилин,
Чәннәт олар һәр фәсилин, һәр илин.
5367
Пак зәһмәтә алышарса әлләрин,
Дилләриндән дүшәрсәнми елләрин?
5368
Олуб кечәнләри саланда јада,
Сабаһкы хош күнү вермәзләр бада.
5369
Бу дүнја көрүнсә көзләринә дар,
Атдыгын аддым да јолуну азар.
5370
Севинчлә кечирсә һәр бир анын да,
Күмүр тәк гаралмаз дамла ганын да.
5371
Көнчлијә хәјанәт етсә гочалыг,
Торпага туш олар шанлы учалыг.
5372
Фүрсәти әлиндән версә чаванлыг,
Һәм балсыз, һәм јағсыз кечәр јаванлыг.
5373
Нуруну итирсә гоча көзләрин,
Кимсәни кәтирмәз чоша сөзләрин.
5374
Һәгигәтә дөнмәјәндә арзулар,
Вичданын да кешијиндә ар дурар.
5375
Мәнлијин алчатса мүдрик бир инсан,
Нурлу чаһаны да сајачаг зиндан.

5376
Шаирлә бирликдә өләрсә ше’ри,
Ҝәлән нәсилләр дә ҝөрмәзләр хејри.
5377
Ганыны зәли тәк сорарса јадын,
Он киши өнүндә чәкилмәз адын.
5378
Ҹәбһәчи өлүмдән горхарса әкәр,
Ҝәрәзсиз ҝүллә дә башына дәјәр.
5379
Ишини бирбаша тутсан һәвәслә,
Дағлары ашарсан ҹошгун нәфәслә.
5380
Ағры кәсилмәсә милјончу ҹанда,
Ҝөзүндә гаралар ҝүнлү ҹаһан да.
5381
Елин шәнлијиндә һеч олса шанын,
Бир өмрә бәс ејләр дәрди бир анын.
5382
Талејин гул олса дөнүк намәрдә,
Гајалы дашлар да дөзмәз бу дәрдә.
5383
Јахшылыг ејләјиб, нә гәдәр лалсан,
Бихәбәр нә билсин сафсан, һалалсан?
5384
Һәмдәм олсан гәлби сөнүк гадына,
Рүсвајчылыг шан ҝәтирмәз адына.
5385
Әҹәлин ҝәлиши узанан заман,
Ағрылар өлүмдән бәд олар һәр ан.

5386
Суал верилсә дә дәриндән дәрин,
Көлкәлик ахтарма сәриндән сәрин.
5387
Алышыб јанмаса үрәјин шам тәк,
Ешгин бәһәриндән доларды әтәк?
5388
Мәрд кими јарыны севмәјән адам,
Намәрдтәк сөјләјәр: - Бәхтимә јадам!
5389
Аллаһын јолунда аддымлајанлар,
Өлдүјү күнү дә тој-бајрам анлар.
5390
Гәдрини билмәсән бу күн әјәр сән,
Сабаһкы өмрүн дә бојнун әјәрсән.
5391
Күнаһда бармағын оларса әкәр,
Үрәјин мүсибәт бәласын чәкәр.
5392
Јаланын һөкмүндән анды ичәндә,
Хәлбирдән кечирәр һаггы бичән дә.
5393
Көзәлләр көзәли олмајан һәр кәс,
Зәкалы ағлын да сајмасын әбәс.
5394
Зәһмәтин сәрф олса јахшылыг үчүн,
Халгына күвәнәр сағламлыг күчүн.
5395
Үрәкдән кәләни демирсә дилин,
Самбаллы күнләрлә фәхр етмәз илин.

5396
Кечә-күндүз шәнләнмәсә үрәјин,
Шаһ дағы тәк вүғарланмаз күрәјин.
5397
Пәрванә тәк алышанда одларда,
Күлләр тәки јас сахлајар отлар да.
5398
Гәм чөкәрсә јанагына дилдарын,
Һаг газанмаз нә абырын, нә арын.
5399
Инсанлардан килејләнән көјләр дә,
Дәрдләрини јағышларла сөјләр дә.
5400
Анламагчүн ганад ачыр, шәр нечә,
Күндүзүнү хәлбирдән сүз һәр кечә.
5401
Торпағын күлләдән дешилсә бир күн,
Гејрәтин динчлији гој етсин сүркүн.
5402
Әмәлиндән иткин дүшсә ихтијар,
Елин дә шанынла етмәз ифтихар.
5403
Чәннәтбәндли апармагчүн мәшгини,
Ики гәлбә көрпү елә ешгини.
5404
Боллуча олмаса һаглы чүрәтин,
Азалар сәрвәтин, донар шүһрәтин.
5405
Көрән көзә охшамаса булаглар,
Хәзан дүшмүш чөл-чәмәнчүн ким ағлар?

5406
Өз сеһри олмаса мугамын әкәр,
Бәјәм инсанлары ардынча чәкәр?
5407
Һичранын наләси ода дөнәндә,
Көзүнү киләси исланар күндә.
5408
Нәғмәләр өтмәсә башынын үстә,
Гәлбинин оду да сөнәр аһәстә.
5409
Көзләрин күлмүрсә көрәндә јары,
Кор олмуш бағбан тәк дәрмәзсән бары.
5410
Көрүшдә дујулса бүлбүлүн сәси,
Дағлары ашачаг ешгин һәвәси.
5411
Үмидли хәјалын сејринә далсан,
Динчәлән дилинлә санма ки, лалсан.
5412
Гәлбини охшатса илкин мәһәббәт,
Гәдрини билмәкдир вәзифән әлбәт.
5413
Башынын гарыјла өјүнән дағлар,
Күнәш алышанда ушаг тәк ағлар.
5414
Гүдрәтин әзмијлә чошмурса үрәк,
Дадыны итирәр једијин чөрәк.
5415
Әлини киши тәк сыхмырса һәр кәс,
Күнүнү гаралдар саламлы һәр сәс.

5416
Чисмини торпаглар уданда бир күн,
Руһун да дүнјадан олачаг сүркүн.
5417
Тумурчуг тәк партлајарса үрәјин,
Из итирәр дағлы олан күрәјин.
5418
Арзуларын күл ачмаса баһарда,
Көзүн күлмәз нә боранда, нә гарда.
5419
Гәриблик тәнһасы бүрүсә јары,
Көнлүнү алмагы унутма бары.
5420
Мәлһәмли муғама шәр јахан заман,
Ешгинә нур сәпмәз нә тар, нә каман.
5421
Гәлбләри ајырса пахыл – бәдкүман,
Үзләрдә јурд салар һәм чән, һәм думан.
5422
Оғул тәк дөзмәсән һәр чәтинлијә,
Сәадәт говушмаз нәр мәтинлијә.
5423
Гызылдан, күмүшдән нallанса да ат,
Јарарлы олмаса, газанмаз бир ад.
5424
Елчиләр үрәји дөндәрсә буза,
Учмаг истәјәрсән аја, улдуза.
5425
Саф ешги дујмаса севкили јарын,
Хәзана дөнәчәк јазлы баһарын.

5426
Зәһәр кими ачы олса чөрәк дә,
Тумурчуг тәк партлајачаг үрәк дә.
5427
Сәадәт, сорагсыз, сөнсә ил-бәил,
Хошбәхтлик наминә чалынмаз тәбил.
5428
Дилиндән јағарса ачылы сөзләр,
Нуруну итирәр гәзәбли көзләр.
5429
Милләтин көзүндә учалмаг үчүн,
Аләми дағытма гочалмаг үчүн.
5430
Севдијин јарына кәлмәјәндә тән,
Шүбһәлү сүзәчәк һәр јолдан кечән.
5431
Елиндән јохса да сәни бир сајан,
Аллаһын јолунда јенә шамлы јан.
5432
Бол оларса гыз-кәлинин әдасы,
Көнүл охшар тар-каманын сәдасы.
5433
Дар күндә сајмаса әкәр јар – јары,
Бәјдән гоча олмаз, кәлиндән - гары.
5434
Чарәли бир сөзә оланда мөһтач,
Көзүнә нур сәпмәз гызылбәндли тач.
5435
Ајрылыг гәлбинә версә ишкәнчә,
Товратдан нәфәс ал һәр күн, һәр кечә.

5436
Кечмиш һәјатыны саланда јада,
Кәләчәк өмрүнү вермәзсән бада.
5437
Өзүнә чәлб етсән күн-бәкүн ели,
Сонуну охшатсын кәрәк әввәли.
5438
Ешгин күлшәниндә солса чичәкләр,
Саһибсиз көрүнәр баллы пәтәкләр.
5439
Далғалар нәғмәли оларса әкәр,
Лај-лајын бешији сајылар Хәзәр.
5440
Үлви мәһәббәтдән үзүлсә әлин,
Бәдбәхтлик кәтирәр һәм тој, һәм кәлин.
5441
Бағбанлыг етмәкдән әринсә арын,
Бағындан дәрмәзсән чәфалы барын.
5442
Севинчлә өмрүнү кечирсә үрәк,
Нәфсин дә һәддини ашмасын кәрәк.
5443
Өтән илләрини ачылајанлар,
Бәрбад өмүр үчүн өзүнү данлар.
5444
Һилалы гашларын јарашыгындан,
Нәғмәләр диләрсән саз ашыгындан.
5445
Вүсал күнү јетишмәсә мејвә тәк,
Дәрди-сәри күндә артар бир әтәк.

5446
Хәтринә дәјмәсән әкәр һеч кәсин,
Һамыја хош кәләр бәм олан сәсин.
5447
Гызылдан сүзүлсә бишмиш сөзләрин,
Баш әјән шаһлары сүзәр көзләрин.
5448
Бал јухулу олмајанда имканлар,
Сағламлыгы фәтһ еләмәз инсанлар.
5449
Көјләрдә шимшәкләр чахмаса әкәр,
Тәбиәт шамлары јандырар мәкәр?
5450
Тәрбијә версәниз өвладыныза,
Бир хәтәр јетирмәз өз адыныза.
5451
Күлләрин гохусу кәлән чәмәндә,
Чәннәтә алышар јолдан кечән дә.
5452
Хошбәхтлик наминә сөкүләрсә дан,
Ширин јухусундан пак дурар инсан.
5453
Јасдыгын даш олса дағда, аранда,
Чобаны охшадар ағрын алан да.
5454
Севкилин ешгини күл едән заман,
Шимшәкдән алышыб бир шам тәки јан.
5455
Севкилин оларса көзүн гарасы,
Гәлбини сарсытмаз сөзүн јарасы.

5456
Ашиги саралдыб бәдрәнк еләсән,
Кәрәк барышыга өзүн кәләсән.
5457
Иштаһлы нәфсинә дөзмүрсә үрәк,
Сағламлыг һәддини ашачаг чөрәк.
5458
Әтрини дујмагчүн баһарлы јазын,
Нәркизли чәмәндә чалынсын сазын.
5459
Вуран гәлблә ејләмәсән имтаһан,
Нечә сирри кизлин сахлар бу чаһан.
5460
Дүмаг сәтирләри олмаса јолун,
Тәһлүкә төрәдәр сағын, һәм солун.
5461
Дағлар титрәсә дә зәрб һүнәриндән,
Елләр јанылмасын гәлбин шәриндән.
5462
Кечдијин јоллардан гајытмаг үчүн,
Һалалдан сүзүлсүн газанчын бүтүн.
5463
Сәһрада су үчүн галанда мөһтач,
Гашлы үзүкдән дә тапылмаз әлач.
5464
Гызыл кими сафлы олса "валлаһ"ын,
Арзуна да тәкан верәр Аллаһын.
5465
Әһдинә дүз чыхса севиб-севилән,
Севинчдән күлүмсәр көз јашын силән.

5466
Әбәди бағласа көзүнү инсан,
Раһат динҹлијә дә тапылар имкан.
5467
Данышыг тәрзини билмәјән кәдә,
Сәррафлы әглә дә кәләҹәк һәдә.
5468
Истәсән сүфрәндә бол олсун чөрәк,
Хоруз банлајанда дурасан кәрәк.
5469
Әтирли чөрәјә верәндә гијмәт,
Бугдалы сүнбүлдән етмәзләр гијбәт.
5470
Чағырыш вахтында кимләр ки кәлмәз,
Вәтәнә хиласкар чыха да билмәз.
5471
Абыра, һәјаја јарадыб имкан,
Сөзүнү кәсәрли гој десин инсан.
5472
Сөзләри јағдырса автомат кими,
Ҹавабы верилсин дипломат кими.
5473
Ешгин мәнасыны арашдыранда,
Мәҹнунә гошулар гарышдыран да.
5474
Сиррини сирдаша вердијин заман,
Сәсин титрәмәсин кәрәк бирҹә ан.
5475
Инсанлыг наминә өмүр сүрәндә,
“Аллаһа мин шүкүр!” Дејәр көрән дә.

5476
Күвәниб һарамлы вара-дәвләтә,
Күнәшли демәзләр - гара гүрбәтә.
5477
Һәрчәнд ки, башларда ағыл аз олар,
Космосдан сөз салар нағылбазлылар.
5478
Үрәкдән күлмәсә кәлинин үзү,
Ајрылыг јолуну ахтарар көзү.
5479
Гаранлыг пәрдәјә бүрүнсә көз дә,
Дилинә јол ачмаз бир кәлмә сөз дә.
5480
Һәгигәт гушу тәк ганад чаланда,
Дилиндән чыхмасын кәрәк јалан да.
5481
Үзүнә шах дурса сүдүнү әмән,
Өвладлыг һәддиндән чыхачаг һәмән.
5482
Ағлыны итирсән бағры јаранда,
Көлкән тәк јашајар сөзлү- јаран да.
5483
Инсафа кәлмәсә гәлби јандыран,
Кәрәк јубанмасын һаггы гандыран.
5484
Әр-арвад дидәрсә бири-бирини,
Аләмә јајарлар евин сиррини.
5485
Илан тәк чаларса арвад әрини,
Кәрәк о дүнјада тапсын јерини.

5486
Һәр дамласы нә вахт гәлбин инчидир,
Инсанлыгдан чыхаран да ичкидир.
5487
Һәрчәнд ки, гәдәһин тез-тез долачаг,
Ағлыны алан да ички олачаг.
5488
Шаир олмаса да хәстә сәрхошлар,
Ичкидән зөвг алан - Хәјјама охшар.
5489
Һәсрәти әјәр ки, ганында ахмаз,
Ичкини тәрк едиб, сәрхоша бахмаз.
5490
Үрәјини ган еләсә дилбәрин,
Хош күнләрлә кечә билмәз илләрин.
5491
Севкилин гәлбини саларса ода,
Өзүнү гәриб дә сај бу дүнјада.
5492
Илк барын верәндә көрпә будағлар,
Бағбан да севинчдән көрпә тәк ағлар.
5493
Јухуна кирсә дә гәлби дөнмүш јар,
Ешгиндән көзләмәз нә абыр, нә ар.
5494
Өмрүн пајызыны унудан инсан,
Сәрт гышдан чыхмага тапмаз да имкан.
5495
Дәрин күк салмаса көксүндә ешгин,
Бәхтинә јол ачмаз күндәлик мәшгин.

5496
Сәма видалашса күнәшлә, ајла,
Аләмә нур сәпмәз улдузлар сајла.
5497
Һәрчәнд ки, ешгинлә чајлар тәк ашмаз,
Биилгар олана бәхт дә јарашмаз.
5498
Чисми чаван сахламајан гочалыг,
Талејинә нәсиб етмәз учалыг.
5499
Һалал сүдү әмибдирсә анадан,
Сачларына әл кәздирмәз һәр надан.
5500
Чәннәтдән јан кечсә көчәри јолун,
Бәдләрлә долачаг сағын һәм солун.
5501
Сәадәт наминә өмүр сүрәндә,
Кәрәк ибрәт алсын һәр бир көрән дә.
5502
Һәр сөзүн, гылынч тәк, кәсмәсә ити,
Арсызын абрыны алмазсан гәти.
5503
Һәр кәсин ки, өз-көзүндә ар олмаз,
Јерә, көјә анд ичмәкдә јорулмаз.
5504
Күвәнәрсә гәдир билән елинә,
Бир дағы да шәлә бағлар белинә.
5505
Дағлардан учаса үрәјин сәнин,
Торпаға кипләнмәз күрәјин сәнин.

5506
Һалаллыг наминə дөјүнсə үрəк,
Сүфрəндəн əксилмəз нə дуз, нə чөрəк.
5507
Ел јанында сөз демəји бачарсан,
Өз евин тəк мин гапыны ачарсан.
5508
Үфүглəр гызаркəн дан ағаранда,
Чаһаны сејр едəр чан Апаран да.
5509
Исдəр пајыз олсун, исдəрсə дə гыш,
Көј сəмадан нə гар көзлə, нə јағыш.
5510
Илһам верəн көзəллијин оланда,
Чана кəлəр саралан да, солан да.
5511
Ешгин чəсарəтин анлајан заман,
Вар-дəвлəт дəјəрин итирəр бу ан.
5512
Товратын барыјла гидалананда,
Һагг јола гајыдар һəр бир надан да.
5513
Көнлүндəн кечəндə гүдрəтин ешги,
Зирвəјə галдырсын шүһрəтин мəшги.
5514
Јеришинə чүзи версə дə аман,
Хəстəликлə достлуг етмə һеч заман.
5515
Иштаһы позанда јағлы пиловлар,
Диабет оланы дағлы чиловлар.

5516
Саламы алмаса севкили чанан,
Күмүр тәк гаралар дамарында ган.
5517
Гәлбини әманәт вермәсән јара,
Гапыны сәадәт дөјмәз һеч ара.
5518
Һәр дәрди-мөһнәтә дөзсә дә инсан,
Хош өмрә, әбәди, тапылмаз имкан.
5519
Јарадандан гисмәт олса гочалыг,
Кәрәк, шам тәк, әримәсин учалыг.
5520
Шүбһәли торпаға ајаг басанлар,
Оларлар өзүјчүн гоју газанлар.
5521
Голун гүввәтиндән сөз салан заман,
Одлу силаһлары унутма бу ан.
5522
Гураглыг баш версә көзүн көлүндә,
Мәһһәббәт јас тутар үзүн дүзүндә.
5523
Сөз ешгијлә кәр ки, үрәк дөјүнмәз,
Әһли-гәләм саһиб тәки өјүнмәз.
5524
Ешгини үрәјә нә вахт ки јапмаз,
Бахмагдан саваји бир чарә тапмаз.
5525
Ешгин һәрарәти аловнананда,
Алышар гуру тәк сулу олан да.

5526
Күнү-күндән ишләр ктсә тәрсинә,
Дүнја вары бәс еләмәз тәркинә.
5527
Ағлынын касасы нә вахт ки долмаз,
Һәр шеји јадында сахламаг олмаз.
5528
Инҹәликлә дөјүнмәсә үрәјин,
Ағрылара ҹәзб олунар күрәјин.
5529
Көнлүн истәјитәк көрсән дилдары,
Тәбиәт гүввәси гырмаз илгары.
5530
Чичәкләрин өз дилини ганмајан,
Тәбиәти дуја билмәз һеч заман.
5531
Фәрги јох, күчәләр кенишдир ја дар,
Һәр арзу-диләјин бир үнваны вар.
5532
Севәнләр гүдрәтлә кәзәрсә гоша,
Сәадәт ҹәһтләри чыхмаз да боша.
5533
Селләр, зәлзәләләр нә вахт ки чағлар,
Тәбиәт өзү дә ушаг тәк ағлар.
5534
Јағ кими әритсән чаванлыгыны,
Халга чар едәрсән авамлыгыны.
5535
Милләти дәрдисәр еләчәјинлә,
Әлбәјаха олма кәләчәјинлә.

5536
Һәр сөзү-сөһбәти дәрд верән заман,
Һеч ким дә бу кәси диндирмәз бир ан.
5537
Зәһминдән кәлирсә ганын гохусу,
Һеч вәдә ширинлик вермәз јохусу.
5538
Дәрманын һөкмүјлә дөјүнсә үрәк,
Зәһәрдән бәд олар једијин чөрәк.
5539
Көмәјә кәлмәсә достун, гардашын,
Дағларын гары тәк ағарар башын.
5540
Чухуру ахтаран сулар тәк ахсан,
Үнванын дәјишмәз, ејнәк дә тахсан.
5541
Үрәји дәләндә етибарын да,
Јаддашдан силинәр вәди јарын да.
5542
Фәрги јохдур Нәбијә тән - Һәчәрсән,
Сусуз чајдан үзмәсән дә кечәрсән.
5543
Көз ағартсан сачы дәнли баш кими,
Из гојарсан гара рәнкли даш кими.
5544
Арзуларын гучағында ујмагдан,
Көрпә тәки севинмәзсән дојмағдан.
5545
Сүзмәк үчүн нәғмә долу додағын,
Ајнасы вар сују – сөзлү булағын.

5546
Инсафын да ашдыранда һәддини,
Бармаг сајлы биләчәкләр гәдрини.
5547
Бир-бирини анламаса севәнләр,
Сачлара да һүчум чәкәр аґ дәнләр.
5548
Довраныны хош кечирсә ушаглар,
Өмүр бойу йаддан чыхмаз бу чаґлар.
5549
Халгын үчүн íанмаíанда үрәíин,
Нәр дә олсан íерә дәíәр күрәíин.
5550
Үз-козүнү туршудан да кәлинә,
Саф ана тәк көрүнмәзсән елинә.
5551
Гәлб евини етмәсә дә һеч виран,
Көрпәнин дә гайґысы вар һәр бир ан.
5552
Ачылмаíан гөнчә тәки соланда,
Үз чевирәр сәнә íахын олан да.
5553
Илиíинә íол тапмаса мәһәббәт,
Үрәíинә дамґа вурар һәгибәт.
5554
Гәлбинә кирибсә үрәíи дашлы,
Чалыш, галмаíасан көзләри íашлы.
5555
Дәрманла кечсә дә әкәр һәр күнүн,
Јенә дә дүшмәнә һүнәрли көрүн.

5556
Гардашын үрәіи бәнзәсә даша,
Чәтин ки, іолунда дағлары аша.
5557
Вар-дәвләт ағлыны алса гардашын,
Сәни унутса да ағартма башын.
5558
Ешг іаған көзләри долдурсан іашла,
Сәадәт тапмазсан ағылсыз башла.
5559
Үзүшмәсән гәлбиндәки гәм илә,
Көзләринин нуру кедәр нәм илә.
5560
Аловлу ешгинин гығылчымлары,
Күшәштәк исидәр гызыл гумлары.
5561
Ешгиндә сәадәт көрмәіән бәндә,
Көз іашы ахыдар іери кәләндә.
5562
Көзүнү чәкмәсә гыздан, кәлиндән,
Гуртармаз чаныны іаман әлиндән.
5563
Һалалдан әламәт іохса ишиндә,
Һарам аш чеінәіәр һәр бир дишин дә.
5564
Кериіә чәкилсән доғма елиндән,
Дар күндә бир кәс дә тутмаз әлиндән.
5565
Шөвг версә гәлбинә ачылан күлтәк,
О іардан уммазлар нә шүбһә, нә шәк.

5566
Күлләр илә өіүнсә дә илк баһар
Сәрт кечән гышын да дәвләтидир гар.
5567
Илк баһар чағында ешгә дүшәндә,
Күлләрлә доғулар севинч дә, шән дә.
5568
Зөвгү охшаса да ичкили хөрәк,
Сүфрәнин гашыдыр су илә чөрәк.
5569
Чәннәти хәіалла арзулаіанда,
Көзлә ки, батмасын һалал маіан да.
5570
Милләтин көзүндә учалмаіанда,
Јүкүндән іапышмаз гочалмаіан да.
5571
Вахтында торпағы шумламаіанда,
Анбарда чүчәриб батар маіан да.
5572
Хәтринә дәісә дә һәр сөзүн дүзү,
Өзүндән ачизә бәрәлтмә көзү.
5573
Әлавә күч-гүввәт версә дә варлыг,
Үлви ешг іолуну шумламаз дарлыг.
5574
Көзәллик салмаса ешги кәмәндә,
Күлләр дә іарышар чөлдә-чәмәндә.
5575
Сағламлыг ешгиілә дөіүнсә үрәк,
Балдан ширин олар дуз илә чөрәк.

5576
Һаі вермәсә іар һеіинә,
Ган да сызар дар беіинә.
5577
Үлви гәлбдән севмәсә іар,
Бәіәм онда еһтибар вар?
5578
Үмидә бел бағлаіанда,
Тәк-түк олар ағлаіан да.
5579
Әтирвермәз күлә дөнсән,
Шанын олмаз һеі өіүнсән.
5580
Итирсән дә күл үзүнү,
Хәзан боғмаз чөл дүзүнү.
5581
Севдиіини алдаданда,
Ат оінадар бал да ганда.
5582
Нәфсли удсан сел кини дә,
Виран еіләр гәлбини дә.
5583
Дил демәсә “чан” сөзүнү,
Наданоғлу сан өзүнү.
5584
Нә вахт кинин гачмаз кендән,
Нәр дә сөһбәт ачмаз сәндән.
5585
Бәд хәіалдан үзсән әлин,
Көз үстүндә олар іерин.

5586
Долансан да бу дүнíаны,
Гара бәхтдән хош күн һаны?
5587
Бәхш оланда шүһрәт вә шан,
Севкини дә íашад һәр ан.
5588
Дөнүк чыхмыш дост, íолдаша,
Гоíма бир дә һәдди аша.
5589
Үмидини итирән кәс,
Өлүмү дә саíмаз әбәс.
5590
Аллаһындан дүшсән узаг,
Варлығындан кәлмәз сораг.
5591
Хәíаната дөзә-дөзә,
Нур да хаин чыхар көзә.
5592
Мәһв етмәсән íағыны,
Хәзанлы сай бағыны.
5593
Фәрги íохдур улусан,
Сән дә Аллаһ гулусан.
5594
Аллаһ сәндән үзәндә әл,
Диз чөкмәкдән бүкүләр бел.
5595
Бар дәрәндә шәрик сәíлә,
Аллаһа да шүкүр еíлә.

Бәндәләр

5596
Бир бәндәјәм чән дә кәлди,
Думан илә чән дә кәлди.
Һансы сәрраф гызысан ки,
Сөзләримиз тән дә кәлди?
5597
Бир бәндәјәм арды кетди,
Кечән күнүн арды кетди.
Чан алычы бахышыјла
Гәлбими дә јарды, кетди.
5598
Бир бәндәјәм алышмадыр,
Севки сөзү – алышмадыр.
Аксиомын һөкмүјлә дә
Һәјат өзү – јарышмадыр.
5599
Бир бәндәјәм сөзүндәдир,
Чанын сирри сөзүндәдир.
Гочалмамыш көчәндә дә,
Күнаһ сәнин өзүндәдир.
5600
Бир бәндәјәм мәләр, кедәр,
Јаныглылар мәләр, кедәр.
Өлүмлә дил тапылмаса,
Милјонлар да кәләр, кедәр.
5601
Бир бәндәјәм симләр ағлар,
Мизраб вурар, симләр ağлар.
"Јетим секаһ" чан аланда,
Мәндән бетәр кимләр ағлар?

5602
Бир бәндәјәм шәр илә,
Намәрд кәләр шәр илә.
Һаглы чаваб аланда,
Чимәчәк дә тәр илә.
5603
Бир бәндәјәм азанда,
Гәриб јердә азанда;
Һечә дөнәр көзүндә
Дүнән дуа јазан да.
5604
Бир бәндәјәм сөз десин,
Ашыг кәрәк сөз десин.
Көзүм сәнә дүшүбдүр,
Нечә севим өзкәсин.
5605
Бир бәндәјәм дөнәрми,
Заман кери дөнәрми?
Јүз или дә үтмәмиш,
Бәхт улдузу сөнәрми?
5606
Бир бәндәіәм олаіды,
Сөзүмүз сөз олаіды.
Мәзара да чатанда,
Әһдимиз дүз олаіды.
5607
Бир бәндәіәм бошадыг,
Гәлбимизи бошадыг.
Көзәл бир тоі ахшамы
Бир өмрү дә іашадыг.

5608
Бир бәндәіәм дашмаз да,
Чаілар сусуз дашмаз да.
Ешг іолунда бүдрәіән,
Сел гаіаны ашмаз да.
5609
Бир бәндәіәм долар да,
Ешг касасы долар да.
Аіры дүшсә іарындан,
Бир күл тәки солар да.
5610
Бир бәндәіәм күчәчәк,
Вахты чатан күчәчәк,
Гоншуіа тор гуран да,
Өз баласы дүшәчәк.
5611
Бир бәндәіәм бағлады,
Сәманы чән бағлады.
"Шура" аіаг еіләдим,
"Јәтим секаһ" ағлады.
5612
Бир бәндәіәм хош ағлар,
Севки севән хош ағлар.
Доланыб іар башына,
Көзләрин дә бош бағлар.
5613
Бир бәндәіәм аі доғар,
Күн батанда аі доғар,
Улдузлары сүзәндә,
Көзләри дә саі боғар.

5614
Бир бәндәім чәкәр іад,
Пахыллығын чәкәр іад.
Дағa күлүнк чалан да
Нә Геіс олар, нә ФәрҺад.
5615
Бир бәндәім іағышлар,
Көі іашыдыр іағышлар.
Ешгиндән күсән руһ да
Сәни нечә бағышлар?
5616
Бәндәім тоз гопарар,
Әсән іел тоз гопарар.
Нәфси ләпә күдән дә,
Ағачдан гоз апарар.
5617
Бир бәндәім іазырсан,
Ешгиндән зар іазырсан.
Бәс јанына чуманда,
Јолу ниіә азырсан?
5618
Бир бәндәйәм гарышдын,
Шәр ишләрә гарышдын.
Севмирдинсә үрәкдән,
Шамтәк ниіә алышдын?
5619
Бир бәндәім ағлады,
Көіүн көзү ағлады.
Данышмадын лал кими,
Нитгини ким бағлады?

5620
Бир бәндәјәм јарышым,
Сона јетди јарышым.
Мәзарымы газмысан,
Сәнлә нечә барышым?
5621
Бир бәндәјәм еләси,
Гәлбими тәрк еләси;
Барышыга кәлсән дә,
Кимә лазым беләси?
5622
Бир бәндәјәм назыны,
Аз чәкмәдим назыны.
Дилин бәјәм лал олуб,
Көстәрирсән јазыны?
5623
Бир бәндәјәм сөнүбдүр,
Гәлбим оду сөнүбдүр.
Сәадәтин улдузу
Күллү шама дөнүбдүр.
5624
Бир бәндәјәм әбәсди,
Субајлығын әбәсди.
Кәсмә әшгин јолуну,
Бу нә чүрә һәвәсди?
5625
Бир бәндәјәм јаздырдын,
Шејтана фал јаздырдын.
Бәдхаһлыгын учундан
Һагга да јол аздырдын.

5626
Бир бәндәјәм дәјәндә,
Һејва, армуд дәјәндә.
Гыјмасан да өзүнә,
Тапылачаг јејән дә.
5627
Бир бәндәјәм үзүләр,
Севән үрәк үзүләр.
Хош күнләрин сајы да
Тојдан сонра дүзүләр.
5628
Бир бәндәјәм сајанда,
Шәрти шумда сајанда;
Фырылдагла һагг кәсиб,
Әлдән кедәр мајан да.
5629
Бир бәндәјәм сапына,
Ијнә батып сапына.
“Һә” чавабын алмамыш,
Елчи кәлмәз гапына.
5630
Бир бәндәјәм гара да,
Еһтијач вар гара да.
Фајда вермәз о торпаг,
Нәмлик јохса арада.
5631
Бир бәндәјәм солмајыр,
Саралмајан солмајыр.
Күсүлүләр јаш төкәр,
Көзүн нијә долмајыр?

5632
Бир бәндәјәм сөһбәтин,
Елдә кедир сөһбәтин.
Сынадыгым анда да
Дағлар ашыр һөрмәтин.
5633
Бир бәндәјәм садаға,
Чаным ешгә садаға.
Әбәди јува саллам,
Јарым гонан будаға.
5634
Бир бәндәјәм сөзүндән,
Шәкәр јағыр сөзүндән.
Каш кәлинтәк кәләјди,
Өпәјдим өз-көзүндән.
5635
Бир бәндәјәм ичәрәм,
Зәһәр версән ичәрәм.
Јарышса да мин көзәл,
Тәкчә сәни сечәрәм.
5636
Бир бәндәјәм олмасын,
Севки чинлә олмасын.
Јар да кәлин кәләндән,
Үрәк кинлә долмасын.
5637
Бир бәндәјәм елиндән,
Ајры дүшмә елиндән.
Дүшмәнә күч кәлсән дә,
Горун сатғын әлиндән.

5638
Бир бәндәјәм өз башым,
Даша дәíиб өз башым.
Јарым чарә гылмаса,
Чаја дөнәр көз јашым.
5639
Бир бәндәјәм дојмарам,
Ширин сөздән дојмарам.
Иштаһымын дәрдиндән
Јары көздән гојмарам.
5640
Бир бәндәјәм батајдым,
Ҝүлләр ичрә батајдым.
Јар јухуја ҝирәндә,
Әбәди дә јатајдым.
5641
Бир бәндәјәм сөнәчәк,
Јанан шамлар сөнәчәк.
Јарла олан ҝүнүм дә
Аја, илә дөнәчәк.
5642
Бир бәндәјәм инчимә,
Талеһиндән инчимә.
Гисмәт Аллаһ бәхшидир,
Һарам гатма динчимә.
5643
Бир бәндәјәм сечәнәм,
Јахшы, писи сечәнәм.
Бујруг ҝәлсә Аллаһдан
Чанымдан да кечәнәм.

5644
Бир бәндәјәм көзүм вар,
Јары сечән көзүм вар.
Дејин ајаг сахласын,
Дејилмәмиш сөзүм вар.
5645
Бир бәндәјәм бу дағлар,
Шаһдағымдыр бу дағлар.
Тәшриф бујур бағчама,
Бар кәтириб будағлар.
5646
Бир бәндәјәм арымы,
Абрым ашмаз арымы.
Сөһбәт илә, саз илә
Диндирәрәм јарымы.
5647
Бир бәндәјәм тәбибим,
Үз чевирмир тәбибим.
Ешг јолунда бүдрәсәм,
Јар олајды һәбибим.
5648
Бир бәндәјәм галарам,
Көзү јолда галарам.
Дәли конлүм чошанда,
Гадасын да аларам.
5649
Бир бәндәјәм өләјди,
"Өлүм" сөзү өләјди.
Јарымын ај үзү дә
Баһар тәки күләјди.

5650
Бир бәндәјәм олајды,
Тез тојумуз олајды.
Бизи севмәјән әгјар,
Һәм донуб, һәм солајды.
5651
Бир бәндәјәм күл-чичәк,
Халчалыгдыр күл-чичәк.
Гангал битиб арада,
Јерли-дибли кәл бичәк.
5652
Бир бәндәјәм көјнәјим,
Кен көрүнүр көјнәјим.
Јарым мәнә дағ чәкиб,
Сирри кимә сөјләјим?
5653
Бир бәндәіәм әіиләм,
Јанмамышам әіиләм.
Јарла олан севдамдан
Әл дә чәкән деіиләм.
5654
Бир бәндәіәм даш үстә,
Даш іығылар даш үстә,
Тоідан хәбәр іетирин,
Мән дә деіим баш үстә.
5655
Бир бәндәіәм нә азар,
Нә дәрд олсун, нә азар.
Күл іарымын гәлбиндә
Јүрд салмасын интизар.

5656
Бир бәндәіәм іаш үстә,
Јаш төкүләр іаш үстә.
Мәзарымы бәзәіиб,
Адымы іаз даш үстә.
5657
Бир бәндәіәм барышдым,
Күсәнимлә барышдым.
Од аловлу сөнәндә,
Көздән ниіә алышдым?
5658
Бир бәндәіәм сөзүм іох,
Севән гәлбә сөзүм іох.
Күнәш адлы іарым вар,
Өзкә үздә көзүм іох.
5659
Бир бәндәіәм сарыма,
Гыз, іарамы сарыма.
Биздә әғіар көзү вар,
Хәбәр верәр іарыма.
5660
Бир бәндәіәм деіилди,
Мин бир бөһтән деіилди.
Јарын бирчә сөзүндән
Белим ниіә әіилди?
5661
Бир бәндәіәм күләідим,
Данышайдым, күләідим.
Јарла һәіат гуранда,
Јүздән сонра өләідим.

5662
Бир бәндәіәм іанаға,
Гурбанам ал іанаға.
Гол-ганадым гырылар,
Бир дә чәксән сынаға.
5663
Бир бәндәіәм елиндән,
Икид дөнмәз елиндән.
Каш ки, іашын іүзүндә
Өпәідим іар әлиндән.
5664
Бәндәіәм гоша дағлар,
Учадыр гоша дағлар.
Јарындан аіры дүшән,
Јүз гәзәл гошар, ағлар.
5665
Бир бәндәіәм көрәідим,
Шән тоіуму көрәідим.
Өмрүмү дә сонатәк
Өз іарымла сүрәідим
5666
Бир бәндәіәм чар олдум,
Дилдән-дилә чар олдум.
Мән ки, Мәчнун деіилдим,
Ешгдә ниіә хар олдум?
5667
Бир бәндәіәм іарамды,
Ачылы сөз іарамды.
Мәндән шүбһә едән, гыз
Кифир іерим һарамды?

5668
Бир бәндәіәм башымы,
Ағартмышам башымы.
Көнүл верән іарым да,
Лаға гоіур іашымы.
5669
Бир бәндәіәм залым іар,
Әршә чәкиб залым іар.
Зәһәрдән дә ачыса,
Нечә деіим: Балым – іар!
5670
Бир бәндәіәм даш гаіа,
Даша билмәз даш гаіа.
Јарын чәкән дағлары,
Ағлы олан, баш саіа.
5671
Бир бәндәіәм будағлар,
Јарпаг төкәр будағлар.
Аллаһ лаіиг билмәсә,
Бәіәм чөкәр бу дағлар?
5672
Бир бәндәіәм кәзишим,
Кәрәк һәр күн кәзишим.
Јарым көздән салмаса,
Гочалыгла нә ишим?
5673
Бир бәндәіәм назы іох,
Јесир гызын назы іох.
Бир гырпымлыг севинч дә,
Көрүнәчәк азы – чох.

5674
Бир бәндәімәм аі һаны,
Булут учду, аі һаны?
Сонсуз олан ҝөіләрдә
Улдузлара саі һаны?
5675
Бир бәндәімәм ҝүләнәм,
Деіинәнәм, ҝүләнәм.
Көнлүм іарсыз оланда,
Һәсрәтиндән өләнәм.
5676
Бәндәімәм долмасын, іар,
Ҝөз іашла долмасын, іар.
Ҝүл тәки пак ешгимиз,
Аз іашла солмасын, іар!
5677
Бәндәімәм ашмаг олмаз,
Һәр дағдан ашмаг олмаз.
Јарла кәбин кәсәндә,
Һеч ҹүрә чашмаг олмаз.
5678
Бир бәндәімәм әлимдән,
Әлин үзмә әлимдән.
Үрәіим одлананда,
Алов чыхыр белимдән.
5679
Бир бәндәімәм сусмушам,
Бир лал тәки сусмушам.
Једиртдиіин бал исә,
Зәһәр ниіә гусмушам?

5680
Бир бәндәіәм чөрәіим,
Һарам деіил чөрәіим.
Јарын хәстә чанына
Гурбан олсун үрәіим.
5681
Бир бәндәіәм сел илә,
Чаілар ашар сел илә.
Үмид іери галмаса,
Гоша іаша ел илә.
5682
Бир бәндәіәм сөһбәтин,
Үрәк ачыр сөһбәтин.
Ана дилин дөнүбсә,
Вәтән олмаз – гүрбәтин.
5683
Бир бәндәіәм алышды,
Гәлбин көзү алышды.
Ҝәлин ҝәлди евимә,
Тоі баірама гарышды.
5684
Бир бәндәіәм ҝүлүрәм,
Ҝөзү іашлы ҝүлүрәм.
Евә ҝәлин ҝәләндән,
Һеч дәмәдин - өлүрәм!
5685
Бир бәндәіәм арымды,
Елин дәрди арымды.
Мәни арха еіләіән,
Өз һалалча іарымды.

5686
Бир бәндәіәм халы вар,
Јанағында халы вар.
Белә іара таі олмаз;
Додағында балы вар.
5687
Бир бәндәіәм сүфтәм дә,
Үз ағардыб суфтәм дә.
Јарым кәлин кәләндән,
Бәрәкәт вар сүфрәмдә.
5688
Бир бәндәіәм ашыглар,
Дилә кәлсин ашыглар.
Јеіиб-ичмәк тоіудур,
Бош галмасын гашыглар.
5689
Бир бәндәіәм нарым вар,
Мин будағда нарым вар.
Гоі дилләрдә чар олсун,
Аідан көзәл іарым вар.
5690
Бир бәндәіәм гар олар,
Дағ башында гар олар.
Гочалыг үз тутанда,
Јашадан да іар олар.
5691
Бир бәндәіәм іара, гыз,
Гәлбә вурдун іара, гыз.
Гашындан из галмаіыб,
Сән һара, мән һара, гыз?

5692
Бир бәндәіәм сап дара,
Јуну ешиб, сап дара.
Әғіар хаин чыхыбдыр,
Ҝүнү кечсин гапгара.
5693
Бир бәндәіәм ағлады,
Гара булут ағлады.
Нишанлымын ҝәлиши
Әғіарымы дағлады.
5694
Бир бәндәіәм илк баһар,
Илк севинҹдир – илк баһар.
Диіарымдан ҹәннәтли
Бәіәм үзкә үлкә вар?
5695
Бир бәндәіәм һәм долар,
Су бошалар, һәм долар.
Сән ағласан, мән өлләм,
Мән ағласам гәм олар.
5696
Бир бәндәіәм назын чәк,
Назлы іарын назын чәк.
Ешги дөнүклүдән дә
Нә ҝүл кәлсин, нә чичәк.
5697
Бир бәндәіәм ар ашмаз,
Сәдагәти ар ашмаз.
Ешги учуз тутан да,
Мәҹнунә тән іарашмаз.

5698
Бир бәндәіәм булағсыз,
Чеіран дөзмәз булағсыз.
Бағбан кәзән бағда да
Ағач галмаз будағсыз.
5699
Бәндәіәм дөнәр илә,
Гара күн дөнәр илә.
Гәлбдән севән іар олса,
Јашарам һүнәр илә.
5700
Бир бәндәіәм іыхачаг,
Дәрд, гәм нәри іыхачаг.
Сәадәти сәсләіән
Ағ күнә дә чыхачаг.
5701
Бир бәндәіәм іаралар,
Овчу овун іаралар.
Дәвләт үчүн севәнин
Ағ күнү дә гаралар.
5702
Бир бәндәіәм үзкәни,
Тора салма үзкәни.
«Һә» демәіин хәтринә
Баш-аіағлы сүз мәни.
5703
Бир бәндәіәм әімәсин,
Һәіат боінун әімәсин.
Үлви олан ешгин дә
Гара даша дәімәсин.

5704
Бир бәндәјәм тәхтимин,
Ҝүнәшисән тәхтимин.
Елчиләрә «јох» десән,
Дады олмаз бәхтимин.
5705
Бир бәндәјәм әтрини,
Ҝәтир баһар әтрини.
Мәндән гејри һәјатда
Билән олмаз гәдрини.
5706
Бир бәндәјәм гулунам,
Нөкәринәм, гулунам.
Сәнсиз бу шән аләмдән
Ҝәрәк сүрҝүн олунам.
5707
Бир бәндәјәм ҝүл, чичәк,
Әтир јајыр ҝүл, чичәк.
Сәнә көнүл верәси,
Сөнә билмәм ҝүнәштәк.
5708
Бир бәндәјәм оҹағым,
Гәлбин һәјат оҹағым.
Исинмәјә ҝәлмишәм,
Өлмәзликдир бу чағым.
5709
Бир бәндәјәм алмышам,
Танрыдан бәхш алмышам.
Шаир оландан бәри,
Үмидинә галмышам.

5710
Бир бәндәіәм сәс еіләр,
Гәлбин тели сәс еіләр.
Бирҹә кәрә «һә» десән,
Өмүр боіу бәс еіләр.
5711
Бир бәндәіәм һарамды,
Бөһтән атмаг һарамды.
Јар бәіәнмиш сафам мән,
Чүрүк іерим һарамды?
5712
Бир бәндәіәм іарышыр,
Аі күнәшлә іарышыр.
Гоі дилләрдә ҹар олсун,
Јар мәнимлә барышыр.
5713
Бир бәндәіәм әкмишәм,
Дәрдиіими әкмишәм.
Јара гисмәт олунҹа,
Ҹәфасыны чәкмишәм.
5714
Бир бәндәіәм іаш төкәр,
Гәмли көзләр іаш төкәр.
Фәрһад кими севән дә,
Шиш гаіадан даш сөкәр.
5715
Бир бәндәіәм кәримдир,
Танры өзү кәримдир.
Өлмәз идим бир дәсән:
«Истәдиіим – әримдир!»

5716
Бир бәндәіәм алышмыр,
Гәлбим оду алышмыр.
Мән ашигин ишинә
Танрым ниіә гарышмыр?
5717
Бир бәндәіәм олмушам,
Үрәіи ган олмушам.
Гызыл күлләр ачылыб,
Бәс мән ниіә солмушам?
5718
Бир бәндәіәм солубдур,
Сараланлар солубдур.
Думан учуб, күн чыхыб,
Көзүн ниіә долубдур?
5719
Бир бәндәіәм кәримдир,
Дедим: «Аллаһ кәримдир!»
Гәриб дүшмүш ашигәм,
Бура мәним іеримдир?
5720
Бир бәндәіәм учаідым,
Вәтәнимдә учаідым.
Тәки, мән дә дурнатәк
Гәрибликдән учаідым!
5721
Бир бәндәіәм дедиләр,
«Торпағы әк,» дедиләр.
Бул бәһәрин чағында
Гәми ниіә іедиләр?

5722
Бир бәндәіәм көтүкдүр,
Күкүн үстү көтүкдүр.
Милліардлары олан да,
Бир халатла көчүбдүр.
5723
Бир бәндәіәм һимләләр,
Ачыдырса һимләләр;
Ағлы башдан чыханын,
Көрүшүнә ким кәләр?
5724
Бир бәндәіәм лаг олмаз,
Сәрраф сөзү лаг олмаз.
Бәхти гараларын да
Јанағлары ағ олмаз.
5725
Бир бәндәіәм саз олмаз,
Һәр ағачдан саз олмаз.
Севкиіә хор баханын
Көз іашы да аз олмаз.
5726
Бир бәндәіәм іетишдир,
Лоғманы тез іетишдир.
Гана дөнүб үрәіим,
Бу іериш нә кедишдир?
5727
Бир бәндәіәм сахталар,
Бәд кәтирәр сахталар.
Сағалмаіан іара да,
Көрүнмәмиш вахт алар.

5728
Бир бәндәіәм алышмаз,
Дәріада од алышмаз.
Әгли олан арвад да
Әри илә іарышмаз.
5729
Бир бәндәіәм әсарәт,
Гул ишидир әсарәт.
Саһибинә лаг етсә,
Белин гырар хәсарәт.
5730
Бир бәндәіәм күләкләр,
Мүҹүзәдир күләкләр.
Ҝөзә ҝөрүнмәсә дә,
Үст-башыны көтәкләр.
5731
Бир бәндәіәм Мәккәдир,
Инам іери Мәккәдир.
Ордан ҝери дөнәркән,
Санма күнаһ дәбдәдир.
5732
Бир бәндәіәм мәләіәр,
Арханча іад мәләіәр.
Гәлбдән севән іарын да
Өмрүнү шад еләіәр.
5733
Бир бәндәіәм үз алмаз,
Мәрд намәрддән үз алмаз.
Өзүн киши саіан да,
Арвадындан сөз алмаз.

5734
Бир бәндәіәм бахышлар,
Сәрт олмасын бахышлар.
Зәһмин тутса елини,
Сәни кимләр бағышлар?
5735
Бир бәндәіәм ким боғар,
Ким гучаглар, ким боғар?
Гоча дүніа көчәрсә,
Тәзәсини ким доғар?
5736
Бир бәндәіәм һарамды,
Оғру тикә һарамды.
Сөзүндән һүшум кетди,
Күллә іери һарамды?
5737
Бир бәндәіәм кәлинди,
Ешги сөнмүш кәлинди.
Сонра кәлсән кеч олар,
Һараіына кәл инди.
5738
Бир бәндәіәм или – шәр,
Күнү, аіы, или – шәр.
Дилинә бал сәпмәсә,
Топаға да илишәр.
5739
Бир бәндәіәм іағар гар,
Әсас, гышда іағар гар.
Бәхти гара олан да,
Тез башыны ағардар.

5740
Бир бәндәіәм күнәшдән,
Дағ тәрләіәр күнәшдән,
Вулканлар да пүскүрәр,
Гәлбимдәки атәшдән.
5741
Бир бәндәіәм еіләдин,
Мәни іолдан еіләдин.
Лә'нәт іағмаг истәдим,
Дилими дә кеіләдин.
5742
Бир бәндәіәм Аіа да,
Улдуз бәнзәр Аіа да.
Һәр дәнизин далғасы
Гисмәт олмаз чаіа да.
5743
Бир бәндәіәм долаіды,
Көзләр нурла долаіды.
Јашымызын саіы да
Үч рәгимли олаіды.
5744
Бир бәндәіәм дағ еіләр,
Кечәл башын дағ еіләр.
Дедиб, күлән іар олса,
Кеіфини дә саз еіләр.
5745
Бир бәндәіәм ағардар,
Јахшылыг үз ағардар.
Дәрди олан нәри дә,
Тәкчә мәзар сағалдар.

5746
Бир бәндәіәм сел илә,
Үмид дашар сел илә.
Дәрдә әлач тапылар,
Ҝүнүн кечсә ел илә.
5747
Бир бәндәіәм іарышдым,
Нәфсин илә іарышдым.
Дузу сәпдин іарама,
Сәнлә ниіә барышдым?
5748
Бир бәндәіәм саз илә,
Ашыг іашар саз илә.
Елчиіә «һә» демәдим,
Каш ки «іох»у – наз билә.
5749
Бир бәндәіәм долудур,
Синән сөзлә долудур.
Мин бәһанә кәтирдин,
Бу әшг кимин гулудур?
5750
Бир бәндәіәм өлүм, іар,
Гылынч чәкмир өлүм, іар.
Гәфлән іоха чыхмысан,
Бәхтә нечә ҝүлүм, іар?
5751
Бир бәндәіәм сән идин,
Варым, арым сән идин.
Илдырым тәк чахмысан,
Бәіәм ода тән идин?

5752
Бир бәндәјәм јарышмаз,
Гара - ағла јарышмаз.
Гәм јәсә дә әбәди,
Күн дә ајла барышмаз.
5753
Бир бәндәјәм илишәр,
Дил додаға илишәр.
Ешги үлви сајан да,
Ширин сөзлә киришәр.
5753
Бир бәндәјәм арын вар,
Абырын вар, арын вар.
Сәни чүпә дөндәриб,
Нијә белә јарын вар?
5754
Бир бәндәјәм елимдир,
Вар-дәвләтим елимдир.
Сују гана чевирән,
Бәјәм мәним әлимди?
5755
Бир бәндәјәм галармы,
Ашиг субај галармы?
Алов тутуб јананда,
Ешгин чарә гылармы?
5756
Бир бәндәјәм кәлмәди,
Күсән јарым кәлмәди.
Сөзү ачы зәһәрдир,
Бу нә чүрә кәлмәди?

5758
Бир бәндәјәм даша, инсан,
Башын вурма даша, инсан.
Аслан кими тәк галмагдан,
Һәм фикирлә јаша, инсан.
5759
Бир бәндәјәм сејркәр диләр,
Тәбиәти сеіркәр диләр.
Бабалардан јадикардыр:
«Зәр гәдрини зәркәр биләр».
5760
Бир бәндәјәм тәравәти,
Ҝүл итирмәз тәравәти.
Селләр чошуб іол азанда,
Ким кечирмәз һәрарәти?
5761
Бир бәндәјәм елин үчүн,
Артым истә елин үчүн.
Дүнја дөнүб чәннәт олар,-
Ана олан кәлин үчүн.
5762
Бир бәндәјәм пәсдән кәлсин,
Хош авазын пәсдән кәлсин.
Ҝөзү іолда галанда да,
Гој јанына хәстән кәлсин.
5663
Бир бәндәјәм ај кизләдәр,
Пәрдә булут ај кизләдәр.
Јаша долмуш ханымлар да,
Өз өмрүндән сај кизләдәр.

5764
Бир бәндәјәм дәрдин көзү,
Нәмли олур дәрдин көзү.
Јүз имзаны бирчә сөзлә
Евәз ејләр мәрдин сөзү.
5765
Бир бәндәјәм ачы дағлар,
Намәрд сөзү ачы дағлар.
Бир күн көзү јуманда да,
Ана кими - бачы ағлар.
5766
Бир бәндәјәм елин олсун,
Арха галан елин олсун.
Ағыр сөзүн алтында да
Мүһкәм олан белин олсун.
5767
Бир бәндәјәм килә-килә,
Сөзү гандыр килә-килә.
Јохса бир күн галачагсан,
Көз јашыны силә-силә.
5768
Бир бәндәјәм гошуб, јашар,
Ашыг нәғмә гошуб, јашар.
Јаған сел дә тәбиәтин
Синәсиндә чошуб дашар.
5769
Бир бәндәјәм әсәр кедәр,
Чылпаг күләк әсәр кедәр.
Истәјиндән шәкләнән дә,
Үмидини кәсәр кедәр.

5770
Бир бәндәјәм ишарә,
Өлүм версә ишарә;
Көкү чүрүк ағача
Тәбиәтдән нә чарә?
5771
Бир бәндәјәм отламаз,
Дишсиз галан отламаз.
Ешгә садиг олан да,
Јар үрәјин одламаз.
5772
Бир бәндәјәм гаралар,
Ќечә һава гаралар.
Ачы олан кәлмә дә
Өмүр боју јаралар.
5773
Бир бәндәјәм алышдын,
Алов тәки алышдын.
Ќүллә сөзүн зәһминдән
Нә ќәлдин, нә барышдын.
5774
Бир бәндәјәм әздиләр,
Шәр дәстәни әздиләр.
Сонра да сағлыгында
Мәзар јери кәздиләр.
5775
Бир бәндәјәм демәзләр,
Шәр ќөрдүјүн демәзләр.
Бабалардан јадыќар:
«Түпүрдүјүн јемәзләр».

5776
Бир бәндәјәм сими бағпар,
Ашиг саза сими бағлар.
Баласыны итирән дә,
Ана-чејран кими ағлар.
5777
Бир бәндәјәм бағлајарлар,
Јағыша бел бағлајарлар.
Булутлар дил тапмајанда,
Савашантәк ағлајарлар.
5778
Бир бәндәйәм Вәтәнимдир,
Азәрбајчан Вәтәнимдир.
Баллы, сүдлү Израил дә
Аллаһ Өзү сечәниндир.
5779
Бир бәндәјәм симләр ачар,
Сәс сиррини симләр ачар.
Улдуз дәбли бәхш верәндә,
Өз бәхтиндән кимләр гачар?
5780
Бир бәндәјәм әлиндәдир,
Әлач әрин әлиндәдир.
Гајнанасы сач јоланда,
Демә, тагсыр кәлиндәдир.
5781
Бир бәндәјәм охлар, кедәр;
Намәрд сөзлә охлар, кедәр.
Гырғын салыб, баш гојанда,
Ардынча да чохлар кедәр.

Рубаиләр

5782
Көзүнү јолундан чәкәрсә јарын,
Боранлы сәрт гыша бәнзәр баһарын.
Әркән јетдијинчүн әдавәтә сән,
Мум тәки әријәр бигәдәр арын.
5783
Хәјалар кечмишә апарса сәни,
Саф-чүрүк едәрсән олуб-кечәни.
Илк ешгин шаһиди олса да чинар,
Гајтара билмәзсән – балта кәсәни.
5784
Дәрди чох оланын тагәти олмаз.
Ган олан үрәји севинчлә долмаз.
Үмиди доғрулдан бәхт гөнчәси дә,
Нә күл тәк ачылар, нә дәки солмаз.
5785
Сәадәт мүлкүндә из салан заман,
Талеһдән сөз ачмаз нә тох, нә јаван.
Күнәшдән нурланан саф күлүшләрлә,
Гәм-гүссә алчалар көзүндә һәр ан.
5786
Бағча –бағлар нә вахт гарла долачаг,
Лалә, нәркиз һәм дә һејран солачаг.
Вәфасызлыг китабына дүшән дә,
Әбәдилик үрәји ган олачаг.
5787
Товратдан дәрс алан, дағлар ашачаг,
Дашлы гајалардан јоллар ачачаг.
Арзусу, диләји күлмәјәнин дә
Севинчи нә ашар, нә дә дашачаг.

5788
Өмрүн баһарына дүшән дә хәзәл,
Күнәшин нуруну богачаг әчәл.
Бәләдчи елчиләр јол көстәрәндә,
Мәни дә өзүнлә апар, әј көзәл.
5789
Дамлалар чохалыб дәниз доланда,
Далғалар һүчума кечсә бу анда.
Кәмијә бир хәтәр дәјмәмәк үчүн,
Аллаһа јалварар бир шаһ олан да.
5790
Чох да фикирләшмә, үкәјдир заман
Күнәш чыхмаса да сөкүләчәк дан.
Һәрәкәт етмәклә, јашамаг үчүн,
Јерин күррәси тәк јол дәјиш һәр ан.
5791
Бир кәллә хош сөзә галанда мүһтәч,
Һәјадан, абырдан салар әһтијач.
Сәбәбләр мүхтәлиф олса да әкәр,
Јенә дә ағылла тапылар әлач.
5792
Тәбиәт көзүндән һәрчәнд јаш ахмаз,
Булутсуз һавада илдырым чахмаз.
Фырлана-фырлана дөврә вурараг,
Ај да өз дибиндән кәнара чыхмаз.
5793
Пахыллыг учундан нә вахт мүркүләр,
Руһуну охшамаз һәр үзү күләр
Бүлбүлүн сәсиндән күлләр ачанда,
Јазыны гыша да дөндәрәр бу шәр.

5794
Өзүнлә бу гәдәр өјүнмә, инсан,
Һәр вахты чатанда тапылмыр имкан.
Мин шәфа тапмагчүн бир ичим судан,
Товратын булағы ачыгдыр һәр ан.
5795
Әлиндән дүшәрсә нәғмә-бәндли саз,
Бошалмыш симләрә фикир вермә аз.
Сағалмаг наминә үмид варса да,
Јараны баш ачыг сахламаг олмаз.
5796
Бу бөјк аләм дә көрүнәндә дар,
Көзүнү күлдүрмәз нә дәвләт нә вар.
Әсасы олмајан кин бағлајанда,
Доғмалар јаддан да бетәрли олар.
5797
Дүзкүнлүк олмаса һәр әмәлиндә,
Өјүнмә, арханча кедәр елин дә.
Тәпәдән дağа тәк учалмағынла,
Сонсуз хәјаллара чатмаз әлин дә.
5798
Тәбиәт гојнунда ушагтәк азсан,
Кәләчәк күнләрин кечинмәз асан.
Әзаблы дәрдләри хәлбирләсән дә,
Үмиди доғрулдан бир шеј тапмазсан.
5799
Гәмләр дәрјасында дибә чөкәрәк,
Көзләрә көрүнмәз көј гуршагытәк.
Өлүмү дәрдләрә әлач тапанда,
Әлини чәннәтдән үзсүн дә кәрәк.

5800
Шәрин либасына һачан бүрүнәр,
Вар-дәвләт наминә нә вахт сүрүнәр;
Һәгигәт дејилсә «севирәм» сөзү,
Баһарлы јазы да хәзан көрүнәр.
5801
Гылынҹтәк кәсирсә һәр ачы сөзүн,
Дилинин зәһминдән гој дојсун көзүн.
Сәндән һүнәрлиләр чыханда үзә,
Ҹавабын аларсан бир анда өзүн.
5802
Нәфсинә гул икән, гарнын да долмаз,
Тәбии олмајан күлүн дә солмаз.
Улдузлар гәдәри оланда варын,
Көјләр Рәббини дә унутмаг олмаз.
5803
Һәр гәлби дөнүкә газандырма һагг,
Гүдрәтли пилләјә галхмаз утанҹаг.
Фәрги јох, јашынын сај мигдарындан,
Әһдиндән дөнмәјән саф олар анҹаг.
5804
Дәјишир фәсәлләр, дәјишир заман,
Булутлар сәмајә вермәјир аман.
Јағышлы, күнәшли бир дүнјамыз вар,
Кәлмәләр, күчмәләр баш верир һәр ан.
5805
Күнәшли ишығы сачмазсан һеч вахт,
Өзүндән узаға гачмазсан һеч вахт,
Кәләрли-кедәрли бу дүнјада сән,
Өлмәзлик сиррини ачмазсан һеч вахт.

5806
Вичдандан һачан ки, бир әсәр галмаз,
Тәмбәлләр гејрәтин абрына далмаз.
Өзүнә үмиди бағлајан нәр дә,
Горху көлкәсиндә динчини алмаз.
5807
Һүнәрли һәрчәнд ки, бојнуну әјмәз,
Јухуда көрдүјү армуду дәрмәз.
Гангала бәнзәјән бир дәстә күл дә,
Сүфрәнин вазында ар дады вермәз.
5808
Фәсилләр нүвбәлү фырланыр һәр ил,
Тәбиәт варлыға ејләйир мәјил.
Күнәшин нурундан дојса да јохсул,
Мүһтачын әлиндән гуртаран дејил.
5809
Хәстәлик јарпағы нә вахт ки солмаз,
Сөкүлән синәси сөз илә долмаз.
Халгын өз артисти чыхыш етсә дә,
Шит олан јуморун күлүшү олмаз.
5810
Сел кими дөврәјә аланда дәрд, гәм
Әбәди гурулмаз көзүндәки нәм.
Узаға чәкилиб күнүн нурундан,
Анчаг гаранлыгла оларсан һәмдәм.
5811
Аллаһдан күсмәзләр, ағарса баш да,
Суларын ичиндә нәмләнмәз даш да.
Вар-дәвләт наминә итирсә әглин,
Дүшмәнин чыхачаг доғма гардаш да.

5812
Нәфсин бәһәриндән дојмајан ганмаз,
Фикирдән, хәјалдан керидә галмаз.
Анҹаг өз талеһин дүшүндүјүндән,
Гардашдан, баҹыдан сөһбәт дә салмаз.
5813
Һәр јетән көзәлә демә - мәләкдир.
Ағлыны апаран санма фәләкдир.
Шәрабдан дојмајан Үмәр Хәјјамтәк,
Сәрхошлуг һалы да кимә кәрәкдир?
5814
Мүшкүллү ишләрин оланда бәрбад,
Мүһтәшәм бир нәсил гопарар фәрјад.
Фырылдаг ишләтсән доғма гардаша,
Сәнә ҹан јандырмаз нә гоһум, нә јад.
5815
Јахшылыг гопмаса әмәлләриндән,
Үрәкләр сыхылар һәдәләриндән.
Ҹәзалы һөкмүнү верәндә Аллаһ,
Пајыны аларсан јад әлләриндән.
5816
Мүҹүзә јохса да гәбаһәтиндә,
Бир сиррли јанғын вар һәрарәтинда.
Аллаһа хош кәлән јалварышындан,
Һәдәрсиз сајылмаз шикајәтин дә.
5817
Торпағын гејдинә галмасан бир аз,
Сәфа көтүрмәзсән нә пајыз, нә јаз.
Вердијин сөзләри хытырлајанда,
Хәҹаләт чәкмәкдән үз дә гызармаз.

5818
Мурада јетишмир көкү сахталар,
Баһарлы гәлбиндә гарлар - шахталар.
Өмүрлүк дилиндә тәкрар олунсун: -
Үрји дүз олан, һаггы ахтарар.
5819
Һәрчәнд ширинлији - арын балыдыр,
Санма ки, бу дүнја гарын малыдыр.
Көјдә дә гүдрәти көсдәрмәк үчүн,
Аллаһдан ичазә алынмалыдыр.
5820
Јохсуллуг кәсасы нә вахт ки долар,
Арзунун јарпагы јајда да солар.
Һөрмәтин итириб елдә, обада
Кәлиш-кедишин дә көрүнмәз олар.
5821
Бир мә’на јохдурса дедијин сөздә,
Бәхш олмуш әглиндән әлини үз дә.
Тез күлә дөнәчәк сонсуз тә’рифләр,
Севинчи итирәр үрәк дә, сөз дә.
5822
Мәһәббәт кәлмәсин хырдалајанда,
Чавабы һәкк олуб иликдә, ганда.
Јохса ки, гуруча бир дилин илә,
Јолуну дәјишмәз чалан илан да.
5823
Јухудан дискиниб баһарлы јазда,
Мүркүдән әламәт галмаз бир аз да.
Тәбиәт дәјишәр өз либасыны,
Чәмәндә чалынар гавал да, саз да.

5824
Јапышма намәрдин бәд әмәлиндән,
Мин хәта тохунар ганлы әлиндән.
Ағ үзүн гаралса тутдугун ишдән,
Дидәркин дшәрсән доғма елиндән.
5825
Хаинә јалварма ағыр күндә дә,
Пәһливан көрүнмәз һәр сатгын кәдә.
Јадындан аздырма нәр Короғлуну,
Атыны гачырдар кечәл Һәмзә дә.
5826
Ганан гапы ачар, надан бағлајар,
Набәләд оланы заман һаглајар.
Дәрди дә дост илә бөлдүјүн күндән,
Чан алан сабаһа анан ағлајар.
5827
Көзәлә бахмазлар, бир көзү бағлы.
Дөрдүнү арзулар – үрәји дағлы.
Фырланыб чөлләрдә Мәчнун тәки дә;
Јарыны фәрз етмәз - Лејли сајағлы.
5828
Бармағы әздирәр – дәмли мыхлајан,
Кабаба көз гојмаз – диши лахлајан.
Гарнын да долдурса һәр күн шәрабла,
Бир гушун күлфәти кимди сахлајан?
5829
Алданма рәгибин саламына сән,
Дүшмәнсиз чәннәтә бәнзәјәр Вәтән.
Јада сал товрәтин кәламәтини: -
Һагга садиг чыхмаз һәр јолдан үтән.

5830
Дајынын сәрвәти, әминин вары,
Күлбәндли пуч ејләр абыры-ары.
Хәчаләт ичиндә әримәкдәнсә,
Һалалча дуз-чөрәк јашадар бары.
5831
Сағламлыг чар олмаз үшүмәјинлә,
Кәләчәк наминә дүшүн бејинлә.
Узаглаш, дәрд чәкиб, гәм јемәјиндән,
Мин шәфа чүчәрәр күлүшмәјинлә.
5832
Әшгин баһарында күл сола билмәз,
Хәрчләнән өмрүнә јаш дола билмәз.
Өзүнә чүрәтли күвәнирсә дә,
Үмиди гырандан нәр ола билмәз.
5833
Соған габыгыны нә вахт ки сојар,
Көзүн јашларындан бәһәмли дојар.
Сабаһкы күнү дә дүшүнмәјәндә,
Гоншунун евинә јенә көз гојар.
5834
Шөлә олсан чыраглара бу ахшам,
Кәрәк көзүн нуруна да алышам.
Пәрванә дә зәифләшәр ганадлы,
Јәсир кими јаш ахыдар пахыл шам.
5835
Инсанлар өзләри билмәдән нәдән,
Поладтәк һәр шејә дөзмәјир бәдән.
Сакитчә јериндән галхдыгы анда,
Өлүм дә баш верир сиррли һеч нәдән.

5836
Сөкүлүб мәһв олса – гәлбиндә нә вар,
Дүнја көрүнмәсин көзләринә дар.
Белә бир суал да көврәлдир мәни:
Бәдбәхт олмағына кимдир күнаһкар?
5837
Һәјанын нәхшләри болдур үзүндә,
Күнәши әритмә нурлу көзүндә.
Дүнјаја бир дәфә гисмәт оласы,
Сачы да јонмазлар гаралы күндә.
5838
Сорсан ки, шәрабдан мәстли нечәјәм,
Санма ки, өзүмә гәсд едәчәјәм.
Шахталы күндә дә, бузлаг чағында,
Одлу нәфәсиндән исинәчәјәм.
5839
Јүксәлмәк учундан шүһрәтә, ада
Сәадәт говушмаз гумлу сәһрада.
Атыны чапса да һеј сола, саға
Өлүмүн өнүндә галар пијада.
5840
Иштаһын гулутәк бир су ичимдә,
Гарныны долдурма һәсрәт ичиндә.
Мүдрүклү бир өмүр јашамаг үчүн,
Ајнатәк көрүнсүн кәрәк ичин дә.
5841
Зәрләрин мүлкүнә - нәрд дә дејирләр.
Гәмин ләгәбинә - дәрд дә дејирләр.
Бир адәт јашајыр Азәрбајчанда:
Тә’рифдән гачана - мәрд дә дејирләр!

Гарабағ бәндәләри

5842
Бир бәндәјәм нәр илә,
Ојун олмаз нәр илә.
Ган ағладыр «шикәсдә»,
Дөјүшә галх шәр илә.
5843
Бир бәндәјәм әзизләр,
Һәр чәнд севәр, әзизләр;
Гарабағы јад әлли
Һәшаратдан тәмизләр.
5844
Бир бәндәјәм солмасын,
Тәбриз, Дәрбәнд солмасын.
Гарабағ да, Көјчәтәк,
Кәрәк дәрдбәнд олмасын.
5845
Бир бәндәјәм гоша кәл,
Елин илә гоша кәл.
Гарабағым дардадыр,
Короғлутәк чоша кәл.
5846
Бир бәндәјәм дәрәрләр,
Дәјән бары дәрәрләр.
Шушаја көз тикәнин
Чавабын да верәрләр.
5847
Бир бәндәјәм ај һаны,
Күнәш батыб, ај һаны?
Азәрбајчан јурдунда
Гарабаға тај һаны?

Олмасын кәрәк

Әлли милјон сајы олан милләтин,
Торпағы јад әлдә галмасын кәрәк.
Белини гырынча гара зилләтин,
Ќүлүшү додаға алмасын кәрәк.

Баһарлы фәсилдән сәрт гыш диләјән,
Булутсуз көјләрдән јағыш диләјән,
Аллаһын һүкмүндән алгыш диләјән,
Үмиди үзкәјә салмасын кәрәк.

Ганлардан из галыб һәр јарагда да,
Гангаллар күк салыб солда, сагда да,
Гөнчәли чичәкләр Гарабағда да,
Тәбриз ќүлләритәк солмасын кәрәк.

Шушаны итирән мәгамдан сонра,
Ќүндәлик көз јашы доғандан сонра,
Үрәји әридән муғамдан сонра,
Тарында шән маһны чалмасын кәрәк.

Садиг Ибраһимтәк учалмаг үчүн,
Падшаһ Давуд кими ќүч алмаг үчүн,
Јарадан һаггыјла гочалмаг үчүн,
Дүнја залымларла долмасын кәрәк.

Физули гәләмлә башларды ишә,
Короғлу гылынчла чәкәрди шишә,
Илһам да сәбр илә дејир һәмишә:
«Арзулар бәһрәсиз олмасын кәрәк!»

Хиласкар

Ајдын Гуршумов үчүн

Торанын кодуну ачандан бәри,
Аллаһын јолундан кечирсән, Гардаш!
Күнәштәк нуруну сачандан бәри,
Сиррли рәгәмләри сечирсән, Гардаш!

Ојадыб шаһларын дилчиләрини,
Мәналы һәјаты сүрүрсән инди.
Танрымыз Аллаһын елчиләрини,
Јатаг отағында көрүрсән инди.

Дамын нахышындан ашараг әлләр,
Сәни кәләчәјә апарыр јенә.
Одлу бахышындан чошараг селләр,
Һәр шеји көкүндән гопарыр јенә.

Шәрәфлә адына сөз гоша-гоша,
Нәғмәләр аләмә јајылачагдыр.
Өмрүн Израилдә долса да јаша,
Үнванын Губа да сајылачагдыр.

Шәрин бөнүврәси сөкүлән заман,
Зәриф көрүнәчәк көзүнә даш да.
Мүгәддәс сарајы тикилән заман,
Јерин билинәчәк јухары башда.

Јарадан һөкмүнү вердији андан,
Бәхтинин улдузу јаначаг, Гардаш!
Көјләрдән башына сәрдији шандан,
Елләр дә хиласкар саначаг, Гардаш!

Сәр нумиһо

1 Јә-дү кәлмә коф-------------------------------5
2.Әлифбој чуһурһој доги----------------------5

Бәндәһо

3. Јә бәндәјнм----------------------------------11

2-чәркәһо

4. Дүрүчдә 2-чәркәһо------------------------241
5. Хүрдәјә 2-чәркәһо-------------------------401

Рүбаиһо

6.Рүбаиһо---------------------------------------526

4-чәркәһо

7. Куплитһој 4-чәркәһо--------------------580

Шәјирһо

8. Јәршолојим--------------------------------660
9. Түсүз---661
10. Бијо бу--------------------------------------663
11. Дошдә кәрәки----------------------------664

12. Сәвкили--------------------------------665
13. Мәш микирүсүм----------------------666
14. Хиникә ов-----------------------------667
15. Таза сал---------------------------------668
16. Хәjолhoj оhили-----------------------669
17. Шорлу нүвүсдә------------------------670
18. Јовощ-jовош---------------------------671
19. Сур ђәсму-------------------------------672
20. Офуррәкор-----------------------------673
21. Киснәjи---------------------------------**675**
22. Воjкә-------------------------------------676
23. Бәдђәсүл--------------------------------677
24. Хәбәрбәр--------------------------------678
25. Годовәки--------------------------------679
26. Сүрхә ђәмәл---------------------------680
27. Нитанү-----------------------------------681
28. Офдо--------------------------------------682
29. Дү дәстәчу------------------------------683
30. Тәфило----------------------------------684
31. Шори дүл--------------------------------685
32. Нә муно---------------------------------686
33. Дәниш-----------------------------------688
34. Вәрдүш бирәм-------------------------689
35. Јәршолоjим-----------------------------690
36. Хов---------------------------------------692
37. Ловго------------------------------------693
38. Чүн гилинч------------------------------694
39. Шүкүр кәрдо---------------------------695
40. Нә тонусдум----------------------------696
41. Гәлхәнд---------------------------------697
42. Сабур кәрдо----------------------------698

43. Ҝүлмә----------------------------------699
44. Јәсир мундәм-------------------------700
45. Ки куфдирә---------------------------701
46. Хүшдәнхоһ----------------------------702
47. Шир дәдәј-----------------------------703
48. Ни бошум------------------------------704
49. Тү мијори------------------------------705
50. ħәјру кәрдом-------------------------706
51. Хојим Израилә-----------------------707
52. Ни мүрүм-------------------------------708
53. Јә руз------------------------------------709
54. Дүл Израил----------------------------710
55. Ә дәс вәки------------------------------711
56. Хәрәби мәјил-------------------------712
57. Вәтәнхоһи------------------------------713
58. Гүбәј мә---------------------------------714
59. Филонкәс-------------------------------715
60. Раби Јәђәнкил-----------------------716
61. Сәнг товорих--------------------------717
62. Рүħ кәләтә------------------------------719
63. Ҝенерал Г.Мирзәев -----------------720
64. Әри Т. Исмајылов-------------------721
65. Јорәвурд С.Гуршумов--------------722
66. Јорәвурд Һ.Гуршумов--------------723
67. Дәрд-----------------------------------729
68. Јорәвурд Т.Гуршумов--------------732
69. Јорәвурд З.Гилалов----------------733
70. ђәјилħојму----------------------------734
71. Әри А.Гилалов------------------------735
72. Әри Чинкиз Бирор------------------736
73. Әри Ҝ.Захарјајев---------------------737

Гəзəлһо

74. Əз дəр дүнjо----------------------------738
75. Хов овчирə-----------------------------739
76. Хуш хəбəр-------------------------------740
77. Руjə чəннəт-----------------------------741
78. Мəрдлүjə совоб------------------------742
79. Фикир нибу-----------------------------743
80. Бил ə шор-------------------------------744
81. Гисмəт нимунд-------------------------745
82. Сəвкəнд хунди-------------------------746
83. Бəзмуj тү---------------------------------747
84. Гоjим дору-----------------------------748
85. Əз һəлоли--------------------------------749
86. Амбар бəрди---------------------------750
87. Əри чорə--------------------------------751
88. Мозолмəндə хуш------------------- 752

Азəрбаjчан дилиндə

89. 2-чəркəлилəр--------------------------753

Бəндəлəр

90. Бир бəндəjəм--------------------------808

Рубаилəр

91. Рубаилəр------------------------------839
92. Гарабағ---------------------------------849
93. Олмасын-------------------------------850
94. Хиласкар----------------------------- 851
95. Сəр нумиһо---------------------------852

Эльдар Гуршумов

БОЖЕСТВЕННЫЕ
СТРОЧКИ

Художественное оформление обложки - автора
На обложке книги фото – автора
На обратной стороне обложки – фотография:
«Синагога Бейт-Талхум Тират Кармел»

Книга здается в авторской редакции
На правах рукописи

Редактор издания: Автор
Графика и компьютерный набор:
Эльнара и Милька Гуршумовы